

**Yleinen
terveyden-
ja
sairaanhoito**

**Allmän
hälso-
och
sjukvård**

**Public
Health
and
Medical
Care**

1965

XI:68

XI:68

YLEINEN TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITO
ALLMÄN HÄLSO- OCH SJUKVÅRD
PUBLIC HEALTH AND MEDICAL CARE

1965

HELSINKI 1967

Alkusanat

»Yleinen terveyden ja sairaanhoito» sarjan nide 11 on samalla 112. painettu vuosittainen selostus väestön terveydentilasta ja lääkintölaitoksen toiminnasta. Tässä pitkässä julkaisusarjassa on pääpaino ollut ajoittain väestön terveydentilaa koskevien tietojen esittämisessä, ajoittain lääkintölaitoksen toiminnan selostamisessa ylimmille hallintoviranomaisille.

Viime vuosina on valtaosa terveydenhuollosta siirtynyt kuntien tehtäväksi, joten pelkästään valtion toiminnan selostaminen ei ole mielekästä, kuntien toimintapiiri onkin yleensä otettu huomioon täysin tasa-arvoisena valtion toiminnan kanssa.

Tällä kertaa on kuitenkin pyritty edelleen laajentamaan kuvaa terveydenhuollon toiminta-alueesta. Siitä syystä on tässä niteessä tehty selkoa syövän, reuman ja tapaturmien vastustamistyöstä ja esitetty samalla eräiden järjestöjen julkaisemia tilastoja.

Erityistä huomiota on kiinnitetty taloustilastoihin, ja sen tähden on esitetty alueellinen analyysi sairaalakustannuksien jakautumisesta.

Vuonna 1965 perustettiin Pohjoismaiden neuvoston toimesta yhteistyöelin (NOMESKO), jonka tehtävinä on terveydenhuoltotilastojen yhdenmukaistaminen pohjoismaissa. Koska on todennäköistä, että tämä toiminta johtaa muutoksiin myös tässä julkaisussa, on eräitä teknillisiä parannuksia lykätty tuonnemmaksi. Edellisen niteen alkulauseessa mainitut väestörakenteen eroja korjaavat laskelmat ovat eräs tällainen uudistus.

Foreword

The volume 11 of the serie »Public Health and Medical Care», in which the events of the year 1965 are reviewed have been compiled mainly according to the established practice of the previous years.

The »Public Health and Medical Care» not only contains statistical information on the Finnish

Förord

Det elfte bandet av serien »Allmän hälso- och sjukvård» är samtidigt den 112. tryckta årsberättelsen över befolkningens hälsotillstånd och medicinalväsendets verksamhet. I denna långa publikationsserie har huvudvikten tidvis lagts på framställandet av befolkningens hälsotillstånd, tidvis på utredningen över medicinalväsendets verksamhet till de högre förvaltningsmyndigheterna.

Under de senaste åren har huvuddelen av statens hälsovård överflyttats till kommunerna, så att en redogörelse av endast statens verksamhet inte är sakenlig. Kommunernas verksamhetsfält har i allmänhet tagits i betraktande som fullt likställig med statens verksamhet.

Denna gång har man emellertid försökt vidareutvidga bilden av hälsovårdens verksamhetsområde. Därför har man i denna publikation redogjort för arbetet om bekämpandet av cancer, reuma och olycksfall samt framställt även statistiska uppgifter publicerade av några organisationer.

Speciell uppmärksamhet har fästs vid ekonomistatistiken och därför har man framställt en regional analys över distributionen av sjukhuskostnaderna.

År 1965 grundades på initiativ av Nordiska Rådet ett samarbetsorgan (NOMESKO), vars uppgift är att förenhetliga hälsovårdsstatistiken i de nordiska länderna. Emedan det är sannolikt, att denna verksamhet förorsaker ändringar också i denna publikation, har vissa förbättringar av teknisk art uppskjutits till en senare tidpunkt. Kalkyler, vilka avser korrigandet av differenserna i befolkningsstrukturen — härom nämndes i föregående bands förord — är en sådan reform.

Niilo Pesonen

A. S. Härö

Tauluissa käytetyt symbolit — I tabellerna använda symboler — Explanation of symbols

Toisto — Repetition — <i>Repetition</i>	»
Ei mitään ilmoitettavana — Intet finnes att redovisa — <i>Magnitude nil</i>	—
Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä — Storheten mindre än hälften av den använda enheten — <i>Magnitude less than half of unit employed</i>	$\left\{ \begin{array}{l} 0 \\ 0.0 \end{array} \right.$
Tietoa ei ole saatu — Uppgift ej tillgänglig — <i>Data not available</i>	..
Loogisesti mahdoton esitettäväksi — Logiskt omöjlig uppgift — <i>Category not applicable</i>	.
Miehet — Män — <i>Men</i>	M
Naiset — Kvinnor — <i>Women</i>	N-K-F
Molemmat sukupuolet — Båda könen — <i>Both sexes</i>	Ms

Läänien tunnukset — Länens symboler — Symbols of provinces:

Uudenmaan — Nylands	U
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	T—P
Ahvenanmaa — Åland	A
Hämeen — Tavastehus	H
Kymen — Kymmene	Ky
Mikkelin — S:t Michels	M
Kuopion — Kuopio	Ku
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	P—K
Vaasan — Vasa	V
Keski-Suomen — Mellersta Finland	K—S
Oulun — Uleåborgs	O
Lapin — Lapplands	L

Rahayksikkö. Suomi siirtyi 1. 1. 1963 uuteen rahayksikköön, joka vastaa 100 vanhaa markkaa. Nykypenni = 0.01 nyky-markkaa = 1 vanha markka.

Penningenhät. Finland övergick den 1. 1. 1963 till en ny penningenhät, som motsvarar 100 gamla mark. En nypenni = 0.01 nymark = 1 gammal mark.

Monetary unit. On 1. Jan. 1963 a new monetary unit was introduced in Finland. Its value equals 100 old marks. 1 new penny = 0.01 new mark = 1 old mark.

Sisällys

Teksti	Sida
1. Yleistä	13
1.1 Yleinen terveyden- ja sairaanhoito	13
1.2 Lääkintöalalla vuonna 1965 annetut lait ja asetukset	14
1.3 Väestö	15
1.4 Kuolemansyyt	17
2. Terveyden- ja avosairaanhoito	36
2.1 Äitiyshuolto	36
2.2 Lastenneuvolatoiminta	37
2.3 Kouluterveydenhoito	38
2.4 Kouluhammashoito	39
3. Tartuntataudit ja niiden ehkäiseminen	65
4. Tuberkuloosi ja muut ns. kansantaudit. Tapaturmat ..	80
5. Mielisairaanhoito	111
6. Sairaalalaitos	125
6.1 Yleissairaalat	135
6.2 Laitossairaalat	138
7. Apteekit, apteekkitavaratehtaat ja -kaupat	181
8. Oikeuslääketieteelliset toimenpiteet	189
8.1 Oikeuslääketieteelliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset	189
8.2 Lailliset raskauden keskeyttämiset ja sterilisoinnit	189
8.3 Mielentilalausunnat	191
9. Terveydenhuoltohenkilöstö	202
10. Terveyden- ja sairaanhoidon kustannukset	217
10.1 Valtion osuus kustannuksista	217
10.2 Sairaalakustannukset	217

Kuviot

1.31 Tärkeimmät väestönmuutokset vuosina 1910—65 ..	16
1.32 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestön ikä- ja sukupuoli-jakautuma vuonna 1965 ..	16
1.33 Kaupunkien ja kauppaloiden sekä maalaiskuntien väestö %:na koko väestöstä vuosien 1900—1965 lopussa ja vuosien 1966—1990 lopussa ennusteen mukaan	16
1.41 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945—65	18
1.42 Ikävuosina 0—14 kuolleet henkilöt 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioitunut luvut	19
1.43 Ikävuosina 15—24 kuolleet henkilöt 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioitunut luvut	19
1.44 Ikävuosina 25—49, 50—64 ja 65— kuolleet naiset 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioitunut luvut	20
1.45 Ikävuosina 25—49, 50—64 ja 65— kuolleet miehet 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioitunut luvut	20
1.46 Miesten kuolleisuus Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa lääneittäin vuonna 1963 iän suhteen vakioituna indeksinä (Suomen keskitaso = 100)	21
1.47 Naisten kuolleisuus Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa lääneittäin vuonna 1963 iän suhteen vakioituna indeksinä (Suomen keskitaso = 100)	22
2.11 Äitiys- ja lastenneuvolat vuosien 1939—65 lopussa	37
2.12 Imeväiskuolleisuus, ensiviikon kuolleisuus, neonaalikuolleisuus, perinataalikuolleisuus ja kuolleena syntyneisyys vuosina 1936—65	37

Innehåll

Text	Sida
1. Allmänt	13
1.1 Den allmänna sjuk- och hälsovården	13
1.2 Utgivna lagar och förordningar på medicinalväsendets område år 1965	14
1.3 Befolkning	15
1.4 Dödsorsaker	17
2. Hälso- och den öppna sjukvården	36
2.1 Moderskapsvården	36
2.2 Rådgivningsbyråverksamheten för barnavård	37
2.3 Skolhälsovården	38
2.4 Skoltandvården	39
3. Smittsamma sjukdomar och deras förebyggande	65
4. Tuberkulosen och de övriga s.k. folksjukdomarna. Olycksfall	80
5. Sinnessjukvården	111
6. Sjukhusväsendet	125
6.1 Lasarett	135
6.2 Inrättningarnas sjukhus	138
7. Apotek, apoteksvarufabriker och -affärer	181
8. Rättsmedicinska åtgärder	189
8.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar	189
8.2 Legala avbrytande av havandeskap och steriliseringar	189
8.3 Utlatanden angående sinnesbeskaffenheten	191
9. Hälsovårdspersonalen	202
10. Sjuk- och hälsovårdskostnader	217
10.1 Statens andel i utgifterna	217
10.2 Sjukhuskostnader	217

Figurer

1.31 De viktigaste befolkningsförändringarna åren 1910—65	16
1.32 Ålders- och könsfördelningen hos befolkningen i städer och köpingar samt landskommuner år 1965	16
1.33 Städernas och köpingarnas samt landskommunernas befolkning i % av hela befolkningen i slutet av åren 1900—1965 samt prognosen för åren 1966—1990 ..	16
1.41 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945—65	18
1.42 Döda i åldern 0—14 år per 10 000 personer i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal	19
1.43 Döda i åldern 15—24 år per 10 000 personer i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal	19
1.44 Döda kvinnor i åldern 25—49 år, 50—64 år och över 65 år per 10 000 kvinnor i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal	20
1.45 Döda män i åldern 25—49 år, 50—64 år och över 65 år per 10 000 män i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal	20
1.46 Männens dödlighet i Finland, Sverige och Norge länsvis år 1963 standardiserade i proportion till åldern som index (Finlands medelnivå = 100)	21
1.47 Kvinnornas dödlighet i Finland, Sverige och Norge länsvis år 1963 standardiserade i proportion till åldern som index (Finlands medelnivå = 100)	22
2.11 Rådgivningsbyråer för moderskap och barnavård i slutet av åren 1939—65	37
2.12 Spädbarnsdödlighet, döda under första veckan, neonataldödlighet, perinataldödlighet och dödfödda åren 1936—65	37

	Sivu		Sida
2.13 Äitiyskuolleisuus vuosina 1936—65	38	2.13 Moderskapsdödlighet åren 1936—65	38
2.21 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuosina 1962 ja 1965	38	2.21 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak åren 1962 och 1965	38
2.41 Lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluvat oppilaat, tarkastetut, hoidon tarpeessa olevat ja valmiiksi hoidetut oppilaat lukuvuosina 1957/58—1964/65	40	2.41 Elever, som hör till det lagstadgade området för skoltandvård, av dem: undersökta, i behov av vård samt slutbehandlade elever läsåren 1957/58—1964/65 ..	40
2.42 Tavallisempien kouluhammaslääkärin suorittamien hoitotoimenpiteiden sisäinen jakautuma lukuvuonna 1964/65	40	2.42 De vanligaste vårdåtgärdernas inre fördelning utförda av skoltandläkaren läsåret 1964/65	40
2.43 Lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluvat oppilaat (ens.pylväs), tarkastamattomat, tarkastetut, hoidon tarpeessa olevat ja valmiiksi hoidetut oppilaat lääneittäin lukuvuonna 1964/65	41	2.43 Elever, som hör till det lagstadgade området för skoltandvård (första stapeln), icke undersökta, undersökta, i behov av vård samt slutbehandlade elever länsvis läsåret 1964/65	41
2.44 Kouluhammaslääkärin suorittamat hoitotoimenpiteet 100 valmiiksi hoidettua oppilasta kohti lukuvuosina 1957/58—1964/65	42	2.44 Skoltandläkarens utförda årgärder per 100 slutbehandlade elever läsåren 1957/58—1964/65	42
3.1 Tulirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65	67	3.1 Månatliga fall av scharlakansfeber åren 1950—65 ..	67
3.2 Tuhkarokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65	67	3.2 Månatliga fall av mässling åren 1950—65	67
3.3 Vesirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65	67	3.3 Månatliga fall av vattkoppor åren 1950—65	67
3.4 Sikotautitapaukset kuukausittain vuosina 1950—65	67	3.4 Månatliga fall av påssjuka åren 1950—65	67
3.5 Hinkuyskätapaukset kuukausittain vuosina 1950—65	68	3.5 Månatliga fall av kikhosta åren 1950—65	68
4.1 Tuberkuloosiin vuoden 1965 lopussa	81	4.1 Tuberkulosdistrikt i slutet av år 1965	81
4.2 Uudet ja rekisterissä olevat hengityselinten tuberkuloositapaukset vuosina 1940—65	82	4.2 Nya och registrerade fall av tuberkulos i respirationsorganen åren 1940—65	82
4.3 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet vuosina 1900—65	82	4.3 Döda i respirationsorganens tuberkulos åren 1900—65	82
4.4 Pienoisikuvut %:na yli 15 vuotiaasta väestöstä vuosina 1945—65	82	4.4 Skärmbildsfotograferade i % av befolkningen över 15 år åren 1945—65	82
4.5 BCG-rokotetut %:na alle 15-vuotiaiden ikäisistä vuosina 1941—65	83	4.5 BCG-vaccinerade barn i % under 1 års ålder åren 1941/65	83
4.61 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan miehillä vuonna 1955 ja 1965	83	4.61 Nya lungtuberkulosfall hos män enligt ålder år 1955 och 1965	83
4.62 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan naisilla vuonna 1955 ja 1965	83	4.62 Nya lungtuberkulosfall hos kvinnor enligt ålder år 1955 och 1965	83
4.71 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet miehet iän mukaan vuonna 1955 ja 1965	84	4.71 Döda män i andningsorganens tuberkulos enligt ålder år 1955 och 1965	84
4.72 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet naiset iän mukaan vuonna 1955 ja 1965	84	4.72 Döda kvinnor i andningsorganens tuberkulos enligt ålder år 1955 och 1965	84
4.8 Keskusparantoloista vuonna 1965 poistettujen mies- ja naispotilaiden sairauksien jakautuma lopullisen päädiagnoosin mukaan 20 %:n otos poistetuista potilaista	85	4.8 Från centralsanatorierna år 1965 utskrivna manliga och kvinnliga patienters sjukdomsfördelning enligt slutgiltig huvuddiagnos, 20 % samplet av de utskrivna patienterna	85
4.91 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet vuosina 1946—65	91	4.91 De skadade och döda i vägtrafikolyckor under åren 1946—65	91
4.92 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet 1 000 moottorajoneuvoa ja 1 000 autoa kohti vuosina 1946—65	91	4.92 De skadade och döda i vägtrafikolyckor per 1 000 motorfordon under åren 1946—65	91
5.1 Mielisairaanhuoltopiirit vuoden 1965 lopussa	112	5.1 Sinnessjukvårdsdistrikt i slutet av år 1965	112
5.2 Mielisairaaloihin itse pyrkivät potilaat %:na otetuista potilaista vuosina 1961—65	113	5.2 Antal självanmällda patienter för behandling på sinnessjukhusen i % av de intagna patienterna åren 1961—65	113
6.00 Sairaansijat keskiväkiluvun 1 000 henkeä kohti keskussairaalapireittain vuoden 1965 lopussa	126	6.00 Vårdplatser per 1 000 personer av medelfolkmängden centralsjukhusdistriktsvis i slutet av år 1965	126
6.01 Sairaaloiden sairaansijat sairaalatyypeittäin vuosien 1930—65 lopussa	128	6.01 Sjukhusens vårdplatser enligt sjukhustyp i slutet av åren 1930—65	128
6.02 Sairaaloiden sairaansijat hoitoaloittain vuosien 1945—65 lopussa	128	6.02 Vårdplatser enligt vårdform vid sjukhusen i slutet av åren 1945—65	128
6.03 Sairaaloiden hoitopäivät hoitoaloittain vuosina 1945—65	129	6.03 Vård dagar enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—65	129
6.04 Sairaaloihin otetut potilaat hoitoaloittain vuosina 1945—65	129	6.04 Intagningar enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—65	129
6.05 Keskimääräinen hoitoaika hoitoaloittain sairaaloissa vuosina 1945—65	130	6.05 Medelvärtdid enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—65	130
6.06 Sairaanhoidolaitosten hoitohenkilöstö vuoden 1965 lopussa	131	6.06 Vårdpersonalen vid sjukvårdsanstalterna i slutet av år 1965	131
6.07 Sairaaloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65	131	6.07 Sjukhusens personal år 1960 och för åren 1963—65 ..	131
6.08 Yleissairaaloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65	132	6.08 Lasarettens personal år 1960 och för åren 1963—65	132
6.09 Yleissairaaloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)	132	6.09 Lasarettens personal per 100 vårdplatser år 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)	132
6.10 Mielisairaaloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65	133	6.10 Sinnessjukhusens personal år 1960 och för åren 1963—65	133
6.11 Mielisairaaloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)	133	6.11 Sinnessjukhusens personal per 100 vårdplatser år 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)	133
6.12 Keskusparantoloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65	134	6.12 Centralsanatoriernas personal år 1960 och för åren 1963—65	134
6.13 Keskusparantoloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)	134	6.13 Centralsanatoriernas personal per 100 vårdplatser år 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)	134
6.14 Keskussairaalapireitit vuoden 1965 lopussa	136	6.14 Centralsjukhusdistrikt i slutet av år 1965	134

	Sivu
6.15 Yleissairaalat luokiteltuna sairaalan koon mukaan: kuhunkin luokkaan kuuluvien sairaaloiden sairaansijojen yhteismäärä ja näiden luokittaisten yhteismäärien prosentuaalinen osuus kaikista yleissairaaloitten sairaansijoista vuoden 1965 lopussa	136
7.1 Apteekit ja niiden alaiset lääkkeiden jakelupaikat vuosien 1930—65 lopussa	182
7.2 Farmaseutti- ja proviisoritutkinnon suorittaneet vuosina 1945—65	182
7.3 Apteekkihenkilöstö vuosien 1945—65 lopussa	183
9.1 Asukkaita yhtä lääkäriä ja hammaslääkärinä kohti vuosien 1918—65 lopussa	203
9.2 Eräiden terveydenhuoltohenkilöstön ryhmien kasvu vuosina 1948—65	203
9.3 Eräät sairaan- ja terveydenhoitohenkilöstön ryhmät vuosien 1945—65 lopussa	204
10.21 Kustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyyppiä kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65	219
10.22 Palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyyppiä kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65	219
10.23 Muut kuin palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyyppiä kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65	219

Taulut

1.31 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku vuonna 1965	24
1.32 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku melisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1965	24
1.33 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku keskussairaala-piireittäin vuonna 1965	25
1.34 Maassa asuvan väestön keskiväkiluku tuberkuloosi-piireittäin vuonna 1965	25
1.35 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma lääneittäin 31. 12. 1964	26
1.36 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma keskussairaala-piireittäin 31. 12. 1964	28
1.37 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma tuberkuloosipiireittäin 31. 12. 1964	30
1.38 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma melisairaanhuoltopiireittäin 31. 12. 1964	32
2.11 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1965	34
2.11 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1965	44
2.12 Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1965	45
2.13 Vuonna 1965 synnyttäneitten raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana	45
2.14 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kätilöiden asiakkaat kotikäynneillä vuonna 1965	46
2.15 Vuonna 1965 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan	47
2.16 Äitiys- ja lastenhuoltotilastoa vuosina 1939—1965	47
2.17 Vuonna 1965 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset	48
2.21 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1965	50
2.22 Lastenneuvoloiden kirjoihin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1965	50
2.23 Asiakkaat lastenneuvoloissa ja koulutarkastuksissa sekä terveysisärien kotikäynneillä vuonna 1965 ..	51
2.24 Imeväiskuoletisuus lääneittäin ja kuukausittain vuosina 1955—65	52
2.25 Vuotta nuorempina kuolleet tuhatta elävänä syntyntä kohti vuosina 1891—1965	52
2.26 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuonna 1965	53
2.31 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin lukuv. 1964/65	55
2.32 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1964/65	56

	Sida
6.15 Lasarettien klassificerade enligt sjukhusets storlek; sjukhusens totala vårdplatsantal i varje klassindelning och de klassificerade totalantalens procentandel av alla lasarettens vårdplatser i slutet av år 1965 ..	136
7.1 Apoteken och apoteken underställda läkemedels-distributionsställen i slutet av åren 1930—65	182
7.2 Personer som avlagt farmaceut- och provisorsexamen åren 1945—65	182
7.3 Apotekspersonal i slutet av åren 1945—65	183
9.1 Invånare per läkare och tandläkare i slutet av åren 1918—65	203
9.2 Några till sjuk- och hälsovårdspersonal hörande grupper ökning åren 1948—65	203
9.3 Några till sjuk- och hälsovårdspersonal hörande grupper i slutet av åren 1945—65	204
10.21 Kostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65	219
10.22 Lönekostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65	219
10.23 Övriga än lönekostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65	219

Tabeller

1.31 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1965	24
1.32 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktvis år 1965	24
1.33 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd centralsjukhusdistriktvis år 1965	25
1.34 Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd tuberkulosdistriktvis år 1965	25
1.35 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning länsvis den 31. 12. 1964	26
1.36 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning centralsjukhusdistriktvis den 31. 12. 1964	28
1.37 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning tuberkulosdistriktvis den 31. 12. 1964	30
1.38 Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning sinnessjukvårdsdistriktvis den 31. 12. 1964	32
1.41 Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1965	34
2.11 Förlösningar och födda barn år 1965	44
2.12 Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1965	45
2.13 Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1965 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivningsbyrå eller annorstädes	45
2.14 Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1965	46
2.15 År 1965 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes	47
2.16 Mödra- och barnavårdsstatistik åren 1939—1965 ..	47
2.17 År 1965 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för modravård	48
2.21 Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1965	50
2.22 I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1965	50
2.23 Klienter på rådgivningsbyråer för barnavård och vid skolundersökningar samt vid hembesök utförda av hälsosystrar åt 1965	51
2.24 Spädbarnsdödlighet enligt län och månad åren 1955—65	52
2.25 Döda under 1 år per 1 000 levande födda åren 1891—1965	52
2.26 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1965	53
2.31 Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1964/65 länsvis	55
2.32 Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna länsvis under läsåret 1964/65	56

	Sivu		Sida
2.33 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lukuvuonna 1964/65	60	2.33 Undersökningar utförda av skolläkare i lärdomsskolor läsåret 1964/65	60
2.41 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1964 ja kevätlukukaudella 1965	62	2.41 Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1964 och vårterminen 1965	62
2.42 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1964/65	64	2.42 Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1964/65	64
3.1 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1965	72	3.1 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1965	72
3.2 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1965	74	3.2 Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1965	74
3.3 Rokotukset lääneittäin vuonna 1965	74	3.3 Vaccineringar länsvis år 1965	74
3.4 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1965	75	3.4 Vaccineringar enligt de vaccinerades ålder år 1965 ..	75
3.5 Eräiden tartuntatautien tapaukset ja näihin tauteihin kuolleet vuosina 1938—65	76	3.5 Fall av några smittsamma sjukdomar och döda i dessa sjukdomar åren 1938—65	76
3.6 Eräiden sukupuolitautilien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1965	77	3.6 Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1965	77
3.7 Vuosina 1932—65 ilmoitettut tippuri-varhaissyfilis- ja synnynnäiset syfilistapaukset ja näihin kuolleet sekä ulcus molle- ja lymphogranuloma inguinalitapaukset	78	3.7 De under åren 1932—65 rapporterade fallen samt döda i gonorré, tidig syfilis, medfödd syfilis och de rapporterade fallen i ulcus molle och lymphogranuloma inguinale	78
3.8 Sero-bakteriologisten laboratorioden tutkimat näytteet vuosina 1959—1965	79	3.8 Vid de sero-bakteriologiska laboratorierna undersökta prov under åren 1959—1965	79
4.1 Tuberkuloosiparantolat ja muut tuberkuloosilaitokset vuonna 1965	94	4.1 Tuberkulos-sanatorier och andra tuberkulosinrättningar år 1965	94
4.2 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1965 ..	95	4.2 Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1965 ..	95
4.3 Tuberkuloosipiirien keskusparantoloiden keskimääräiset käyttötalousmenot vuosina 1959—65	96	4.3 De genomsnittliga driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier åren 1959—65	96
4.4 Tuberkuloositoimistojen toiminta vuonna 1965	97	4.4 Tuberkulosbyråernas verksamhet år 1965	97
4.5 Sairastuneisuus ja kuolleisuus hengityselinten tuberkuloosiin tuberkuloosipiireittäin vuonna 1965	99	4.5 Sjukligheten och dödligheten i tuberkulos i respirationsorganen enligt tuberkulosdistrikt år 1965	99
4.6 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset (001, 002, 004) tuberkuloosipiireittäin iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1965	100	4.6 Nya fall av lungtuberkulos (001, 002, 004) enligt tuberkulosdistrikt, ålder och kön år 1965	100
4.7 Syöpään kuolleet sukupuolen mukaan vuonna 1965 ..	101	4.7 Döda i cancer enligt kön år 1965	101
4.8 Uudet syöpätapaukset potilaiden iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1963	102	4.8 Nya cancerfall enligt patienternas ålder och kön år 1963	102
4.9 Kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuonna 1965	106	4.9 Olycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1965	106
4.10 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet vuonna 1965	108	4.10 Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor år 1965 ..	108
4.11 Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1946—65	109	4.11 Vägtrafikolyckor och i dem döda och skadade åren 1946—65	109
4.12 Reumatismistot vuonna 1965	110	4.12 Reumadispensärer år 1965	110
5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat, vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31. 12. 1965	115	5.1 Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1965	115
5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1965 lopussa	117	5.2 Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1965	117
5.3 Mielisairaalat vuonna 1965	119	5.3 Sinnessjukhus år 1965	119
5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1965	121	5.4 De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder år 1965	121
5.5 Mielisairaaloissa 31. 12. 1965 hoidettavana olevat sairauden laadun ja hoitoajan pituuden mukaan	122	5.5 Patienterna på sinnessjukhusen den 31. 12. 1965 enligt sjukdomens art och vårdtidens längd	122
5.6 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1965	123	5.6 Familjevård vid sinnessjukhus år 1965	123
5.7 Mielisairaaloiden kriminaalipotilaat vuosien 1959—65 lopussa	123	5.7 Kriminalpatienter på sinnessjukhusen i slutet av åren 1959—65	123
5.8 Mielisairaaloiden keskimääräiset käyttötalousmenot vuosina 1959—65	124	5.8 Sinnessjukhusens genomsnittliga driftskostnader åren 1959—1965	124
6.01 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1965 lopussa	140	6.01 Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1965	140
6.02 Kuntien sairaansijat tuhatta asukasta kohti sairaalaja kuntatyyppin mukaan vuosien 1961—65 lopussa ..	141	6.02 Kommunernas vårdplatser per tusen invånare indelade enligt sjukhus- och kommutyp i slutet av åren 1961—65	141
6.03 Sairaaloiden toiminta vuosina 1920—65	142	6.03 Sjukhusens verksamhet åren 1920—65	142
6.04 Sairaansijat kunnittain 31. 12. 1965	144	6.04 Vårdplatser kommunvis den 31. 12. 1965	144
6.05 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1965	160	6.05 Sjukhusens personal den 31. 12. 1965	160
6.11 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapiireittäin vuonna 1965	161	6.11 Lasaretten och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis under år 1965	161
6.12 Yleissairaaloiden erikoissairaansijat 31. 12. 1965 ..	171	6.12 Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1965	171
6.13 Yleissairaaloiden sairaansijat erikoisalojen mukaan keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1965	174	6.13 Lasarettens vårdplatser specialområdesvis enligt centralsjukhusdistrikten den 31. 12. 1965	174
6.14 Yleissairaaloiden sairaansijat omistajan mukaan keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1965	176	6.14 Lasarettvårdplatser centralsjukhusdistriktsvis enligt ägaren den 31. 12. 1965	176
6.21 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1965	178	6.21 Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1965 ..	178
6.22 Laitossairaaloiden sairaansijat keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1965	179	6.22 Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1965	179
6.23 Laitossairaaloiden sairaansijat pääryhmittäin 31. 12. 1965	180	6.23 Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1965	180

	Sivu
7.1 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1965	185
7.2 Farmaseuttinen henkilöstö toimipaikan mukaan vuosien 1955—65 lopussa	185
7.3 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalaapiireittäin vuonna 1965	186
7.4 Apteekkien ja lääkevarastojen henkilöstö vuoden 1965 lopussa keskussairaalaapiireittäin	188
8.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1965	193
8.21 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan vuonna 1965	196
8.22 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan vuonna 1965	197
8.23 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan vuonna 1965	198
8.24 Suoritetut lailliset sterilisoinnit ja raskauden keskeyttämiset asianomaisen asuinpaikan mukaan vuonna 1965	199
8.25 Lääkintöhallituksen käsittelemät kastroimista, sterilisoinnista ja raskauden keskeyttämistä koskevat asiat vuosina 1956—65	200
8.3 Lääkintöhallituksen antamat mielentilalausunnot ryhmiteltyinä tutkimuksen tuloksen mukaan vuosina 1960—65	200
9.11 Lääkärit vuosien 1962—65 lopussa	208
9.12 Hammaslääkärit vuosien 1962—65 lopussa	209
9.21 Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1961—65 lopussa	210
9.22 Hammaslääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1961—65 lopussa	211
9.3 Erikoislääkäriainekudet lääneittäin vuoden 1965 lopussa	212
9.4 Läänin- ja apulaislääkärinlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppala- ja kunnanlääkärit sekä kauppaloitten maalauskuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1965	214
9.5 Lääkärit ja hammaslääkärit vuosien 1950—65 lopussa	214
9.6 Terveysisaret, kiertävät kunnansairaanhoidajat ja seurakuntasisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoidajat; kätilöt 31. 12. 1965	215
9.7 Terveys- ja sairaanhoidohenkilöstön koulutus vuosina 1959—65	216
9.8 Suomessa alallaan toimiva terveyden- ja sairaanhoidohenkilöstö vuosien 1959—65 lopussa	216
10.11 Valtion osuus lääkintälaitoksen menoista vuonna 1965	223
10.21 Sairaaloitoiminta ja sen kustannukset vuonna 1965	224
10.22 Sairaaloitten käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyyppittäin vuonna 1965	226
10.23 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyyppittäin vuonna 1965	228
10.24 Sairaaloitten hoitopäiväkustannusten rakenne vuonna 1965	229
10.25 Yleissairaaloitten poliklinikkojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1965	230
10.26 Keskussairaalaapiirien yleissairaaloitten käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1965	231
10.27 Tuberkuloosiapiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1965	233
10.28 Mielisairaanhoidopiirien mielisairaaloitten käyttömenot vuonna 1965	234
10.29 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1965	235

Contents

Text	Page
1. General	13
1.1 Public Health and Medical Care	13
1.2 Health Laws and Statutes issued in 1965	14
1.3 Vital Statistics	23
1.4 Causes of Death	23
2. Public Health and Community Care	42
2.1 Maternal Health	42
2.2 Child Health	42
2.3 School Health	43
2.4 School Dental Care	43

	Siad
7.1 Apoteken och deras verksamhet länsvis år 1965	185
7.2 Farmaceutisk personal enligt befattning i slutet av åren 1955—65	185
7.3 Apoteken och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis år 1965	186
7.4 Apotekens och läkemedelsförrådens personal i slutet av år 1965 enligt centralsjukhusdistrikten	188
8.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1965	193
8.21 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antal förlösningsår år 1965	196
8.22 Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation år 1965	197
8.23 Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlösningsår, civilstånd och ålder år 1965	198
8.24 Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt vederbörandes boningsort år 1965	199
8.25 Av medicinalstyrelsen behandlade ärenden angående kastrering, sterilisering och avbrytande av havandeskap åren 1956—65	200
8.3 Av medicinalstyrelsen avgivna utlåtanden angående sinnesbeskaffenhet enligt undersökningens resultat åren 1960—65	200
9.11 Läkare i slutet av åren 1962—65	208
9.12 Tandläkare i slutet av åren 1962—65	209
9.21 Läkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1961—65	210
9.22 Tandläkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1961—65	211
9.3 Specialisträttigheter länsvis i slutet av år 1965	212
9.4 Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1965	214
9.5 Läkare och tandläkare i slutet av åren 1950—65	214
9.6 Hälso- och sjukvårdspersonal i slutet av åren 1950—65	215
9.7 Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal åren 1959—65	216
9.8 Hälso- och sjukvårdspersonal i Finland verksamma inom yrket i slutet av åren 1959—65	216
10.11 Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1965	223
10.21 Sjukhusverksamheten och därav föranledda kostnader år 1965	224
10.22 Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhustyp år 1965	226
10.23 Kostnader per vård dag och nettovård dag skostnadernas finansiering enligt sjukhustyp år 1965	228
10.24 Vård dag skostnadernas struktur vid sjukhusen år 1965	229
10.25 Driftskostnaderna och respektiva inkomsterna för lasarettens polikliniker år 1965	230
10.26 Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1965	231
10.27 Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens central-sanatorier år 1965	233
10.28 Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens sinnessjukhus år 1965	234
10.29 Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster år 1965	235

	Page
8.2 Legal Abortions and Sterilizations	192
8.3 Statements about Mental Condition	192
9. Health Personnel	202
10. Costs of Public Health and Medical Care	222
10.1 State Contribution to the Expenditure of Health Services	222
10.2 Services and Costs of Hospitals	222

Figures

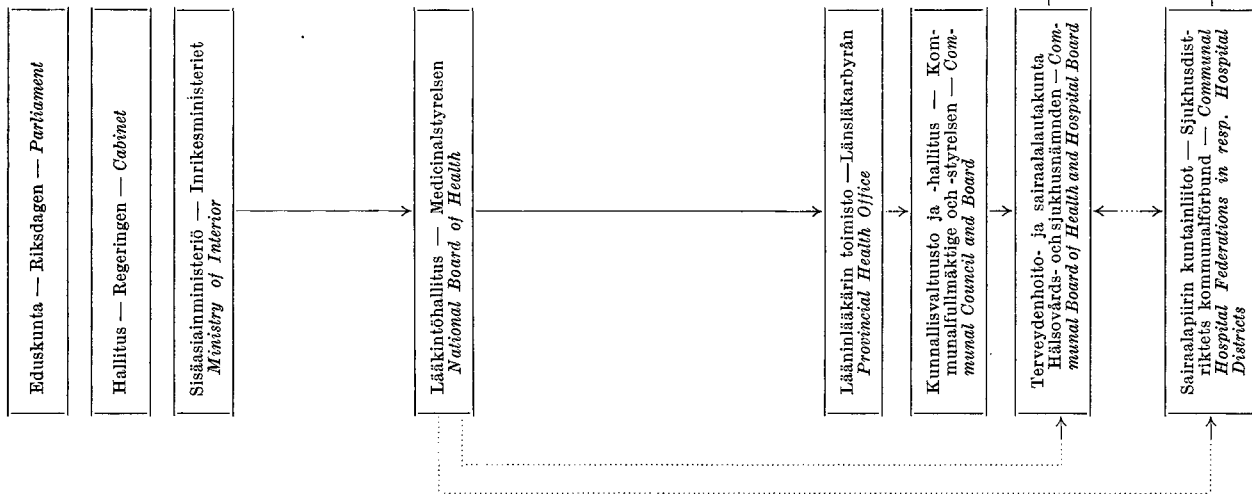
1.31 Main items of vital statistics in 1910—65	16
1.32 Population by age and sex in urban and rural communes in 1965	16
1.33 Urban and rural population as percentage in 1900—65 and expected numbers for 1966—94	16
1.41 Main causes of death in 1945—65	18
1.42 Deaths at age of 0—14 years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers	19
1.43 Deaths at age of 15—24 years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-standardised numbers	19
1.44 Female deaths at age of 25—49, 50—64 and 65 or more years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers	29
1.45 Male deaths at age of 25—49, 50—64 and 65 or more years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers	20
1.46 Male mortality in Finland, Sweden and Norway by province in 1963 as age-adjusted index (Mean level of Finland = 100)	21
1.47 Female mortality in Finland, Sweden and Norway by province in 1963 as age-adjusted index (Mean level of Finland = 100)	22
2.11 Maternity and child health centres at the end of the years 1939—65	37
2.12 Infant mortality, first week mortality, neonatal mortality, perinatal mortality and stillbirth ratio in 1936—65	37
2.21 Deaths of children from accidents by external cause of injury in 1962 and 1965	38
2.13 Maternal mortality in 1936—65	38
2.41 School children in dental care provided by law, of them: examined, dental treatment needed and dental treatment completed in school years 1957/58—1964/65	40
2.42 Distribution of the most common measures performed by school dentist in school year 1964/65	40
2.43 School children in dental care provided by law (first bar), unexamined, examined, dental treatment needed and dental treatment completed by provinces in school year 1964/65	41
2.44 Measures performed by school dentist per 100 pupils treated completely in school years 1957/58—1964/65	42
3.1 Cases of scarlet fever by month in 1950—65	67
3.2 Cases of measles by month in 1950—65	67
3.3 Cases of chickenpox by month in 1950—65	67
3.4 Cases of mumps by month in 1950—65	67
3.5 Cases of whooping cough by month in 1950—65	68
4.1 Tuberculosis districts at the end of the year 1965	81
4.2 New and registered cases of tuberculosis of respiratory system in 1940—65	82
4.3 Mortality from tuberculosis of the respiratory system in 1900—65	82
4.4 Yearly number of mass-RP-examinations as percentage of population of age of 15 years and over in 1945—65	82
4.5 BCG-vaccinated as percentage of children under age of 1 year in 1941—65	83
4.61 New cases of pulmonary tuberculosis by age among males in 1955 and in 1965	83
4.62 New cases of pulmonary tuberculosis by age among females in 1955 and 1965	83
4.71 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among males in 1955 and 1965	84
4.72 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among females in 1955 and 1965	84
4.8 Distribution of diseases of male and female patients discharged from central tuberculosis sanatoria in 1965 according to final main diagnosis, sample of 20 % of discharged patients	85

	Page
4.91 Injured and deaths from road traffic accidents in 1946—65	91
4.92 Injured and deaths from road traffic accidents per 1 000 motor vehicles and 1 000 cars in 1946—65	91
5.1 Mental health districts at the end of the year 1965	112
5.2 Patients applied for admission voluntarily as percentage of admissions in 1961—65	113
6.00 Hospital beds per 1 000 mean population by central hospital districts at the end of the year 1965	126
6.01 Beds by hospital type at the end of the years 1930—65	128
6.02 Hospital beds by type of care at the end of the years 1945—65	128
6.03 Patient days by type of care in 1945—65	129
6.04 Admissions by type of care in 1945—65	129
6.05 Average stay in hospital by type of care in 1945—65	130
6.06 Medical and nursing personnel of hospitals at the end of the year 1965	131
6.07 Personnel of hospitals in 1960 and in 1963—65	131
6.08 Personnel of general hospitals in 1960 and in 1963—65	132
6.09 Personnel of general hospitals per 100 beds in 1960 and in 1963—65, as index (1960 = 100)	132
6.10 Personnel of mental hospitals in 1960 and in 1963—65	133
6.11 Personnel of mental hospitals per 100 beds in 1960 and in 1963—65 as index (1960 = 100)	133
6.12 Personnel of central tuberculosis sanatoria in 1960 and in 1963—65	134
6.13 Personnel of central tuberculosis sanatoria per 100 beds in 1960 and in 1963—65 as index (1960 = 100)	134
6.14 Central hospital districts at the end of the year 1965	136
6.15 General hospitals classified by size; total of beds of each class and totals as percentage of all beds at general hospitals at the end of the year 1965	136
7.1 Pharmacies and drug distributors supervised by the pharmacies at the end of the years 1930—65	182
7.2 Persons with university degrees of pharmaceuticals in 1945—65	182
7.3 Pharmacy personnel at the end of the years 1945—65	183
9.1 Population per a physician and a dentist at the end of the years 1918—65	203
9.2 Growth of selected health professions during the years 1948—65	203
9.3 Selected health professions at the end of the years 1945—65	204
10.21 Costs per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65	219
10.22 Wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65	219
10.23 Other costs than wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65	219

Tables

1.31 Resident mean population in 1965	24
1.32 Resident mean population by mental health district in 1965	24
1.33 Resident mean population by central hospital district in 1965	25
1.34 Resident mean population by tuberculosis district in 1965	25
1.35 Resident population by sex age and province on 31. 12. 1964	26
1.36 Resident population by sex, age and central hospital district on 31. 12. 1964	28
1.37 Resident population by sex, age and tuberculosis district on 31. 12. 1964	30
1.38 Resident population by sex, age and mental health district on 31. 12. 1964	32
1.41 Deaths by cause, age and sex in 1965	34
2.11 Deliveries and births in 1965	44
2.12 Receptions at maternity health centres in 1965	45
2.13 Stage of pregnancy of mothers delivered in 1965 at the first examination at maternal health centre or elsewhere	45
2.14 Clients at maternity health centres and on home visits of midwives in 1965	46
2.15 Mothers delivered in 1965 by number of examinations at maternal health centre or elsewhere	47
2.16 Maternal and child health statistics in 1939—65	47
2.17 Infants born in the year 1965 registered at maternity health centres	48

	Page		Page
2.21 Receptions at child health centres in 1965	50	6.03 Services of hospitals in 1920—65	142
2.22 Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1965	50	6.04 Beds by commune on 31. 12. 1965	144
2.23 Clients at child health centres and school examinations and on home visits of public health nurses in 1965	51	6.05 Personnel at hospitals on 31. 12. 1965	160
2.24 Infant mortality by province and month in 1955—65	52	6.11 General hospitals and their services by central hospital district in 1965	161
2.25 Infant deaths per 1 000 live births in 1891—1965	52	6.12 Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1965 ..	171
2.26 Accidental deaths of children by external cause of injury in 1965	53	6.13 Beds of general hospitals by specialities and central hospital district on 31. 12. 1965	174
2.31 Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for the school year 1964/65 by province	55	6.14 Beds of general hospitals by ownership and central hospital district on 31. 12. 1965	176
2.32 Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province in the school year 1964/65	56	6.21 Hospitals of institutions and their services in 1965 ..	178
2.33 Examinations by school physicians at secondary schools in the school year 1964/65	60	6.22 Beds of hospitals of institutions by central hospital district on 31. 12. 1965	179
2.41 Measures performed by school dentists by province under autumn term 1964 and spring term 1965	62	6.23 Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1965	180
2.42 School dental services by province in the school year 1964/65	64	7.1 Pharmacies and their services by province in 1965	185
3.1 Cases of infectious and certain other diseases by province in 1965	72	7.2 Pharmaceutical personnel by posts at the end of the years 1955—65	185
3.2 Cases of infectious and certain other diseases by month in 1965	74	7.3 Pharmacies and their services by central hospital district in 1965	186
3.3 Vaccinations by province in 1965	74	7.4 Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district at the end of the year 1965	188
3.4 Vaccinations by age of vaccinated persons, in 1965 ..	75	8.1 Medico-legal autopsies and examinations after death in 1965	193
3.5 Cases and deaths of certain infectious diseases in 1938—65	76	8.21 Legal abortions performed, by indication, marital status, age and number of deliveries of woman in 1965	196
3.6 New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1965	77	8.22 Legal abortions performed, by indication in 1965	197
3.7 Cases and deaths of some venereal diseases in 1932—65 ..	78	8.23 Legal sterilizations performed, by indication number of deliveries, marital status and age in 1965	198
3.8 Specimens examined at sero-bacteriological laboratories in 1959—1965	79	8.24 Legal sterilizations and abortions performed, by domicile of the patient in 1965	199
4.1 Sanatoria of tuberculosis and other tuberculosis institutions in 1965	94	8.25 Cases concerning castration, sterilization and abortions settled by the National Board of Health in 1956—65 ..	200
4.2 Hospital services of tuberculosis districts in 1965	95	8.3 Statements of the National Board of Health concerning mental condition of patients examined, by the result of examination in 1960—65	200
4.3 Average operating costs of central sanatoria of tuberculosis in 1959—65	96	9.11 Physicians at the end of the years 1962—65	208
4.4 Tuberculosis dispensaries and their services in 1965 ..	97	9.12 Dentists at the end of the years 1962—65	209
4.5 Morbidity and mortality from tuberculosis of the respiratory system by tuberculosis district in 1965	99	9.21 Physicians by age and sex at the end of the years 1961—65	210
4.6 New cases of tuberculosis of the lungs (001, 002, 004) by tuberculosis district, age and sex in 1965	100	9.22 Dentists by age and sex at the end of the years 1961—65 ..	211
4.7 Deaths from cancer by sex in 1965	101	9.3 Specialist's rights by province at the end of the year 1965 ..	212
4.8 New cases of cancer by age and sex of patients in 1963 ..	102	9.4 Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1965	214
4.9 Deaths from accidents by external cause in 1965	106	9.5 Physicians and dentists at the end of the years 1950—65 ..	214
4.10 Deaths and injured from different kind of road traffic accidents in 1965	108	9.6 Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1965	215
4.11 Road traffic accidents and deaths and injured from them in 1946—65	109	9.7 Training of nursing personnel in 1959—65	216
4.12 Rheumatism dispensaries in 1965	110	9.8 Active health personnel in Finland at the end of the years 1959—65	216
5.1 Mentally ill, mentally deficient and other mentally disordered persons registered at mental health centres on 31. 12. 1965	115	10.11 State contribution to the expenditure of the health services in 1965	223
5.2 Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1965	117	10.21 Facilities, services and costs of hospitals in 1965	224
5.3 Mental hospitals in 1965	119	10.22 Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1965	226
5.4 Patients admitted for the first time to the mental hospitals by type of disease and age in 1965	121	10.23 Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1965	228
5.5 Patients at mental hospitals on 31. 12. 1965 by type of disease and duration of care	122	10.24 Structure of costs of a patient day in 1965	229
5.6 Family care of mental hospital patients in 1965	123	10.25 Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1965	230
5.7 Criminal patients at mental hospitals at the end of the years 1959—65	123	10.26 Running costs of central hospital districts by hospital region in 1965	231
5.8 Average operating costs of mental hospitals in 1959—65	124	10.27 Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1965	233
6.01 Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1965	140	10.28 Running costs of mental hospital districts in 1965	234
6.02 Beds of communes per 1 000 inhabitants by type of hospital and commune at the end of the years 1961—65 ..	141	10.29 Running costs respective returns of dispensaries in 1965	235

<p>Yleinen osasto — Allmänna medicinalavdelningen — <i>General Medical Department</i>: Ammattitoiminnan valvominen, kansainväliset asiat ym. — Yrkesverksamhetens övervakning, internationella frågor mm. — <i>Supervision of the activity of medical and allied professions International matters, etc.</i></p> <p>Terveydenhoito-osasto — Hälsovårdsavdelningen — <i>Department of Epidemiology and Hygiene</i>: Ympäristöhygieniä, laboratoriot, tartuntataudit ym. — Miljöhygien, laboratorier, smittsamma sjukdomar mm. — <i>Environmental health, public health laboratories, infectious diseases, etc.</i></p> <p>Kansanterveysosasto — Folkhygieniska avdelningen — <i>Department of Public Health</i>: Äitiys- ja lastenneuvolat, kansantaudit, parantolat, koulujen terveydenhoito ja hammashoito — Rådgivningsbyråerna för mödra- och barnavård, folksjukdomar, sanatorier, skolorna hälsö- och tandvård — <i>Maternal and child health, major diseases, TB services incl. sanatoria, school health and dental care</i></p> <p>Sairaalaosasto — Sjukavdelningen — <i>Hospital Department</i>: Yleissairaalat — Lasaretten — <i>General hospitals</i></p>	<p>Mielisairaanhoidto-osasto — Sinnessjukvårdsavdelningen — <i>Mental Health Department</i>: Mielisairaalat ja mielenterveytyö — Sinnessjukhusen och mentalvårdsarbetet — <i>Mental hospitals and mental health</i></p> <p>Tilasto-osasto — Statistiska avdelningen — <i>Statistical Department</i>: Vuosikirja ja tilastolliset tutkimukset — Årsberättelser och statistiska undersökningar — <i>Health Statistics Annual, surveys</i></p> <p>Apteekkiosasto — Apoteksavdelningen — <i>Department of Pharmacy</i>: Lääkkeiden valmistuksen ja jakelun valvonta — Övervakning av medicineras tillredning och utdelning — <i>Control of preparation and distribution of drugs</i></p> <p>Talousoosasto — Ekonomilavdelningen — <i>Department of Finance</i>: Talousvalvonta, valtionavut — Övervakning av ekonomin, statsbidrag <i>Financial control, state supports</i></p> <p>Hallinnollinen osasto — Administrativa avdelningen — <i>Department of Administration</i>: Henkilöstöasiat, lainsäädäntö ym. — Personalärenden, lagstiftning mm. <i>Personnel matters, health legislation, etc.</i></p>
<p>Suomen WHO-toimikunta Finlands WHO-kommitté WHO Committee for Finland</p>	<p>Tieteellinen neuvosto Vetenskapliga rådet Scientific Council</p>
<p>Läännlääkäri — Länsläkare — <i>Provincial Health Officer</i> Apulisläännlääkäri — Biträdande länsläkare — <i>Assistant Provincial Health Officer</i> Läännlääkärin toimisto — Länshälsosystem — <i>Provincial Supervisor of PH Nursing</i></p>	<p>Lääninkätilö — Länsbarmorska — <i>Provincial Supervisor of Midwifery</i> Läänin terveyskatsastaja — Länshälsöinspektör — <i>Provincial Sanitary Inspector</i></p>
<p>Kunnan lääkärit — Kommunens läkare — <i>Communal Health Officers</i> Kunnan terveyskatsastajat — Kommunens hälsöinspektörer — <i>Communal health inspectors</i> Kunnalliset terveysassistentit — Kommunala hälsösystem — <i>Communal PH Nurses</i></p>	<p>Kunnan kätilöt — Kommunala barmorskor — <i>Communal midwives</i> Kunnalliset kodinhoitajat — Kommunala hemvårdarinnor — <i>Communal Home Makers</i> Muut henkilöstö — <i>Other personnel</i></p>
<p>Keskussairaalat — Centralsjukhus — <i>Central hospitals</i> Aluesairaalat — Krets sjukhus — <i>Regional hospitals</i> Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — <i>Local hospitals</i></p>	<p>Mielisairaalat — Sinnessjukhus — <i>Mental hospitals</i> Tuberkuloosiparantolat — Tuberkuloosatorier — <i>Tuberculosis sanatoria</i></p>

— Hallinnollinen alustussuhde — Administrative subordination
Valvonta ja neuvonta — Övervakning och rådgivning — Supervision and consultation

1. YLEISTÄ

1.1 Yleinen terveyden- ja sairaanhoito

Kaikkien kansalaisten hyväksi tapahtuvan yleisen terveyden- ja sairaanhoidon eli terveydenhuollon tavoitteena on kehittää olot terveyden säilyttämiselle edulliseksi, ehkäistä sairauksien syntyminen, tutkia ja hoitaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti sairaat ja hoitoa tarvitsevat sekä huolehtia heidän kuntouttamisestaan. Lakisääteisenä toiminta tapahtuu pääasiassa yleisten varojen turvin.

Tähän julkaisuun on kerätty numerotietoa terveydenhuollon alalta, ja aineisto on jaoteltu pää- ja alaryhmiin toiminnan ja asiasisällön mukaisesti. Kertomusvuoden selostamisen ohessa on pyritty antamaan kuva kehityksen suunnasta ilmoittamalla edellisten vuosien vastavat tiedot.

Vaikka valmiiksi laskettuja suhdelukuja on esitetty melko runsaasti, on lukijalle tahdottu antaa mahdollisuus lisäanalyysiinkin julkaisemalla myös eräitä alueittaisia väestörakennetietoja.

Kertomusvuoden tilastoista voidaan jälleen havaita, että terveydenhuollossamme on tapahtunut kehitystä parempaan päin. Lääkäri- ja muun terveydenhuoltohenkilöstön vajeus on edellisvuosien tapaan merkittävien kehityksen hidastaja. Laajennettujen koulutusohjelmien tulokset eivät ole vielä riittävästi vaikuttaneet tilanteeseen.

Kuolleisuustilastoista on poimittu tähän julkaisuun ainoastaan yleiskatsauksen kannalta tarpeelliset tiedot. Kehityksen suuntaa arvosteltaessa on paikallaan esittää kuolleisuus väestön iän suhteen vakioituna, ja näin on menetelty eräissä kuvioissa. Myös alueittaisissa vertailuissa on usein syytä käyttää tätä vakiointimenetelyä. Väestöstämme oli vuonna 1965 noin 8.0 % yli 64-vuotiaita, mutta vastaava suhdeluku oli esim. muissa pohjoismaissa 11—13 %. Toistaiseksi väestömme vanhentuu suhteellisen hitaasti, ja vuonna 1980 arvioidaan yli 64-vuotiaan väestön osuudeksi 10.3 % ja vuonna 1990 vastaavasti 10.2 %.

Imeväiskuolleisuus, joka aikaisempina vuosina on ollut laskusuunnassa, oli vuonna 1965 hivenen edellisvuotta korkeampi eli 17.6 ‰ (v. 1964 se oli 17.0 ‰). Ennakkotiedon mukaan vuoden 1966 luku on kuitenkin 14.4 ‰, joten tuo yllättävä nousu näyttää vain tilapäisilmiöltä.

Tartuntatautilanne on edelleen pysynyt hyvänä, ja erityisesti vakavimpien sairauksien vähentyminen on yhä jatkunut. Lavantautia ja pikkulavantautia on silti esiintynyt valitettavan runsaasti. Poliota ei ole tavattu lainkaan ja kurkkumätäkin vain yksi tapaus. Myös hinkuyskää kuvaavat numerot ovat pienentyneet. Viimeksi mainittujen sairauksien vähentyminen on suurelta osin katsottava onnistuneen rokotustoiminnan seuraukseksi.

1. ALLMÄNT

1.1 Den allmänna hälso- och sjukvården

Den allmänna hälso- och sjukvården, som bedrivs till fromma för alla medborgare i landet, har som mål att utveckla gynnsamma förhållanden för hälsans bevarande, förebygga uppkomsten av sjukdomar, undersöka och vårda sjuka och vårdbehövande möjligast ändamålsenligt samt sörja för deras rehabilitering. Som lagstadgad sker verksamheten i huvudsak med stöd av allmänna medel.

I denna publikation har samlats nummeruppgifter över hälsovården och materialet har indelats i huvud- och undergrupper enligt verksamhetens art och sakinnehåll. Utom framställningen över händelserna under berättelseåret har man försökt ge en bild av utvecklingens tendens genom att delge de föregående årens motsvarande uppgifter.

Ehuru färdigt kalkylerade proportionstal framställts tämligen rikligt, har man dock velat ge läsaren tillfälle till tilläggsanalyser genom att publicera några uppgifter beträffande regional befolkningsstruktur.

Återigen kan ur berättelseårets statistiska uppgifter konstateras, att en utveckling mot det bättre har inträtt i vår hälsovård. Bristen på läkare och annan hälsovårdspersonal har, såsom under tidigare år, varit den mest betydande omständigheten, som hindrat framsteg. Resultaten av de utvidgade utbildningsprogrammen har ännu inte tillräckligt hunnit inverka på situationen.

Från mortalitetsstatistiken har till denna publikation tagits endast sådana uppgifter, vilka är nödvändiga för översikt. Vid bedömande av utvecklingstendensen är det på sin plats att framställa mortaliteten standardiserad i förhållande till befolkningens ålder, och så har man förfarit i några figurer. Även i regionala jämförelser är det ofta skäl att använda denna standardiseringsmetod. Ungefär 8.0 % av vår befolkning var år 1965 över 64 år, men motsvarande proportionstal i de andra nordiska länderna var 11—13 %. Tills vidare fortskrider åldersförskjutningen förhållandevis långsamt och andelen av befolkningen över 64 år beräknas till 10.3 % år 1980 och till 10.2 % år 1990.

Spädbarnsdödligheten, som redan under tidigare år visat en glädjande nedgående tendens, har år 1965 varit något högre än under föregående år eller 17.6 ‰ (år 1964 var den 17.0 ‰). Enligt förhandsuppgift är dock talet för år 1966 14.4 ‰, så att denna överraskande ökning tycks vara en tillfällig företeelse.

Situationen beträffande de smittsamma sjukdomarna har fortfarande varit gynnsam och i synnerhet har den sjunkande tendensen av de allvarigaste sjukdomarna varit kontinuerlig. Tyfus och paratyfus har trots detta förekommit beklagligt ofta. Poliofall har inte alls påträffats och difteri endast ett fall. Även talen, som betecknar kikhosta, har minskat. Reduceringen av de sistnämnda sjukdomarna måste anses till största delen vara ett resultat av lyckad vaccineringsverksamhet.

1.2 Lääkintöalalla vuonna 1965 annetut lait ja asetukset

8. 1. 1965 Laki säteilysuojauslain muuttamisesta (1/65).
10. 2. 1965 Sisäasiainministeriön päätös kaatumatautisten hoitolaitosten päivämaksuista (73/65).
17. 2. 1965 Sisäasiainministeriön päätös erityisestä rokotustilaisuudesta suoritettavasta palkkiosta (79/65).
17. 2. 1965 Sisäasiainministeriön päätös kunnallisen äitiys- ja lastenneuvolan lääkärille suoritettavasta korvauksesta (80/65).
17. 2. 1965 Sisäasiainministeriön päätös sukupuolitautilaissa tai sukupuolitautilasetuksessa mainituista toimituksista ja todistuksista virkalääkärille suoritettavasta korvauksesta (81/65).
19. 2. 1965 Asetus sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista annetun asetuksen muuttamisesta (76/65).
19. 2. 1965 Asetus oikeuslääkeopillisten tutkimusten toimittamisesta lääkärille ja hammaslääkärille tulevasta korvauksesta annetun asetuksen muuttamisesta (77/65).
19. 2. 1965 Asetus kansakoulujen lääkärintoimesta annetun asetuksen muuttamisesta (78/65).
24. 2. 1965 Sisäasiainministeriön päätös kouluhammaslääkärin palkkauksen valtionavustuksen perusteista annetun sisäasiainministeriön päätöksen muuttamisesta (103/65).
11. 3. 1965 Sisäasiainministeriön päätös eräille sairailloille myönnetystä oikeudesta ulosottaa sairaalamaksut ilman tuomiota tai päätöstä (164/65).
25. 3. 1965 Sisäasiainministeriön päätös, joka koskee kasvinuojelu- ja tuhoeläinmyrkkyyä (195/65).
2. 4. 1965 Asetus eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista annetun asetuksen muuttamisesta (191/65).
2. 4. 1965 Asetus sairaanhoitajattarien koulutuksesta annetun asetuksen muuttamisesta (199/65).
4. 6. 1965 Laki eräiden keskussairaalapiirien kuntainliitoille siirtyvien valtion sairaaloiden henkilökunnan aseman järjestämisestä (320/65).
4. 6. 1965 Asetus sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista (328/65).
11. 6. 65 Laki eräiden sairaaloiden käyttämisestä lääkärikoulutukseen (322/65).
18. 6. 65 Asetus hammasteknikon toimen harjoittamisesta annetun asetuksen muuttamisesta (342/65).
7. 7. 1965 Asetus eräiden sairaaloiden käyttämisestä lääkärikoulutukseen (427/65).
13. 8. 1965 Asetus apteekkilaitoksesta annetun lain toimeenpanemisesta annetun asetuksen muuttamisesta (464/65).
26. 8. 1965 Valtioneuvoston päätös apteekkitavara- ja eräiden muiden luetteloiden vahvistamisesta (472/65).
27. 8. 1965 Terveystenhoitolaki (469/65).
1. 9. 1965 Asetus valtion seerumlaitoksesta (495/65).
17. 9. 1965 Asetus valtion seerumlaitoksessa ja serobakteriologisissa laboratorioissa suoritetuista tutkimuksista perittävistä maksuista (499/65).

1.2 År 1965 på medicinalväsendets område givna lagar och förordningar

8. 1. 1965 Lag angående ändring av lagen om strålningsskydd (1/65).
10. 2. 1965 Inrikesministeriets beslut om dagavgiften i vårdanstalter för fallandesjuka (73/65).
17. 2. 1965 Inrikesministeriets beslut om arvode för särskilt vaccinationstillfälle (79/65).
17. 2. 1965 Inrikesministeriets beslut angående ersättning till läkare vid kommunalrådgivningsbyrå för mödra- och barnavård (80/65).
17. 2. 1965 Inrikesministeriets beslut angående den ersättning, som bör erläggas åt tjänsteläkare för de förordningar och intyg, vilka nämnas i lagen eller förordningen om könssjukdomar (81/65).
19. 2. 1965 Förordning angående ändring av förordningen om grunderna för statsunderstöd för vissa avlöningskostnader vid sjukvårdsinrättningarna (76/65).
19. 2. 1965 Förordning om ändring av förordningen angående läkare och tandläkare tillkommande ersättning för verkställande av rättsmedicinska undersökningar (77/65).
19. 2. 1965 Förordning angående ändring av förordningen om läkarbefattning vid folkskolorna (78/65).
24. 2. 1965 Inrikesministeriets beslut angående ändring av ministeriet för inrikesärendena beslut om grunderna för statsbidraget till skoltandläkares avlöning (103/65).
11. 3. 1965 Inrikesministeriets beslut om särskilda sjukhus beviljad rätt att utan dom eller utslag låta utmäta legosängsavgifter (164/65).
25. 3. 1965 Inrikesministeriets beslut angående växtskydds- och skadedjursgifter (195/65).
2. 4. 1965 Förordning angående ändring av förordningen om vissa avgifter, ersättningar och arvoden vid sjukvårdsinrättningar (191/65).
2. 4. 1965 Förordning om ändring av förordningen angående utbildning av sjuksköterskor (199/65).
4. 6. 1965 Lag om reglering av personalens ställning vid statssjukhus, som övergår till kommunalförbund för centralsjukhusdistrikt (320/65).
4. 6. 1965 Förordning angående ändring av förordningen om grunderna för statsunderstöd för vissa avlöningskostnader vid sjukvårdsinrättningarna (328/65).
11. 6. 1965 Lag om utnyttjande av vissa sjukhus för utbildning av läkare (322/65).
18. 6. 1965 Förordning angående ändring av förordningen om utövning av tandteknikeryrket (342/65).
7. 7. 1965 Förordning om utnyttjande av vissa sjukhus för utbildning av läkare (427/65).
13. 8. 1965 Förordning om ändring av förordningen angående bringande i verkställighet av lagen om apoteksväsendet (464/65).
26. 8. 1965 Statsrådets beslut angående fastställande av apoteksvaru- och särskilda andra förteckningar (472/65).
27. 8. 1965 Hälsovårdslag (469/65).
1. 9. 1965 Förordning om statens seruminstitut (495/65).
17. 9. 1965 Förordning angående avgifter för undersökningar vid statens seruminstitut och serobakteriologiska laboratorier (499/65).

15. 10. 1965 Laki tuberkuloosilain muuttamisesta (545/65).
29. 10. 1965 Laki yliopistollisista keskussairaaloista annetun lain muuttamisesta (562/65).
29. 10. 1965 Laki kunnallisista yleissairaaloista (561/65).
30. 12. 1965 Laki sairausvakuutuslain voimaantulosta annetun lain muuttamisesta (702/65).
30. 12. 1965 Laki apteekkimaksuista annetun lain muuttamisesta (758/65).

1.3 Väestö

Oheisessa asetelmassa on eräitä keskeisiä väestötilaston tietoja vuosilta 1950—65:

Vuosi År Year	Solmittuja avioliittoja Vigda par Marriages	% ₁₀₀ keskiluvusta % ₁₀₀ av medelfolk-mängden Per 1 000 of mean population	Elävänä syntyneitä Levande födda Live births				Kuolleita Avlidna Deaths						Vuotta nuorempana Under första levnads- året Under one year of age	% ₁₀₀ elävänä synty- neistä % ₁₀₀ av levande födda Per 1 000 live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths
			Koko maa Hela riket Whole country	% ₁₀₀ keskiluvusta % ₁₀₀ av medelfolk- mängden Per 1 000 mean population	Kaupungit ja kaup- palat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	Koko maa Hela riket Whole country	% ₁₀₀ keskiluvusta % ₁₀₀ av medelfolk- mängden Per 1 000 mean population	Kaupungit ja kaup- palat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes					
1950	34 205	8.5	98 065	24.5	22 144	75 921	40 681	10.2	10 129	30 552	4 268	43.5	1 849		
1960	32 834	7.4	82 129	18.5	31 341	50 788	39 797	9.0	14 323	25 474	1 727	21.0	1 259		
1961	34 222	7.7	81 996	18.4	32 639	49 357	40 616	9.1	15 186	25 430	1 707	20.8	1 173		
1962	34 251	7.6	81 454	18.1	33 922	47 532	42 889	9.5	15 883	27 006	1 670	20.5	1 091		
1963	33 361	7.3	82 251	18.1	36 879	45 372	42 010	9.2	16 315	25 695	1 496	18.2	1 033		
1964	34 520	7.5	80 428	17.6	37 849	42 439	42 512	9.3	16 890	25 622	1 369	17.0	993		
1965	36 214	7.9	77 885	16.9	37 946	39 939	44 473	9.6	17 965	26 508	1 371	17.6	974		

Samalta ajanjaksolta eli vuosilta 1950—65 on seuraavassa asetelmassa muutamia tärkeitä väestön jakautumia, nimittäin asuinpaikka-, ikä- ja sukupuolijakautumat.

15. 10. 1965 Lag om ändringar av tuberkuloslagen (545/65).
29. 10. 1965 Lag angående ändring av lagen om universitetscentralsjukhus (562/65).
29. 10. 1965 Lag om kommunala allmänna sjukhus (561/65).
30. 12. 1965 Lag angående ändring av lagen om sjukförsäkringslagens ikraftträdande (702/65).
30. 12. 1965 Lag angående ändring av lagen om apoteksavgift (758/65).

1.3 Befolkningen

Ur följande uppställning framgår vissa centrala uppgifter över befolkningsstatistiken åren 1950—1965.

Från samma period eller från åren 1950—65 är i följande uppställning några viktiga uppgifter över fördelningen av befolkningen, nämligen fördelningen enligt boplat, ålder och kön.

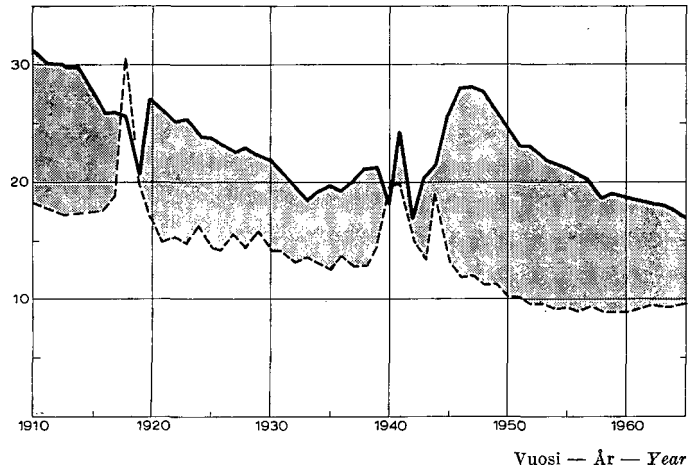
Väestö vuoden lopussa — Befolkningen i slutet av året — Population at the end of the year

Vuosi År Year	Maassa asuva väestö — I riket bosatt befolkning — Resident population										
	Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar Urban communes	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	0—14 vuotta 0—14 år 0—14 years		15—64 vuotta 15—64 år 15—64 years		Yli 64 vuotta Över 64 år Over 64 years		Miehet Män Men	Naiset Kvinnor Women	Yhteensä Summa Total
			M	N-K-F	M	N-K-F	M	N-K-F			
Ms	Ms	M	N-K-F	M	N-K-F	M	N-K-F				
1 000 henkeä — personer — persons											
1950	1 302	2 727	616	592	1 209	1 344	99	167	1 926	2 103	1) 4 029
1960	1 707	2 739	683	656	1 335	1 440	122	205	2 140	2 302	2) 4 446
1961	1 753	2 734	673	647	1 365	1 467	125	210	2 163	2 324	4 487
1962	1 799	2 724	662	636	1 393	1 491	127	214	2 182	2 341	4 523
1963	1 918	2 644	651	626	1 419	1 514	131	221	2 201	2 361	4 562
1964	1 986	2 612	641	617	1 443	1 535	136	226	2 220	2 378	4 598
1965	2 051	2 575	633	607	1 464	1 553	137	232	2 234	2 392	4 626

1) Lukuun sisältyy 2 000 henkeä, joiden ikä on tuntematon — I antalet ingår 2 000 personer, vilkas ålder är okänd — Total includes 2 000 persons, whose age is unknown

2) Lukuun sisältyy 4 000 henkeä, joiden ikä on tuntematon — I antalet ingår 4 000 personer, vilkas ålder är okänd — Total includes 4 000 persons, whose age is unknown

Lukumäärä keskiväkiluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av medelfolkmängden
Number per 1 000 mean population

Kuvio 1.31 Tärkeimmät väestönmuutokset vuosina 1910—65

Fig. 1.31 De viktigaste befolkningsförändringarna åren 1910—65

Fig. 1.31 Main items of vital statistics in 1910—65

— Elävänä syntyneitä — Levande födda — Live births
- - - Kuolleita — Döda — Deaths
■ Syntyneiden enemmisyys — Nativitetsöverskott — Excess of births

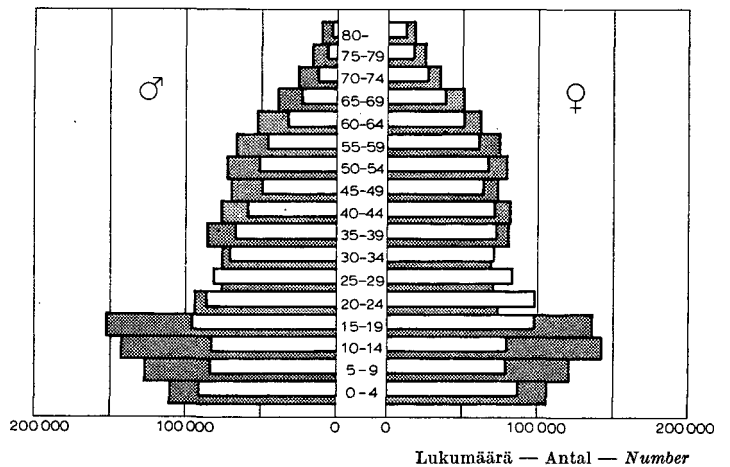
Kuvio 1.32 Kaupunkien ja kauppaloitten sekä maalaiskuntien väestön ikä- ja sukupuolijakautuma vuonna 1965

Fig. 1.32 Ålders- och könsfördelningen hos befolkningen i städer och köpingar samt landskommuner år 1965

Fig. 1.32 Population by age and sex in urban and rural communes in 1965

□ Kaupunkien ja kauppaloitten väestö
Befolkningen i städer och köpingar
Population in urban communes
■ Maalaiskuntien väestö
Landskommunernas befolkning
Population in rural communes

Keskiväkiluku — Medelfolkmängden — Mean population
Miehiä — Män — Males   Naisia — Kvinnor — Females

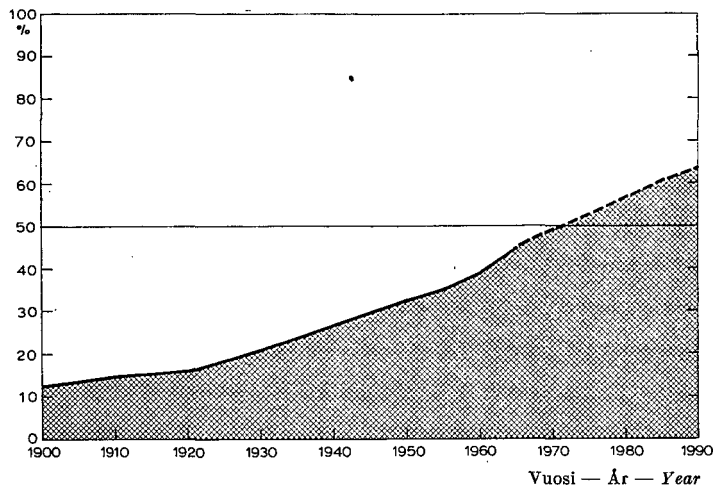

Kuvio 1.33 Kaupunkien ja kauppaloitten sekä maalaiskuntien väestö %:na koko väestöstä vuosien 1900—1965 lopussa ja vuosien 1966—1990 lopussa ennusteen mukaan

Fig. 1.33 Städernas och köpingarnas samt landskommunernas befolkning i % av hela befolkningen i slutet av åren 1900—1965 samt prognosen för åren 1966—1990

Fig. 1.33 Urban and rural population as percentage in 1900—65 and expected numbers for 1966—94

■ Kaupunkien ja kauppaloitten väestö
Befolkningen i städer och köpingar
Population in urban communes
□ Maalaiskuntien väestö
Landskommunernas befolkning
Population in rural communes

Koska tuonnempana on eräissä tauluissa suhdelukuja, joita laskettaessa on käytetty synnyttäjien ja elävänä syntyneiden läänittäisiä lukuja, esitetään nämä tiedot alla olevassa asetelmassa:

Emedan i senare tabeller framkommer proportions-tal, vid vilka använts antal barnaföderskor och levande födda länsvis, har dessa uppgifter framställts i den nedanstående uppställningen.

Synnyttäjät ja elävänä syntyneet lääneittäin — Barnaföderskor och levande födda länsvis
Mothers and live births by province

Lääni Län Province	Synnyttäjät Barnaföderskor Mothers	Elävänä syntyneet Levande födda Live births
1965		
Uudenmaan — Nylands	16 212	16 243
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	10 399	10 389
Ahvenanmaan — Åland	330	331
Hämeen — Tavastehus	9 669	9 665
Kymen — Kymmene	5 434	5 450
Mikkelin — St Michels	3 722	3 725
Kuopion — Kuopio	4 420	4 434
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	3 192	3 198
Vaasan — Vasa	7 592	7 588
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	3 913	3 919
Oulun — Uleåborgs	8 303	8 313
Lapin — Lapplands	4 617	4 630
Yhteensä — Summa — Total	77 803	77 885
Helsinki — Helsingfors	8 904	8 911
Turku — Åbo	2 445	2 429
Tampere — Tammerfors	2 497	2 495
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — Other urban communes	24 080	24 111
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural communes	39 877	39 939

Maassa asuvan väestön keskiväkiluvut, joita on käytetty erilaisten alueiden suhdelukuja laskettaessa, on esitetty tauluissa 1.31, 1.32, 1.33 ja 1.34. Tilastollisesta päätoimistosta saatujen kunnittaista väestörakennetta 31. 12. 1964 koskevien perustietojen avulla on laskettu eri terveydenhuoltopiirien ja läänien väestörakenne (taulut 1.35, 1.36, 1.37 ja 1.38).

Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd, som använts vid räknandet av de skilda områdenas proportionstal, framgår ur tabellerna 1.31, 1.32, 1.33 och 1.34. Enligt grunduppgifter angående befolkningsstrukturen kommunvis den 31. 12. 1964, som Statistiska centralbyrån överlätit, har befolkningsstrukturen i de skilda hälsovårdsdistrikten och länen räknats (tabellerna 1.35, 1.36, 1.37 och 1.38).

1.4 Kuolemansyyt

Maamme kuolleisuutta koskevat tilastot perustuvat jokaisesta kuolemantapauksesta tehtävään erilliseen todistukseen. Näistä Tilastollinen päätoimisto laatii mm. kuolemansyytilastot, jotka vuosittain julkaistaan sarjassa SVT VI B. Tämän julkaisun kuolleisuustaulut pohjautuvat näihin tietoihin.

Kuolleisuustilastojen arvo riippuu oleellisesti siitä, miten kuolemansyyt on merkitty kuolintodistuksiin. Suomi on ollut mukana tätä asiaa koskevassa WHO:n kansainvälisessä tutkimuksessa ja tällöin on ilmennyt, että menetelmämme vastaavat kansainvälisiä ohjeita ja tavoitteita erittäin hyvin.

Jos verrataan kuolleisuuden tilastotietoja ikäluokittain edellisiin vuosiin, todetaan että lähes poikkeuksetta on tapahtunut kehitystä parempaan suuntaan. Imeväisikäisillä edullinen kehitys on selvintä, mutta muissakin kehitys on yleensä edullista mutta muutokset melko vähäisiä. Kokonaiskuolleisuuden muutoksia ei voida arvioida sellaisten suhdelukujen avulla, joissa väestön rakennemuutoksia ei ole huomiotu ts. ei ole suoritettu vakiointia. Kuolleisuus keskiväkiluvun 1 000 asukasta kohti onkin jälleen hieman kasvanut. Se johtuu keski-

1.4 Dödsorsaker

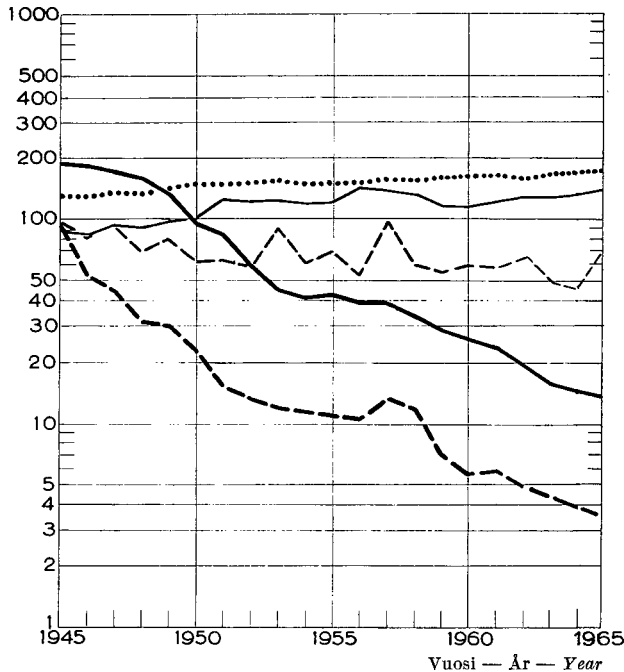
Statistiken över dödligheten i vårt land baserar sig på ett separat intyg avfattat över varje dödsfall. Därav utarbetar Statistiska centralbyrån bl.a. statistiken över dödsorsaker, som årligen publiceras i serien FOS VI B. Tabellerna i denna publikation beträffande dödsorsakerna baserar sig på dessa uppgifter.

Värdet av mortalitetstabellerna beror i väsentlig grad på, hur dödsorsakerna antecknats i dödsintygen. Finland har deltagit i WHO:s internationella undersökning angående denna fråga och därvid har framkommit, att våra metoder motsvarar de internationella direktiven och målsättningarna särdeles väl.

Om statistiska uppgifter beträffande dödligheten jämföres enligt åldersgrupper med de tidigare åren, kan konstateras, att det nästan utan undantag skett en utveckling i bättre riktning. Den positiva utvecklingen är klarast hos spädbarnen och även i de andra åldersgrupperna är utvecklingen i allmänhet positiv, men ändringarna ganska ringa. Förändringar i totalmortaliteten kan inte bedömas med tillhjälp av sådana proportions-tal, där ändringarna i befolkningsstrukturen ej iakttagits, d.v.s. inte blivit standardiserade. Totalmortalitet-

Lukumäärä keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 personer av medelfolkvärdet, log. skala
Number per 100 000 mean population, log. scale

Kuvio 1.41 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945–65
Fig. 1.41 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945–65
Fig. 1.41 Main causes of death in 1945–65

— Tuberkuloosi — Tuberkulos — *Tuberculosis*
- - - Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — *Other infectious diseases*
..... Kasvaimet — Tumörer — *Neoplasms*
- · - · - Keskushermoston verisuoniston sairaudet — Centrala nervsystemets kärlsjukdomar — *Vascular lesions affecting central nervous system*
- - - Hengityselinten taudit — Sjukdomar i respirationsorganen — *Diseases of the respiratory system*

ikäisen ja sitä vanhemman väestönosan suhteellisen määrän lisääntymisestä. Erityisesti verenkiertoelinten sairaudet ovat tästä syystä näennäisesti yhä lisääntyneet.

Vuonna 1965 olivat verenkiertoelinten taudit tavallisin kuolemansyy, seuraavana kasvaimet ja sitten väkivaltaiset kuolemansyyt (tapaturmat yms.). On syytä mainita, että liikenne- ja muissa tapaturmissa kuolleita on Suomessa suhteellisesti enemmän kuin pohjoismaissa yleensä. Maamme johtaa myös itsemurhien, murhien ja tappojen tilastoa.

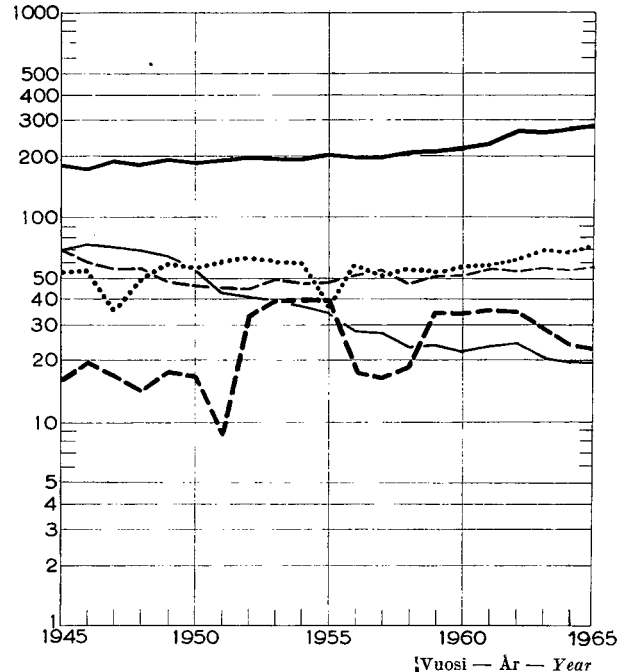
Eri syiden aiheuttama kokonaiskuolleisuus pohjoismaissa oli vuosina 1962–65 seuraava:

Pohjoismaiden kokonaiskuolleisuus vuosina 1962–65 — De nordiska ländernas total mortalitet åren 1962–65
Total death rate of the Northern Countries in 1962–65

Maa — Land — Country	1962	1963	1964	1965
Suomi — Finland — <i>Finland</i>	9.5	9.2	9.3	9.7
Ruotsi — Sverige — <i>Sweden</i>	10.1	10.1	10.0	10.1
Tanska — Danmark — <i>Denmark</i>	9.8	9.8	9.9	10.1
Norja — Norge — <i>Norway</i>	9.3	10.1	9.5	9.1

Suomen näennäinen paremmuus edellä olevassa asemassa johtuu nuoremmasta väestöstä, mihin seikkaan jo aikaisemmin on viitattu. Mikäli väestörakenteen erot korjataan, on vertailu kaikkea muuta kuin edullinen meidän kannaltamme.

Lukumäärä keskiväkiluvun 100 000 henkeä kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 personer av medelfolkvärdet, log. skala
Number per 100 000 mean population, log. scale

Kuvio 1.41 Tärkeimmät kuolemansyyt vuosina 1945–65
Fig. 1.41 De viktigaste dödsorsakerna åren 1945–65
Fig. 1.41 Main causes of death in 1945–65

— Verisuonten kovettumisen ja rappeutumisen aiheuttamat sydäntaudit — Arteriosklerotiska och degenerativa hjärtsjukdomar — *Arteriosclerotic and degenerative heart diseases*
- - - Kohonneen verenpaineen taudit — Hypertonisjukdomar — *Hypertensive diseases*
..... Muut verenkiertoelinten taudit — Övriga sjukdomar i cirkulationsorganen — *Other diseases of the circulatory system*
- · - · - Varhaislapsuuden taudit — Sjukdomar hos nyfödda och spädbarn — *Certain diseases of early infancy*
- - - Tapaturmat — Olycksfall — *Accidents*

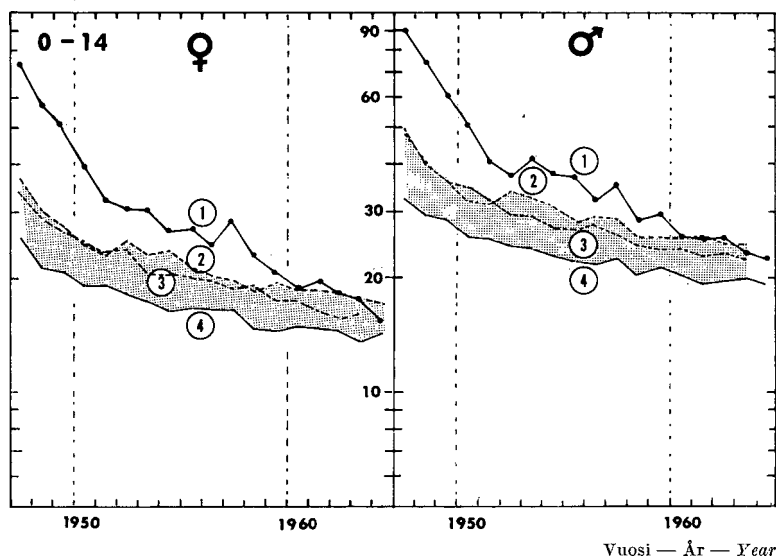
teten per 1 000 invånare har återigen stigit litet. Detta beror på tillväxten av den medelålders- och ännu äldre befolkningsdelens proportionella antal. Speciellt blodcirkulationsorganens sjukdomar har av denna anledning skenbart ännu ökat.

Under år 1965 var blodcirkulationsorganens sjukdomar den vanligaste dödsorsaken, sedan följer tumörer och olycksfall med döden som utgång (olyckshändelser o.a.). Det är skäl att nämna, att dödligheten i trafik- och andra olyckshändelser är i allmänhet i Finland proportionerligt större än i de övriga nordiska länderna. Vårt land leder också i statistiken över självmord, mord och dödsfall genom våld.

Totalmortaliteten förorsakad av olika orsaker under åren 1962–65 är i de nordiska länderna följande:

Finlands skenbara företräde i ovanstående uppställning beror på vår yngre befolkning, vartill redan tidigare hänvisats. Sävitt skillnaderna i befolkningsstrukturen blir korrigerade, är jämförelsen allt annat än förmånlig från vår synpunkt.

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

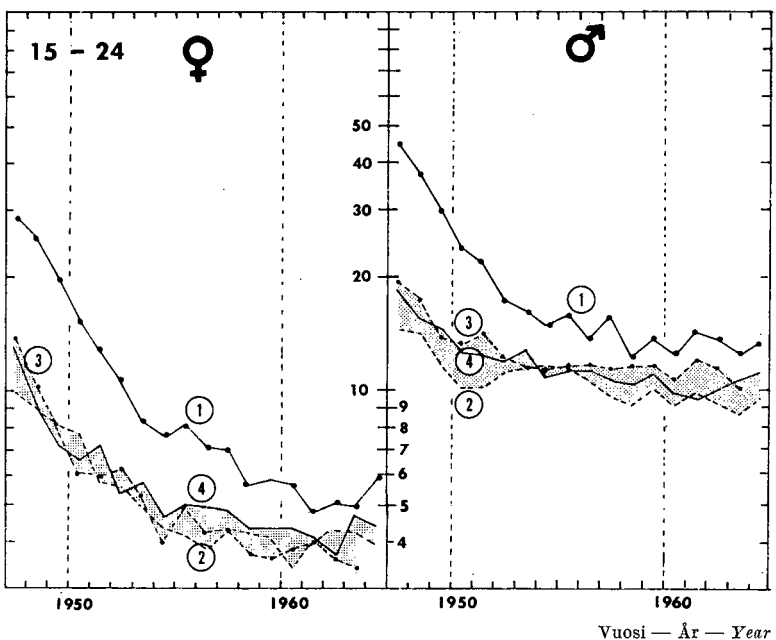

Kuvio 1.42 Ikävuosina 0—14 kuolleet henkilöt 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioidut luvut

Fig. 1.42 Döda i åldern 0—14 år per 10 000 personer i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal

Fig. 1.42 Deaths at age of 0—14 years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

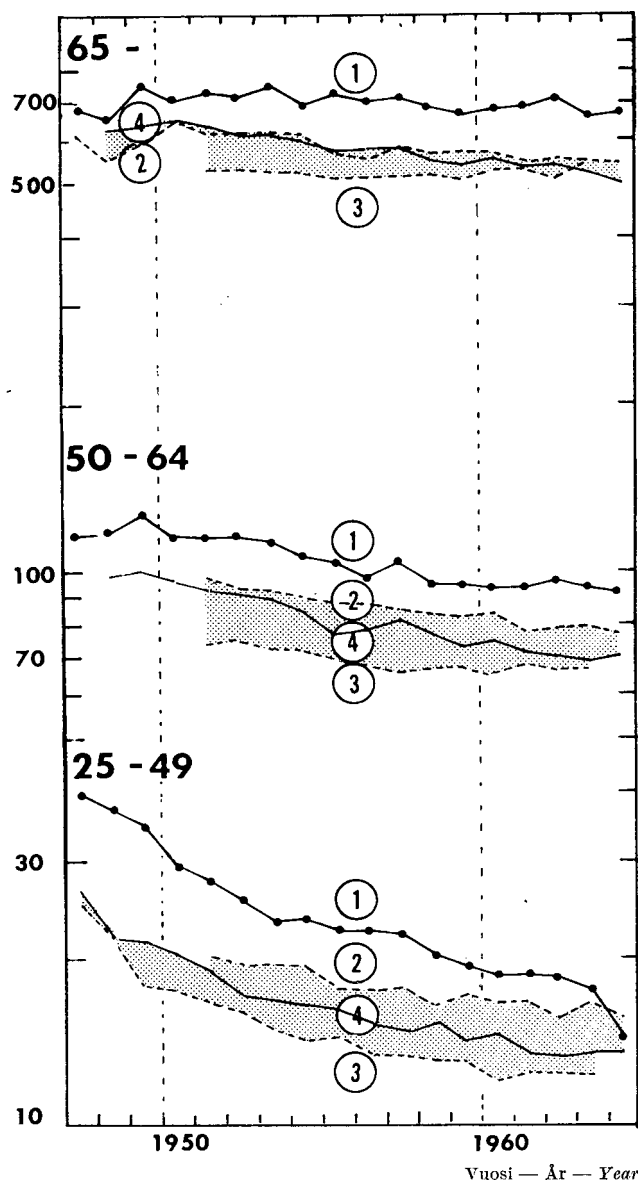

Kuvio 1.43 Ikävuosina 15—24 kuolleet henkilöt 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioidut luvut

Fig. 1.43 Döda i åldern 15—24 år per 10 000 personer i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal

Fig. 1.43 Deaths at age of 15—24 years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log. skala
Number, log. scale

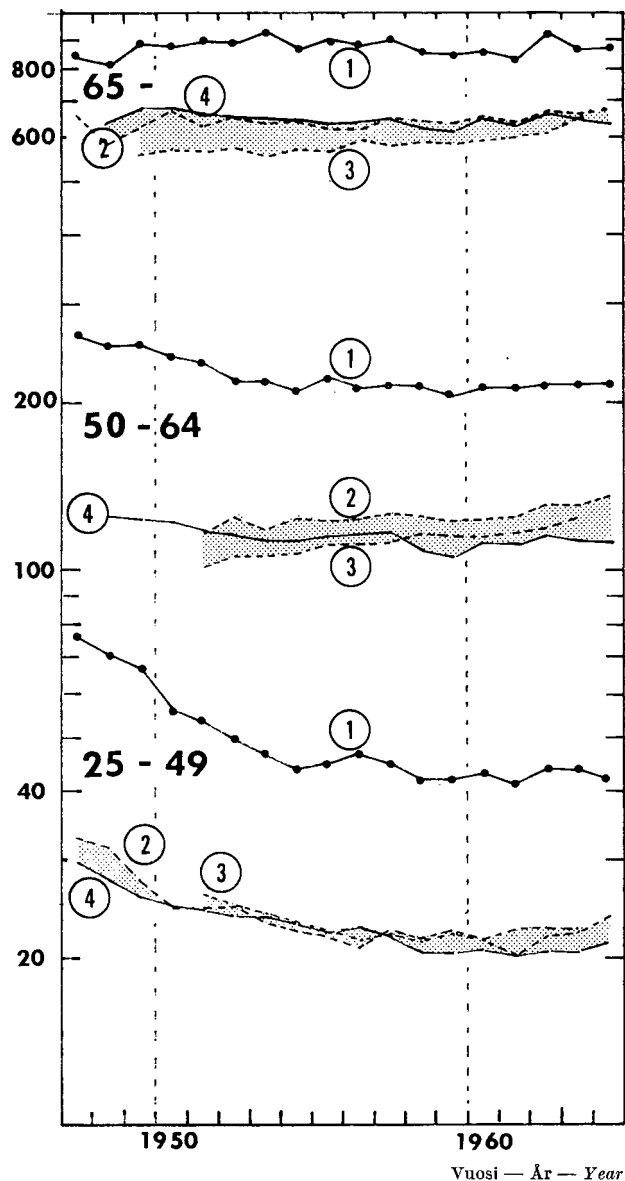
Kuvio 1.44 Ikävuosina 25—49, 50—64 ja 65— kuolleet naiset 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioidut luvut

Fig. 1.44 Döda kvinnor i åldern 25—49 år, 50—64 år och över 65 år per 10 000 kvinnor i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal

Fig. 1.44 Female deaths at age of 25—49, 50—64 and 65 or more years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers

Kuvioissa 1.42—1.45 esitetään pohjoismaiden kuolleisuuslukuja vuosilta 1947—64, luvut on vakioitu iän suhteen viisivuotisryhmittäin. Kuten havaitaan niin 0—14-vuotiaiden ikäryhmässä Suomen kuolleisuus on muiden pohjoismaiden tasolla, mutta muissa ikäryhmissä se on miltei poikkeuksetta muiden pohjoismaiden yläpuolella. (Kuvioden varjostettu alue tarkoittaa muiden pohjoismaiden tasoa.)

Lukumäärä log.asteikko
Antal, log. skala
Number, log. scale

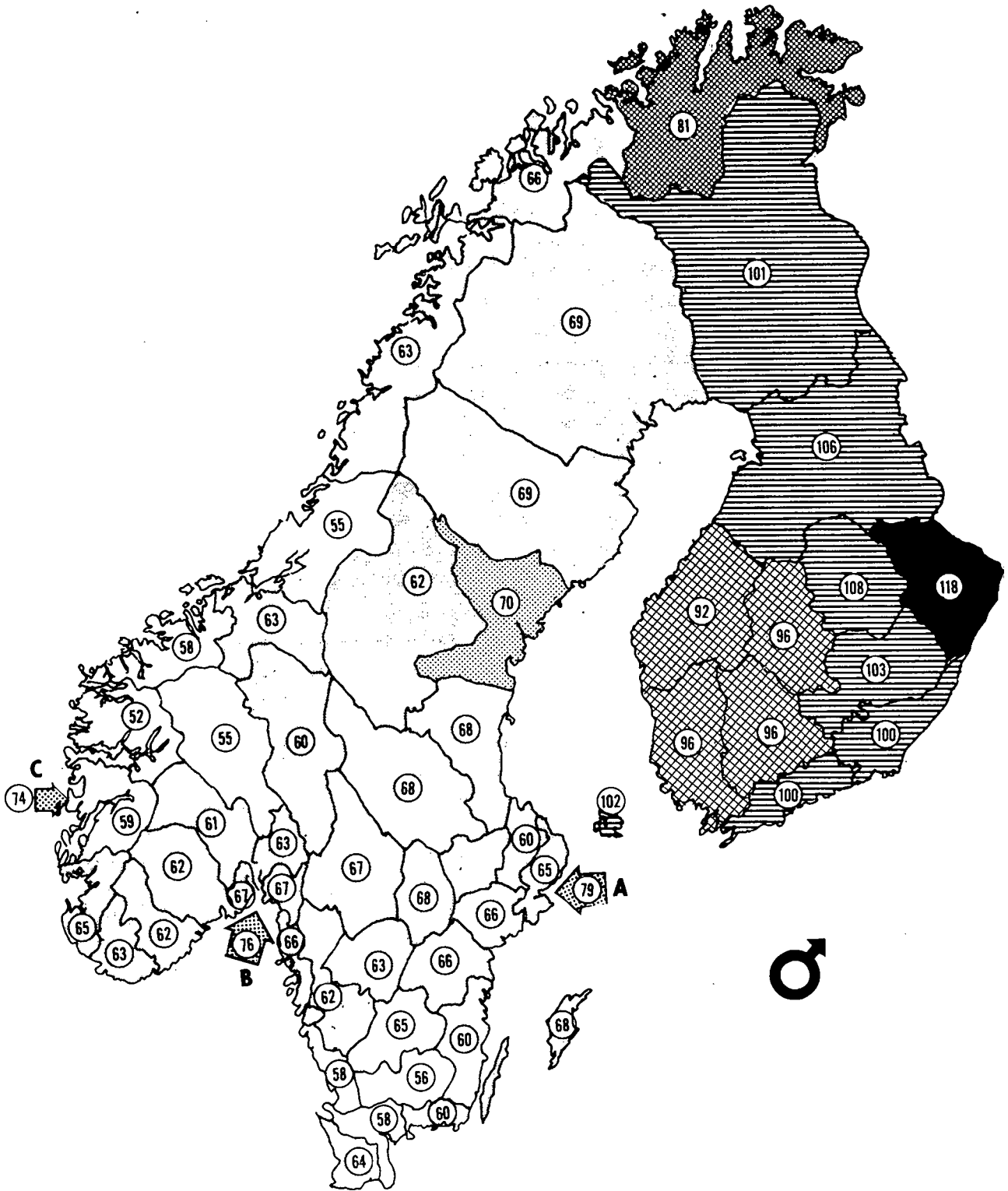

Kuvio 1.45 Ikävuosina 25—49, 50—64 ja 65— kuolleet miehet 10 000 vastaavan ikäistä kohti Suomessa (1), Tanskassa (2), Norjassa (3) ja Ruotsissa (4) vuosina 1947—64. Vakioidut luvut

Fig. 1.45 Döda män i åldern 25—49 år, 50—64 år och över 65 år per 10 000 män i motsvarande ålder i Finland (1), Danmark (2), Norge (3) och Sverige (4) åren 1947—64. Standardiserade antal

Fig. 1.45 Male deaths at age of 25—49, 50—64 and 65 or more years per 10 000 of population in Finland (1), Denmark (2), Norway (3) and Sweden (4) in 1947—64. Age-adjusted numbers

I figurerna 1.42—1.45 framställs för åren 1947—64 de nordiska ländernas mortalitetsantal, vilka är standardiserade i proportion till åldersgrupper omfattande fem år. Såsom man kan konstatera, är mortaliteten i Finland i åldersgruppen 0—14 på samma nivå som i de övriga nordiska länderna, men i alla andra åldersgrupper är den nästan utan undantag högre. (Skuggområdet i figurerna avser de övriga nordiska ländernas nivå.)

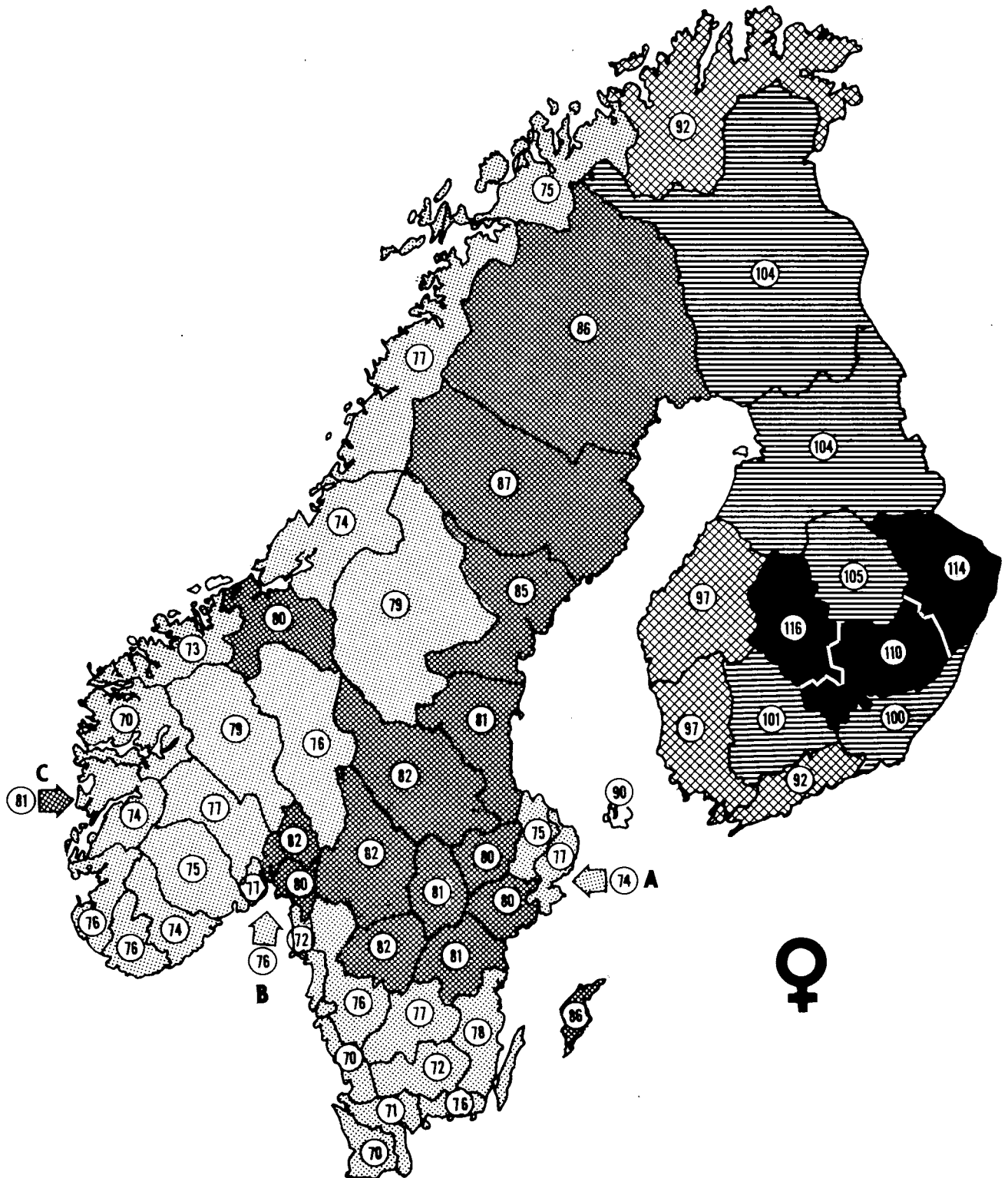

Kuvio 1.46 Miesten kuolleisuus Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa lääneittäin vuonna 1963 iän suhteen vakioituna indeksinä (Suomen keskitaso = 100)

Fig. 1.46 Männens dödlighet i Finland, Sverige och Norge länsvis år 1963 standardiserade i proportion till åldern som index (Finlands medelnivå = 100)

Fig. 1.46 Male mortality in Finland, Sweden and Norway by province in 1963 as age-adjusted index (Mean level of Finland = 100)

A = Tukholman lääni — Stockholms län — Stockholm province
 B = Oslos lääni — Oslo län — Oslo province
 C = Bergenin lääni — Bergens län — Bergen province

Kuvio 1.47 Naisten kuolleisuus Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa lääneittäin vuonna 1963 iän suhteen vakioituna indeksinä (Suomen keskitaso = 100)

Fig. 1.47 Kvinnornas dödlighet i Finland, Sverige och Norge länsvis år 1963 standardiserade i proportion till åldern som index (Finlands medelnivå = 100)

Fig. 1.47 Female mortality in Finland, Sweden and Norway by province in 1963 as age-adjusted index (Mean level of Finland = 100)

A = Tukholman lääni — Stockholms län — Stockholm province
 B = Oslon lääni — Oslo län — Oslo province
 C = Bergenin lääni — Bergens län — Bergen province

1.3 Vital Statistics

During the year 1965 the number of live births was 77 885 corresponding to 16.9 per thousand of mean population in the same year. The natural growth of population in the year 1965 was 7.3 per thousand of mean population. Tables 1.31—1.34 illustrate population by provinces, age groups and different health services districts.

1.4 Causes of Death

The table 1.41 illustrates the various causes of death by age and sex in the year 1965. The classification corresponds to the International Classification of Causes of Death. The table 2. 25 illustrates infant deaths per 1 000 live births in the year 1891—1965. Main causes of death in 1945—65 are presented in figure 1.41.

1.31 Maassa asuvan väestön keski­väkiluku vuonna 1965
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd år 1965
Resident mean population in 1965

A. Ikäryhmittäin — Enligt åldersgrupp — By age groups

Ikä Ålder Age	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Yhteensä Summa Total	Ikä Ålder Age	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Yhteensä Summa Total
0	39 776	38 087	77 863	45—49	111 905	134 726	246 631
1	40 753	39 032	79 785	50—54	121 394	144 579	265 973
2	40 844	39 139	79 983	55—59	113 221	139 010	252 231
3	40 628	39 033	79 661	60—64	86 859	114 321	201 180
4	40 367	38 856	79 223	65—69	60 959	91 649	152 608
5—9	209 008	200 524	409 532	70—74	38 558	63 968	102 526
10—14	225 152	216 913	442 065	75—79	22 549	42 844	65 393
15—19	249 038	239 578	488 616	80—84	10 221	21 550	31 771
20—24	179 289	173 931	353 220	85—89	3 287	7 308	10 595
25—29	157 756	152 105	309 861	90—	767	1 873	2 640
30—34	146 722	140 979	287 701	Yhteensä — Summa			
35—39	151 888	151 890	303 778	<i>Total</i>	2 226 470	2 385 232	4 611 702
40—44	135 529	153 337	288 866				

B. Lääneittäin — Länsvis — By province

Lääni — Län Län Province	Koko lääni Hela länet Whole province		Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	
	Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males	Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males
Uudenmaan — Nylands	932 148	429 827	245 547	119 914
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	673 010	321 731	407 744	198 457
Ahvenanmaa — Åland	21 372	10 514	13 528	6 793
Hämeen — Tavastehus	605 485	286 234	273 023	133 632
Kymen — Kymmene	347 246	169 210	166 214	82 127
Mikkelin — S:t Michels	230 587	113 470	166 109	83 467
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	198 842	99 584	159 886	81 385
Kuopion — Kuopio	267 980	131 798	185 622	93 679
Keski-Suomen — Mellersta Finland	248 057	122 861	182 700	92 199
Vaasan — Vasa	447 846	217 699	324 366	159 546
Oulun — Uleåborgs	419 817	211 692	306 365	157 412
Lapin — Lapplands	219 312	111 850	150 403	78 585
Yhteensä — Summa — Total	4 611 702	2 226 470	2 581 507	1 287 196
Helsinki — Helsingfors	501 474	222 159	.	.
Turku — Åbo	139 322	63 713	.	.
Tampere — Tammerfors	140 642	63 552	.	.

1.32 Maassa asuvan väestön keski­väkiluku mielisairaanhuoltopiireittäin vuonna 1965
Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd sinnessjukvårdsdistriktsvis år 1965
Resident mean population by mental health district in 1965

Piiri — Distrikt — District	Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	501 474	222 159	279 315
Turun kaupungin — Åbo stads	139 322	63 713	75 609
Södra Finland — Etelä-Suomen	223 442	107 742	115 700
Uudenmaan — Nylands	271 417	130 967	140 450
Varsinais-Suomen — Egentliga Finland	149 312	71 940	77 372
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi	108 810	52 405	56 405
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta	166 069	80 372	85 697
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta	78 382	37 917	40 465
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands	297 896	140 340	157 556
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands	274 519	130 237	144 282
Etelä-Savon — Södra Savolax	240 409	118 451	121 958
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finland	347 246	169 210	178 036
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	198 842	99 584	99 258
Pohjois-Savon — Norra Savolax	281 515	138 715	142 800
Seinäjoen — Seinäjoki	498 372	245 199	253 173
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan	174 174	83 463	90 711
Oulun — Oulu	639 129	323 542	315 587
Ålands — Ahvenanmaan	21 372	10 514	10 858
Koko maa — Hela riket — Whole country	4 611 702	2 226 470	2 385 232

1.33 Maassa asuvan väestön keski­väkiluku keskussairaala­piireittäin vuonna 1965
Den i riket bosatta befolkningens medelfolk­mängd centralsjukhusdistriktsvis år 1965
Resident mean population by central hospital district in 1965

Piiri — Distrikt — District	Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	915 415	421 805	493 610
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	406 084	192 421	213 663
Satakunnan — Satakunta	232 942	112 624	120 318
Hämeenlinnan — Tavastehus	136 742	64 954	71 788
Tampereen — Tammerfors	388 514	184 334	204 180
Lahden — Lahtis	180 183	85 686	94 497
Kotkan — Kotka	193 472	94 419	99 053
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	134 716	65 647	69 069
Mikkelin — S:t Michels	120 711	59 260	61 451
Savonlinnan — Nyslotts	85 851	42 222	43 629
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	203 493	102 002	101 491
Kuopion — Kuopio	267 980	131 798	136 182
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	248 057	122 861	125 196
Seinäjoen — Seinäjoki	206 793	101 103	105 690
Vaasan — Vasa	163 958	78 605	85 353
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	119 426	59 386	60 040
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	257 708	129 280	128 428
Kainuun — Kainuu	108 973	55 699	53 274
Kemin — Kemi	88 632	44 722	43 910
Lapin — Lapplands	130 680	67 128	63 552
Ålands — Ahvenanmaan	21 372	10 514	10 858
Koko maa — Hela riket — Whole country	4 611 702	2 226 470	2 385 232

1.34 Maassa asuvan väestön keski­väkiluku tuber­kuloosi­piireittäin vuonna 1965
Den i riket bosatta befolkningens medelfolk­mängd tuberkulosdistriktsvis år 1965
Resident mean population by tuberculosis district in 1965

Piiri — Distrikt — District	Yhteensä Summa Total	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	501 474	222 159	279 315
Turun kaupungin — Åbo stads ¹⁾	.	.	.
Tampereen kaupungin — Tammerfors stads ²⁾	.	.	.
Raseborgs — Raaseporin	223 442	107 742	115 700
Uudenmaan — Nylands	217 660	105 199	112 461
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	353 309	166 666	186 643
Satakunnan — Satakunta	306 250	148 472	157 778
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	306 056	143 858	162 198
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	322 637	153 399	169 238
Kymen-Mikkelin — Kymmene-S:t Michels	500 254	244 399	255 855
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	207 622	104 039	103 583
Pohjois-Savon — Norra Savolax	267 980	131 798	136 182
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	307 476	152 302	155 174
Härnäs — Härnäs	262 867	128 918	133 949
Vasa — Vaasan	174 174	83 463	90 711
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	123 508	62 647	60 861
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens	296 309	149 045	147 264
Lapin — Lapplands	219 312	111 850	107 462
Ålands — Ahvenanmaan	21 372	10 514	10 858
Koko maa — Hela riket — Whole country	4 611 702	2 226 470	2 385 232

¹⁾ Piiri lakkautettu 31. 12. 1964 ja Turun kaupunki liitetty Varsinais-Suomen tuberkuloosipiiriin. — Distriktet har upphört den 31. 12. 1964 och Åbo stad inkluderats med Egentliga Finlands tuberkulosdistrikt. — District ceased on 31. 12. 1964 and Turku joined with Varsinais-Suomi TB district.

²⁾ Piiri lakkautettu 31. 12. 1964 ja Tampereen kaupunki liitetty Keski-Hämeen tuberkuloosipiiriin. — Distriktet har upphört den 31. 12. 1964 och Tammerfors stad inkluderats med Mellersta Tavastlands tuberkulosdistrikt. — District ceased on 31. 12. 1964 and Tampere joined with Keski-Häme TB district.

1.35 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma lääneittäin 31. 12. 1964
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning länsvis den 31. 12. 1964
Resident population by sex, age and province on 31. 12. 1964

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes*

M = Miehiä — Män — *Males*

N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Lääni — Län — <i>Province</i>	Koko väestö Hela befolkningen <i>Total population</i>		Ikä, vuotta — Ålder, år — <i>Age, years</i>				
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24
Uudenmaan — Nylands	Ms 920 587 M 424 159 N 496 428		76 596 39 083 37 513	71 802 36 629 35 173	68 949 34 936 34 013	84 650 41 423 43 227	77 324 35 917 41 407
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	Ms 672 253 M 321 269 N 350 984		53 403 27 117 26 286	54 443 27 767 26 676	60 429 30 696 29 733	69 321 35 546 33 775	46 470 23 648 22 822
Ahvenanmaa — Åland	Ms 21 325 M 10 473 N 10 852		1 513 812 701	1 406 716 690	1 677 826 851	2 118 1 084 1 034	1 887 990 897
Hämeen — Tavastehus	Ms 603 262 M 285 085 N 318 177		48 564 24 897 23 667	50 853 25 755 25 098	55 001 27 797 27 204	62 844 31 962 30 882	44 569 22 367 22 202
Kymen — Kymmene	Ms 346 654 M 168 841 N 177 813		28 452 14 508 13 944	29 815 15 344 14 471	32 384 16 583 15 801	36 128 18 525 17 603	24 299 13 142 11 157
Mikkelin — S:t Michels	Ms 231 218 M 113 796 N 117 422		19 167 9 740 9 427	21 752 10 992 10 760	25 143 12 831 12 312	25 548 13 094 12 454	14 823 7 999 6 824
Kuopion — Kuopio	Ms 268 497 M 132 071 N 136 426		23 867 12 055 11 812	26 225 13 193 13 032	30 178 15 308 14 870	30 646 15 977 14 669	18 105 9 453 8 652
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	Ms 199 779 M 100 022 N 99 757		17 969 9 128 8 841	21 112 10 694 10 418	23 945 12 394 11 551	23 972 12 543 11 429	13 120 7 152 5 968
Vaasan — Vasa	Ms 447 595 M 217 540 N 230 055		38 052 19 402 18 650	40 194 20 500 19 694	45 810 23 473 22 337	50 024 25 741 24 283	32 536 16 832 15 704
Keski-Suomen — Mellersta Finland	Ms 248 286 M 123 000 N 125 286		22 355 11 465 10 890	23 154 11 850 11 304	26 350 13 374 12 976	28 040 14 542 13 498	18 014 9 302 8 712
Oulun — Uleåborgs	Ms 419 860 M 211 672 N 208 188		44 349 22 531 21 818	46 434 23 958 22 476	49 940 25 560 24 380	48 804 24 958 23 846	31 219 16 566 14 653
Lapin — Lapplands	Ms 218 374 M 111 414 N 106 960		25 061 12 779 12 282	25 718 13 068 12 650	26 103 13 330 12 773	24 083 12 283 11 800	16 071 8 158 7 913
Koko maa — Hela riket — <i>Whole country</i>	Ms 4 597 690 M 2 219 342 N 2 378 348		399 348 203 517 195 831	412 908 210 466 202 442	445 909 227 108 218 801	486 178 247 678 238 500	338 437 171 526 166 911

25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntematon Okänd Unknown
73 892 36 012 37 880	64 978 32 197 32 781	63 338 31 013 32 325	59 552 26 607 32 945	51 298 22 209 29 089	57 089 24 771 32 318	53 601 22 337 31 264	41 505 16 642 24 863	31 051 10 894 20 157	21 571 7 023 14 548	13 586 3 919 9 667	9 364 2 309 7 055	441 238 203
44 884 23 011 21 873	41 926 21 232 20 694	44 754 21 929 22 825	43 919 20 145 23 774	36 878 16 401 20 477	41 792 19 022 22 770	40 211 18 176 22 035	33 055 14 192 18 863	24 508 9 869 14 639	16 992 6 273 10 719	10 910 3 631 7 279	7 342 2 111 5 231	1 016 503 513
1 260 663 597	1 173 661 512	1 284 660 624	1 333 650 683	1 399 722 677	1 456 705 751	1 264 561 703	1 075 484 591	930 420 510	727 282 445	466 146 320	334 81 253	23 10 13
40 019 19 730 20 289	37 793 18 646 19 147	40 404 19 652 20 752	38 965 17 690 21 275	33 405 14 506 18 899	37 346 16 458 20 888	35 250 15 556 19 694	28 258 11 951 16 307	20 966 8 127 12 839	13 613 4 929 8 684	9 132 3 057 6 075	6 003 1 856 4 147	277 149 128
22 945 12 263 10 682	21 926 11 339 10 587	23 396 11 666 11 730	21 749 10 191 11 558	18 690 8 460 10 230	21 279 9 611 11 668	20 306 9 173 11 133	16 630 7 242 9 388	12 303 5 078 7 225	7 993 2 947 5 046	5 035 1 724 3 311	3 217 989 2 228	107 56 51
13 814 7 323 6 491	13 645 6 990 6 655	14 450 7 489 6 961	14 070 6 596 7 474	11 873 5 471 6 402	13 441 6 181 7 260	12 617 6 005 6 612	10 528 4 793 5 735	8 365 3 547 4 818	5 795 2 460 3 335	3 713 1 379 2 334	2 313 820 1 493	161 86 75
16 443 8 217 8 226	15 666 8 259 7 407	17 412 8 797 8 615	16 122 7 753 8 369	13 343 6 244 7 099	15 000 7 109 7 891	13 843 6 369 7 474	10 917 4 844 6 073	8 852 3 675 5 177	5 788 2 354 3 434	3 668 1 448 2 220	2 275 940 1 335	147 76 71
11 431 5 954 5 477	10 978 5 803 5 175	12 593 6 372 6 221	11 494 5 501 5 993	10 083 4 705 5 378	11 363 5 576 5 787	10 121 4 791 5 330	8 023 3 787 4 236	5 878 2 615 3 263	3 760 1 536 2 224	2 337 865 1 472	1 475 533 942	125 73 52
27 831 14 393 13 438	26 013 13 167 12 846	28 431 13 945 14 486	28 429 13 374 15 055	24 643 11 609 13 034	26 132 12 233 13 899	23 560 10 685 12 875	19 118 8 313 10 805	15 319 6 099 9 220	9 922 3 809 6 113	6 672 2 367 4 305	4 677 1 476 3 201	232 122 110
16 170 8 373 7 797	15 168 7 809 7 359	15 993 8 017 7 976	15 628 7 455 8 173	13 047 6 055 6 992	13 966 6 685 7 281	12 907 6 096 6 811	10 349 4 772 5 577	7 542 3 328 4 214	4 660 1 963 2 697	2 851 1 066 1 785	1 841 749 1 092	251 99 152
27 896 14 822 13 074	25 806 13 578 12 228	26 671 13 940 12 731	24 234 11 800 12 434	19 278 9 471 9 807	20 439 9 943 10 496	17 176 8 187 8 989	13 004 5 835 7 169	10 299 4 464 5 835	6 634 2 942 3 692	4 608 1 859 2 749	2 832 1 128 1 704	237 130 107
16 073 8 525 7 548	14 372 7 780 6 592	14 238 7 734 6 504	12 578 6 539 6 039	9 233 4 643 4 590	9 542 4 749 4 793	8 168 3 872 4 296	6 376 3 101 3 275	4 485 2 056 2 429	3 065 1 370 1 695	1 850 809 1 041	1 252 566 686	106 52 54
312 658 159 286 153 372	289 444 147 461 141 983	302 964 151 214 151 750	288 073 134 301 153 772	243 170 110 496 132 674	268 845 123 043 145 802	249 024 111 808 137 216	198 838 85 956 112 882	150 498 60 172 90 326	100 520 37 888 62 632	64 828 22 270 42 558	42 925 13 558 29 367	3 123 1 594 1 529

1.36 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma keskussairaalapiireittäin 31. 12. 1964
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1964
Resident population by sex, age and central hospital district on 31. 12. 1964

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — Both sexes - M = Miehiä — Män — Males - N = Naisia — Kvinnor — Females

Piiri Distrikt District	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Ikä, vuotta — Ålder, år — Age, years					
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	Ms 903 753 M 416 086 N 487 667	75 301 38 435 34 447	70 394 35 947 34 447	67 254 34 018 33 236	82 848 40 501 42 347	76 356 35 401 40 955	72 945 35 603 37 342
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	Ms 404 656 M 191 605 N 213 051	30 369 15 579 14 790	31 223 15 911 15 312	34 695 17 511 17 184	40 675 20 855 19 820	27 507 13 940 13 567	26 753 13 744 13 009
Satakunnan — Satakunta	Ms 232 756 M 112 520 N 120 236	20 097 10 136 9 961	20 224 10 341 9 883	22 019 11 285 10 734	24 511 12 614 11 897	16 638 8 520 8 118	15 910 8 179 7 731
Hämeenlinnan — Tavastehus	Ms 136 673 M 64 942 N 71 731	10 929 5 622 5 307	11 744 5 929 5 815	13 007 6 621 6 386	14 360 7 316 7 044	9 363 4 929 4 434	8 485 4 235 4 250
Tampereen — Tammerfors	Ms 387 648 M 183 908 N 203 740	30 768 15 742 15 026	32 213 16 464 15 749	35 456 17 877 17 579	41 010 20 878 20 132	28 544 14 238 14 306	25 482 12 616 12 866
Lahden — Lahtis	Ms 178 927 M 85 076 N 93 851	14 655 7 385 7 270	15 371 7 654 7 717	16 913 8 595 8 318	18 571 9 474 9 097	13 212 6 714 6 498	11 967 5 970 5 997
Kotkan — Kotka	Ms 193 084 M 94 139 N 98 945	15 561 7 980 7 581	16 529 8 515 8 014	17 774 9 172 8 602	20 384 10 431 9 953	13 496 7 230 6 266	12 737 6 682 6 055
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	Ms 134 374 M 65 482 N 68 892	11 320 5 779 5 541	11 505 5 946 5 559	12 620 6 457 6 163	13 931 7 107 6 824	9 462 5 074 4 388	9 232 5 026 4 206
Mikkelin — S:t Michels	Ms 120 918 M 59 363 N 61 555	9 911 5 039 4 872	11 278 5 721 5 557	12 813 6 419 6 394	12 959 6 543 6 416	7 840 4 234 3 606	7 329 3 769 3 560
Savonlinnan — Nyslotts	Ms 86 337 M 42 472 N 43 865	7 514 3 741 3 773	8 510 4 312 4 198	9 753 5 003 4 750	9 807 5 160 4 647	5 438 2 961 2 477	4 921 2 648 2 273
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	Ms 204 507 M 102 479 N 102 028	18 292 9 305 8 987	21 504 10 870 10 634	24 490 12 684 11 806	24 566 12 830 11 736	13 431 7 354 6 077	11 705 6 154 5 551
Kuopion — Kuopio	Ms 268 497 M 132 071 N 136 426	23 867 12 055 11 812	26 225 13 193 13 032	30 178 15 308 14 870	30 646 15 977 14 669	18 105 9 453 8 652	16 443 8 217 8 226
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	Ms 248 286 M 123 000 N 125 286	22 355 11 465 10 890	23 154 11 850 11 304	26 350 13 374 12 976	28 040 14 542 13 498	18 014 9 302 8 712	16 170 8 373 7 797
Seinäjoen — Seinäjoki	Ms 207 033 M 101 195 N 105 838	17 565 9 054 8 511	19 407 9 903 9 504	22 832 11 769 11 063	24 470 12 719 11 751	13 649 7 010 6 639	11 954 6 095 5 859
Vaasan — Vasa	Ms 164 558 M 78 822 N 85 736	13 514 6 838 6 676	13 513 6 804 6 709	14 651 7 483 7 168	16 514 8 334 8 180	13 006 6 732 6 274	11 020 5 616 5 404
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbot- tens	Ms 119 495 M 59 494 N 60 001	11 355 5 714 5 641	12 177 6 230 5 947	13 940 7 143 6 797	14 804 7 633 7 171	9 084 4 860 4 224	7 345 4 082 3 263
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs uni- versitets	Ms 257 468 M 129 015 N 128 453	28 030 14 228 13 802	28 800 14 876 13 924	30 111 15 527 14 584	29 622 15 018 14 604	19 311 10 200 9 111	17 352 9 121 8 231
Kainuun — Kainuu	Ms 109 021 M 55 786 N 53 235	11 371 5 829 5 542	12 013 6 216 5 797	13 273 6 706 6 567	12 259 6 379 5 880	8 023 4 226 3 797	7 575 3 968 3 607
Kemin — Kemi	Ms 88 325 M 44 604 N 43 721	9 361 4 829 4 532	10 023 5 077 4 946	10 234 5 177 5 057	10 163 5 226 4 937	6 176 3 155 3 021	5 986 3 181 2 805
Lapin — Lapplands	Ms 130 049 M 66 810 N 63 239	15 700 7 950 7 750	15 695 7 991 7 704	15 869 8 153 7 716	13 920 7 057 6 863	9 895 5 003 4 892	10 087 5 344 4 743
Ålands — Ahvenanmaan	Ms 21 325 M 10 473 N 10 852	1 513 812 701	1 406 716 690	1 677 826 851	2 118 1 084 1 034	1 887 990 897	1 260 663 597
Koko maa — Hela riket — Whole country	Ms 4 597 690 M 2 219 342 N 2 378 348	399 348 203 517 195 831	412 908 210 466 202 442	445 909 227 108 218 801	486 178 247 678 238 500	338 437 171 526 166 911	312 658 159 286 153 372

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntema- ton Okänd Unknown
64 023	62 199	58 430	50 372	56 014	52 589	40 685	30 442	21 067	13 273	9 128	433
31 744	30 423	26 074	21 781	24 314	21 871	16 273	10 628	6 804	3 817	2 222	230
32 279	31 776	32 356	28 591	31 700	30 718	24 412	19 814	14 263	9 456	6 906	203
25 567	27 121	26 795	22 514	26 059	25 150	20 882	15 697	11 351	7 112	4 690	496
12 511	13 318	12 134	10 087	11 678	11 173	8 942	6 140	4 170	2 337	1 304	271
13 056	13 803	14 661	12 427	14 381	13 977	11 940	9 557	7 181	4 775	3 386	225
14 847	15 666	14 917	12 201	13 653	13 126	10 716	7 608	4 844	3 209	2 256	314
7 683	7 736	6 908	5 451	6 278	6 001	4 608	3 147	1 785	1 038	650	160
7 164	7 930	8 009	6 750	7 375	7 125	6 108	4 461	3 059	2 171	1 606	154
7 633	9 003	8 805	8 033	8 491	8 095	6 487	5 111	3 373	2 178	1 518	58
3 823	4 345	3 902	3 461	3 813	3 649	2 738	2 019	1 253	756	503	28
3 810	4 658	4 903	4 572	4 678	4 446	3 749	3 092	2 120	1 422	1 015	30
24 086	26 039	25 075	21 174	24 212	22 913	18 244	13 528	8 777	5 824	3 970	333
12 059	12 699	11 576	9 202	10 718	10 228	7 706	5 326	3 236	1 999	1 208	136
12 027	13 340	13 499	11 972	13 494	12 685	10 538	8 202	5 541	3 825	2 762	197
11 377	11 636	11 484	9 833	10 769	9 955	8 181	6 089	4 047	2 954	1 785	128
5 631	5 630	5 257	4 284	4 811	4 458	3 565	2 434	1 519	1 005	613	77
5 746	6 006	6 227	5 549	5 958	5 497	4 616	3 655	2 528	1 949	1 172	51
12 121	13 446	12 512	10 495	11 995	11 212	9 356	6 640	4 217	2 729	1 806	74
6 311	6 695	5 823	4 800	5 500	5 067	4 140	2 731	1 572	895	557	38
5 810	6 751	6 689	5 695	6 495	6 145	5 216	3 909	2 645	1 834	1 249	36
8 832	8 724	8 188	7 213	8 052	7 936	6 291	4 787	3 184	1 883	1 176	38
4 543	4 393	3 853	3 247	3 567	3 614	2 689	1 966	1 165	675	358	23
4 289	4 331	4 335	3 966	4 485	4 322	3 602	2 821	2 019	1 208	818	15
7 160	7 712	7 529	6 220	6 973	6 626	5 574	4 533	3 218	1 971	1 202	70
3 666	4 012	3 573	2 953	3 246	3 116	2 546	1 954	1 331	761	437	43
3 494	3 700	3 956	3 267	3 727	3 510	3 028	2 579	1 887	1 210	765	27
4 846	5 139	4 970	4 388	5 079	4 749	3 865	3 066	2 076	1 332	815	69
2 471	2 672	2 325	1 955	2 289	2 279	1 757	1 310	858	444	255	32
2 375	2 467	2 645	2 433	2 790	2 470	2 108	1 756	1 218	888	560	37
11 238	12 875	11 721	10 363	11 647	10 416	8 258	6 061	3 859	2 436	1 528	117
5 960	6 538	5 597	4 829	5 711	4 935	3 885	2 688	1 601	899	569	70
5 278	6 337	6 124	5 534	5 936	5 481	4 373	3 373	2 258	1 537	959	47
15 666	17 412	16 122	13 343	15 000	13 843	10 917	8 852	5 788	3 668	2 275	147
8 259	8 797	7 753	6 244	7 109	6 369	4 844	3 675	2 354	1 448	940	76
7 407	8 615	8 369	7 099	7 891	7 474	6 073	5 177	3 434	2 220	1 335	71
15 168	15 993	15 628	13 047	13 966	12 907	10 349	7 542	4 660	2 851	1 841	251
7 809	8 017	7 455	6 055	6 685	6 096	4 772	3 328	1 963	1 066	749	99
7 359	7 976	8 173	6 992	7 281	6 811	5 577	4 214	2 697	1 785	1 092	152
11 923	13 096	13 054	11 188	11 674	10 749	8 768	7 133	4 474	2 952	2 085	60
6 056	6 400	6 074	5 358	5 483	4 862	3 908	2 912	1 780	1 123	663	26
5 867	6 696	6 980	5 830	6 191	5 887	4 860	4 221	2 694	1 829	1 422	34
9 681	10 506	10 700	9 627	10 275	9 148	7 409	6 052	4 049	2 765	2 006	122
4 956	5 214	5 084	4 449	4 800	4 092	3 072	2 311	1 474	901	595	67
4 725	5 292	5 616	5 178	5 475	5 056	4 337	3 741	2 575	1 864	1 411	55
6 627	7 314	7 120	5 845	6 480	5 578	4 285	3 217	2 065	1 391	817	51
3 389	3 598	3 385	2 764	3 095	2 642	1 910	1 302	854	541	323	29
3 238	3 716	3 735	3 081	3 385	2 936	2 375	1 915	1 211	850	494	22
16 009	16 154	14 712	11 774	12 387	10 447	7 945	6 162	3 941	2 892	1 700	119
8 330	8 320	7 125	5 737	5 946	4 895	3 507	2 654	1 652	1 145	665	69
7 679	7 834	7 587	6 037	6 441	5 552	4 438	3 508	2 289	1 747	1 035	50
7 095	7 407	6 400	4 908	5 121	4 153	3 175	2 563	1 738	1 092	741	114
3 819	4 013	3 214	2 474	2 546	2 028	1 509	1 171	865	465	300	58
3 276	3 394	3 186	2 434	2 575	2 125	1 666	1 392	873	627	441	56
5 499	5 697	5 412	3 972	4 083	3 671	3 007	2 173	1 421	851	544	52
2 952	3 062	2 700	1 951	2 010	1 690	1 413	965	622	353	221	20
2 547	2 635	2 712	2 021	2 073	1 981	1 594	1 208	799	498	323	32
8 873	8 541	7 166	5 261	5 459	4 497	3 369	2 312	1 644	999	708	54
4 828	4 672	3 839	2 692	2 739	2 182	1 688	1 091	748	456	345	32
4 045	3 869	3 327	2 569	2 720	2 315	1 681	1 221	896	543	363	22
1 173	1 284	1 333	1 399	1 456	1 264	1 075	930	727	466	334	23
661	660	650	722	705	561	484	420	282	146	81	10
512	624	683	677	751	703	591	510	445	320	253	13
289 444	302 964	288 073	243 170	268 845	249 024	198 838	150 498	100 520	64 828	42 925	3 123
147 461	151 214	134 301	110 496	123 043	111 808	85 956	60 172	37 888	22 270	13 558	1 594
141 983	151 750	153 772	132 674	145 802	137 216	112 882	90 326	62 632	42 558	29 367	1 529

1.37 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma tuberkuloosipiireittäin 31. 12. 1964
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning tuberkulosdistriktsvis den 31. 12. 1964
Resident population by sex, age and tuberculosis district on 31. 12. 1964

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes* - M = Miehiä — Män — *Males* - N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Piiri Distrikt District	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Ikä, vuotta — Ålder, år — Age, years					
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	Ms 497 040	38 336	32 640	30 702	43 972	47 556	43 265
	M 220 113	19 489	16 628	15 282	20 872	20 992	21 024
	N 276 927	18 847	16 012	15 420	23 100	26 564	22 241
Turun kaupungin — Åbo stads	Ms 138 259	10 726	9 689	10 035	12 779	11 614	11 244
	M 63 217	5 513	4 939	5 054	6 360	5 520	5 561
	N 75 042	5 213	4 750	4 981	6 419	6 094	5 683
Tampereen kaupungin — Tammerfors stads	Ms 139 243	11 908	10 582	10 210	13 666	12 078	10 659
	M 62 905	6 143	5 381	5 152	6 619	5 618	5 120
	N 76 338	5 765	5 201	5 058	7 047	6 460	5 539
Raseborgs — Raaseporin	Ms 220 262	18 989	18 823	18 513	20 689	15 358	15 919
	M 106 137	9 714	9 771	9 423	10 513	7 741	7 987
	N 114 125	9 275	9 052	9 090	10 176	7 617	7 932
Uudenmaan — Nylands	Ms 213 719	19 683	20 802	20 415	21 028	14 839	15 197
	M 103 170	10 051	10 534	10 458	10 576	7 546	7 437
	N 110 549	9 632	10 268	9 957	10 452	7 293	7 760
Varsinais-Suomen — Egentliga-Finlands	Ms 214 271	16 335	17 824	20 018	22 530	13 036	12 837
	M 102 999	8 397	9 081	10 141	11 623	6 775	6 628
	N 111 272	7 938	8 743	9 877	10 907	6 261	6 209
Satakunnan — Satakunta	Ms 306 317	25 559	26 234	29 402	32 780	21 214	20 062
	M 148 488	12 894	13 371	15 041	16 922	10 885	10 369
	N 157 829	12 665	12 863	14 361	15 858	10 329	9 693
Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands	Ms 165 647	12 815	14 897	16 821	17 864	11 188	10 052
	M 80 384	6 605	7 630	8 480	9 255	5 879	5 006
	N 85 263	6 210	7 267	8 341	8 609	5 309	5 046
Kanta-Hämeen — Centraltavastlands	Ms 321 430	25 935	27 425	30 407	33 801	22 885	20 899
	M 152 735	13 154	13 724	15 523	17 251	11 724	10 379
	N 168 695	12 781	13 701	14 884	16 550	11 161	10 520
Kymen-Mikkelin — Kymmene-St Michels	Ms 500 109	41 443	44 456	48 993	53 305	34 269	32 083
	M 244 264	21 120	22 875	25 037	27 308	18 479	17 076
	N 255 845	20 323	21 581	23 956	25 997	15 790	15 007
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	Ms 208 667	18 671	21 987	25 028	25 010	13 637	11 937
	M 104 524	9 496	11 104	12 957	13 085	7 452	6 272
	N 104 143	9 175	10 883	12 071	11 925	6 185	5 665
Pohjois-Savon — Norra Savolax	Ms 268 497	23 867	26 225	30 178	30 646	18 105	16 443
	M 132 071	12 055	13 193	15 308	15 977	9 453	8 217
	N 136 426	11 812	13 032	14 870	14 669	8 652	8 226
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	Ms 307 953	26 824	28 492	32 898	34 397	21 659	19 472
	M 152 584	13 709	14 491	16 640	17 901	11 310	10 091
	N 155 369	13 115	14 001	16 258	16 496	10 349	9 381
Härnäs — Härmä	Ms 263 303	22 634	24 814	29 410	31 577	17 473	15 014
	M 129 123	11 589	12 648	15 076	16 388	9 205	7 710
	N 134 180	11 045	12 166	14 334	15 189	8 268	7 304
Vasa — Vaasan	Ms 173 414	14 700	14 460	15 159	17 130	14 349	12 346
	M 83 059	7 456	7 354	7 820	8 703	7 233	6 399
	N 90 355	7 244	7 106	7 339	8 427	7 116	5 947
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbot- tens	Ms 123 764	11 779	13 357	15 271	15 474	8 818	7 069
	M 62 761	5 876	6 822	7 866	8 054	4 892	3 864
	N 61 003	5 903	6 535	7 405	7 420	3 926	3 205
Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbot- tens	Ms 296 096	32 570	33 077	34 669	33 330	22 401	20 827
	M 148 911	16 655	17 136	17 694	16 904	11 674	10 958
	N 147 185	15 915	15 941	16 975	16 426	10 727	9 869
Lapin — Lapplands	Ms 218 374	25 061	25 718	26 103	24 083	16 071	16 073
	M 111 414	12 779	13 068	13 330	12 283	8 158	8 525
	N 106 960	12 282	12 650	12 773	11 800	7 913	7 548
Ålands — Ahvenanmaan	Ms 21 325	1 513	1 406	1 677	2 118	1 887	1 260
	M 10 473	812	716	826	1 084	990	663
	N 10 852	701	690	851	1 034	897	597
Koko maa — Hela riket — Whole country	Ms 4 597 690	399 348	412 908	445 909	486 178	338 437	312 658
	M 2 219 342	203 517	210 466	227 108	247 678	171 526	159 286
	N 2 378 348	195 831	202 442	218 801	238 500	166 911	153 372

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntema- ton Okänd Unknown
35 783	33 486	32 072	29 158	32 516	30 436	23 623	17 928	12 651	7 635	5 198	83
17 601	16 015	13 698	12 292	13 173	11 844	8 867	5 747	3 626	1 891	1 039	33
18 182	17 471	18 374	16 866	19 343	18 592	14 756	12 181	9 025	5 744	4 159	50
9 499	9 614	9 532	8 208	9 008	8 223	6 602	4 801	3 225	1 996	1 348	116
4 606	4 535	4 215	3 522	3 853	3 367	2 625	1 677	955	546	309	60
4 893	5 079	5 317	4 686	5 155	4 856	3 977	3 124	2 270	1 450	1 039	56
9 934	9 529	8 972	7 836	8 959	8 300	6 539	4 564	2 702	1 601	1 188	16
4 749	4 464	3 895	3 298	3 763	3 317	2 381	1 518	829	411	240	7
5 185	5 065	5 077	4 538	5 196	4 983	4 158	3 046	1 873	1 190	948	9
14 781	15 523	14 653	12 030	13 371	12 642	10 089	7 569	5 210	3 493	2 449	161
7 555	7 752	6 964	5 403	6 247	5 805	4 410	3 016	1 913	1 161	679	83
7 226	7 771	7 689	6 627	7 124	6 837	5 679	4 553	3 297	2 332	1 770	78
4 889	14 926	13 585	10 751	12 135	11 447	8 630	6 253	4 212	2 782	1 927	218
7 337	7 506	6 312	4 825	5 879	5 135	3 766	2 419	1 634	1 006	615	134
7 552	7 420	7 273	5 926	6 256	6 312	4 864	3 834	2 578	1 776	1 312	84
12 952	14 199	13 837	11 626	13 307	13 189	11 105	8 453	6 280	3 907	2 507	329
6 524	7 092	6 307	5 221	6 052	6 070	4 866	3 446	2 506	1 355	732	183
6 428	7 107	7 530	6 405	7 255	7 119	6 239	5 007	3 774	2 552	1 775	146
18 811	20 110	19 621	16 199	18 275	17 696	14 453	10 585	6 886	4 639	3 242	549
9 720	9 963	9 124	7 277	8 475	8 223	6 290	4 450	2 612	1 586	1 040	246
9 091	10 147	10 497	8 922	9 800	9 473	8 163	6 135	4 274	3 053	2 202	303
9 938	11 438	10 727	8 935	9 958	9 483	7 577	5 635	3 838	2 635	1 745	101
5 104	5 636	5 075	3 922	4 470	4 433	3 440	2 365	1 473	974	588	49
4 834	5 802	5 652	5 013	5 488	5 050	4 137	3 270	2 365	1 661	1 157	52
19 437	21 098	20 725	17 807	19 725	18 598	15 039	11 407	7 571	5 188	3 308	175
9 500	10 346	9 406	7 838	8 806	8 329	6 457	4 497	2 849	1 771	1 077	104
9 937	10 752	11 319	9 969	10 919	10 269	8 582	6 910	4 722	3 417	2 231	71
31 014	32 717	30 861	26 460	30 167	28 640	23 591	17 857	11 888	7 467	4 694	204
16 052	16 503	14 496	12 016	13 635	13 113	10 351	7 420	4 562	2 603	1 511	107
14 962	16 214	16 365	14 444	16 532	15 527	13 240	10 437	7 326	4 864	3 183	97
11 405	13 109	12 000	10 552	11 895	10 657	8 441	6 181	3 954	2 489	1 588	126
6 032	6 669	5 728	4 922	5 816	5 055	3 972	2 749	1 640	916	585	74
5 373	6 440	6 272	5 630	6 079	5 602	4 469	3 432	2 314	1 573	1 003	52
15 666	17 412	16 122	13 343	15 000	13 843	10 917	8 852	5 788	3 668	2 275	147
8 259	8 797	7 753	6 244	7 109	6 369	4 844	3 675	2 354	1 448	940	76
7 407	8 615	8 369	7 099	7 891	7 474	6 073	5 177	3 434	2 220	1 335	71
18 589	19 869	19 492	16 282	17 629	16 328	13 190	9 856	6 238	3 913	2 521	304
9 525	10 039	9 287	7 563	8 451	7 777	6 179	4 368	2 644	1 478	1 004	127
9 064	9 830	10 205	8 719	9 178	8 551	7 011	5 488	3 594	2 435	1 517	177
14 921	16 531	16 430	14 137	14 880	13 576	10 991	8 950	5 645	3 674	2 537	109
7 702	8 091	7 695	6 696	6 967	6 170	4 939	3 677	2 258	1 409	845	58
7 219	8 440	8 735	7 441	7 913	7 406	6 052	5 273	3 387	2 265	1 692	51
10 474	11 210	11 298	9 936	10 583	9 358	7 596	5 893	4 006	2 817	1 980	119
5 176	5 472	5 357	4 621	4 950	4 181	3 149	2 208	1 439	901	578	62
5 298	5 738	5 941	5 315	5 633	5 177	4 447	3 685	2 567	1 916	1 402	57
6 716	7 302	7 230	6 076	6 660	5 697	4 206	3 460	2 194	1 508	911	36
3 456	3 859	3 540	2 991	3 305	2 767	1 881	1 536	986	652	394	20
3 260	3 443	3 690	3 085	3 355	2 930	2 325	1 924	1 208	856	517	16
19 090	19 369	17 004	13 202	13 779	11 479	8 798	6 839	4 440	3 100	1 921	201
10 122	10 081	8 260	6 480	6 638	5 420	3 954	2 928	1 956	1 207	734	110
8 968	9 288	8 744	6 722	7 141	6 059	4 844	3 911	2 484	1 893	1 187	91
14 372	14 238	12 578	9 233	9 542	8 168	6 376	4 485	3 065	1 850	1 252	106
7 780	7 734	6 539	4 643	4 749	3 872	3 101	2 056	1 370	809	566	52
6 592	6 504	6 039	4 590	4 793	4 296	3 275	2 429	1 695	1 041	686	54
1 173	1 284	1 333	1 399	1 456	1 264	1 075	930	727	466	334	23
661	660	650	722	705	561	484	420	282	146	81	10
512	624	683	677	751	703	591	510	445	320	253	13
289 444	302 964	288 073	243 170	268 845	249 024	198 838	150 498	100 520	64 828	42 925	3 123
147 461	151 214	134 301	110 496	123 043	111 808	85 956	60 172	37 888	22 270	13 558	1 594
141 983	151 750	153 772	132 674	145 802	137 216	112 882	90 326	62 632	42 558	29 367	1 529

1.38 Maassa asuvan väestön sukupuoli- ja ikäjakautuma mielisairaanhuoltopiireittäin 31. 12. 1964
Den i riket bosatta befolkningens köns- och åldersfördelning sinnessjukvårdsdistriktsvis den 31. 12. 1964
Resident population by sex, age and mental health district on 31. 12. 1964

Ms = Molemmat sukupuolet — Bägge könen — *Both sexes* - M = Miehiä — Män — *Males* - N = Naisia — Kvinnor — *Females*

Piiri Distrikt District	Koko väestö Hela befolkningen Total population	Ikä, vuotta — Ålder, år — Age, years					
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads	Ms 497 040 M 220 113 N 276 927	38 336 19 489 18 847	32 640 16 628 16 012	30 702 15 282 15 420	43 972 20 872 23 100	47 556 20 992 26 564	43 265 21 024 22 241
Turun kaupungin — Åbo stads	Ms 138 259 M 63 217 N 75 042	10 726 5 513 5 213	9 689 4 939 4 750	10 035 5 054 4 981	12 779 6 360 6 419	11 614 5 520 6 094	11 244 5 561 5 683
Södra Finlands — Etelä-Suomen	Ms 220 262 M 106 137 N 114 125	18 989 9 714 9 275	18 823 9 771 9 052	18 513 9 423 9 090	20 689 10 513 10 176	15 358 7 741 7 617	15 919 7 987 7 932
Uudenmaan — Nylands	Ms 267 617 M 128 996 N 138 621	23 870 12 248 11 622	25 416 12 760 12 656	25 706 13 169 12 537	26 729 13 556 13 173	18 467 9 581 8 886	18 400 8 998 9 402
Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands	Ms 149 438 M 71 961 N 77 477	11 483 5 973 5 510	12 510 6 432 6 078	13 717 6 987 6 730	15 731 8 167 7 564	9 332 4 789 4 543	9 043 4 667 4 376
Vakka-Suomen — Vakka-Suomi	Ms 108 766 M 52 336 N 56 430	8 916 4 497 4 419	9 083 4 606 4 477	10 275 5 142 5 133	11 237 5 714 5 523	7 183 3 757 3 426	7 031 3 643 3 388
Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta	Ms 165 923 M 80 291 N 85 632	14 324 7 239 7 085	14 471 7 375 7 096	15 612 8 114 7 498	17 548 8 986 8 562	11 830 6 115 5 715	11 634 5 989 5 645
Itä-Satakunnan — Östra Satakunta	Ms 78 743 M 38 081 N 40 662	5 754 2 890 2 864	6 411 3 201 3 210	7 913 4 025 3 888	8 627 4 579 4 048	4 779 2 430 2 349	4 144 2 101 2 043
Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands	Ms 296 853 M 139 843 N 157 010	23 956 12 266 11 690	24 645 12 614 12 031	26 268 13 250 13 018	30 684 15 523 15 161	22 380 11 075 11 305	20 112 9 932 10 180
Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands	Ms 273 201 M 129 538 N 143 663	22 209 11 268 10 941	23 410 11 825 11 585	25 638 12 983 12 655	28 819 14 661 14 158	19 864 9 932 9 932	18 003 8 851 9 152
Etelä-Savon — Södra Savolax	Ms 241 123 M 118 828 N 122 295	20 038 10 208 9 830	22 615 11 451 11 164	26 235 13 370 12 865	26 608 13 681 12 927	15 385 8 290 7 095	14 315 7 578 6 737
Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finlands	Ms 346 654 M 168 841 N 177 813	28 452 14 508 13 944	29 815 15 344 14 471	32 384 16 583 15 801	36 128 18 525 17 603	24 299 13 142 11 157	22 945 12 263 10 682
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	Ms 199 779 M 100 022 N 99 757	17 969 9 128 8 841	21 112 10 694 10 418	23 945 12 394 11 551	23 972 12 543 11 429	13 120 7 152 5 968	11 431 5 954 5 477
Pohjois-Savon — Norra Savolax	Ms 282 154 M 139 038 N 143 116	24 958 12 604 12 354	27 511 13 854 13 657	31 717 16 086 15 631	32 349 16 873 15 476	18 905 9 894 9 011	17 143 8 608 8 535
Seinäjoen — Seinäjoki	Ms 498 905 M 245 482 N 253 423	43 745 22 394 21 351	46 739 23 876 22 863	54 370 27 710 26 660	58 171 30 097 28 074	34 839 18 169 16 670	30 454 15 721 14 733
Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan	Ms 173 414 M 83 059 N 90 355	14 700 7 456 7 244	14 460 7 354 7 106	15 159 7 820 7 339	17 130 8 703 8 427	14 349 7 233 7 116	12 346 6 399 5 947
Oulun — Uleåborgs	Ms 638 234 M 323 086 N 315 148	69 410 35 310 34 100	72 152 37 026 35 126	76 043 38 890 37 153	72 887 37 241 35 646	47 290 24 724 22 566	43 969 23 347 20 622
Ålands — Ahvenanmaan	Ms 21 325 M 10 473 N 10 852	1 513 812 701	1 406 716 690	1 677 826 851	2 118 1 084 1 034	1 887 990 897	1 260 663 597
Koko maa — Hela riket — Whole country	Ms 4 597 690 M 2 219 342 N 2 378 348	399 348 203 517 195 831	412 908 210 466 202 442	445 909 227 108 218 801	486 178 247 678 238 500	338 437 171 526 166 911	312 658 159 286 153 372

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—	Tuntema- ton Okänd Unknown
35 783	33 486	32 072	29 158	32 516	30 436	23 623	17 928	12 651	7 635	5 198	83
17 601	16 015	13 698	12 292	13 173	11 844	8 867	5 747	3 626	1 891	1 039	33
18 182	17 471	18 374	16 866	19 343	18 592	14 756	12 181	9 025	5 744	4 159	50
9 499	9 614	9 532	8 208	9 008	8 223	6 602	4 801	3 225	1 996	1 348	116
4 606	4 535	4 215	3 522	3 853	3 367	2 625	1 677	955	546	309	60
4 893	5 079	5 317	4 686	5 155	4 856	3 977	3 124	2 270	1 450	1 039	56
14 781	15 523	14 653	12 030	13 371	12 642	10 089	7 569	5 210	3 493	2 449	161
7 555	7 752	6 964	5 403	6 247	5 805	4 410	3 016	1 913	1 161	679	83
7 226	7 771	7 689	6 627	7 124	6 837	5 679	4 553	3 297	2 332	1 770	78
17 915	18 479	17 040	13 788	15 595	14 725	11 167	8 233	5 643	3 673	2 536	235
8 786	9 271	7 888	6 231	7 380	6 615	4 851	3 191	2 222	1 298	810	141
9 129	9 208	9 152	7 557	8 215	8 110	6 316	5 042	3 421	2 375	1 726	94
9 298	9 964	9 659	8 069	9 192	9 158	7 678	5 755	4 271	2 618	1 688	272
4 625	5 009	4 324	3 631	4 155	4 247	3 367	2 334	1 709	899	506	140
4 673	4 955	5 335	4 438	5 037	4 911	4 311	3 421	2 562	1 719	1 182	132
6 560	7 337	7 119	5 923	6 608	6 392	5 255	3 895	2 754	1 857	1 207	134
3 352	3 644	3 336	2 648	3 017	2 907	2 297	1 610	1 074	636	371	85
3 208	3 693	3 783	3 275	3 591	3 485	2 958	2 285	1 680	1 221	836	49
10 704	11 056	10 433	8 630	9 762	9 454	7 646	5 418	3 369	2 208	1 587	237
5 546	5 417	4 838	3 856	4 493	4 342	3 268	2 249	1 203	685	455	121
5 158	5 639	5 595	4 774	5 269	5 112	4 378	3 169	2 166	1 523	1 132	116
4 293	4 969	5 096	4 252	4 991	4 925	4 188	3 341	2 361	1 575	999	125
2 267	2 520	2 405	1 876	2 359	2 264	1 870	1 409	938	592	314	41
2 026	2 449	2 691	2 376	2 632	2 661	2 318	1 932	1 423	983	685	84
19 174	20 154	19 156	16 235	18 491	17 487	14 001	10 155	6 517	4 247	2 992	199
9 583	9 681	8 757	6 982	8 072	7 653	5 777	3 892	2 354	1 434	907	91
9 591	10 473	10 399	9 253	10 419	9 834	8 224	6 263	4 163	2 813	2 085	108
16 690	17 914	17 676	15 288	16 693	15 620	12 569	9 430	6 175	4 326	2 705	172
8 154	8 750	8 017	6 675	7 502	7 025	5 453	3 765	2 231	1 465	886	95
8 536	9 164	9 659	8 613	9 191	8 595	7 116	5 665	3 944	2 861	1 819	77
14 193	15 060	14 662	12 384	14 012	13 224	11 034	8 766	6 062	3 896	2 461	173
7 247	7 809	6 925	5 699	6 475	6 309	5 028	3 739	2 584	1 460	888	87
6 946	7 251	7 737	6 685	7 537	6 915	6 006	5 027	3 478	2 436	1 573	86
21 926	23 396	21 749	18 690	21 279	20 306	16 630	12 303	7 993	5 035	3 217	107
11 339	11 666	10 191	8 460	9 611	9 173	7 242	5 078	2 947	1 724	989	56
10 587	11 730	11 558	10 230	11 668	11 133	9 388	7 225	5 046	3 311	2 228	51
10 978	12 593	11 494	10 083	11 363	10 121	8 023	5 878	3 760	2 337	1 475	125
5 803	6 372	5 501	4 705	5 576	4 791	3 787	2 615	1 536	865	533	73
5 175	6 221	5 993	5 378	5 787	5 330	4 236	3 263	2 224	1 472	942	52
16 407	18 277	17 001	14 039	15 841	14 675	11 575	9 443	6 095	3 733	2 334	151
8 671	9 255	8 160	6 601	7 542	6 782	5 136	3 967	2 493	1 476	956	80
7 736	9 022	8 841	7 438	8 299	7 893	6 439	5 476	3 602	2 257	1 378	71
29 418	31 739	31 288	26 547	28 103	25 670	20 707	15 976	10 002	6 458	4 331	348
15 131	15 712	14 736	12 458	13 241	11 883	9 409	6 735	4 070	2 423	1 563	154
14 287	16 027	16 552	14 089	14 862	13 787	11 298	9 241	5 932	4 035	2 768	194
10 474	11 210	11 298	9 936	10 583	9 358	7 596	5 893	4 006	2 817	1 980	119
5 176	5 472	5 357	4 621	4 950	4 181	3 149	2 208	1 439	901	578	62
5 298	5 738	5 941	5 315	5 633	5 177	4 447	3 685	2 567	1 916	1 402	57
40 178	40 909	36 812	28 511	29 981	25 344	19 380	14 784	9 699	6 458	4 084	343
21 358	21 674	18 339	14 114	14 692	12 059	8 936	6 520	4 312	2 668	1 694	182
18 820	19 235	18 473	14 397	15 289	13 285	10 444	8 264	5 387	3 790	2 390	161
1 173	1 284	1 333	1 399	1 456	1 264	1 075	930	727	466	334	23
661	660	650	722	705	561	484	420	282	146	81	10
512	624	683	677	751	703	591	510	445	320	253	13
289 444	302 964	288 073	243 170	268 845	249 024	198 838	150 498	100 520	64 828	42 925	3 123
147 461	151 214	134 301	110 496	123 043	111 808	85 956	60 172	37 888	22 270	13 558	1 594
141 983	151 750	153 772	132 674	145 802	137 216	112 882	90 326	62 632	42 558	29 367	1 529

1.41 Kuolleet kuolemansyyn, iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1965
Döda enligt dödsorsak, ålder och kön år 1965
Deaths by cause, age and sex in 1965

Tauti- nimistön ryhmät ¹⁾ Grupperna av sjuk- doms- nomen- klaturen ¹⁾ <i>Groups of the list of diseases ¹⁾</i>	Peruskuolemansyy Grunddödsorsak <i>Underlying cause of death</i>	Suku- puoli Kön Sex	Ikä — Ålder — Age					
			0	1	2	3	4	5-9
I	Tartunta- ja loistaudit — Infektionssjukdomar och parasitära sjukdomar — <i>Morbi infectiosi et parasitarii</i>	M N-K-F	7 7	4 1	2 2	— —	1 —	4 3
II	Kasvaimet — Tumörer — <i>Neoplasmata. Tumores</i>	M N-K-F	3 5	1 3	3 6	7 4	3 5	25 16
III, IV	Herkistymäsairaudet. Umpierityksen sairaudet. Aineenvaihdunnan ja ravitsemuksen sairaudet ja puutostilat. Veren ja vertamuodostavien elinten sairaudet — Allergiska sjukdomar. Endokrina systemets sjukdomar. Ämnesomsättningssjukdomar. Nutritionsrubbningar. Blodets och blodbildande organens sjukdomar — <i>Morbi allergici, systematis endocrini, metabolismi et nutritionis. Morbi systematis haematopoetici et sanguinis</i>	M N-K-F	9 3	1 1	2 1	— —	1 —	9 5
V	Mielisairaudet. Psykoneuroosit. Vajaaälyisyys — Mentala sjukdomar. Psykoneuroser. Patologiska personlighetstyper — <i>Morbi mentis. Psychoneuroses. Personae pathologicae</i>	M N-K-F	5 5	2 2	1 —	— —	— —	1 2
VI	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — <i>Morbi systematis nervosi et organorum sensus</i>	M N-K-F	13 2	2 3	3 1	4 —	2 2	10 5
VII	Verenkiertoelinten taudit — Cirkulationsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum circulationis</i>	M N-K-F	1 2	2 —	— 1	— —	— —	— 1
VIII	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum respirationis</i>	M N-K-F	43 27	12 10	8 10	3 3	3 1	6 10
IX	Ruoansulatuselinten taudit — Digestionsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum digestionis</i>	M N-K-F	25 11	7 5	— 1	1 1	— 1	6 5
X	Virts- ja sukuelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum urogenitalium</i>	M N-K-F	3 5	1 —	— 2	1 —	— —	1 2
XI	Synnytykset sekä raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätaudit — Förlossningar samt havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens sjukdomar — <i>Partus, morbi gravidarum, parturientium, puerperarum</i>	N-K-F	.	.	.	.	.	.
XII, XIII	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit. Tuki- ja liikuntaelinten taudit. — Hudens och underhudens sjukdomar. Skelettets och rörelseorganens sjukdomar — <i>Morbi cutis et telae subcutaneae. Morbi ossium et organorum locomotoriorum</i>	M N-K-F	2 1	1 —	— 1	— —	— —	— 1
XIV	Synnynnäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — <i>Malformationes congenitae</i>	M N-K-F	154 121	12 6	3 4	1 5	3 —	10 6
XV	Vastasyntyneiden ja varhaislapsuuden taudit — Sjukdomar hos nyfödda och spädbarn — <i>Morbi neonatorum et anni primi</i>	M N-K-F	519 357	.	.	.	.	.
XVI	Oireita, vanhuus, epätarkasti määriteltyjä tiloja — Symptom, senilitet, ofullständigt preciserade fall — <i>Symptomata, senilitas, casus male definiti</i>	M N-K-F	1 —	1 —	— —	1 —	— —	— —
XVII	Tapaturmat, myrkytykset ja pahoinpitelyt — Olycksfall, förgiftningar och misshandel — <i>Traumat, veneficia, injuriae</i>	M N-K-F	21 19	21 4	21 11	15 6	19 13	83 43
I—XVII	Kuolleita yhteensä — Döda inalles — Total deaths	M N-K-F	806 565	67 35	43 40	33 19	32 22	155 99
	Kuolleisuus keskväkiluvun 1000 henkeä kohti v. 1965 — Döda per 1000 personer av medelfolkmängden år 1965 — <i>Deaths per 1000 mean population in 1965</i>	M N-K-F	20.26 14.83	1.64 0.90	1.05 1.02	0.81 0.49	0.79 0.57	0.74 0.49
	Kuolleisuus keskväkiluvun 1000 henkeä kohti v. 1955 — Döda per 1000 personer av medelfolkmängden år 1955 — <i>Deaths per 1000 mean population in 1955</i>	M N-K-F	34.57 26.14	3.60 2.28	2.04 1.31	1.35 0.89	1.24 0.89	0.77 0.51

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numeringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för

10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—89	90—	Yhteensä Summa Total	Kuolleita keskiväkivuvun 1 000 asukasta kohti Döda per 1 000 invånare av medelfolk- mängden Deaths per 1 000 mean population	
																		v. 1965	v. 1955
3 2	7 3	4 3	7 5	9 8	26 15	40 21	31 13	63 12	84 21	77 25	69 23	57 27	25 39	21 17	4 10	2 3	547 260	0.25 0.11	0.70 0.37
18 12	23 14	19 10	28 19	31 32	65 54	89 119	140 162	327 256	555 339	658 368	746 505	622 492	402 466	225 327	68 106	16 24	4 074 3 344	1.83 1.40	1.65 1.33
3 2	4 4	5 8	7 4	11 7	13 7	8 15	11 22	19 23	37 40	41 54	38 113	43 129	36 120	22 67	9 38	1 8	330 671	0.15 0.28	0.11 0.16
1 1	1 5	2 1	2 1	4 —	2 2	2 1	1 1	7 4	2 6	4 12	4 9	6 18	5 36	16 24	7 24	2 8	77 162	0.03 0.07	0.03 0.03
7 5	9 6	14 7	14 13	25 13	55 28	63 49	73 66	150 104	208 159	286 286	324 451	424 608	450 806	344 745	168 374	40 116	2 688 3 849	1.21 1.61	1.07 1.51
3 2	3 3	15 5	16 11	46 11	125 19	263 56	418 102	784 203	1 127 366	1 292 590	1 339 1 016	1 267 1 329	1 058 1 768	716 1 496	388 859	102 340	8 965 8 180	4.03 3.43	3.25 2.88
4 8	9 3	7 3	9 2	5 4	16 5	16 9	30 13	67 15	112 35	176 69	198 127	251 170	276 303	254 316	140 218	59 100	1 704 1 461	0.77 0.61	0.71 0.68
1 2	3 5	5 2	7 2	4 8	21 8	27 17	30 19	44 24	69 35	70 67	82 95	85 99	59 137	45 113	20 60	7 21	618 738	0.28 0.31	0.34 0.27
6 4	4 2	5 1	11 7	6 11	12 11	14 14	27 19	36 38	41 68	59 66	73 57	86 122	84 109	81 92	34 44	10 20	595 694	0.27 0.29	0.22 0.13
—	3	3	3	5	3	2	1	—	.	.	.	.	.	.	.	.	20	0.01	0.04
3 —	2 —	2 —	1 1	1 —	1 1	1 1	1 3	1 6	5 12	6 17	6 17	6 16	10 21	5 14	2 10	— 4	56 126	0.03 0.05	0.01 0.03
4 2	3 3	1 6	2 2	2 1	1 2	4 4	3 1	3 1	4 —	3 4	1 —	3 2	1 —	— 1	— —	— —	218 171	0.10 0.07	0.10 0.07
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	519 357	0.23 0.15	0.42 0.26
— —	— —	4 1	5 —	1 —	4 3	5 —	3 1	8 2	7 2	5 6	5 9	12 12	14 27	34 56	41 51	24 49	175 219	0.08 0.09	0.36 0.55
62 22	167 54	196 30	192 26	192 38	252 32	241 45	198 37	223 59	234 66	176 54	117 55	94 61	78 93	56 105	28 62	9 25	2 695 960	1.21 0.40	1.08 0.35
115 62	235 105	279 80	301 96	337 138	593 190	773 353	966 460	1 732 747	2 485 1 149	2 853 1 618	3 002 2 477	2 956 3 085	2 498 3 925	1 819 3 373	909 1 856	272 718	23 261 21 212	10.45 8.89	10.05 8.67
0.51 0.29	0.94 0.44	1.56 0.46	1.91 0.63	2.30 0.98	3.90 1.25	5.70 2.30	8.63 3.41	14.27 5.17	21.95 8.27	32.85 14.15	49.25 27.03	76.66 48.23	110.78 91.61	177.97 156.52	276.54 253.97	354.62 383.34	10.45 8.89	.	.
0.63 0.48	1.19 0.64	1.95 0.96	2.25 0.97	2.83 1.43	3.79 2.16	5.54 2.79	8.47 3.94	13.77 6.25	22.18 9.64	33.96 15.94	50.76 29.19	72.73 50.68	117.43 93.00	171.18 154.53	287.39 255.49	315.00 385.00	10.05 8.67	.	.

sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

2. TERVEYDEN- JA AVOSAIRAANHOITO

2.1 Äitiyshuolto

Äitiyshuollon tarkoituksena on huolehtia odottavan äidin ja kehittyvän sikiön terveydestä raskauden ja synnytyksen aikana sekä välittömästi synnytystä seuraavan ns. lapsivuodeajan kuluessa. Keskeisen osan äitiyshuollosta muodostaa äitiysneuvolatoiminta.

Vuonna 1944 kunnallisesta äitiys- ja lastenneuvoloista annetun lain mukaan tulee jokaisessa kaupungissa, kauppalassa ja maalaiskunnassa olla kunnallinen äitiys- ja lastenneuvola. Neuvolan tehtävänä on valistusta levittämällä sekä apua antamalla ja tarvittaessa opastamalla äitejä tarkoituksenmukaisesti käyttämään hyväkseen äitiys- ja muita avustuksia, vähentää raskaudenaikaan, synnytykseen ja lapsivuoteeseen liittyviä terveyden vaaroja, edistää tulevien äitien ruumiillista ja henkistä terveyttä sekä lasten syntymistä mahdollisimman terveisinä ja voimakkaina. Äitiyshuoltoon kuuluu lisäksi äitiysvalmennusohjelma.

Kunnan laajuuden, liikenne- tai kassa-asutusoikeuden niin vaatiessa on perustettava useampia neuvoloita. Lain tarkoittamien neuvoloiden eli pääneuvoloiden perustamis- ja ylläpitokustannuksiin saadaan valtionapua. Kunnat ovat lisäksi perustaneet vastaanottopaikoiksi ns. sivuneuvoloita, jotka ovat yksinomaan niiden ylläpitämiä. Neuvolaverkko kattaa koko maan. Erittäinkin maaseudulla äitiys- ja lastenneurolat toimivat omassa talossaan eli ns. terveystalossa. Pää- ja sivuneuvoloiden lukumäärän kehitys ilmenee kuviossa 2.11.

Sairaaloiden ilmoitusten ja kättilöiden synnytyspäiväkirjojen mukaan vuonna 1965 synnytysten määrä oli 78 006 ja syntyneiden lasten määrä 78 632 (taulu 2.11). Tilastollisen päätoimiston vastaavat luvut ovat kuitenkin hieman erilaiset: synnytyksiä 77 803 ja syntyneitä lapsia 78 859. Koska viimeksi mainitut luvut ovat nähtävästi luotettavampia, on tämän julkaisun suhdelukuja laskettaessa käytetty Tilastollisen päätoimiston tietoja, taulua 2.11 huomioon ottamatta.

Taulun 2.11 mukaan 78 006 synnytyksestä tapahtui peräti 99.1 % sairaaloissa, kättilön avustamana mutta muualla kuin sairaaloissa 0.8 % ja ilman koulutettua apua 0.1 %. Sairaalasynnytykset ovat jatkuvasti yleistyneet, sillä esim. vuonna 1960 niitä oli 92.5 %. Tilastollisen päätoimiston keräämien tietojen mukaiset 77 803 synnytystä jakautunevat likipitään samoin ts. suhdeluvut sattuvat lähelle yllä mainittuja 99.1 %, 0.8 % ja 0.1 %.

Vuoden 1965 aikana synnyttäneistä äideistä oli äitiysneuvoloiden kirjoissa 76 656 eli 98.5 %. Tuo prosenttiluku on viimeisten kymmenen vuoden aikana noussut runsaat 4 %, se näet oli 94.1 % vuonna 1955.

2. HÄLSO- OCH DEN ÖPPNA SJUKVÅRDEN

2.1 Moderskapsvården

Moderskapsvårdens ändamål är att se till den väntande moderns och fostrets hälsa under havandeskapet och förlossningen samt under den efter förlossningen omedelbart följande s.k. barnsängstiden. En central del av moderskapsvården utgörs av rådgivningsverksamheten för mödravård.

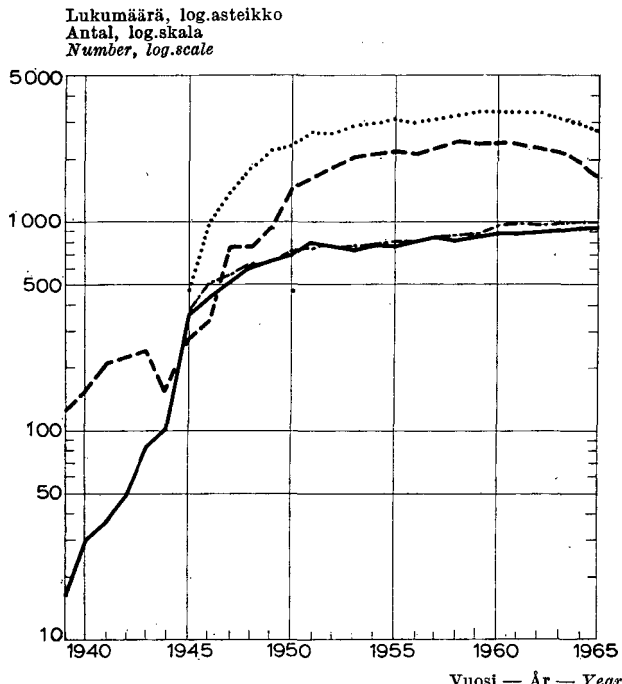
I enlighet med 1944 års lag om kommunala rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård bör i varje stad, köping och kommun finnas en kommunal rådgivningsbyrå för mödra- och barnavård. Rådgivningsbyråns uppgift är, att genom upplysningsverksamhet samt genom att hjälpa och vid behov råda mödrarna att ändamålsenligt använda sig av moderskaps- och övriga bidrag, minska de hälsorisker, vilka ansluta sig till havandeskap, förlossning och barnsäng, befrämja de blivande mödrarnas fysiska och psykiska hälsa samt barnens förutsättningar att födas så friska och starka som möjligt. I moderskapsvården ingår dessutom mödraförberedelsen.

Då kommunernas areal eller kommunikations- eller bosättningsförhållanden så fordrar, bör flere rådgivningsbyråer inrättas. Till grundläggnings- och underhållskostnader för de i lagen avsedda rådgivningsbyråerna, de s.k. huvudbyråerna, beviljas statsunderstöd. Kommunerna har dessutom till mottagningsplatser inrättat s.k. sidobyråer, som de ensamma upprätthåller. Nätet av rådgivningsbyråer täcker hela landet. I synnerhet på landsorten verkar rådgivningsbyråerna i sitt eget hus, dvs. hälsovårdshus. Utvecklingen av antalet huvud- och sidobyråer framgår av figur 2.11.

Enligt sjukhusens meddelanden och barnmorskornas förlossningsjournaler var antalet förlossningar år 1965 78 006 och antalet födda barn 78 632 (tabell 2.11). Statistiska centralbyråns motsvarande siffror är dock en aning olika: förlossningar 77 803 och födda barn 78 859. Emedan de sistnämnda talen är uppenbarligen pålitligare har vid beräkningen av proportionstalen i denna publikation använts Statistiska centralbyråns antal förutom i tabell 2.11.

Enligt tabell 2.11 skedde hela 99.1 % förlossningar av 78 006 i förlossningsanstalter med bistånd av barnmorska och 0.8 % utom anstalt samt utan skolad hjälp 0.1 %. Antalet förlossningar i förlossningsanstalter har fortfarande blivit allmännare, för t.ex. år 1960 var deras antal 92.5 %. Enligt uppgifter från Statistiska centralbyrån lär dessa 77 803 förlossningar ungefärligen fördela sig på samma sätt, dvs. proportionstalen var nära de ovannämnda 99.1 %, 0.8 % och 0.1 %.

Under år 1965 var 76 656 eller 98.5 % av barnafödelskorna inskrivna vid rådgivningsbyråerna för mödravård. Detta procenttal har under de tio senaste åren stigit drygt 4 %, nämligen år 1955 var talet 94.1 %.

Kuvio 2.11 Äitiys- ja lastenneuvolat vuosien 1939—65 lopussa
Fig. 2.11 Rådgivningsbyråer för moderskap och barnavård i slutet av åren 1939—65
Fig. 2.11 Maternity and child health centres at the end of the years 1939—65

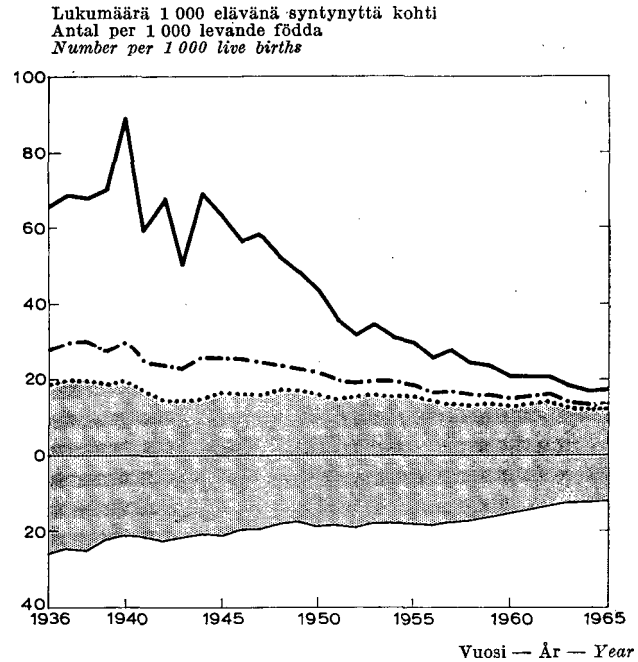
Äitiysneuvolat — Rådgivningsbyråer för moderskap —
Maternity health centres
Pääneuvolat — Huvudbyråer — Main centres
Sivuneuvolat — Sidobyråer — Sub-centres
Lastenneuvolat — Rådgivningsbyråer för barnavård —
Child health centres
Pääneuvolat — Huvudbyråer — Main centres
Sivuneuvolat — Sidobyråer — Sub-centres

Äitiysneuvolatoiminnan tavoitteena on, että ennen synnytystä jokainen äiti käy ainakin kolme kertaa lääkärin vastaanotolla ja kuukausittain ainakin yhden kerran kättilön vastaanotolla ja lisäksi lääkärin jälkikarantoon 5—12 viikkoa synnytyksen jälkeen.

Äitiyshuoltoon kuuluu myös äitiysavustus, joka annetaan kaikille odottaville äideille hakemuksesta. Ehtona sen saamiseksi on, että hakija on käynyt ennen raskauden neljännen kuukauden päättymistä lääkärin tai kättilön vastaanotolla tai äitiysneuvolassa raskautensa vuoksi tarkastettavana ja seurannut tarpeelliseksi katsottavia raskauteen ja synnytykseen liittyviä ohjeita. Avustus suoritetaan luontais- tai raha-avustuksena. Äitiysavustuksen suuruus rahassa annettuna oli 50 mk.

2.2 Lastenneuvolatoiminta

Lastenneuvolan tarkoituksena on ohjata vanhempia lastenhoidossa ja -kasvatuksessa siten, että lapsilla on suotuisat mahdollisuudet säilyttää terveytensä ja kehittyä hyvin. Lastenneuvolatoiminta kohdistuu alle 7-vuotiaisiin ja käsittää lääkärin ja terveyssisaren vastaanottoja sekä jälkimmäisen kotikäyntejä. Se pohjautuu samaan lakiin kuin äitiysneuvolatoiminta, ja siten kohdassa 2.1 esitetyt perustiedot koskevat myös lastenneuvolatoimintaa.

Kuvio 2.12 Imeväiskuolleisuus, ensiviikon kuolleisuus, neonataalkuolleisuus, perinataalkuolleisuus ja kuolleena syntyneisyys vuosina 1936—65
Fig. 2.12 Spädbarnsdödlighet, döda under första veckan, neonataldödlighet, perinataldödlighet och dödfödda åren 1936—65
Fig. 2.12 Infant mortality, first week mortality, neonatal mortality, perinatal mortality and stillbirth ratio 1936—65

Imeväiskuolleisuus — Spädbarnsdödlighet — Infant mortality
..... Ensiviikon kuolleisuus — Döda under första veckan — First week mortality
- - - Neonataalkuolleisuus — Neonataldödlighet — Neonatal mortality
— Kuolleena syntyneisyys — Dödfödda — Stillbirth ratio
■ Perinataalkuolleisuus — Perinataldödlighet — Perinatal mortality

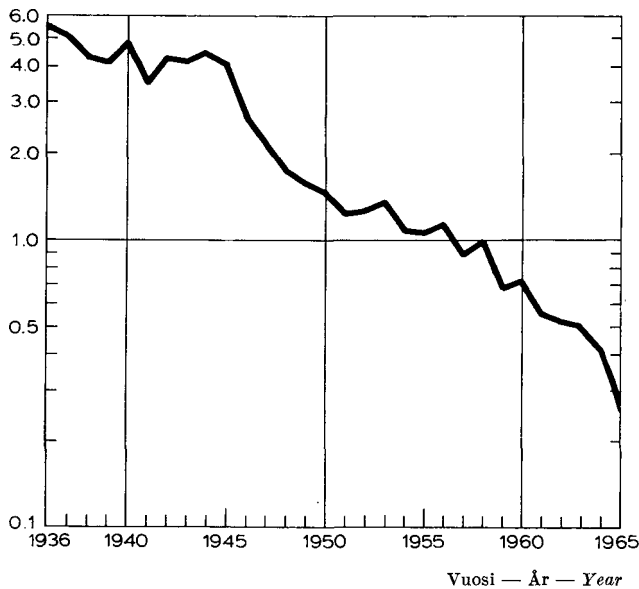
Som mål för verksamheten i rådgivningsbyråerna för moderskap är, att varje mor före förlossningen besöker åtminstone tre gånger läkarens mottagning och åtminstone en gång i månaden barnmorskans mottagning samt därtill besöker läkaren för eftergranskning 5—12 veckor efter förlossningen.

Till mödravården hör också moderskapsunderstödet, som på ansökan tilldelas alla väntande mödrar. Som villkor för att understöd skall erhållas är, att sökanden före utgången av fjärde havandeskapsmånaden besökt läkare eller barnmorska eller rådgivningsbyrå för mödravård för undersökning, samt följt de råd och anvisningar, vilka funnits nödiga i anslutning till havandeskap och förlossning. Understödet erlägges antingen som natura- eller penningunderstöd. Moderskapsunderstödet storlek, givet i penningar, var 50 mk.

2.2 Rådgivningsverksamheten för barnvård

Rådgivningsbyrån för barnavård har till uppgift att vägleda föräldrarna i barnavård och -uppfostran så, att barnen har gynnsamma betingelser för att bevara sin hälsa och utvecklas väl. Rådgivningsverksamheten inriktar sig på barn under 7 års ålder och omfattar läkarens och hälsosystemens mottagningar samt den sistnämndas hembesök. Verksamheten baserar sig på samma lag, som mödravårdsverksamheten, varför grunduppgifterna, framförda i punkt 2.1, också gäller barnrådgivningsverksamhet.

Lukumäärä 1 000 elävänä syntynyttä kohti, log.asteikko
Antal per 1 000 levande födda, log.skala
Number per 1 000 live births, log.scale

Kuvio 2.13 Äitiyskuolleisuus vuosina 1936—65
Fig. 2.13 Moderskapsdödlighet åren 1936—65
Fig. 2.13 Maternal mortality in 1936—65

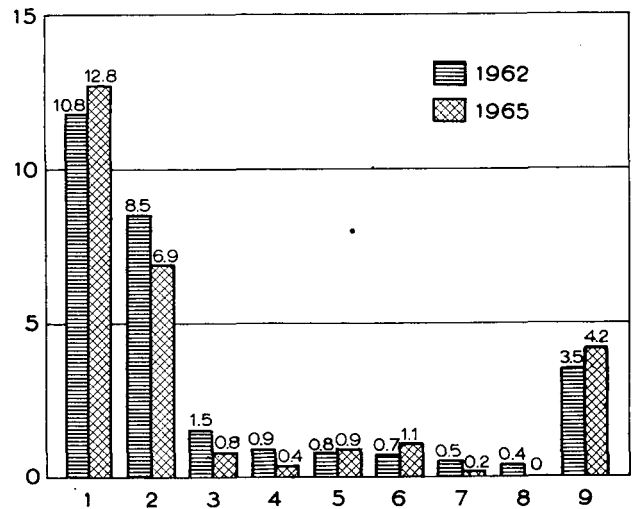
Pyrkimyksenä on, että lapsi käy lääkärin vastaanotolla neuvolassa vähintään kolme kertaa ensimmäisen ikävuoden aikana ja myöhemmin kerran vuodessa. Terveysisaren vastaanotoilla käyntien lukumäärän tulisi olla noin kaksi kertaa niin suuri kuin lääkärin vastaanotoilla käyntien. Esikouluikäisten (6-vuotiaiden) lasten erillisiä lääkärintarkastustilaisuuksia on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lastenneuvoloissa.

2.3 Kouluterveydenhoito

Lakisääteinen kouluterveydenhoito ulottuu kansakoulun, kansalaiskoulun ja kansakouluun sen osana liittyvän keskikoulun piiriin. Oppikoulujen terveydenhoito tapahtuu kouluhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti ja sieltä maksettavan valtionavun turvin.

Vuonna 1952 kansakoulujen lääkarintoinimesta annettun lain mukaan tulee kunnassa olla koululääkäri, joka huolehtii kansakoulujen terveydellisten olojen valvonnasta ja niiden oppilaiden terveydellisen hoidon järjestämisestä. Koululääkärinä toimii, ellei tehtävien hoitaminen lääkintöhallituksen suostumuksella ole toisin järjestetty, asianomainen kaupungin-, kauppala- tai kunnanlääkäri. Koululääkäri on velvollinen nimeämään vähintään yhden päivän kuukaudessa omalla

Lukumäärä keskiikäiluvun 100 000 0—14 vuotiasta kohti
Antal per 100 000 i åldern 0—14 år av medelfolkmängden
Number per 100 000 mean pop. of age of 0—14 years

Kuvio 2.21 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuosina 1962 ja 1965

Fig. 2.21 Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak åren 1962 och 1965

Fig. 2.21 Deaths of children from accidents by external cause of injury in 1962 and 1965

- 1 Maalikkennetapaturmat — Trafikolycksfall till lands — Road vehicle accidents
- 2 Huksumistapaturmat — Drunkningsolyckor — Accidental drowning and submersion
- 3 Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolyckor — Accidental poisoning by solid and liquid substances
- 4 Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — Accidental falls
- 5 Vesiliikkennetapaturmat — Trafikolycksfall till sjöss — Water transport accidents
- 6 Tulipalon ja räjähdysten aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av eldsvåda och explosion — Accident caused by fire and explosion of combustible material
- 7 Ampuma-aseen aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av skjutvapen — Accident caused by firearm
- 8 Kuumien ja syövyttävien aineiden aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av frätande och heta ämnen — Accident caused by hot substance, corrosive liquid and steam
- 9 Muut tapaturmat — Andra olycksfall — Other accidents

Målsättningen är, att barnet besöker läkarmottagningen på byrån minst 3 gånger under första levnadsåret och senare en gång i året. Antalen besök på hälsosystemens mottagning bör vara c:a dubbelt så många, som på läkarmottagningen. Barn i förskoleåldern (6-åringarna) bör om möjligt läkarundersökas på särskilda mottagningar på byrån.

2.3 Skolhälsovården

Lagstadgad hälsovård utsträcker sig till folkskolan, medborgarskolan och till den till folkskolan hörande mellanskolan. Läroverkens hälsovård sker enligt av skolstyrelsen givna instruktioner och med stöd av statsbidrag från skolstyrelsen.

Enligt 1952 års lag om läkarbefattning vid folkskolorna bör i kommunen finnas skolläkare, som »drar försorg om övervakningen av de sanitära förhållandena i folkskolorna och om ordnandet av elevernas hälsovård». Som skolläkare verkar vederbörande stads-, köpings- eller kommunalläkare, om inte skolläkarverksamhet med medicinalstyrelsens begivande ordnats på annat sätt. Skolläkaren är förpliktad att teckna minst en dag per månad för undersökning av elever på

vastaanotolla pidettäviä tarkastuksia varten. Kunnallisen terveyssisaren tehtäviin sisältyy myös kouluterveydenhoito.

Kouluterveydenhoito on luonteeltaan ehkäisevää, eikä varsinainen sairaanhoito sisälly tähän toimintaan. Lukuvuonna 1964/65 lakisääteisen kouluterveydenhoidon piirissä oli 583 282 oppilasta, joista kansa- ja kansalaiskoulujen oppilaita oli 565 407. Oppilaista tarkastettiin I:n, IV:n ja VII:n tai VIII:n luokan oppilaat ja väliluokkien oppilaat jos tarve vaati. Koululääkärin tarkastamista oli 10,2 % sellaisia, joiden kohdalla lisätutkimukset olivat aiheellisia.

Taulussa 2.32 on esitetty lääkärintarkastuksissa todettua sairautta ja viat. Tuki- ja liikuntaelinten vikoja on löydetty edelleenkin runsaasti, samoin risatulehduksia ja näkövikoja.

Terveyssisarella oli keskimäärin noin 3 kosketusta kuhunkin oppilaaseen lukuvuoden aikana. Toimintaan sisältyivät mm. terveystarkastukset, erilaiset seulontatutkimukset (näön ja kuulon) ja rokotukset sekä niihin liittyvät kokeet. Terveystarkastusten suorittama henkilökohtainen terveystarkastus on tapahtunut ennen kaikkea em. toimenpiteiden yhteydessä. Tämän lisäksi terveyssisarot ovat antaneet ryhmäopetusta ja suunnilleen joka toisessa kunnassa terveyssisarot ovat opettaneet terveydenhuoltoa kansalaiskouluissa. Terveystarkastusten kouluterveydenhoidosta on merkittävä osa yhteistyötä vanhempien, opettajien sekä terveyden- ja sosiaalihuollon elinten kanssa.

Oppikoulujen terveydenhoito — kunnallisia keskikouluja huomioimatta — jää edellä mainitun kansakoulujen lääkärintoimesta säädetyn lain ulkopuolelle, ja sen lainsäädännöllisenä perustana ovat yksityisistä ja valtion oppikouluista annetut asetukset. Terveydenhoito tapahtuu kouluhallituksen ohjaamana, valtionavun turvin.

Tähän julkaisuun on nyt ensimmäisen kerran otettu mukaan myös oppikoulujen terveydenhoito. Lukuvuonna 1964/65 oli maamme oppikouluissa 240 292 oppilasta (kunnallisissa keskikouluissa oli lisäksi 17 875 oppilasta). Lukuvuoden aikana suoritettiin lääkintöhallitukselle saapuneiden toimintakertomusten mukaan 62 414 tarkastusta. Tarkastusten tuloksista voidaan todeta, että näköviat, tuki- ja liikuntaelinten viat sekä risatulehdukset olivat tavallisimmat terveyden häiriöt myös oppikoululaisten keskuudessa.

2.4 Kouluhammashoito

Lakisääteinen kouluhammashoito kohdistuu vain kansakoulujen, kansalaiskoulujen ja kansakouluun sen osana liittyvien keskikoulujen oppilaisiin.

Vuonna 1956 kansakoulujen hammaslääkärintoimesta annetun lain mukaan kunta on velvollinen järjestämään alueellaan olevien kansakoulujen oppilaiden hampaiden tarkastamisen ja niiden kunnossapitämiseksi tarpeellisen hammaslääkärin hoidon. Niin ikään on kunnan pidettävä huolta oppilaille koulussa ja koulumatkalla sattuneiden tapaturmien vaatimasta hampaiston hoidosta.

Kansakoulujen hammaslääkärintoimesta annetun asetuksen mukaan oppilaiden hampaiston tarkastus on suoritettava ainakin kerran jokaisena lukuvuotena. Tarkastuksessa tehtyjen havaintojen perusteella on oppilaille varattava mahdollisuus saada hampaiston kunnossapitämiseksi tarpeellinen hoito, johon kuuluu

egen mottagning. Den kommunala hälsosystemens verksamhet omfattar även skolhälsovården.

Skolhälsovården är till sin natur förebyggande och den egentliga sjukvården ingår inte i denna verksamhet. Under läsåret 1964/65 hörde till kretsen av den lagstadgade skolhälsovården 583 282 elever, varav 565 407 var elever i folk- och medborgarskolor. Av eleverna undersöktes I, IV och VII eller VIII klassens elever och vid behov elever i mellanliggande klasser. Av skolläkaren undersökta elever var 10,2 % sådana, där vidare undersökningar var motiverade.

I tabell 2.32 har framställts vid läkarundersökningar konstaterade sjukdomar och fel. Fel i stöd- och rörelseorgan samt adenoider och synfel har fortfarande konstaterats i stort antal.

Hälsosystemen hade i medeltal c:a 3 kontakter med varje elev under terminen. Verksamheten omfattade bl.a. hälsokontroll, olika gallringsundersökningar (t.ex. syn och hörsel), prov och vaccinationer. Personlig hälsofostran utövad av hälsosystemen har i allmänhet skett i samband med ovan nämnda åtgärder. Dessutom har hälsosystrarna givit gruppundervisning och i c:a hälften av kommunerna har hälsosystrarna hållit lektioner i hälsovård i medborgarskolorna. Till en stor del är hälsosystrarnas skolhälsovårdsverksamhet samarbete med föräldrarna, lärarna och hälsovårds- och socialvårdsinstitutioner.

Lärdomsskolornas hälsovård — frånsett kommunala mellanskolor — blir utanför den förutnämnda stadgade lagen angående folkskolornas läkarverksamhet och basen för dess lagstiftning är förordningarna angående de privata och statens lärdomsskolor. Hälsovården sker genom skolstyrelsens ledning med stöd av statsbidrag.

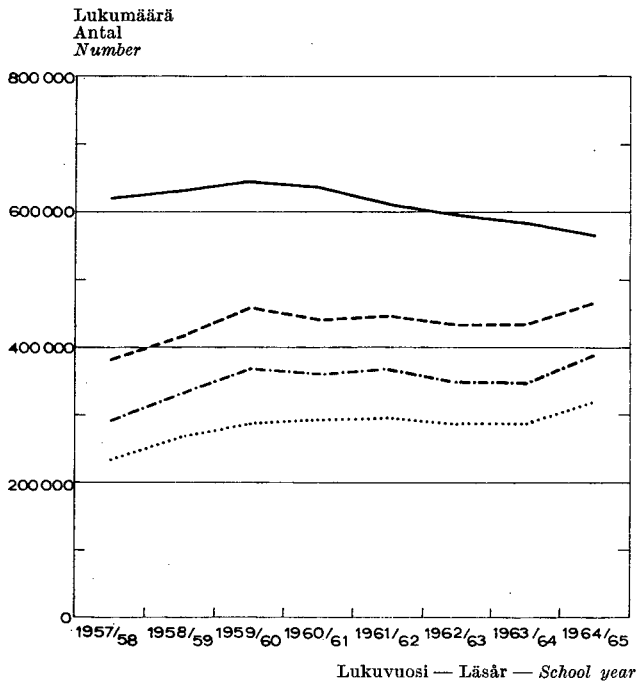
I denna publikation har nu för första gången tagits med även lärdomsskolornas hälsovård. Lsåret 1964/65 fanns i vårt lands lärdomsskolor 240 292 elever (därtill fanns i de kommunala mellanskolorna 17 875 elever). Under läsåret utfördes enligt de insända verksamhetsberättelserna till medicinalstyrelsen 62 414 undersökningar. Av undersökningarnas resultat kan man konstatera, att synfel, lyten i skelettet och rörelseorgan samt tonsillit- och adenoidinfektioner var de vanligaste hälsorubbningarna även bland lärdomsskoleungdomen.

2.4 Skoltandvården

Lagstadgad skoltandvård utsträcker sig till folkskolan, medborgarskolan och till den till folkskolan hörande mellanskolan.

Enligt 1956 års lag om tandläkarväsendet vid folkskolorna är kommunen pliktig att för eleverna i folkskolor på kommunens område anordna undersökning av tänder jämte nödig tandläkarvård för tändernas hållande i skick. Likaså skall kommunen draga försorg om den tandvård, som påkallas av olycksfall, som i skolan eller under färden till eller från skolan drabbat eleverna.

Enligt förordning om tandläkarväsendet vid folkskolorna bör granskning av elevernas tänder företagas minst en gång varje läsår. Eleverna bör på grundvalen av iakttagelser vid granskningen beredas möjlighet att erhålla för tändernas skötsel nödig vård, som innefattar plombering, rotbehandling och -extrahering,

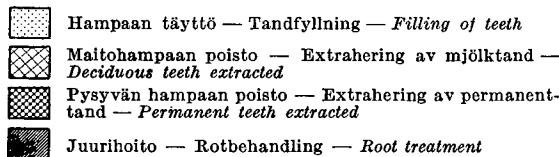

Kuvio 2.41 Lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluvat oppilaat, tarkastetut, hoidon tarpeessa olevat ja valmiiksi hoidetut oppilaat lukuvuosina 1957/58—1964—65.

Fig. 2.41 Elever, vilka hör till det lagstadgade området för skoltandvård, undersökta, i behov av vård samt slutbehandlade elever läsåren 1957/58—1964/65.

Fig. 2.41 School children in dental care provided by law, of them: examined, dental treatment needed and dental treatment completed in the school years 1957/58—1964/65.

— Kaikki oppilaat — Alla elever — All pupils
- - - Tarkastetut oppilaat — Undersökta elever — Examined
- · - · - Hoidon tarpeessa olevat oppilaat — Elever i behov av vård — Dental treatment needed
· · · · · Valmiiksi hoidetut oppilaat — Slutbehandlade elever — Dental treatment completed

Kuvio 2.42 Tavallisimpien kouluhammaslääkärin suorittamien hoitotoimenpiteiden sisäinen jakautuma lukuvuonna 1964/65

Fig. 2.42 De vanligaste vårdåtgärdernas inre fördelning utförda av skoltandläkaren läsåret 1964/65

Fig. 2.42 Distribution of the most common measures performed by school dentist in the school year 1964/65

hampaiden paikkaaminen, juurien hoito ja poisto, ientulehdusten hoito sekä hammaskiven poisto. Kunta voi laajentaa tämän hoidon käsittämään myös röntgen-tutkimuksen suorittamisen, hampaiden oikomisen ja juurenpäänleikkauksen.

Kunta saa valtionavustusta kaksi kolmannesta kouluhammaslääkärin toimen aiheuttamista laissa lähemmin määritellyistä menoista. Tammikuun 1 päivänä 1957 voimaan astuneen kansakoulujen hammaslääkärin toimesta annetun lain mukaan kunnan on täytettävä lain mukaiset velvollisuutensa kymmenen vuoden kuluessa sen voimaantulosta lukien.

Kouluhammashoitoa koskevat tilastotiedot on esitetty tauluissa 2.41 ja 2.42.

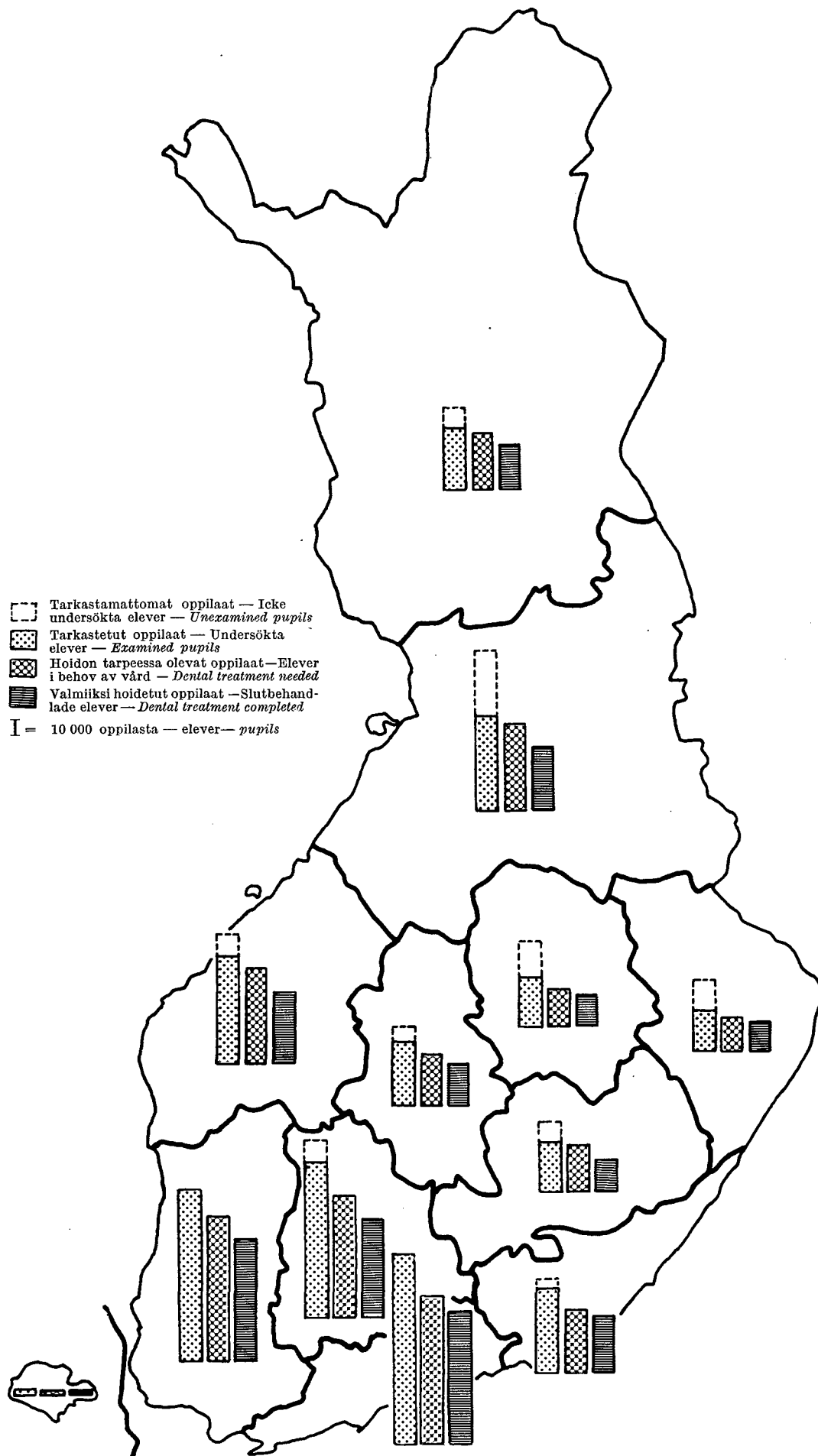
Lukuvuonna 1964/65 oli kouluhammaslääkärin toimintaa 510 kunnassa eli 93.4 %:ssa kaikista kunnista (1963/64 vastaavasti 91.4 %). Mainittuna lukuvuonna tarkastettiin 467 339 oppilaan hampaat, mikä on 82.7 % kaikista oppilaista (1963/64 74.6 %). Hoidon tarpeessa oli 390 338 oppilasta eli 83.5 % tarkastetuista (1963/64 79.6 %).

behandling av tandköttinflammationer (gingivit) samt avlägsnande av tandsten. Kommun må utsträcka denna vård av röntgenundersökning, tandreglering och rotspetsresektion.

Kommun erhåller i statsbidrag två tredjedelar av i lagen noggrannare preciserade utgifter förorsakade av skoltandläkarverksamhet. Enligt lag om tandläkarväsendet vid folkskolorna, som trädde i kraft den 1 januari 1957, bör kommun fullgöra sina i lag föreskrivna förpliktelser inom tio år, räknat från lagens ikraftträdande.

Statistiska uppgifter rörande skoltandvård är framställda i tabellerna 2.41 och 2.42.

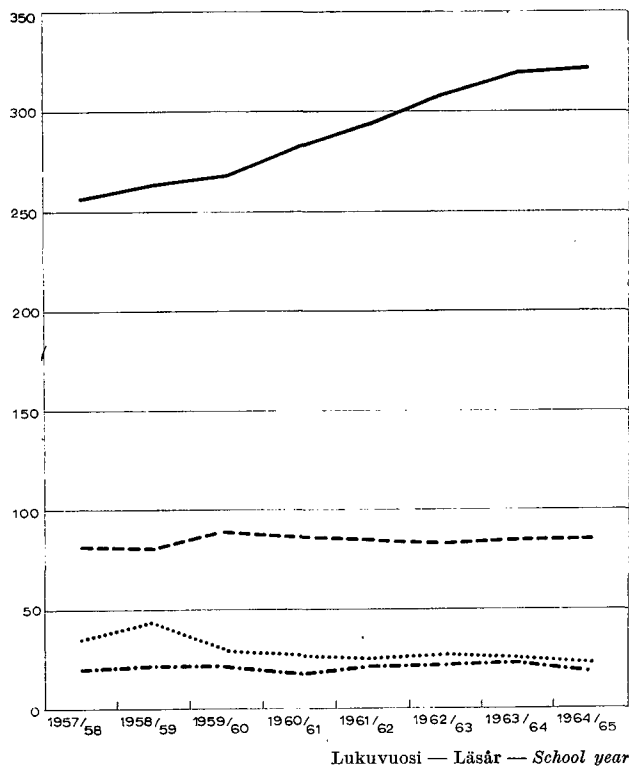
Under läsåret 1964/65 fanns det skoltandläkarverksamhet i 510 kommuner, vilket utgör 93.4 % av alla kommuner. Under nämnda läsårs granskades 467 339 elevers tänder, vilket utgör 82.7 % av alla elever (1963/64 74.6 %). I behov av vård var 390 338 elever eller 83.5 % av de granskade (1963/64 79.6 %).

Kuvio 2.43 Lakisääteisen kouluhammashoidon piiriin kuuluvat oppilaat (ens. pylväs), tarkastamattomat, tarkastetut, hoidon tarpeessa olevat ja valmiiksi hoidetut oppilaat lääneittäin lukuvuonna 1964/65.
 Fig. 2.43 Elever, vilka hör till det lagstadgade området för skoltandvård (första stapeln), icke undersökta, undersökta, i behov av vård samt slutbehandlade elever länsvis läsåret 1964/65.
 Fig. 2.43 School children in dental care provided by law (first bar), unexamined, examined, dental treatment needed and dental treatment completed by provinces in school year 1964/65.

Lukumäärä 100 valmiiksi hoidettua oppilasta kohti
Antal per 100 slutbehandlade elever
Number per 100 pupils treated completely

Yhtä hammaslääkärä kohti siellä, missä on ollut kouluhammaslääkärintointimintaa, oli lukuvuonna 1964/65 keskimäärin 493 tarkastettua oppilasta. Tehtyjen täytteiden lukumäärä valmiiksi hoidettua oppilasta kohti on lukuvuodesta 1957/58 jatkuvasti kohonnut: lukuvuonna 1957/58 tehtiin oppilasta kohti 2.55 täytettä ja lukuvuonna 1964/65 jo 3.20 täytettä. Muut suoritettut hoitotoimenpiteet ovat pysyneet suunnilleen samansuuruusina aikaisempiin lukuvuosiin verrattuna.

Koko maassa hoidettiin valmiiksi 82.0 % tarkastetuista ja hammashoidon tarpeessa olleista oppilaista.

Hammaskarieksen ehkäisemiseksi ja hampaiden ja suun muun hygienian edistämiseksi on lääkintöhallituksen syksyllä 1961 julkaiseman yleiskirjeen perusteella suoritettu osassa kansakoulujen hammashoitoa ja eräissä neuvoloissa paikallista fluoriprofylaksiaa Berggrenin menetelmän mukaan.

2.1 Maternity Health Services

The law of 1944 provides that there must be at least one maternity health centre in each commune.

The numerical growth of maternity health centres is illustrated by figure 2.11. The maternal health services include receptions of the physician and the midwife and also home visits of the latter. The use of these services is voluntary and free of charge.

In 1965 the number of deliveries was 78 006, and 99.1 percent of all mothers went to maternity hospitals for deli-

2.2 Child Health Services

The child health centres serve children under the age of 7. These services consist of receptions of the physician and the public health nurse as well as home visits of the latter. Child health centres are based on the same law as the mater-

Kuvio 2.44 Tavallisimmat kouluhammaslääkärin suorittamat hoitotoimenpiteet 100 valmiiksi hoidettua oppilasta kohti lukuvuosina 1957/58—1964/65

Fig. 2.44 De vanligaste vårdåtgärderna utförda av skoltandläkaren per 100 slutbehandlade elever läsaren 1957/58—1964/65

Fig. 2.44 The most common measures performed by school dentist per 100 pupils treated completely in the school years 1957/58—1964/65

— Hampaan täyttäminen — Tandfyllning — Filling of teeth
- - - Maitohampaan poisto — Extrahering av mjölkttand — Deciduous teeth extracted
..... Pysyvän hampaan poisto — Extrahering av permanenttand — Permanent teeth extracted
- · - · Juurihoito — Rotbehandling — Root treatment

Förhållandet tandläkare — granskade elever, där det fanns tandläkarverksamhet, var under läsåret 1964/65 i medeltal 493 elever. Antal utförda fyllningar per slutbehandlad elev har från och med läsåret 1957/58 fortfarande ökat: under läsåret 1957/58 utfördes per elev 2.55 fyllningar och under läsåret 1964/65 3.20 fyllningar. Andra utförda åtgärder per elev har varit ungefär detsamma.

I hela landet slutbehandlades 82.0 % av de elever, vilka undersöktes och vilka var i behov av vård.

För att förhindra tandkaries och befrämja tändernas samt munnens hygien har man, enligt medicinalstyrelsens hösten 1961 offentliggjorda skrivelse, i en del av folkskolornas tandkliniker och i några rådgivningsbyråer utfört lokala fluoroprofylax enligt Berggrens metod.

very. Only 0.1 percent of all deliveries took place without competent assistance. The total number of maternity beds was 2 290. Further information regarding deliveries and births is given in figure 2.12 and table 2.11.

Of women delivered 98.5 percent were registered at maternity health centres. Other information on the functions of the maternity health centres is given in tables 2.12—2.15.

nity health centres. Thus the principles under item 2.1 apply also to the child health centres.

Statistical information on child health centres is given in tables 2.21—2.23.

2.3 School Health Services

Statutory school health services are carried out in primary schools. The health services in secondary schools are directed by the National Board of Schools and also subsidized by the State. According to the law issued in 1952 there must be a school physician in every commune. School health work is of preventive character and includes no medical care. The communal public health nurse participates also in school health work.

2.4 School Dental Services

Dental care at the expense of the community is available only for primary school children. According to the provisions of the law of 1956 it is the responsibility of the commune to organize the examination of the teeth and necessary dental care for all primary school children within its area. However, for the lack of dentists, 10 years were given for the final execution of the law.

Examinations performed by school physicians and public health nurses are indicated in table 2.32. The primary school children were examined in the I, IV, and VII or VIII form. In the intermediate forms examinations were carried out at the request of the teacher or the public health nurse. The school physician has to attend to the school children at least once a month in the rural areas, in the cities and towns more frequently.

The number of communes which already have a school dentist has continually increased. In the school year 1964/65 there was at least one school dentist in 510 communes, thus dental care was given in 93.4 percent of all communes.

Statistical data regarding dental care at primary schools for the school year 1964/65 are given in tables 2.41 and 2.42 separately for the two terms.

2.11 Synnytykset ja syntyneet lapset vuonna 1965 — Förlossningar och födda barn år 1965 — Deliveries and births in 1965
I. Synnytykset — Förlossningar — Deliveries (vrt. sivu 17 — jfr. sida 17 — cp. page 17)

Lääni Province	I— III Synnytysten lukumäärä Antal förlossningar Number of deliveries	I Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter In maternity hospitals						II Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt Other deliveries attended by midwives						III Kotona tai matkalla ilman koulutettua apua Hemma eller på resa, utan skolad hjälp At home or on journey without trained help	Län
		Synnytyksiä Förlossningar Deliveries	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar P. c. of the number of deliveries	Keskenmenoja Miscarriages	Synnyttäjää kuoli Barnaföderskor dog Maternal deaths	Niistä Därav Of which		Synnytyksiä Förlossningar Deliveries	% synnytysten lukumäärästä I % av antal förlossningar P. c. of the number of deliveries	Keskenmenoja Miscarriages	Synnyttäjää kuoli Barnaföderskor dog Maternal deaths	Niistä Därav Of which			
						Kaksos- synnytyksiä Twins	Kolmos- synnytyksiä Triplets					Kaksos- synnytyksiä Twins	Kolmos- synnytyksiä Triplets		
1965															1965
Uudenmaan	16 643	16 613	99.8	151	4	227	1	23	0.1	3	—	—	—	7	Nylands
Turun-Porin	10 097	10 057	99.6	265	1	134	1	40	0.4	5	—	—	—	—	Abo-B:borgs
Ahvenanmaa	333	329	98.8	—	—	5	—	4	1.2	—	—	—	—	—	Åland
Hämeen	9 858	9 834	99.8	419	2	120	—	20	0.2	1	—	—	—	4	Tavastehus
Kymen	5 328	5 296	99.4	354	—	67	2	29	0.5	—	—	—	—	3	Kymmene
Mikkelin	3 542	3 496	98.7	3	—	57	—	45	1.3	—	—	1	—	1	S:t Michels
Kuopion	4 810	4 645	96.6	113	1	75	2	153	3.2	1	—	1	—	12	Kuopio
Pohjois-Karjalan ...	3 195	3 142	98.3	44	—	49	2	47	1.5	—	—	1	—	6	Norra Karels
Vaasan	7 524	7 473	99.3	90	—	90	—	48	0.6	1	—	1	—	3	Vasa
Keski-Suomen	3 872	3 839	99.1	79	1	45	1	27	0.7	—	—	—	—	6	M. Finlands
Oulun	8 178	7 999	97.8	146	—	126	2	170	2.1	3	—	4	—	9	Uleåborgs
Lapin	4 626	4 583	99.1	34	—	77	1	36	0.8	8	—	—	—	7	Lapplands
Yhteensä — Total	78 006	77 306	99.1	1 698	9	1 072	12	642	0.8	22	—	8	—	58	Summa
1964	80 142	78 729	98.2	1 333	19	1 156	5	1 354	1.7	32	—	14	—	59	1964
1963	81 659	79 107	96.9	1 752	26	1 137	15	2 454	3.0	22	2	30	—	98	1963
1962	82 149	78 795	95.9	1 493	18	1 184	16	3 237	3.9	28	1	27	2	117	1962
1961	82 267	77 844	94.5	2 529	28	1 222	13	4 267	5.2	38	1	34	—	156	1961
1960	82 651	76 416	92.5	1 594	31	1 168	7	6 028	7.3	64	2	41	3	207	1960

¹⁾ II. Syntyneet lapset — Födda barn — Births (vrt. sivu 17 — jfr. sida 17 — cp. page 17)

Lääni Province	I—II Syntyneiden lasten lukumäärä Antal födda barn Number of births	I Synnytyslaitoksissa På förlossningsanstalter In maternity hospitals						II Kätilöiden muualla hoitamia synnytyksiä Utom anstalt, där barnmorska biträtt Other deliveries attended by midwives						Keskiosia ¹⁾ Ofölgångna ²⁾ Prematures ³⁾ %	Län
		Elävänä syntyneitä Levande födda Live births			Kuolleena syntyneitä Dödfödda Stillbirths			Elävänä syntyneitä Levande födda Live births			Kuolleena syntyneitä Dödfödda Stillbirths				
		Yhteensä Summa Total	Siitä Därav Of which		Yhteensä Summa Total	Siitä Därav Of which		Yhteensä Summa Total	Siitä Därav Of which		Yhteensä Summa Total	Siitä Därav Of which			
			1 251—2 500 g	601—1 250 g		1 251—2 500 g	601—1 250 g		1 251—2 500 g	601—1 250 g		1 251—2 500 g	601—1 250 g		
1965															1965
Uudenmaan	16 868	16 663	836	91	178	68	41	26	1	—	1	—	—	5.9	Nylands
Turun-Porin	10 241	10 051	374	38	142	45	33	45	2	—	3	2	1	3.8	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	338	328	13	—	6	6	—	4	—	—	—	—	—	3.9	Åland
Hämeen	9 573	9 458	395	35	95	46	34	20	—	—	—	—	—	4.5	Tavastehus
Kymen	5 396	5 322	239	22	45	16	9	29	1	—	—	—	—	4.9	Kymmene
Mikkelin	3 598	3 501	150	8	52	17	15	45	2	—	—	—	—	4.5	S:t Michels
Kuopion	4 879	4 668	200	24	56	21	16	154	8	2	1	—	—	4.8	Kuopio
Pohjois-Karjalan .	3 243	3 149	138	19	46	21	8	47	6	—	1	—	1	5.1	N. Karels
Vaasan	7 612	7 476	254	24	87	26	18	47	3	—	2	—	2	3.7	Vasa
Keski-Suomen . .	3 883	3 818	148	22	38	10	17	27	1	—	—	—	—	4.4	M. Finland
Oulun	8 303	8 011	371	33	118	48	26	173	7	—	1	—	—	5.0	Uleåborgs
Lapin	4 698	4 599	223	25	63	22	14	35	—	1	1	—	—	5.4	Lapplands
Yhteensä — Total	78 632	77 044	3 341	341	926	346	231	652	31	3	10	2	4	4.8	Summa
1964	81 262	78 960	3 349	314	934	383	196	1 351	57	7	17	7	7	4.6	1964
1963	82 758	79 306	3 472	349	968	351	234	2 449	77	5	35	16	12	4.8	1963
1962	83 279	78 949	3 458	329	1 066	382	217	3 233	119	6	31	10	9	4.8	1962
1961	83 392	77 965	3 500	329	1 126	404	237	4 246	111	7	55	15	15	4.8	1961
1960	83 673	76 427	3 297	282	1 174	404	233	6 008	158	7	64	19	19	4.5	1960

¹⁾ Tauluun sisältyvät laitoissa tapahtuneet ja kätilöiden muualla hoitamat synnytykset. — Tabellen omfattar förlossningar på anstalter och utom anstalt, där barnmorska biträtt. — The table includes deliveries in maternity hospitals and other deliveries attended by midwives.

²⁾ Elävänä syntyneet 601—2 501 g painaneet %:na elävänä syntyneistä. — Levande födda barn 601—2 501 g i % av levande födda. — Live births 601—2 501 g as percentage of live births.

2.12 Äitiysneuvoloiden vastaanotot vuonna 1965
Mottagningar på rådgivningsbyråer för moderskap år 1965
Receptions at maternity health centres in 1965

Lääni Län Province	Äitiysneuvoloita Rådgivningsbyråer för moderskap Maternity health centres			Vastaanottoja Mottagningar Receptions						Neuvoloiden kirjoissa olleet %-na kaikista vuoden kuluessa syn- nyttäneistä Förlösta möd- rar inskrivna i rådgivnings- byråerna i % av alla under året förlösta Mothers registered at maternity centres as p. c. of all mothers delivered during the year
	Pää- neuvoloita Huvud- rådgiv- nings- byråer Main centres	Sivu- neuvoloita Sido- rådgiv- nings- byråer Sub- centres	Yh- teensä Summa Total	Lääkärin Läkarens Of physician		Kättilön Barnmorskans Of midwife		Yhteensä Summa Total		
				Luku Antal Num- ber	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mot- tagning Av atten- dance per reception	Luku Antal Num- ber	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mot- tagning Av atten- dance per reception	Luku Antal Num- ber	Kävijöitä keskim. vast.ottoa kohti Besökare i medeltal per mot- tagning Av atten- dance per reception	
1965										
Uudenmaan — Nylands ...	113	90	203	5 025	11.2	14 307	8.9	19 332	9.5	96.7
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	155	75	230	3 507	7.8	11 758	5.8	15 265	6.3	98.9
Ahvenanmaa — Åland	16	23	39	207	3.6	547	3.4	754	3.5	99.7
Hämeen — Tavastehus	102	120	222	2 647	9.4	11 280	6.3	13 927	6.9	98.6
Kymen — Kymmene	55	58	113	1 319	10.8	6 583	7.5	7 902	8.0	98.8
Mikkelin — S:t Michels ...	45	78	123	897	8.2	4 394	5.3	5 291	5.8	99.1
Kuopion — Kuopio	50	128	178	1 135	3.3	5 327	5.9	6 462	6.2	99.7
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	56	138	194	908	8.2	4 410	4.6	5 318	5.2	99.1
Vaasan — Vasa	116	228	344	2 662	7.3	9 437	4.7	12 099	5.2	98.9
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	54	129	183	1 136	8.5	5 676	5.5	6 812	6.0	99.7
Oulun — Uleåborgs	96	169	265	1 694	11.5	10 676	5.3	12 370	6.2	99.1
Lapin — Lapplands	58	345	403	1 065	9.5	6 544	4.3	7 609	5.0	99.3
Yhteensä — Summa — Total	916	1 581	2 497	22 202	9.3	90 939	6.0	113 141	6.7	98.5
1964	916	1 827	2 743	21 415	9.2	92 293	5.8	113 708	6.4	97.5
1963	903	2 150	3 053	20 492	8.9	86 862	6.3	107 354	6.8	97.0
1962	890	2 227	3 117	20 363	8.4	82 640	6.2	103 003	6.7	97.1
1961	879	2 341	3 220	19 871	8.0	79 945	6.1	99 816	6.5	96.7
1960	878	2 366	3 244	19 697	7.7	77 186	6.0	96 883	6.3	96.4

2.13 Vuonna 1965 synnyttäneitten raskauden kehitysaste ensimmäisen neuvolassa tai muualla tehdyn tarkastuksen aikana ¹⁾
**Havandeskapets utvecklingsskede hos under år 1965 förlösta mödrar vid första undersökning i rådgivnings-
byrå eller annorstädes ¹⁾**
Stage of pregnancy of mothers delivered in 1965 at the first examination at maternity health centre or elsewhere ¹⁾

Läni Province	Alle 3. kk Under 3 mån. Under 3 months	3.—4. kk I 3—4 mån. 3rd—4th month	5.—6. kk I 5—6 mån. 5th—6th month	7.—8. kk I 7—8 mån. 7th—8th month	9.—10. kk I 9—10 mån. 9th—10th month	Synnytyksen jälkeen Efter förloss- ningen After delivery	Yhteensä Summa Total	Län
1965								1965
Uudenmaan	3 834	10 536	802	289	91	123	15 675	Nylands
Turun-Porin	1 747	7 631	554	205	71	72	10 280	Åbo-B.borgs
Ahvenanmaa ...	63	219	32	11	1	3	329	Åland
Hämeen	1 493	7 026	653	212	83	68	9 535	Tavastehus
Kymen	1 078	3 766	317	116	43	47	5 367	Kymmene
Mikkelin	501	2 388	535	132	63	68	3 687	S:t Michels
Kuopion	564	3 446	247	66	30	43	4 396	Kuopio
Pohjois-Karjalan	386	2 489	180	56	21	30	3 162	Norra Karels
Vaasan	886	5 512	819	203	37	53	7 510	Vasa
Keski-Suomen ..	569	2 869	247	122	43	51	3 901	Mellersta Finlands
Oulun	872	6 102	740	382	89	46	8 231	Uleåborgs
Lapin	359	3 631	366	124	44	59	4 583	Lapplands
Yhteensä — Total	12 352	55 615	5 492	1 918	616	663	76 656	Summa
%								%
²⁾ 1965	16.1	72.5	7.2	2.5	0.8	0.9	100.0	1965
²⁾ 1964	4.0	68.4	17.9	6.0	2.0	1.7	100.0	1964 ²⁾
²⁾ 1963	3.5	69.4	17.0	6.2	2.2	1.7	100.0	1963 ²⁾
²⁾ 1962	4.9	69.0	16.6	5.9	2.1	1.5	100.0	1962 ²⁾
²⁾ 1961	5.0	69.2	16.0	5.9	2.1	1.8	100.0	1961 ²⁾
²⁾ 1960	4.5	70.0	15.7	6.1	2.0	1.7	100.0	1960 ²⁾

¹⁾ Neuvoloiden kirjoissa olleet synnyttäjät. — Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna. — Mothers registered at maternity health centres.

²⁾ Vain äitiysneuvoloissa tehdyt tarkastukset. — Utförda undersökningar endast i rådgivningsbyråer för mödrar. — Only examination at maternity health centres.

2.14 Äitiysneuvoloiden asiakkaat ja kättilöiden asiakkaat kotikäynneillä vuonna 1965

Klienter i rådgivningsbyråer för moderskap samt vid hembesök av barnmorskor år 1965

Clients at maternity health centres and on home visits of midwives in 1965

	Lääni — Län — Province												Koko maa Hela riket Whole country
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Björns	Ålvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norr- Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleaborgs	Lapin Lapplands	
1965													
Äitejä — Mödrar — Mothers													
1. Raskaana olevia — Havande — <i>Pregnant</i>													
Lääkäriin vastaan- otolla — På läkar- mottagning — <i>On</i> <i>reception of physi-</i> <i>cian</i>	42 134	18 784	556	16 912	9 409	4 685	4 772	4 381	12 486	5 888	11 669	6 033	137 709
Kättilön vastaan- otolla — På barn- morskans mottag- ning — <i>On recep-</i> <i>tion of midwife</i> ..	105 395	56 188	1 500	59 756	40 284	19 162	26 191	17 013	37 446	25 806	47 328	23 061	459 130
Yhteensä — Summa — Total	147 529	74 972	2 056	76 668	49 693	23 847	30 963	21 394	49 932	31 694	58 997	29 094	596 839
2. Lapsivuoteisia — Barn- sängskvinnor — <i>Puer-</i> <i>perant</i>													
Lääkäriin vastaan- otolla — På läkar- mottagning — <i>On</i> <i>reception of physi-</i> <i>cian</i>	14 293	8 659	185	8 012	4 670	2 661	3 848	3 041	6 984	3 765	7 862	4 092	68 072
Kättilön vastaan- otolla — På barn- morskans mottag- ning — <i>On recep-</i> <i>tion of midwife</i> ..	10 027	5 623	62	6 586	4 840	1 551	2 248	1 161	3 346	2 572	4 383	2 179	44 578
Yhteensä — Summa — Total	24 320	14 282	247	14 598	9 510	4 212	6 096	4 202	10 330	6 337	12 245	6 271	112 650
1—2 Yhteensä — Summa — Total	171 849	89 254	2 303	91 266	59 203	28 059	37 059	25 596	60 262	38 031	71 242	35 365	709 489
Muita asiakkaita kättilön vas- taanotolla — Övriga kli- enter i rådgivningsbyrå- erna på barnmorskans mottagning — <i>Other clients</i> <i>of midwife at health centres</i>	11 929	6 577	317	4 900	3 940	2 599	3 197	2 124	3 526	2 655	5 155	2 668	49 587
Kättilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barn- morska — On home visits <i>of midwife</i>													
Raskaana olevia — Ha- vande — <i>Pregnant</i> ...	9 849	11 362	464	8 238	5 334	4 326	9 940	5 666	12 582	5 340	12 209	8 465	93 775
Lapsivuoteisia — Barn- sängskvinnor — <i>Puer-</i> <i>perant</i>	40 826	36 139	858	29 364	17 248	10 359	21 719	11 469	28 428	12 119	26 509	17 121	252 159
Muita asiakkaita — Övriga klienter — <i>Other clients</i>	39 739	40 453	1 334	30 206	17 664	12 553	24 989	12 990	31 054	12 857	29 120	18 097	271 056
Yhteensä — Summa — Total	90 414	87 954	2 656	67 808	40 246	27 238	56 648	30 125	72 064	30 316	67 838	43 683	616 990
1964													
Äitien neuvolakäyntejä — Besök av mödrar på råd- givningsbyråerna — Visits <i>of mothers to health centres</i>	140 155	73 304	1 840	76 397	43 237	23 270	31 480	21 214	54 511	31 688	58 510	27 631	583 237
Muita asiakkaita kättilön vas- taanotolla — Övriga kli- enter i rådgivningsbyrå- erna på barnmorskans mottagning — <i>Other clients</i> <i>of midwife at health centres</i>	9 233	6 301	316	4 589	3 630	2 726	3 346	1 949	4 902	2 408	5 955	2 247	47 602
Kättilön kotikäynneillä — Vid hembesök av barn- morska — On home visits <i>of midwife</i>	96 047	90 849	2 300	70 128	38 241	26 936	58 647	19 570	85 394	32 209	70 679	31 826	622 826

2.15 Vuonna 1965 synnyttäneet äidit neuvolassa tai muualla tehtyjen tarkastusten määrän mukaan ¹⁾
År 1965 förlösta mödrar enligt antal utförda undersökningar i rådgivningsbyrå eller annorstädes ¹⁾
Mothers delivered in 1965 by number of examinations at maternity health centre or elsewhere ¹⁾

Lääni Province	Tarkastusten määrä — Antal undersökningar — Number of examinations							Län
	—1	2	3	4	5	6—	Yhteensä Summa Total	
1965								1965
Uudenmaan	118	124	163	330	539	14 401	15 675	Nylands
Turun-Porin	168	150	221	415	677	8 649	10 280	Åbo-Björneborgs
Ahvenanmaa	4	1	7	14	15	288	329	Åland
Hämeen	179	125	143	284	490	8 314	9 535	Tavastehus
Kymen	33	57	91	147	230	4 809	5 367	Kymmene
Mikkelin	237	210	181	271	363	2 425	3 687	S:t Michels
Kuopion	33	59	92	172	390	3 650	4 396	Kuopio
Pohjois-Karjalan	58	65	114	161	262	2 502	3 162	Norra Karelen
Vaasan	66	160	226	432	685	5 941	7 510	Vasa
Keski-Suomen	63	75	123	188	306	3 146	3 901	Mellersta Finlands
Oulun	223	141	176	345	648	6 698	8 231	Uleåborgs
Lapin	117	160	228	463	458	3 157	4 583	Lapplands
Yhteensä — Total	1 299	1 327	1 765	3 222	5 063	63 980	76 656	Summa
%								%
1965	1.7	1.8	2.3	4.2	6.6	83.4	100.0	1965
²⁾ 1964	3.2	4.2	6.7	10.0	12.1	63.8	100.0	1964 ²⁾
²⁾ 1963	3.2	4.3	7.2	10.5	13.1	61.7	100.0	1963 ²⁾
²⁾ 1962	3.5	5.1	8.6	12.1	14.0	56.7	100.0	1962 ²⁾
²⁾ 1961	4.3	5.6	9.6	13.1	14.3	53.1	100.0	1961 ²⁾
²⁾ 1960	4.4	6.9	11.2	14.9	14.8	47.8	100.0	1960 ²⁾

¹⁾ Neuvoloiden kirjoissa olleet synnyttäjät. — Förlösta mödrar inskrivna i rådgivningsbyråerna. — Mothers registered at maternity health centres.

²⁾ Vain äitiysneuvoloissa tehdyt tarkastukset. — Utförda undersökningar endast i rådgivningsbyråer för mödrar. — Only examinations at maternal health centres.

2.16 Äitiys- ja lastenhuoltotilastoa vuosina 1939—65
Mödra- och barnvårdsstatistik åren 1939—65
Maternal and child health statistics in 1939—65

Vuosi År Year	Imeväis- kuolleisuus ¹⁾ Spädbarns- dödlighet ¹⁾ Infant mortality ¹⁾	Neonataali- kuolleisuus ²⁾ Neonatal- dödlighet ²⁾ Neonatal mortality ²⁾	Kuolleena synty- neisyys ³⁾ Dödfödda ³⁾ Stillbirth ratio ³⁾	Äitiyskuol- leisuus ⁴⁾ Moder- skapsdöd- lighet ⁴⁾ Maternal mortality ⁴⁾	Äitiysneuvoloiden luku Antal rådgivningsbyråer för mödrar Number of maternity health centres		Lastenneuvoloiden luku Antal rådgivningsbyråer för barnavård Number of child health centres		Äitiys- ja lastenneuvoloiden kirjoissa olleet Inskrivna i rådgivningsbyråer för mödra- och barnavård On register at the MCH-centres	
					Pää- Huvud- Main	Sivu- Sido- Sub-	Pää- Huvud- Main	Sivu- Sido- Sub-	Äidit %:na kaikista synnyttäneistä Mödrar i % av alla föderskor Mothers in percent of all delivered	Vuotta nuoremmat lapset %:na elä- vänä syntyneistä Barn under ett år i % av levande födda Children under 1 year of age in percent of live births
1939	69.7	27.4	22.0	4.02	16	124	..	..	11.0	..
1940	88.3	29.8	21.0	4.77	30	155	144	..	20.9	..
1945	63.2	25.3	21.5	4.02	360	278	367	473	86.4	34.6
1950	43.5	21.8	18.9	1.46	690	1 459	712	2 293	92.3	71.0
1955	29.7	18.6	18.2	1.05	844	2 148	784	3 079	95.2	88.7
1960	21.0	14.4	15.3	0.72	878	2 366	967	3 324	96.4	96.7
1961	20.8	15.3	14.4	0.55	879	2 341	966	3 346	96.7	91.8
1962	20.5	15.8	13.4	0.52	890	2 227	959	3 270	97.1	93.5
1963	18.2	13.7	12.6	0.50	903	2 150	961	3 096	97.0	92.6
1964	17.0	13.7	12.3	0.42	916	1 827	1 000	2 943	97.5	94.6
1965	17.6	13.6	12.5	0.26	916	1 581	989	2 790	98.5	94.3

¹⁾ Vuotta nuorempaa kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda under 1 år per 1 000 levande födda. — Deaths under 1 year of age per 1 000 live births.

²⁾ Alle 28 vrk:n ikäisinä kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda under 28 dygn per 1 000 levande födda. — Deaths under 28 days old per 1 000 live births.

³⁾ Kuolleena syntyneet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Dödfödda per 1 000 levande födda. — Stillbirths per 1 000 live births.

⁴⁾ Raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan tauteihin kuolleet 1 000 elävänä syntynyttä kohti. — Döda i graviditets-, förlossnings- och barnsängs-tidens sjukdomar per 1 000 levande födda. — Deaths from diseases of pregnancy, childbirth and puerperium per 1 000 live births.

2.17 Vuonna 1965 syntyneet, äitiysneuvoloiden kirjoissa olleet lapset
År 1965 födda barn, vilka varit inskrivna i rådgivningsbyråer för mödravård
Infants born in the year 1965, registered at maternity health centres

Yksittäisiä lapsia Enskilda barn Single infants	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths							Elävänä syntyneet Levande födda Live births							
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 7 dygn Deaths under 7 days							
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna Fully developed	Yhteensä Summa Total	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna Fully developed	Yhteensä Summa Total	Perinataali- kuolleisuus ³⁾ Perinataldödlighet ³⁾ Perinatal mortality ³⁾
			% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾				% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾
Uudenmaan	25	36	16	5.0	55	3.6	132	40	33	26	6.4	46	3.0	145	18.1
Turun-Porin	35	34	15	8.4	47	4.7	131	20	28	12	6.1	23	2.3	83	21.6
Ahvenanmaan	—	2	—	6.4	1	3.2	3	—	1	—	3.2	1	3.2	2	16.1
Hämeen	26	23	10	6.3	29	3.1	88	24	14	16	5.8	23	2.5	77	17.7
Kymen	12	16	5	6.2	19	3.6	52	18	13	5	6.9	8	1.5	44	18.3
Mikkelin	14	13	6	9.1	20	5.5	53	6	11	2	5.3	13	3.6	32	23.8
Kuopion	11	7	8	6.0	19	4.4	45	15	14	2	7.2	19	4.4	50	22.1
Pohjois-Karjalan	13	13	5	10.0	16	5.1	47	15	7	7	9.5	15	4.9	44	29.7
Vaasan	26	14	12	7.0	43	5.8	95	11	17	7	4.8	23	3.1	58	20.6
Keski-Suomen	17	4	6	6.9	13	3.3	40	12	7	4	5.9	12	3.1	35	19.4
Oulun	28	28	20	9.4	46	5.7	122	17	22	13	6.5	34	4.3	86	26.1
Lapin	16	13	8	8.2	24	5.3	61	16	16	5	8.3	18	4.0	55	26.1
Yhteensä — Total 1964	223	203	111	7.8	332	4.4	869	194	183	99	6.4	235	3.1	711	21.2
	192	189	113	6.7	337	4.5	831	162	204	90	6.2	212	2.9	668	20.5
Kaksosia ja kolmosia — Twins and triplets	34	29	10	34.1	19	8.9	92	54	51	5	53.6	10	4.9	120	103.4
Kaikki yhteensä — Total 1964	257	232	121	7.9	351	4.5	961	248	234	104	7.6	245	3.2	831	23.4
	228	204	127	7.3	351	4.6	910	209	252	106	7.5	220	2.9	787	21.9

Kaksos- ja kolmoslapsia Tvilling- och trillingbarn <i>Twins and triplets</i>	Kuolleena syntyneet Dödfödda <i>Stillbirths</i>							Elävänä syntyneet Levande födda <i>Live births</i>							
								Alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleet Döda under 7 dygn <i>Deaths under 7 days</i>							
	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna <i>Prematures</i>	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna <i>Fully developed</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna <i>Prematures</i>	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna <i>Fully developed</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Perinataali- kuolleisuus ³⁾ Perinatal dödlighet ³⁾
			% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾	% ¹⁾				% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾	% ²⁾
Uudenmaan	8	5	3	37.8	9	21.3	25	8	9	2	47.7	—	—	19	110.6
Turun-Porin	6	5	4	57.0	2	7.6	17	14	8	—	89.4	1	4.1	23	162.6
Ahvenanmaan	1	—	—	111.1	—	—	1	—	1	—	111.1	—	—	1	222.2
Hämeen	3	2	1	27.3	—	—	6	2	10	1	60.7	—	—	13	88.8
Kymen	5	1	—	39.5	—	—	6	2	1	1	27.4	—	—	4	68.5
Mikkelin	2	—	—	15.6	1	7.8	3	—	3	—	24.0	—	—	3	48.0
Kuopion	3	3	—	44.4	2	14.8	8	7	—	1	63.0	—	—	8	126.0
Pohjois-Karjalan	—	2	—	20.4	1	10.2	3	—	—	—	—	—	—	—	31.6
Vaasan	2	—	1	16.0	1	5.3	4	6	6	—	65.6	—	—	12	82.9
Keski-Suomen	—	—	1	10.3	—	10.3	1	4	—	—	41.7	2	20.8	6	72.9
Oulun	3	6	—	32.6	2	7.2	11	7	6	—	49.1	4	15.1	17	105.7
Lapin	1	5	—	39.5	1	6.5	7	4	7	—	74.8	3	20.4	14	142.9
Yhteensä — <i>Total</i>	34	29	10	34.1	19	8.9	92	54	51	5	53.6	10	4.9	120	103.4
1964	36	15	14	30.4	14	6.5	79	47	48	16	53.8	8	3.9	119	96.0

¹⁾ Syntyneiden luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal födda (levande födda och dödfödda). — *Of total births (live births and stillbirths).*

²⁾ Elävänä syntyneistä. — Av levande födda. — *Of live births.*

³⁾ Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n ikäisenä kuolleet 1 000 elävänä syntyneestä kohti. — Dödfödda och döda under 7 dygn per 1 000 levande födda. —

⁴⁾ Yksittäisten, kaksos- ja kolmoslasten luvusta (elävänä ja kuolleena syntyneet). — Av antal enskilda, tvilling- och trillingbarn (levande födda och döda).

8—14 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 8—14 dygn Deaths 8—14 days old																		Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn Living over 14 days										Syntyneiden luku Antal födda Total births				
600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Yhteensä Summa Total	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna Fully developed	Yhteensä Summa Total	Kalkiaan Inalles Total	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g															
								‰(%)		‰(%)							‰(%)															
1	2	—	4	7	9	120	343	30.8	14 711	959.3	15 183	15 467	75	191	385	4.2	14 816	Nylands														
—	1	2	3	6	6	72	212	29.3	9 526	961.7	9 816	10 036	61	135	241	4.4	9 599	Åbo-B:borgs														
—	—	—	—	—	—	1	10	35.4	298	958.2	309	314	—	4	10	4.5	300	Ålands														
—	1	2	—	3	5	66	208	29.9	8 978	961.6	9 257	9 425	55	104	236	4.2	9 030	Tavastehus														
—	—	—	—	—	4	36	127	31.9	5 030	959.7	5 197	5 293	34	65	137	4.5	5 057	Kymmene														
—	1	1	1	3	—	17	82	27.7	3 436	962.5	3 535	3 623	20	42	91	4.2	3 470	S:t Michels														
1	—	—	4	5	4	30	93	29.6	4 107	957.6	4 234	4 334	31	51	103	4.3	4 149	Kuopio														
—	—	—	2	2	—	20	76	31.3	2 925	953.7	3 021	3 114	28	40	88	5.0	2 958	Norra Karelen														
—	1	—	4	5	—	28	136	22.4	7 095	969.0	7 259	7 417	37	60	155	3.4	7 165	Vasa														
—	2	1	3	6	1	31	67	25.6	3 731	963.8	3 830	3 911	30	44	78	3.9	3 759	Mellersta Finlands														
—	—	1	4	5	3	55	176	29.3	7 649	959.2	7 883	8 096	48	105	210	4.5	7 733	Uleåborgs														
—	—	1	2	3	1	28	115	32.4	4 246	954.6	4 390	4 509	33	57	129	4.9	4 290	Lapplands														
2	8	8	27	45	33	504	1 645	29.2	71 732	960.7	73 914	75 540	452	898	1 863	4.3	72 326	Summa														
3	7	9	24	43	26	428	1 514	26.9	70 592	963.4	72 560	74 102	383	828	1 726	4.0	71 165	1964														
1	2	1	4	8	14	202	484	341.3	1 223	596.3	1 923	2 142	103	284	500	43.2	1 256	Tvillingar och														
3	10	9	31	53	47	706	2 129	37.6	72 955	950.9	75 837	77 682	555	1 182	2 363	5.2	73 582	trillingar														
7	9	11	27	54	42	626	1 971	35.0	71 853	953.8	74 492	76 243	486	1 091	2 215	5.0	72 451	Inalles														
																		1964														

8—14 vrk:n ikäisenä kuolleita Döda under 8—14 dygn Deaths 8—14 days old										Elossa yli 14 vrk Vid liv över 14 dygn Living over 14 days										Syntyneiden luku Antal födda Total births					Syyntyttykset Förlösnningar Deliveries
600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Yhteensä Summa Total	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Täysiaikaiset Fullgångna Fully developed	Yhteensä Summa Total	Kalkiaan Inalles Total	600—1 250 g	1 251—2 000 g	2 001—2 500 g	Keskoset Ofullgångna Prematures	Yli 2 500 g Över 2 500 g	Koko aineiston keskosyntyvyys Prematur hos alla födda Prematurity among all infants	Yksikiötiset synnytykset Enskilda böder Single births	Kaksos- ja kolmos- synnytykset Tvilling- och trillings- böder Twins and triplets	Yhteensä Summa Total				
—	—	—	—	—	3	45	78	316.6	253	635.7	379	423	19	59	83	38.1	262	5.1	15 464	211	15 675	Nylands			
—	—	—	—	—	1	17	65	337.4	140	569.1	223	263	21	30	69	45.6	143	5.4	10 138	142	10 280	Åbo-B:borgs			
—	—	—	—	—	1	3	444.4	4	444.4	8	8	9	1	2	3	66.7	4	6.2	324	5	329	Ålands			
1	—	—	—	—	2	22	43	313.1	133	621.5	200	220	8	34	45	39.6	133	4.1	9 425	110	9 535	Tavastehus			
—	—	—	—	—	11	37	328.8	94	643.8	142	152	7	13	38	38.2	94	5.4	5 292	75	5 367	Kymmene				
—	2	—	—	—	16	40	448.0	66	528.0	122	128	2	19	40	47.7	67	5.7	3 623	64	3 687	S:t Michels				
—	—	—	—	—	1	12	31	346.5	73	574.8	117	135	11	17	32	44.4	75	5.6	4 336	70	4 406	Kuopio			
—	—	—	—	—	2	14	23	410.5	56	589.5	95	98	2	16	23	42.9	57	6.1	3 113	49	3 162	Norra Karelen			
—	—	—	—	—	2	19	44	355.2	106	579.2	171	187	10	25	45	42.9	107	4.4	7 413	97	7 510	Vasa			
—	—	—	—	—	10	21	322.9	59	614.6	90	97	4	10	22	37.1	61	4.8	3 911	48	3 959	Mellersta Finland				
—	1	4	5	1	28	56	320.8	158	596.2	243	276	11	40	57	39.1	168	5.6	8 096	135	8 231	Uleåborgs				
—	—	—	—	—	2	7	43	353.7	81	551.0	133	154	7	19	43	44.8	85	6.2	4 504	79	4 583	Lapplands			
1	2	1	4	8	14	202	484	341.3	1 223	596.3	1 923	2 142	103	284	500	43.2	1 256	5.2	75 639	1 085	76 724	Summa			
4	2	2	3	11	16	198	457	325.4	1 261	611.5	1 932	2 141	103	263	489	39.9	1 286	5.0	74 208	1 226	75 434	1964			

Stillbirths and deaths under 7 days per 1 000 live births.
födda). — Of total number of single infants, twins and triplets (live births and stillbirths).

2.21 Lastenneuvoloiden vastaanotot vuonna 1965
Mottagningar i rådgivningsbyråer för barnavård år 1965
Receptions at child health centres in 1965

Lääni Län Province	Terveystaloja Hälsögårdar Health houses	Lasten- neuvoloita Rådgivnings- byråer för barnavård Child health centres		Lääkärin vastaanottoja Läkarens mottagningar Receptions of physician					Terveyssisaren vastaanottoja Hälsosystems mottagningar Receptions of PH nurse				
		Pääneuvoloita Huvudbyråer Main centres	Sivuneuvoloita Sidobyråer Sub-centres	Pääneuvoloissa I huvudbyråer At main centres		Sivuneuvoloissa I sidobyråer At sub-centres		Yhteensä Summa Total	Pääneuvoloissa I huvudbyråer At main centres		Sivuneuvoloissa I sidobyråer At sub-centres		
				Luku Antal Number	Kävijöitä keskim. vastottoa kohti Besök i medeltal per mottagning Average attendance per reception	Luku Antal Number	Kävijöitä keskim. vastottoa kohti Besök i medeltal per mottagning Average attendance per reception		Luku Antal Number	Kävijöitä keskim. vastottoa kohti Besök i medeltal per mottagning Average attendance per reception			
1965													
Uudenmaan — Nylands ...	59	120	177	5 559	15.2	933	12.0	6 492	¹⁾ 8 681	¹⁾ 6.7	¹⁾ 2 068	¹⁾ 5.5	¹⁾ 10 749
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	115	151	250	3 500	12.9	942	9.0	4 442	11 487	5.0	1 817	6.6	13 304
Ahvenanmaa — Åland	2	16	23	197	9.9	28	7.5	225	512	3.9	42	5.0	554
Hämeen — Tavastehus	87	140	236	3 211	13.4	565	12.0	3 776	17 173	5.0	1 658	4.4	18 831
Kymen — Kymmene	56	79	116	1 209	16.1	188	13.4	1 397	6 625	7.8	1 083	4.3	7 708
Mikkelin — S:t Michels	31	43	173	820	13.6	161	13.9	981	3 881	6.7	1 075	4.2	4 956
Kuopion — Kuopio	39	50	184	716	17.1	143	12.4	859	4 805	6.4	1 160	3.8	5 965
P. Karjalan — N. Karelen	47	55	184	700	16.1	200	10.6	900	3 994	5.8	1 426	4.2	5 420
Vaasan — Vasa	65	128	419	1 796	13.0	603	11.6	2 399	7 940	4.8	2 792	5.5	10 732
K. Suomen — M. Finlands	34	52	192	935	15.3	297	8.9	1 232	5 077	6.3	1 537	3.1	6 614
Oulun — Uleåborgs	56	96	467	1 562	15.9	485	13.5	2 047	7 792	6.3	2 601	5.0	10 393
Lapin — Lapplands	42	59	369	730	16.3	301	13.9	1 031	5 024	5.8	2 009	5.7	7 033
Yhteensä — Summa — Total	633	989	2 790	20 935	14.5	4 846	11.8	25 781	¹⁾ 82 991	¹⁾ 5.8	¹⁾ 19 268	¹⁾ 4.8	¹⁾ 102 259
1964	663	1 000	2 943	20 385	14.6	5 034	11.3	25 419	88 419	6.3	19 836	5.2	108 255
1963	630	961	3 096	16 870	14.4	5 248	11.2	22 118	82 608	5.6	20 270	5.2	102 878
1962	616	959	3 270	19 770	13.4	5 196	12.0	24 966	81 946	6.0	19 189	6.2	101 135
1961	616	966	3 346	19 277	13.4	5 380	12.1	24 657	78 465	6.9	19 818	7.0	98 283
1960	601	967	3 324	19 358	12.6	5 591	11.3	24 949	76 591	6.7	19 412	6.9	96 003

¹⁾ Ilman Helsinkiä, jossa vastaanotot tapahtuvat sopimuksen mukaan. — Utan Helsingfors, där mottagningarna sker enligt avtal. — Without Helsinki, where receptions take place by agreement.

2.22 Lastenneuvoloiden kirjoiniin vuoden kuluessa otetut ja vuoden lopussa kirjoissa olleet lapset vuonna 1965
I rådgivningsbyråer för barnavård under året och i slutet av året inskrivna barn år 1965
Children registered at child health centres during the year and children on register at the end of the year 1965

Lääni Province	Kirjoihin otettu vuoden kuluessa Inskrivna under året Registered during the year						Kirjoissa vuoden lopussa Inskrivna i slutet av året On register at the end of the year					
	Ikä — Ålder — Age						Ikä — Ålder — Age					
	Alle 1 kk Under 1 mån. Under 1 month			Alle 1 v Under 1 år Under 1 year			Alle 1 v Under 1 år Under 1 year			Alle 1 v Under 1 år Under 1 year		
	Yhteensä Summa Total	% elävänä syntyneistä I % av de levande födda Per 100 live births	1-12 kk 1-12 mån. 1-12 months	Yhteensä Summa Total	% elävänä syntyneistä I % av de levande födda Per 100 live births	1-6 v 1-6 år 1-6 years	Yhteensä Summa Total	% elävänä syntyneistä I % av de levande födda Per 100 live births	1-6 v 1-6 år 1-6 years	Yhteensä Summa Total	% elävänä syntyneistä I % av de levande födda Per 100 live births	1-6 v 1-6 år 1-6 years
1965												
Uudenmaan	14 875	91.6	969	15 844	97.5	234	16 078	97.5	234	15 236	97.5	234
Turun-Porin	9 758	93.9	403	10 161	97.8	29	10 190	97.8	29	9 900	97.8	29
Ahvenanmaa	317	95.8	14	331	100.0	3	334	100.0	3	314	100.0	3
Hämeen	9 016	93.3	346	9 362	96.9	81	9 443	96.9	81	9 154	96.9	81
Kymen	4 904	90.0	489	5 393	99.0	26	5 419	99.0	26	5 233	99.0	26
Mikkelin	3 302	88.6	368	3 670	98.5	24	3 694	98.5	24	3 555	98.5	24
Kuopion	3 869	87.3	480	4 349	98.1	18	4 367	98.1	18	4 215	98.1	18
Pohjois-Karjalan ...	2 513	78.6	591	3 104	97.1	16	3 120	97.1	16	2 997	97.1	16
Vaasan	7 104	93.6	290	7 394	97.4	22	7 416	97.4	22	7 264	97.4	22
Keski-Suomen	3 107	79.3	781	3 888	99.2	44	3 932	99.2	44	3 664	99.2	44
Oulun	6 953	83.6	1 179	8 132	97.9	45	8 177	97.9	45	7 651	97.9	45
Lapin	3 848	83.1	429	4 277	95.7	13	4 290	95.7	13	4 289	95.7	13
Yhteensä — Total	69 566	89.3	6 491	76 057	97.7	555	76 612	97.7	555	73 472	97.7	555
1964	70 726	87.9	7 568	78 294	97.3	725	79 019	97.3	725	76 048	97.3	725
1963	70 169	85.3	9 729	79 898	97.1	1 041	80 939	97.1	1 041	76 477	97.1	1 041
1962	66 706	81.9	11 934	78 640	96.5	1 465	80 105	96.5	1 465	76 175	96.5	1 465

1965
Nylands
Åbo-Björneborgs
Åland
Tavastehus
Kymmene
S:t Michels
Kuopio
Norra Karelen
Vasa
Mellersta Finlands
Uleåborgs
Lapplands
Summa

2.23 Asiakkaat lastenneuvoloissa ja koulutarkastuksissa sekä terveysisarien kotikäynneillä vuonna 1965

Klienter i rådgivningsbyråer för barnavård och vid skolundersökningar samt vid hembesök utförda av hälsosystrar år 1965

Clients at child health centres and school examinations and on home visits of public health nurses in 1965

	Lääni — Län — Province												
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Björns	Åhvenanmaa Åland	Hämeen Tavasthus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohji-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total
1965													
Alle 1 v — Under 1 år — Under 1 year													
Vastaanotolla — På mottagning													
— On reception													
Lääkäriin — Hos läkare —													
Of physician	46 780	24 304	854	21 704	10 393	5 464	5 906	4 858	12 100	6 583	11 460	6 177	156 583
Terveyyssisaren — Hos hälso-													
syster — Of PH nurse	98 324	45 197	1 139	54 182	30 430	15 806	17 410	11 277	26 751	17 122	28 300	16 209	362 147
Terv.sisaren kotikäynnillä —													
Vid hembesök av hälsosyst.													
— On home visit of PH nurse	32 337	42 697	1 356	33 261	17 256	15 460	20 238	13 132	34 238	12 884	39 907	18 102	280 868
Yhteensä — Summa — Total	177 441	112 198	3 349	109 147	58 079	36 730	43 554	29 267	73 089	36 589	79 667	40 488	799 598
1—6 v — år — years													
Vastaanotolla — På mottagning													
On reception													
Lääkäriin — Hos läkare —													
Of physician	59 294	31 232	1 178	28 579	11 259	8 219	7 872	8 414	18 711	10 486	19 947	9 583	214 774
Terveyyssisaren — Hos hälso-													
syster — Of PH nurse	87 684	41 055	605	46 258	25 405	13 016	15 168	12 392	28 855	18 437	31 837	18 825	339 537
Terv.sisaren kotikäynnillä —													
Vid hembesök av hälsosyst.													
— On home visit of PH nurse	61 233	59 758	1 747	43 422	22 541	21 714	25 633	21 481	36 978	17 986	58 014	29 556	400 063
Yhteensä — Summa — Total	208 211	132 045	3 530	118 259	59 205	42 949	48 673	42 287	84 544	46 909	109 798	57 964	954 374
7—14 v — år — years													
Vastaanotolla ja koulutarkas-													
tuksessa — På mottagning													
och vid skolundersökning —													
On reception and school exa-													
mination													
Lääkäriin — Hos läkare —													
Of physician	88 424	36 254	1 250	36 555	20 684	13 897	15 965	12 848	25 994	16 835	30 942	15 814	315 462
Terveyyssisaren — Av hälso-													
syster — Of PH nurse	443 197	215 123	6 873	221 371	103 229	61 132	82 465	80 412	125 534	77 600	177 542	106 499	1 700 977
Terv.sisaren kotikäynnillä —													
Vid hembesök av hälsosyst.													
— On home visit of PH nurse	9 866	22 240	1 126	17 737	8 870	8 696	8 674	8 618	17 567	5 384	19 983	10 797	139 558
Yhteensä — Summa — Total	541 487	273 617	9 249	275 663	132 783	83 725	107 104	101 878	169 095	99 819	228 467	133 110	2 155 997
Yli 15 v — Över 15 år — Over 15 years													
Vastaanotolla ja koulutarkas-													
tuksessa — På mottagning													
och vid skolundersökning —													
On reception and school exa-													
mination													
Lääkäriin — Av läkare —													
Of physician	4 006	5 207	225	4 296	1 180	1 210	1 222	1 173	2 341	1 594	3 006	1 847	27 307
Terveyyssisaren — Av hälso-													
syster — Of PH nurse	107 526	96 857	2 662	101 326	55 898	25 090	21 557	25 907	78 420	29 316	68 966	25 245	638 770
Terv.sisaren kotikäynnillä —													
Vid hembesök av hälsosyst.													
— On home visit of PH nurse	120 451	92 427	7 369	31 536	38 441	22 900	26 532	28 152	81 378	17 981	56 432	23 019	546 618
Yhteensä — Summa — Total	231 983	194 491	10 256	137 158	95 519	49 200	49 311	55 232	162 139	48 891	128 404	50 111	1 212 695
Kaikkiaan — Inalles — Total													
Vastaanotolla ja koulutarkas-													
tuksessa — På mottagning													
och vid skolundersökning —													
On reception and school exa-													
mination													
Lääkäriin — Av läkare —													
Of physician	198 504	96 997	3 507	91 134	43 516	28 790	30 965	27 293	59 146	35 498	65 355	33 421	714 126
Terveyyssisaren — Av hälso-													
syster — Of PH nurse	736 731	398 232	11 279	423 137	214 962	115 044	136 600	129 988	259 560	142 475	306 645	166 778	3 041 431
Terv.sisaren kotikäynnillä —													
Vid hembesök av hälsosyst.													
— On home visit of PH nurse	200 692	217 122	11 598	160 848	87 108	68 770	81 077	71 383	177 363	54 235	174 345	81 474	1 386 015
Yhteensä — Summa — Total	1 135 927	712 351	26 384	675 119	345 586	212 604	248 642	228 664	496 069	232 208	546 345	281 673	5 141 572
1964	1 119 773	732 628	23 754	691 100	360 661	213 975	270 301	235 974	472 033	237 067	565 053	301 420	5 223 739
1963	1 180 578	721 403	24 826	625 247	335 159	198 714	243 999	215 921	455 836	233 064	497 304	252 771	4 984 822
1962	1 089 068	742 579	21 668	694 566	367 521	209 539	245 750	227 561	467 095	254 032	484 285	242 973	5 046 637

2.24 Imeväiskuoolleisuus lääneittäin ja kuukausittain vuosina 1955—65
 Spädbarnsdödlighet enligt län och månad åren 1955—65
Infant mortality by province and month in 1955—65

Vuosi År Year	Lääni — Län — Province															
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-Björne- borgs		Ahvenanmaa Åland		Hämeen Tavastehus		Kymen Kymmene		Mikkelin S:t Michels		Pohjois- Karjalan Norra- Kare lens		Kuopion Kuopio	
	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalaisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>
1965	17.0	14.2	17.5	19.2	8.3	6.0	14.9	14.9	14.5	15.3	18.8	20.4	21.3	23.8	22.6	21.6
1964	15.3	14.4	15.5	14.0	12.7	6.1	16.9	16.5	16.3	15.8	17.1	19.6	18.5	20.0	17.8	16.7
1963	19.8	19.5	17.6	15.3	13.7	13.0	16.4	17.5	12.8	12.5	17.0	17.1	18.3	18.8	16.5	14.4
1962	19.6	15.9	21.4	21.4	20.2	29.2	20.3	23.7	18.4	14.2	16.9	18.2	27.3	30.4	19.3	19.2
1961	19.7	19.1	19.2	18.4	6.3	—	20.8	18.9	15.7	15.3	20.9	24.2	25.6	28.1	24.3	24.5
1960	15.6	14.7	18.2	20.2	21.3	26.1	19.6	17.8	18.0	18.3	18.8	17.8	26.1	24.9	26.8	29.0
1959	20.8	21.7	23.0	23.2	22.6	29.2	23.5	25.5	16.8	16.3	26.0	25.9	.	.	27.8	28.5
1958	22.2	25.5	19.6	19.9	21.2	18.2	23.1	22.1	17.9	16.8	20.9	22.5	.	.	33.1	33.2
1957	18.8	16.3	22.3	22.8	21.4	16.4	27.0	24.3	21.1	21.0	32.1	33.1	.	.	32.0	33.9
1956	17.5	16.0	23.2	23.5	15.2	19.0	26.5	25.7	21.8	21.9	30.4	32.6	.	.	30.5	31.3
1955	20.3	21.4	27.3	28.4	42.9	37.3	27.9	27.7	27.4	27.4	29.3	30.8	.	.	32.0	34.9

2.25 Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti vuosina 1891—1965
Döda under 1 år per 1 000 levande födda åren 1891—1965
Infant deaths per 1 000 live births in 1891—1965

[illegible]

								Koko maa Hela riket <i>Whole country</i>		Kuukausi Månad <i>Month</i>													
Keski-Suomen Mellersta Finlands		Vaasan Vasa		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Kaupungit ja kauppalat Städer och köpingar <i>Urban communes</i>	Maalaiskunnat Landskommuner <i>Rural communes</i>	Tammikuu — Januari <i>January</i>	Helmikuu — Februari <i>February</i>	Maaliskuu — Mars <i>March</i>	Huhtikuu — April <i>April</i>	Toukokuu — Maj <i>May</i>	Kesäkuu — Juni <i>June</i>	Heinäkuu — Juli <i>July</i>	Elokuu — Augusti <i>August</i>	Syyskuu — September <i>September</i>	Lokakuu — Oktober <i>October</i>	Marraskuu — November <i>November</i>	Joulukuu — December <i>December</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Siitä: aviottomia Därav: utom äktenskap <i>Of which: illegitimate</i>
Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Maalisk. Landskomm. <i>Rural comm.</i>																
18.9	19.9	13.8	14.4	20.3	21.3	21.6	22.3	16.6	18.5	19.6	18.5	15.2	15.9	15.7	20.3	17.3	17.3	14.2	19.8	18.9	19.5	17.6	37.4
17.8	17.7	15.7	17.8	21.4	22.5	19.3	19.4	16.3	17.7	19.7	19.6	16.5	15.8	15.3	20.4	17.9	15.7	12.4	15.4	18.5	17.5	17.0	37.3
18.7	18.6	17.8	18.2	18.3	18.7	26.4	26.3	18.5	18.0	21.4	19.7	16.6	17.3	16.4	20.1	18.0	18.2	15.5	17.4	17.4	20.8	18.2	44.4
24.4	24.2	19.1	20.1	20.0	20.9	22.3	21.2	20.1	20.8	21.6	21.9	18.9	23.5	20.8	17.3	20.9	16.6	17.2	23.5	19.8	24.9	20.5	42.7
18.5	17.1	20.7	20.6	23.3	24.1	24.3	22.3	20.5	21.0	21.7	21.2	20.2	22.0	20.4	20.8	21.9	21.6	15.7	19.9	19.7	24.6	20.8	39.4
23.1	23.7	21.3	21.7	26.4	26.4	27.7	26.0	19.4	22.0	28.9	23.8	20.1	20.7	24.1	18.6	17.0	19.4	18.3	21.9	20.1	20.2	21.0	45.8
.	.	23.4	23.1	25.5	27.9	26.3	26.2	21.5	24.8	27.1	24.5	25.6	21.4	24.1	19.6	21.2	21.6	20.1	23.0	27.3	28.4	23.6	38.2
.	.	25.2	25.7	27.5	28.7	31.5	34.1	22.0	26.0	30.4	28.3	23.8	26.5	24.0	23.8	22.1	22.8	22.1	20.6	28.8	21.3	24.5	43.2
.	.	26.9	28.7	39.5	42.1	41.1	44.6	23.8	30.2	28.6	29.1	25.9	27.1	27.0	24.7	29.9	23.2	22.5	26.4	34.5	36.6	27.9	48.8
.	.	25.4	25.7	30.8	30.9	31.8	32.9	23.2	27.0	35.6	31.8	24.3	27.2	24.0	24.6	20.8	20.2	24.7	25.7	22.9	26.9	25.7	50.6
.	.	28.1	27.9	40.4	39.8	42.3	44.9	25.6	31.7	31.2	32.6	32.3	30.0	33.0	29.9	25.4	24.9	25.5	27.2	29.9	34.5	29.7	56.4

2.26 Lasten kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuonna 1965

Barnolycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1965

Accidental deaths of children by external cause of injury in 1965

N:o 1) Nr 1) No 1)	Vamman syy Skadans orsak External cause of injury	Yhteensä Summa Total	Suurkaupungit Storstäder Big towns			Muut kaupungit ja kauppalat Övriga städer och köpingar Other urban communes			Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes		
			Ikä — Alder — Age								
			0	1—4	5—14	0	1—4	5—14	0	1—4	5—14
Aa	1965										
Ab	Rautatieliikennetapaturmat — Järnvägsolycksfall — Railway accidents	7	—	—	2	—	—	4	—	1	—
Ac	Moottoriajoneuvoliikennetapaturmat — Olycksfall i motorfordontrafik — Motor vehicle traffic accidents	150	—	4	14	1	6	26	1	27	71
Ad	Muut maaliikennetapaturmat — Andra olycksfall i trafik till lands — Other road vehicle accidents	4	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Ae	Vesiliikennetapaturmat — Olycksfall i trafiken till sjöss — Water transport accidents	11	—	1	1	—	1	2	—	—	6
B	Ilmaliikennetapaturmat — Olycksfall i lufttrafik — Aircraft accidents	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
C	Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolycksfall — Accidental poisoning by solid and liquid substances	10	—	—	—	1	2	—	—	3	4
D	Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — Accidental falls	5	—	—	1	2	2	—	—	—	—
E	Konetapaturmat — Olyckor förorsakade av maskin — Accidents caused by machinery	2	—	—	—	—	—	1	—	1	—
F	Terä- tai leikkaavien aseiden aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av skärande eller stickande föremål eller vapen — Accidents caused by cutting and piercing instruments	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
	Sähkötapaturmat — El-olycksfall — Accidents caused by electric current	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

1) Yksityiskohtaisessa kansainvälisessä nimistössä on numeron edessä E-kirjain; yksityiskohtaisessa suomalaisessa nimistössä ovat käytännössä kirjaimet tai kirjainyhdistelmät. — Den detaljerade internationella nomenklaturen har bokstaven E framför kodnumret; i den detaljerade finska nomenklaturen användes bokstäver eller bokstavssammansättningar. — The numbers in the International detailed list of causes of death are preceded by the letter E. In the Detailed Finnish list is made use of letters only.

2.26 Jatk. — Forts. — Cont.

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Vamman syy Skadans orsak <i>External cause of injury</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Suurkaupungit Storstäder <i>Big towns</i>			Muut kaupungit ja kauppalat Övriga städer och köpingar <i>Other urban communes</i>			Maalaiskunnat Landskommuner <i>Rural communes</i>		
			Ikä — Ålder — Age								
			0	1—4	5—14	0	1—4	5—14	0	1—4	5—14
G	Tulipalon ja räjähdysten aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av eldsvåda och explosion — <i>Accidents caused by fire and explosion of combustible material</i>	14	—	—	—	—	1	2	1	10	—
H	Kuumien ja syövyttävien aineiden aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av frätande och heta ämnen — <i>Accidents caused by hot substance, corrosive liquid and steam</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K	Ampuma-aseen aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av skjutvapen — <i>Accidents caused by firearm</i>	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
L	Hukkumistapaturmat — Drunkningsolyckor — <i>Accidental drowning and submersion</i>	86	—	2	10	—	12	11	—	27	24
M	Muut tapaturmat esim. putoavan esineen aiheuttamat, eläinten aiheuttamat, tukehtuminen yms. — Andra olycksfall t. ex. förorsakade av fallande föremål, djur, kvävning o.s.v. — <i>Other accidents e.g. caused by falling objects, animals, suffocating etc.</i>	48	3	—	1	6	3	4	16	4	11
1965											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	342	3	7	31	10	27	51	18	73	122
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i>	110	—	2	9	6	13	15	8	18	39
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	232	3	5	22	4	14	36	10	55	83
Väestö iän mukaan — Befolkningen enligt ålder — <i>Population by age</i>											
	(0—14)	1 248 112	..	..	..	²⁾ 37 502	²⁾ 141 664	²⁾ 324 044	40 361	176 988	527 553
	Tyttöjä — Flickor — <i>Girls</i>	611 584	..	..	..	²⁾ 18 310	²⁾ 69 023	²⁾ 159 403	19 777	87 037	258 034
	Poikia — Gossar — <i>Boys</i>	636 528	..	..	..	²⁾ 19 192	²⁾ 72 641	²⁾ 164 641	20 584	89 951	269 519
1964											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	367	5	13	17	8	23	62	23	86	130
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i> ..	101	—	4	2	2	8	9	7	31	38
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	206	5	9	15	6	15	53	16	55	92
1963											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	371	9	11	19	10	29	56	20	83	134
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i> ..	113	3	5	4	5	5	12	9	32	38
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	258	6	6	15	5	24	44	11	51	96
1962											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	363	3	11	16	3	33	42	19	79	157
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i> ..	116	—	6	2	2	12	11	8	25	50
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	247	3	5	14	1	21	31	11	54	107
1961											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	377	5	17	23	8	29	51	17	86	141
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i> ..	119	2	10	5	2	10	12	8	33	37
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	258	3	7	18	6	19	39	9	53	104
1960											
Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall											
	inalles — <i>Total of accidents</i>	369	4	16	20	10	19	38	20	92	150
	Tytöillä — Hos flickor — <i>Among girls</i> ..	112	1	4	6	3	7	14	9	31	37
	Pojilla — Hos gossar — <i>Among boys</i> ..	257	3	12	14	7	12	24	11	61	113

¹⁾ Yksityiskohtaisessa kansainvälisessä nimistössä on numeron edessä E-kirjain; yksityiskohtaisessa suomalaisessa nimistössä ovat käytännöskirjalimet tai kirjainyhdistelmät. — Den detaljerade internationella nomenklaturen har bokstaven E framför kodnumret; i den detaljerade finska nomenklaturen användes bokstäver eller bokstavssammansättningar. — *The numbers in the International detailed list of causes of death are preceded by the letter E. In the Detailed Finnish list is made use of letters only.*

²⁾ Suurkaupungit sekä muut kaupungit ja kauppalat. — Storstäder, övriga städer och köpingar. — *Big towns and other urban communes.*

Kuolinsyynimistöjen vastaavuus. — Motsvarighet mellan dödsorsaksnomenklaturer. — Correspondence of lists of causes of death.

Kansainvälinen keskipitkä nimistö (A) Internationella medellånga no- menklaturen (A) International intermediate list of causes of death (A)	Kansainvälinen yksityiskoh- tainen nimistö Internationella detaljerade nomenklaturen International detailed list of causes of death	Suomalainen yksityiskoh- tainen nimistö Finska detaljerade nomenklaturen Finnish detailed list of causes of death
AE 138	E 810—E 835	Ab
AE 139	{ E 800—E 802 E 840—E 845 E 850—E 858 E 860—E 866	Aa Ac Ad Ae
AE 140	E 870—E 895	B
AE 141	E 900—E 904	C
AE 142	E 912	D
AE 143	E 916	G
AE 144	{ E 917 E 918	H I
AE 145	E 919	K
AE 146	E 929	L
AE 147	{ E 913 E 914 E 910—E 911 E 915 E 920—E 928 E 930—E 962	E F M

2.31 Koululääkärien tarkastamat kansakouluun rokottamattomina tulleet I-luokan oppilaat lääneittäin luvuv. 1964/65
Av skolläkare undersökta ovaccinerade I-klassister vid inträdet i folkskolan läsåret 1964/65 länsvis
Unvaccinated pupils examined by school physicians on admission to primary school for school year 1964/65 by province

Rokottamattomat I-luokkalaiset Ovaccinerade I-klassister Unvaccinated firstgraders	Lääni — Län — Province															Rokottamattomat ¹⁾ Ovaccinerade ²⁾ Unvaccinated ³⁾	Rokotetut ³⁾ Vaccinerade ³⁾ Vaccinated ³⁾
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Borgs	Ahvenanmaa ⁴⁾ Åland ⁴⁾	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total	%	%		

Syyslukukausi 1964 — Hösttermin 1964 — Autumn term 1964¹⁾

Tarkastettuja — Undersökta — Examined	6 427	9 994	..	9 898	5 767	3 668	4 822	3 559	3 391	4 283	8 270	4 525	64 604	.	.
Niistä rokottamatta — Av dem ovaccinerade mot — Of which unvaccinated against:															
Hinkuyskä — Kikhosta — Pertussis	763	925	..	793	390	267	307	334	414	536	692	285	5 706	8.8	91.2
Isorokko — Smittkoppor — Variola	2 536	4 070	..	3 066	904	414	507	520	1 393	878	1 519	635	16 442	25.5	74.5
Jäykkäkouristus — Stelkramp — Tetanus	900	1 043	..	852	459	318	403	350	443	547	810	330	6 455	10.0	90.0
Kurkkumätä — Difteri — Diphtheria	819	1 194	..	755	421	263	311	340	442	527	686	295	6 053	9.4	90.6
Lapsihalvaus — Barnförlamning — Polio	868	1 123	..	734	460	239	249	331	339	430	532	198	5 503	8.5	91.5
Tuberkuloosi — Tuberkulos — Tuberculosis	140	93	..	67	43	21	23	52	100	59	77	16	691	1.1	98.9

Kevätlukukausi 1965 — Vårtermin 1965 — Spring term 1965²⁾

Tarkastettuja — Undersökta — Examined	692	967	295	948	136	368	552	815	2 034	1 275	2 115	1 199	11 396	.	.
Niistä rokottamatta — Av dem ovaccinerade mot — Of which unvaccinated against:															
Hinkuyskä — Kikhosta — Pertussis	27	19	—	11	2	47	37	77	162	71	95	35	583	5.1	94.9
Isorokko — Smittkoppor — Variola	135	37	—	33	2	76	71	107	650	77	235	103	1 526	13.4	86.6
Jäykkäkouristus — Stelkramp — Tetanus	30	19	—	12	2	52	41	77	214	88	96	39	670	5.9	94.1
Kurkkumätä — Difteri — Diphtheria	27	19	—	11	2	51	40	77	187	65	95	40	614	5.4	94.6
Lapsihalvaus — Barnförlamning — Polio	8	24	—	10	2	52	33	69	139	49	73	29	488	4.3	95.7
Tuberkuloosi — Tuberkulos — Tuberculosis	1	2	—	3	—	4	2	17	12	3	24	4	72	0.6	99.4

I-luokkalaiset — I-klassister — Firstgraders:

Lukuvuonna 1964/65 — Under läsåret 1964/65 — In school year 1964/65 ..	14 590	10 956	296	10 317	6 129	4 370	4 436	5 376	4 754	7 945	9 494	5 276	83 939	.	.
--	--------	--------	-----	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	---	---

¹⁾ Tietoa ei saatu 40 kunnasta ja koululääkäritoimintaa ei ollut 2 kunnassa. — Från 40 kommuner har inga uppgifter erhållits och i 2 kommuner har ingen skolläkarverksamhet förekommit. — Data not available (40 communes) and no school health services (2 communes).

²⁾ Tietoa ei saatu 22 kunnasta ja koululääkäritoimintaa ei ollut 61 kunnassa. — Från 22 kommuner har inga uppgifter erhållits och i 61 kommuner har ingen skolläkarverksamhet förekommit. — Data not available (22 communes) and no school health services (61 communes).

³⁾ Prosentteina koululääkärien tarkastamista. — I procent av skolläkarundersökta. — As percentage of pupils examined by school physicians.

⁴⁾ Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko lukuvuoden tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade hela läsårets uppgifter. — On spring term are entered data for the whole school year.

2.32 Koululääkärien suorittamat tarkastukset kansakouluissa, kansalaiskouluissa ja kunnallisissa keskikouluissa
Undersökningar utförda av skolläkare i folkskolorna, medborgarskolorna och de kommunala mellanskolorna
Examinations by school physicians at primary schools, civic schools and communal middle schools by province

Koululääkärien tarkastamat oppilaat <i>Pupils examined by school physicians</i>	Lääni — Län — Province						
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-B:borgs	Ålvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
1964/1965	60 938	41 588	1 559	39 892	20 716	15 558	16 510
1963/1964	71 123	43 383	..	35 826	19 221	14 235	14 284
1962/1963	66 293	39 632	596	41 604	17 346	13 008	18 076
1961/1962	32 965	43 712	1 542	41 676	20 635	16 039	23 349
Syyslukukausi 1964 — Autumn term 1964²⁾							
Kouluvastaanotoilla — <i>On school receptions</i>	24 390	23 294	1) ..	22 658	12 947	9 687	10 656
— Niistä väliuokkien oppilaita — <i>Of those pupils in the intermediate grades</i>	2 625	5 511	..	2 919	1 788	1 302	1 028
Koululääkärimä vastaatotolla — <i>On private reception of school physician</i>	6 855	833	..	405	252	375	211
Silmälääkärimä vastaatotolla — <i>At eye specialist's</i>	1 152	577	..	739	267	191	182
Korvalääkärimä vastaatotolla — <i>At ear specialist's</i>	1 740	110	..	217	91	71	76
Yhteensä — Total	34 137	24 814	..	24 019	13 557	10 324	11 125
Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — <i>Of pupils</i>							
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — <i>Examined pupils with no remarks</i>	10 722	12 341	..	9 835	7 102	6 607	5 912
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — <i>Orthopedic defects</i>	1 921	1 333	..	1 614	964	406	948
Ryhtivirhe — <i>Carriage defects</i>	1 591	872	..	1 730	757	227	615
Väsymystä, rasittuneisuutta — <i>Tiredness, overexertion</i>	279	105	..	208	132	53	231
Ravitsemushäiriöitä — <i>Nutrition disturbances</i>	328	202	..	526	260	106	167
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — <i>Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)</i>	254	427	..	1 061	352	145	276
Iho-oireita — <i>Skin symptoms</i>	860	542	..	762	381	149	236
Struuma — <i>Goitre</i>	15	22	..	86	60	48	34
Imusolmuketurvottumia — <i>Lymphadenectasis</i>	245	160	..	393	215	82	237
Näkövikoja — <i>Defective vision</i>	1 736	1 306	..	1 262	667	613	765
Silmäsairauksia — <i>Eye diseases</i>	463	269	..	249	170	85	149
Kuulovikoja — <i>Defective hearing</i>	372	214	..	237	133	145	93
Korvasairauksia — <i>Ear diseases</i>	182	148	..	169	79	43	67
Astmaa — <i>Asthma</i>	112	71	..	108	38	16	9
Orgaanisia sydänvikoja — <i>Organic cardiac defects</i>	108	113	..	128	103	40	72
Vatsaelinten sairauksia — <i>Abdominal diseases</i>	218	227	..	264	102	48	165
Munuaistautia — <i>Kidney disease</i>	27	10	..	31	10	1	14
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — <i>Chronic tonsillitis, adenoids</i>	1 397	1 021	..	1 236	995	419	747
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — <i>Nervous and psychosomatic symptoms</i>	1 215	512	..	850	229	116	197
Puhehäiriöitä — <i>Speech defects</i>	1 088	354	..	335	161	57	139
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — <i>Reading and writing difficulties</i>	110	38	..	55	21	27	66
Lapamatoa — <i>Diphyllobothriasis</i>	2	1	..	16	5	13	31
Sokeritautia — <i>Diabetes</i>	18	28	..	32	10	11	16
Suositukses — Recommendations:							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — <i>For special examinations (x-ray, laboratory etc.)</i>	404	746	..	2 444	354	211	217
Erikoislääkärimä tutkimukseen — <i>For examination of specialist</i>	2 563	1 332	..	1 231	584	450	523
Uusintatarkastukseen koululla — <i>For re-examination at school</i>	9 293	114	..	699	69	44	70
Uusintatarkastukseen vastaatotolla — <i>For re-examination on private reception</i>	168	585	..	366	231	224	449
Tarkkailuoppilaaksi — <i>For observation pupil</i>	11 741	40	..	873	7	6	70
Henkilökunnan tarkastukset — Personnel examinations:							
Opettajia — <i>Teachers</i>	1 301	1 837	..	1 165	771	676	881
Muita — <i>Others</i>	620	837	..	483	336	348	413
Ohjattu hoitoon — Guided to treatment:							
Opettajia — <i>Teachers</i>	26	32	..	3	5	3	9
Muita — <i>Others</i>	8	14	..	2	3	2	11

¹⁾ Tiedot, jotka koskevat koko lukuvuotta on merkitty kevätlukukauden kohdalle. — Uppgifter, som berör hela läsåret är antecknade i vårter.

²⁾ Tietoa ei ole saatu 40 kunnasta ja koululääkäritoimintaa ei ollut 2 kunnassa. — Från 40 kommuner har inga uppgifter erhållits och i 2 kom.

lääneittäin lukuvuonna 1964/65
länsvis under läsåret 1964/65
in the school year 1964/65

Pohj.-Karialan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total	Terveystieteiden seurain koulussa tarkastetuista Hälsöavvikselna i pro- cent av undersökta vid skolundersökningar Health disturbances as percentage of pupils examined at school	De av skolläkare undersökta eleverna
14 606	25 416	18 491	40 099	22 948	318 321	.	1964/1965
15 874	25 741	15 073	38 296	21 876	314 932	.	1963/1964
15 932	27 566	17 292	35 225	17 903	310 473	.	1962/1963
19 964	35 893	12 271	43 583	23 115	314 744	.	1961/1962
8 395	12 187	9 117	21 443	10 221	164 995	.	Höstermin 1964²⁾ Vid skolundersökningar
958	1 726	1 249	4 238	1 299	24 643	.	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
271	635	260	1 676	232	12 005	.	På skolläkarens egen mottagning
232	260	145	498	1 856	6 099	.	På ögonläkarens mottagning
23	64	60	80	1 038	3 570	.	På öronläkarens mottagning
8 921	13 146	9 582	23 697	13 347	186 669	.	Summa
<i>examined at school</i>							
4 852	7 132	5 184	10 855	4 675	85 217	.	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
406	895	647	1 613	862	11 609	7.0	Lyten och sjukdomar i skelettet och rörelseorgan
190	409	345	845	349	7 930	4.8	Hållningsfel
28	85	59	287	62	1 529	0.9	Trötthet, ansträngd
59	275	138	516	209	2 786	1.7	Nutritionsstörningar
386	146	92	1 073	969	5 181	3.1	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
185	351	291	513	264	4 534	2.7	Hudsymptom
78	29	14	74	15	475	0.3	Struma
180	288	162	555	148	2 665	1.6	Lymfkörtelsvullnader
453	888	462	1 543	1 059	10 754	6.5	Synfel
81	129	111	251	94	2 051	1.2	Ögonsjukdomar
63	150	63	164	397	2 031	1.2	Nedsatt hörsel
38	67	48	146	102	1 089	0.7	Öronsjukdomar
12	45	25	78	33	547	0.3	Astma
48	84	58	167	93	1 014	0.6	Organiska hjärtfel
90	117	101	236	122	1 690	1.0	Bukorganens sjukdomar
13	7	5	27	7	152	0.1	Njursjukdomar
471	939	361	1 752	806	10 144	6.1	Kroniska tonsilliter och adenoider
206	213	224	665	167	4 594	2.8	Nervösa och psykosomatiska symptom
90	81	154	264	110	2 833	1.7	Talfel
35	78	29	37	16	512	0.3	Läs- och skrivsvårigheter
132	7	7	113	73	400	0.2	Binnikemask
18	20	10	24	7	194	0.1	Sockersjuka
129	259	141	927	222	6 054	.	Rekommendationer: För spec. undersökningar (Rtg., la., etc)
325	502	529	1 343	1 153	10 535	.	För undersökning hos specialist
28	94	33	103	31	10 578	.	För förnyad undersökning i skolan
196	406	144	742	296	3 807	.	För förnyad undersökning på mottagningen
10	25	82	70	579	13 503	.	Som kontrollelev
532	1 015	760	1 245	638	10 821	.	Personalens undersökningar:
263	450	358	595	383	5 086	.	Lärare
						.	Övriga
6	12	11	8	6	121	.	Hänvisade till vård:
5	5	3	3	2	58	.	Lärare
						.	Övriga

minens kolumn. — Data concerning the whole school year are entered on spring term column.
muner har ingen skolläkarverksamhet förekommit. — Data not available (40 communes) and no school health services (2 communes).

2.32 Jatk. — Forts. — Cont.

	Lääni — Län — Province						
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Björns	Ahvenanmaa ²⁾ Åland ²⁾	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Koululääkärien tarkastamat oppilaat <i>Pupils examined by school physicians</i>							
Kevätlukukausi 1965 — Spring term 1965¹⁾							
Kouluvastaanotoilla — <i>On school receptions</i>	17 035	15 410	1 277	14 542	6 788	4 914	5 159
— Niistä väliluokkien oppilaita — <i>Of those pupils in the intermediate grades</i>	3 872	2 308	241	2 912	713	1 412	975
Koululääkäriin omalla vastaanotolla — <i>On private reception of school physician</i>	6 996	836	156	417	205	145	146
Silmälääkäriin vastaanotolla — <i>At eye specialist's</i>	1 927	445	125	657	140	117	31
Korvalääkäriin vastaanotolla — <i>At ear specialist's</i>	843	83	1	257	26	58	49
Yhteensä — Total	26 801	16 774	1 559	15 873	7 159	5 234	5 385
Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — Of pupils							
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — <i>Examined pupils with no remarks</i>	8 977	7 135	521	6 846	3 471	3 093	2 729
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — <i>Orthopedic defects</i>	2 780	1 001	94	1 483	756	171	462
Ryhtivirhe — <i>Carriage defects</i>	1 883	840	169	1 312	559	168	422
Väsymystä, rasittuneisuutta — <i>Tiredness, overexertion</i>	365	110	8	237	94	24	41
Ravitsemushäiriöitä — <i>Nutrition disturbances</i>	415	157	71	443	204	45	81
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — <i>Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)</i>	429	564	82	626	231	91	138
Iho-oireita — <i>Skin symptoms</i>	905	400	55	694	278	123	195
Struuma — <i>Goitre</i>	26	28	1	176	21	19	4
Imusolmuketurvottomia — <i>Lymphadenectasis</i>	132	141	39	209	150	73	90
Näkövikoja — <i>Defective vision</i>	1 673	862	84	1 066	369	308	328
Silmäsairauksia — <i>Eye diseases</i>	391	161	48	182	90	33	78
Kuulovikoja — <i>Defective hearing</i>	229	138	51	160	61	45	52
Korvasairauksia — <i>Ear diseases</i>	176	93	16	169	41	19	51
Astmaa — <i>Asthma</i>	65	34	11	68	23	8	10
Orgaanisia sydänvikoja — <i>Organic cardiac defects</i>	78	55	2	99	33	20	33
Vatsaelinten sairauksia — <i>Abdominal diseases</i>	212	126	6	224	57	24	74
Munuaistautia — <i>Kidney disease</i>	35	26	—	32	8	—	8
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — <i>Chronic tonsillitis, adenoids</i>	960	698	73	711	544	233	386
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — <i>Nervous and psychosomatic symptoms</i>	1 216	289	41	546	106	55	74
Puhehäiriöitä — <i>Speech defects</i>	518	129	3	128	90	38	14
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — <i>Reading and writing difficulties</i>	335	55	6	78	3	11	53
Lapamatoa — <i>Diphyllobothriasis</i>	4	3	—	6	3	12	3
Sokeritautia — <i>Diabetes</i>	31	22	1	33	7	4	4
Suosituksset — Recommendations:							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — <i>For special examinations (x-ray, laboratory etc.)</i>	510	592	12	1 122	271	71	111
Erikoislääkäriin tutkimukseen — <i>For examination of specialist</i>	5 860	676	77	1 001	251	254	185
Uusintatarkastukseen koululla — <i>For re-examination at school</i>	10 788	150	47	497	40	16	36
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — <i>For re-examination on private reception</i>	185	347	19	301	99	225	145
Tarkkailuoppilaaksi — <i>For observation pupil</i>	14 943	49	17	492	2	2	24
Henkilökunnan tarkastukset — Personnel examinations:							
Opettajia — <i>Teachers</i>	573	781	125	511	277	330	324
Muita — <i>Others</i>	211	416	60	226	134	160	217
Ohjattu hoitoon — Guided to treatment:							
Opettajia — <i>Teachers</i>	39	51	1	19	8	1	4
Muita — <i>Others</i>	9	69	1	8	2	1	8

¹⁾ Tietoa ei ole saatu 22 kunnasta ja koululääkäritoimintaa ei ollut 61 kunnassa. — Från 22 kommuner har inga uppgifter erhållits och i 61 kom²⁾ Tiedot, jotka koskevat koko lukuvuotta on merkitty kevätlukukauden kohdalle. — Uppgifter, som berör hela läsåret är antecknade i vår

Pohj.-Karian Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborg	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total	Terveystieteiden tarkastus Hälsöundersökningarna i pro- cent av undersökta vid skolundersökningar Health disturbances as percentage of pupils examined at school	De av skolläkare undersökta eleverna
4 866	11 096	8 624	12 930	7 070	109 711	.	Vårtermin 1965 ¹⁾ Vid skolundersökningar
498	3 877	2 246	3 982	1 066	24 102	.	— Av dem eleverna på mellanliggande klasser
501	750	229	1 950	362	12 693	.	På skolläkarens egen mottagning
191	281	47	1 228	1 138	6 327	.	På ögonläkarens mottagning
127	143	9	294	1 031	2 921	.	På öronläkarens mottagning
5 685	12 270	8 909	16 402	9 601	131 652	.	Summa
<i>examined at school</i>							
2 626	6 281	5 737	5 776	3 843	57 035	.	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
270	681	478	1 283	366	9 825	9.0	Lyten och sjukdomar i skelettet och rörelseorgan
212	355	369	681	244	7 214	6.6	Hållningsfel
26	131	102	245	40	1 423	1.3	Trötthet, ansträngd
70	191	126	476	95	2 374	2.2	Nutritionsstörningar
438	164	229	776	461	4 229	3.9	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
107	336	270	461	197	4 021	3.7	Hudsymptom
39	23	30	18	6	391	0.4	Struma
102	236	48	295	46	1 561	1.4	Lymfkörtelsvullnader
265	658	380	1 031	577	7 601	6.9	Synfel
31	130	105	145	96	1 490	1.4	Ögonsjukdomar
126	193	53	115	214	1 437	1.3	Nedsatt hörsel
27	102	53	158	133	1 038	0.9	Öronsjukdomar
8	46	10	25	19	327	0.3	Astma
34	84	48	74	37	597	0.5	Organiska hjärtfel
24	105	98	194	76	1 220	1.1	Bukorganens sjukdomar
8	16	6	17	11	167	0.2	Njursjukdomar
310	865	266	923	441	6 410	5.8	Kroniska tonsilliter och adenoider
56	181	163	550	96	3 373	3.1	Nervösa och psykosomatiska symptom
6	46	62	149	61	1 244	1.1	Tälfel
2	21	13	62	3	642	0.6	Läs- och skrivsvårigheter
46	1	13	27	29	147	0.1	Binnikemask
7	17	11	16	4	157	0.1	Sockersjuka
56	233	144	496	217	3 835	.	Rekommendationer: För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
181	501	284	882	450	10 602	.	För undersökning hos specialist
14	61	74	15	11	11 749	.	För förnyad undersökning i skolan
246	231	130	353	213	2 494	.	För förnyad undersökning på mottagningen
1	45	435	110	18	16 138	.	Som kontrollelev
344	688	575	398	431	5 357	.	Personalens undersökningar: Lärare
141	325	266	201	257	2 614	.	Övriga
16	8	8	4	1	160	.	Hänvisade till vård: Lärare
12	12	14	1	—	137	.	Övriga

muner har ingen skolläkarverksamhet förekommit. — Data not available (22 communes) and no school health services (61 communes).
terminens kolumn. — Data concerning the whole school year are entered on spring term column.

2.33 Koululääkärien suorittamat tarkastukset oppikouluissa lääneittäin lukuvuonna 1964/65
Undersökningar utförda av skolläkare i lärodomsskolor länsvis läsåret 1964/65
Examinations by school physicians at secondary schools by province in the school year 1964/65

Koululääkärien tarkastamat oppilaat <i>Pupils examined by school physicians</i>	Lääni — Län — Province						
	Uudenmaan Nylands	Turun-Porin Åbo-Björns	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio
Lukuvuosi 1964/65 — School year 1964/65							
Kouluvastaanotoilla — <i>On school receptions</i>	15 900	11 296	..	7 016	4 744	1 870	1 774
Koululääkärin omalla vastaanotolla — <i>On private reception of school physician</i>	1 081	706	..	92	1 397	46	52
Silmälääkärin vastaanotolla — <i>At eye specialist's</i>	227	94	..	16	181	5	140
Korvalääkärin vastaanotolla — <i>At ear specialist's</i>	65	14	..	5	22	—	13
Yhteensä — Total	17 273	12 110	..	7 129	6 344	1 921	1 979
Kouluissa tarkastetuista — Av undersökta i skolundersökningar — <i>Of pupils</i>							
Tarkastettuja, joissa ei aihetta huomauttamiseen — <i>Examined pupils with no remarks</i>	7 552	6 637	..	3 545	2 666	884	2 017
Tuki- ja liikuntaelinten vikoja ja sairauksia — <i>Orthopedic defects</i>	1 847	1 187	..	658	502	79	242
Ryhtivirhe — <i>Carriage defects</i>	1 279	482	..	178	212	13	77
Väsymystä, rasittuneisuutta — <i>Tiredness, overexertion</i>	525	125	..	39	66	1	68
Ravitsemushäiriöitä — <i>Nutrition disturbances</i>	282	52	..	40	128	—	12
Matala hemoglobiini Hb alle 12 g % (75 %) — <i>Low hemoglobin Hb under 12 g % (75 %)</i>	699	462	..	96	87	5	33
Iho-oireita — <i>Skin symptoms</i>	936	261	..	267	78	43	103
Struuma — <i>Goitre</i>	103	112	..	105	82	35	26
Imusolmuketurvottumia — <i>Lymphadenectasis</i>	143	82	..	20	43	2	30
Näkövikoja — <i>Defective vision</i>	2 253	1 074	..	755	717	187	524
Silmäsairauksia — <i>Eye diseases</i>	145	41	..	46	44	31	20
Kuulovikoja — <i>Defective hearing</i>	120	59	..	50	32	7	7
Korvasairauksia — <i>Ear diseases</i>	72	8	..	64	47	7	16
Astmaa — <i>Asthma</i>	31	36	..	10	6	—	1
Orgaanisia sydänvikoja — <i>Organic cardiac defects</i>	87	46	..	37	20	13	6
Vatsaelinten sairauksia — <i>Abdominal diseases</i>	302	76	..	63	84	11	49
Munuaistautia — <i>Kidney disease</i>	18	50	..	6	1	—	12
Kroonisia risatulehduksia, adenoideja — <i>Chronic tonsillitis, adenoids</i>	580	292	..	305	357	94	143
Hermosto- ja psykosomaattisia oireita — <i>Nervous and psychosomatic symptoms</i>	380	355	..	77	46	17	68
Puhehäiriöitä — <i>Speech defects</i>	85	14	..	23	11	2	16
Luku- ja kirjoitushäiriöitä — <i>Reading and writing difficulties</i>	9	20	..	1	9	1	6
Lapamatoa — <i>Diphyllobothriasis</i>	—	—	..	—	—	—	—
Sokeritautia — <i>Diabetes</i>	39	18	..	10	5	1	6
Suositukset — <i>Recommendations:</i>							
Erikoistutkimuksiin (rtg, laboratorio jne.) — <i>For special examinations (x-ray, laboratory etc.)</i>	760	372	..	220	398	25	149
Erikoislääkärin tutkimukseen — <i>For examination of specialist</i>	1 294	552	..	224	176	12	141
Uusintatarkastukseen koululla — <i>For re-examination at school</i>	539	102	..	29	59	—	112
Uusintatarkastukseen vastaanotolla — <i>For re-examination on private reception</i>	112	56	..	33	31	25	37
Tarkkailuoppilaaksi — <i>For observation pupil</i>	474	9	..	12	—	—	10
Henkilökunnan tarkastukset — <i>Personnel examinations:</i>							
Opettajia — <i>Teachers</i>	514	39	..	27	52	—	48
Muita — <i>Others</i>	256	1	..	—	24	—	14
Ohjattu hoitoon — <i>Guided to treatment:</i>							
Opettajia — <i>Teachers</i>	10	5	..	2	—	—	10
Muita — <i>Others</i>	2	—	..	—	—	—	4

Pohj.-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total	Terveydenhätöt pro- senttien koulussa tarkastetuista Hälsöavvikelserna i pro- cent av undersökta vid skolundersökningar Health disturbances as percentage of pupils examined at school	De av skolläkare undersökta eleverna
2 007	3 179	2 054	4 827	2 268	56 935	.	Läsåret 1964/65
437	87	34	205	99	4 236	.	Vid skolundersökningar
113	10	2	137	126	1 051	.	På skolläkarens egen mottagning
13	10	—	33	17	192	.	På ögonläkarens mottagning
2 570	3 286	2 090	5 202	2 510	62 414	.	På öronläkarens mottagning
							Summa
<i>examined at school</i>							
1 526	1 457	1 120	3 099	1 265	31 768	.	Undersökta, hos vilka inget att anmärka
171	298	195	381	269	5 829	10.2	Lyten och sjukdomar i skelettet och rörelseorgan
94	192	43	205	69	2 844	5.0	Hållningsfel
41	29	33	206	2	1 135	2.0	Trötthet, ansträngd
24	24	4	23	24	613	1.1	Nutritionsstörningar
161	66	93	224	53	1 979	3.5	Lågt hemoglobin, Hb under 12 % (75 %)
78	157	84	150	94	2 251	4.0	Hudsymptom
28	6	25	20	5	548	1.0	Struma
10	40	41	27	2	440	0.8	Lymfkörtelsvullnader
317	419	251	504	370	7 371	12.9	Synfel
36	30	30	37	93	553	4.0	Ögonsjukdomar
37	124	13	33	8	490	0.9	Nedsatt hörsel
18	18	17	48	12	327	0.6	Öronsjukdomar
4	3	5	6	1	103	0.2	Astma
15	23	7	27	7	288	0.5	Organiska hjärtfel
19	47	15	65	18	749	1.3	Bukorganens sjukdomar
11	17	13	17	4	149	0.3	Njursjukdomar
142	211	82	252	75	2 533	4.4	Kroniska tonsilliter och adenoider
13	210	30	95	14	1 305	2.3	Nervösa och psykosomatiska symptom
3	5	—	2	—	161	0.3	Talfel
4	2	—	7	5	64	0.1	Läs- och skrivsvårigheter
—	—	—	—	—	—	—	Binnikemask
4	2	—	7	5	97	0.2	Sockersjuka
							Rekommendationer:
108	205	97	255	40	2 629	.	För spec. undersökningar (Rtg., lab., etc.)
121	164	8	283	83	3 058	.	För undersökning hos specialist
26	17	9	29	8	930	.	För förnyad undersökning i skolan
62	13	2	7	2	380	.	För förnyad undersökning på mottagningen
24	10	—	—	—	539	.	Som kontrollelev
							Personalens undersökningar:
—	—	—	—	5	685	.	Lärare
—	—	—	—	—	295	.	Övriga
							Hänvisade till vård:
—	—	—	—	—	27	.	Lärare
—	—	—	—	—	6	.	Övriga

2.41 Kouluhammaslääkärien suorittamat toimenpiteet lääneittäin syyslukukaudella 1964 ja kevätlukukaudella 1965 ¹⁾
Av skoltandläkare utförda åtgärder länsvis under höstterminen 1964 och vårterminen 1965 ¹⁾
Measures performed by school dentists by province under autumn term 1964 and spring term 1965 ¹⁾

Toimenpiteitä Åtgärder Measures	Lääni — Län — Province									
	Uudenmaan Nylands		Turun-Porin Åbo-B:borgs		Ahvenanmaa*) Ålands *)		Hämeen Tavastehus		Kymen Kymmene	
	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965
Yhdellä pinnalla oleva täyte — Fyllning på en yta — <i>Simple filling</i>	66 229	82 954	56 795	80 280	..	..	50 706	66 463	22 511	26 620
Kulma — Hörn — <i>II-class filling</i>	13 641	21 232	9 610	17 582	..	..	11 659	18 442	4 341	6 507
Satula tai terä — Sadel eller krona — <i>MOD or crown</i> ..	1 426	2 217	1 195	2 348	..	..	1 732	3 074	539	851
Eristys — Isolering — <i>Cavity lining (insulation)</i>	47 594	65 741	42 496	68 330	..	..	41 337	57 063	18 150	20 523
Maitohampaan hionta ja penslaus — Mjölktandslipning och pensling — <i>Grinding and painting of deciduous tooth</i>	1 142	856	676	513	..	..	543	470	92	113
Pulpan kattaminen — Pulpaöverkappning — <i>Pulp capping</i>	800	1 405	1 399	1 917	..	..	1 009	2 167	392	543
Pulpan kuolettaminen — Dödande av pulpan — <i>Devitalization</i>	2 455	3 587	2 793	4 207	..	..	3 627	4 577	1 211	1 404
Pulpan kuolettamisen uusiminen — Förnyat dödande av pulpa — <i>Renewal of the devitalization</i>	1 664	2 315	1 457	2 139	..	..	2 375	3 404	557	664
Osittainen pulpan poistaminen ja amputaatiotahna (juurentäyte) — Partiellt avlägsnande av pulpa och amputationspasta (rotfyllning) — <i>Partial pulpectomy and amputationpaste</i>	1 856	2 410	2 040	2 906	..	..	2 600	3 453	918	961
Pulpan poistaminen yksijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med flera rotkanaler och rotfyllning — <i>Pulpectomy of tooth with several roots and rootfilling</i>	193	519	317	688	..	..	318	720	120	280
Pulpan poistaminen monijuurisesta hampaasta ja juurentäyte — Avlägsnande av pulpa från tand med en rotkanal och rotfyllning — <i>Pulpectomy of tooth with single root and rootfillings</i>	122	459	97	193	..	..	180	304	49	74
Märkivän pysyvän hampaan juurenhoido ja juurentäyte — Gangränbehandling av permanenttand och rotfyllning — <i>Treatment of permanent gangrenous tooth with rootfilling</i>	186	431	152	373	..	..	205	419	62	154
Juurenpään leikkaus — Rotspetsresektion — <i>Root resection</i>	21	23	8	4	..	..	12	29	1	3
Abskessin avaus, märkivän hampaan avaus — Öppnande av abscess, av gangrän permanenttand och gangrän mjölktand — <i>Opening of abscess, opening of gangrenous tooth</i>	669	1 215	724	727	..	..	1 171	1 406	232	251
Maitohampaan poisto — Extrahering, mjölktand utan bedövning — <i>Deciduous teeth removed</i>	15 453	15 297	15 823	17 732	..	..	16 618	15 103	9 373	8 605
Pysyvän hampaan poisto — Extrahering, permanenttand utan bedövning — <i>Permanent teeth removed</i>	1 230	1 821	1 993	3 520	..	..	1 900	3 021	1 088	1 415
Puudutus käyntikerralta — Bedövning per gång — <i>Local anaesthesia given</i>	8 923	10 111	9 793	11 977	..	..	9 812	11 261	5 923	5 971
Ikenien hoito ja hammaskiven poisto — Tandkötsbehandling och avlägsnande av tandsten — <i>Treatment of gums and removal of dental calculus</i>	1 113	1 419	378	425	..	..	534	1 064	98	151
Röntgenkuva — Röntgenundersökning — <i>X-ray films taken</i>	1 147	1 476	1 007	903	..	..	979	1 657	115	192
Tapaturmat — Olycksfall — <i>Accidents</i>	2	10	8	10	..	..	2	17	4	3
Hampaiden oikomiset — Tandreglering — <i>Orthodontic cases</i>	47	15	36	128	..	..	14	57	4	9
Valistustyötunteja — Upplysningsarbetstimmar — <i>Hours for educational work</i>	172	179	69	58	..	..	200	125	2	—
Oppilaiden määrä kansakouluissa — Antal elever i folkskolorna — <i>Number of school children in primary schools 1964/65</i>	81 721	81 721	75 544	75 544	2 217	2 217	68 409	68 409	40 981	40 981
Tarkastettu — Undersökta — <i>Number of school children examined</i> ²⁾	45 086	37 484	38 446	37 111	..	2 292	37 675	25 774	19 896	17 031
Hampaat hoidon tarpeessa — Elever i behov av vård — <i>Dental treatment needed</i>	33 229	31 272	29 664	32 059	..	1 695	28 335	24 857	13 827	12 901
Hoidettu valmiiksi — Slutbehandlade — <i>Dental treatment completed</i>	26 823	31 066	23 167	29 216	..	1 783	19 274	24 861	11 992	12 433
Kouluhammashoidosta kieltäytynyt — Vägrad underkasta sig skoltandvård — <i>Number of school children refraining from treatment</i>	1 500	1 682	797	1 192	..	43	615	975	452	410
Asentovirheitä — Tandställningsanomalier — <i>Number of orthodontic cases</i>	2 072	2 279	1 870	1 882	..	31	3 075	2 676	931	1 330
Hampaantäyttöjä — Tandfyllningar — <i>Filling of teeth</i> ..	81 296	106 403	67 600	100 210	..	..	64 097	87 979	27 391	33 978
Juurihoitoja — Rotbehandlingar — <i>Root treatment</i>	3 047	5 057	3 338	4 891	..	..	4 486	6 331	1 382	1 723

¹⁾ Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ollut 36 kunnassa. — I 36 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit. — *No school dental services in*

²⁾ Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko lukuvuoden tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade hela läsårets uppgifter. — *On spring term are*

³⁾ Osa oppilaista on tarkastettu kahdesti. — En del av elever har undersökts två gånger. — *A part of pupils have been examined twice.*

Mikkelin S:t Michels		Kuopion Kuopio		Pohjois-Karjalan Norra Karelen		Vaasan Vasa		Keski-Suomen Mellersta Finlands		Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands		Yhteensä Summa Total		
1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964/1965
20 161	21 413	18 670	21 480	13 465	15 943	32 295	50 023	23 736	28 538	31 206	35 741	21 953	28 628	357 727	458 083	815 810
5 236	5 779	3 723	5 774	3 238	4 604	6 083	11 067	5 176	7 174	6 072	8 489	4 619	6 835	73 398	113 485	186 883
1 459	1 485	645	1 051	737	1 085	1 088	1 722	749	1 056	823	1 278	580	981	10 973	17 148	28 121
21 378	23 183	17 097	21 301	12 903	15 561	25 586	38 859	21 194	26 389	28 750	33 456	16 797	23 334	293 282	393 740	687 022
27	19	343	149	171	25	197	266	61	138	53	26	47	155	3 352	2 730	6 082
494	610	600	690	488	549	998	1 640	610	850	579	1 115	699	743	8 068	12 229	20 297
1 728	1 343	1 063	1 553	1 083	1 543	1 933	3 261	1 212	1 823	2 013	2 570	855	1 037	19 973	26 905	46 878
738	545	455	692	641	822	742	1 325	473	738	710	828	559	800	10 371	14 272	24 643
1 299	1 002	740	1 037	851	1 146	1 387	2 231	793	1 251	1 323	1 712	638	782	14 445	18 891	33 336
266	232	167	340	131	252	264	640	166	322	353	649	87	189	2 382	4 831	7 213
23	36	41	40	32	79	99	163	22	45	58	76	16	9	739	1 478	2 217
42	54	85	121	165	270	142	342	81	108	104	294	44	114	1 268	2 680	3 948
2	1	—	—	—	—	11	22	1	3	—	6	1	2	57	93	150
205	134	163	160	94	147	256	474	262	322	238	541	281	271	4 295	5 648	9 943
7 729	6 686	9 672	6 694	7 760	6 081	13 359	15 474	10 238	9 708	19 763	17 633	13 051	11 704	138 839	130 717	269 556
1 704	2 016	3 619	3 574	2 364	3 315	4 024	5 974	1 847	2 689	7 416	9 626	2 827	4 004	30 012	40 975	70 987
6 638	7 077	8 304	7 042	6 873	7 541	11 387	13 990	7 303	7 631	15 972	16 929	9 387	9 226	100 315	108 756	209 071
148	77	99	48	44	64	204	480	266	415	66	147	63	111	3 013	4 401	7 414
199	287	103	212	58	108	210	712	706	1 052	157	250	104	137	4 785	6 986	11 771
—	—	2	4	—	1	1	12	14	4	—	3	2	3	35	67	102
4	—	7	48	—	—	39	37	1 097	1 458	24	29	118	22	1 390	1 803	3 193
6	—	7	—	13	21	6	—	194	316	412	294	—	15	1 081	1 008	2 089
32 051	32 051	38 646	38 646	32 237	32 237	58 384	58 384	33 445	33 445	66 447	66 447	35 325	35 325	565 407	565 407	565 407
13 627	9 215	13 644	9 370	9 526	8 408	23 004	24 190	13 794	12 873	22 327	18 957	15 878	11 731	252 903	214 436	467 339
11 736	8 445	10 420	8 006	8 184	7 726	19 279	22 573	11 274	12 185	19 290	17 142	13 587	12 652	198 825	191 513	390 338
7 959	7 175	7 190	6 789	5 707	6 899	13 094	18 136	8 236	9 742	13 766	13 999	9 680	11 239	146 888	173 338	320 226
329	328	374	398	502	650	854	1 016	588	506	1 106	850	403	669	7 520	8 719	16 239
686	382	577	527	580	770	691	598	726	702	1 390	1 314	1 329	800	13 927	13 291	27 218
26 856	28 677	23 038	28 305	17 440	21 632	39 466	62 812	29 661	36 768	38 101	45 508	27 152	36 444	442 098	588 716	1 030 814
1 837	1 459	1 196	1 698	1 273	1 894	2 159	3 872	1 325	2 051	2 076	3 278	1 067	1 367	23 186	33 621	56 807

36 communes.
entered data for the whole school year.

2.42 Kouluhammaslääkärien toiminta lääneittäin lukuvuonna 1964/65 ¹⁾
Skoltandläkarverksamhet länsvis under läsåret 1964/65 ¹⁾
School dental services by province in the school year 1964/65 ¹⁾

Lääni Län Province	Kunnat, joissa on ollut kouluhammaslääkäri- toimintaa Kommuner med skoltand- läkarverksamhet Communes with school dental services		Kouluhammaslääkärit Skoltandläkare School dentists	Kansakoulupilaat lukuvuonna 1964/65 Folkskolelever under läsåret 1964/65 Pupils in primary schools in the school year 1964/65	Tarkastettuja Undersökta Examined pupils		Tarkastetuista hoidon tarpeessa Av undersökta i behov av vård Of examined, treatment needed	Hoidettu valmiiksi Slutbehandlade Complete treatment	100 valm.hoid. lasta kohti Per 100 slutbehandlade barn Per 100 pupils treated compl.						Tarkastettuja kouluhammaslääk. kohti Undersökta per skoltandläkare Examined pupils per school dentist	Valm.hoid. kouluhammaslääk. kohti Slutbehandlade per skoltandläkare Completely treated pupils per school dentist
	Luku Antal Num- ber	%			Luku Antal Num- ber	% ^{a)}			%	Hampaan täyttämisiä Tandfyllningar Filling of teeth	Juurihoidoja Rothandlingar Root treatment	Maitohampaan poistoja Temporära tänder extra- heringar Deciduous teeth extracted	Pysyvän hampaan poistoja Permanent tänder extra- heringar Permanent teeth extracted			
1964/1965																
Uudenmaan — Nylands ...	46	100.0	154	81 721	82 570	101.1	78.1	57 889	308	15	53	19	536	375		
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	113	96.6	184	75 544	75 557	100.0	81.7	52 383	320	16	64	10	410	284		
Ahvenanmaa — Åland	16	100.0	..	2 217	2 292	103.4	74.0	1 783	...	...	...	...	...	...		
Hämeen — Tavastehus	58	98.3	139	68 409	63 449	92.7	83.8	44 135	344	24	139	11	456	318		
Kymen — Kymmene	34	97.1	74	40 981	36 927	90.1	72.3	24 425	251	12	78	13	499	330		
Mikkelin — S:t Michels ...	27	90.0	41	32 051	22 842	71.2	88.4	15 134	272	21	95	24	557	369		
Kuopion — Kuopio	24	82.8	38	38 646	23 014	59.5	80.0	13 979	367	20	117	19	605	368		
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	18	85.7	30	32 237	17 934	55.6	88.7	12 606	322	39	91	45	597	420		
Vaasan — Vasa	69	88.5	105	58 384	47 194	80.8	88.7	31 230	327	19	92	32	449	297		
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	32	94.1	64	33 445	26 667	79.7	88.0	17 978	369	19	110	25	416	280		
Oulun — Uleåborgs	49	87.5	71	66 447	41 284	62.0	88.2	27 765	301	19	134	16	581	391		
Lapin — Lapplands	24	96.0	44	35 325	27 609	78.1	95.0	20 919	328	12	118	32	627	475		
Yhteensä — Summa — Total	510	93.4	944	565 407	467 339	82.7	83.5	320 226	320	18	84	22	493	339		
1963/1964	500	91.4	917	583 386	435 389	74.6	79.6	285 842	316	19	82	23	475	312		
1962/1963	490	89.4	881	596 114	433 834	72.8	80.5	287 124	304	19	80	24	492	326		
1961/1962	492	89.8	826	611 855	447 350	73.1	82.3	296 056	290	19	81	22	542	358		
1960/1961	479	87.2	771	625 968	442 438	70.7	81.5	291 058	279	16	84	24	574	378		
1959/1960	426	77.7	706	633 241	460 037	72.6	79.7	285 610	264	19	86	28	652	405		
1958/1959	418	76.2	698	628 655	415 143	66.0	80.7	266 947	261	20	79	41	595	382		
1957/1958	374	68.2	588	622 331	378 306	60.8	79.1	239 415	255	19	80	33	819	407		
Syyslukukausi 1964 — Hösttermin 1964 — Autumn term 1964																
Uudenmaan — Nylands ...	45	97.8	145	81 721	45 086	55.2	73.7	26 823	303	11	58	4	311	185		
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	97	82.9	157	75 544	38 446	50.9	77.1	23 167	292	14	68	8	245	148		
Ahvenanmaa — Åland ³⁾ ..	..	..	..	2 217	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..		
Hämeen — Tavastehus	59	100.0	138	68 409	37 675	55.0	75.2	19 274	333	23	86	9	273	140		
Kymen — Kymmene	33	94.2	73	40 981	19 896	48.5	69.5	11 992	228	11	78	9	273	164		
Mikkelin — S:t Michels ...	28	93.3	39	32 051	13 627	42.5	86.1	7 959	229	23	97	21	349	204		
Kuopion — Kuopio	23	79.3	36	38 646	13 644	35.3	76.4	7 190	320	16	134	50	379	200		
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	21	100.0	27	32 237	9 526	29.5	85.9	5 707	306	22	136	41	352	211		
Vaasan — Vasa	64	82.0	83	58 384	23 004	39.4	83.8	13 094	301	16	102	30	277	158		
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	28	82.3	59	33 445	13 794	41.2	81.7	8 236	360	16	124	22	234	140		
Oulun — Uleåborgs	41	73.2	54	66 447	22 327	33.6	86.4	13 766	277	15	144	54	413	255		
Lapin — Lapplands	22	88.0	35	35 325	15 878	44.9	85.6	9 680	280	11	135	29	453	277		
Yhteensä — Summa — Total	461	84.4	846	565 407	252 903	44.7	78.6	146 888	301	16	95	20	299	173		
Kevätlukukausi 1965 — Vårtermin 1965 — Spring term 1965																
Uudenmaan — Nylands ...	45	97.8	150	81 721	37 484	45.9	83.4	31 066	343	16	49	6	250	207		
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	107	91.4	179	75 544	37 111	49.1	86.4	29 216	343	17	61	12	207	163		
Ahvenanmaa — Åland ³⁾ ..	16	100.0	..	2 217	2 292	103.4	73.9	1 783	...	...	...	...	...	...		
Hämeen — Tavastehus	59	100.0	137	68 409	25 774	37.7	96.4	24 861	354	25	61	12	188	181		
Kymen — Kymmene	35	100.0	55	40 981	17 031	41.6	75.8	12 433	273	14	69	11	310	226		
Mikkelin — S:t Michels	21	70.0	35	32 051	9 215	28.8	91.6	7 175	203	20	93	28	263	205		
Kuopion — Kuopio	19	65.5	32	38 646	9 370	24.2	85.4	6 789	417	25	99	52	293	212		
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	15	71.4	24	32 237	8 408	26.1	91.8	6 899	314	27	88	48	350	287		
Vaasan — Vasa	54	69.2	94	58 384	24 190	41.4	93.3	18 136	346	21	85	33	257	193		
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	31	91.1	56	33 445	12 873	38.5	94.6	9 742	377	21	100	28	230	174		
Oulun — Uleåborgs	45	80.4	60	66 447	18 957	28.5	90.4	13 999	325	23	126	69	315	233		
Lapin — Lapplands	21	84.0	41	35 325	11 731	33.2	97.8	11 239	324	12	104	36	286	274		
Yhteensä — Summa — Total	468	85.7	863	565 407	214 436	37.9	89.3	173 338	339	19	75	24	248	201		

¹⁾ Kouluhammaslääkäritoimintaa ei ole lukuvuoden aikana ollut 36 kunnassa. — I 36 kommuner har ingen skoltandläkarverksamhet förekommit under läsåret. — No school dental services in 36 communes during school year.

²⁾ Osa oppilaista on tarkastettu kahdesti. — En del av elever har undersökts två gånger. — A part of pupils have been examined twice.

³⁾ Kevätlukukauden kohdalle on merkitty koko lukuvuoden tiedot. — I vårterminens kolumn är antecknade hela läsårets uppgifter. — On spring term are entered data for the whole school year.

3. TARTUNTATAUDIT JA NIIDEN EHKÄISEMINEN

Kertomusvuoden aikana vahvistettu uusi terveydenhuoltolaki (469/65) on merkittävä uudistus myös tartuntatautien vastustamistyön kannalta. Koska laki kuitenkin astuu voimaan vasta 1. 1. 1967 on sen pääperiaatteita syytä käsitellä myöhemmin.

Tartuntatauteihin sairastuneista saadaan tilastotietoja ilmoituksista ja yhteenvedoista, joita lääkärit ja sairaalat laativat toteamistaan taudintapauksista.

Yleisvaaralliseen tartuntatautiin sairastuneesta (lavantauti, pikkulavantauti, ja muut salmonellainfektiot, kolera, punatauti, kurkkumätä, rutto, pitaali, pernarutto, lapsihalvaus, isorokko, keltakuume ja pilkkukuume) on laadittava erillinen ilmoitus ja muihin tartuntatauteihin sairastuneista yhteenveto viikon aikana todetuista tapauksista. Yleisvaarallisista tartuntataudeista on lisäksi puhelimitse tehtävä ilmoitus lääkintöhallitukselle.

Laboratoriotutkimuksin ei kaikkia taudintapauksia voida varmistaa ja itse ilmoittamisessakin on todettu laiminlyöntejä. Tilastoja voidaan käyttää puutteista huolimatta vertaileviin selvityksiin, ja kokonaismäärät antavat kuvan kehityksen suunnasta.

Tartuntatauteihin kuolleista saadaan tiedot kuolleisuustilastosta. Sairaaloiden vuositilastoista taas saadaan tiedot hoidetuista tartuntatautipotilaista.

Tauluissa 3.1.—3.5. on esitetty tärkeimpiin tartuntatauteihin sairastuneitten määrät vuosina 1938—1964.

Vuoden 1965 tartuntatautitilastossa huomio kiintyy lähinnä salmonellatauteihin. Lavantautia oli edelleen hajatapauksina koko maassa. Pohjan kunnassa esiintyi pieni epidemiakin. Kahden puutarhatyöntekijän perheen jäsenistä 6 sairastui tähän tautiin. Tartunnan lähteenä pidettiin perheiden käyttämää kaivoa, jonka viereissä kulki viemäriä. Tartunnan aiheuttajaa ei kuitenkaan onnistuttu eristämään kaivon vedestä. Lieksan työfusenemisellä alueella todettiin laitoksessa ollut basillinkantaja. Osa pikkulavantautitapauksista on todettu sappirakkoleikkausten yhteydessä. Hiiri-

Joitakin lavantautitapauksia saatiin selville sappirakontulehdusten ja sappirakonleikkausten yhteydessä.

Vain yksi sairastuneista oli saanut tartuntansa ulkomailla (Kanarian saarilla).

Niin ikään pikkulavantautia ilmeni hajatapauksina maassamme, Ahvenanmaata lukuun ottamatta jokaisessa läänissä. Pielisjärven kunnalliskodissa esiintyi 8 potilaan epidemia. Tartuttajaksi todettiin laitoksessa ollut basillinkantaja. Osa pikkulavantautitapauksista on todettu sappirakkoleikkausten yhteydessä. Hiiri-

3. SMITTSAMMA SJUKDOMAR OCH DERAS FÖREBYGGANDE

Den under berättelseåret stadfästa nya hälsovårdslagen (469/65) är en betydande reform också i arbetet, som gäller bekämpandet av smittsamma sjukdomar. Emedan lagen dock träder i kraft först den 1. 1. 1967, är det mera på sin plats att behandla dess huvudprinciper senare.

Statistiska uppgifter om de insjuknade i smittsamma sjukdomar erhålles ur rapporter och sammandrag, vilka läkarna och sjukhusen uppgör över konstaterade sjukdomsfall.

Angående en insjuknad i en allmänt farlig smittsam sjukdom (tyfus, paratyfus och andra salmonellainfektioner, kolera, dysenteri, difteri, pest, spetälska, mjältbrand, polio, smittkoppor, gula febern och fläcktyfus) bör ett separat meddelande göras och över andra konstaterade fall av smittsam sjukdom ett sammandrag av under en vecka insjuknade. Till medicinalstyrelsen bör dessutom per telefon rapporteras om allmänt farliga smittsamma sjukdomar.

Genom laboratorieundersökningar kan alla sjukdomsfall inte verifieras och även i själva rapporteringen har försummelser konstaterats. Trots bristerna kan de statistiska uppgifterna användas vid jämförande utredningar, och totalantalen ger en bild av utvecklingstendensen.

Uppgifterna om de döda står att få ur mortalitetsstatistiken. I sjukhusens årsstatistik finns uppgifter om de vårdade patienterna i smittsamma sjukdomar.

I tabellerna 3.1—3.5 har framställts antalet insjuknade i de viktigaste smittsamma sjukdomarna under åren 1938—1964.

I statistiken över smittsamma sjukdomar för år 1965 fäster man närmast avseende vid salmonella sjukdomarna. Tyfus förekommer fortfarande som enskilda fall i hela landet. I Pojo kommun förekom en mindre epidemi. I två trädgårdsarbetarfamiljer insjuknade sex familjemedlemmar i denna sjukdom. Smittkällan ansågs vara en gammal brunn belägen i ett hörn av trädgården, som familjerna använde. Ett avloppsdike rann i dess omedelbara närhet, men smittans förorsakare kunde inte isoleras ur brunnsvattnet. På Lieksa tyfusendemiska område konstaterades två fall i Pielisjärvi kommunalhem.

Några tyfusfall kunde utredas i samband med gallblåsinflammationer och -operationer.

Endast en av de insjuknade hade blivit smittad under sin vistelse i utlandet (på Kanarieöarna).

Paratyfus förekom likaledes i vårt land som enskilda fall, fränsett Åland, konstaterades den i varje län. I Pielisjärvi kommunalhem förekom en epidemi omfattande 8 patienter. Besmittaren konstaterades vara en bacillbärare, som fanns i inrättningen. En del paratyfusfall har blivit konstaterade i samband med gall

lavanautiepidemioitten johdosta suoritetuissa joukkotutkimuksissa löytyi lukuisia pikkulavanautidinkantajia.

Muut salmonellojen aiheuttamat taudintapaukset (687) esiintyivät yleensä ravintoinfektioiden yhteydessä. Salmonelloosin sairastuneista 687 potilaasta 585 oli hiirilavanautiin sairastuneita. Ylivoimaisesti tavallisin oli siis hiirilavanauti. Sitä todettiin Ahvenanmaata ja Pohjois-Karjalaa huomioon ottamatta tasaisesti koko maassa. Epidemiat olivat vähäisiä ja rajoittuivat yleensä maanviljelijäperheisiin ja niihin naapureihin, jotka ostivat näiltä perheiltä maitoa. Epidemioista mainittakoon Pirkkalan, Hartolan, Heinolan mlk:n, Hanka-salmen ja Kiimingin epidemiat. Näissä epidemioissa sairastuneitten lukumäärä vaihteli 14 ja 26 potilaan välillä. Lähes kaikki sairastuneet kuuluivat maanviljelijäperheisiin.

Maito on osoittautunut pahimmaksi taudinlevittäjäksi ja se on useimmiten saastunut sairastuneen ihmisen välityksellä.

Hiirilavanauti on tavallinen myös karjan keskuudessa, ja joissakin tapauksissa karja onkin ollut saastuttaja. Niissä perheissä, joissa sairastumisia on havaittu, ravintohygienia on yleensä ollut valitettavan kehoa.

Helsingissä ja sen lähikunnissa esiintyi salmonelloosipotilaita, lähinnä hiirilavanautipotilaita 195. Ilmeisesti Helsingissä on melkoinen määrä aikaisemmista epidemioista jääneitä tuntemattomia tartunnankantajia.

Muitten salmonellaryhmään kuuluvien bakteerien aiheuttamiin tauteihin sairastui 102 henkilöä.

Lähinnä vähäisiä laitosepidemioita aiheuttivat *Salmonella montevideo*, *S. senftenberg*, *S. enteritidis* ja *S. isangi*. Muita todettuja kantoja olivat *S. newport*, *S. schwarzengrund*, *S. oranienburg*, *S. bareilly*, *S. cubana*, *S. derby*, *S. thompson*, *S. choleraesuis* ja *S. heidelberg*. Maassamme todettujen salmonellakantojen määrä nousee jatkuvasti. Osa niistä tulee maahan ravintoaineiden mukana, osa turistien tuomina.

Hinkuyskatapausten määrä vähenee jatkuvasti. Melkoinen määrä jää kuitenkin diagnosoimatta, sillä rokotusten ansiosta ne ilmenevät varsin lievinä.

Punatautia (*Shigella Sonnei*) tuli maahamme lähinnä turistien tuomana. Taudintapaukset olivat kuitenkin siinä määrin vaikeita, että ne joutuivat joko sairaalahoitoon tai muuten tarkkaan eristykseen ja epidemiat saatiin estetyksi.

Vuonna 1965 todettiin — kolmen vuoden tauon jälkeen — yksi difteriatapauskin. Potilas oli saanut tartuntansa Kairosta.

Niin ikään havaittiin yksi malariatapaus. Sairastunut henkilö oli matkustellut laajalti Kauko-Idässä.

Influenssaa oli keväällä runsaasti. Epidemian aiheuttajana oli virus A 2. Mistä tauti maahamme tunkeutui, ei voida täysin varmasti sanoa. Kuitenkin on syytä ottaa huomioon, että ensimmäinen viruseristys onnistui Moskovassa käyneestä ja kotimatalla sairastuneesta henkilöstä. Vaikkakin tilastossa mainitaan noin 100 000 henkilön sairastuneen influenssaan, niin työpaikoilta saatujen tietojen mukaan todellinen lukumäärä lienee

blåsoperationer. I gruppundersökningar beroende på musparatyfusedemier hittades talrika bacillbärare av paratyfus.

De övriga salmonellasjukdomsfallen (687) förekom mestadels i samband med livsmedelsinfektioner. Av dessa 687 insjuknade i salmonellosis har 585 varit musparatyfusfall. Musparatyfus var sålunda överlägset den vanligaste. Denna sjukdom har brett ut sig jämnt över hela landet frånsett Åland och Norra Karelen. Epidemierna var obetydliga och förekom i allmänhet hos lantbrukarfamiljer och de grannar, vilka köper mjölk av dem. Det må nämnas epidemierna i Pirkkala, Hartola, Heinola landskommun, Hanka-salmi och Kiiminki. Under dessa epidemier varierade antalet insjuknade från 14 till 26 patienter. Nästan alla insjuknade hörde till lantbrukarfamiljer.

Mjölkens har visat sig vara den farligaste smittokällan och mestadels har den besmittats medels den insjuknade människan. Musparatyfus är även vanlig hos boskap. I somliga fall har boskapen varit besmittaren. I de familjer, där sjukdomsfall konstaterats, har näringshygien varit på beklagligt dåligt nivå.

I Helsingfors och dess grannkommuner förekom 195 salmonellosisfall, närmast musparatyfus. Uppenbarligen finns det i Helsingfors talrika obekanta smittbärare, vilka blivit kvar från tidigare epidemier.

I sjukdomar förorsakade av övriga bakterier i salmonellagruppen insjuknade 102 personer.

Närmast små inrättningssepidemier har varit förorsakade av *Salmonella montevideo*, *S. senftenberg*, *S. enteritidis* och *S. isangi*. Övriga konstaterade stammar har varit *S. newport*, *S. schwarzengrund*, *S. oranienburg*, *S. bareilly*, *S. cubana*, *S. derby*, *S. thompson*, *S. choleraesuis* och *S. heidelberg*. Antalet konstaterade salmonellatyper i vårt land stiger kontinuerligt. En del av dem importeras genom näringsämnen, en del genom turister.

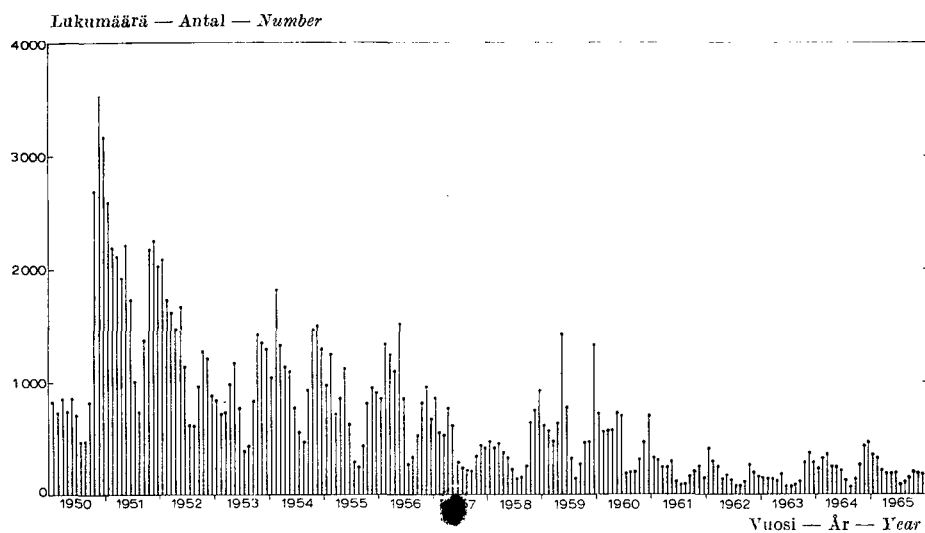
Kikhostan minskar fortfarande. Ett ansevärt antal fall blir dock odiagnostiserade, ty den förekommer ganska lindrig tack vare vaccineringsarna.

Dysenteri (*Shigella Sonnei*) kom till vårt land närmast genom turisttrafiken. Sjukdomsfallen var dock så svåra, att de vårdades på sjukhus eller blev annars noggrant isolerade, och epidemierna kunde förhindras.

Ett difterifall konstaterades år 1965 efter en paus på tre år. Patienten hade blivit besmittad i Kairo.

Likaledes har en person insjuknat i malaria. Den insjuknade personen hade rest vitt och brett i Fjärran Östern.

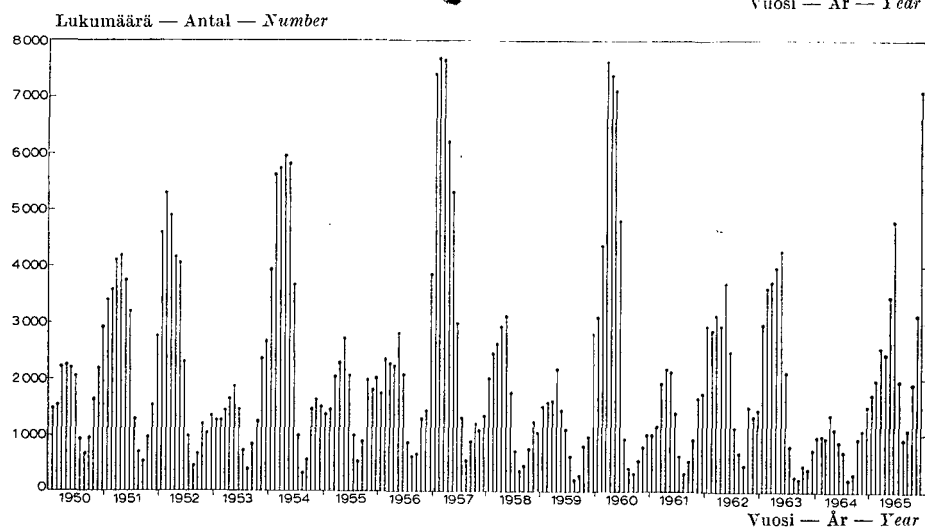
Talrika influensafall förekom på våren. Virus A 2 var orsaken. Varifrån sjukdomen bröt sig in i vårt land, kan inte sägas fullt säkert. Emellertid är det skäl att ta i betraktande, att det första isolerade virusprovet lyckades, då det togs av en person, som besökt Moskva och insjuknat under hemfärden. Fastän i statistiken nämnes, att ungefär 100 000 personer insjuknat i influensa, torde det verkliga antalet vara ungefär fem-

Kuvio 3.1 Tulirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65

Fig. 3.1 Månatliga fall av skarlatansfeber åren 1950—65

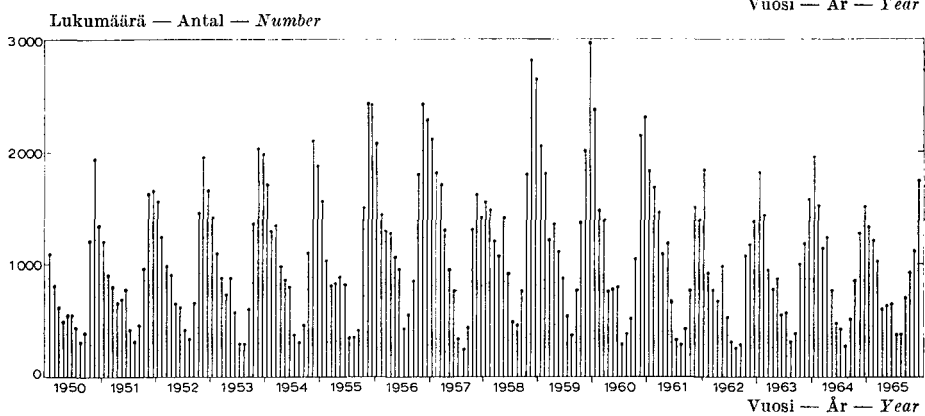
Fig. 3.1 Cases of scarlet fever by month in 1950—65

Kuvio 3.2 Tuhkarokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65

Fig. 3.2 Månatliga fall av mässling åren 1950—65

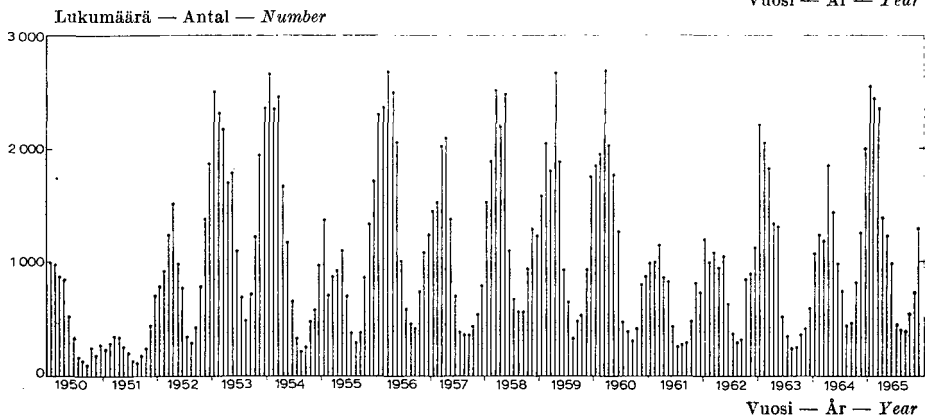
Fig. 3.2 Cases of measles by month in 1950—65

Kuvio 3.3 Vesirokkotapaukset kuukausittain vuosina 1950—65

Fig. 3.3 Månatliga fall av vattkoppor åren 1950—65

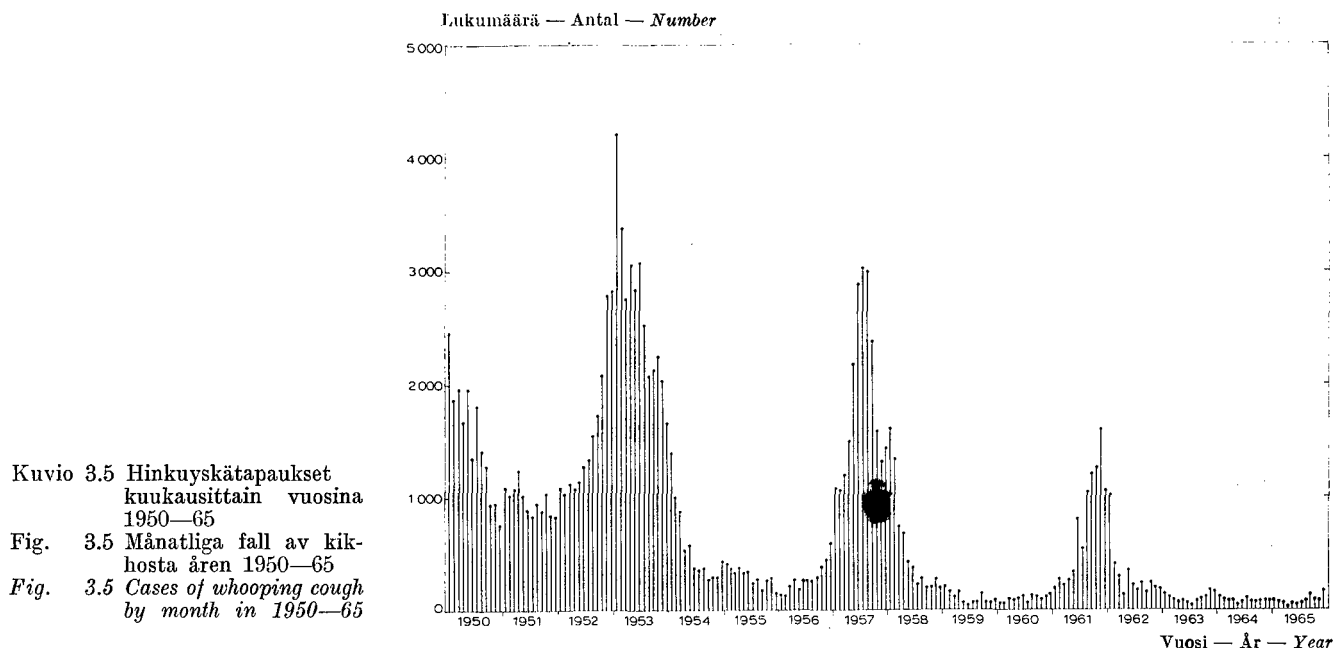
Fig. 3.3 Cases of chickenpox by month in 1950—65

Kuvio 3.4 Sikotautitapaukset kuukausittain vuosina 1950—65

Fig. 3.4 Månatliga fall av påsjsjuka åren 1950—65

Fig. 3.4 Cases of mumps by month in 1950—65

Kuvio 3.5 Hinkuyskäta-paukset
kuukausittain vuosina
1950—65

Fig. 3.5 Månatliga fall av kik-
hosta åren 1950—65

Fig. 3.5 Cases of whooping cough
by month in 1950—65

noin viisinkertainen. Siitä huolimatta, että influenssa oli laadultaan lievää, aiheutti se mm. keuhkokuume-tapausten lisääntymisen edelliseen vuoteen verrattuna.

Poliota ei maassamme ollut. Likavesiä ja potilaista otettuja näytteitä tutkittiin jatkuvasti polioviruksen löytämiseksi, mutta tuloksetta.

Tartuntatautiin hoitopaikkoja oli vuoden 1965 päättyessä 529 eli 11.4 100 000 henkilöä kohti.

Tartuntatautiin vuoksi hoidettavien määrä on laskeutunut voimakkaasti vuodesta 1945 lähtien, kuten tämän julkaisun sairaalatoimintaa koskevasta osasta nähdään.

Kuvioissa 3.1—3.5 on esitetty eräiden tartuntatauti-tapausten lukumäärät kuukausittain 1950—1965. Edellisessä, vuoden 1964 julkaisussa oli eräiden tartuntatautiin ennusteet vuodelle 1965, mistä ennusteet oli tehty vuonna 1963. Tuli- ja vesirokkotapausten ennusteet toteutuivat melko tarkasti, mutta tuhkarokko-, sikotauti- ja hinkuyskäta-pauksen ennusteet eivät. Vuoden 1966 julkaisussa esitetään vuonna 1965 laaditut ennusteet vuosille 1966 ja 1967.

Rokotukset. Nykyinen rokotuslaki tuli voimaan 1. 1. 1952. Sen mukaan rokotus on väestölle vapaaehtoisista muutamia vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta, ellei valtioneuvosto nimenomaan toisin määrää. Lasten rokotukset kuuluvat osana tavanomaiseen neuvola- ja kouluterveydenhoitotyöhön. Rokotuksia suoritetaan myös yleisissä rokotustilaisuuksissa, joita terveydenhoitolautakuntien on järjestettävä alueillaan lääninlääkäriin valvonnassa. Puolustusvoimissa, rajavartiolaitoksessa ja vankeinhoitohallinnon alaisissa laitoksissa rokotusten järjestelystä huolehtii kyseisen hallintohaaran tai laitoksen ylilääkäri tai vastaava ylin lääkintäviranomais.

Rokottajina toimivat lääkärit, mutta sairaanhoitajille, terveyssisareille ja kättilöille, jotka ovat saaneet rokotusopetusta, voi lääninlääkäri antaa luvan toimittaa rokotuksia yleisissä rokotustilaisuuksissa. Yksi-

faldigt enligt arbetsplatsernas uppgifter. Ehuru influenssan var lindrig, förorsakade den bl.a. en ökning av lunginflammationsfall i förhållande till föregående år.

Inga poliofall fanns i landet. Avloppsvattnen och patientproven undersöktes kontinuerligt för att hitta poliovirus, men utan resultat.

Antalet vårdplatser för smittsamma sjukdomar var vid slutet av år 1965 529, d.v.s. 11.4 per 100 000 personer.

Antalet vårdade för smittsamma sjukdomar har sjunkit kraftigt sedan år 1945, såsom framgår ur den del av denna statistik, som berör sjukhusverksamheten.

I figurerna 3.1—3.5 har framställts antal fall i några smittsamma sjukdomar månadsvis för åren 1950—1965. I föregående, 1964 års publikation fanns prognoser för år 1965, vilka räknats ut år 1963. Prognoserna över scharlakansfeber- och vattkoppsfallen slog in rätt noggrant, men mässlings-, påssjukdoms- och kikhostfallens prognoser höll inte. I publikationen år 1966 framställs år 1965 utarbetade prognoser för åren 1966 och 1967.

Vaccineringar. Den nuvarande lagen om vaccinering trädde i kraft den 1. 1. 1952. Enligt den är vaccineringen för befolkningen frivillig på några få undantag när, om inte statsrådet uttryckligen föreskriver annorlunda. De verkställda vaccineringarna för barn är en del av rådgivningsbyråernas och skolornas hälsovårdsarbete. Vaccineringar utföres även vid allmänna vaccinations-tillfällen, som hälsovårdsnämnderna är skyldiga att anordna inom sitt område under länsläkarens övervakning. Inom försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet och i inrättningar underlydande fängvårdsförvaltningen organiseras vaccineringarna av överläkaren för ifrågavarande förvaltningsgren eller anstalt eller av motsvarande högsta medicinalmyndighet.

Vaccineringarna utföres av läkare, men sjuksköterskor, hälsosystrar och barnmorskor, vilka fått undervisning av vaccinering, kan av länsläkaren erhålla tillstånd att vaccinera vid allmänna vaccinationstillfällen.

tyistä rokotustoimintaa saa maassa harjoittaa vain laillistettu lääkäri.

Yleisissä rokotustilaisuuksissa rokotetuista maksetaan rokottajalle sisäasiainministeriön määräämä palkio. Rokotus on rokotettavalle maksutonta.

Rokotustoiminnassa on seurattu edellisenä kertomusvuonna selostettuja suuntaviivoja.

Rokotettujen määrä käy selville tauluista 3.4 ja 3.5, joissa samalla kertaa annetut rokotukset on eritelty osatekijöihin, ja suoritettuja rokotuksia on siten enemmän kuin rokotuskertoja.

Sukupuolitaudit. Sukupuolitautilaki, joka nykyisessä muodossaan on annettu vuonna 1952, velvoittaa tarttuvassa vaiheessa olevaa sukupuolitautia sairastavan tai siitä epäillyn alistumaan tutkimukseen ja hoitoon. Jokaiseen kuntaan on nimitettävä sukupuolitautilien virkalääkäri, jonka antama hoito on potilaalle ilmainen, mutta korvataan lääkärille valtion varoista. Suurissa kaupungeissa on nimetty vakinainen sukupuolitauteja hoitava lääkäri, joka samalla toimii sukupuolitautilien poliklinikan lääkärinä. Kaupungeissa, joissa on useampia kaupunginlääkäreitä, on tehtävä annettu jollekin heistä lisätoimeksi. Tarvittaessa tutkimukset ja hoito annetaan sairaalassa. Yliopistollisissa keskussairaloissa on toiminnassa iho- ja sukupuolitautilien erikoisosastoja.

Hoidon aloittavan lääkärin velvollisuuksiin kuuluu tehdä jokaisesta taudintapauksesta tilastotarkoituksia varten nimetön ilmoitus terveydenhoitoviranomaisille. Jos lääkäri ei saa tartunnanlähdeä tutkittavaksi tai hoitoon, velvoittaa laki ilmoittamaan tämän nimen tai tuntemerkit virkalääkärille, joka viranomaisena ryhtyy asiaa selvittämään. Monet potilaat ovat haluttomia tällaiseen yleisen edun kannalta välttämättömään yhteistyöhön tai tilapäissuhteista johtuen eivät tunne tartunnan lähdeä. Valitettavasti tämä sukupuolitautilien vastustamistyön tärkein tehtävä usein epäonnistuu. Tässä vaikeassa työssä tarvittaisiin lääkäreiden apuna tehtäviinsä perehtyneitä ja väsymättömiä sosiaalihoitajia.

Ratifioidessaan ns. Brysselin sopimuksen vuonna 1926, maamme sitoutui hoitamaan sukupuolitauteihin sairastuneet merimiehet maksutta. Tämän hoidon antamiseksi on olemassa erityisiä sukupuolitautilien poliklinikoita ja muita hoitokeskuksia, joiden sijaintipaikat ovat seuraavat: Hamina, Hanko, Helsinki, Kaskinen, Kemi, Kokkola, Kotka, Kristiinankaupunki, Loviisa, Maarianhamina, Mäntyluoto (Pori), Naantali, Oulu, Pietarsaari, Porvoo, Raabe, Rauma, Reposaari (Pori), Röyttä (Tornio), Tammisaari, Tornio, Turku, Uusikaupunki, Vaasa, Valko (Loviisa), Ykspihlaja (Kokkola). Niissä toimivat lääkärit ovat yleensä samalla paikkakuntansa sukupuolitautilien virkalääkäreitä. WHO julkaisee kansainvälistä luetteloa edellä mainitun sopimuksen edellyttämistä hoitopaikoista ja niiden aukioloajoista. (World Directory of Venereal-Disease Treatment Centers at Ports. Geneve 2. p. 1961, 164 s.)

Vuoden 1965 aikana varhaislyfiliis yleistyi suuresti niin Suomessa kuin muuallakin maailmassa. Lukumäärä lisääntyi melko tasaisesti kaikissa ikäryhmissä. Pääosa uusista tapauksista todettiin satamakaupungeissa ja nimenomaan Helsingissä, jonka osuus oli 46.2 % kai-

Endast en legitimerad läkare får bedriva privat vaccinationsverksamhet i landet.

För varje vaccinerad vid de allmänna vaccinations-tillfällena betalas åt vaccinatorn ett arvode, som inrikesministeriet fastställt. Vaccineringen är avgiftsfri för den vaccinerade.

I vaccineringsverksamheten har samma riktlinjer följts, som redogjorts föregående berättelseår.

Antalet vaccinerade framgår ur tabellerna 3.4 och 3.5, där de på samma gång utförda kombinerade vaccineringsringarna fördelats i sina delfaktorer, och sålunda är antalet utförda vaccineringsringar större än antalet vaccinerade.

Könssjukdomar. Lagen om könssjukdomar, som i sin nuvarande form givits år 1952, ålägger den som lider eller misstänkes lida av könssjukdom i smittsam skede att underkasta sig undersökning och vård. I varje kommun bör utnämnas en tjänsteläkare för könssjukdomar, som behandlar patienten gratis, men som får ersättning ur statsmedel. I de större städerna har för vården av könssjukdomar utnämnts en ordinarie läkare, som samtidigt arbetar som läkare på polikliniken för könssjukdomar. I de städer där det finns flera stadsläkare har uppgiften tilldelats någon av dem. Vid behov undersöks och behandlas patienten på sjukhus. Vid universitetscentralsjukhusen verkar specialavdelningar för hud- och könssjukdomar.

Läkaren, som börjat behandlingen, är skyldig, att vid varje sjukdomsfall insända för statistiska ändamål en anonym rapport till hälsovårdsmyndigheterna. Om läkaren inte får smittokällan till undersökning eller behandling, förpliktar lagen, att han anmäler dennes namn eller signalement till tjänsteläkaren, som i egen-skap av myndighet tar itu med att reda ut ärendet. Många patienter är ovilliga till detta i det allmännas intresse nödvändiga samarbetet eller också känner de inte smittokällan beroende på ett tillfälligt förhållande. Tyvärr misslyckas ofta denna viktigaste uppgift i arbetet för bekämpandet av könssjukdomar.

I och med ratificeringen av det s.k. Brysselavtalet år 1926 förband sig vårt land att ge avgiftsfri vård åt sjömän. För denna vård finns speciella polikliniker för könssjukdomar och andra vårdcentraler, vilka är belägna i: Fredrikshamn, Hangö, Helsingfors, Kaskö, Kemi, Gamlakarleby, Kotka, Kristinestad, Lovisa, Mariehamn, Mäntyluoto (Björneborg), Nådendal, Uleåborg, Jakobstad, Borgå, Brahestad, Raumo, Räfsö (Björneborg), Röyttä (Torneå), Ekenäs, Torneå, Åbo, Nystad, Vasa, Valko (Loviisa), Yxpila (Gamlakarleby). De läkare, vilka är verksamma i dem, är i allmänhet samtidigt tjänsteläkare för könssjukdomar på orten. WHO utger en internationell förteckning över de förut-satta vårdställen enligt ovannämnda avtal samt deras mottagningstider. (World Directory of Venereal-Disease Treatment Centers at Ports. Geneve 2. p. 1961, 164 s.)

Under år 1965 blev syfilis i tidigt skede betydligt mera allmän i Finland såsom också annorstädes i världen. Antalet ökade tämligen jämnt i alla åldersgrupper. Huvuddelen av de nya fallen konstaterades i hamnstäderna och speciellt i Helsingfors, där andelen var

kista uusista tapauksista. Merimiesten ja turistien ulkomailla saamien tartuntojen määrä on vähentynyt edellisestä vuodesta 5.8 %. Satamakaupungeissa, ennen kaikkea Helsingissä ja Turussa ovat omat tartuttajakuntansa. Niinpä suurin osa maaseudulla todetuista tapauksista on saanut tartuntansa kaupungissa käydessään. Niillä seuduilla, jotka ovat kauempana suurista asutuskeskuksista, ei syfilistä juuri ole esiintynyt. Lapin läänistä ilmoitettiin vain yksi potilas ja Ahvenanmaaltakin vain 5 potilasta.

Ilmoitettujen tippuritapausten lukumäärä oli 342 suurempi kuin edellisvuonna. Tautia esiintyy entistä runsaammin nuorissa ikäluokissa. Helsingissä oli tippuripotilaiden määrä ikäluokissa 30—39 vuotta suunnilleen ennallaan ja yli 40 vuotiailla jopa selvästi vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtion serobakteriologiset laboratoriot. Valtion tehtävät on selvennetty kertomusvuoden aikana annetulla asetuksella (495/1965). Laboratoriot suorittavat terveyden- ja sairaanhoitoviranomaisten sekä oikeus-, poliisi ja syyttäjäviranomaisten pyynnöstä lääketieteen alaan kuuluvia mikrobiologisia, immunobiologisia ja kemiallisia tutkimuksia ja antavat tutkimuksiin liittyviä lausuntoja.

Tutkimuksia voidaan myös suorittaa laboratorioden ja sairaaloiden sekä yksityisten lääkäreiden pyynnöstä.

Laboratorioden tulee lisäksi lääkintöhallituksen hyväksymän ohjelman mukaan valmistaa seerumeja, rokotteita ja tarvittavia tutkimusaineita, suorittaa plasmafraktiointia, huolehtia rokotuksessa käytettävien rokotteiden ja seerumien hankinnasta, jakelusta ja laaduntarkkailusta. Niiden edellytetään myös suorittavan tutkimustyötä ja muita lakisääteisiä tai lääkintöhallituksen antamia tehtäviä.

Valtion seerumlaitoksessa on viisi laboratoriota: bakteriologinen, biokemiallinen, immunobiologinen, virologinen ja tuotantolaboratorio.

Bakteriologinen laboratorio suorittaa bakteriologian alan ja niihin verrattavat tutkimukset sekä toimii osaltaan tarkkailulaboratoriona;

biokemiallinen laboratorio suorittaa kemialliset, biokemialliset ja fysikaaliskemialliset tutkimukset;

immunobiologinen laboratorio suorittaa immunobiologian alaan kuuluvat tutkimukset ja veriryhmämääritykset sekä niihin verrattavat tehtävät samoin kuin rikosserologiset tutkimukset;

virologinen laboratorio suorittaa virologian alaan kuuluvat tutkimukset, valmistaa virusrokotteet ja huolehtii raivotautipotilaita koskevista toimenpiteistä;

tuotantolaboratorio valmistaa seerumit, muut paitsi virusrokotteet ja elatusaineet sekä suorittaa plasmafraktiointitehtävät.

Kukin laboratorio jakaantuu tehtävien laadun mukaan osastoihin, joiden toiminnasta määrätään tarkemmin laitoksen työjärjestyksessä.

46.2 % av alla nya fall. Antal sjömän och turister vilka blivit nedsmittade i utlandet, har minskat med 5.8 % från föregående år. I hamnstäder, framför allt i Helsingfors och Åbo, finns en egen besmittelsekår. Sålunda har största delen av de på landsorten konstaterade fallen fått smittan vid stadsbesök. På de från de stora befolkningscentra avlägset belägna orterna har syfilis knappast förekommit. Från Lapplands län anmäldes endast en patient och från Åland blott fem.

Antalet anmälda gonorréfall översteg fjolårets med 342. Sjukdomen förekommer allt oftare i de unga åldersgrupperna. I Helsingfors var antalet gonorrépatienter i åldersgruppen 30—39 ungefär som förut och i gruppen över 40-år t.o.m. klart lägre jämfört med fjolåret.

Statens serobakteriologiska laboratorier. Statens uppgifter har förtydligats medels en under berättelseåret given förordning (495/1965). Laboratoriernas uppgift är att utföra på begäran av statens hälso- och sjukvårdsmyndigheter samt judiciella polis- och åklagarmyndigheter mikrobiologiska, immunobiologiska och kemiska undersökningar inom det medicinska området och att avge utlåtanden, vilka hänför sig till undersökningarna.

Undersökningar kan även utföras på begäran av laboratorier och sjukhus samt privata läkare.

Laboratorierna bör därtill förfärdiga serum, vacciner och behövliga undersökningspreparat enligt av medicinalstyrelsen godkänt program, utföra plasmafraktioner och ombesörja anskaffningen och utdelningen av vacciner och serumpreparat, vilka användes vid vaccinationer, samt granska deras kvalitet. De förutsättes även utföra forskningsarbete och andra uppgifter, vilka skilt lagstadgats och vilka medicinalstyrelsen ålägger dem att utföra.

I Statens seruminstitut finns fem laboratorier: ett bakteriologiskt, biokemiskt, immunobiologiskt, virologiskt och ett produktionslaboratorium.

Bakteriologiska laboratoriet utför bakteriologiska och med dem jämförbara undersökningar och fungerar för sin del som kontrolllaboratorium;

biokemiska laboratoriet utför kemiska, biokemiska och fysikaliskt-kemiska undersökningar;

immunobiologiska laboratoriet utför immunobiologiska undersökningar och blodgruppsdefinitioner och med dem jämförbara uppgifter samt kriminalserologiska undersökningar;

virologiska laboratoriet utför virologiska undersökningar, tillverkar virusvacciner och sörjer för åtgärder beträffande rabiespatienter, samt

produktionslaboratoriet tillverkar serumpreparat förutom virusvacciner och näringssubstrat samt utför plasmafraktioneringsuppgifter.

Varje laboratorium fördelas enligt sina uppgifter i avdelningar, vars uppgifter närmare bestämmes i institutets reglemente.

3. Communicable Diseases and Their Prevention

Statistical data on communicable diseases is collected from the reports sent in by the physicians. The number of notifiable diseases is 30; personal data for the diseases must be reported for 13 of them while for the others only weekly numbers of cases are required.

Table 3.2 illustrates the distribution of cases in 1955 by province and table 3.3 by month.

Cases of some infectious diseases by month 1950—65 are shown in figures 3.1—3.5.

Every new case of venereal diseases is reported to the provincial health officer by the physician who begins the

treatment. The part of the report intended for contact tracing is sent to the local health officer concerned for relevant measures. The new cases of venereal diseases are indicated in table 3.6.

V a c c i n a t i o n. The present Vaccination Act was effected on the 1st of January 1952. According to it vaccination is voluntary with a few exceptions. It is performed free of charge. Tables 3.4 and 3.5 indicate the numbers of vaccinations against most common communicable diseases during the year 1965 by province and age.

8.1 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset lääneittäin vuonna 1965
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar länsvis år 1965
Cases of infectious and certain other diseases by province in 1965

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Tauti Sjukdom Disease	Lääni — Län — Province														Koko maa Hela riket Whole country	
		Uudenmaan Nylands	Siltä — Därav Of which Helsinki — Helsingfors	Turun-Poriin Åbo-Björneborgs	Siltä — Därav Of which Turku — Åbo	Åhvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siltä — Därav Of which Tampere—Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands
040	1965 Lavantauti — Tyfus — <i>Febris typhoidea</i>	10	1	1	—	—	1	—	1	—	2	3	6	—	1	—	25
041	Pikkulavantauti— Para- tyfus — <i>Febris para- typhoidea</i>	29	25	6	—	—	18	2	7	11	14	18	5	13	10	5	136
042	Muu salmonellainfektio — Annan salmonella- infektion - <i>Salmonello- sis alia</i>	248	122	28	8	—	51	7	44	60	24	5	22	103	84	18	687
045— 048	Punatauti — Rödsot — <i>Dysenteria</i>	3	3	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	8
050	Tulirokko — Scharla- kansfeber — <i>Scarlatina</i>	451	289	461	166	72	190	62	126	51	95	55	451	94	261	72	2 379
055	Kurkkumätä — Difteri — <i>Diphtheria</i>	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
056	Hinkuyskä — Kikhosta — <i>Pertussis</i>	249	28	212	51	—	53	19	105	41	18	9	74	9	112	8	890
057.0, 340	Kulkutaudinluontoinen tai muu märkäinen aivokalvontulehdus — Epidemisk eller annan varig hjärnhinnein- flammation — <i>Menin- gitis meningococcica s. purulenta</i>	19	6	23	11	—	25	4	7	7	4	19	7	10	8	8	137
062	Pernarutto — Mjält- brand — <i>Anthrax</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
080.1	Lapsihalvaus — Barn- förämning — <i>Polio- myelitis cum paralysi</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
082.1	Seröösinen aivokalvon- tulehdus — Serös hjärnhinneinflamma- tion — <i>Meningitis se- rosa</i>	44	4	91	28	9	82	43	14	16	20	17	22	20	58	10	403
082.3	Äkillinen aivokuume — Infektiös encefalitis — <i>Encephalitis infectiosa</i>	6	—	8	—	2	16	11	1	3	9	5	2	4	7	3	66
085	Tuhkarokko — Mässling — <i>Morbilli</i>	5 427	1 199	3 609	150	54	5 461	1 299	2 213	2 178	2 622	1 962	2 851	1 452	3 686	1 511	33 026

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar
 Coding according to the International Detailed List of Diseases.

3.1 Jatk. — Forts. — Cont.

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ N:o ¹⁾	Tauti Sjukdom Disease	Lääni — Län — Province															Koko maa Hela riket Whole country
		Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav Of which Helsinki — Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Siitä — Därav Of which Turku — Åbo	Åhvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav Of which Tampere — Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
086	Vihurirokko — Rōda hund — <i>Rubeola</i>	1 950	293	1 948	187	5	2 284	451	835	453	410	319	345	346	520	410	9 825
087	Vesirokko — Vattenkop- por — <i>Varicellae</i>	1 456	285	2 111	149	22	1 859	461	793	616	389	339	1 027	401	1 125	483	10 621
089	Sikotauti — Pässjuka — <i>Parotitis epidemica</i> . .	2 109	520	2 262	279	83	3 609	1 015	1 074	725	768	267	934	359	1 822	722	14 734
092	Tarttuva keltatauti — Smittsam gulsot — <i>Hepatitis infectiosa</i> . .	168	40	71	20	—	47	11	31	19	51	12	49	38	59	31	576
110	Malaria — Malaria — <i>Malaria</i>	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
126.0	Lapamato — Bandmask — <i>Diphyllobothriasis</i> .	483	126	1 376	9	—	467	10	1 124	1 980	1 702	3 199	385	1 126	3 828	2 543	18 213
473	Äkillinen kitarisatuleh- dus — Akut tonsillit — <i>Tonsillitis acuta</i> . . .	22 715	9 188	21 410	4 154	594	18 827	2 748	11 698	6 896	6 145	4 931	11 295	7 836	12 565	7 567	132 479
475	Äkillinen hengitystietu- lehdus — Akut infek- tion i övre luftvägarna — <i>Infectio acuta naso- pharyngeotrachealis</i> . .	52 675	25 790	48 370	8 384	990	48 482	9 998	28 572	15 962	16 779	15 540	24 351	17 812	29 337	14 761	313 631
481	Influenssa — Influenta — <i>Influenza</i>	21 356	7 335	18 727	7 645	187	14 653	3 472	5 753	4 166	3 237	3 881	8 393	2 194	7 668	2 275	92 490
490— 492	Keuhkokuume — Lung- inflammation — <i>Pneu- monia</i>	2 813	716	4 555	809	111	2 478	411	1 444	1 153	1 205	1 018	2 136	1 186	2 110	1 103	21 312
571	Äkillinen maha- ja suoli- tulehdus — Akut mag- o. tarminflammation — <i>Gastroenteritis et colitis non ulcerosa acuta</i>	10 580	3 267	11 469	1 810	447	7 527	860	3 915	3 082	3 871	2 470	4 420	3 155	5 991	2 647	59 574
571.0	Siitä — Därav — <i>Of which</i> Ikä 28 vrk — alle 2 v — Ålder 28 dygn — under 2 år — <i>Age 28 days — under 2 years</i>	2 466	591	3 036	195	120	1 824	156	925	846	1 392	945	1 326	890	2 351	1 067	17 188
571.1	Ikä 2 v ja yli — Ålder 2 år och över — <i>Age 2 years and over</i>	8 114	2 676	8 403	1 615	327	5 703	704	2 990	2 236	2 479	1 525	3 094	2 265	3 640	1 580	42 356

3.2 Tartunta- ja eräiden muiden tautien tapaukset kuukausittain vuonna 1965
Fall av smittsamma och vissa andra sjukdomar månadsvis år 1965
Cases of infectious and certain other diseases by month in 1965

Vuosi ja kuukausi Year and month	1) Tauti — Sjukdom — Disease											
	040	041	042	045— 048	050	055	056	057.0, 340	062	080.1	082.1	082.3
1965												
I	2	8	57	—	351	—	75	6	—	—	30	3
II	2	9	31	—	339	—	56	9	—	—	18	5
III	1	3	26	—	208	—	55	9	—	—	27	7
IV	3	4	33	—	192	—	15	21	—	—	17	2
V	4	9	45	3	188	—	41	18	—	—	15	6
VI	2	11	40	—	198	—	40	5	—	—	20	7
VII	—	15	99	4	82	1	47	5	—	—	25	1
VIII	—	19	70	—	104	—	82	6	—	—	25	6
2) IX	2	20	167	—	141	—	130	14	—	—	32	6
X	4	8	66	1	199	—	89	21	—	—	76	8
XI	4	9	40	—	196	—	84	14	—	—	75	10
XII	1	21	13	—	181	—	176	9	—	—	43	5
Yhteensä — Total	25	136	687	8	2 379	1	890	137	—	—	403	66
1964	28	135	1 190	46	3 142	—	1 019	58	2	4	199	75
1963	42	191	472	2	1 898	—	1 178	87	2	2	217	66
1962	82	213	1 339	3	2 173	—	3 598	92	—	2	198	64
1961	62	310	419	42	2 400	2	8 764	111	—	28	220	65
1960	31	303	464	141	5 809	2	1 135	106	1	273	291	67
1959	37	811	261	157	7 365	4	1 220	108	—	302	303	92

1) Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för

2) Lisäksi 1 malariatapaus. — Därtill 1 malariafall. — *In addition 1 case of malaria.*

3.3 Rokotukset lääneittäin vuonna 1965*
Vaccineringar länsvis år 1965*
Vaccinations by province in 1965*

	Lääni — Län — Province															
Tauti Sjukdom Disease	Uudenmaan Nylands	Siitä — Därav Of which Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Borgs	Siitä — Därav Of which Turku — Åbo	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Siitä — Därav Of which Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohj.-Karjalan Norra Karelen	Vaasan Vasa	Kesk.-Suomen Mellersta Finlands	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Yhteensä Summa Total
Hinkuyskä — Kikhosta — Pertussis	16 613	8 345	11 721	2 268	346	10 726	2 445	7 869	4 758	6 353	3 909	8 874	5 012	9 431	5 232	90 844
Isorokko — Smittkoppor — Variola ...	24 308	18 954	8 168	3 405	152	9 492	3 068	3 821	3 790	6 644	3 351	8 834	5 298	10 893	7 146	91 897
Jäykkäkouris- tus — Stel- kramp — Te- tanus	22 061	12 195	17 909	4 736	418	12 485	2 624	9 230	5 010	7 266	3 981	10 512	5 364	10 325	5 613	110 174
Kurkkumätä — Difteri — Diphtheria ..	17 705	8 934	12 303	2 549	389	11 244	2 573	8 156	4 899	6 520	4 073	9 397	5 237	9 871	5 271	95 065
Lapsihalvaus — Barnförlam- ning — Polio	21 190	10 459	14 304	2 863	352	13 147	2 525	12 673	6 874	9 309	5 186	11 375	7 131	11 255	5 923	118 719
Salmonellat — Salmonella — Salmonellosis	3 054	2 936	398	268	2	250	149	77	1 149	131	221	18	360	207	66	5 933
Tuberkuloosi — Tuberkulos — Tuberculosis .	16 703	13 235	11 693	5 180	384	10 267	3 898	5 820	4 388	6 784	3 467	6 782	4 470	8 640	4 742	84 140
Muut — Övriga — Other	11 304	9 232	2 167	559	462	2 670	1 124	2 294	1 077	503	1 953	5 591	3 884	3 894	4 092	39 891
Yhteensä — Summa—Total	132 938	84 290	78 663	21 828	2 505	70 281	18 406	49 940	31 945	43 510	26 141	61 383	36 756	64 516	38 085	636 663
Keskiväkiluku ¹⁾ — Medelfolk- mängd ¹⁾ — Mean popula- tion ¹⁾	932 148	501 474	673 010	139 322	21 372	605 485	140 642	347 246	230 587	198 842	267 980	248 057	447 846	419 817	219 312	4 611 702

1) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — *Resident population.*

085	086	087	089	092	126.0	473	475	481	490— 492	571.0	571.1	År o. månad
1 755	410	1 336	2 555	67	1 715	12 462	27 681	—	1 714	1 174	3 689	1965
1 970	777	1 213	2 443	65	1 802	11 828	47 815	24 179	2 897	1 177	3 242	I
2 554	1 270	1 025	2 356	85	2 142	12 159	51 483	57 155	4 707	1 618	3 831	II
2 457	1 538	604	1 387	45	1 518	9 645	28 111	10 515	1 918	1 157	3 028	III
3 431	1 860	630	1 228	33	1 486	9 507	20 941	602	1 331	1 465	3 607	IV
4 796	1 855	648	989	44	1 512	10 288	16 865	12	1 292	2 016	3 999	V
1 952	532	366	447	24	1 086	8 042	8 722	—	725	1 500	2 920	VI
904	283	375	407	31	1 213	9 242	11 135	6	843	1 597	3 373	VII
1 099	262	696	392	71	1 610	13 760	21 056	21	1 163	1 930	4 993	VIII
1 928	257	913	531	35	1 311	11 874	23 451	—	1 272	1 187	3 221	IX ²⁾
3 097	320	1 105	707	36	1 322	10 372	24 412	—	1 444	1 116	2 750	X
7 083	461	1 710	1 292	40	1 496	13 300	31 959	—	2 006	1 251	3 703	XI
33 026	9 825	10 621	14 734	576	18 213	132 479	313 631	92 490	21 312	17 188	42 356	Summa
10 934	1 672	11 971	13 543	710	20 042	130 651	219 417	8 809	14 932	17 896	47 437	1964
23 421	2 031	11 354	11 405	1 208	23 876	116 640	217 669	19 433	21 341	18 630	48 931	1963
24 391	3 871	10 395	9 729	1 298	24 332	111 190	223 195	102 021	26 352	15 565	42 285	1962
15 511	3 022	12 454	7 990	1 508	26 519	128 392	234 274	35 990	22 645	16 764	38 517	1961
38 181	3 970	14 231	14 656	1 774	28 126	142 565	223 741	72 105	23 238	17 605	43 349	1960
14 924	8 283	16 345	15 543	2 197	33 787	144 778	222 027	43 506	24 232	20 514	51 632	1959

sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

3.4 Rokotukset rokotettujen iän mukaan vuonna 1965* Vaccineringsar enligt de vaccinerades ålder år 1965* Vaccinations by age of vaccinated persons in 1965*

Tauti Sjukdom Disease	Ikä — Ålder — Age											Yhteensä Summa Total
	0—30 vrk 0—30 dygn 0—30 days	1—11 kk 1—11 mån. 1—11 months	1 v — 1 år — 1 year	2 v — 2 år — 2 years	3 v — 3 år — 3 years	4 v — 4 år — 4 years	5 v — 5 år — 5 years	6 v — 6 år — 6 years	7—9 v 7—9 år 7—9 years	10—14 v 10—14 år 10—14 years	15 v — 15 år — 15 years	
Hinkuyskä — Kikhosta — Pertussis	189	72 374	4 026	1 473	1 230	1 467	1 154	2 031	6 541	299	60	90 844
Isorokko — Smittkop- por — Variola	9	6 282	18 979	8 974	3 856	2 382	1 681	2 180	8 335	16 053	23 166	91 897
Jäykkäkouristus — Stelkramp — Tetanus	190	72 289	4 032	1 498	1 271	1 509	1 225	2 259	9 671	8 428	7 802	110 174
Kurkkumätä — Difteri — Diphtheria	190	72 414	4 039	1 490	1 254	1 496	1 195	2 196	8 640	703	1 448	95 065
Lapsihalvaus — Barn- förlamning — Polio	130	58 495	12 224	3 284	2 048	2 279	1 706	2 574	10 714	5 296	19 969	118 719
Salmonellat — Salmo- nella — Salmonellosis	—	26	23	37	33	39	28	31	246	465	5 005	5 933
Tuberkuloosi — Tuber- kulos — Tuberculosis	70 583	4 825	138	89	117	139	170	266	3 270	3 277	1 266	84 140
Muut — Övriga — Other Yhteensä — Summa — Total	82	24	95	145	150	190	209	206	671	987	37 132	39 891
	71 373	286 729	43 556	16 990	9 959	9 501	7 368	11 743	48 088	35 508	95 848	636 663
Keskväkiluku ¹⁾ — Medelfolkvägd ¹⁾ — Mean population ¹⁾	²⁾ 77 863 79 785 79 983 79 661 79 223 79 210 79 247 251 075 442 065 3 363 590 4 611 702											

¹⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

²⁾ Alle 1 v. — Under 1 år. — Under 1 year.

³⁾ Yhdistelmärokotukset on jaettu yhdistelmän osiin, joten esim. yksi kurkkumätä-hinkuyskärokotus merkitsee yhtä kurkkumätärrokotusta ja yhtä hinkuyskärokotusta. — Kombinationsvaccinationer är utdelade i komponenter av kombinationen, t.ex. en difteri-kikhostavaccination motsvarar en difterivaccination och en kikhostavaccination. — Combined vaccinations are divided into component parts, therefore e.g. one combined diphtheria-pertussis vaccination means one diphtheria vaccination and one pertussis vaccination.

3.5 Eräiden tartuntatautien tapaukset ja niihin tauteihin kuolleet vuosina 1938—65 ¹⁾
Fall av några smittsamma sjukdomar och döda i dessa sjukdomar åren 1938—65 ¹⁾
Cases of and deaths from certain infectious diseases in 1938—65 ¹⁾

Vuosi År Year	Febris typhoidea (040)		Febris paratyphoidea (041)		Salmonel- losis alia (042)	Dysenteria (045—048)		Hepatitis infectiosa (092)		Poliomyelitis cum paralysi (080.1)	
	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths
1965	25	—	136	2	687	8	—	576	6	—	—
1964	28	—	135	1	1 190	46	—	710	2	4	1
1963	42	1	191	—	472	2	—	1 208	7	2	—
1962	82	1	213	7	1 339	3	—	1 298	2	2	—
1961	62	1	310	13	419	42	1	1 508	13	28	—
1960	31	1	303	9	464	141	—	1 774	6	273	16
1959	37	3	811	12	261	157	—	2 197	14	302	17
1958	94	4	717	11	186	7	1	3 346	15	79	16
1957	80	2	625	12	104	5	2	6 096	20	81	8
1956	71	6	1 049	9	..	31	2	7 212	18	623	37
1955	114	1	1 277	10	..	47	—	6 893	30	370	29
1954	123	5	1 471	16	..	25	7	6 564	13	790	30
1953	90	8	649	12	..	17	4	3 938	20	316	23
1952	59	8	557	11	..	21	2	3 638	32	82	19
1951	129	6	935	3	..	31	1	2 952	20	150	22
1950	138	15	1 017	14	..	17	2	4 079	15	322	36
1949	262	24	1 807	49	..	38	5	8 285	19	241	40
1948	313	30	1 958	42	..	66	5	16 152	32	98	24
1947	813	94	2 957	68	..	102	10	9 815	19	228	40
1946	609	88	3 970	111	..	207	22	9 764	16	248	41
1945	783	85	8 537	185	..	476	38	9 997	37	794	118
1944	560	97	3 795	103	..	645	76	6 934	46	382	82
1943	369	54	1 424	46	..	97	13	8 956	26	210	47
1942	1 021	218	1 143	90	..	116	18	..	34	41	27
1941	666	133	1 566	79	..	22	3	..	14	81	43
1940	380	30	1 948	45	..	137	3	..	13	572	142
1939	146	34	902	10	..	6	1	..	15	85	33
1938	255	55	444	12	..	29	3	..	5	619	82

3.5 Jatk. — Forts. —Cont.

Vuosi År Year	Diphtheria (055)		Pertussis (056)		Scarlatina (050)		Morbilli (085)		Meningitis epidemica (057.0)		Parotitis (089)
	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases	Kuolleita Döda Deaths	Tapauksia Fall Cases
1965	1	—	890	2	2 379	—	33 026	5	²⁾ 137	5	14 734
1964	—	—	1 019	—	3 142	—	10 934	—	²⁾ 58	6	13 543
1963	—	—	1 178	—	1 898	—	23 421	3	²⁾ 87	5	11 405
1962	—	—	3 598	1	2 173	1	24 391	9	²⁾ 92	7	9 729
1961	2	—	8 764	11	2 400	4	15 511	3	²⁾ 111	6	7 990
1960	2	—	1 135	3	5 809	7	38 181	14	²⁾ 106	7	14 656
1959	4	—	1 220	2	7 365	13	14 924	12	²⁾ 108	4	15 543
1958	4	—	6 638	9	5 088	20	20 235	6	54	11	16 930
1957	7	—	22 610	38	5 473	9	43 335	28	56	15	12 021
1956	29	3	3 430	8	10 452	20	23 094	28	88	11	17 384
1955	64	1	3 534	5	9 205	13	20 040	17	85	10	10 614
1954	136	4	6 821	24	13 347	14	37 066	23	30	10	13 782
1953	284	6	31 956	65	10 880	16	17 147	15	28	6	18 904
1952	365	11	18 969	28	15 296	23	30 996	22	77	20	11 129
1951	628	15	11 701	43	22 341	25	30 069	23	89	35	3 325
1950	858	36	18 402	105	15 908	14	21 078	27	88	29	5 558
1949	1 292	49	34 855	248	4 043	26	11 204	10	105	48	5 493
1948	2 805	97	16 988	114	3 632	28	8 572	35	116	75	4 860
1947	6 513	298	18 968	175	2 555	50	47 788	104	161	107	9 988
1946	11 678	513	9 772	100	2 381	60	4 222	7	161	86	10 607
1945	17 899	1 015	26 097	465	4 135	131	1 757	12	253	156	5 235
1944	16 020	1 149	21 072	317	7 883	272	26 248	115	228	138	4 349
1943	14 513	811	6 383	113	7 928	206	31 682	51	231	99	3 093
1942	3 058	303	2 148	103	5 299	181	354	6	100	97	..
1941	1 932	218	18 088	411	3 355	133	1 215	10	59	87	..
1940	3 246	433	7 067	453	7 392	250	3 744	152	98	113	..
1939	2 797	251	4 715	249	6 440	242	55 059	412	85	86	..
1938	2 936	247	10 357	375	8 409	254	7 189	14	76	75	..

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

²⁾ Lukuun sisältyy myös kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön numero 340. — Inkl. internationella detaljerade sjukdomsnomenklaturens nummer 340. — Incl. number 340 of the International Detailed List of Diseases.

3.6 Eräiden sukupuolitautilien uudet tapaukset potilaan iän sekä toteamispaikan ja -ajan mukaan vuonna 1965
Nya fall av några veneriska sjukdomar enligt patientens ålder samt tid och ort, där sjukdomen konstaterats, år 1965
New cases of some venereal diseases by age of patient and place and time of diagnosis in 1965

	Varhaissyfilis Tidig syfilis Early syphilis (021)		Synnyn- näinen syfilis ¹⁾ Medfödd syfilis ¹⁾ Congenital syphilis ¹⁾ (020)	Oireeton syfilis Latent syphilis Latent syphilis (028)		Gonorrhoea acuta (030)		Ulcus molle (036)		
	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females		Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	
1965										1965
Ikä — Age										Ålder
0—4	—	—	1	—	—	—	4	—	—	0—4
5—9	1	—	—	—	—	1	2	—	—	5—9
10—14	—	—	—	—	—	4	25	—	—	10—14
15—19	45	48	—	5	5	1 089	750	—	—	15—19
20—24	70	44	—	9	6	1 912	566	1	—	20—24
25—29	71	21	—	3	5	1 084	330	1	—	25—29
30—49	62	35	—	12	21	1 188	454	1	—	30—49
50—	8	3	—	11	10	101	60	—	—	50—
Tuntematon —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Unknown	1	—	—	—	—	12	6	—	—	Okänd
Yht. — Total	258	151	1	40	47	5 391	2 227	3	—	S:ma
Lääni — Province										Län
Uudenmaan	²⁾ 130	³⁾ 63	—	26	24	2 330	1 086	—	—	Nylands
Turun-Porin	⁴⁾ 67	³⁾ 45	1	1	6	573	226	—	—	Åbo-B:borgs
Ahvenanmaa	³⁾ 5	—	—	1	6	7	—	—	—	Åland
Hämeen	⁵⁾ 15	10	—	2	5	807	402	—	—	Tavastehus
Kymen	⁶⁾ 15	10	—	1	—	269	68	—	—	Kymmene
Mikkelin	1	—	—	—	3	77	35	—	—	S:t Michels
Kuopion	⁷⁾ 6	6	—	—	2	156	81	—	—	Kuopio
Pohjois-Karjalan	1	3	—	4	1	170	66	—	—	Norra Kare lens
Vaasan	³⁾ 8	6	—	1	—	169	49	—	—	Vasa
Keski-Suomen ..	3	3	—	1	—	343	72	—	—	M. Finland s
Oulun	⁷⁾ 6	4	—	3	—	236	75	3	—	Uleåborgs
Lapin	1	1	—	—	—	254	67	—	—	Lapplands
Yht. — Total	¹⁰⁾ 258	¹¹⁾ 151	1	40	47	5 391	2 227	3	—	S:ma
Helsinki ¹²⁾	⁸⁾ 56	46	—	13	18	1 738	861	—	—	Helsingfors ¹²⁾
Tampere ¹²⁾	⁵⁾ 11	5	—	1	5	364	240	—	—	Tammerfors ¹²⁾
Turku ¹²⁾	⁹⁾ 44	31	—	—	3	365	175	—	—	Åbo ¹²⁾
Kuukausi—Month										Månad
Tammikuu	23	8	—	2	5	437	157	—	—	Januari
Helmikuu	25	15	—	2	3	333	167	2	—	Februari
Maaliskuu	24	12	—	7	6	355	154	—	—	Mars
Huhtikuu	12	8	—	—	5	373	151	—	—	April
Toukokuu	16	15	—	3	6	439	180	—	—	Maj
Kesäkuu	12	9	—	2	4	475	167	—	—	Juni
Heinäkuu	28	18	—	5	3	575	199	—	—	Juli
Elokuu	40	20	—	4	3	594	233	1	—	Augusti
Syyskuu	19	12	1	3	2	549	237	—	—	September
Lokakuu	18	13	—	2	5	452	213	—	—	Oktober
Marraskuu	18	12	—	3	3	431	187	—	—	November
Joulukuu	23	9	—	7	2	378	182	—	—	December
Yht. — Total	258	151	1	40	47	5 391	2 227	3	—	S:ma
1964	193	74	—	26	27	5 232	2 032	4	—	1964
1963	60	27	—	22	31	4 704	1 710	9	2	1963
1962	22	4	—	38	22	4 225	1 477	—	—	1962
1961	27	6	—	34	21	4 880	1 680	1	—	1961
1960	15	5	—	40	44	4 093	1 309	3	—	1960

¹⁾ Ikä alle 4 v. — Ålder under 4 år. — Age under 4 years.

²⁾ 37 import.

³⁾ 2 import.

⁴⁾ 16 import.

⁵⁾ 1 import.

⁶⁾ 5 import.

⁷⁾ 3 import.

⁸⁾ 36 import.

⁹⁾ 15 import.

¹⁰⁾ 69 import.

¹¹⁾ 4 import.

¹²⁾ Potilaan asuinpaikka. — Patientens boningsort. — Domicile of patient.
 Import = Tartunta ulkomailta. — Smittad i utlandet. — Infected abroad.

3.7 Vuosina 1932—65 ilmoitetut tippuri-, varhais-syfilis- ja synnynnäiset syfilistapaukset ja näihin kuolleet sekä ulcus molle- ja lymphogranuloma inguinaletapaukset
De under åren 1932—65 rapporterade fallen samt döda i gonorré, tidig syfilis, medfödd syfilis och de rapporterade fallen av ulcus molle och lymphogranuloma inguinale
Cases of and deaths from some venereal diseases in 1932—65

Vuosi År	Ilmoitettuja gonorreatapauksia *) Rapporterade gonorréfall *) <i>Reported cases of gonorrhoea *)</i>	Ilmoitettuja gonorreatapauksia % ₁₀₀₀ na keskiväkiluvusta Rapporterade gonorréfall per 1 000 av medelfolkmängden <i>Reported cases of gonorrhoea per 1 000 of mean population</i>	Ilmoitettuja gonorreatapauksia miehillä % ₁₀₀₀ na keskiväkiluvun miehistä Rapporterade gonorréfall per 1 000 av den manliga medelfolkmängden <i>Reported male cases of gonorrhoea per 1 000 male mean population</i>	Ilmoitettuja gonorreatapauksia naisilla % ₁₀₀₀ na keskiväkiluvun naisista Rapporterade gonorréfall per 1 000 av den kvinnliga medelfolkmängden <i>Reported female cases of gonorrhoea per 1 000 of female mean population</i>	Ilmoitettuja varhais-syfilistapauksia Rapporterade tidig-syfilisfall <i>Reported cases of early syphilis</i>	Ilmoitettuja varhais-syfilistapauksia % ₁₀₀₀ na keskiväkiluvusta Rapporterade tidig-syfilisfall per 1 000 invånare av medelfolkmängden <i>Reported cases of early syphilis per 1 000 of mean population</i>	Synnynnäinen syfilis. Alle 1 v:n iässä kuolleet % ₁₀₀₀ na elävänä syntynyistä Medfödd syfilis. Döda under 1 år per 1 000 levande födda <i>Congenital syphilis. Infant mortality rate per 1 000 live births</i>	Synnynnäinen syfilis. Ilmoitettuja tapauksia 0—4 v:n ikäisillä Medfödd syfilis. Rapporterade fall hos barn 0—4 år <i>Reported cases of congenital syphilis 0—4 years old children</i>	Positiivisesti reagoivia seerumiäytettä neuvoiloissa tutkituissa äideissä (%) Positivt reagerande serumprov av i rådgivningsbyråer för moderskap undersökta mödrar (%) <i>Positives at maternity health centres as percentage of examined sera</i>	Äidysneuvoiloissa todettu hoitamattomia syfilistapauksia Obelandade syfilisfall konstaterade i rådgivningsbyråer för moderskap <i>Untreated cases of syphilis detected at maternity health centres</i>	Syfiliseen kuolleita, miehet Döda i syfilis, män <i>Deaths from syphilis, males</i>	Syfiliseen kuolleita, naiset Döda i syfilis, kvinnor <i>Deaths from syphilis, females</i>	Ilmoitettuja ulcus molle-tapauksia Rapporterade fall av ulcus molle <i>Reported cases of ulcus molle</i>	Lymphogranuloma inguinale. Ilmoitetut tapaukset Rapporterade fall av lymphogranuloma inguinale <i>Reported cases of lymphogranuloma venereum</i>
1965	7 648	1.66	2.44	0.94	407	0.09	0.01	1	0.21	32	45	24	3	1
1964	7 306	1.60	2.38	0.86	262	0.06	0.01	—	0.17	21	59	34	3	1
1963	6 428	1.42	2.16	0.72	86	0.02	—	—	0.26	31	48	29	9	1
1962	5 702	1.27	1.95	0.64	26	0.01	—	—	0.18	25	50	41	—	4
1961	6 560	1.48	2.28	0.73	33	0.01	—	—	0.22	19	67	34	1	2
1960	5 402	1.23	1.95	0.57	20	0.00	—	—	0.25	27	58	37	—	—
1959	5 150	1.18	1.88	0.52	17	0.00	—	—	0.24	28	85	42	2	—
1958	4 474	1.02	1.67	0.42	29	0.01	—	—	0.23	36	104	68	2	—
1957	4 616	1.06	1.75	0.43	21	0.01	—	—	0.31	31	100	55	3	—
1956	4 728	1.10	1.77	0.49	31	0.01	0.01	—	0.40	53	86	41	1	—
1955	5 568	1.31	2.06	0.62	30	0.01	—	2	0.31	63	66	40	3	1
1954	6 044	1.44	2.31	0.65	57	0.01	0.01	8	0.34	75	81	41	8	—
1953	5 187	1.25	2.02	0.57	68	0.02	0.04	19	0.56	111	73	41	3	—
1952	5 022	1.25	1.75	0.57	139	0.03	0.04	19	0.65	146	97	45	4	1
1951	5 806	1.45	2.10	0.70	242	0.06	0.02	24	0.86	218	96	54	9	1
1950	6 629	1.60	2.60	0.80	391	0.09	0.08	42	0.96	267	129	49	3	—
1949	8 498	2.04	2.90	1.14	805	0.20	0.18	53	0.98	182	135	67	9	2
1948	12 461	3.00	4.41	1.70	1 849	0.45	0.19	78	0.95	177	158	76	9	2
1947	15 519	3.80	5.57	2.16	3 164	0.77	0.26	59	0.86	109	144	63	19	2
1946	18 665	4.94	6.83	2.59	4 769	1.19	0.36	66	..	..	162	87	32	2
1945	23 566	5.93	9.09	2.99	3 869	0.97	0.29	49	..	..	167	69	65	2
1944	14 209	7.60	5.28	1.98	2 998	0.76	0.50	82	..	..	152	81	26	4
1943	14 920	3.80	5.61	2.10	5 236	1.33	0.53	80	..	..	149	101	62	5
1942	10 223	2.62	4.12	1.20	3 270	0.84	0.48	..	..	..	221	86	110	9
1941	8 234	2.11	3.39	0.90	2 086	0.53	0.27	..	..	..	226	93	156	13
1940	8 004	2.06	3.41	0.75	1 233	0.32	0.21	..	..	..	177	79	135	12
1939	7 548	1.94	3.19	0.74	1 142	0.29	0.21	..	..	..	196	78	292	23
1938	8 805	2.28	3.62	0.98	1 307	0.34	0.22	..	..	..	215	99	375	43
1937	10 548	2.76	..	..	1 426	0.37	0.29	..	..	..	160	86	572	194
1936	10 166	2.67	..	..	1 422	0.37	0.31	..	..	..	200	110	463	142
1935	10 398	2.75	..	..	1 775	0.47	..	..	..	..	..	..	528	144
1934	11 677	3.11	..	..	2 141	0.57	..	..	..	..	..	..	622	108
1933	10 993	2.95	..	..	2 251	0.60	..	..	..	..	..	..	810	83
1932	10 542	2.84	..	..	2 391	0.64	..	..	..	..	..	..	1 106	76

*) Vuosien 1955—65 lukuun sisältyy vain gonorrhoea acuta (030). — Antalen för åren 1955—65 inkluderar enbart gonorrhoea acuta (030). —
Numbers for 1955—65 include only gonorrhoea acuta (030).

3.8 Sero-bakteriologisten laboratorioiden tutkimat näytteet vuosina 1959—65
Vid de sero-bakteriologiska laboratorerna undersökta prov under åren 1959—65
Specimens examined at sero-bacteriological laboratories in 1959—65

	Vuosi — År — Year						
	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Valtion seerumlaitos — Statens seruminstitut — State Serum Institute							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	72 875	100 586	120 081	160 252	151 764	155 804	212 744
2. Serologiset — Serologiska — Serological	172 303	198 181	215 853	210 275	207 887	235 660	245 145
3. Virologiset — Virologiska — Virological	2 942	2 377	2 060	4 591	8 378	7 504	12 348
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	66 282	68 723	69 685	69 269	67 443	76 363	72 989
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	4 058	4 692	5 402	6 174	5 385	4 813	5 066
Turun serobakteriologinen laboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	22 073	15 569	9 300	11 149	11 396	12 466	13 970
2. Serologiset — Serologiska — Serological	27 591	26 813	28 794	32 289	30 366	31 493	40 891
3. Virologiset — Virologiska — Virological	—	—	—	—	—	—	—
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	12 178	12 676	11 598	13 374	13 286	14 229	14 259
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	30	37	25	36	49	77	97
Lappeenrannan serobakteriologinen laboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	13 155	11 153	11 996	18 462	15 024	22 247	22 428
2. Serologiset — Serologiska — Serological	15 242	15 627	14 895	15 991	18 541	20 055	21 481
3. Virologiset — Virologiska — Virological	—	—	—	—	—	—	—
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	3 715	4 693	4 615	3 897	5 564	5 680	4 996
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	299	454	520	574	857	813	830
Kuopion serobakteriologinen laboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	27 001	31 091	27 250	33 137	29 159	43 869	36 888
2. Serologiset — Serologiska — Serological	40 694	43 892	42 982	41 143	40 137	42 709	43 833
3. Virologiset — Virologiska — Virological	—	—	—	—	—	—	—
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	11 452	11 296	9 108	8 981	9 480	9 534	8 603
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	745	686	819	1 034	1 019	1 065	831
Seinäjoen serobakteriologinen laboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	19 904	19 942	18 681	22 566	20 235	26 259	26 796
2. Serologiset — Serologiska — Serological	23 518	23 546	20 549	20 979	20 025	20 999	21 716
3. Virologiset — Virologiska — Virological	—	—	—	—	—	—	—
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	11 434	11 493	11 028	10 226	10 958	11 572	11 907
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	—	—	—	—	—	—	—
Oulun serobakteriologinen laboratorio							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	16 456	13 667	15 375	21 884	26 723	41 649	57 533
3. Serologiset — Serologiska — Serological	51 783	53 958	55 665	56 046	47 799	42 593	43 021
3. Virologiset — Virologiska — Virological	—	—	—	—	—	—	—
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	19 584	20 797	20 372	18 940	26 654	28 225	30 392
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	524	575	742	845	883	180	893
Yhteensä — Summa — Total							
1. Bakteriologiset — Bakteriologiska — Bacteriological	171 464	192 008	202 683	267 450	254 301	302 294	370 359
2. Serologiset — Serologiska — Serological	331 131	362 017	378 738	376 723	364 755	393 509	416 087
3. Virologiset — Virologiska — Virological	2 942	2 377	2 060	4 571	3 378	7 504	12 348
4. Hematologiset — Hematologiska — Haematological	124 645	129 678	126 406	124 687	133 385	145 603	143 146
5. Patologiset — Patologiska — Pathological ...	5 656	6 444	7 508	8 663	8 193	6 948	7 717
Näytteet yhteensä — Prov inalles — Total specimens	635 838	692 524	717 395	782 094	764 012	855 858	949 657

4. TUBERKULOOSI JA MUUT NS. KANSANTAUDIT. TAPATURMAT

Käsitettä kansantauti voidaan käyttää mistä tahansa taudista tai sairaudesta, jolla voidaan katsoa olevan huomattava merkitys arvosteltaessa väestön terveydentilaa kokonaisuudessaan. Aikaisemmin ei tässä julkaisussa »Yleinen terveyden- ja sairaanhoito» ole lainkaan selostettu sitä työtä, jota tehdään syövän, reuman, sydänsairauksien ja liikenneonnettomuuksien aiheuttamien tuhojen pienentämiseksi. Syyt ovat olleet lähinnä muodollisia: ne yhteisöt, jotka ovat pääasiassa huolehtineet käytännön toiminnasta eivät tarkalleen täytä sanalle »yleinen» asetettavia vaatimuksia. Kansantautien vastustamistyössä ei tämänlaatuista näkökohtaa voi kuitenkaan pitää ratkaisevana, koska toiminta tapahtuu lääkintöhallituksen valvonnan alaisena, ja huomattava osa työn kustannuksista peitetään yleisistä tai niitä vastaavista varoista. On myös syytä varautua siihen, että tulevaisuudessa voi olla tarkoituksenmukaista liittää eräät työmuodot läheisemmin muihin yhteiskunnan järjestämiin terveydenhuoltopalve- luihin.

Tiedot on osittain saatu erikoisyhdistyksiltä eikä lää-
kintöhallituksella ole ollut mahdollisuuksia niiden tar-
kastamiseen.

Tuberkuloosi. Vuoden 1949 voimaan astuneen ja vuonna 1960 muutetun tuberkuloosilain perusteella maa on jaettu 17 tuberkuloosipiiriin, joiden tehtävänä on tuberkuloosin vastustamistyö alueillaan. Turun ja Tampereen tuberkuloosipiirit yhtyivät vuoden 1965 alusta Varsinais-Suomen ja Keski-Hämeen piireihin. Piireillä on käytössään keskusparantola ja yksi tai useampia tuberkuloositoimistoja. Piirien toimintaa joh-
taa kunkin piirin johtava lääkäri, joka samalla on kes-
kusparantolan ylilääkäri. Tuberkuloosipiirin muodos-
taa yleensä kuntainliitto. Helsingin kaupunki muodos-
taa kuitenkin oman tuberkuloosipiirinsä.

Keskusparantoloiden lisäksi oli vuoden 1965 päät-
tyessä enää Forssan parantola. Lisäksi Helsingissä oli
toiminnassa Hangonkadun hoitokoti, jonka tehtävänä
on antaa kotihoitoon verrattavaa laitoshoidoa sellaisille
tuberkuloosipotilaille, joiden jatkohoito sosiaalisista tai
muista syistä on vaarassa epäonnistua.

Tuberkuloosiin sairastuneiden määrän väheneminen
on pysähtynyt. On kuitenkin ilmeistä, että tämä ei
merkitse yleisen tuberkuloositilanteen huononemista.
Yhä tarkemmat diagnostiset menetelmät ovat tuoneet
esiin sellaisia uusia tapauksia, jotka aikaisemmin ovat
jääneet diagnostisoimatta. Tämä lienee ollut syynä
Raaseporin, Varsinais-Suomen ja Pohjois-Savon tuber-
kuloosipiireissä tapahtuneeseen uusien tuberkuloosi-
tapausten huomattavaankin lisääntymiseen. Ilahdut-
tavaa on toisaalta todeta, että sairastuneisuus on poh-
joisissa piireissä yleensä laskenut. Suurin lasku on ta-
pahtunut Härmän piirin kohdalla, missä keuhkotuber-
kuloosin sairastuneita on ollut 29 % vähemmän kuin
edellisenä vuonna. Rekisteröimisohjeiden vaihtuminen
on saattanut aiheuttaa satunnaisia vaihteluja uusien
tapausten määrässä, mikä arvioinnissa on otettava huo-

4. TUBERKULOSEN OCH DE ÖVRIGA S.K. FOLKSJUKDOMARNA. OLYCKSFALL

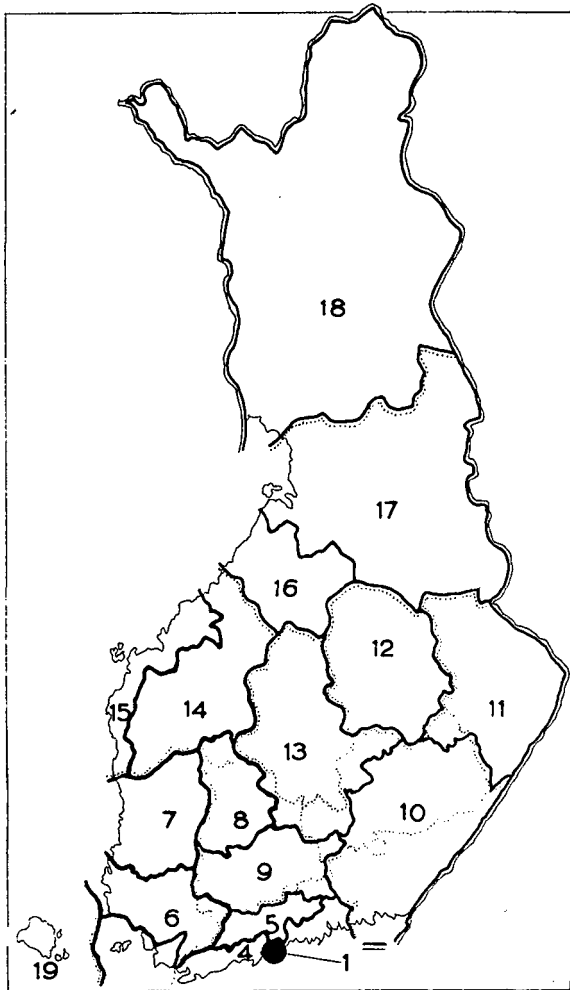
Begreppet folksjukdom kan användas för vilken sjuk-
dom som helst, som kan anses ha avsevärd betydelse vid
bedömandet av befolkningens hälsa i dess helhet. Tidi-
gare har i denna publikation »Allmän hälso- och sjuk-
vård» aldrig redogjorts för det arbete, som göres för
minskandet av den förödelse, som förorsakas av cancer,
reuma, hjärtsjukdomar och trafikolycksfall. Orsakerna
har närmast varit formella: de organisationer, vilka hu-
vudsakligen sörjer för den praktiska verksamheten, fyl-
ler inte till fullo de fordringar, vilka bör ställas beträf-
fande ordet »allmän». I arbetet för bekämpandet av
folksjukdomar kan synpunkter likt dessa dock inte an-
ses vara avgörande, emedan verksamheten ju sker un-
der medicinalstyrelsens officiella uppsikt och en bety-
dande del av kostnaderna för arbetet täckes med all-
männa eller motsvarande medel. Det är även skäl att
vara beredd på, att det i framtiden kan vara ändamåls-
enligt att foga somliga arbetsformer närmare de övriga
av samhället anordnade hälsovårdstjänsterna.

Uppgifterna har delvis erhållits av specialorganisa-
tioner och medicinalstyrelsen har inte haft möjligheter
att granska dem.

Tuberkulosen. Enligt tuberkuloslagen, som trädde i
kraft år 1949 och som ändrades år 1960, är landet in-
delat i 17 tuberkulosdistrikt, vilka är ansvariga för
bekämpandet av tuberkulosen inom sitt område. Åbo
och Tammerfors tuberkulosdistrikt anslöt sig från och
med början av år 1965 till Egentliga Finlands och Mel-
lersta Finlands tuberkulosdistrikt. Distrikten har till
sitt förfogande ett centralsanatorium och en eller flera
tuberkulosbyråer. Distriktens medicinala verksamhet
leder för varje distrikt chefsläkaren, som samtidigt är
överläkare vid centralsanatoriet. Tuberkulosdistriktet
bildas vanligen av ett kommunalförbund. Helsingfors
stad bildar dock ett eget tuberkulosdistrikt.

Utanför centralsanatorierna var vid slutet av år 1965
endast Forssa sanatorium. Dessutom var i Helsingfors
Hangöгатans vårdhem i verksamhet, vars uppgift är
att ge inrättningsvård jämförbart med hemvården åt
sådana tuberkulospatienter, vilkas fortsatta vård hotar
att misslyckas på grund av sociala eller andra skäl.

Reduceringen av antalet insjuknade i tuberkulos har
stannat. Det är dock uppenbart, att detta inte betyder
försämring av den allmänna tuberkulossituationen. Allt
noggrannare diagnostiska metoder har avslöjat sådana
nya fall, vilka tidigare blivit odiagnosticerade. Detta
torde vara orsaken till, att antalet nya tuberkulosfall i
Raseborgs, Egentliga Finlands och Norra Savolax' tu-
berkulosdistrikt märkbart ökats. Å andra sidan är det
glädjande att konstatera, att antalet insjuknade i all-
mänhet minskat i de norra distrikten. Den största redu-
ceringen var i Härmä distrikt, där antalet insjuknade i
lungtuberkulos har varit 29 % lägre än under föregående
år. Ändringarna av förhållningsreglerna för registrering
kan ha åstadkommit tillfälliga omväxlingar i antalet
nya patienter, vilket bör iakttagas vid värderingen.

Kuvio 4.1 Tuberkuloosipiirit vuoden 1965 lopussa

Fig. 4.1 Tuberkulosdistrikt i slutet av år 1965

Fig. 4.1 Tuberculosis districts at the end of the year 1965

..... Lääni — Län — Province

———— Tuberkuloosipiiri — Tuberkulosdistrikt — Tuberculosis district

Piiri — Distrikt — District

- 1 Helsingin kaupungin — Helsingfors stads
- 2 Raseborgs — Raaseporin
- 3 Uudenmaan — Nylands
- 4 Varsinais-Suomen — Egentliga Finlands
- 5 Satakunnan — Satakunta
- 6 Keski-Hämeen — Mellersta Tavastlands
- 7 Kanta-Hämeen — Centrala Tavastlands
- 8 Kymen-Mikkelin — Kymmene-St. Michels
- 9 Pohjois-Karjalan — Norra Karelen
- 10 Pohjois-Savon — Norra Savolax
- 11 Keski-Suomen — Mellersta Finlands
- 12 Härmän — Härmä
- 13 Vasa — Vaasan
- 14 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens
- 15 Pohjois-Pohjanmaan — Norra Österbottens
- 16 Lapin — Lapplands
- 17 Ålands — Ahvenanmaan

mioon. Sairastuvuus keuhkotuberkuloosiin on korkein Pohjois-Pohjanmaan tuberkuloosipiirissä, seuraavina ovat Raaseporin, Härmän ja Lapin piirit. Parhain tuberkuloositilanne on edelleenkin Kymen-Mikkelin tuberkuloosipiirissä.

Eri ikäluokkia verrattaessa voi todeta, että nuorten ja keski-ikäisten sairastuneiden määrä on yleensä laske-massa, mutta vanhemmissa ikäluokissa se on edelleen pysynyt korkeana. Huomio kiinnittyy tämän vuoden kohdalla erikoisesti vanhempien naisten sairastuneisuuden lisääntymiseen. Esimerkiksi yli 50-vuotiailla naisilla todettiin keuhkotuberkuloosia 603:lla vuonna 1964, mutta kertomusvuonna 708:lla. Miehillä vastaa-vat luvut olivat 1 479 (v. 1964) ja 1 434 (v. 1965). Vuonna 1965 sairastuvuus on yli 65-vuotiailla miehillä ja yli 70-vuotiailla naisilla korkeampi kuin 10 vuotta aikaisemmin, mutta kaikissa nuoremmissa ikäluokissa on muutos parempaan päin ilmeinen, kuten kuvioista 4.61 ja 4.62 voidaan havaita.

Tuberkuloosiin kuolleiden määrän väheneminen on hidastunut. Kuolleisuus oli korkein Keski-Pohjanmaan ja alhaisin Raaseporin tuberkuloosipiirissä, mutta kuoleisuuden pieni lukumäärä tekee vertailut tässä suhteessa hyvin suuressa määrin alttiiksi satunnaisvaihte-luille.

Morbiditeten i lungtuberkulos är högst i Norra Österbottens tuberkulosdistrikt, de följande är Raseborgs, Härmä och Lapplands distrikt. Situationen är fortfarande bäst i Kymmene-St. Michels tuberkulosdistrikt.

Då man jämför de olika åldersklasserna kan konstateras, att antalet insjuknade bland unga och medelålders har nedgått allmänt, men är fortfarande högt hos de äldre åldersklasserna. I synnerhet väcker uppmärksamhet ökningen av insjuknade äldre kvinnor under detta år. T.ex. hos kvinnor över 50 år konstaterades lungtuberkulos i 603 fall år 1964, men under berättelseåret i 708 fall. Hos män var de motsvarande siffrorna 1 479 (år 1964) och 1 434 (år 1965). Antalet sjukdomsfall år 1965 hos män över 65 år och kvinnor över 70 år är högre än 10 år tidigare, men hos alla yngre åldersklasser är förbättringen mycket tydlig, såsom figurerna 4.61 och 4.62 uppvisar.

Reduceringen av antal döda i tuberkulos har blivit långsammare. Mortaliteten var högst i Mellersta Österbottens och lägst i Raseborgs tuberkulosdistrikt, men med det ringa antalet döda är jämförelserna i detta hänseende i stor utsträckning utsatta för tillfälliga växlingar.

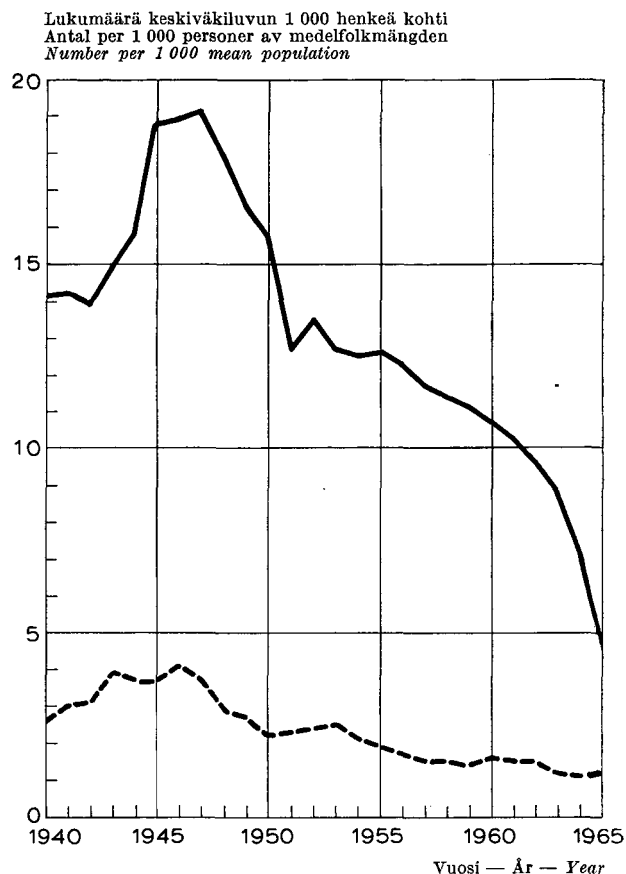
Kuvio 4.2 Undet ja rekisterissä olevat hengityselinten tuberkuloositapaukset vuosina 1940—65

Fig. 4.2 Nya och registrerade fall av tuberkulos i respirationsorganen åren 1940—65

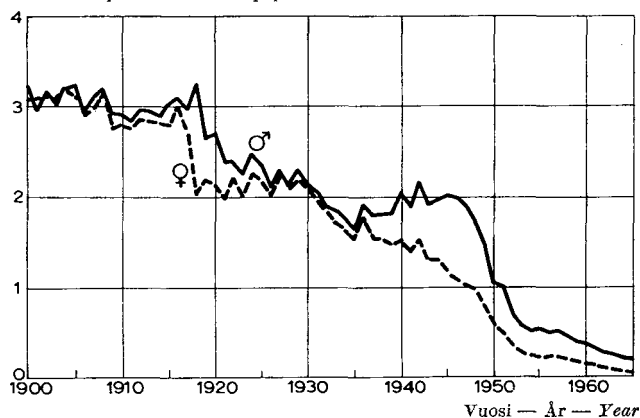
Fig. 4.2 New and registered cases of tuberculosis of respiratory system in 1940—65

— Rekisteröityjä tapauksia — Registrerade fall — Registered cases
- - - Uusia tapauksia — Nya fall — New cases

(Tapausten rekisteröintiohjeet muuttuivat 1. 1. 1965 — Registreringsinstruktionerna för sjukdomsfallen förändrades den 1. 1. 1965. — Directions for registration of cases were changed on 1. 1. 1965.)

Lukumäärä keskiluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av medelfolkvärdet
Number per 1 000 mean population

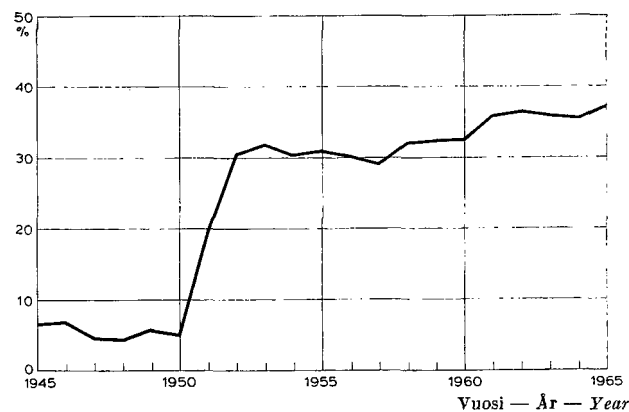

Kuvio 4.3 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet vuosina 1900—65

Fig. 4.3 Döda i respirationsorganens tuberkulos åren 1900—65

Fig. 4.3 Mortality from tuberculosis of the respiratory system in 1900—65

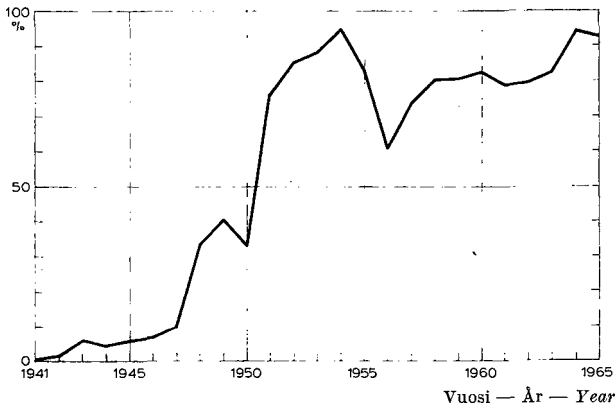
— Miehät — Män — Males
- - - Naiset — Kvinnor — Females

Kuvio 4.4 Pienois kuvatut %:na yli 15 vuotiaasta väestöstä vuosina 1945—65

Fig. 4.4 Skärmbildsfotograferade i % av befolkningen över 15 år åren 1945—65

Fig. 4.4 Yearly number of mass-RP-examinations as percentage of population of age of 15 years and over in 1945—65

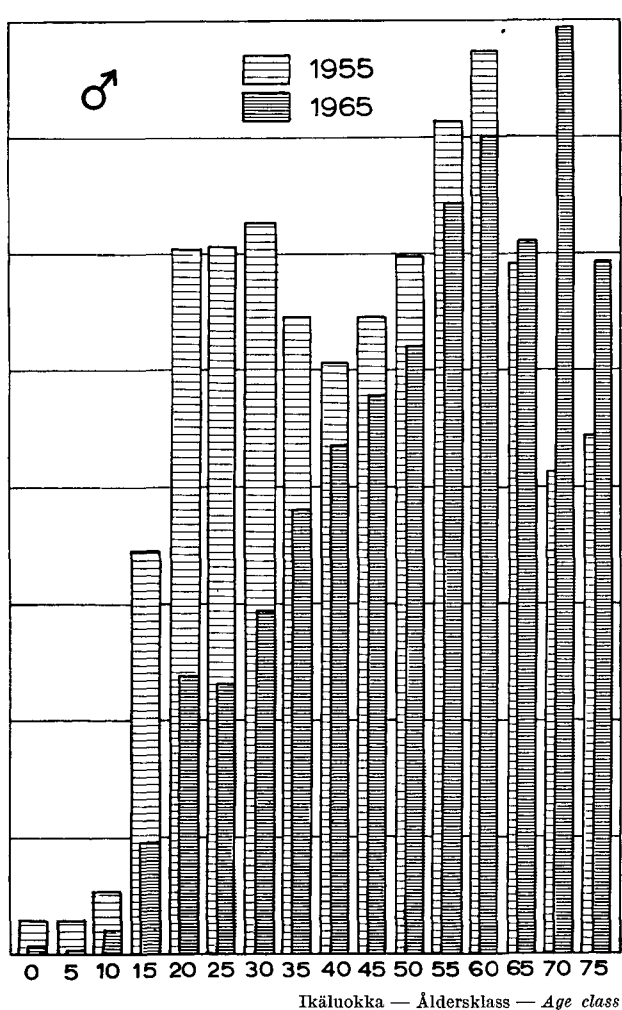

Kuvio 4.5 BCG-rokotetut %:na alle vuoden ikäisistä vuosina 1941—65

Fig. 4.5 BCG-vaccinated children in % under 1 year of age in 1941—65

Fig. 4.5 BCG-vaccinated as percentage of children under age of 1 year in 1941—65

Lukumäärä miesten keskväkiluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av den manliga medelfolkmängden
Number per 1 000 of male mean population

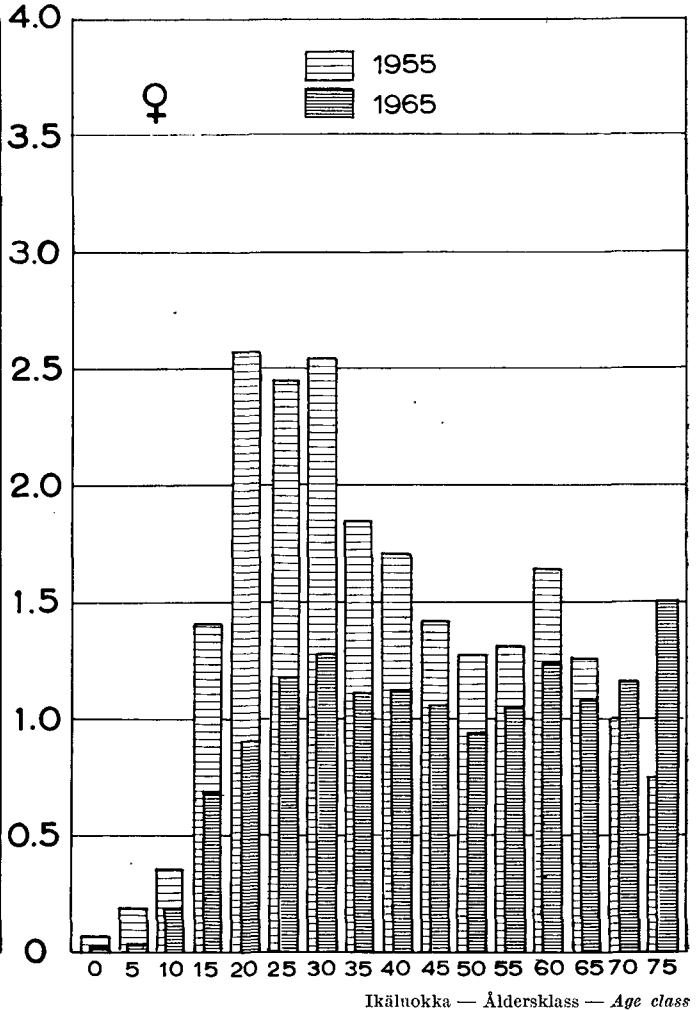

Kuvio 4.61 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan miehillä vuonna 1955 ja 1965

Fig. 4.61 Nya lungtuberkulosfall hos män enligt ålder år 1955 och 1965

Fig. 4.61 New cases of pulmonary tuberculosis by age among males in 1955 and 1965

Lukumäärä naisten keskväkiluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av den kvinnliga medelfolkmängden
Number per 1 000 of female mean population

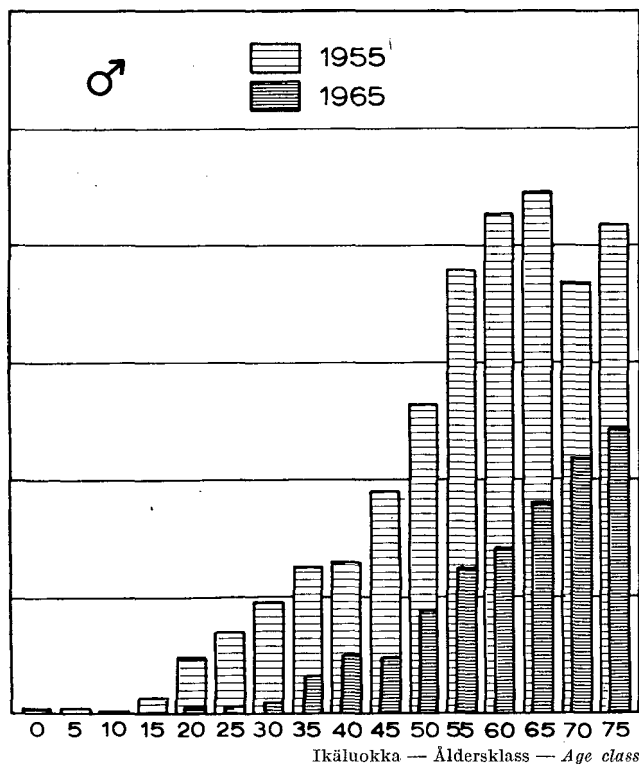

Kuvio 4.62 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset iän mukaan naisilla vuonna 1955 ja 1965

Fig. 4.62 Nya lungtuberkulosfall hos kvinnor enligt ålder år 1955 och 1965

Fig. 4.62 New cases of pulmonary tuberculosis by age among females in 1955 and 1965

Lukumäärä miesten keskiikäluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av den manliga medelfolkmängden
Number per 1 000 of male mean population

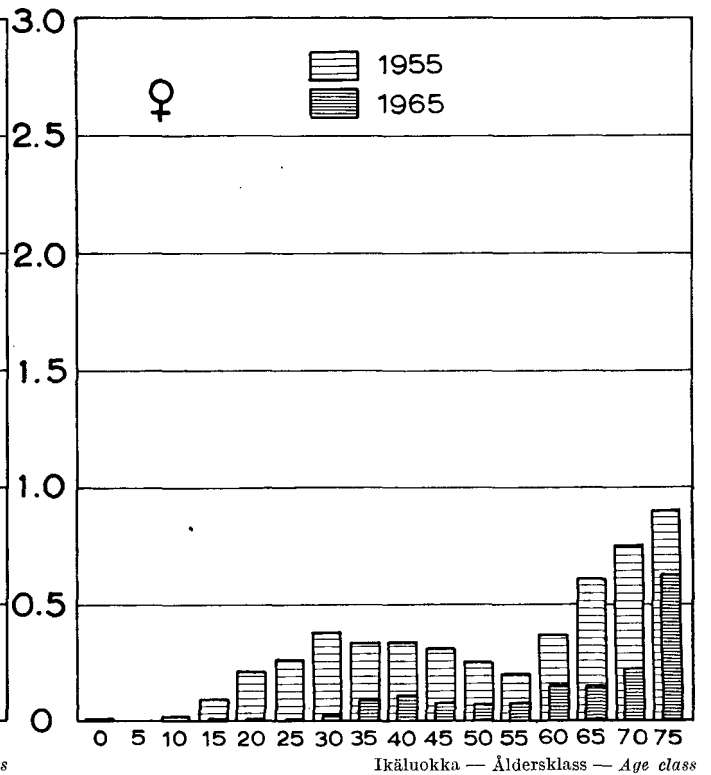

Kuvio 4.71 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet miehet iän mukaan vuonna 1955 ja 1965

Fig. 4.71 Döda män i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1955 och 1965

Fig. 4.71 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among males in 1955 and 1965

Lukumäärä naisten keskiikäluvun 1 000 henkeä kohti
Antal per 1 000 personer av den kvinnliga medelfolkmängden
Number per 1 000 of female mean population

Kuvio 4.72 Hengityselinten tuberkuloosiin kuolleet naiset iän mukaan vuonna 1955 ja 1965

Fig. 4.72 Döda kvinnor i respirationsorganens tuberkulos enligt ålder år 1955 och 1965

Fig. 4.72 Deaths from tuberculosis of respiratory system by age among females in 1955 and 1965

Tuberkuloositoimistoissa on vuoden 1965 alusta otettu käyttöön uudet sairaustapausten rekisteröimisohjeet. Näiden ansiosta tuberkuloositilastot saadaan vastaisuudessa entistä luotettavammiksi. Tuberkuloosirekisteriin otetaan vain valmiiksi diagnostisoidut tapaukset, kun sen sijaan epäillyt pidetään tarkkailuryhmässä (OBS). Tuberkuloositapaukset pidetään rekisterissä 2—3 vuotta taudin laadusta ja vaikeudesta riippuen. Sen jälkeen potilaita kuitenkin vielä tarkkaillaan jälkivalvontaryhmän (F—U) puitteissa, vaikka potilas ei kuulukaan enää tuberkuloosirekisteriin. Tuberkuloosikroonikoksi katsotaan potilas, joka 3 vuotta sairastettuaan edelleenkin erittää tuberkkelibasilleja. Hän kuuluu tietenkin jatkuvasti tuberkuloosirekisteriin.

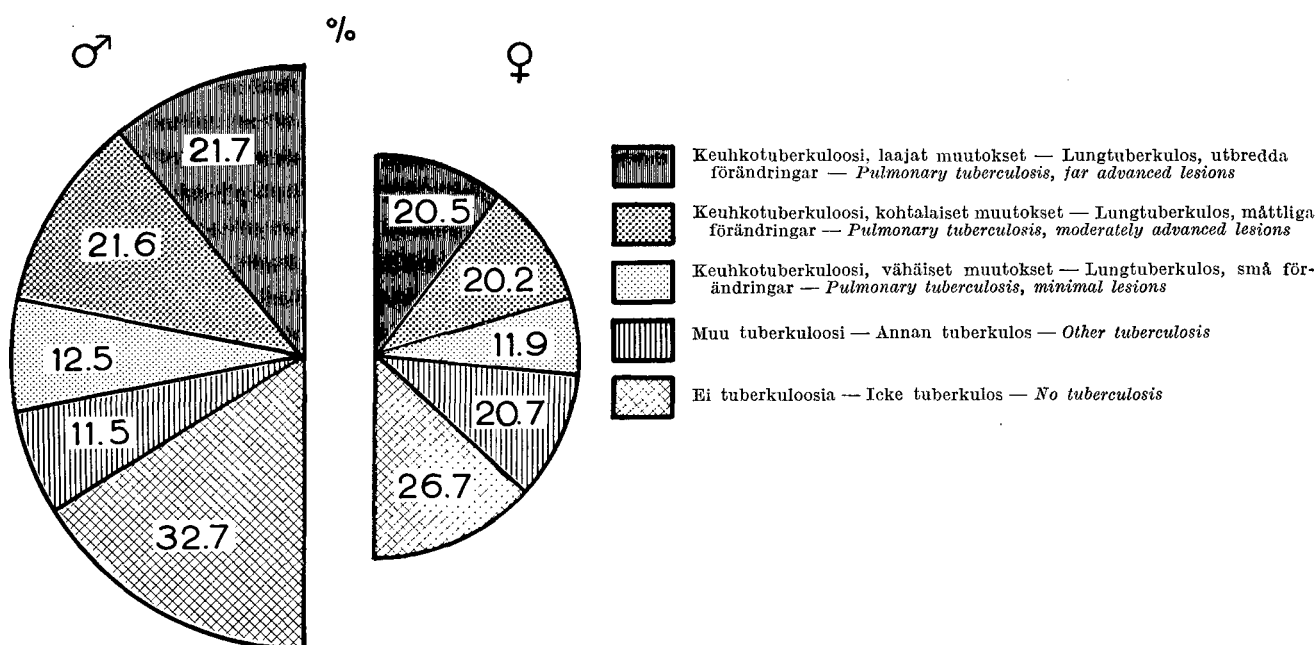
Edellä esitetyillä syillä on huomattava osuus tuberkuloosirekisteriin kuuluvien määrän pienentymisessä, aikaisemmin jälkivalvontakin tapahtui tuberkuloosirekisterin puitteissa. Rekisteröityjen tapausten määrä vuoden 1965 lopussa oli vain 20 316, kun se edellisenä vuonna oli vielä 32 378. Tosin voimakkaasti laskeva kehityssuunta on ollut havaittavissa jo useita vuosia.

Tuberkuloositoimistoissa tarkastettiin 301 370 henkilöä ja toimistojen muualla toimeenpanemissa joukkokuvauksissa 1 244 248 henkilöä. Jälkimmäinen luku on kohonnut edellisestä vuodesta 6 %. Tuberkuloosipiirien yhteisesti omistama Yleisröntgen Oy järjesti n. 70 % näistä joukkokuvauksista. BCG-rokotuksia suoritettiin

I tuberkulosbyråerna har från och med början av år 1965 tagits i bruk nya förhållningsregler för registrering beträffande sjukdomsfall. Med deras tillhjälp blir tuberkulosstatistiken allt pålitligare i framtiden. I tuberkulosregistret tages endast färdigt diagnostiserade fall, medan de osäkra hålles i kontrollgruppen (OBS). Tuberkulosfallen hålles inregistrerade 2—3 år beroende på sjukdomens art och svårighetsgrad. Därefter granskas patienterna ännu inom ramen för efterkontroll (F—U), fastän patienten inte mera ingår i tuberkulosregistret. Som tuberkuloskroniker anses en patient, som efter att ha varit sjuk i 3 års tid ännu avsköndrar tuberkelbaciller. Han hör naturligtvis fortfarande till tuberkulosregistret.

Ovan framställda orsaker har en betydande andel i reduceringen av antal patienter i tuberkulosregistret, emedan tidigare efterövervakningen ävenledes skedde inom ramen av detta register. Antal registrerade fall i slutet av år 1965 var endast 20 316, då det under föregående år var 32 378. Dock har en starkt nedsjunkande utvecklingstendens kunnat konstateras redan under flera år.

Under år 1965 granskades i tuberkulosbyråerna 301 370 personer och vid massfotograferingar, vilka byråerna verkställde annorstädes, 1 244 248 personer. Antalet sistnämnda har ökat med 6 % från föregående år. »Yleisröntgen Oy», som äges gemensamt av tuberkulosdistrikten, anordnade ca 70 % av dessa massfotogra-

Kuvio 4.8 Keskusparantoloista vuonna 1965 poistettujen mies- ja naispotilaiden sairauksien jakautuma lopullisen päädiagnoosin mukaan, 20 %:n otos poistetuista potilaista

Fig. 4.8 Från centralsanatorierna år 1965 utskrivna manliga och kvinnliga patienters sjukdomsfördelning enligt slutgiltig huvuddiagnos, 20 % sampel av de utskrivna patienterna.

Fig. 4.8 Distribution of diseases of male and female patients discharged from central tuberculosis sanatoria in 1965 according to final main diagnosis, sample of 20 % of discharged patients

kertomusvuoden aikana 81 140. Lähes kaikki (96.8 %) vastasyntyneet on rokotettu.

Keskusparantoloiden sairaansijojen määrät ovat suurin piirtein pysyneet ennallaan. Muutamat parantolat ovat vuokranneet osan sairaansijoistaan yleissairaaloille. Turun kaupungin, Kaupin, Högåsenin, Porvoon ja Vaasan parantolat ovat lopettaneet toimintansa.

Marraskuun 11. päivänä 1965 voimaan tulleen tuberkuloosilain muutoksen mukaan keskusparantoloissa voidaan lääkintöhallituksen luvalla hoitaa muitakin kuin tuberkuloosia sairastavia potilaita, mikäli se voi tapahtua tuberkuloosin vastustamistyötä haittaamatta. Noin 250 sairaansijaa onkin käytetty muiden sairauksien kuin tuberkuloosin hoitoon. Suurimman ryhmän ovat muodostaneet keuhkosairaudet, mutta Meltolan sairaalassa on hoidettu myös sisätauteja.

Keskusparantoloiden kuormitusprosentit ovat edelleen pienentyneet mutta kuormitusprosentti ei anna oikeata kuvaa parantoloiden nykyisen kapasiteetin käyttämisestä. Suurimmassa osassa parantoloita on vielä järeällä sodan jälkeen aikaansaatuja ylipaikkoja, joita ei enää voida pitää tarkoituksenmukaisina eikä hyväksyttävänä. Näitä paikkoja on toista tuhatta ja niistä on tarkoitus vapautua vuoden 1967 loppuun mennessä. Edellä esitettykin huomioon ottaen on kuitenkin todettava, että parantoloissa on ollut käyttämättä yhteensä noin 150 sairaansijaa vastaava kapasiteetti. Kun tuberkuloositalanteen suotuisa kehitys näyttää jatkuvan ja varmistuvan, on vapautuvien paikkojen käytöstä voitu laatia kokonaissuunnitelma.

Parantoloiden diagnostinen toiminta on pysynyt suunnilleen entisen laajuksena. Leikkaustoiminnan supistuminen on edelleen jatkunut.

feringar. Under berättelseåret utfördes 84 140 BCG-vaccineringar. Nästan alla nyfödda (96.8 %) har vaccinerats.

Antal vårdplatser vid centralsanatorierna har i stora drag bestått oförändrad. Några sanatorier har hyrt en del av sina vårdplatser till lasaretten. Åbo stads, Kaupis, Högåsens, Borgå och Vasa sanatorier har slutat sin verksamhet.

På grund av ändring av tuberkuloslagen, som trädde i kraft den 1. 11. 1965, kan enligt medicinalstyrelsens tillstånd i centralsanatorierna vårdas även andra patienter än tuberkulosfall, såvida detta kan ske utan hinder för arbetet över bekämpandet av tuberkulos. Ca 250 vårdplatser vid centralsanatorierna har använts till vården av andra sjukdomar än tuberkulos. Lungsjukdomarna har bildat den största gruppen, men i Mjölbolsta sjukhus har även inremedicinska fall vårdats.

Belastningsprocenten i centralsanatorierna har fortfarande sjunkit, men belastningsprocenten ger inte en riktig bild beträffande användningen av sanatoriernas nuvarande kapacitet. I den största delen av sanatorierna finns det ännu kvar tilläggsplatser, vilka åstadkommit efter kriget och vilka man inte mera kan anse som ändamålsenliga eller godkännbara. Av dessa platser finns det över 1 000 och avsikten är, att de skall slopas vid utgången av år 1967. Fastän det ovan framförda tages i beaktande, måste det dock konstateras, att en kapacitet på sammanlagt 150 vårdplatser varit oanvänd i sanatorierna. Emedan den gynnsamma utvecklingen av tuberkulosituationen tycks fortgå och bli allt säkrare, har en helhetsplan beträffande användningen av de lediga vårdplatserna kunnat utarbetas.

Den diagnostiska verksamheten i sanatorierna har fortsatt ungefär i samma utsträckning som förut. Reduceringen av operationsverksamheten fortgår.

Parantoloiden hoitopäivät ovat vähentyneet 8 % edelliseen vuoteen verrattuna, mutta hoidettujen potilaiden määrä lisääntynyt 3 %. Näin ollen keskimääräinen hoitoaika on edelleen lyhentynyt. Joskin hoitopäivistä vain 6 % on käytetty muiden sairauksien kuin tuberkuloosin hoitoon, on noin 30 %:lla parantolasta poistuneista potilaista lopullisena diagnoosina muu sairaus kuin tuberkuloosi. Näistä potilaista osa on ollut parantolassa tuberkuloosiepäilyn takia, osa muun sairauden takia. Molemmissa ryhmissä hoitoaika jää lyhyeksi ja on omiaan myös lyhentämään koko parantola-aineiston keskimääräistä hoitoaika.

Alla olevassa asetelmassa on keuhkotuberkuloosin vuoksi hoidettujen potilaiden mediaaninen hoitoaika vuorokausina. Lyhenevä suuntaus on vallitseva useimmissa ryhmissä, mutta muutokset ovat paljon vähäisempiä kuin keskimääräisissä hoitoajoissa. Laskelma perustuu 20 % otokseen poistetuista potilaista.

Antalet vård dagar i sanatorierna har reducerats med 8 % jämfört med föregående år, men antalet vårdade patienter har stigit med 3 %. Sålunda har medelvårdtiden fortfarande sjunkit. Om än endast 6 % av vård dagarna utnyttjats för vården av andra sjukdomar än tuberkulos, är den slutgiltiga diagnosen hos ca 30 % av utskrivna patienter annan sjukdom än tuberkulos. En del av dessa patienter har varit inskrivna på sanatoriet för misstänkt tuberkulos, en del för någon annan sjukdoms skull. Vårdtiden hos de båda grupperna är kort och är ägnad att förkorta medelvårdtiden för hela sanatoriematerialet.

I nedanstående framställning finns medianen för vårdtiden i dygn av patienter, vilka vårdats på grund av lungtuberkulos. Den sjunkande tendensen är härs kande i de flesta grupper, men förändringarna är mycket mindre än i medelvårdtiderna. Kalkylen baserar sig på en 20 %:n sampel av de utskrivna patienterna.

Hoitoajan mediaani keskusparantoloista vuosina 1958—66 poistetuilla, eriasteista keuhkotuberkuloosia sairastaneilla miehillä ja naisilla, 20 %:n otos poistetuista potilaista

Vårdtidens median för centralsanatoriernas utskrivna manliga och kvinnliga patienter, insjuknade i lungtuberkulos av olika grad under åren 1958—66, 20 % sampel av de utskrivna patienterna

Median duration of treatment among male and female patients discharged in 1958—66 from central tuberculosis sanatoria, 20 % sample of discharged patients

Vuosi År Year	Miehet — Män — Males			Naiset — Kvinnor — Females		
	Vähäiset muutokset Små föränd- ringar <i>Minimal lesions</i>	Kohtalaiset muutokset Måttliga förändringar <i>Moderately advanced lesions</i>	Laajat muutokset Utbredda förändringar <i>Far advanced lesions</i>	Vähäiset muutokset Små föränd- ringar <i>Minimal lesions</i>	Kohtalaiset muutokset Måttliga förändringar <i>Moderately advanced lesions</i>	Laajat muutokset Utbredda förändringar <i>Far advanced lesions</i>
1958	78	145	157	89	155	193
1959	82	133	161	107	150	213
1960	126	113	167	108	138	207
1961	84	115	154	105	131	156
1962	86	115	156	102	121	176
1963	102	127	162	127	141	172
1964	122	129	174	121	152	175
1965	99	109	151	97	129	165
1966*	102	105	138	98	100	144

* Ennakkotieto — Preliminär uppgift — Preliminary data.

Parantoloiden keskimääräisten käyttötalousmenojen kehitys vuosina 1959—1965 on esitetty taulussa 4.3. Kun parantolat ovat jatkuvasti kehittymässä yleissai- raaloihin verrattaviksi, nousevat kustannukset samassa suhteessa. Nousu edellisestä vuodesta on v. 1965 ollut 17 %. Parantoloiden keskimääräinen hoitokustannus on kuitenkin edelleen vain n. 60 % yleissairaaloiden vas- taavasta luvusta.

Oheisessa asetelmassa ja kuviossa 4.8 nähdään pa- rantoloista poistuneiden mies- ja naispotilaiden jakau- tuminen lopullisen diagnoosin mukaan. Tilasto perustuu mainittuun 20 %:n otokseen potilaiden poistoilmoituk- sista. Miehillä ovat vaikeammat tuberkuloositapaukset edellisestä vuodesta vähentyneet, naisilla tilanne on kehittynyt päinvastaiseen suuntaan — ilmeisesti kui- tenkin vain satunnaisesti. Myös muun tuberkuloosin osuus on molemmilla sukupuolilla lisääntynyt paran- tola-aineistossa.

Utvecklingen av sanatoriernas driftskostnader under åren 1959—1965 har framställts i tabell 4.3. Då sana- torierna fortsättningsvis utvecklar sig i riktning mot jämförbarhet med lasaretten, stiger kostnaderna i samma proportion. Stegringen från föregående år har under år 1965 varit 17 %. Sanatoriernas medelvårdkost- nader är dock fortfarande endast ca 60 % av motsva- rande antal för lasaretten.

I den bifogade uppställningen och i figur 4.8 ser man de från sanatorierna utskrivna manliga och kvinnliga patienternas fördelning enligt slutgiltig diagnos. Statis- tiken stöder sig på nämnda 20 % sampel av patienternas utskrivningsmeddelanden. Hos män är de svårare tuber- kulosfallen mindre än under föregående år, hos kvinnor har situationen utvecklat sig i motsatt riktning — uppen- barligen dock tillfälligt. Också andelen av annan tuber- kulos har hos båda könen ökat i sanatoriematerialet.

Keskusparantoloista vuosina 1958—65 poistettujen mies- ja naispotilaiden sairauksien jakautuma lopullisen päädiagnoosin mukaan, 20 %:n otos poistetuista potilaista

Från centralsanatorierna under åren 1958—65 utskrivna manliga och kvinnliga patienters sjukdomsfördelning enligt slutgiltig huvuddiagnos, 20 % sampel av de utskrivna patienterna

Distribution of diseases of male and female patients discharged from central tuberculosis sanatoria in 1958—65 according to final main diagnosis, 20 % sample of discharged patients

Vuosi År Year	Ei tuberkuloosia Icke tuberkulos <i>No tuberculosis</i>	Keuhkotuberkuloosi Lungtuberkulos <i>Pulmonary tuberculosis</i>			Muu tuberkuloosi Annan tuberkulos <i>Other tuberculosis</i>
		Vähäiset muutokset Små föränd- ringar <i>Minimal lesions</i>	Kohtalaiset muutokset Måttliga förändringar <i>Moderately advanced lesions</i>	Laajat muutokset Utbredda förändringar <i>Far advanced lesions</i>	
Miehet — Män — <i>Males</i>					
1958	7.5	13.4	30.2	40.8	7.6
1959	11.1	11.3	25.4	42.2	10.0
1960	16.4	11.4	22.6	42.6	7.0
1961	19.0	12.3	25.6	35.3	7.8
1962	26.4	10.8	23.3	33.1	6.4
1963	22.5	11.9	23.0	29.4	13.2
1964	30.9	12.1	22.8	25.9	8.3
1965	32.7	12.5	21.6	21.7	11.5
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>					
1958	10.0	16.4	32.4	28.4	12.8
1959	11.0	16.3	25.3	33.6	13.8
1960	17.1	15.1	23.2	33.1	11.5
1961	18.4	19.2	24.4	26.4	11.6
1962	25.7	15.6	22.3	22.1	14.3
1963	22.2	12.6	23.5	21.0	20.7
1964	32.1	16.1	18.6	18.5	14.7
1965	26.7	11.9	20.2	20.5	20.7

Syöpä. Syöpäsairauksien hoito tapahtuu enimmäkseen yleissairaaloissa, joissa 31. 12. 1965 oli lääkintöhallituksen vahvistamia sädehoidon erikoissairaansijojen yhteensä 402. Seuraavassa luetellaan ne osastot ja laitokset, missä nuo 402 erikoissairaansijaa sijaitsevat.

Cancer. Vården av cancersjukdomar sker mestadels på lasaretten, i vilka den 31. 12. 1965 fanns 402 av medicinalstyrelsen fastställda specialvårdplatser för strålbehandling. I följande förteckning uppräknas de avdelningar och inrättningar, i vilka dessa 402 vårdplatser förekommer.

Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sädehoitoklinikka	125 sairaansijaa
Suomen Syöpäyhdistyksen sairaalat:	
Kaakkois-Suomen sädehoitokoti, Lappeenranta	25 »
Keski-Suomen hoitokoti, Jyväskylä	25 »
Pirkanmaan sädehoitokoti, Tampere	40 »
Sairaskoti Radium, Helsinki	93 »
Turun Radiumkoti, Turku	54 »
Oulun diakonissalaitoksen sädehoitosasto, Oulu	40 »
Yhteensä	402 sairaansijaa

Strålbehandlingskliniken i Helsingfors universitetscentralsjukhus ...	125 vårdplatser
Finlands Cancerförenings sjukhus:	
Kaakkois-Suomen sädehoitokoti, Villmanstrand	25 »
Keski-Suomen hoitokoti, Jyväskylä ..	25 »
Pirkanmaan sädehoitokoti, Tammerfors	40 »
Sairaskoti Radium — Sjukhemmet Radium, Helsingfors	93 »
Turun Radiumkoti — Åbo Radiumhem, Åbo	54 »
Strålbehandlingsavdelningen i Uleåborgs diakonissanstalt	40 »
Sammanlagt	402 vårdplatser

Syöpäjärjestöjen sairaalat toimivat yleensä lähimän keskussairaalan apusairaaloina. Kaakkois-Suomen Sädehoitokodin sairaalarakennukseen perustettiin ensimmäinen Helsingin ulkopuolella toimiva koboltti-terapiaosasto, joka luovutettiin Etelä-Saimaan keskus-

Cancerorganisationernas sjukhus verkar i allmänhet som hjälpsjukhus för det närmaste centralsjukhuset. Den första utanför Helsingfors verkande koboltti-terapiavdelningen grundades i Sydöstra Finlands strålbehandlingshems sjukhusbyggnad. Avdelningen överläts till

sairaalan hallintaan. Myös Turun radiumkodissa oli vuonna 1965 rakenteilla vastaava erikoislaitteisto. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan sädehoitoklinikkassa on kaksi koboltikanuunaa ja kaksi betatronia.

Syöpään liittyvä tutkimustyö, valistustyö ja joukkotarkastukset on käytännössä suurelta osin hoidettu syöpäjärjestöjen toimesta.

Joukkotarkastukset olivat vuoden 1965 aikana käynnissä tutkimustyön luonteisina Pohjois-Karjalan läänissä ja Turussa (tutkittuja yhteensä 12 446), mutta lisäksi 75 kunnassa järjestettiin kunnan rahoittamia joukkotutkimuksia, joihin osallistui 19 336 naista. Pahanlaatuisia muutoksia ja niiden esiasteita löytyi 0.5—1.2 %:lla tutkituista, riippuen tutkittavasta ikäryhmästä. Muutoksia näyttää olleen runsaammin kaupunkilaisväestöllä.

Sytologisia näytteitä varten on palkattu päätoiminen sytologi Helsingissä olevaan laboratorioon, mutta lisäksi sytologisia laboratorioita on Tampereella, Vaasassa, Oulussa ja valmistumassa on lisäksi vastaava laboratorio Lappeenrantaan ja Turkuun sekä Joensuuhun.

Syöpäpoliklinikoita toimi Helsingissä, Turussa, Tampereella ja Vaasassa. Vuonna 1965 kävi näissä 5 088 uutta potilasta, ja todettiin 115 uutta syöpätapausta.

Syöpää koskevien tilastojen eräänä päätarkoituksena on saada kansainvälisistä vertailuista aineistoa, johon perustuen voidaan laatia lisätutkimuksia vaativia oletuksia. Oheisessa asetelmassa on vuosina 1962—63 syöpään kuolleiden miesten ja naisten prosentuaalinen jakautuma pohjoismaissa.

Nämä tiedot perustuvat WHO:n eri maista keräämiin tietoihin ja yllä olevat laskelmat on suoritettu Japanissa (Lähde, Segi & Kurihara: Cancer Mortality in 24 countries, 1966).

Södra Saimens centralsjukhus' administration. Även i Åbo radiumhem byggdes år 1965 motsvarande specialapparatur. I Strålbehandlingskliniken i Helsingfors universitets centralsjukhus finns två koboltkanoner och två betatronier.

Forskningsarbetet, upplysningsarbetet och gruppundersökningarna i samband med cancer har i praktiken till största delen ombesörjts av cancerorganisationerna.

Gruppundersökningar, som har karaktären av forskningsarbete, verkställdes i Norra Karelen län och Åbo (antal undersökta sammanlagt 12 446), men dessutom anordnades i 75 kommuner gruppundersökningar, finansierade av kommunen, i vilka 19 336 kvinnor deltog. Maligna förändringar och deras förstadier hittades hos 0.5—1.2 % av de undersökta beroende på deras åldersgrupp. Förändringar tycks vara talrikast hos stadsbefolkningen.

För sytologiska prov har en sytolog i heltidstjänst anställts på laboratoriet i Helsingfors, men dessutom finns sytologiska laboratorier i Tammerfors, Vasa och Uleåborg och nära sin fullbordan står dessutom ett motsvarande laboratorium i Villmanstrand, Åbo och Joensuu.

Cancerpolikliniker var verksamma i Helsingfors, Åbo, Tammerfors och Vasa. Under år 1965 besöktes de av 5 088 nya patienter och 115 nya cancerfall kunde konstateras.

En huvudavsikt med de statistiska uppgifterna, som berör cancer, är att få från de internationella jämförelserna material, på vars grund man kan utarbeta hypoteser, som fordrar tilläggundersökningar. I nedanstående sammandrag finns procentfördelningen av de kvinnor och män, vilka under åren 1962—63 dött i cancer i de nordiska länderna.

Dessa uppgifter baserar sig på uppgifter samlade av WHO från olika länder och de ovanstående kalkylerna har utförts i Japan (Källa, Segi & Kurihara: Cancer Mortality in 24 countries, 1966.)

Diagn. n:o Diagn. nr Diagn. no	Kasvaimen sijainti Tumörens läge Site of neoplasm	Suomi Finland Finland	Tanska Danmark Denmark	Norja Norge Norway	Ruotsi Sverige Sweden
		Miehet — Män — Males			
140—205	Yhteensä — Summa — Total	100.0	100.0	100.0	100.0
140—148	Suontelo ja nielu — Munhåla och farynx — <i>Buccal cavity and pharynx</i>	1.6	1.4	2.3	1.8
150	Ruokatorvi — Matstrupe — <i>Esophagus</i>	3.1	1.8	2.5	2.0
151	Mahalaukku — Magsäck — <i>Stomach</i>	23.4	15.1	22.5	19.6
152—153	Ohutsuoli ja paksusuoli — Tunntarm och grovtarm — <i>Small and large intestine</i>	2.7	8.8	6.5	7.7
154	Peräsuoli — Ändtarm — <i>Rectum</i>	2.5	7.3	4.2	5.4
155—156	Maksa ja sappitiet — Lever och gallvägar — <i>Liver and biliary passages</i>	3.0	3.2	1.8	3.5
157	Haima — Pankreas — <i>Pancreas</i>	4.1	5.0	4.5	6.0
161	Kurkunpää — Larynx — <i>Larynx</i>	1.6	0.7	0.6	0.4
162—163	Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — <i>Trachea, lung, bronchus</i>	32.7	19.6	9.9	11.5
177	Eturauhanen — Prostata — <i>Prostate</i>	5.5	9.9	14.9	15.3
181	Virtsarakko, muu virtsaelin — Urinblåsa, annat urinorgan — <i>Bladder, other urinary organ</i>	2.3	4.6	3.7	3.0
190—191	Iho — Hud — <i>Skin</i>	0.8	1.2	1.6	1.2
194	Kilpirauhanen — Sköldkörtel — <i>Thyroid gland</i>	0.3	0.3	0.6	0.5
204	Valkoveritauti — Leukemi — <i>Leukemia</i>	3.6	4.3	4.8	4.7

jatk. — forts. — cont.

		Naiset — Kvinnor — Females			
		100.0	100.0	100.0	100.0
140—205	Yhteensä — Summa — Total				
140—148	Suuontelo ja nielu — Munhåla och farynx — <i>Buccal cavity and pharynx</i>	1.3	0.8	1.4	1.5
150	Ruokatorvi — Matstrupe — <i>Esophagus</i>	4.2	1.0	0.7	1.1
151	Mahalaukku — Magsäck — <i>Stomach</i>	22.3	11.4	16.8	13.1
152—153	Ohutsuoli ja paksusuoli — Tunntarm och grovtarm — <i>Small and large intestine</i>	5.7	10.4	8.1	9.1
154	Peräsuoli — Ändtarm — <i>Rectum</i>	4.2	4.5	3.5	3.9
155—156	Maksa ja sappitiet — Lever och gallvägar — <i>Liver and biliary passages</i>	4.2	4.6	3.2	5.2
157	Haima — Pankreas — <i>Pancreas</i>	4.6	4.1	3.9	5.0
161	Kurkunpää — Larynx — <i>Larynx</i>	0.2	0.1	0.0	0.1
162—163	Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — <i>Trachea, lung, bronchus</i>	3.7	4.4	2.6	3.6
170	Nisä — Bröstkörtel — <i>Breast</i>	11.6	17.2	15.9	17.0
171—174	Kohtu — Uterus — <i>Uterus</i>	9.4	11.6	7.9	8.8
175	Munasarja — Äggstock — <i>Ovary</i>	5.4	7.5	7.6	8.0
181	Virtsarakko, muu virtsaelin — Urinblåsa, annat urinorgan — <i>Bladder, other urinary organ</i>	1.0	1.8	2.0	1.4
190—191	Iho — Hud — <i>Skin</i>	1.4	1.2	1.5	1.1
194	Kilpirauhanen — Sköldkörtel — <i>Thyroid gland</i>	0.8	0.6	1.0	0.8
204	Valkoveritauti — Leukemi — <i>Leukemia</i>	4.4	3.3	3.8	3.8

Edellä olevissa kuolleisuusluvuissa ei väestörakenteen eroja ole huomioitu, mutta sen sijaan seuraavassa asetelmassa on erojen vaikutus otettu huomioon. Lähde on sama kuin edellisessä asetelmassa. Kaikki syöpämuodot ja valkoveritauti (leukaemia) ovat mukana.

I ovanstående antal har skillnaderna i befolkningsstrukturen inte tagits i beaktande, men däremot har verkningen av skillnaderna iakttagits i följande uppställning. Källan är densamma som i föregående sammandrag. Alla cancerformer och leukemi är med.

Vuosi År Year	Suomi Finland <i>Finland</i>		Tanska Danmark <i>Denmark</i>		Norja Norge <i>Norway</i>		Ruotsi Sverige <i>Sweden</i>	
	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>
1950—51	173.6	116.1	129.3	134.4	122.7	112.6	117.9	114.0
1952—53	184.3	122.0	145.4	140.4	125.3	110.9	115.4	109.7
1954—55	184.9	114.3	149.0	141.6	124.1	110.8	119.9	109.2
1956—57	186.7	116.2	152.6	141.6	124.9	106.5	122.6	110.1
1958—59	188.0	112.7	157.2	141.2	124.9	104.5	128.4	110.9
1960—61	187.4	110.4	157.6	140.7	125.1	103.4	131.4	108.3
1962—63	187.7	106.1	163.3	140.3	126.6	100.8		

Suomen miesten syöpäkuolleisuus on pohjoismaiden korkein, vaikkakaan ero ei ole kovin suuri Tanskaan, joka on seuraavana. Naisten syöpäkuolleisuudessa on Tanska johtava maa, ja Ruotsikin on hieman edellä meitä. Maassamme syöpäkuolleisuus ei miehillä ole asiallisesti katsoen juuri muuttunut, naisilla on havaittavissa lievää hidasta laskua, kuten Norjassa ja Ruotsissakin. Tanskassa suhdeluvut näyttävät kasvavan.

Syövän esiintymisestä saatavia tietoja voidaan varmistaa yhdistämällä kuolleisuustietoihin patologisista laitoksista, sairaaloista ja lääkäreiltä kerättyt ilmoitukset. Tällaista tilastointia hoitaa meillä lääkintöhallituksen antaman valtuutuksen nojalla Suomen Syöpärekisteri. Käytännöllisistä syistä johtuen ei rekisteristä voida saada varmoja tietoja ennen kuin 2—3 vuotta kestäneen kontrolliajan kuluttua, joten tällä kertaa on käytettävissä vuoden 1963 tiedot syöpäsairauksiin sairastuneiden määristä. Taulussa 4.7 on esitetty syöpään vuonna 1965 kuolleet ja taulussa 4.8 eri syöpämuotoihin vuonna 1963 sairastuneet.

Cancerdödligheten hos finska män är den högsta i de nordiska länderna, fastän skillnaden inte är stor i förhållande till Danmark, som är den följande i ordningen. Danmark leder i fråga om kvinnodödligheten och även Sverige är något före oss. Cancerdödligheten hos män har sakligt sett inte just ändrats hos oss, men hos kvinnor kan en lindrigt långsam sänkning konstateras, såsom i Norge och även i Sverige. I Danmark tycks proportionstalen växa.

Uppgifter om cancerfrekvensen kan säkerställas genom att förena till dödlighetsuppgifterna de meddelanden, som samlats från patologiska institut, sjukhus och läkare. En sådan statistik omhänderhar hos oss genom medicinalstyrelsens bemyndigande Finlands Cancerregister. Av praktiska skäl kan inga säkra uppgifter erhållas från registret förrän en kontrolltid på 2—3 år förflutit, så att för denna gång står till förfogande uppgifterna från år 1963 av antal insjuknade i cancer. I tabell 4.8 har framställts insjuknade i skilda cancerformer under år 1963 och i tabell 4.7 döda i cancer under år 1965.

Reuma. Reuma on myös Suomessa merkittävä kansantauti, mutta sen vastustamistyö tapahtuu yleisten terveydenhuoltoa koskevien säädösten puitteissa ilman erityislainsäädäntöä. Maassa on yksi erikoissairaala, Reumasäätiön sairaala, jonka sairaansijamäärä oli vuoden 1965 lopussa 317. Tämä sairaala on tarkoitettu palvelemaan koko maata, ja sinne otetaan potilaiksi erikoishoitoa vaativat kuntouttamiskelpoiset reumasairaat. Sairaalan toiminnassa on Kansaneläkelaitoksella huomattava osuus.

Valistus- ja lääkinnällisen vastustamistyön hoitaa suuressa määrin Reumaliitto, jonka muodostaa 71 paikallista reumayhdistystä. Reumaliitto on luonut maamme reumatoimistojen verkon, johon kuului vuoden 1965 päättyessä 21 toimistoa. Toimistojen tarkoituksena on keskittyä varsinaisten reumasairauksien hoitoon ja sen tähden ne vaativat ensi kertaa tutkittavilta potilailta lääkärin tai terveyssisaren lähetteen.

Reumatoimistojen ylläpidosta vastasivat pääasiassa kunnat. Kuntainliittojen ylläpitäminä toimivat seuraavat reumatoimistot: Helsingin Iisalmen, Jyväskylän (Keski-Suomen), Kotkan, Kouvolan, Lappeenrannan, Lohjan, Oulun, Porin, Porvoon, Tampereen, Valkeakosken ja (osittain) Ylivieskan. Toisissa toimistoissa jäsenkunnat suorittivat osuutensa nettotappiosta käyntikertojen, toisissa asukaslukunsa osoittamassa suhteessa, kun taas muutamien toimistojen työtä eräät lähikunnat tukivat määräsuuruisilla lahjoituksilla. Kaajanin, Kuopion, Rauman, Savonlinnan ja Turun toimistojen ylläpitämiseksi ei ole muodostettu varsinaista kuntainliittoa, vaan sijainti- ja lähikunnat ovat maksaneet avustusta viimeksi mainittujen periaatteiden mukaisesti. Rovaniemen ja Varkauden toimistojen tappiosta vastasivat sijaintikunnat yksinään. Entisiin kuntainliittoihin liittyi muutamia uusia jäsenkuntia. Reumatoimistojen työn johdossa on paikallisen reumayhdistyksen ja kuntien edustajien sekä toimiston lääkärin muodostama hoitokunta.

Taulussa 4.12 on eräitä tilastotietoja reumatoimistojen työstä. Reumaliitolla on myös kuntouttamislaitoksia, joista vuonna 1963 valmistuneessa Kangasalan Kuntouttamislaitoksessa oli 50 sairaansijaa ja Keski-Suomen hoitokodissa, jota liitto ylläpitää yhdessä Suomen Syöpäyhdistyksen Keski-Suomen osaston kanssa, 28 sairaansijaa.

Tapaturmat. Käytännössä voidaan tapaturmat hyvin rinnastaa kansantauteina pidettäviin sairauksiin. Eri-tyisesti liikennetapaturmien määrä on osoittanut lisääntymistä niin meillä kuin muuallakin. Suhteellisesti on meillä sekä liikenne- että muiden tapaturmien määrä selvästi suurempi kuin muissa pohjoismaissa. Esimerkiksi vuonna 1963 oli 25—49-vuotiailla miehillä tapaturmakuolleisuus (10 000 asuksta kohti) Suomessa yli kaksinkertainen Ruotsiin ja lähes kolminkertainen Tanskaan verraten, kuten oheisesta yhdistelmästä voi todeta.

Reuma. Reuma är även i Finland en betydande folksjukdom, men arbetet för dess bekämpande sker inom ramen av de allmänna bestämmelserna, som berör hälsovården, utan någon speciallagstiftning. Ett specialistsjukhus finns i landet, Reumastiftelsens sjukhus, vars vårdplatsantal i slutet av år 1965 var 317. Detta sjukhus är avsett för hela landet och där intages som patienter rehabiliteringsdugliga reumasjuka, vilka fordrar specialvård. I sjukhusets verksamhet har Folkpensionsanstalten en anmärkningsvärd andel.

Reumastiftelsen förestår i hög grad upplysnings- och det medicinska arbetet för bekämpandet av reumasjukdomar och består av 71 lokala reumaföreningar. Reumastiftelsen har skapat i vårt land ett nät av reumabyråer, som innefattade i slutet av år 1965 21 byråer. Avsikten med byråerna är att koncentrera sig på vården av de egentliga reumasjukdomarna och därför fordrar de av de patienter, vilka kommer till undersökning för första gången, en remiss given av läkare eller hälsosyster.

För underhållet av reumabyråerna ansvarade i huvudsak kommunerna. Underhållna av kommunalförbunden verkade följande reumabyråer: Helsingfors, Idensalmi, Jyväskylä (Mellersta Finland), Kotka, Kouvola, Villmanstrand, Lojo, Uleåborg, Björneborg, Borgå, Tammerfors, Valkeakoski och (delvis) Ylivieska. I några byråer betalade medlemskommunerna sin andel av nettoförlusten per besök, i somliga i proportion till sin befolkning, medan återigen några byråers arbete stöddes av närliggande kommuner genom donationer av konstant storlek. För underhållet av byråerna i Kajana, Kuopio, Raumo, Nyslott och Åbo har inget egentligt kommunalförbund bildats, utan de närliggande kommunerna och kommunerna, där byråerna är belägna, har betalat understöd enligt sistnämnda principer. För förlusten i Rovaniemi och Varkaus byråer svarade dessa städer ensamma. Några nya medlemskommuner anslöt sig till de tidigare kommunalförbunden. Reumabyråernas arbete ledes av en förvaltningsnämnd, som bildas av den lokala reumaföreningen, kommunernas representanter och byråläkaren.

I tabell 4.12 finns några statistiska uppgifter om reumabyråernas arbete. Reumaförbundet äger också rehabiliteringsinrättningar, varav Kangasala Rehabiliteringsanstalt, som blev färdig år 1963, har 50 vårdplatser och Mellersta Finlands vårdhem, som förbundet upprätthåller tillsammans med Finlands Cancerförnings Mellersta Finlands avdelning, med 28 vårdplatser.

Olycksfall. I praktiken kan olycksfallen väl jämföras med sådana sjukdomar, vilka anses vara folksjukdomar. I synnerhet har antalet trafikolycksfall ökat hos oss såsom annorstädes. Proportionsvis är antalet olycksfall både i trafiken och annorstädes klart högre än i de andra nordiska länderna. Olycksfallsdödligheten var t.ex. år 1963 hos män mellan 25—49 år (per 10 000 invånare) mer än dubbelt större i Finland jämfört med Sverige och nästan tredubbel i förhållande till Danmark, såsom man i nedanstående uppställning kan konstatera.

Kuolemansyy
Dödsorsak
Cause of death

Liikennetapaturmat — Trafikolyckor — *Traffic accidents* (BE 47) .....
Muut tapaturmat — Andra olyckor — *Other accidents* (BE 48) .....

Yhteensä — Summa — *Total*

Suomi
Finland
Finland

Tanska
Danmark
Denmark

Norja
Norge
Norway

Ruotsi
Sverige
Sweden

3.5

1.8

1.4

1.5

6.1

1.5

4.1

2.8

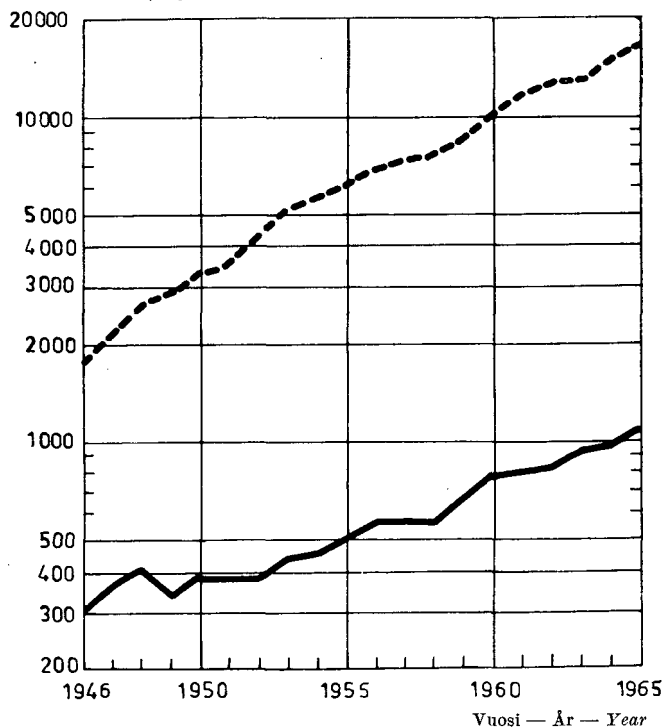
9.6

3.3

6.5

4.3

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

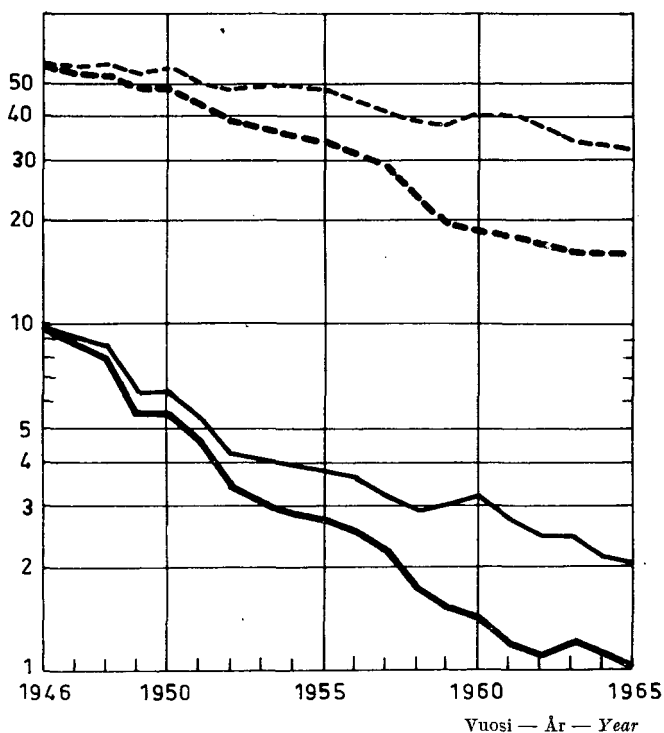
Kuvio 4.91 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet vuosina 1946—65

Fig. 4.91 De skadade och döda i vägtrafikolyckor under åren 1946—65

Fig. 4.91 Injured and deaths from road traffic accidents in 1946—65

--- Loukkaantuneet — Skadade — Injured
— Kuolleet — Döda — Deaths

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

Kuvio 4.92 Tieliikenneonnettomuuksissa loukkaantuneet ja kuolleet 1000 moottoriajoneuvon ja 1000 auton kohti vuosina 1946—65

Fig. 4.92 De skadade och döda i vägtrafikolyckor per 1000 motorfordon och per 1000 bilar under åren 1946—65

Fig. 4.92 Injured and deaths from road traffic accidents per 1000 motor vehicles and 1000 cars in 1946—65

--- Loukkaantuneet 1000 autoa kohti — Skadade per 1000 bilar
- - - Loukkaantuneet 1000 moottoriajoneuvon kohti — Skadade per 1000 motorfordon
— Kuolleet 1000 autoa kohti — Döda per 1000 bilar
— Kuolleet 1000 moottoriajoneuvon kohti — Döda per 1000 motorfordon

Taulussa 4.9 on esitetty kuolemaan johtaneet tapaturmat vuonna 1965 syyn mukaan eriteltynä. Moottoriajoneuvoliikenne oli ylivoimaisesti merkittävin tapaturmien aiheuttaja, kaatuminen yms. aiheutti vain alle puolet edellä mainitun tilille laskettavista kuolemantapauksista. Hukkumiskuolleisuus osoittaa vähenevää suuntausta, sillä esim. 10 vuotta aikaisemmin (vuonna 1955) oli hukkuneita 448. Myrkytyskuolleisuus oli myös huomattava, mutta se ei osoita merkkejä lisääntymisestä. Vuonna 1955 oli myrkytyksiin kuolleita 201.

Tapaturmakuolleisuudesta saatu kuva viittaa siihen, että maassamme on tässä suhteessa vielä paljon tehtävää. Valistustyöstä ja erityisesti työturvallisuuden kehittämisestä on vastuussa pääasiassa Tapaturmantorjunta ry. Tällä yhdistyksellä on erityinen liikennejaosto (TALJA), joka tekee laajaa liikenneturvallisuuteen kohdistuvaa valistustyötä.

TALJA on julkaissut vuodesta 1955 lähtien erityistä tilastokirjaa »Suomen tieliikenneonnettomuudet», jossa on hyvin yksityiskohtaisia tietoja liikenteen aiheuttamista omaisuus- ja henkilövahingoista. Oheiset kuvat 4.91 ja 4.92 on lainattu mainitusta julkaisusta. Logaritmiasteikolle piirretyistä kuvioista voidaan todeta loukkaantuneiden ja kuolleiden määrän kasvaneen lähes suoraviivaisesti, mutta jos suhteutetaan kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä ajoneuvojen määrään, havaitaan näiden suhdelukujen vähentyneen.

4. Major Diseases. Accidents.

Tuberculosis.

By the Tuberculosis Act of 1949, the country is divided into 17 tuberculosis districts each with a central tuberculosis sanatorium and one or more dispensaries for case-finding and ambulatory care. The tuberculosis district is generally run by a federation of communes with the exception Helsinki, which is an independent tuberculosis district. The tuberculosis district is responsible for the fight against tuberculosis within its area, and in all medical matters its activities are conducted by a medical director who at the same time is the physician in chief of the central sanatorium.

Cancer.

Research and information work concerning cancer as well as the mass examinations have mostly been taken care of by cancer organizations. Mass examinations have been carried out during the year 1965 in the province of Pohjois-Karjala and the city of Turku (number of examined 12 446), but besides 75 communes have arranged commune-financed mass examinations for 19 336 women. Malignant changes and their preliminary phases have been found in 0.5—1.2 percent of the examined persons depending on their age-group.

Information concerning the frequency of cancer can be corroborated by combining the mortality information with

I tabell 4.9 har olycksfall år 1965 med döden som följd framställts grupperade enligt orsak. Motorfordons-trafiken var överlägset den största faktorn som föranledde olycksfall och fall o. dyl. förorsakade endast mindre än hälften av de räknade dödsfallen på den förutnämndas konto. Drunkningsmortaliteten visar en sjunkande tendens, ty t.ex. 10 år tidigare (år 1955) var antalet drunknade 448. Förgiftningsdödligheten var också betydande, men den visar inga tecken på ökning. Antalet döda genom förgiftning år 1955 var 201.

Den bild man får av olycksfallsdödligheten tyder på, att det i vårt land finns mycket att göra i detta hänseende. Olycksfallsskyddet är huvudsakligen ansvarigt för upplysningsverksamheten och i synnerhet för arbetsskyddets utveckling. Denna förening har ett speciellt trafikutskott (TALJA), som gör ett vidsträckt upplysningsarbete med trafiksäkerhet som mål.

TALJA har sedan år 1955 utgivit en särskild statistikbok, »Suomen tieliikenneonnettomuudet», i vilken mycket detaljerade uppgifter publiceras beträffande egendoms- och personskador förorsakade av trafiken. Bifogade figurer 4.91 och 4.92 har lånats ur denna publikation. Av figurerna, vilka ritats på logaritmiskala, kan man konstatera, att antalet skadade och döda ökat nästan rätlinjigt, men i proportion till antalet fordon kan man se, att dessa proportionstal minskat.

During the year under report mortality figures continued to decrease as in some of the preceding years. Reported morbidity figures are continuously relatively high.

The number of new cases of respiratory tuberculosis recorded per 1 000 of mean population in 1965 was 1.2. The relatively high number of new cases is partly due to the more and more efficient X-ray diagnostics at dispensaries and to the increasing use of bacteriological examinations. Statistical data are given in table 4.1—4.6 and figures 4.1—4.8.

data collected from the pathological laboratories, hospitals and physicians. This statistics is managed by the Finnish Cancer Register through authorization by the National Board of Health. Because of practical reasons reliable information can be obtained from the Register only after a control period of 2—3 years and therefore the available information as to the number of cancer patients relates to the year 1963. Table 4.8 shows the number of different cancer cases in 1963 and table 4.7 the cancer mortality in 1965.

Rheumatoid Arthritis.

Arthritis is also in Finland a notable public health problem, but the fight against its ravages takes place without any separate legislation. There is one special hospital in the country, the Hospital of the Rheumatoid Arthritis Foundation, with 317 beds at the end of the year 1965. This hospital serves the whole country and it accepts patients in need of special care and rehabilitation.

League of Rheumatoid Arthritis which consists of 71 local societies manages the information and medical fight against arthritis. The league has created a net of services with 21 dispensaries in the country by the end of the year 1965. Their aim is to concentrate on the care of rheumatoid diseases and therefore they demand of the patient to be examined for the first time a referral given by physician.

Table 4.12 contains statistics about the work of dispensaries.

Accidents.

Especially traffic accidents have increased as well in Finland as elsewhere. The total number of traffic accidents and other accidents is even proportionally larger in Finland than in the other northern countries. For instance in 1963, the accident mortality of men between 25—49 years (per 10 000 mean population) in Finland was over twice as high as in Sweden and almost threefold as high as in Denmark.

Table 4.9 shows the accidents in 1965 classified according to their causes.

4.1 Tuberkuloosiparantolat ja muut tuberkuloosilaitokset vuonna 1965
Tuberkulossanatorier och andra tuberkulosinrättningar år 1965
Sanatoria of tuberculosis and other tuberculosis institutions in 1965

Tub.pii- n:o Tub.district no	Parantola Sanatorium Sanatorium	Sairaansijojen 31. 12. Vårdplatser 31. 12. Beds 31. 12.	Otetu- ja Intagningar Admissions	Hoito- päiviä Vårdagar Patient days	Keskim. hoitoaika Medelvårdtid Average stay per case	Kuormitus % Belastning % Occupancy %	Hoito- ja tutkimustoimenpiteitä Vård- och diagnostiska åtgärder Treatment and diagnostic measures						
							Pneumonektomia Lobectomy Resectio segmenti	Thoracoplastia	Muita rinnansisäisiä leikkauksia Övriga intra thoracala operationer Other intrathoracic operations	Bronchosopia	Bronchographia	Keskikokojen toiminta- kyvyn määrittäminen Lungfunktionsprov Test for pulmonary function	Sydänkateetrisaatio Hjärtkateetrisation Cardiac cathetrization
	1. Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria												
1	Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors)	345	1 741	107 647	61.8	85.5	21	1	14	490	101	2 054	2
4	Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Mel- tolan sairaala (Karjaan mlk.)	270	1 941	85 276	44.1	86.5	48	6	7	376	74	507	6
5	Kiljavan parantola (Nurmijärvi)	242	503	62 882	126.5	71.2	28	6	3	170	85	510	—
6	Varsinais-Suomen parantola (Paimio) ..	268	1 386	94 151	69.0	96.2	18	—	—	354	101	573	—
7	Satalinnan parantola (Harjavalta)	600	1 511	117 708	76.3	53.7	27	4	23	353	405	560	—
8	Pikonlinnan parantola (Kangasala) ..	400	816	86 830	103.1	59.5	8	2	—	371	337	193	—
9	Ahveniston parantola (Hämeenlinna) ..	335	677	83 248	120.0	68.1	9	5	3	213	72	71	—
10	Tiurunien parantola (Joutseno)	400	697	103 831	144.1	71.1	12	2	—	76	7	—	—
11	Kontioniemen parantola (Kontiolahti) ..	235	408	55 051	128.6	64.2	6	—	—	27	33	304	—
12	Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi) ..	250	593	72 474	121.7	79.4	5	3	—	43	17	100	—
13	Kinkomaan parantola (Muurame)	462	1 018	113 854	111.7	67.5	19	1	—	154	99	64	—
14	Härmän parantola (Alahärmä)	298	929	85 234	90.9	78.4	7	4	—	146	52	59	—
15	Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pie- tarsaari)	211	607	50 403	82.9	65.4	19	2	—	127	175	200	—
16	Oulaisten parantola (Oulainen)	284	431	70 508	157.2	68.0	12	1	—	40	47	34	—
17	Päivärinteen parantola (Muhos)	339	1 060	129 188	122.5	104.4	32	1	3	68	50	1 217	—
18	Murolan parantola (Rovaniemen mlk.) ..	459	980	148 085	151.8	88.4	44	3	—	393	277	217	—
19	Ålands centralsanatorium (Mariehamn Maarianhamina)	25	66	5 286	82.0	57.9	1	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — Total	5 423	15 364	1 471 656	95.1	74.3	316	41	53	3 401	1 932	6 663	8
	2. Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — Other tuberculosis institutions												
	Forssan parantola	55	41	14 303	332.6	71.2	—	—	—	—	—	—	—
	Hangonkadun hoitokoti (Helsinki) — Hangögatans vårdhem (Hfors)	52	143	16 598	119.0	87.4	—	—	—	—	—	—	—
	Vaasan kaupungin tub.parantola (lop. toim. 1. 7. 1965)	—	14	2 963	123.5	54.6	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — Total	107	198	33 864	164.0	86.7	—	—	—	—	—	—	—
	Kaikki yhteensä — Inalles — Grand total	5 530	15 562	1 505 520	96.0	74.6	316	41	53	3 401	1 932	6 663	8
	1964	5 748	15 145	1 634 777	106.3	77.9	343	62	49	2 916	2 019	7 493	11
	1963	6 095	14 703	1 785 253	119.8	79.9	446	86	48	2 890	2 126	7 828	6
	1962	6 222	14 156	1 940 179	135.2	85.4	549	91	66	2 927	2 100	5 253	1
	1961	6 366	12 938	2 036 129	164.0	87.6	599	182	285	2 454	2 295	3 940	12
	1960	6 442	11 581	2 054 001	178.0	87.1	661	126	45	2 732	2 202	2 682	24

¹⁾ Keskusparantoloiden virallinen paikkaluku on 5 681, näistä 258 sairaansijaa on vuokrattu yleissairaaloiden käyttöön. — Centralsanatoriernas officiella platsantal är 5 681, av vilka 258 vårdplatser är uthyrda åt lasarett. — Official number of beds in central sanatoria is 5 681, of which 258 beds are rented to general hospitals.

²⁾ Piirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distrikten 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — Districts number 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964.

4.2 Tuberkuloosipiirien sairaalatoiminta vuonna 1965
Sjukhusverksamheten i tuberkulosdistrikten år 1965
Hospital services of tuberculosis districts in 1965

Tub.piiri n:o *) Tub.district nr. *) TB district no *)	Tuberkuloosipiiri *) Tuberkulosdistrikt *) Tuberculosis district *)	Sairaansijoja Vårdplatser Beds	Hoitopäiviä *) Vård-dagar *) Patient days *)	Tub.piiri n:o *) Tub.district nr. *) TB district no *)	Tuberkuloosipiiri *) Tuberkulosdistrikt *) Tuberculosis district *)	Sairaansijoja Vårdplatser Beds	Hoitopäiviä *) Vård-dagar *) Patient days *)
1	Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.district Laakson sairaala (Helsinki) — Dals sjukhus (Helsingfors) ..... Kiljavan parantola (Nurmijärvi) .. Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.) .... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	345 120 72 —	107 647 25 416 11 957 6 913	10	Kymen-Mikkelin tub.piiri Tiuruniemen parantola (Joutseno) . Kinkomaan parantola (Muurame) . Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	400 3 — 403	103 402 254 5 196 108 852
4	Raseborgs tub.district — Raaseporin tub.piiri Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.) Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	185 — 185	66 673 2 704 69 377	11	Pohjois-Karjalan tub.piiri Kontioniemen parantola (Kontio-lahti) ..... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	232 — 232	54 357 887 55 244
5	Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub.district Kiljavan parantola (Nurmijärvi) .. Mjölbolsta sjukhus (Karis lk.) — Meltolan sairaala (Karjaan mlk.) Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	122 13 — 135	37 185 3 939 1 903 43 027	12	Pohjois-Savon tub.piiri Tarinaharjun parantola (Siilinjärvi) Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	250 — 250	72 105 2 785 74 890
6	Varsinais-Suomen tub.piiri — Egentliga Finlands tub.district Varsinais-Suomen parantola (Paimio) Satalinnan parantola (Harjavalta) . Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	268 27 — 295	93 110 721 1 393 95 224	13	Keski-Suomen tub.piiri Kinkomaan parantola (Muurame) .. Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	455 — 455	107 619 2 035 109 654
7	Satakunnan tub.piiri Satalinnan parantola (Harjavalta) . Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	573 — 573	105 959 990 106 949	14	Härnän tub.piiri Härnän parantola (Kangasto, Alahärmä) ..... Kinkomaan parantola (Muurame) .. Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	298 4 — 302	85 129 1 695 12 523 99 347
8	Keski-Hämeen tub.piiri Pikonlinnan parantola (Kangasala) Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	399 — 399	86 695 3 168 89 863	15	Vasa tub.district — Vaasan tub.piiri Östanlid sanatorium (Jakobstad — Pietarsaari) ..... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	211 — 211	48 165 2 068 50 233
9	Kanta-Hämeen tub.piiri Ahveniston parantola (Hämeenlinna) Pikonlinnan parantola (Kangasala) Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	335 1 — 336	83 204 120 1 875 85 199	16	Keski-Pohjanmaan tub.piiri Oulaisten parantola (Oulainen) .... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	284 — 284	70 202 1 449 71 651
				17	Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri Päivärinteen parantola (Muhos) .. Kontioniemen parantola (Kontio-lahti) ..... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter *) ..... Yhteensä — Summa — Total	339 3 — 342	129 089 694 16 288 146 071

4.2 Jatk. — Forts. — Cont.

Tub.piirin n:o ⁴⁾ Tub.distriktin n:o ⁴⁾ TB district no. ⁴⁾	Tuberkuloosiipiiri ¹⁾ Tuberkulosdistrikt ¹⁾ Tuberculosis district ¹⁾	Sairaansijoja Vårdplatser Beds	Hoitopäiviä ²⁾ Vård-dagar ²⁾ Patient days ²⁾	Tub.piirin n:o ⁴⁾ Tub.distriktin n:o ⁴⁾ TB district no. ⁴⁾	Tuberkuloosiipiiri ¹⁾ Tuberkulosdistrikt ¹⁾ Tuberculosis district ¹⁾	Sairaansijoja Vårdplatser Beds	Hoitopäiviä ²⁾ Vård-dagar ²⁾ Patient days ²⁾
18	Lapin tub.piiri Murolan parantola (Rovaniemen mlk.) ..... Muissa parantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa — I andra sanatorier och sjukhusanstalter ³⁾ ..... Yhteensä — Summa — Total	459 — 459	143 303 1 889 145 192	19	Ålands centralsanatorium (Mariehamn — Maarianhamina) ..... Yhteensä — Summa — Total (1—19) Yhteensä — Summa — Total	25 25 5 423	5 286 5 286 1 507 992
19	Ålands tub.distrikt — Ahvenanmaan tub.piiri				1964 1963 1962 1961 1960	5 609 6 049 6 032 6 124 6 202	1 631 502 1 748 256 1 940 842 1 984 149 1 983 113

¹⁾ Piirin keskusparantola on mainittu ensimmäisenä, sen jälkeen keskusparantolat, joissa piiri omistaa sairaansijoja. — Distriktets centralsanatorium har nämnts först, därefter de centralsanatorier, däri distriktet äger vårdplatser. — The central sanatorium of district is mentioned first, then the central sanatoria, where the district owns beds.

²⁾ Piirin potilaiden käyttämät hoitopäivät. — De av distriktets patienter begagnade vårddagarna. — Patient days occupied by patients of district.

³⁾ Piirin potilaiden käyttämät hoitopäivät muissa keskusparantoloissa ja sairaanhoitolaitoksissa. — De av distriktets patienter begagnade vårddagarna i övriga centralsanatorier och sjukhusanstalter. — Patient days in other central sanatoria and hospitals occupied by patients of district.

⁴⁾ Piirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distriktet 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — Districts number 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964

4.3 Tuberkuloosiipiirien keskusparantoloiden keskimääräiset käyttötalousmenot vuosina 1959—65
De genomsnittliga driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier åren 1959—65
Average running costs of central sanatoria of tuberculosis in 1959—65

Vuosi År Year	Menot hoitopäivää kohti — Utgifter per vårdag — Costs per patient day												
	Hallinto Förvaltning Administration	Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Sosiaaliturvamaksut Socialskyddsavgifter Social security payments	Ruokatalous Kosthållning Food costs	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdutgifter Costs of examination and treatment	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten Heat, light and water	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och nyanskaffning Maintenance and replacements	Pesu ja siivous Tvätt och städning Laundry and cleaning	Sekalaiset menot Diverse utgifter Miscellaneous	Vuokrat Hyror Rents	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter Financing costs	Muu toiminta Övrig verksamhet Trading activity	Yhteensä Summa Total
	mk												
1965	0.23	15.99	2.44	3.31	5.62	1.42	2.23	0.51	1.18	0.02	1.16	0.32	33.43
1964	0.20	13.33	2.08	2.87	4.66	1.34	2.21	0.36	0.93	0.13	0.17	0.26	28.54
1963	0.16	10.23	1.45	2.58	3.73	1.24	2.06	0.29	1.04	0.11	0.22	0.20	23.31
1962	0.13	8.47	1.10	2.30	3.30	1.17	1.56	0.22	0.54	0.42	0.22	0.04	19.47
1961	0.10	7.44	0.88	2.18	2.67	1.01	1.28	0.20	0.62	0.38	0.24	0.04	17.04
1960	0.08	7.27	0.66	2.20	1.85	1.02	0.85	0.17	0.33	0.46	0.12	0.03	15.04
1959	0.10	6.29	0.67	2.12	1.70	1.07	0.96	0.12	0.33	0.28	0.13	0.02	13.79

4.4 Tuberkuloositoimistojen toiminta vuonna 1965
Tuberkulosbyråernas verksamhet år 1965
Tuberculosis dispensaries and their services in 1965

Tub.piirin n:o Tub.distrikt nr. Tb. district no.	Tuberkuloositoimisto Tuberkulosbyrå Tb. dispensary	Keskväki- luku ¹⁾ Medelfolk- mängd ¹⁾ Mean population ¹⁾	Tarkastettuja Undersökta Examined		Mikrosk. tutkittuja yskösnäytt. Mikrosk. undersökta upphostningsprov Sputa examined, microscopic	
			Yhteensä Summa Total	RP-joukko- kuvauksella Medels skärmbilds- fotografering Mass X-ray examinations	Yhteensä Summa Total	Tb. + (henk.) Tb. + (pers.) Tb. + (persons)
	1965					
1	Helsingin tub.piiri ja -toimisto — Helsingfors tub. distrikt och byrå	501 474	271 191	247 739	6 986	375
4	Raseborgs tub.distrikt — Raaseporin tub.piiri	223 442	72 937	58 738	3 911	109
	1 Byrå i Karis — Toimisto Karjaalla	43 292	15 759	13 303	593	16
	2 » i Borgå — Toimisto Porvoossa	61 751	24 270	19 470	1 136	39
	3 » i Åbo — Toimisto Turussa	26 132	7 776	6 978	232	5
	4 » i Helsingfors — Toimisto Helsingissä	92 267	25 132	18 987	1 950	49
5	Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub.distrikt	217 660	74 345	66 365	1 686	142
	1 Toimisto Helsingissä — Byrå i Helsingfors	149 641	48 368	43 181	1 207	97
	2 » Kiljavalla — Byrå i Kiljava	68 019	25 977	23 184	479	45
6	Vars. Suomen tub.piiri — Egentl. Finlands tub.distr.	353 309	113 912	70 651	2 343	183
	1 Toimisto I Turussa — Byrå I i Åbo	78 259	32 734	28 426	146	37
	2 » II Turussa — Byrå II i Åbo	68 425	21 482	16 027	137	47
	3 » III Turussa — Byrå III i Åbo	139 322	36 775	6 432	1 985	92
	» Salossa — Byrå i Salo	67 303	22 921	19 766	75	7
7	Satakunnan tub.piiri	306 250	81 920	63 733	1 050	124
	1 Toimisto Porissa	102 661	23 097	17 078	546	57
	2 » Kankaanpäässä	63 045	16 507	11 807	22	34
	3 » Raumalla	73 654	22 794	19 137	254	19
	4 » Tyrvällä	66 890	19 522	15 711	228	14
8	Keski-Hämeen piiri	306 056	98 449	64 915	2 995	81
	1 Toimisto Tampereella	140 642	48 128	23 660	2 352	53
	2 » Tampereella (Keski-Hämeen tub.tsto) ..	165 414	50 321	41 255	643	28
9	Kanta-Hämeen tub.piiri	322 637	96 694	67 693	1 977	125
	1 Toimisto Hämeenlinnassa	84 862	29 330	23 368	107	27
	2 » Forssassa	46 057	11 056	6 629	259	13
	3 » I Lahdessa	80 305	9 462	—	516	29
	4 » II Lahdessa	73 360	23 864	19 295	534	36
	5 » Riihimäellä	38 053	22 982	18 401	561	20
10	Kymen—Mikkelin tub.piiri	500 254	135 447	116 760	3 709	190
	1 Toimisto Tiuruniemessä	61 859	34 107	30 025	147	16
	2 » Kotkassa	97 427	15 720	15 720	1 821	32
	3 » Kuusankoskella	101 554	22 679	19 387	257	32
	4 » Lappeenrannassa	72 857	23 179	21 253	14	15
	5 » Mikkelissä	87 089	28 767	23 609	919	64
	6 » Savonlinnassa	79 468	10 995	6 766	551	31
11	Pohjois-Karjalan tub.piiri	207 622	71 037	58 134	3 276	61
	1 Toimisto Joensuun läntinen	68 676	20 842	17 815	1 331	16
	2 » Joensuun itäinen	83 387	27 258	21 937	1 642	20
	3 » Nurmeksessa	55 559	22 937	18 382	303	25

¹⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

²⁾ Piirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distrikten 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — Districts number 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964.

4.4 Jatk. — Forts. — Cont.

Tub.piiiri n:o Tub.distriktur. Tb. district no. 2)	Tuberkuloositoimisto Tuberkulosbyrå Tb. dispensary	Keskiväki- luku 1) Medelfolk- mängd 1) Mean population 1)	Tarkastettuja Undersökta Examined		Mikrosk. tutkittuja yskösnäytt. Mikrosk. undersökta upphostningsprov Sputa examined, microscopic	
			Yhteensä Summa Total	R.P.-joukko- kuvauksella Medels skärmbilds- fotografering Mass. X-ray examinations	Yhteensä Summa Total	Tb. + (henk.) Tb. + (pers.) Tb. + (persons)
12	Pohjois-Savon tub.piiiri	267 980	59 106	39 983	1 602	132
	1 Toimisto I Kuopiossa	77 745	18 848	12 674	167	46
	2 » II Kuopiossa	73 892	26 588	23 720	363	46
	3 » Iisalmissa	78 256	10 492	1 878	1 030	32
	4 » Varkaudessa	38 087	3 178	1 711	42	8
13	Keski-Suomen tub.piiiri	307 476	111 121	97 616	2 509	211
	1 Toimisto I Jyväskylässä	129 190	49 906	45 052	1 221	85
	2 » II Jyväskylässä	96 812	31 413	27 119	1 108	90
	3 » Saarijärvellä	81 474	29 802	25 445	180	36
14	Härnän tub.piiiri	262 867	71 564	54 961	1 328	203
	1 Toimisto Seinäjoella	97 283	19 716	12 094	70	45
	2 » Kauhajoella	61 230	21 060	17 202	297	92
	3 » Lapualla	62 510	18 574	15 888	898	23
	4 » Kokkolassa	41 844	12 214	9 777	63	43
15	Vaasan tub.piiiri — Vasa tub.distrikt	174 174	60 065	49 773	1 572	30
	1 Toimisto Pietarsaareissa — Byrå i Jakobstad	74 049	24 607	19 607	14	—
	2 » Vaasassa — Byrå i Vasa	73 727	25 897	22 720	1 216	23
	3 » Kristiinankaup. — Byrå i Kristinestad	26 398	9 561	7 446	342	7
16	Keski-Pohjanmaan tub.piiiri	123 508	43 303	35 626	558	79
	1 Toimisto Ylivieskassa	85 063	28 684	23 948	232	53
	2 » Oulaisissa	38 445	14 619	11 678	326	26
17	Pohjois-Pohjanmaan tub.piiiri	296 309	109 989	94 310	1 820	232
	1 Toimisto I Oulussa	100 124	56 178	47 800	322	118
	2 » II Oulussa	80 756	23 967	21 467	119	60
	3 » Kajaanissa	94 787	28 374	23 573	965	30
	4 » Kuusamossa	20 642	1 470	1 470	414	24
18	Lapin tub.piiiri	219 312	68 247	50 960	2 222	89
	1 Toimisto Kemissä	88 632	19 159	14 659	667	25
	2 » Rovaniemellä	99 306	35 951	27 645	1 336	55
	3 » Kemijärvellä	31 374	13 137	8 656	219	9
19	Ålands tub.distrikt och byrå (Mariehamn) — Ahvenanmaan tub.piiiri ja -toimisto (Maarian- hamina)	21 372	6 291	6 291	86	6
	Yhteensä — Summa — Total	4 611 702	1 545 618	1 244 248	39 630	2 372
	1964	4 579 918	1 513 631	1 180 733	45 606	2 403
	1963	4 542 694	1 484 312	1 176 813	46 326	2 583
	1962	4 505 156	1 498 452	1 163 437	51 161	3 594
	1961	4 446 222	1 426 788	1 126 791	54 168	4 416
	1960	4 467 681	1 288 335	996 611	52 677	4 408

1) Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

2) Piiirit 2 ja 3 lakkautettu 31. 12. 1964. — Distrikten 2 och 3 har upphört den 31. 12. 1964. — Districts number 2 and 3 ceased on 31. 12. 1964.

^{b)} Sairaustapausten rekisteröintiohjeet muuttuivat 1. 1. 1965. — Registreringsinstruktionerna för sjukdomsfallen förändrades den 1. 1. 1965. — *Directions for registration of cases were changed on 1. 1. 1965.*

4.6 Uudet keuhkotuberkuloositapaukset (001, 002, 004) tuberkuloosipiireittäin iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1965
Nya fall av lungtuberkulos (001, 002, 004) enligt tuberkulosdistrikt, ålder och kön år 1965
New cases of tuberculosis of the lungs (001, 002, 004) by tuberculosis district, age and sex in 1965

Tuberkuloosipiiri Tuberkulosdistrikt <i>Tuberculosis district</i>	Suku- puoli Kön <i>Sex</i>	Ikä — Ålder — Age																Yhteensä Summa <i>Total</i>
		0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—	
1965																		
Helsingin kaupungin — Hel- singfors stads	M	—	—	1	10	22	22	33	46	31	37	38	49	27	15	11	9	351
	N-K-F	—	—	—	10	31	26	19	20	23	12	21	9	22	6	8	4	211
Raseborgs — Raaseporin ..	M	1	—	1	4	10	9	13	15	18	10	23	27	21	13	11	6	182
	N-K-F	—	1	1	6	3	12	9	11	6	11	8	11	13	2	1	6	101
Uudenmaan — Nylands ...	M	—	—	—	5	14	17	11	22	15	10	15	14	8	5	3	4	143
	N-K-F	—	1	2	6	5	7	10	8	5	7	3	5	4	4	—	6	73
Varsinais-Suomen — Egent- liga Finlands	M	—	—	1	16	9	10	14	14	24	23	33	34	25	20	14	16	253
	N-K-F	1	—	2	8	7	10	13	8	9	16	11	9	12	12	8	14	140
Satakunnan	M	—	1	—	9	11	10	11	14	24	14	22	22	26	11	11	2	188
	N-K-F	—	1	—	9	7	15	7	10	9	6	6	6	11	6	3	7	103
Keski-Hämeen	M	2	1	1	5	12	11	11	19	13	12	18	35	29	14	7	9	199
	N-K-F	—	—	—	10	8	13	17	10	14	11	11	7	5	4	9	10	129
Kanta-Hämeen	M	1	—	1	3	13	9	14	20	30	18	16	32	20	9	13	12	211
	N-K-F	1	1	—	7	9	14	14	25	17	10	6	15	6	10	6	4	145
Kymen-Mikkelin	M	1	—	3	9	15	9	14	32	24	23	41	30	36	18	18	13	286
	N-K-F	—	—	—	16	9	8	20	10	15	9	10	12	15	9	11	6	150
Pohjois-Karjalan	M	—	—	5	11	7	6	13	2	5	16	8	15	9	6	7	5	115
	N-K-F	—	1	5	9	7	1	15	2	6	9	5	4	4	4	2	5	79
Pohjois-Savon	M	—	1	—	13	10	9	15	20	21	17	14	17	12	8	7	11	175
	N-K-F	—	—	1	14	10	5	3	4	9	4	5	10	8	5	1	11	90
Keski-Suomen	M	—	1	2	8	12	11	11	15	20	13	16	20	16	12	14	5	176
	N-K-F	1	—	1	13	13	15	9	9	9	7	8	11	5	9	10	6	126
Härnän	M	—	1	3	8	14	12	11	11	15	23	9	18	19	15	11	6	176
	N-K-F	—	1	—	11	11	8	10	12	11	13	12	16	15	8	5	9	142
Vasa — Vaasan	M	—	—	1	8	3	11	7	12	10	12	11	7	11	10	5	2	110
	N-K-F	—	—	1	7	5	4	4	9	7	3	9	14	3	5	3	7	81
Keski-Pohjanmaan	M	—	—	1	6	11	3	5	9	7	5	11	5	8	9	5	1	86
	N-K-F	—	—	1	6	2	7	7	3	5	5	6	5	4	3	1	4	59
Pohjois-Pohjanmaan	M	3	—	2	16	31	18	18	21	20	20	19	23	18	10	10	4	233
	N-K-F	3	1	4	22	24	21	12	13	20	12	8	8	7	4	3	7	169
Lapin	M	1	—	1	14	19	16	15	15	17	13	21	16	16	8	4	4	180
	N-K-F	—	1	2	11	7	12	11	13	6	8	7	3	7	9	3	3	103
Ålands — Ahvenanmaan ..	M	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	2	1	3	3	2	—	15
	N-K-F	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	1	1	—	—	1	7
Yhteensä — Summa — Total	Ms	15	13	43	310	371	362	397	456	468	410	453	511	446	286	227	219	4 987
	M	9	5	23	145	213	183	216	288	296	267	317	365	304	186	153	109	3 079
	N-K-F	6	8	20	165	158	179	181	168	172	143	136	146	142	100	74	110	1 908
1964	M	16	5	20	179	214	205	209	260	292	282	314	376	312	216	139	122	3 161
	N-K-F	6	9	37	164	155	176	184	185	188	114	129	122	99	74	84	95	1 821
1963	M	15	16	27	194	261	216	263	319	335	307	377	403	297	196	140	111	3 477
	N-K-F	10	17	43	145	204	207	205	219	201	119	126	109	90	110	86	86	1 977
1962	M	18	20	38	202	248	249	350	390	348	341	416	351	324	231	132	113	3 771
	N-K-F	17	16	59	161	216	226	252	226	209	149	139	104	107	73	67	69	2 090
1961	M	19	21	41	145	284	270	329	332	332	378	392	374	302	194	161	114	3 688
	N-K-F	19	18	51	178	257	244	259	256	188	175	124	130	118	71	63	73	2 224
1960	M	15	13	45	165	330	309	359	360	322	401	429	410	312	202	144	90	3 906
	N-K-F	12	7	55	190	247	267	285	270	185	189	167	128	120	79	72	81	2 354

4.7 Syöpään kuolleet sukupuolen mukaan vuonna 1965
Döda i cancer enligt kön år 1965
Deaths from cancer by sex in 1965

Kasvaimen sijainti Tumörens läge <i>Site of neoplasm</i>	N:o ¹⁾ Nr. ¹⁾ No. ¹⁾	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Kasvaimen sijainti Tumörens läge <i>Site of neoplasm</i>	N:o ¹⁾ Nr. ¹⁾ No. ¹⁾	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
1965							
Suuontelo- ja nielu — Munhåla och farynx <i>— Buccal cavity and pharynx</i>				Kohdun muu osa, istukka — Annan del av uterus, placenta — <i>Other part of uterus, placenta</i>	173—174	.	92
Huuli — Läpp — <i>Lip</i>	140	18	2	Munasarja — Äggstock — <i>Ovary</i>	175	.	185
Kieli — Tunga — <i>Tongue</i>	141	6	11	Muu naisen sukuelin — Annat kvinnligt genitalorgan — <i>Other female genital organ</i>	176	.	35
Sylkirauhanen — Spottkörtel — <i>Salivary gland</i>	142	3	1	Eturauhanen — Prostata — <i>Prostate</i>	177	208	.
Muu, suuontelossa — Andra, i munhålan — <i>Other, in buccal cavity</i>	143—144	7	10	Kives — Testis — <i>Testis</i>	178	11	.
Nielu — Farynx — <i>Pharynx</i>	145—148	19	16	Siitin, muu miesten sukuelin — Penis, annat manligt genitalorgan — <i>Penis, other male genital organ</i>	179	—	—
Yhteensä — Summa — Total	140—148	53	40	Munuainen — Njure — <i>Kidney</i>	180	59	58
Ruoansulatuselimet ja vatsakalvo — Digestionsorgan och bukhinna <i>— Digestive organs and peritoneum</i>				Virtsarakko, muu virtsaelin — Urin- blåsa, annat urinorgan — <i>Bladder, other urinary organ</i>	181	87	36
Ruokatorvi — Matstrupe — <i>Esophagus</i>	150	104	139	Yhteensä — Summa — Total	178—181	366	1 030
Mahalaukku — Magsäck — <i>Stomach</i>	151	823	630	Muualla tai sijainti määrittelemättä — På annat ställe eller utan uppgiven lokali- sation — Other and unspecified sites			
Ohutsuoli — Tunntarm — <i>Small intestine</i>	152	5	10	Ihon melanooma — Melanom i huden — <i>Melanoma of skin</i>	190	29	11
Paksusuoli — Grovtarm — <i>Large intestine</i>	153	104	164	Muu ihon — Andra i huden — <i>Other of skin</i>	191	19	12
Peräsuoli — Ändtarm — <i>Rectum</i>	154	124	130	Silmä — Öga — <i>Eye</i>	192	4	11
Maksa — Lever — <i>Liver</i> (prim.)	155	44	70	Hermojärjestelmä — Nervsystem — <i>Nervous system</i>	193	81	63
Maksa — Lever — <i>Liver</i> (sec.)	156	82	80	Kilpirauhanen — Sköldkörtel — <i>Thyroid gland</i>	194	11	34
Haima — Pankreas — <i>Pancreas</i>	157	146	180	Muu umpirauhanen — Annan endokrin körtel — <i>Other endocrine gland</i>	195	8	9
Muu ruoansulatuselin, vatsakalvo — Annat digestionsorgan, bukhinna — <i>Other digestive organ, peritoneum</i>	158—159	42	80	Luusto — Bensystem — <i>Bone</i>	196	44	25
Yhteensä — Summa — Total	150—159	1 474	1 483	Sidekudos tai lihas — Bindväv eller muskel — <i>Connective tissues</i>	197	7	17
Hengityselimet — Respirationsorganen <i>— Respiratory system</i>				Imusolmuke, muu — Lymfkörtel, andra — <i>Lymph node, other</i>	198—199	82	108
Nenä, välikorva — Näsa, mellanöra — <i>Nose, middle ear</i>	160	13	8	Yhteensä — Summa — Total	190—199	285	290
Kurkunpää — Larynx — <i>Larynx</i>	161	81	3	Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — Lymphatic and haemopoietic tissues			
Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — <i>Trachea, lung, bronchus</i>	162—163	1 369	120	Lymfoma — Lymfoma — <i>Lymphoma</i>	200, 202	70	55
Välikarsina — Mediastinum — <i>Mediastinum</i>	164	22	3	Hodgkinin tauti — Hodgkins sjukdom — <i>Hodgkin's disease</i>	201	44	32
Rintaontelon elimet — Bröstorganen — <i>Thoracic organs</i> (sec.)	165	11	7	Muuttupeli myelooma — Multipelt mye- lom — <i>Multiple myeloma</i>	203	30	29
Yhteensä — Summa — Total	160—165	1 496	141	Valkoveritauti — Leukemi — <i>Leukemia</i>	204	148	140
Nisä ja virtsa- ja sukuelimet — Bröstkörtel och uro-genitalorgan — Breast and geni- to-urinary system				Mycosis fungoides — <i>Mycosis fungoides</i> — <i>Mycosis fungoides</i>	205	1	—
Nisä — Bröstkörtel — <i>Breast</i>	170	1	402	Yhteensä — Summa — Total	200—205	293	256
Kohdun kaula — Cervix uteri — <i>Cervix uteri</i>	171	.	150	Kaikkiaan — Inalles — Grand total	140—205	3 967	3 240
Kohdun runko — Corpus uteri — <i>Corpus uteri</i>	172	.	72				

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

Lähde — Källa — Source: Tilastollisen päätoimiston kuolemansyytilasto. — Statistiska centralbyråns statistik över dödsorsaker. — *Mortality statistics of Central Statistical Office.*

4.8 Uudet syöpätapaukset potilaiden iän ja sukupuolen mukaan vuonna 1963
Nya cancerfall enligt patienternas ålder och kön år 1963
New cases of cancer by age and sex of patients in 1963

Kasvaimen sijainti Tumörens läge Site of neoplasm	N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Sukupuoli Kön Sex	Ikä — Ålder — Age					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
1963								
Suuontelo ja nielu — Munhåla och farynx — Buccal cavity and pharynx								
Huuli — Läpp — Lip	140	M N-Kv-F	— —	— —	— 1	— —	— —	— —
Kieli — Tunga — Tongue	141	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	1 1
Sylkirauhanen — Spottkörtel — Salivary gland	142	M N-Kv-F	— —	— —	— —	1 1	3 2	2 2
Muu, suuontelossa — Andra, i munhålan — Other, in buccal cavity	143—144	M N-Kv-F	— 1	— —	1 —	— —	— —	— —
Nielu — Farynx — Pharynx	145—148	M N-Kv-F	— —	1 —	— —	1 —	— —	1 —
Yhteensä — Summa — Total	140—148	M N-Kv-F	— 1	1 —	1 1	2 1	3 2	4 3
Ruoansulatuselimet ja vatsakalvo — Digestionsorgan och bukhinna — Digestive organs and peritoneum								
Ruokatorvi — Matstrupe — Esophagus	150	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Mahalaukku — Magsäck — Stomach	151	M N-Kv-F	— —	— —	1 —	— —	1 —	2 —
Ohutsuoli — Tunntarm — Small intestine	152	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Paksusuoli — Grovtarm — Large intestine	153	M N-Kv-F	— —	— —	— 3	1 —	3 —	1 2
Peräsuoli — Ändtarm — Rectum	154	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— 1	— —
Maksa — Lever — Liver (prim.)	155	M N-Kv-F	— —	— —	1 —	— —	— —	— 1
Maksa — Lever — Liver (sec.)	156	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Haima — Pankreas — Pancreas	157	M N-Kv-F	— —	— —	— —	1 —	— —	— —
Muu ruoansulatuselin, vatsakalvo — Annat digestionsorgan, bukhinna — Other digestive organ, peritoneum	158—159	M N-Kv-F	— 2	— —	— —	1 —	— —	1 —
Yhteensä — Summa — Total	150—159	M N-Kv-F	— 2	— —	2 3	3 —	4 1	4 3
Hengityselimet — Respirationsorganen — Respiratory system								
Nenä, välikorva — Näsa, mellanöra — Nose, middle ear	160	M N-Kv-F	— —	— —	— —	1 —	— —	— —
Kurkunpää — Larynx — Larynx	161	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Henkitorvi, keuhko, keuhkoputki — Luftstrupe, lunga, bronk — Trachea, lung, bronchus	162—163	M N-Kv-F	— —	— 1	— —	— —	— —	— —
Välikarsina — Mediastinum — Mediastinum	164	M N-Kv-F	1 —	— 1	1 —	— —	— —	— —
Yhteensä — Summa — Total	160—164	M N-Kv-F	1 —	— 2	1 —	1 —	— —	— —

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—85	85—	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
2	5	7	12	21	30	21	25	14	10	8	—	—	155
—	—	—	—	2	2	1	2	3	—	—	—	—	11
—	—	3	3	5	1	2	3	1	2	—	1	—	22
—	1	—	3	1	2	2	2	1	1	1	—	—	15
2	4	3	5	6	5	5	2	2	1	1	—	—	42
1	2	6	3	7	6	6	4	5	2	1	—	—	48
—	—	—	2	—	1	6	2	3	2	1	3	—	21
1	1	2	1	—	3	2	—	1	2	—	—	—	14
1	—	2	1	2	9	2	4	7	2	1	—	—	34
2	—	—	—	2	3	5	5	4	1	2	2	—	26
5	9	15	23	34	46	36	36	27	17	11	4	—	274
4	4	8	7	12	16	16	13	14	6	4	2	—	114
—	1	—	2	5	21	29	15	12	18	13	7	—	123
—	3	1	4	9	11	12	20	24	22	22	10	—	138
7	12	27	36	68	137	153	159	133	95	55	15	—	901
3	11	13	28	40	57	85	111	133	125	71	34	—	711
—	—	—	1	—	2	2	2	2	1	—	—	—	10
1	—	—	2	2	4	4	—	4	1	—	1	—	19
3	4	6	7	17	20	27	28	22	16	5	2	—	162
3	4	10	6	13	15	33	46	45	31	18	9	—	238
1	—	6	8	12	18	22	21	29	23	10	3	—	153
2	—	8	9	14	25	20	34	47	25	19	4	—	208
—	—	2	1	7	13	18	3	5	5	6	1	—	62
—	—	—	3	4	8	14	8	16	12	4	2	—	72
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	2	4	3	22	33	34	36	26	12	9	3	—	186
—	1	1	8	10	17	26	27	33	22	7	7	—	159
1	4	2	3	8	13	15	18	18	21	12	11	—	128
—	1	3	2	9	16	23	32	34	22	33	10	—	187
13	23	47	61	139	257	300	282	247	191	110	42	—	1 725
9	20	36	62	101	153	217	278	336	260	174	77	—	1 732
—	1	1	2	3	3	—	3	3	—	1	—	—	18
—	1	1	5	5	1	2	6	1	1	2	—	—	25
1	4	12	16	21	30	33	15	12	4	1	1	—	150
—	—	1	1	1	2	2	—	—	1	2	—	—	10
4	14	32	78	166	248	301	253	179	102	22	9	1	1 409
—	3	3	12	16	23	17	26	23	16	14	4	—	158
1	1	2	1	6	5	13	3	5	2	—	3	—	44
1	1	1	2	2	—	1	1	2	—	2	—	—	14
6	20	47	97	196	286	347	274	199	108	24	13	1	1 621
1	5	6	20	24	26	22	33	26	18	20	4	—	207

sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

4.8 Jatk. — Forts. — Cont.

Kasvaimen sijainti Tumörens läge Site of neoplasm	N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Sukupuoli Kön Sex	Ikä — Ålder — Age					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Nisä ja virtsa- ja sukuelimet — Bröstkörtel och urogenitalorgan — Breast and genito-urinary system								
Nisä — Bröstkörtel — Breast	170	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— 1	1 4
Kohdun kaula — Cervix uteri — Cervix uteri	171	M N-Kv-F	. —	. 1	. —	. —	. 4	. 7
Kohdun runko — Corpus uteri — Corpus uteri	172	M N-Kv-F	. —	. —	. —	. 1	. —	. —
Kohdun muu osa, istukka — Annan del av uterus, placenta — Other part of uterus, placenta	173—174	M N-Kv-F	. —	. —	. —	. —	. —	. 1
Munasarja — Äggstock — Ovary	175	M N-Kv-F	. —	. —	. 2	. 2	. 2	. 2
Muu naisen sukuelin — Annat kvinnligt genitalorgan — Other female genital organ	176	M N-Kv-F	. —	. —	. —	. —	. —	. —
Eturauhanen — Prostata — Prostate	177	M N-Kv-F	— .	1 .	— .	— .	— .	— .
Kives — Testis — Testis	178	M N-Kv-F	— .	— .	— .	— .	1 .	2 .
Siitin, muu miesten sukuelin — Penis, annat manligt genitalorgan — Penis, other male genital organ ...	179	M N-Kv-F	— .	— .	— .	— .	— .	— .
Munuainen — Njure — Kidney	180	M N-Kv-F	8 2	3 1	— —	— —	— —	— —
Virtsarakko, muu virtsaelin — Urinblåsa, annat urinorgan — Bladder, other urinary organ	181	M N-Kv-F	1 —	— —	— —	— —	— —	— —
Yhteensä — Summa — Total	170—181	M N-Kv-F	9 2	4 2	— 2	— 3	1 7	3 14
Muualla tai sijainti määrittelemättä — På annat ställe eller utan uppgiven lokalisation — Other and unspecified sites								
Ihon melanooma — Melanom i huden — Melanoma of skin	190	M N-Kv-F	— —	— —	1 —	1 2	2 1	— 3
Muu ihon — Andra i huden — Other of skin	191	M N-Kv-F	— 2	— —	— —	1 2	1 2	4 2
Silmä — Öga — Eye	192	M N-Kv-F	1 4	— 1	— —	— —	1 —	1 —
Hermojärjestelmä — Nervsystem — Nervous system ..	193	M N-Kv-F	10 6	4 9	7 2	3 4	1 4	3 8
Kilpirauhanen — Sköldkörtel — Thyroid gland	194	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— 1
Muu umpirauhanen — Annan endokrin körtel — Other endocrine gland	195	M N-Kv-F	2 1	— 1	1 —	— —	— —	— —
Luusto — Bensystem — Bone	196	M N-Kv-F	4 —	1 —	2 5	9 4	2 —	1 2
Sidekudos tai lihas — Bindväv eller muskel — Connective tissues	197	M N-Kv-F	— —	— —	3 —	1 1	1 —	1 1
Imusolmuke, muu — Lymfkörtel, andra — Lymph node, other	198—199	M N-Kv-F	— 1	— —	— —	— 1	— 1	— —
Yhteensä — Summa — Total	190—199	M N-Kv-F	17 14	5 11	14 7	15 14	8 8	10 17

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—85	85—	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
—	—	—	1	1	—	—	2	—	2	—	—	—	7
21	40	64	110	103	110	105	83	83	47	34	12	1	818
24	51	72	74	76	63	39	38	23	11	8	2	—	493
1	3	16	34	33	41	35	28	21	15	3	3	—	234
3	1	3	4	5	2	1	4	3	4	4	4	—	39
5	10	20	31	33	39	55	28	17	20	5	1	—	272
—	—	—	3	4	7	8	11	13	7	6	2	—	61
—	—	—	2	8	20	48	50	65	61	34	14	2	305
1	3	1	1	1	2	2	2	2	1	2	—	—	21
—	—	—	1	—	1	1	1	1	3	1	2	—	11
—	2	5	4	16	12	7	14	12	2	4	—	—	89
—	1	3	4	16	12	9	9	14	16	3	1	—	91
2	1	1	4	12	17	36	39	13	18	14	5	—	163
—	1	1	—	4	6	5	9	9	6	2	4	—	47
3	6	7	13	38	52	92	108	93	87	55	21	2	596
54	107	179	260	274	280	257	210	183	126	65	29	1	2 055
4	2	5	4	5	4	4	6	5	2	1	1	—	47
2	12	5	4	6	4	7	4	4	6	1	2	—	63
10	6	16	26	54	63	69	67	65	50	21	14	1	468
3	6	16	32	52	45	95	89	71	69	39	26	3	554
1	1	3	—	2	1	—	4	—	—	—	—	—	15
—	—	2	1	—	3	4	1	2	3	—	—	—	21
8	13	11	10	21	18	8	7	1	1	—	—	1	127
8	13	15	12	20	16	13	5	1	3	1	—	—	140
—	—	1	1	3	2	3	4	2	2	2	—	—	20
3	4	3	7	6	8	5	8	5	6	—	—	—	56
—	1	1	—	1	1	2	—	1	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	4
1	4	2	5	4	3	4	2	2	2	2	1	—	51
1	2	2	1	4	1	5	3	4	1	—	—	—	35
4	2	—	2	4	—	3	1	1	1	2	1	1	28
2	2	2	4	1	6	2	4	3	2	—	1	—	31
—	—	—	7	10	11	12	12	6	8	2	3	—	71
2	1	—	3	5	6	12	14	17	17	7	6	—	93
28	29	39	55	104	103	105	103	83	66	30	20	3	837
21	40	45	64	94	89	144	128	107	107	49	35	3	997

sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

4.8 Jatk. — Forts. — Cont.

Kasvaimen sijainti Tumörens läge Site of neoplasm	N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Sukupuoli Kön Sex	Ikä — Ålder — Age					
			0—4	5—9	10—14	15—19	20—24	25—29
Imukudos ja vertamuodostavat elimet — Lymfatisk och blodbildande vävnad — Lymphatic and haematopoietic tissues								
Lymfoma — Lymfoma — <i>Lymphoma</i>	200, 202	M N-Kv-F	— 1	2 —	1 —	2 1	— —	1 4
Hodgkinin tauti — Hodgkins sjukdom — <i>Hodkin's disease</i>	201	M N-Kv-F	1 —	1 1	1 —	6 3	5 —	4 3
Multippeli myelooma — Multipelt myelom — <i>Multiple myeloma</i>	203	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	1 —
Valkoveritauti — Leukemi — <i>Leukemia</i>	204	M N-Kv-F	9 12	6 8	10 3	6 2	3 7	2 4
Mycosis fungoides — Mycosis fungoides — <i>Mycosis fungoides</i>	205	M N-Kv-F	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Yhteensä — Summa — Total	200—205	M N-Kv-F	10 13	9 9	12 3	14 6	8 7	8 11
Kaikkiaan — Inalles — Grand total	140—205	M N-Kv-F	37 32	19 24	30 16	35 24	24 25	29 48
1962	140—205	M N-Kv-F	24 29	21 19	15 14	40 36	31 29	47 47

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Nummeringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för Lände — Källa — Source: Cancer Incidence in Finland 1963, Helsinki 1967 (35 s.) — Helsingfors 1967 (35 s.) — *Helsinki 1967 (35 p.)*.

4.9 Kuolemaan johtaneet tapaturmat niiden syyn mukaan vuonna 1965

Olycksfall, som lett till döden, enligt skadans orsak år 1965

Deaths from accidents by external cause in 1965

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Vamman syy Skadans orsak External cause of injury	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Yhteensä Summa Total	N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Vamman syy Skadans orsak External cause of injury	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Yhteensä Summa Total
1965									
Aa	Rautatieliikennetapaturmat — Järnvägsolycksfall — <i>Railway accidents</i>	59	10	69	F	Sähkötapaturmat — El-olycksfall — <i>Accidents caused by electric current</i> ..	13	2	15
Ab	Moottoriajoneuvoliikennetapaturmat — Olycksfall i motorfordontrafik — <i>Motor vehicle traffic accidents</i>	796	277	1 073	G	Tulipalon ja räjähdysten aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av eldsvåda och explosion — <i>Accidents caused by fire and explosion of combustible material</i>	45	21	66
Ac	Muut maaliikennetapaturmat — Andra olycksfall i trafik till lands — <i>Other road vehicle accidents</i>	24	6	30	H	Kuumien ja syövyttävien aineiden aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av frätande och heta ämnen — <i>Accidents caused by hot substance, corrosive liquid and steam</i>	4	2	6
Ad	Vesiliikennetapaturmat — Olycksfall i trafiken till sjöss — <i>Water transport accidents</i>	134	7	141	K	Ampuma-aseen aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av skjutvapen — <i>Accidents caused by firearm</i>	25	2	27
Ae	Ilmaliikennetapaturmat — Olycksfall i lufttrafik — <i>Aircraft accidents</i>	5	—	5	L	Hukkumistapaturmat — Drunkningsolyckor — <i>Accidental drowning and submersion</i>	202	32	234
B	Myrkytystapaturmat — Förgiftningsolycksfall — <i>Accidental poisoning by solid and liquid substances</i>	208	22	230	M	Muut tapaturmat esim. putoavan esineen aiheuttamat, eläinten aiheuttamat, tukehtuminen yms. — Andra olycksfall t. ex. förorsakade av fallande föremål, djur, kvävning o.s.v. — <i>Other accidents e.g. caused by falling objects, animals, suffocating etc.</i>	186	58	244
C	Putoamis- ja kaatumistapaturmat — Olycksfall förorsakade vid fall — <i>Accidental falls</i>	161	300	461		Tapaturmia kaikkiaan — Olycksfall inalles — Total of accidents	1 909	741	2 650
D	Konetapaturmat — Olyckor förorsakade av maskin — <i>Accidents caused by machinery</i>	41	1	42		1964	1 857	728	2 585
E	Terä- tai leikkaavien aseiden aiheuttamat tapaturmat — Olycksfall förorsakade av skärande eller stickande föremål eller vapen — <i>Accidents caused by cutting and piercing instruments</i>	6	1	7					

¹⁾ Yksityiskohtaisissa kansainvälisessä nimistössä on numeron edessä E-kirjain; yksityiskohtaisessa suomalaisessa nimistössä ovat käytännössä kirjaimet tai kirjainyhdistelmät. — Den detaljerade internationella nomenklaturen har bokstaven E framför kodnumret; i den detaljerade finska nomenklaturen användes bokstäver eller bokstavssammansättningar. — The number in the International detailed list of causes of death are preceded by the letter E. In the Detailed Finnish list is made use of letters only.

30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—85	85—	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä Summa Total
1	2	7	3	3	6	11	4	4	3	2	—	—	52
—	2	3	2	4	4	2	8	6	4	2	1	—	44
5	2	4	2	5	3	4	6	4	1	1	—	—	55
2	4	—	1	3	1	3	4	2	1	—	—	—	28
—	2	—	—	6	6	5	10	6	3	2	1	—	42
—	1	3	—	4	7	3	10	6	5	5	2	—	46
4	8	5	8	10	20	11	12	12	11	5	3	—	145
2	5	5	5	10	8	17	12	17	15	1	3	—	136
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	14	16	13	24	35	31	32	26	18	10	4	—	294
4	12	11	8	21	20	25	34	31	25	8	6	—	254
65	101	171	262	535	779	913	835	675	487	240	104	6	5 347
93	188	285	421	526	584	681	696	697	542	320	153	4	5 359
48	103	151	279	527	724	839	832	723	428	211	88	7	5 138
98	198	303	411	484	607	654	681	674	536	269	133	5	5 227

sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

Kuolinsyynimistöjen vastaavuus. — Motsvarighet mellan dödsorsaksnomenklaturer. — Correspondence of lists of causes of death.

Kansainvälinen keskipitkä nimistö (A) Internationella medellånga no- menklaturen (A) International intermediate list of causes of death (A)	Kansainvälinen yksityiskoh- tainen nimistö Internationella detaljerade nomenklaturen International detailed list of causes of death	Suomalainen yksityiskoh- tainen nimistö Finska detaljerade nomenklaturen Finnish detailed list of causes of death
AE 138	E 180—E 835	Ab
AE 139	{ E 800—E 802 E 840—E 845 E 850—E 858 E 860—E 866	Aa Ac Ad Ae
AE 140	E 870—E 895	B
AE 141	E 900—E 904	C
AE 142	E 912	D
AE 143	E 916	G
AE 144	{ E 917 E 918	H I
AE 145	E 919	K
AE 146	E 929	L
AE 147	{ E 913 E 914 E 910—E 911 E 915 E 920—E 928 E 930—E 962	E F M

4.10 Erilaisissa tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet vuonna 1965
Döda och skadade vid olika vägtrafikolyckor år 1965
Deaths and injured from different kind of road traffic accidents in 1965

Kulkuväline Transportmedel <i>Conveyance</i>	Kuolleita — Döda — <i>Deaths</i>			Loukkaantuneita — Skadade — <i>Injured</i>		
	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Miehet Män <i>Males</i>	Naiset Kvinnor <i>Females</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
1965						
Autot — Bilar — <i>Cars</i>						
Kuljettajia — Förare — <i>Drivers</i>	174	9	183	3 297	381	3 678
Matkustajia — Passengerare — <i>Passengers</i>	94	66	160	2 686	2 735	5 421
Moottoripyörät — Motorecyklar — <i>Motor cycles</i>						
Kuljettajia — Förare — <i>Drivers</i>	46	—	46	947	12	959
Matkustajia — Passengerare — <i>Passengers</i>	6	—	6	156	63	219
Mopot — Mopeder — <i>Mopeds</i>						
Kuljettajia — Förare — <i>Drivers</i>	109	6	115	1 262	69	1 331
Matkustajia — Passengerare — <i>Passengers</i>	3	1	4	17	8	25
Polkupyörät — Cyklar — <i>Bicycles</i>						
Kuljettajia — Förare — <i>Drivers</i>	101	36	137	874	638	1 512
Matkustajia — Passengerare — <i>Passengers</i>	1	1	2	10	9	19
Traktorit yms. — Traktorer o. dyl. — <i>Tractors etc.</i>						
Kuljettajia — Förare — <i>Drivers</i>	25	—	25	77	1	78
Matkustajia — Passengerare — <i>Passengers</i>	8	2	10	17	3	20
Kelkalla yms. kulkijoita — Med kälke o. dyl. åkande — <i>Persons with sled etc.</i>	5	10	15	36	40	76
Hevosajoneuvolla kulkijoita — Med hästfordon körande — <i>Persons with horse-drawn vehicles</i>	6	—	6	47	6	53
Muilla ajoneuvoilla kulkijoita — Med annat fordon körande — <i>Persons with other vehicles</i>	—	1	1	21	24	45
Jalankulkijoita — Fotgängare — <i>Pedestrians</i>	192	147	339	1 302	1 176	2 478
Yhteensä — Summa — Total	770	279	1 049	10 749	5 165	15 914
Niistä — Därav — <i>Of which:</i>						
Helsinki — Helsingfors	49	30	79	1 367	816	2 183
Muut kaupungit — Andra städer — <i>Other towns</i>	121	52	173	2 770	1 401	4 171
Kauppalat — Köpingar — <i>Market towns</i>	56	17	73	693	320	1 013
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Rural communes</i>	544	180	724	5 919	2 628	8 547

¹⁾ Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen tieliikenneonnettomuudet 1965. — *Road traffic accidents in Finland 1965.* Helsinki 1966 (64 s.) — Helsingfors 1966 (64 s.) — *Helsinki 1966 (64 p.).*

4.11 Tieliikenneonnettomuudet ja niissä kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 1946—65 ¹⁾
Vägtrafikolyckor och i dem döda och skadade åren 1946—65 ¹⁾
Road traffic accidents and deaths and injured from them in 1946—65 ¹⁾

Vuosi År Year	Onnettomuudet Olyckor Accidents	Kuolleet — Döda — Deaths					Loukkaantuneet — Skadade — Injured				
		Lukumäärä Antal Number	1 000 onnettomuutta kohti Per 1 000 olyckor Per 1 000 accidents	1 000 moottoriajoneuvoa kohti Per 1 000 motorfordon Per 1 000 motor vehicles	1 000 autoa kohti Per 1 000 bilar Per 1 000 cars	1 000 000 henkeä kohti ²⁾ Per 1 000 000 personer ²⁾ Per 1 000 000 population ²⁾	Lukumäärä Antal Number	1 000 onnettomuutta kohti Per 1 000 olyckor Per 1 000 accidents	1 000 moottoriajoneuvoa kohti Per 1 000 motorfordon Per 1 000 motor vehicles	1 000 autoa kohti Per 1 000 bilar Per 1 000 cars	1 000 000 henkeä kohti ²⁾ Per 1 000 000 personer ²⁾ Per 1 000 000 population ²⁾
1946	4 048	296	73.1	9.5	9.7	77.8	1 706	421.4	54.5	56.1	448.2
1947	5 250	353	67.2	8.7	9.2	91.6	2 101	400.2	52.0	54.7	544.4
1948	6 469	398	61.5	8.0	8.7	102.0	2 587	399.9	51.8	56.6	661.4
1949	7 190	330	45.9	5.5	6.3	83.3	2 803	389.8	47.1	53.2	707.3
1950	8 491	375	44.2	5.5	6.4	94.6	3 224	379.7	47.7	54.9	804.2
1951	9 747	373	38.3	4.6	5.4	92.1	3 407	349.5	42.3	49.6	841.8
1952	13 369	373	27.9	3.4	4.2	91.2	4 201	314.2	38.1	47.3	1 027.0
1953	13 389	424	31.7	3.0	4.0	102.4	5 105	381.3	36.4	48.7	1 233.3
1954	15 151	442	29.2	2.8	3.9	105.5	5 553	366.5	34.7	48.5	1 326.3
1955	18 066	498	27.6	2.7	3.8	117.4	6 185	342.4	33.4	47.2	1 460.5
1956	18 513	556	30.0	2.5	3.6	129.6	6 737	363.9	30.8	43.7	1 573.4
1957	18 360	559	30.4	2.2	3.2	128.9	7 136	388.7	28.1	40.7	1 650.3
1958 ³⁾	17 220	548	31.8	1.7	2.9	125.2	7 337	426.1	22.5	38.2	1 682.9
1959	18 690	649	34.7	1.5	3.0	147.0	8 138	435.4	19.4	37.9	1 851.8
1960	22 025	765	34.7	1.4	3.2	171.7	9 716	441.4	18.2	40.1	2 193.4
1961	25 085	786	31.3	1.2	2.8	175.3	11 256	448.7	17.9	40.3	2 520.0
1962	28 500	810	28.4	1.1	2.5	179.3	12 175	427.2	16.9	37.4	2 702.4
1963	29 270	913	31.2	1.2	2.5	201.0	12 498	427.0	15.9	33.6	2 751.2
1964	31 753	964	30.4	1.1	2.2	210.5	14 163	446.0	16.0	33.0	3 092.4
1965	37 217	1 049	28.2	1.0	2.1	227.5	15 914	427.6	15.8	31.5	3 450.8

¹⁾ Poliisiviranomaisten tietoon tulleet onnettomuudet. — Olyckor, som polismyndigheterna fått vetskap om. — *Accidents known to police authorities.*

²⁾ Maassa asuvan väestön keskilukuku. — Den i riket bosatta befolkningens medelfolkmängd. — *Resident mean population.*

³⁾ Vuodesta 1958 alkaen on moottoriajoneuvoihin luettu myös mopedit ja traktorit. — Från år 1958 inkluderar motorfordon även mopeder och traktorer. — *From 1958 on mopeds and tractors are included in motor vehicles.*

Lähde — Källa — *Source:* Suomen tieliikenneonnettomuudet 1965 — *Road traffic accidents in Finland 1965*, Helsinki 1966 (64 s.) — *Helsingfors 1966* (64 s.) — *Helsinki 1966* (64 p.).

4.12 Reumatoimistot vuonna 1965
Reumadispensärer år 1965
Rheumatoid arthritis dispensaries in 1965

Reumatoimisto Reumadispensär <i>Rheumatoid arthritis dispensary</i>	Vastaanottoja Mottagningar <i>Receptions</i>	Kävijöitä vastaanotoilla Besökare på mottagningar <i>Attendance on receptions</i>	Kävijöitä keskim. vast. ottoa kohti Besökare i medeltal per mottagning <i>Average attendance per reception</i>	Potilaita kirjoissa 1.1. 1965 Inskrivna patienter den 1.1. 1965 <i>Patients on register 1.1. 1965</i>	Uusia potilaita v. 1965 Nya patienter år 1965 <i>New patients during 1965</i>	Kirjoista v. 1965 poistettuja potilaita Under året 1965 utskrivna patienter <i>During 1965 discharged patients</i>	Potilaita kirjoissa 31.12. 1965 Inskrivna patienter den 31.12. 1965 <i>Patients on register 31.12. 1965</i>
1965							
Helsingin ympäristö (Hki) — Helsingfors omnejds (Hfors)	98	2 197	22.4	821	588	485	924
Iisalmen	46	979	21.3	320	174	120	374
Kajaanin	44	353	8.0	130	51	69	112
Keski-Suomen (Jyväskylä)	96	3 152	32.8	770	277	244	803
Kotkan	42	738	17.5	216	72	35	253
Kouvolan	87	1 093	12.5	267	99	100	266
Kuopion	45	967	21.4	311	110	92	329
Lappeenrannan	96	1 962	20.4	285	124	100	309
Lohjan	50	761	15.2	256	175	152	279
Nurmeksén	38	484	12.7	—	203	2	201
Oulun	83	2 522	30.4	687	702	403	986
Porin	48	1 560	32.5	384	256	119	521
Porvoon — Borgå	44	946	21.5	319	198	175	342
Rauman ¹⁾	—	—	—	—	—	—	—
Rovaniemen	90	1 131	12.5	340	227	136	431
Savonlinnan	46	783	17.0	146	82	54	174
Tampereen	170	5 234	30.8	1 265	257	111	1 411
Turun	78	2 183	27.9	584	283	222	645
Valkeakosken	92	1 368	14.8	616	426	310	732
Varkauden	45	492	10.9	190	85	114	161
Ylivieskan	44	464	10.5	160	70	42	204
Yhteensä — Summa — Total	1 382	29 369	21.3	8 067	4 459	3 085	9 457
1964	1 311	27 046	20.6	7 048	3 687	2 668	8 067

¹⁾ Ei toimintaa v. 1965. — Ingen verksamhet år 1965. — No activity in 1965.

Lähde — Källa — Source: Reumaliitto-Reumaförbundet ry:n toimintakertomus vuodelta 1965, 28 s. (moniste). — Reumaliitto-Reumaförbundet ry:s verksamhetsberättelse för år 1965 28 s. (duplikat). — Report of Reumaliitto-Reumaförbundet ry. for the year 1965, 28 p. (duplicate).

5. MIELISAIRAANHOITO JA MIELENTERVEYSTYÖ

Vuoden 1952 mielisairaslain mukaan maa on jaettu 18 mielisairaanhoitopiiriin, joissa kussakin on keskusmielisairaala (ns. A-sairaala), B-sairaaloita ja yksi tai useampia mielisairaanhuoltotoimistoja. Piirin tulee potilaiden hoidon kannalta muodostaa kokonaisuus, minkä johtavana lääkärinä toimii keskusmielisairaalan ylilääkäri.

Mielisairaslain mukaan keskusmielisairaaloihin otetaan lähinnä ensimmäisen kerran sairastuneet potilaat ja ne potilaat, joiden tutkiminen ja hoito vaativat erityistä asiantuntemusta. Tämän johdosta joudutaan keskusmielisairaaloissa hoitamaan huomattava määrä sellaisia pitkäaikaisesti sairaita, jotka ovat vaikeasti hoidettavia.

Voimassa olevan lain mukaisesti B-sairaaloissa on hoidettavana pääasiassa iäkkäitä potilaita ja sellaisia pitkäaikaisesti sairaita, joiden hoito on helppoa.

Iäkkäiden potilaiden kohdalla on yhä enenevässä määrin ilmaantunut epäselvyyttä siitä, mille viranomaiselle hoito kuuluu. Usein on kyseessä rajatapaus, joka ei tarvitse sairaalahoittoa. Iäkkään henkilön tervehdytyä tuottaa suuria vaikeuksia palauttaa hänet esim. vanhainkotiin. Lisäksi on ollut todettavissa, että B-sairaaloiden sijainti vaikuttaa niiden potilaistoon. Kun B-sairaala sijaitsee lähellä keskusmielisairaala, täytävät potilaat yleensä hyvin lain edellyttämät vaatimukset, mutta B-sairaalan sijaitessa kaukana keskusmielisairaala, joudutaan siellä hoitamaan myös keskusmielisairaalaan kuuluvia potilaita.

Koska täysi-ikäisten vajaamielisten sijoituskysymyksestä ei vajaamiislain puitteissa ole vielä päästy yksimielisyyteen, on varsinkin uusiin B-sairaaloihin jouduttu ottamaan vajaamielisiä, sillä sairaalan valmistuttua kunnalliskotien mielisairasosastojen toiminta on lopetettu. Vuoden 1965 päättyessä mielisairaaloissa oli hoidettavana 1 880 vajaamielistä eli 10.8 % koko potilasmäärästä.

Vaikean kysymyksen muodostavat erityyppiset psykopaatit, jotka eivät ole mielisairaita. Suomessa ei ole psykopaattien hoitolaitosta eikä myöskään rikoslakia lukuun ottamatta lainsäädäntöä heitä varten. Toisena ajankohtaisena erityispulmana voidaan mainita lapsipsykiatrian sairaansijojen vähyys.

Koska Oulun ja Lapin läänit muodostavat yhden piirin on lääkintöhallituksessa vireillä tämän suuren piirin jakaminen.

Piiriäön ulkopuolella on kaksi valtion omistamaa mielisairaala valtion huollossa olevia potilaita varten, Lapinlahden sairaala eli Helsingin yliopistollisen keskusairaalan psykiatrian klinikka, oikeusministeriön alainen vankimielisairaala ja sosiaaliministeriön alaiset, määrältään vuosi vuodelta supistuneet kunnallis-

5. SINNESSJUKVÄRD OCH ARBETET FÖR MENTALHYGIEN

Enligt sinnessjuklagen av år 1952 är landet indelat i 18 sinnessjukvårdsdistrikt, med var sitt centralsinnessjukhus (s.k. A-sjukhus), B-sjukhus och en eller flera mentalvårdsbyråer. Distriktet bör bilda ur patienternas vårdsynpunkt en enhet, vars chefsläkare är centralsinnessjukhusets överläkare.

Enligt den i kraft varande lagen intages på centralsinnessjukhusen närmast patienter, vilka insjuknat för första gången samt patienter, vars undersökning och behandling kräver särskild sakkännedom. Därför har man varit tvungen att sköta på centralsinnessjukhusen i betydande antal sådana långvarigt sjuka, vilka är svårskötta.

Enligt den i kraft varande lagen vårdas på B-sjukhusen huvudsakligen åldringar och långvarigt sjuka, lättskötta patienter.

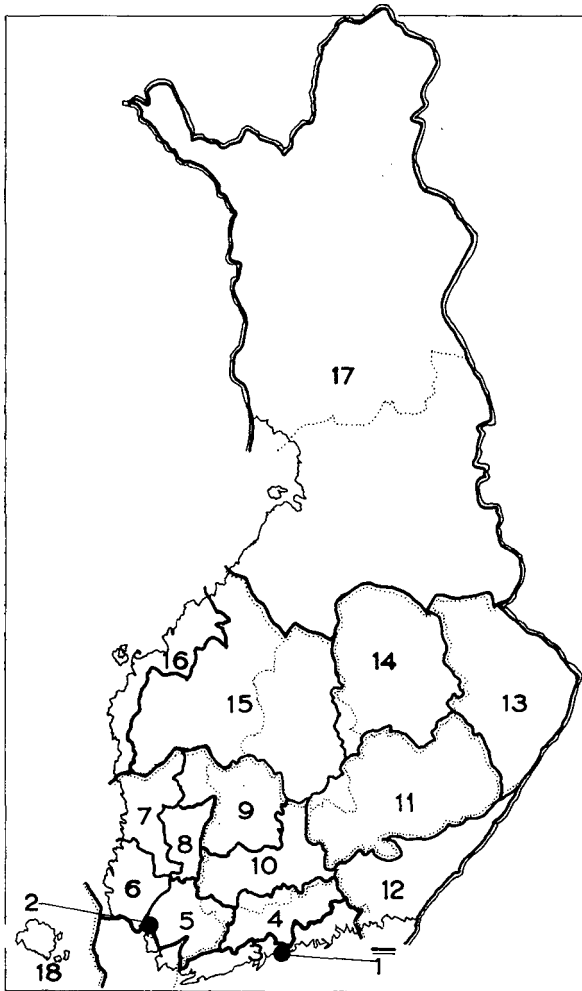
Beträffande åldringar har det blivit allt svårare att avgöra, vilken myndighet bör ta hand om deras vård. Ofta gäller det gränsfall, som inte är i behov av vård på sjukhus. Då en åldring tillfrisknat, är det mycket svårt att få honom återsänd till t.ex. åldersdomshemmet. Dessutom har det kunnat konstateras, att läget för B-sjukhusen inverkar på deras patientmaterial. Då B-sjukhuset befinner sig i närheten av centralsinnessjukhuset, fyller patienterna i allmänhet väl de av lagen förutsatta fordringarna, men om B-sjukhuset är långt beläget från centralsinnessjukhuset, måste där vårdas även sådana patienter, vilka hör till centralsinnessjukhuset.

Då enighet icke uppnåtts angående placeringen av fullvuxna andesvaga ens inom ramen av lagen om andesvaga, har man varit tvungen att placera dem i synnerhet i de nya B-sjukhusen, ty då sjukhusen blivit färdiga har verksamheten på kommunalhemmens sinnessjukavdelningar upphört. I slutet av år 1965 vårdades på sinnessjukhusen 1 880 andesvaga eller 10.8 % av hela patientantalet.

Ett svårt problem bildas av olikartade psykopater, vilka inte är sinnessjuka. I Finland finns ingen vårdanstalt för psykopater, inte heller någon strafflag frånsett en lagstiftning för deras skull. Ett annat aktuellt specialproblem är bristen på barnpsykiatriska vårdplatser.

Emedan Uleåborgs och Lapplands län bildar ett distrikt, är delningen av detta vidsträckt distrikt under behandling i medicinalstyrelsen.

Utänför distriktsindelningen är två statliga sinnessjukhus för patienter i statens omvårdnad, Lappviks sjukhus eller psykiatriska kliniken i Helsingfors universitetscentralsjukhus, Sinnessjukhuset för fångar underställt justitieministeriet och kommunalhemmens sinnessjukvårdsavdelningar underställda socialminis-

Kuvio 5.1 Mielisairaanhuoltopiirit vuoden 1965 lopussa
 Fig. 5.1 Sinnessjukvårdsdistrikt i slutet av år 1965
 Fig. 5.1 Mental health districts at the end of the year 1965

..... Lääni — Län — Province
 ————— Piiri — Distrikt — District

Piiri — Distrikt — District

- 1 Helsingin kaupungin — Helsingfors stads
- 2 Turun kaupungin — Åbo stads
- 3 Södra Finlands — Etelä-Suomen
- 4 Uudenmaan — Nylands
- 5 Varsinais-Suomen — Egentliga Finland
- 6 Vakka-Suomen — Vakka-Suomi
- 7 Länsi-Satakunnan — Västra Satakunta
- 8 Itä-Satakunnan — Östra Satakunta
- 9 Pohjois-Hämeen — Norra Tavastlands
- 10 Etelä-Hämeen — Södra Tavastlands
- 11 Etelä-Savon — Södra Savolax
- 12 Kaakkois-Suomen — Sydöstra Finland
- 13 Pohjois-Karjalan — Norra Karelen
- 14 Pohjois-Savon — Norra Savolax
- 15 Seinäjoen — Seinäjoki
- 16 Svenska Österbottens — Ruotsalaisen Pohjanmaan
- 17 Oulun — Oulu
- 18 Ålands — Åhvenanmaan

kotien mielisairasosastot. Lisäksi on kaksi (Veikkolan parantola ja Helsingin diakonissalaitoksen Espoon laitos) yksityistä yleissairaaloiksi luokiteltua hoitolaitosta lieviä psykiatrisia tapauksia varten.

Kertomusvuoden lopulla aloitti toimintansa Helsingin keskusmielisairaalan Haagan osasto, jossa on maamme ensimmäinen yö- ja päiväsaaraa sekä erillinen kuntoutusosasto.

Vuonna 1960 asetettu valtion komitea, jonka tehtävänä oli mielisairaslain tarkistaminen sai vuonna 1964 mietintönsä valmiiksi. Mietinnössä on ehdotus uudeksi mielenterveyslaiksi, ja se sisältää eräitä huomattavia hallinnollisia, hoidollisia ja taloudellisia muutoksia. Ehdotusta ei kuitenkaan ole vielä esitetty valtioneuvostolle.

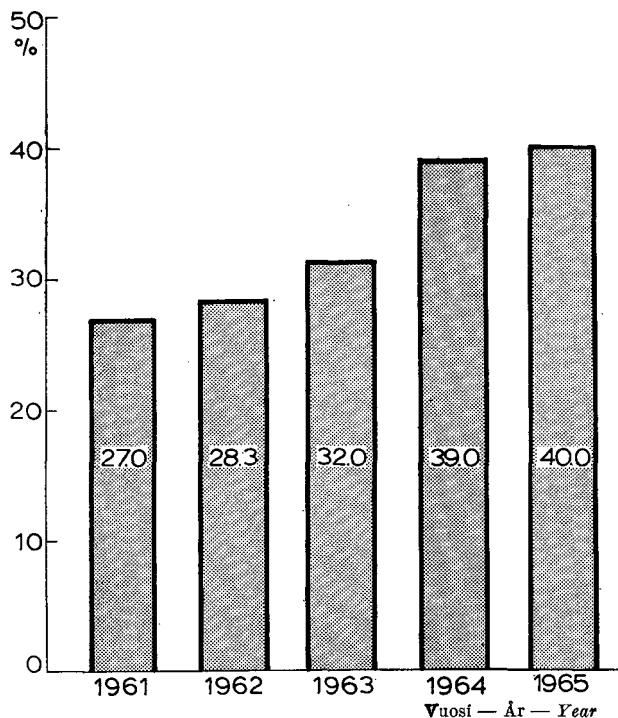
Avohoito ja mielisairaanhuoltotoimistot. Pääosa avosairaanhoidosta on keskitetty mielisairaanhuoltotoimistoihin. Helsingin keskusmielisairaalassa, Hesperian sairaalassa on avohoitoa varten erillinen poliklinikka, jonka asemaa ei kuitenkaan nykyisen lainsäädännön puitteissa ole tarkasti määritelty. Samanlaisia poliklinikoita on kolmessa yliopistollisessa psykiatrian klinikassa. Muusta avohoidosta mainittakoon perhehoito, kotihoito, koeaikapotilaat. Helsingin kaupungilla on erityisiä asuntoloita toipumisvaiheessa oleville potilaille.

teriet, vars antal år för år minskat. Dessutom finns det två privata vårdinrättningar (Veikkola sanatorium och Helsingfors Diakonissanstalts inrättning i Esbo) för lindriga psykiatriska fall; dessa sjukhus har klassificerats inom lasaretten.

Vid slutet av berättelseåret började det första natt- och dagsjukhuset samt en skild rehabiliteringsavdelning sin verksamhet i landet, Haga avdelning i Helsingfors centralsinnessjukhus.

Den år 1960 tillsatta statskommitten, vars uppgift var justeringen av sinnessjuklagen, fick sitt betänkande färdigt under år 1964. I betänkandet ingår ett förslag till en ny lag om mentalhygien och det omfattar några betydande administrativa, vårdtekniska och ekonomiska ändringar. Förslaget har dock inte ännu framförts till statsrådet.

Öppen vård och sinnessjukvårdsbyråerna. Huvud delen av den öppna vården har koncentrerats till sinnessjukvårdsbyråerna. Vid Helsingfors centralsinnessjukhus, Hesperia sjukhus, finns en skild klinik för öppen vård, vars ställning inom ramen av den nuvarande lagstiftningen dock inte är klart definierad. Likadana polikliniker finns vid de tre psykiatriska universitetssjukhusen. Av annan öppen vård må nämnas familjevården, hemvården och provtidspatienterna. Helsingfors stad har speciella inkvarteringsställen för konvalescentpatienter.

Kuvio 5.2 Mielisairaaloihin itse pyrkivät potilaat %:na otetuista potilaista vuosina 1961—65

Fig. 5.2 Antal självanmälda patienter för behandling på sinnessjukhusen i % av de intagna patienterna åren 1961—65

Fig. 5.2 Patients applied for admission voluntarily as percentage of admissions in 1961—65

Huoltotoimistoja oli vuoden 1965 päätyessä 37 ja mielisairaanhuoltopiireistä oli ainoastaan Ahvenanmaa edelleen ilman huoltotoimistoa. Huoltotoimistoista käsin järjestettyjä säännöllisiä sivuvastaanottoja oli yli 20 paikassa. Huoltotoimistoja on pyritty siirtämään pois sairaaloiden yhteydestä sopiviin asutuskeskuksiin.

Huoltotoimistojen kirjoissa kertomusvuonna olevista potilaista on esitetty tietoja taulussa 5.1. Luvut sisältävät sairaaloissa, muissa laitoksissa ja kotona olevat sairast, jotka on jaettu taudinmäärityksen mukaan kolmeen ryhmään: mielisairaat, (diagnoosit n:o 300—309), vajaamieliset (325) ja muut (310—324, 326). Eri toimistojen menettelytavoissa on eroja potilaita rekisteröitäessä, joten piirien luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia.

On syytä olettaa, että koko maata kuvaavat luvut antavat toiminnan mittakaavasta todellista pienemmän kuvan.

Mielisairaalat. Vuoden 1965 lopussa toimi 19 A-sairaala, 44 B-sairaala ja 2 valtion mielisairaala. Lisäksi oli Lapinlahden sairaala, joka on katsottu mielisairaallaksi vaikka se itse asiassa onkin Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrinen klinikka. Näiden sairaaloiden sairaansijamäärä oli yhteensä 19 104.

Mielisairaaloihin otettiin kaikkiaan 29 075 potilasta. Tästä määrästä oli omasta aloitteestaan (M II-todistuksen perusteella) otettuja potilaita 11 633 eli 40.0 % kaikista otetuista potilaista. On kuitenkin muistettava, että mielisairaaloihin otetaan potilaaksi melkoisesti myös muita kuin mielisairaita, varsinkin neurologisia tapauksia. Viimeksi mainittuja varten on viidessä keskusmielisairaalassa omat neurologiset osastot.

Antalet vårdbyråer var i slutet av år 1965 37 och av sinnessjukvårdsdistrikten var endast Åland ännu utan egen vårdbyrå. På vårdbyråernas försorg har regelbundet på över 20 ställen sidomottagningar anordnats. Så vitt möjligt har man försökt placera vårdbyråerna bort från sjukhusens närhet till lämpliga bosättningscentra.

Uppgifter över patienter i sinnessjukvårdsbyråernas register finns i tabell 5.1. Antalen omfattar patienter på sjukhus, i övriga inrättningar och i hemmen, som på basen av sjukdomens art indelats i tre grupper: sinnessjuka (diagnos nr 300—309), andesvaga (325) och övriga (310—324, 326). Emedan det finns olika metoder över registreringen av patienter i de skilda vårdbyråerna, är talen för distrikten inte fullt jämförbara.

Det är skäl att antaga, att talen, som utmärker situationen i hela landet, ger en mindre bild av verksamhetens skala än i verkligheten.

Sinnessjukhusen. Vid slutet av år 1965 var 19 A-sjukhus, 44 B-sjukhus och 2 statliga sinnessjukhus i verksamhet. Dessutom fanns Lappviks sjukhus, vilket anses som sinnessjukhus, fastän det i själva verket är Helsingfors universitetscentralsjukhus' psykiatriska klinik. Antalet vårdplatser på dessa sjukhus var sammanlagt 19 104.

I sinnessjukhusen intogs inalles 29 075 patienter. Patienter på egen begäran (på basen av M II-ansökan) för intagningar var 11 633 eller 40.0 % av alla intagna patienter. Det bör dock ihågkommas, att i sinnessjukhusen intages som patient en betydlig del även andra än sinnessjuka, i synnerhet neurologiska fall. För de sistnämnda finns i fem centralsinnessjukhus egna neurologiska avdelningar.

5. Psychiatric Services

On the basis of Mental Health Act of the year 1952 the country is divided into 18 Mental Health Districts each with a central mental hospital (the so-called A-hospital), B-hospitals of various types and mental health centres.

Central mental hospitals admit severely ill patients needing specialized examinations and treatment; on the other hand the B-hospitals take care of less severe and especially chronic patients. Community care is concentrated on mental health centres. Under the supervision of the

central mental hospitals patients are entrusted also to family care.

At the end of the year 1965 19 A-hospitals and 44 B-hospitals were in operation. Table 5.3 contains statistical data for mental hospitals. The number of beds was 19 104 corresponding to 18 621 in the preceding year. During the year 29 075 patients were admitted to mental hospitals of which 11 633 were first admissions. Table 5.4 shows the distribution of first admissions by type of disease and age. Other statistical data are given in tables 5.1—5.8.

5.1 Mielisairaanhuoltotoimistojen kirjoissa olleet mielisairaat, vajaamieliset ja muut psyykkisesti häiriytyneet 31. 12. 1965
Sinnessjuka, psykiskt efterblivna och andra psykiskt störda inskrivna i sinnessjukvårdsbyråerna den 31. 12. 1965
Mentally ill, mentally deficient and other mentally disordered persons on register at mental health centres on 31. 12. 1965

Piiri — District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukvårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sinnessjukvårdsbyråer Mental health districts and mental health centres	Keski- väkiluku ¹⁾ Medelfolk- mängd ¹⁾ Mean popula- tion ¹⁾ 1965	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register On register at mental health centres 31. 12. 1965				Uudet tapaukset vuoden aikana Nyregistrerade fall under året New cases during the year			
			Mieli- sairaita Sinnes- sjuka Mentally ill (300—309)	Vajaa- mielisiä Psykiskt efterblivna Mentally deficients (325)	Muita Övriga Others (310— 324, 326)	Yhteensä Summa Total (300— 326)	Mieli- sairaita Sinnes- sjuka Mentally ill (300—309)	Vajaa- mielisiä Psykiskt efterblivna Mentally deficients (325)	Muita Övriga Others (310— 324, 326)	Yhteensä Summa Total (300— 326)
1	Helsingin kaupungin m.s.h.p. — Helsingfors stads s.s.v.d. Toimisto — Byrå: Helsingin psykiatrinen huolto- toimisto — Helsingfors psyki- atriska vårdbyrå	501 474	3 285	1 065	.. ²⁾	4 350	331	18	.. ²⁾	349
2	Turun kaupungin m.s.h.p. — Åbo stads s.s.v.d. Toimisto — Byrå: Turun mielenterveystoimisto — Åbo mentalvårdsbyrå	139 322	1 591	70	856	2 517	110	4	125	239
3	Södra Finlands s.s.v.d. — Etelä- Suomen m.s.h.p. .... Toimistot — Byråer: 1 Mentalvårdsbyrån i Pargas — Paraisten psykiatrinen huolto- toimisto	223 442	1 960	1 748	2 184	5 892	302	216	555	1 073
	2 Mentalvårdsbyrån i Ekenäs — Tammisaaren psykiatrinen huoltotoimisto	26 132	367	366	671	1 404	51	31	177	259
	3 Mentalvårdsbyrån i Esbo — Espoon psykiatrinen huolto- toimisto	43 292	379	419	338	1 136	81	38	89	208
	4 Mentalvårdsbyrån i Borgå — Porvoon psykiatrinen huolto- toimisto	92 267	606	340	719	1 665	87	61	174	322
	5 Mentalvårdsbyrån i Hangö — Hangöns psykiatrinen huolto- toimisto	61 751	608	623	456	1 687	83	86	115	284
4	Uudenmaan m.s.h.p. — Nylands s.s.v.d. .... Toimistot — Byråer: 1 Järvenpään psykiatrinen huol- totoimisto — Psykiatriska vård- byrån i Järvenpää	271 417	1 751	790	585	3 126	225	39	147	411
	2 Helsingin psykiatrinen huolto- toimisto — Helsingfors psyki- atriska vårdbyrå (avattu — öppnad 1. 2. 1965)	132 688	1 006	403	349	1 758	141	20	92	253
	3 Helsingin psykiatrinen huolto- toimisto — Helsingfors psyki- atriska vårdbyrå (avattu — öppnad 1. 2. 1965)	138 729	745	387	236	1 368	84	19	55	158
5	Varsinais-Suomen m.s.h.p. — Egentliga Finlands s.s.v.d. Toimisto — Byrå: Salon huoltotoimisto — Salo vårdbyrå	149 312	1 187	551	457	2 195	155	27	70	252
6	Vakka-Suomen m.s.h.p. Toimisto: Vakka-Suomen mielisairaanhuel- topiirin huoltotoimisto (Uusi- kaupunki)	108 810	979	409	224	1 612	104	11	72	187
7	Länsi-Satakunnan m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Harjavan huoltotoimisto ..	166 069	1 271	1 039	1 005	3 315	163	62	232	457
	2 Porin huoltotoimisto	79 798	645	673	392	1 710	81	40	97	218
	3 Poriin huoltotoimisto	86 271	626	366	613	1 605	82	22	135	239
8	Itä-Satakunnan m.s.h.p. Toimisto: Itä-Satakunnan mielisairaanhuel- topiirin huoltotoimisto (Vam- mala)	78 382	603	605	301	1 509	72	19	95	186
9	Pohjois-Hämeen m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Pitkänneemen mielenterveystoi- misto (Nokia)	297 896	2 155	1 408	2 062	5 625	384	143	667	1 194
	2 Tampereen mielenterveystoi- misto	104 258	814	630	737	2 181	129	51	224	404
	3 Tampereen mielenterveystoi- misto	193 638	1 341	778	1 325	3 444	255	92	443	790

¹⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

²⁾ Sisältyvät kohtaan (300—309). — Ingår i antalet sinnessjuka (300—309). — Included in (300—309).

5.1 Jatk. — Forts. — Cont.

Piiri — Distrikt District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja mielisairaanhuoltotoimistot Sinnessjukkavårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sinnessjukkavårdsbyråer <i>Mental health districts and mental health centres</i>	Keski- våkiluku ¹⁾ Medel- folk- mångd ¹⁾ <i>Mean population ¹⁾</i> 1965	Toimistojen kirjoissa I vårdbyråernas register <i>On register at mental health centres</i> 31. 12. 1965				Uudet tapaukset vuoden aikana Nyregistrerade fall under året <i>New cases during the year</i>			
			Mieli- sairaita Sinnes- sjuka <i>Mentally ill</i> (300—309)	Vajaa- mielisiä Psykiskt efterblivna <i>Mentally deficients</i> (325)	Muita Övriga <i>Others</i> (310— 324, 326)	Yhteensä Summa <i>Total</i> (300— 326)	Mieli- sairaita Sinnes- sjuka <i>Mentally ill</i> (300—309)	Vajaa- mielisiä Psykiskt efterblivna <i>Mentally deficients</i> (325)	Muita Övriga <i>Others</i> (310— 324, 326)	Yhteensä Summa <i>Total</i> (300— 326)
10	Etelä-Hämeen m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Hattelmalan sairaalan huolto- toimisto (Hämeenlinna) .... 2 Lahden huoltotoimisto .... 3 Forssan huoltotoimisto	274 519 119 390 125 018 30 111	2 482 1 252 887 343	1 365 709 473 183	1 750 1 135 386 229	5 597 3 096 1 746 755	483 220 212 51	102 57 24 21	534 302 196 36	1 119 579 432 108
11	Etelä-Savon m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Mikkelin huoltotoimisto .... 2 Heinolan mielenterveystoimis- to (avattu 1. 4. 1965) .... 3 Pieksämäen huoltotoimisto .. 4 Savonlinnan mielenterveystoi- misto	240 409 89 706 42 745 48 163 59 795	1 170 434 247 272 217	177 55 45 42 35	1 178 570 200 200 208	2 525 1 059 492 514 460	333 129 47 65 92	72 18 14 17 23	385 134 62 50 139	790 281 123 132 254
12	Kaakkois-Suomen m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Rauhan sairaalan huoltotoi- misto (Joutseno) .... 2 Kymen seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Kymi) .... 3 Kouvolan seudun psykiatrinen huoltotoimisto (Valkeala)	347 246 181 197 64 495 101 554	3 295 1 780 661 854	532 398 66 68	1 940 1 068 479 393	5 767 3 246 1 206 1 315	412 219 41 152	44 34 4 6	474 295 27 152	930 548 72 310
13	Pohjois-Karjalan m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Joensuun huoltotoimisto .... 2 Pielisjärven mielenterveystoi- misto (Lieksa) ²⁾	198 842 198 842 .	1 076 1 076 .	532 532 .	863 863 .	2 471 2 471 .	227 227 .	136 136 .	178 178 .	541 541 .
14	Pohjois-Savon m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Harjämäen I mielenterveystoi- misto (Siilinjärvi) .... 2 Harjämäen II mielenterveys- toimisto (Siilinjärvi) .... 3 Kuopion mielenterveystoimisto	281 515 70 073 87 769 123 673	2 450 810 322 1 318	880 436 12 432	692 157 123 412	4 022 1 403 457 2 162	186 64 14 108	167 52 3 112	221 71 37 113	574 187 54 333
15	Seinäjoen m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Seinäjoen huoltotoimisto .... 2 Keski-Suomen mielenterveys- toimisto (Jyväskylä)	498 372 273 672 224 700	3 181 900 2 281	1 446 67 1 379	1 232 530 702	5 859 1 497 4 362	598 377 221	106 41 65	345 238 107	1 049 656 393
16	Svenska Österbottens mentalvårds- distrikt — Ruotsalaisen Pohjan- maan mielenterveyspiiri .... Toimistot — Byråer: 1 Vårdbyrån i Vasa — Vaasan huoltotoimisto	174 174 102 834	1 431 878	507 304	1 580 943	3 518 2 125	261 160	39 27	255 158	555 345
	2 Vårdbyrån i Jakobstad — Pie- tarsaaren huoltotoimisto (öpp- nad — avattu 1. 4. 1965)	71 340	553	203	637	1 393	101	12	97	210
17	Oulun m.s.h.p. .... Toimistot: 1 Oulun huoltotoimisto .... 2 Rovaniemen huoltotoimisto .. 3 Kajaanin huoltotoimisto .... 4 Ylivieskan huoltotoimisto	639 129 281 862 161 072 102 036 94 159	6 242 2 907 1 293 1 014 1 028	3 853 1 710 825 634 684	1 259 470 184 520 85	11 354 5 087 2 302 2 168 1 797	713 285 170 140 118	275 130 35 53 57	526 251 55 191 29	1 514 666 260 384 204
18	Ålands mentalvårdsdistrikt — Ah- venanmaan mielenterveyspiiri Byrå saknas — Toimisto puuttuu Yhteensä — Summa — Total	21 372 4 611 702	.	.	.	.	.	.	.	.
	1964	4 579 918	36 538	17 654	⁴⁾ 18 168	71 254	5 059	1 480	⁴⁾ 4 881	11 420
	1963	4 542 694	32 564	16 303	⁴⁾ 19 723	73 995	³⁾ 4 905	1 636	³⁾ 5 473	12 014
	1962	4 505 156	30 029	14 397	16 615	61 041	4 120	1 894	4 583	10 597
	1961	4 446 222	27 411	13 268	12 443	53 122	4 283	1 604	4 191	10 078

¹⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.²⁾ Toiminta ei ole alkanut lääkärin puolesta. — Verksamheten har inte börjat på grund av läkarbrist. — No activity because of lack of physician.
³⁾ Helsingin kaupungin m.s.h.p:n tiedot eivät ole saatavissa. — Helsingfors stads s.s.v.d's uppgifter är inte tillgängliga. — Number for Helsinki mental health district is not available.⁴⁾ Helsingin kaupungin m.s.h.p:n tiedot sisältyvät kohtaan (300—309). — Helsingfors stads s.s.v.d's uppgifter ingår i antalet sinnessjuka (300—309).
Number for Helsinki mental health district is included in (300—309).

5.2 Mielisairaanhuoltopiirien sairaansijat vuoden 1965 lopussa

Vårdplatser i sinnessjukvårdsdistrikten i slutet av år 1965

Facilities for mental hospital care by mental health district at the end of the year 1965

Piiri — District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sjukhus Mental health districts and mental hospitals	A-sairaansijojen vårdplatser beds	B-sairaansijojen vårdplatser beds	Piiri — District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sjukhus Mental health districts and mental hospitals	A-sairaansijojen vårdplatser beds	B-sairaansijojen vårdplatser beds
1	Helsingin kaupungin m.s.h.p. — Helsingfors stads s.s.v.d. ..... Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus ..... Siitä — därav — of which: Kallion osasto — Berghälls avd. .... Haagan osasto — Haga avd. .... HYKS:n psykiatrisen klinik (Lapinlahden sairaala — HUCS psykiatrisen klinik (Lappviks sjukhus) ..... Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo) ..... Pirtan sairaala — Birgitta sjukhus (Salo) ..... Pukimäen hoitokoti (Häki) — Bocksbäcks vårdhem (Häfors) ..... Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi) ..... Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Centralsinnessjukhuset i Ekenäs Tammisaaren keskusmielisairaala Kellokosken sairaala (Tuusula — Tusby).....	1 893 641 22 92 44 1 050 — — — — 57 101	255 — — — — — 63 24 168 — — —		Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo) Seinäjoen keskusmielisairaala (Törnävä) ..... Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala HYKS:n psykiatrisen klinik (Lapinlahden sairaala) — HUCS psykiatrisen klinik (Lappviks sjukhus) ..... 5 Varsinais-Suomen m.s.h.p. — Egentliga Finlands s.s.v.d. ..... Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo) Halikon piirisairaala, B-osasto (Salo) 6 Vakka-Suomen m.s.h.p. ..... Vakka-Suomen piirisairaala (Uusikaupunki) ..... 7 Länsi-Satakunnan m.s.h.p. ..... Harjavan sairaala (Merstola) .... Harjavan B-sairaala (Merstola) .. Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Tyrvään piirisairaala, A-osasto	22 6 20 10 332 332 — 404 404 385 382 — 3 190 190 — 788 760 — — 25 3	— — — — 160 — 160 — — 240 — 240 — — 162 — 162 853 — 333 320 200 — — — — —
2	Turun kaupungin m.s.h.p. — Åbo stads s.s.v.d. ..... Kupittaa sairaala — Kuppis sjukhus Kupittaa sairaalan B-osasto — Kuppis B-sjukhus ..... Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo) Vakka-Suomen piirisairaala (Uusikaupunki — Nystad)	461 334 — — 36 91	173 — 173 — — —		8 Itä-Satakunnan m.s.h.p. ..... Tyrvään piirisairaala, A-osasto .... Tyrvään piirisairaala, B-osasto .... 9 Pohjois-Hämeen m.s.h.p. ..... Pitkänien sairaala (Nokia) ..... Hatanpään psykiatrisen sairaala (Tampere) ..... Pirkanmaan B-mielisairaala (Kangasala)..... Keijärven sairaala (Ylöjärvi) ..... Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Seinäjoen keskusmielisairaala (Törnävä) ..... Tyrvään piirisairaala, A-osasto	190 190 — 788 760 — 25 3	162 — 162 853 — 333 320 200 — — — —
3	Södra Finlands s.s.v.d. — Etelä-Suomen m.s.h.p. ..... Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammisaaren keskusmielisairaala Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoido-osasto ... Pernä kommunalhems sinnessjukavdelning — Pernäjan kunnalliskodin mielisairaanhoido-osasto ..... Åkers B-sjukhus (Esbo) — Pellon B-sairaala (Espoo) ..... Vårdplatser utanför distriktet — Sairaansijojen piirin ulkopuolella HUCS psykiatrisen klinik (Lappviks sjukhus) — HYKS:n psykiatrisen klinik (Lapinlahden sairaala) ..	534 526 — — — — 8	104 — 42 30 32 — —		10 Etelä-Hämeen m.s.h.p. ..... Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna) Hollolan B-mielisairaala ..... Jalkarannan sairaala (Lahti) ..... Pappilanniemen sairaala (Hattula) . Sairaansijojen piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Kellokosken sairaala (Tuusula) .... Seinäjoen keskusmielisairaala	682 600 — — — 59 23	520 — 32 168 320 — — —
4	Uudenmaan m.s.h.p. — Nylands s.s.v.d. ..... Kellokosken sairaala (Tuusula—Tusby) ..... Ohkolan sairaala (Mäntsälä) ..... Paloniemen sairaala (Lohjan mlk. — Lojo lk.)	536 478 — —	471 — 328 143	11	Etelä-Savon m.s.h.p. ..... Moision sairaala (Mikkeli) ..... Kontioapuiston sairaala (Pieksämäki)..... Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoidokoti ..... Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	545 545 — — —	362 — 98 20 244

5.2 Jatk. — Forts. — Cont.

Piiri — Distrikt District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sjukhus <i>Mental health districts and mental hospitals</i>	A- sairaan- sijoja vård- platser beds	B- sairaan- sijoja vård- platser beds	Piiri — Distrikt District	Mielisairaanhuoltopiirit (m.s.h.p.) ja sairaalat Sinnessjukvårdsdistrikt (s.s.v.d.) och sjukhus <i>Mental health districts and mental hospitals</i>	A- sairaan- sijoja vård- platser beds	B- sairaan- sijoja vård- platser beds
12	Kaakkois-Suomen m.s.h.p. ..... Rauhan sairaala (Joutseno) ..... Iitin kunnan mielisairaala ..... Joutsenrannan sairaala (Joutseno) . Nikelin sairaala (Kymi) ..... Valkealan sairaala (Valkeala) .... Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo) Kellokosken sairaala (Tuusula)	856 814 — — — — 40 2	553 — 68 132 133 220 — —	16	Svenska Österbottens mentalv.d. — Ruotsalaisen Pohjanmaan m.terv.p. ..... Roparnäs sjukhus, A-avdelning (Vasa) — Huutoniemen sairaala, A-osasto (Vaasa) ..... Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankau- punkki) ..... Roparnäs sjukhus, B-avdelning (Vasa) — Huutoniemen sairaala, B-osasto (Vaasa) ..... Vårdplatser utanför distriktet — Sai- raansijoja piirin ulkopuolella Järvisseudun B-mielisairaala (Vim- peli) ..... Seinäjoen keskusmielisairaala (Tör- nävä)	487 475 — — 12	346 — 97 200 49 —
13	Pohjois-Karjalan m.s.h.p. ..... Paiholan sairaala (Kontiolahhti) ... Paiholan B-mielisairaala (Kontio- lahhti) ..... Pielisjärven B-mielisairaala (Liekka)	247 247 — —	388 — 280 108	17	Oulun m.s.h.p. ..... Oulun keskusmielisairaala ..... Heikinharjun sairaala (Oulu) ..... Keroputaan sairaala (Alatornio) ... Rovaharjun sairaala (Rovaniemi) .. Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.) Visalan sairaala (Ylivieska) ..... Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Harjamäen sairaala (Siilinjärvi) ... Seinäjoen keskusmielisairaala (Tör- nävä)	826 2) 743 — — — — — 45 38	1 127 — 368 160 234 201 164 — —
14	Pohjois-Savon m.s.h.p. ..... Harjamäen sairaala (Siilinjärvi) ... Harjamäen B-sairaala (Siilinjärvi) .. Julkulan sairaala (Kuopio) ..... Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet Kontionpuiston sairaala (Pieksä- mäki) ..... Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	614 614 — — — —	652 — 248 363 25 16	18	Ålands mentalv.d. — Ahvenanmaan m.terv.p. ..... Grelsby sjukhus (Finström) ..... Yhteensä — Summa — Total 1964 1963 1962 1961 1960	79 79 ¹⁾²⁾ 10 540 10 616 10 716 11 151 11 054 10 887	21 21 7 929 7 370 7 477 6 493 5 811 4 572
15	Seinäjoen m.s.h.p. ..... Seinäjoen keskusmielisairaala (Tör- nävä) ..... Alavuden B-mielisairaala ..... Juurikkaniemen sairaala (Keuruu) . Järvisseudun B-mielisairaala (Vim- peli) ..... Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä) Lapuan B-mielisairaala ..... Seinäjoen B-mielisairaala ..... Sisä-Suomen sairaala (Suolahti) ... Teuvan B-mielisairaala	681 681 — — — — — — — —	1 542 — 126 264 124 162 154 300 261 151				

¹⁾ Lisäksi Lahden kaupungin sairaalan psykiatrian osaston 11 sairaansijaa. — Därtill Lahtis stadssjukhus psykiatriska avdelningens 11 vårdplatser. In addition 11 beds at Municipal General Hospital in Lahti.

²⁾ 168 sairaansijaa vuokrattu 1. 10. 1965 Oulun lääninsairaalan hermotautien ja psykiatrian osastolle (nämä sairaansijat sisältyvät yleissairaaloitten sairaansijalukuun). — Från den 1. 10. 1965 har 168 vårdplatser uthyrts åt Uleåborgs länssjukhus avdelning för nervsjukdomar och psykiatri (ingår i lasarettens vårdplatsantal). — 168 beds rented to Provincial General Hospital in Oulu on 1. 10. 1965 (these beds are included in general hospital beds).

³⁾ Lisäksi 635 sairaansijaa, joista 574 valtion mielisairaaloissa ja 61 HYKS:n psykiatrian klinikassa, Lapinlahden sairaalassa (Helsingin yliopiston osuus). — Därtill 635 vårdplatser, av vilka 574 i statens sinnessjukhus och 61 i HUCS psykiatriska klinik, Lappviks sjukhus (Helsingfors universitetets andel). — In addition 635 beds of which 574 in State mental hospitals and 61 in Psychiatric Clinic of University Central Hospital in Helsinki (share of university).

5.3 Mielisairaalat vuonna 1965
Sinnessjukhus år 1965
Mental hospitals in 1965

Sairaala Sjukhus Hospital	Mielisairaanhuoltopiiri n:o Sinnessjukhusdistrikt nr. Mental health district no.	Sairaansijojen 31. 12. Vårdplatser 31. 12. Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days	Keskim. hoitoaika ¹⁾ Medelvårdtid ¹⁾ Average stay per case ¹⁾	Mielisairaaloihin itse pyrkineet Potilaat på egen begäran intagna Patients till sinnessjukhusen Patients applied for admission voluntarily
1. Valtion — Statens — State hospitals						
Mustasaaren sairaala — Korsholms sjukhus	.	144	74	51 019	879.1	21
Niuvanniemen sairaala (Kuopio)	.	430	79	140 403	968.6	—
Yhteensä — Summa — Total		574	153	191 422	907.5	21
1964		574	156	169 061	1 387.1	23
2. A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — Mental hospitals, type A						
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammsaaren keskusmielisairaala	3	603	707	231 395	322.3	281
Grelsby sjukhus (Finström) ²⁾	18	100	72	32 815	508.3	36
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	5	430	504	150 560	263.3	125
Harjämäen sairaala (Siilinjärvi)	14	659	1 828	240 736	114.6	817
Harjavallan sairaala (Merstola)	7	382	664	126 083	296.1	368
Hattelmalan sairaala (Hämeenlinna)	10	600	1 105	216 716	164.3	478
Helsingin keskusmielisairaala — Helsingfors stads centralsinnessjukhus						
— Hesperian sairaala — Hesperia sjukhus	1	641	4 772	³⁾ 191 006	41.0	2 040
— Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo)	1	1 050	1 245	378 455	597.0	31
Kellokosken sairaala (Tuusula)	4	640	591	224 301	430.6	124
Kupittaa sairaala (Turku) — Kuppis sjukhus (Åbo)	2	334	1 198	115 588	115.4	685
Moision sairaala (Mikkeli)	11	545	1 330	185 833	165.5	683
Oulun keskusmielisairaala ⁴⁾	17	743	2 921	304 009	123.4	1 516
Paiholan sairaala (Kontiolahti)	13	247	293	85 280	342.1	26
Pitkäniemen sairaala (Nokia)	9	760	1 815	232 808	385.9	741
Rauhan sairaala (Joutseno)	12	814	1 535	286 599	252.2	774
Roparnäs sjukhus, A-avdelning (Vasa) — Huutonien sairaala, A-osasto (Vaasa)	16	475	740	158 875	217.2	363
Seinäjoen keskusmielisairaala (Törnävä)	15	785	1 957	268 981	217.6	919
Tyrvään piirisairaala, A-osasto (Vammala)	8	196	380	58 935	75.7	204
Vakka-Suomen piirisairaala (Uusikaupunki)	6	495	473	154 906	260.3	126
Yhteensä — Summa — Total		10 499	24 130	3 643 881	195.4	10 337
1964		10 376	22 496	3 786 533	216.0	9 362
Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinikka (Lapinlahden sairaala) — Helsingfors uni- versitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lapp- viks sjukhus)	.	123	840	40 019	47.0	25
Yhteensä — Summa — Total		10 622	24 970	3 683 900	190.3	10 362
1964		10 698	23 438	3 826 393	211.3	9 549
3. B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospitals, type B						
Alavuden B-mielisairaala	15	126	39	45 352	524.5	5
Grelsby sjukhus, B-avdelning (Finström) ²⁾	18	²⁾	²⁾	²⁾	²⁾	²⁾
Halikon piirisairaalan B-osasto (Salo)	5	160	66	58 124	453.4	5
Harjämäen B-sairaala (Siilinjärvi)	14	248	17	90 082	1 200.5	—
Harjavallan B-sairaala (Merstola)	7	240	75	85 965	409.5	—
Hatanpään psykiatrin sairaala (Tampere)	9	333	541	118 878	559.1	467
Heikinharjun sairaala (Oulu)	17	368	79	132 417	766.0	8
Helenasjukhuset (Kristinestad) — Helenan sairaala (Kristiinankaupunki)	16	97	59	34 947	211.3	29
Hollolan B-mielisairaala	10	32	26	11 558	324.6	—
Itin kunnan mielisairaala	12	68	16	23 822	947.5	1
Jalkarannan sairaala (Lahti)	10	168	64	60 427	504.3	8
Joutsenrannan sairaala (Joutseno)	12	132	13	48 203	887.0	1
Julkulan sairaala (Kuopio)	14	363	63	131 669	895.8	4
Juurikkaniemen sairaala (Keuruu)	15	264	100	94 682	413.5	24

¹⁾ Poistettujen potilaiden keskimääräinen hoitoaika. — Medelvårdtiden av de under året utskrivna patienterna. — Average stay of discharges.

²⁾ Sairaalan 21 sairaansijaa käsittävän B-osaston tiedot sisältyvät A-sairaalan lukuihin. — Uppgifterna för sjukhusets B-avdelning på 21 vårdplatser ingår i A-sjukhusets antal. — Numbers for B-type hospital are included in numbers for A-type hospital.

³⁾ Lisäksi kotihoitopäiviä 41 069. — Därtill 41 069 hemvårdsdagar. — In addition 41 069 days of treatment at home.

⁴⁾ Virallinen sairaansijamäärä 911, näistä 168 vuokrattu Oulun lääninsairaalalle. — Det officiella vårdplatsantalet är 911, därav har 168 uthyrts åt Uleåborgs länssjukhus. — Official number of beds 911, of which 168 rented to Provincial General Hospital in Oulu.

5.3 Jatk. — Forts. — Cont.

Sairaala Sjukhus Hospital	Mielisairaanhuoltopiiriin n:o Sinnessjukvårdsdistrikt nr. Mental health district no.	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vårdagar Patient days	Keakim. hoitoaika ¹⁾ Medelvärdtid ¹⁾ Average stay per case ¹⁾	Mielisairaaloihin itse pyrkineet potilaat På egen begäran intagna patienter till sinnessjukhusen Patients applied for admission voluntarily
Järvisseudun B-mielisairaala (Vimpeli)	15	173	96	58 289	401.0	2
Kangasvuoren sairaala (Jyväskylä)	15	162	186	53 383	126.0	95
Keroputaan sairaala (Alatornio)	17	160	18	58 879	957.3	2
Keijärven sairaala (Ylöjärvi), (al. toim. 1. 1. 1965)	9	200	217	57 782	136.2	12
Kontionpuiston sairaala (Pieksämäki)	11	123	58	43 874	365.4	16
Kupittaa sairaala B-osasto (Turku) — Kuppis B-sjukhus (Åbo)	2	173	97	60 105	653.5	3
Lapuan B-mielisairaala (Lapua)	15	154	49	53 952	301.8	—
Nikelin sairaala (Kymi)	12	133	197	47 790	113.4	104
Ohkolan sairaala (Mäntsälä)	4	328	142	117 419	366.3	14
Paiholan B-mielisairaala (Kontiolahti) (al. toim. 25. 11. 65)	13	280	108	1 548	—	—
Paloniemen sairaala (Lohja)	4	143	50	48 957	648.4	6
Pappilanniemen sairaala (Hattula)	10	320	70	116 166	840.1	10
Pargas kommunalhems sinnessjukavdelning — Paraisten kunnalliskodin mielisairaanhoido-osasto	3	42	14	16 084	656.7	3
Pernå kommunalhems sinnessjukavdelning — Pernå kunnalliskodin mielisairaanhoido-osasto	3	30	6	10 845	189.2	1
Pielisjärven B-mielisairaala (Lieksa)	13	108	98	40 761	79.1	—
Piritan sairaala — Birgitta sjukhus (Salo)	1	63	3	22 980	507.7	—
Pirkanmaan sairaala (Kangasala)	9	320	49	116 228	380.3	13
Pukinmäen hoitokoti (H:ki) — Bocksbäcka vårdhem (Helsingfors)	1	24	32	8 149	236.3	22
Roparnäs sjukhus, B-avdelning (Vasa) — Huutoniemen sairaala, B-osasto (Vaasa)	16	200	75	72 707	334.7	—
Rovaharjun sairaala (Rovaniemi)	17	234	400	86 045	135.4	163
Röykän sairaala — Röykkä sjukhus (Nurmijärvi) ..	1	168	48	59 444	1 045.4	—
Salmijärven sairaala (Kajaanin mlk.)	17	201	82	71 632	630.5	5
Savonlinnan kaupungin väliaikainen mielisairaanhoido- koti	11	20	92	8 184	25.5	52
Seinäjoen B-mielisairaala (Törnävä)	15	300	40	109 111	839.9	2
Sisä-Suomen sairaala (Suolahti)	15	277	138	99 361	370.6	22
Teuvan B-mielisairaala	15	151	52	54 635	536.8	5
Tuukkalan sairaala (Mikkelin mlk.)	11	244	62	88 844	646.7	14
Tyrvään piirisairaala, B-osasto (Tyrvää)	8	162	49	59 029	926.7	4
Valkealan sairaala (Valkeala)	12	220	193	80 393	131.4	103
Visalan sairaala (Ylivieska)	17	164	50	59 457	594.6	3
Åkers B-sjukhus (Esbo) — Pellon B-sairaala (Espoo)	3	32	23	11 026	397.9	22
Yhteensä — Summa — Total		7 908	3 952	2 729 145	410.5	1 250
1964		7 349	3 682	2 630 230	393.4	1 014
(1—3) Yhteensä — Summa — Total		19 104	29 075	6 604 507	219.9	11 633
1964		18 621	27 463	6 629 086	237.6	10 718
1963		18 792	26 052	6 407 188	234.3	8 336
1962		18 243	23 435	6 118 301	237.7	6 639
1961		17 516	21 194	5 915 533	276.0	5 719
1960		16 016	18 717	5 494 731	253.8	..

5.4 Mielisairaaloihin ensimmäisen kerran otetut potilaat sairauden laadun ja iän mukaan vuonna 1965
De för första gången intagna patienterna enligt sjukdomsart och ålder år 1965
Patients admitted for the first time to the mental hospitals by type of disease and age in 1965

No ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Tauti Sjukdom Disease	Sukupuoli Kön Sex	Ikä — Ålder — Age							Yhteensä Summa Total	% Ms ²⁾ M ²⁾ N-K-F ²⁾
			Alle 15 Under 15	15—24	25—34	35—44	45—54	55—64	65—		
300	Schizophrenia	Ms	21	614	533	388	230	128	42	1 956	16.4
		M	10	343	278	183	96	53	10	973	15.5
		N-K-F	11	271	255	205	134	75	32	983	17.4
301	Psychosis manico-depressiva	Ms	2	41	40	85	80	63	23	334	2.8
		M	2	21	19	42	38	35	7	164	2.6
		N-K-F	—	20	21	43	42	28	16	170	3.0
302—309	Muut psykoosit ²⁾ — Övriga psyko- ser ²⁾ — Other psychoses ²⁾	Ms	3	40	114	238	393	463	1 073	2 324	19.5
		M	2	24	76	162	187	208	411	1 070	17.0
		N-K-F	1	16	38	76	206	255	662	1 254	22.2
310—318	Psychoneuroses	Ms	44	419	513	534	383	242	86	2 221	18.6
		M	21	167	216	239	161	77	20	901	14.3
		N-K-F	23	252	297	295	222	165	66	1 320	23.4
320	Psychopathia	Ms	11	99	71	58	45	23	5	312	2.6
		M	8	54	51	42	32	14	5	206	3.3
		N-K-F	3	45	20	16	13	9	—	106	1.9
322	Alcoholismus	Ms	—	34	157	331	197	89	15	823	6.9
		M	—	30	152	303	179	80	14	758	12.1
		N-K-F	—	4	5	28	18	9	1	65	1.2
325	Vajaamielisyyt — Psykisk efterbli- venhet — Mental deficiency	Ms	22	104	53	49	41	34	6	309	2.6
		M	18	60	23	22	17	19	1	160	2.5
		N-K-F	4	44	30	27	24	15	5	149	2.6
	Kaatumatauti — Epilepsi — Epi- lepsy	Ms	44	135	67	67	55	34	8	410	3.4
		M	23	63	34	44	35	14	2	215	3.4
		N-K-F	21	72	33	23	20	20	6	195	3.5
	Muut — Övriga — Other	Ms	190	477	404	565	624	604	371	3 235	27.1
		M	137	225	214	351	356	358	198	1 839	29.2
		N-K-F	53	252	190	214	268	246	173	1 396	24.8
	Yhteensä — Summa — Total	Ms	337	1 963	1 952	2 315	2 048	1 680	1 629	11 924	100.0
		M	221	987	1 063	1 388	1 101	858	668	6 286	52.7
		N-K-F	116	976	889	927	947	822	961	5 638	47.3
1964		Ms	354	1 668	1 907	2 055	1 866	1 504	1 470	10 824	100.0
		M	223	802	1 083	1 173	993	797	566	5 637	52.0
		N-K-F	131	866	824	882	873	707	904	5 187	48.0
1963		Ms	344	1 580	1 959	1 969	1 816	1 292	1 332	10 292	100.0
		M	228	799	1 167	1 162	969	644	482	5 451	53.0
		N-K-F	116	781	792	807	847	648	850	4 841	47.0
1962		Ms	278	1 409	1 793	1 904	1 684	1 200	1 238	9 506	100.0
		M	171	685	1 009	1 070	849	599	464	4 847	51.0
		N-K-F	107	724	784	834	835	601	774	4 659	49.0
1961		Ms	274	1 233	1 721	1 789	1 678	1 148	1 279	9 122	100.0
		M	175	636	969	930	851	536	416	4 513	49.5
		N-K-F	99	597	752	859	827	612	863	4 609	50.5
1960		Ms	326	1 258	1 853	1 798	1 658	1 002	950	8 845	100.0
		M	212	628	985	902	802	453	320	4 302	48.6
		N-K-F	114	630	868	896	856	549	630	4 543	51.4

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

²⁾ Psychosis ex involutions. Paranoia et status paranoides. Psychosis senilis. Psychosis praesenilis. Psychosis cum arterioscl. cerebri. Psychosis alcoholica. Psychosis e causa alia indicabili. Psychoses aliae s. non definitae.

³⁾ Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — Of corresponding total.

5.5 Mielisairaaoloissa 31. 12. 1965 hoidettavana olleet sairauden laadun ja hoitoajan pituuden mukaan
Patienterna på sinnessjukhusen den 31. 12. 1965 enligt sjukdomens art och vårdtidens längd
Patients at mental hospitals on 31. 12. 1965 by type of disease and duration of care

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Tauti Sjukdom Disease	Sukupuoli Kön Sex	Hoitoaika, vuotta— Vårdtid, år— Duration of care, years					Yhteensä Summa Total	% Ms ²⁾ M ²⁾ N-K-F ²⁾
			0—	1—	2—	5—	10—		
300	Schizophrenia	Ms	2 679	961	2 152	1 879	2 394	10 065	57.9
		M	1 339	498	1 117	941	1 185	5 080	60.7
		N-K-F	1 340	463	1 035	938	1 209	4 985	55.4
301	Psychosis manico-depressiva	Ms	278	50	62	35	37	462	2.7
		M	107	17	25	20	16	185	2.2
		N-K-F	171	33	37	15	21	277	3.1
302—309	Muut psykoosit ²⁾ — Övriga psyko- ser ²⁾ — Other psychoses ²⁾	Ms	1 058	481	582	347	162	2 630	15.1
		M	370	151	156	113	49	839	10.0
		N-K-F	688	330	426	234	113	1 791	19.9
310—318	Psychoneuroses	Ms	464	33	34	22	6	559	3.2
		M	176	16	11	12	2	217	2.6
		N-K-F	288	17	23	10	4	342	3.8
320	Psychopathia	Ms	178	48	67	73	49	415	2.4
		M	115	29	36	39	27	246	2.9
		N-K-F	63	19	31	34	22	169	1.9
322	Alcoholismus	Ms	149	9	10	11	2	181	1.0
		M	132	7	7	6	2	154	1.8
		N-K-F	17	2	3	5	—	27	0.3
325	Vajaamielisyys — Psykisk efter- blivenhet — Mental deficiency ..	Ms	262	214	545	490	369	1 880	10.8
		M	128	116	271	257	223	995	11.9
		N-K-F	134	98	274	233	146	885	9.8
	Kaatumatauti — Epilepsi — Epilepsy	Ms	83	27	60	63	72	305	1.8
		M	40	11	36	38	39	164	2.0
		N-K-F	43	16	24	25	33	141	1.6
	Muut — Övriga — Other	Ms	519	82	125	68	81	875	5.0
		M	284	43	77	40	48	492	5.9
		N-K-F	235	39	48	28	33	383	4.3
	Yhteensä — Summa — Total	Ms	5 670	1 905	3 637	2 988	3 172	17 372	100.0
		M	2 691	888	1 736	1 466	1 591	8 372	48.2
		N-K-F	2 979	1 017	1 901	1 522	1 581	9 000	51.8
1964		Ms	5 737	2 091	3 801	2 700	3 634	17 963	100.0
		M	2 735	913	1 818	1 287	1 777	8 530	47.5
		N-K-F	3 002	1 178	1 983	1 413	1 857	9 433	52.5
1963		Ms	6 485	1 938	4 170	2 298	2 930	17 821	100.0
		M	3 057	922	2 019	1 127	1 560	8 685	48.7
		N-K-F	3 428	1 016	2 151	1 171	1 370	9 136	51.3
1962		Ms	5 640	2 342	3 398	2 263	3 802	17 445	100.0
		M	2 679	1 134	1 615	1 131	1 984	8 543	49.0
		N-K-F	2 961	1 208	1 783	1 132	1 818	8 902	51.0
1961		Ms	5 742	1 880	2 779	2 179	4 212	16 792	100.0
		M	2 625	950	1 318	1 082	2 151	8 126	48.4
		N-K-F	3 117	930	1 461	1 097	2 061	8 666	51.6
1960		Ms	4 500	1 439	2 737	2 251	4 323	15 250	100.0
		M	2 095	695	1 317	1 136	2 215	7 458	48.9
		N-K-F	2 405	744	1 420	1 115	2 108	7 792	51.1

¹⁾ Nummerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

²⁾ Psychosis ex involutions, Paranoia et status paranoides, Psychosis senilis, Psychosis praesenilis, Psychosis cum arterioscl. cerebri, Psychosis alcoholica, Psychosis e causa alia indicabili, Psychoses atiae s. non definitae.

³⁾ Vastaavasta kokonaismäärästä. — Av motsvarande totalantal. — Of corresponding total.

5.6 Mielisairaaloiden perhehoito vuonna 1965
Familjevård vid sinnessjukhus år 1965
Family care of mental hospital patients in 1965

Sairaala Sjukhus Hospital	Potilaita — Patienter — Patients						Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
	Jäljellä vuo- delta 1964 Kvarliggande från år 1964 <i>Carried over from 1964</i>	Sairaalasta siirretty Från sjukhuset överförda <i>Transferred from hospital</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Poistettu Utskrivna <i>Discharged</i>	Siirretty sairaalaan Överförda till sjukhuset <i>Readmitted to hospital</i>	Seuraavalle vuodelle jääneitä Kvarliggande till följande år <i>Carried over to 1966</i>	
Nikkilän sairaala (Sipoo) — Nickby sjukhus (Sibbo) ..	562	420	982	92	303	587	210 405
Kupittaa sairaala (Turku) Kuppis sjukhus (Åbo) ..	17	16	33	16	—	17	6 625
Halikon piirisairaala, A-osasto (Salo)	4	3	7	3	—	4	1 406
Centralsinnessjukhuset i Ekenäs — Tammissaaren keskusmielisairaala	11	12	23	13	—	10	3 481
Kellokosken sairaala (Tuusula)	45	2	47	3	—	44	16 413
Harjamäen sairaala (Siilinjärvi)	35	71	106	75	—	31	14 634
Pitkämäen sairaala (Nokia)	15	21	36	17	—	19	6 030
Yhteensä — Summa — Total	689	545	1 234	219	303	712	258 994
1964	665	511	1 176	211	276	689	251 747
1963	621	523	1 144	161	318	665	237 329
1962	579	503	1 082	186	282	614	226 385
1961	582	346	928	120	228	580	213 156
1960	576	291	867	..	..	582	213 939

5.7 Mielisairaaloiden kriminaalipotilaat vuosien 1959—65 lopussa
Kriminalpatienter på sinnessjukhusen i slutet av åren 1959—65
Criminal patients at mental hospitals at the end of the years 1959—65

Vuosi År Year	Pitkämäen		Niuvanniemi		Mustasaari		Seili		Vanki- mielisairaala		Yhteensä Summa <i>Total</i>		
	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinn. <i>Females</i>	Yht. Summa <i>Total</i>
1959	148	3	220	38	64	8	—	19	5	—	437	68	505
1960	146	5	229	39	65	7	—	20	4	—	444	71	515
1961	133	5	239	46	67	7	—	14	2	—	441	72	513
1962	125	3	240	63	62	5	—	1) —	2	—	429	71	500
1963	119	3	245	67	64	5	—	1) —	1	—	429	75	504
1964	60	3	269	57	89	8	—	1) —	1	—	419	68	487
1965	28	—	325	51	88	15	—	1) —	—	—	441	66	507

¹⁾ Suljettu 23. 10. 1962. — Stängt den 23. 10. 1962. — Closed on 23. 10. 1962.

5.8 Mielisairaaloiden keskimääräiset käyttötalousmenot vuosina 1959—65
Sinnessjukhusens genomsnittliga driftskostnader åren 1959—1965
Average operating costs of mental hospitals in 1959—65

Vuosi År Year	Menot hoitopäivää kohti — Utgifter per vårdag — Costs per patient day												
	Hallinto Förvaltning Administration	Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Sosiaaliturvamaksut Socialskyddsavgifter Social security payments	Ruokatalous Kosthållning Food costs	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vård- utgifter Costs of examination and treatment	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten Heat, light and water	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och nyanskaffning Maintenance and replacements	Pesu ja siivous Tvätt och städning Laundry and cleaning	Sekalaiset menot Diverse utgifter Miscellaneous	Vuokrat Hyror Rents	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter Financing costs	Muu toiminta Övrig verksamhet Trading activity	Yhteensä Summa Total
	mk												
	Keskusmielisairaalat — Centralsinnessjukhus — Central mental hospitals												
1965	0.13	15.47	2.11	2.58	1.33	1.09	1.27	0.38	0.54	0.01	0.19	0.05	25.15
1964	0.13	13.52	1.86	2.32	1.07	1.05	1.16	0.33	0.35	0.24	0.38	0.04	22.45
1963	0.12	10.78	1.46	2.13	0.91	1.01	1.15	0.29	0.34	0.24	0.18	0.04	18.65
1962	0.11	9.32	1.18	1.92	0.75	0.96	1.01	0.21	0.37	0.11	0.51	0.20	15.65
1961	0.10	8.45	0.87	1.79	0.65	0.85	0.91	0.20	0.29	0.02	0.39	0.20	14.72
1960	0.06	7.21	0.67	1.70	0.56	0.77	0.65	0.13	0.22	0.02	0.23	—	12.22
1959	0.06	6.19	0.56	1.56	0.42	0.83	0.75	0.09	0.22	0.01	0.26	0.01	10.96
	B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospitals, type B												
1965	0.13	9.90	0.80	2.04	0.95	0.86	0.76	0.46	0.23	0.05	0.35	0.02	16.55
1964	0.12	9.04	0.70	1.91	0.73	0.85	0.64	0.39	0.30	0.09	0.40	0.03	15.20
1963	0.11	7.32	0.56	1.75	0.65	0.87	0.63	0.34	0.29	0.12	0.49	0.03	13.16
	Valtion mielisairaalat — Statens sinnessjukhus — State mental hospitals												
1965	—	20.78	3.22	2.15	0.82	1.90	1.54	0.10	0.40	0.19	—	—	31.10
1964	—	19.93	2.91	2.11	0.65	1.87	1.55	0.21	0.31	0.11	—	—	29.65
1963	—	17.53	2.60	1.94	0.43	2.00	2.28	0.09	0.20	0.01	—	—	27.08
	Mielisairaalat yhteensä — Summa sinnessjukhus — Mental hospitals total												
1965	0.12	13.30	1.60	2.34	1.15	1.02	1.07	0.41	0.41	0.04	0.25	0.04	21.75
1964	0.12	11.90	1.42	2.15	0.92	1.00	0.96	0.35	0.33	0.17	0.38	0.04	19.74
1963	0.11	9.62	1.14	1.98	0.79	0.98	0.98	0.30	0.32	0.19	0.29	0.04	16.74

6. SAIRAALALAITOS

Suomen sairaalaitos voidaan lainsäädännön ja hallinnon mukaisesti jakaa neljään pääryhmään. Suurimman näistä ryhmistä muodostavat yleissairaalat, joissa hoidetaan kaikkia sairauksia. Siihen kuuluvat myös erilliset synnytyslaitokset ja tartuntatautien sairaalat. Osa yleissairaaloista on jaettu lääketieteellisten erikoisalojen osastoihin ja toimii näin ollen erikoislääkärihoitoisina; osa niistä on yleislääkärihoitoisia jakamattomia sairaaloita. Kaksi muuta ryhmää muodostavat mielisairaalat ja tuberkuloosiparantolat, jotka yleensä ovat erikoislääkärihoitoisia. Omana ryhmänään toimivat ns. laitossairaalat, jotka ovat sosiaaliviranomaisten, puolustuslaitoksen tai vankeinhoito-viranomaisten välittömän hallinnon alaisia.

Edellä mainittua ryhmäjakoa noudattaen selostetaan sairaanhoitolaitosten hallintoa ja toimintaa yksityiskohtaisesti jäljempänä kohdissa 6.1 (yleissairaalat), 5 (mielisairaalat), 4 (tuberkuloosiparantolat) ja 6.2 (laitossairaalat).

Osa sairaalahoidosta järjestetään kuntien muodostamien kuntainliittojen toimesta. Tässä tarkoituksessa valtakunta on erikseen jaettu keskussairaala-, mielisairaanhuolto- ja tuberkuloosipiireihin. Näiden piirijakojen erilaisuus ja poikkeavuus esim. läänijaosta vaikkeutaa alueellisen kokonaiskuvan muodostamista. Tämän vuoksi esitetään yleis- ja laitossairaaloiden toimintaa kuvaava tilasto keskussairaalapiireittäin, vaikka piirin kuntainliiton hallintaan kuuluu ainoastaan asianomainen keskussairaala. Vastaavasti esitetään mielisairaalat mielisairaanhuoltopiireittäin ja tuberkuloosiparantolat tuberkuloosipiireittäin. Mainitusta kolminkertaisesta piirijaosta seuraa sekä hallinnollisia että toiminnallisia epäkohtia, joiden vuoksi kertomusvuonnakin on tutkittu kunnallisten sairaanhoitolaitosten järjestysmuodon perusteellista uudistusta; tätä on ensisijaisesti tehnyt valtioneuvoston asettama komitea.

Sairaansijat. Lääkintöhallituksen luetteloihin hyväksytyissä sairaanhoitolaitoksissa oli 31. 12. 1965 yhteensä 51 804 sairaansijaa, joista 4 027 sairaansijaa oli laitossairaalaluetteloon merkityissä laitoksissa. Tämän lisäksi oli sanottuna ajankohtana maassa 9 919 sairaansijaa, jotka olivat pääasiallisesti kunnalliskotien sairasosastoissa, varuskuntasairaaloissa ja vankilasairaaloissa ja joita näin ollen ei voida joka suhteessa pitää varsinaisiin sairaansijoihin verrattavina. 1 000 asukasta kohti oli käytettävissä 10.33 sairaansijaa yleissairaaloissa, mielisairaaloissa ja tuberkuloosiparantoloissa sekä 13.34 sairaansijaa kaikki sairaanhoitolaitokset huomioon ottaen. Sairaansijojen määrä eriteltynä esitetään taulussa 6.03.

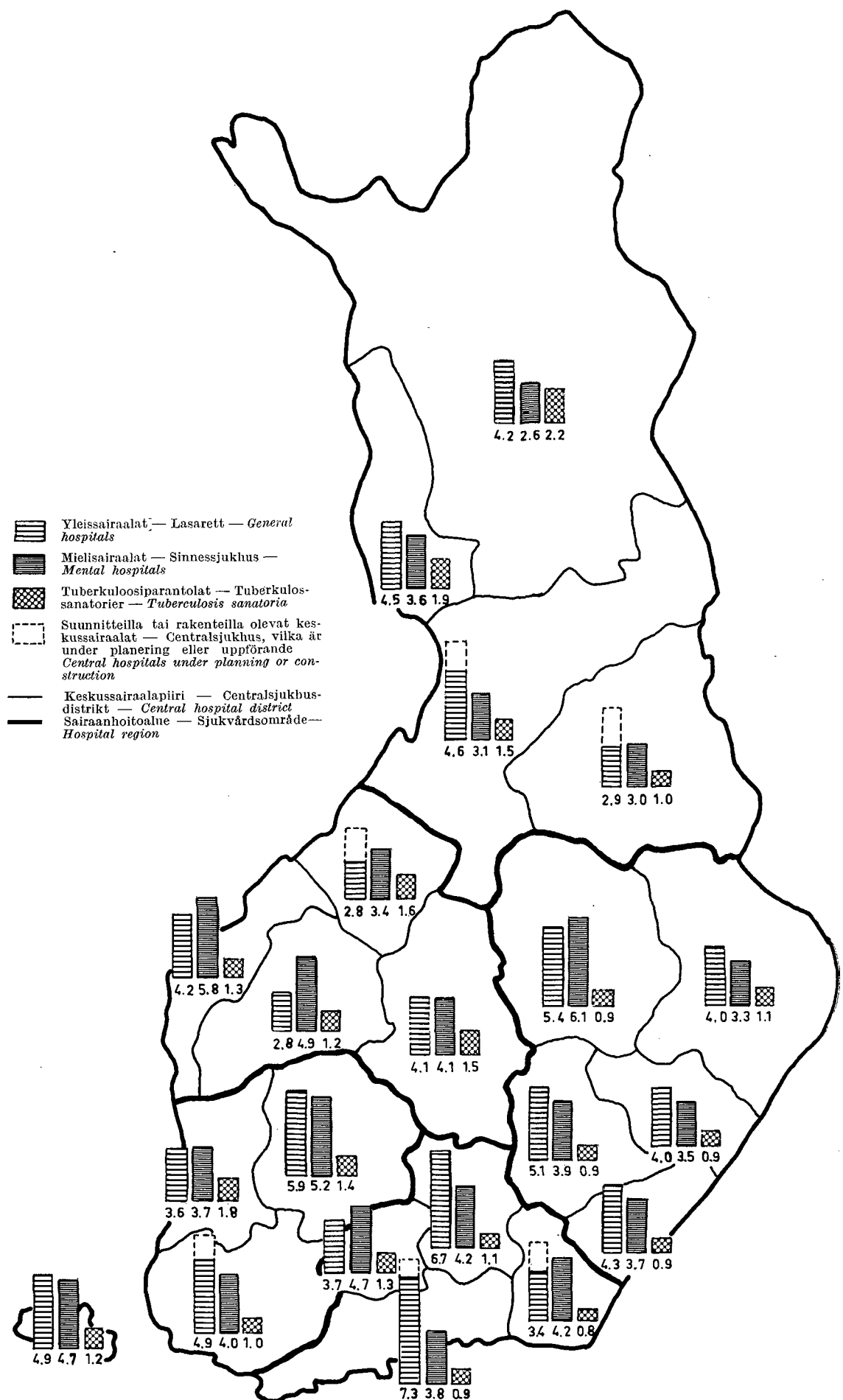
6. SJUKHUSVÄSENDET

Sjukhusväsendet i Finland kan indelas i fyra huvudgrupper enligt lagstiftnings- och förvaltningsgrund. Den största gruppen utgörs av lasaretten, där alla sjukdomar vårdas. Till denna grupp hör också de skilda förlossningsanstalterna och epidemisjukhusen. En del av lasaretten har indelats i medicinska specialavdelningar och deras verksamhet står sålunda under specialistledning; resten är odelade sjukhus, vilkas ledning står under allmänt praktiserande läkare. De två andra grupperna bildas av sinnessjukhusen och tuberkulossanatorierna, vilka i allmänhet står under specialistledning. Sin egen grupp bildar de såkallade inrättningarnas sjukhus, vilka lyder under socialmyndigheternas, försvarsmaktens eller fängvårdsmyndigheternas direkta ledning.

Senare redogöres detaljerat för sjukvårdsinrättningarnas förvaltning och verksamhet enligt ovannämnda gruppfordelning i punkterna 6.1 (lasaretten), 5 (sinnessjukhusen), 4 (tuberkulossanatorierna) och 6.2 (inrättningarnas sjukhus).

En del av sjukhusvården arrangeras medels kommunalförbund, vilka bildats av kommunerna. I detta syfte har landet delats i centralsjukhus-, sinnessjukvårds- och tuberkulosdistrikt. Distriktsindelningarnas olikhet och avvikelser t.ex. från länsfordelningen försvårar bildandet av en regional helhetsbild. Därför framställs den statistik, som skildrar lasarettens och inrättningarnas sjukhus' verksamhet, centralsjukhusdistriktsvis, fastän endast vederbörande centralsjukhus tillhör distriktets kommunalförbund. På motsvarande sätt framställs sinnessjukhusen sinnessjukvårdsdistriktsvis och tuberkulossanatorierna tuberkulosdistriktsvis. Nämda trefaldiga distriktsfordelning förorsakar både administrativa och funktionella missförhållanden, för vars skull även under berättelseåret en undersökning gjorts över möjligheten att grundligt förnya de kommunala sjukvårdsinrättningarnas organisationsform; detta har i första hand utförts av en av statsrådet för tillsatt kommitté.

Vårdplatserna. I medicinalstyrelsens sjukhusförteckning godkända sjukhus fanns den 31. 12. 1965 inalles 51 804 vårdplatser, varav 4 027 fanns i inrättningar, vilka upptagits i medicinalstyrelsens förteckning över inrättningarnas sjukhus. Dessutom fanns det vid nämnda tidpunkt i landet 9 919 vårdplatser huvudsakligen på kommunalhemmens sjukavdelningar, garnisonernas sjukhus och fängelsernas sjukstugor och vilka för den skull inte kan anses vara under alla förhållanden jämförbara med egentliga vårdplatser. Totalantal vårdplatser per 1 000 invånare var 10.33 i lasaretten, sinnessjukhusen och tuberkulossanatorierna samt 13.34 vårdplatser, då alla sjukvårdsinrättningar tas i beaktande. Vårdplatsernas totalantal framställs analyserat i tabell 6.03.

Kuvio 6.00 Sairaansijat keskiväkiluvun 1 000 henkeä kohti keskussairaalaapiireittäin vuoden 1965 lopussa
 Fig. 6.00 Vårdplatser per 1 000 personer av medelfolkmängden centralsjukhusdistriktvis i slutet av år 1965
 Fig. 6.00 Hospital beds per 1 000 mean population by central hospital districts at the end of the year 1965

Lääkintöhallituksen luetteloon hyväksytyjen sairaanhoitolaitosten sairaansijamäärä on jatkuvasti muuttunut vertailtaessa sitä eri vuosien lopussa vallinneen tilanteen mukaan. Vuoden 1964 lopusta vuoden 1965 loppuun on sairaansijojen määrä lisääntynyt sekä kokonaisuudessaan että yleissairaaloissa ja mielisairaaloissa. Tuberkuloosiparantoloiden kohdalla tapahtunut vähennys on osaksi näennäistä, koska tuberkuloosihoidosta vapautuneita sairaansijoja on otettu yleissairauksia potevien hoitoon; osaksi tämä vähennys johtuu siitä, että eräiden parantoloiden liian suurta sairaansijamäärää on vähennetty.

Seuraavassa asetelmassa esitetään yleissairaanhoitoon, mielisairaanhoitoon ja tuberkuloosihoidoon käytettävissä olleiden sairaansijojen lukumäärän vuotuiset kokonaismuutokset ajalta 1921—1965.

Sairaanhoitojen vuotuiset kokonaismuutokset sairaalaluetteloon merkityissä sairaaloissa vuosina 1921—65
Vårdplatsernas årliga totalförändringar för de i sjukhusförteckningen upptecknade sjukhusen under åren 1921—65
Total yearly changes in number of beds at hospitals accepted to the list of hospitals in 1921—65

Vuosi År Year	Yleissairaanhoito Lasarettvård General hospital care	Mielisairaanhoito Sinnessjukvård Psychiatric care	Tuberkuloosihoido Tuberkulosvård Tuberculosis care	Yhteensä Summa Total
1921—30	+ 175	+ 353	+ 189	+ 717
1931—38	+ 375	+ 301	+ 331	+ 1 007
1939—45	+ 414	— 6	+ 72	+ 480
1946—50	+ 56	+ 41	+ 42	+ 139
1951—55	+ 422	+ 297	+ 75	+ 794
1956—60	+ 323	+ 1 137	+ 13	+ 1 473
1961	+ 752	+ 1 500	— 76	+ 2 176
1962	+ 756	+ 727	— 144	+ 1 339
1963	+ 567	+ 560	— 127	+ 1 000
1964	+ 1 316	— 171	— 347	+ 798
1965	+ 1 183	+ 472	— 218	+ 1 437

Hoitopäivät. Muissa sairaanhoitolaitoksissa kuin laitossairaaloissa oli v. 1965 kaikkiaan 15 717 013 hoitopäivää (taulu 6.03). Kun tähän lisätään lääkintöhallituksen laitossairaalaluetteloon hyväksytyjen sairaanhoitolaitosten hoitopäivät, joita oli 1 523 440, oli hoitopäivien kokonaismäärä 17 240 453. Hoitopäivien lukumäärää laskettaessa otetaan jokaisen potilaan osalta huomioon sekä tulo- että lähtöpäivä.

Mielisairaaloiden osalta, joissa hoitoaika on yleensä pitkä, keskimääräinen hoitoaika on saatu laskemalla poistettujen potilaiden hoitopäivien keskiarvo. Muissa sairaanhoitolaitoksissa keskimääräinen hoitoaika on laskettu jakamalla vuoden hoitopäivien lukumäärä otettujen ja poistettujen potilaiden keskiarvolla.

Otetut potilaat. Sairaanhoitolaitoksiin — lukuun ottamatta laitossairaaloita — vuoden 1965 aikana otettujen potilaiden määrä keskiväkiluvun 10 000 henkeä kohti oli 1 346.2; laitossairaalatkin huomioon ottaen luku oli 1 385.0. Otettujen potilaiden lukumäärä on lisääntynyt enemmän kuin sairaansijojen määrä, niin kuin käy selville kuviosta 6.04 ja taulusta 6.03. Tämä johtuu hoitoajan lyhenemisestä.

Kuormitus. Sairaanhoitolaitosten kuormitusta kuvaa vasta prosenttiluvusta käy selville, mikä määrä sairaansijoista on keskimäärin ollut käytössä. Yleissairaaloiden keskimääräisessä kuormitusprosentissa ei ole tapahtunut mainittavaa muutosta. Mielisairaaloiden kuormitus-

Vårdplatserna i sjukhusförteckningen godkända sjukvårdsinrättningar har kontinuerligt förändrat sig, då man jämför situationen vid de olika årssluten. Fr.o.m. slutet av år 1964 till slutet av år 1965 har antalet vårdplatser ökat både i sin helhet och i lasaretten och sinnessjukhusen. Beträffande tuberkulossanatorierna är minskningen delvis illusorisk, emedan vårdplatser, vilka blivit lediga, tagits för vård av allmänna sjukdomar; delvis beror denna minskning på, att det för stora antalet vårdplatser vid några sanatorier reducerats.

I följande uppställning framställs de årliga totalförändringarna av antalet vårdplatser i lasaretten, sinnessjukhusen och tuberkulossanatorierna under tiden 1921—1965. —

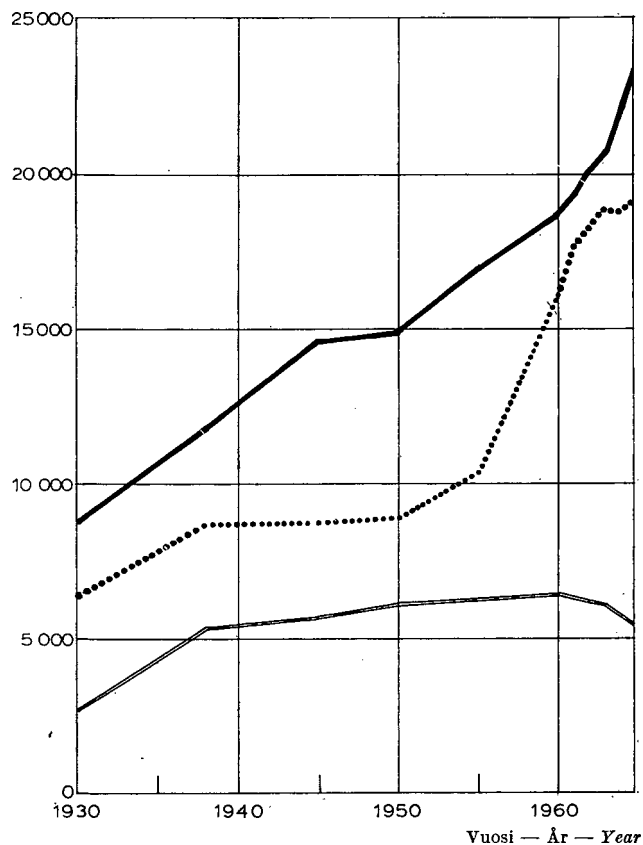
Vård dagar. I andra än inrättningarnas sjukhus var antalet vård dagar under år 1965 inalles 15 717 013. (tabell 6.03). Då man adderar antalet vård dagar i de sjukvårdsinrättningar, vilka medicinalstyrelsen godkänt för upptagning i förteckningen över inrättningarnas sjukhus, inalles 1 523 440, var totalantalet vård dagar 17 240 453. I statistiken över antalet vård dagar tages både inskrivnings- och utskrivningsdagen med.

Angående sinnessjukhus, där vårdtiden i allmänhet är lång, har medelvårdtiden erhållits genom att räkna medeltalet av de utskrivna patienternas vård dagar. I de övriga sjukvårdsinrättningarna har medelvårdtiden räknats genom att dividera antalet vård dagar under året med medeltalet av de in- och utskrivna patienterna.

Intagna patienter. Utom inrättningarnas sjukhus har under år 1965 i sjukvårdsinrättningarna intagits per 10 000 personer av medelfolkmängden 1 346.2 patienter; då man räknar inrättningarnas sjukhus med, var antalet 1 385.0. De intagna patienternas antal har ökat mer än antalet vårdplatser, såsom framgår av figur 6.04 och tabell 6.03. Detta beror på den kortare vårdtiden.

Belastning. Av procenttalet, som uttrycker belastningen i sjukvårdsinrättningarna, framgår hur stor del av vårdplatserna i medeltal varit i bruk. Inga nämnvärda ändringar har skett i lasarettens medelbelastningsprocent. Vid årsslutet 1965 kunde ringa minsk-

Sairaansijojen
Vårdplatser
Beds

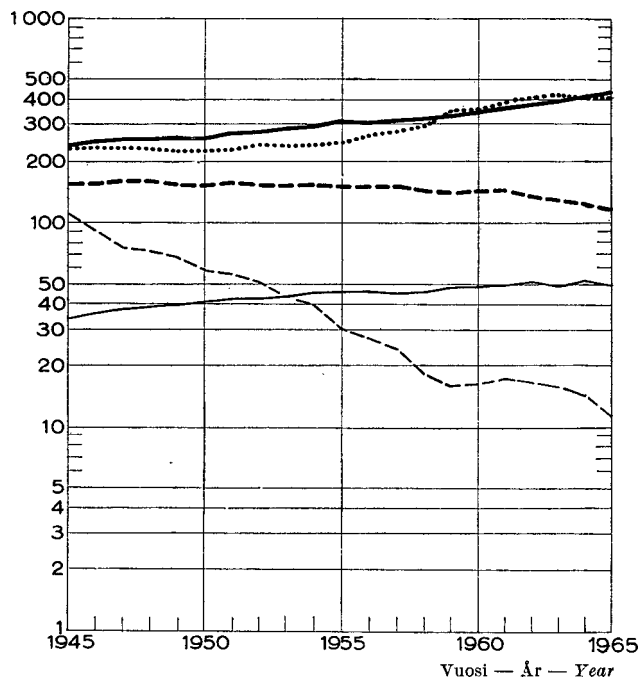
Kuvio 6.01 Sairaalojen sairaansijat sairaalatyypeittäin vuosien 1930—65 lopussa

Fig. 6.01 Sjukhusens vårdplatser enligt sjukhustyp i slutet av åren 1930—65

Fig. 6.01 Beds by hospital type at the end of the years 1930—65

— Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals
 ..... Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals
 - - - - - Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria

Lukumäärä vuoden lopussa 100 000 asukasta kohti, log.asteikko
 Antal per 100 000 invånare vid årets slut, log.skala
 Number per 100 000 population of the end of year, log.scale

Kuvio 6.02 Sairaalojen sairaansijat hoitoaloittain vuosien 1945—65 lopussa

Fig. 6.02 Vårdplatser enligt vårdform vid sjukhusen i slutet av åren 1945—65

Fig. 6.02 Hospital beds by type of care at the end of the years 1945—65

— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — General hospital care
 ..... Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — Mental hospital care
 - - - - - Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — Tuberculosis care
 - - - - - Synnytyshoito — Förlösningsvård — Maternity care
 - - - - - Tartuntatautihoito — Epidemivård — Care of infectious diseases

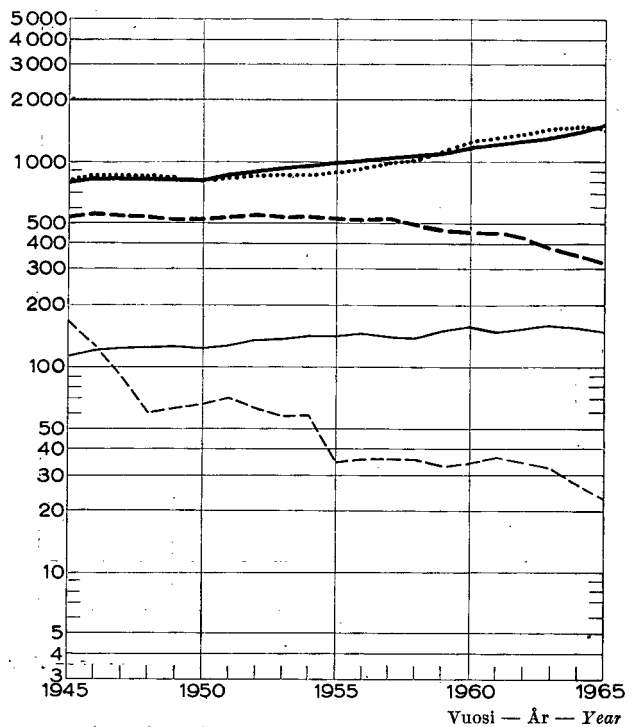
Kuvio 6.03 Sairaaloiden hoitopäivät hoitoaloittain vuosina 1945—65

Fig. 6.03 Vård dagar enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—65

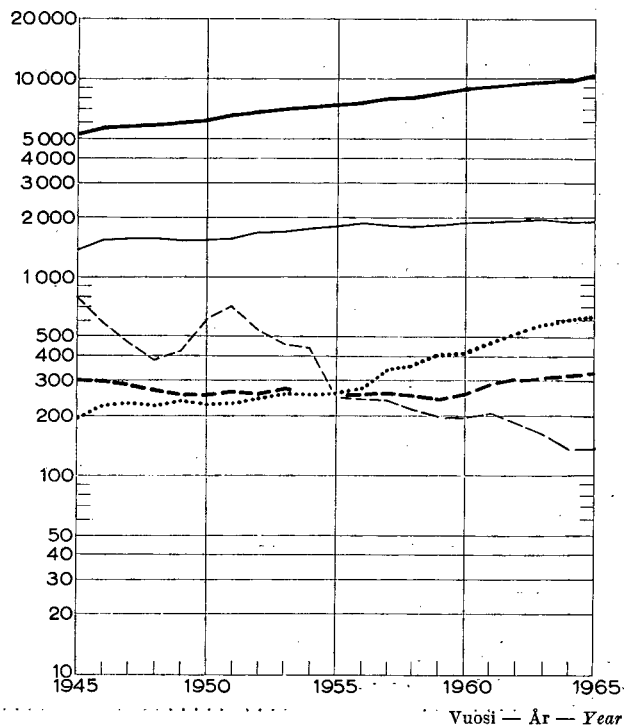
Fig. 6.03 Patient days by type of care in 1945—65

— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — General hospital care
 ..... Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — Mental hospital care
 - - - Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — Tuberculosis care
 — Synnytyshoito — Förlossningsvård — Maternity care
 - - - Tartuntatautien hoito — Epidemivård — Care of infectious diseases

Lukumäärä keskväkiluvun 1 000 henkeä kohti, log.asteikko
 Antal per 1 000 personer av medelfolkvärd, log.skala
 Number per 1 000 mean population, log.scale

Lukumäärä keskväkiluvun 100 000 henkeä kohti, log.asteikko
 Antal per 100 000 personer av medelfolkvärd, log.skala
 Number per 100 000 mean population, log.scale

Kuvio 6.04 Sairaaloihin otetut potilaat hoitoaloittain vuosina 1945—65

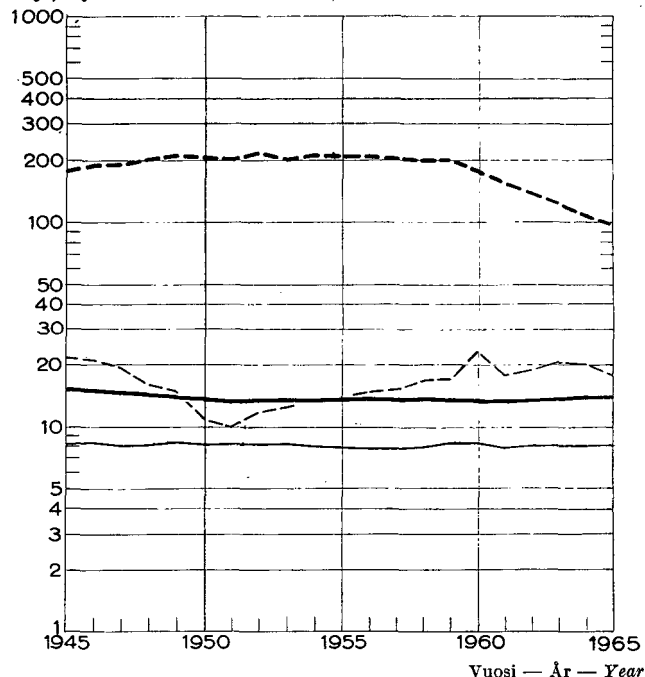
Fig. 6.04 Intagningar enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945—65

Fig. 6.04 Admissions by type of care in 1945—65

— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — General hospital care
 ..... Mielisairaanhoito — Sinnessjukvård — Mental hospital care
 - - - Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — Tuberculosis care
 — Synnytyshoito — Förlossningsvård — Maternity care
 - - - Tartuntatautien hoito — Epidemivård — Care of infectious diseases

Päiviä, log.asteikko
Dagar, log.skala
Days, log.scale

Kuvio 6.05 Keskimääräinen hoitoaika hoitoaloittain sairaaloissa vuosina 1945–65

Fig. 6.05 Medelvårdtid enligt vårdform vid sjukhusen åren 1945–65

Fig. 6.05 Average stay in hospital by type of care in 1945–65

— Yleissairaanhoito — Lasarettvård — General hospital care
- - - Tuberkuloosihoito — Tuberkulosvård — Tuberculosis care
... Synnytyshoito — Förlösningsvård — Maternity care
- · - · Tartuntatautien hoito — Epidemivård — Care of infectious diseases

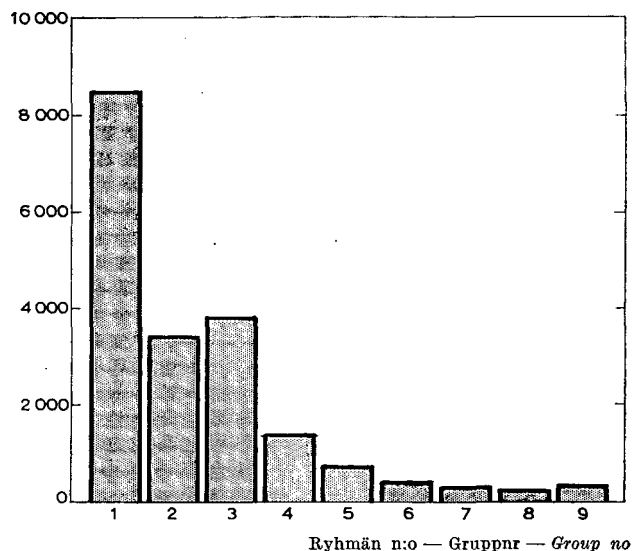
prosentissa on vuoden 1965 lopussa havaittavissa vähäistä pienenemistä. Tuberkuloosiparantoloiden kuormitusprosentti on edelleen laskenut, vaikka osaa sairaansijoista on käytetty muiden sairauksien kuin tuberkuloosin hoitoon. Seuraavassa asetelmassa esitetään kuormitus vv:lta 1959–1965.

Sairaaloiden kuormitus (%) vuosina 1959–65
Sjukhusens belastning (%) under åren 1959–65
Occupancy rates of hospitals in 1959–65

Sairaalat Sjukhus Hospitals	Vuosi — År — Year						
	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965
Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals	90.3	91.6	89.2	89.0	89.4	89.9	90.1
Valtion — Statens — State hospitals	94.5	93.0	95.9	92.1	94.6	92.6	87.0
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — University central hospitals	97.5	95.8	90.5	92.7	93.7	94.3	94.6
Keskussairaalat — Centralsjukhus — Central hospitals	96.3	98.5	95.2	91.2	94.4	96.1	97.3
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals	89.7	93.4	89.7	87.4	87.5	82.4	87.9
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals	90.0	91.9	89.9	90.3	88.4	89.9	91.3
Kunnalliset sairaalat ilman sairaalalain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen — Communal hospitals outside hospital law	79.2	81.4	82.8	78.1	80.2	80.1	90.7
Yksityiset — Privata — Private hospitals	80.6	81.9	79.8	83.5	83.2	85.3	78.4
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals	93.7	91.7	93.0	91.9	93.4	97.5	94.7
Valtion — Statens — State hospitals	94.1	91.8	89.0	86.0	81.2	80.7	91.4
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — Mental hospitals, type A	96.2	89.7	95.8	94.9	95.4	98.0	95.0
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospitals, type B	85.9	95.2	88.1	87.4	91.3	98.1	94.6
Vastaanotto-osastot — Mottagningsanstalter — Observation stations	103.5	102.4	98.2	96.6	92.6	84.7	
Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria	91.9	87.1	87.6	84.4	79.9	77.9	74.6
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria	93.0	88.8	87.9	86.6	80.5	78.0	74.3
Muut tuberkuloosilaitokset — Övriga tuberkulosinrättningar — Other tuberculosis institutions	74.0	80.7	81.2	80.3	72.6	74.3	86.7

ning konstateras i sinnessjukhusens belastningsprocent. Belastningsprocenten för tuberkulossanatoriernas vidkommande har kontinuerligt sjunkit, fastän en del av vårdplatserna använts vid vården av andra sjukdomar än tuberkulos. I följande framställning företes belastningen för åren 1959–1965.

Lukumäärä (taulun 6.05 mukaan)
Antal (enligt tabell 6.05)
Number (by table 6.05)

Kuvio 6.06 Sairaanhoidolaitosten hoitohenkilöstö vuoden 1965 lopussa

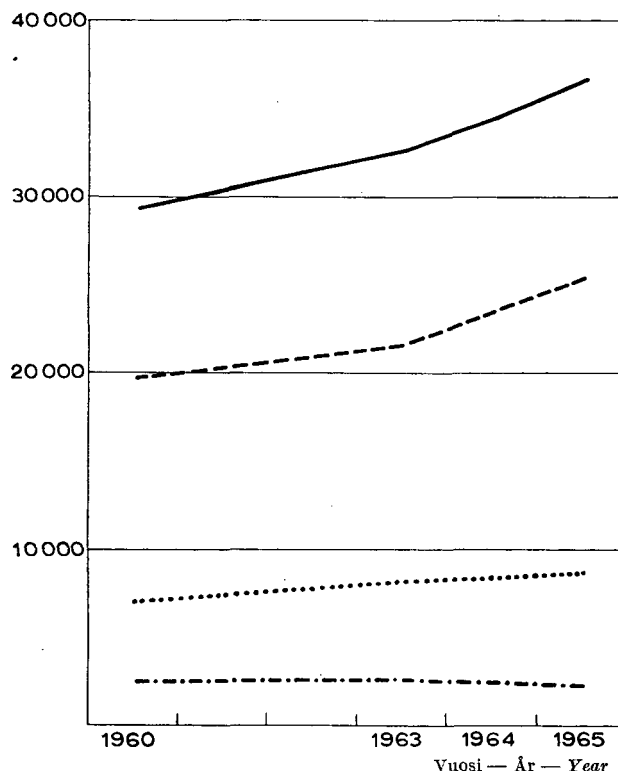
Fig. 6.06 Vårdpersonalen vid sjukvårdsanstalterna i slutet av år 1965

Fig. 6.06 Medical and nursing personnel at hospitals at the end of the year 1965

- 1 Sairaanhoidajat — Sjuksköterskor — Nurses
- 2 Mielisairaanhoidajat — Sinnessjukvårdare — Psychiatric attendants
- 3 Apuhoidajat — Hjälpköterskor — Practical nurses
- 4 Lastenhoidajat — Barnsköterskor — Children's nurses
- 5 Kättilöt — Barnmorskor — Midwives
- 6 Laboratorihoidajat ja -apulaiset — Laboratoriesköterskor och -biträden — Laboratory technicians
- 7 Röntgenhoidajat ja -apulaiset — Röntgensköterskor och -biträden — Radiographers
- 8 Lääkintävoimistelijat — Medikalgymnaster — Physiotherapists
- 9 Asiantuntijajajat — Arbetsterapeuter — Occupational therapists

Henkilöstö. Sairaanhoidolaitoksissa, lukuun ottamatta laitossairaaloita, työskentelevän henkilöstön määrä oli 37 131 vuoden 1965 lopussa. Kun tähän lisätään lääkintöhallituksen laitossairaaluetteloon merkittyjen sairaanhoidolaitosten henkilöstä, jonka määrä oli 2 283, työskenteli sairaanhoidolaitoksissa kaikkiaan 39 414 henkilöä. Huomioon ottamatta tuberkuloosiparantoloita, sairaanhoidolaitosten henkilöstön absoluuttinen lukumäärä on lisääntynyt (kuvio 6.07). Kaikissa sairaanhoidolaitoksissa on sairaanhoidajien osalta tapahtunut henkilöstön lisäystä 100 sairaansijaa kohti laskettuna ja lääkärin lukumäärän vähentymistä (kuvio 6.08, 6.10 ja 6.12). Jos henkilöstön lukumäärä 100 sairaansijaa kohti laskettuna merkitään vuonna 1960 indeksillä 100, voidaan yleissairaaloitten osalta todeta, että sairaanhoidajien indeksi oli vuoden 1965 lopussa 113 ja lääkärin 90 (kuvio 6.09). Mielisairaaloitten osalta sairaanhoidajien indeksi osoittaa huomattavaa lisäystä: 132 vuoden 1965 lopussa, lääkärin indeksi on edellisvuodesta laskenut mutta oli edelleen yli 100 (kuvio 6.11). Myös tuberkuloosiparantoloiden sairaanhoidajakunta on merkittävästi lisääntynyt, mitä osoittaa indeksin kasvu 130:een; kun taas lääkärin lukumäärässä on jyrkkä lasku: vuonna 1964 indeksi oli vielä 123 mutta vuoden 1965 lopussa enää 88 (kuvio 6.13).

Lukumäärä
Antal
Number

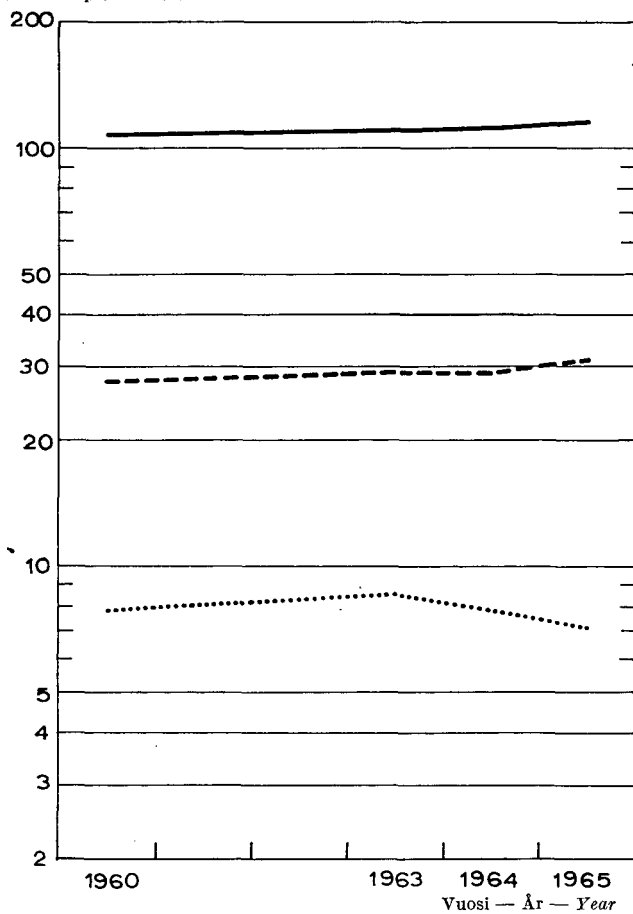
Kuvio 6.07 Sairaaloitten henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963–65
Fig. 6.07 Sjukhusens personal år 1960 och åren 1963–65
Fig. 6.07 Personnel of hospitals in 1960 and in 1963–65

- Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — All hospitals
- - - Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals
- ..... Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals
- . - . - Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria

Personalen. I sjukvårdsinrättningarna arbetade, frånsett inrättningarnas sjukhus, vid slutet av år 1965 inalles 37 131 personer. Då man adderar till detta antalet personal vid de inrättningarnas sjukhus, vilka ingår i medicinalstyrelsens förteckning, 2 283 personer, var totalantalet personal vid sjukvårdsinrättningarna 39 414. Utom tuberkulossanatorierna har det absoluta antalet beträffande personalen vid sjukvårdsinrättningarna stigit, se figur 6.07.

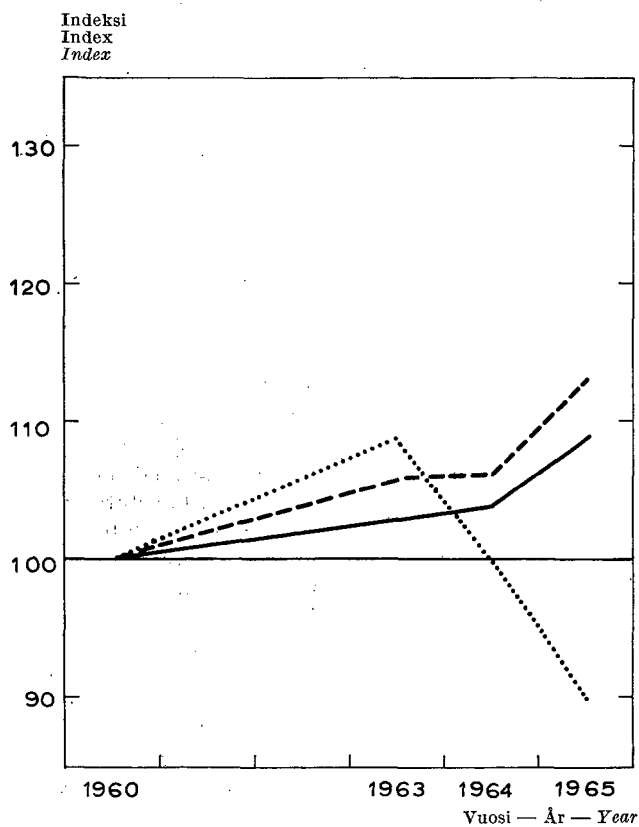
Vid alla sjukvårdsinrättningar har antalet sjukskötare stigit räknat per 100 vårdplatser, men antalet läkare sjunkit (figurerna 6.08, 6.10 och 6.12). Om antalet personal per 100 vårdplatser betecknas med indextalet 100, kan för lasarettens vidkommande konstateras, att indexsiffran för sjukskötare var 113 vid slutet av år 1965 och att motsvarande index för läkarna var ungefär 90 (figur 6.09). Indexsiffran för sinnessjukhusens sjukskötare visar en betydande ökning: 132 vid slutet av år 1965; antalet läkare har minskat, men indextalet var fortfarande över 100 (figur 6.11). Även antalet sjukskötare vid tuberkulossanatorierna har märkbart ökat, såsom indexsiffran ökning utvisar till närapå 130, då återigen antalet läkare sjunkit avsevärt från år 1964, då indextalet var 123, medan det nuvarande antalet är under 90 (figur 6.13).

Lukumäärä 100 sairaansijaa kohti
Antal per 100 vårdplatser
Number per 100 beds

Kuvio 6.08 Yleissairaaloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65
Fig. 6.08 Lasarettens personal år 1960 och åren 1963—65
Fig. 6.08 Personnel of general hospitals in 1960 and in 1963—65

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
- - - Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — Nurses
..... Lääkärit — Läkare — Physicians

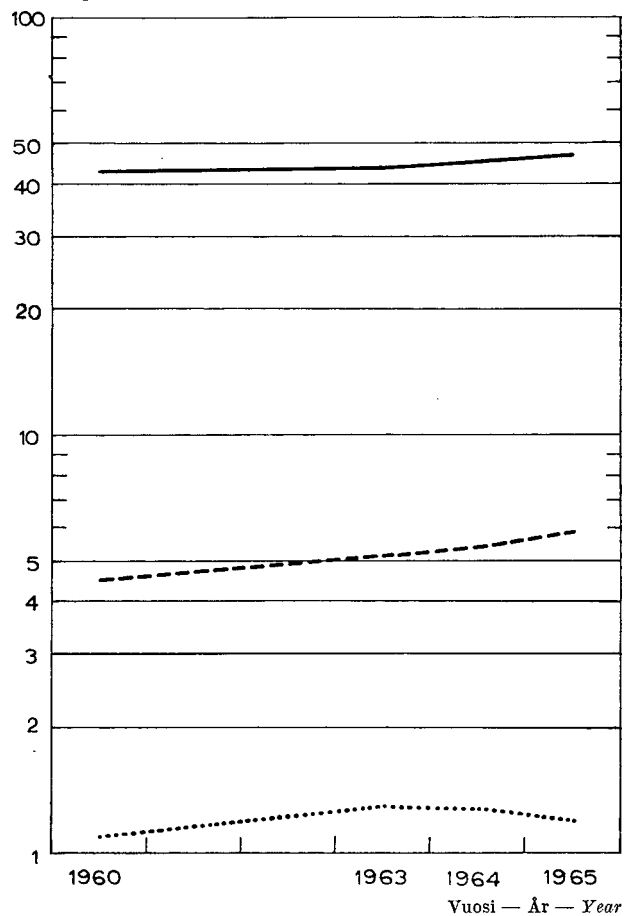
Kuvio 6.09 Yleissairaaloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)
Fig. 6.09 Lasarettens personal per 100 vårdplatser år 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)
Fig. 6.09 Personnel of general hospitals per 100 beds in 1960 and in 1963—65 as index (1960 = 100)

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
- - - Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — Nurses
..... Lääkärit — Läkare — Physicians

Kuvio 6.10 Mielisairaaloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65
 Fig. 6.10 Sinnessjukhusens personal år 1960 och åren 1963—65
 Fig. 6.10 Personnel of mental hospitals in 1960 and in 1963—65

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
 - - - Sairaanhoidajat — Sjuksköterskor — Nurses
 ..... Lääkärit — Läkare — Physicians

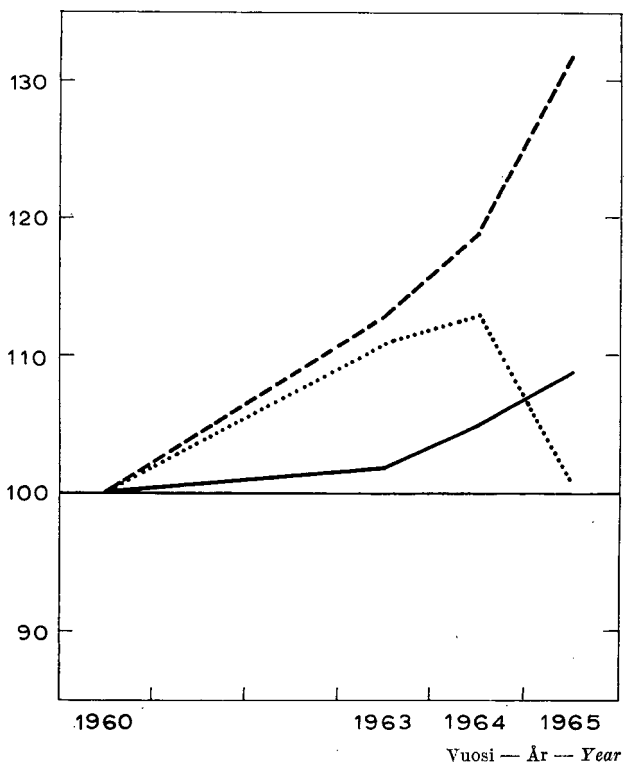
Lukumäärä 100 sairaansijaa kohti
 Antal per 100 vårdplatser
 Number per 100 beds

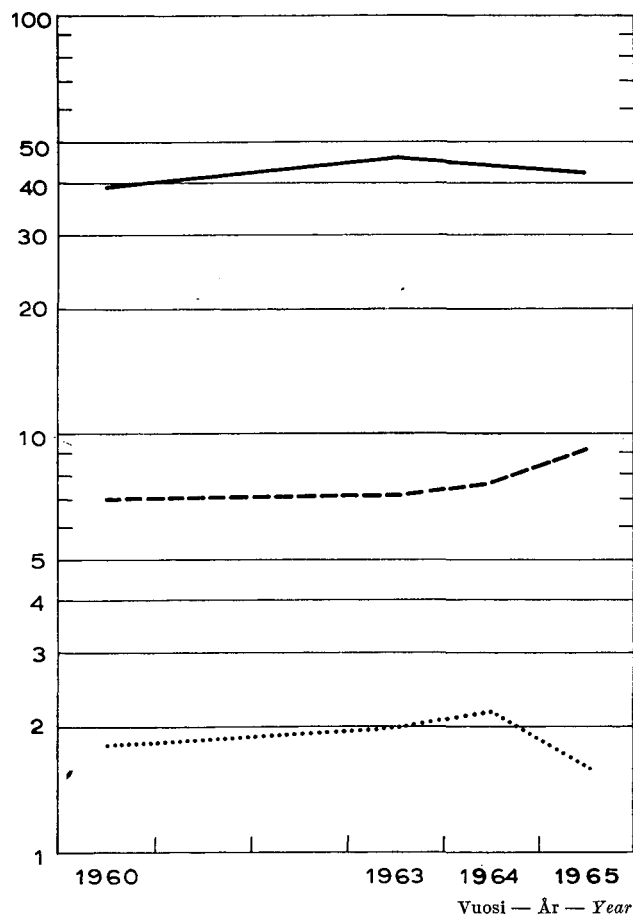
Kuvio 6.11 Mielisairaaloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti
 v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)
 Fig. 6.11 Sinnessjukhusens personal per 100 vårdplatser år
 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)
 Fig. 6.11 Personnel of mental hospitals per 100 beds in 1960
 and in 1963—65 as index (1960 = 100)

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
 - - - Sairaanhoidajat — Sjuksköterskor — Nurses
 ..... Lääkärit — Läkare — Physicians

Indeksi
 Index
 Index

Lukumäärä 100 sairaansijaa kohti
Antal per 100 vårdplatser
Number per 100 beds

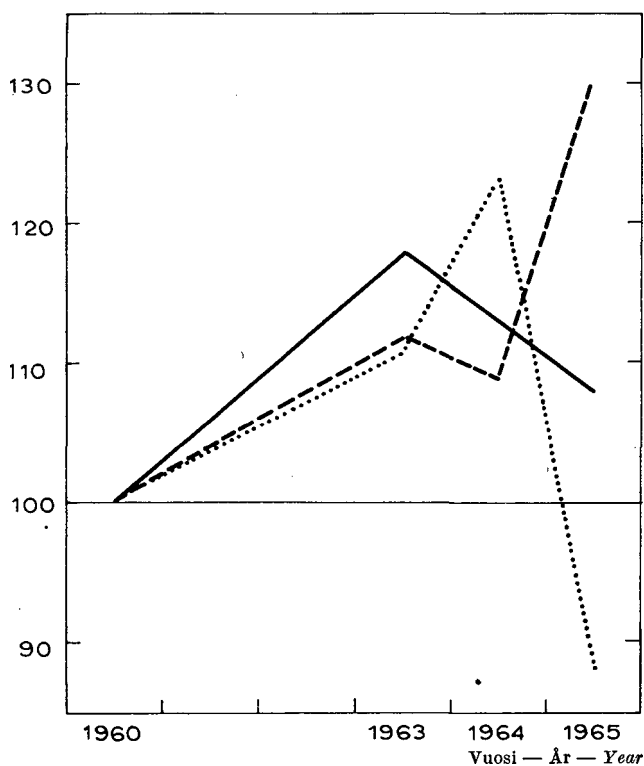
Kuvio 6.12 Keskusparantoloiden henkilöstö v. 1960 ja vv. 1963—65

Fig. 6.12 Centralsanatoriernas personal år 1960 och åren 1963—65

Fig. 6.12 Personnel of central tuberculosis sanatoria in 1960 and in 1963—65

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
- - - - - Sairaanhoidajat — Sjuksköterskor — Nurses
..... Lääkärit — Läkare — Physicians

Indeksi
Index
Index

Kuvio 6.13 Keskusparantoloiden henkilöstö 100 sairaansijaa kohti v. 1960 ja vv. 1963—65 indeksinä (1960 = 100)

Fig. 6.13 Centralsanatoriernas personal per 100 vårdplatser år 1960 och för åren 1963—65 som index (1960 = 100)

Fig. 6.13 Personnel of central tuberculosis sanatoria per 100 beds in 1960 and in 1963—65 as index (1960 = 100)

— Koko henkilöstö — Hela personalen — Total personnel
- - - - - Sairaanhoidajat — Sjuksköterskor — Nurses
..... Lääkärit — Läkare — Physicians

Henkilöstön lukumäärää koskevat tiedot perustuvat sairaanhoitolaitosten vuosi-ilmoituksiin. Näissä ilmoitetut henkilömäärät poikkeavat jonkin verran terveydenhuoltohenkilöstön rekisteriin annetuista tiedoista, jotka saadaan käytettäväksi myöhemmin.

Vuoden 1965 päättyessä oli sairaanhoitolaitoksissa, lukuunottamatta laitossairaaloita, kaikkiaan 8 483 sairaanhoitajan virkaa tai tointa, joista oli avoinna 451. Yleissairaaloissa avoinna olleiden virkojen lukumäärä oli ainoastaan 3.7 %, minkä vuoksi näiden sairaaloiden osalta ei ole kysymyksessä varsinainen sairaanhoitajavajaus. Sen sijaan mielisairaaloissa ja tuberkuloosiparantoloissa oli edelleen sairaanhoitajavajaus. Avoinna olleiden sairaanhoitajien virkojen lukumäärä ja vajuusprosentti eri sairaalaryhmissä vuosien 1955—1965 päättyessä käy selville alla olevasta asetelmasta.

Avoimet sairaanhoitajien virat sairaalaryhmittäin vuosien 1955—65 lopussa
De obesatta tjänsterna enligt sjukhusgrupper i slutet av åren 1955—65
Vacancies of nurses by type of hospital at the end of the years 1955—65

Vuosi År Year	Yleissairaalat Lasarett General hospitals		Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals		Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Tuberculosis sanatoria	
	Avoimet virat Obesatta tjänster Vacancies	%	Avoimet virat Obesatta tjänster Vacancies	%	Avoimet virat Obesatta tjänster Vacancies	%
1955	469	14.9	131	28.0	97	24.2
1956	451	11.2	140	26.7	98	24.5
1957	284	6.8	112	20.5	78	17.6
1958	182	4.2	110	17.1	61	13.7
1959	178	3.8	137	18.3	67	15.0
1960	250	4.9	120	14.3	45	9.4
1961	303	5.7	180	19.0	83	16.4
1962	389	7.0	217	20.7	89	16.3
1963	407	6.6	181	15.9	105	20.1
1964	389	5.9	171	14.7	79	15.5
1965	253	3.7	130	10.5	68	13.7

Vaikka avoinna olevien virkojen lukumäärä ei ole yksiselitteinen, koska ainakin osaa näistä viroista voi hoitaa muodollisesti epäpätevä tai tilapäinen viranhaltija, saadaan sen avulla kuitenkin karkea kuva työvoimatilanteesta. Se on edelleen kehittynyt parempaan päin.

Lääkärien ja kättilöiden osalta selostetaan työvoimatilannetta sivuilla 202 ja 211.

6.1 Yleissairaalat

Yleissairauksia potevien tarvitseman sairaalahoidon järjestämiseksi valtakunta on jaettu v. 1956 säädetyn sairaalalain nojalla 20 keskussairaalapiiriin, joiden lisäksi Ahvenanmaan maakunta muodostaa oman vastaavan piirinsä. Keskussairaalapiireihin kuuluvat valtioneuvoston määräämät kunnat, jotka muodostavat keskussairaalan kuntainliiton. Tämä puolestaan omistaa keskussairaalan ja huolehtii sen toiminnasta. Niissä keskussairaalapiireissä, joissa on lääketieteellinen tiedekunta, on yliopistollinen keskussairaala. Näistä on säädetty erikseen mm. sen vuoksi, että kuntien ohella yliopisto kuuluu keskussairaalaliittoon, joka on sairaalan omistaja. Jokaisessa keskussairaalassa katsotaan tarvittavan kaikkien tavallisimpien erikoisalojen osat. Kysymykseen tulevat sisätautien, kirurgian, naisten tautien ja synnytysten, lastentautien, korva-, nenä- ja

Uppgifterna angående antalet personal baserar sig på sjukvårdsinrättningarnas årsrapporter. De meddelade personantalen i dessa avviker något från de uppgifter, vilka givits till hälsovårdspersonalens register och står till disposition först senare.

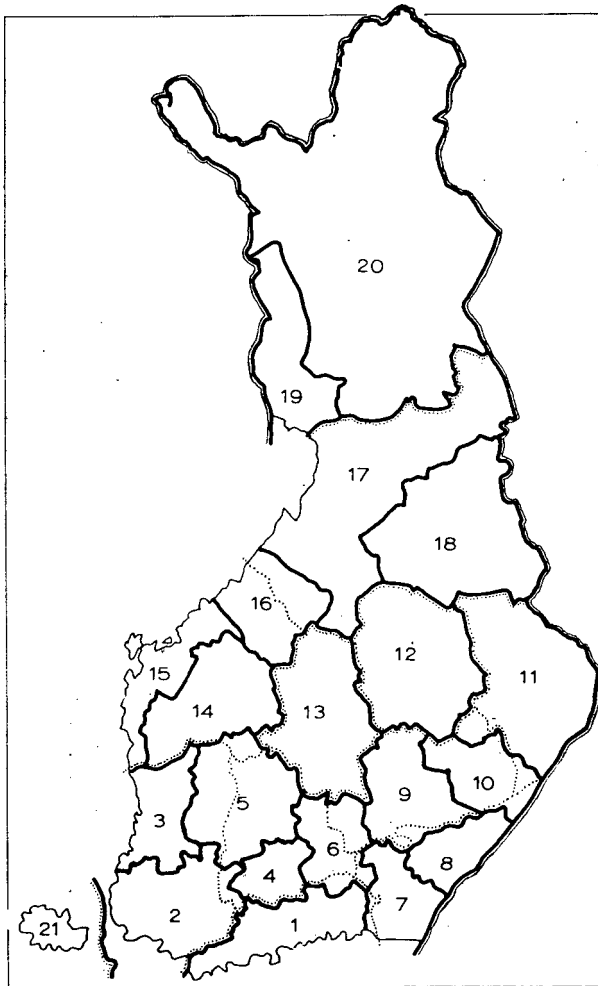
Vid slutet av år 1965 fanns i sjukvårdsinrättningarna utom inrättningarnas sjukhus inalles 8 483 tjänster eller befattningar för sjukskötare, varav 451 var vakanta. Antalet vakanta tjänster vid lasaretten var endast 3.7 %, varför ingen egentlig brist på sjukskötare existerar för dessa sjukhus' del. I stället fanns det fortfarande underskott på sjukskötare vid sinnessjukhusen och tuberkulossanatorierna. Antalet vakanta sjukskötartjänster jämte underskottsprocenten i de olika sjukhusgrupperna framgår av nedanstående uppställning för årssluten 1955—1965.

Ehuru antalet vakanta tjänster ej är entydigt, då åtminstone en del av dessa tjänster kan skötas av en formellt inkompetent eller tillfällig vikarie, får man dock en grov bild av arbetskraftssituationen. Den har kontinuerligt utvecklats sig i bättre riktning.

För läkarnas och barnmorskornas vidkommande förklaras arbetskraftssituationen på sidorna 202 och 211.

6.1 Lasaretten

För dem, vilka insjuknat i allmänna sjukdomar, har nödig sjukhusvård organiserats sålunda, att landet på basen av den under år 1956 stadgade sjukhuslagen indelats i 20 centralsjukhusdistrikt, vartill dessutom landskapet Åland bildar sitt eget motsvarande distrikt. Till centralsjukhusdistrikten hör av statsrådet föreskrivna kommuner, vilka bildar centralsjukhusets kommunalförbund. Detta äger centralsjukhuset och sköter om dess verksamhet. I de centralsjukhusdistrikt, där det finns en medicinsk fakultet, befinner sig ett universitetscentralsjukhus. För dessa finns det skilda förordningar bl.a. därför, att utöver kommunerna även universitetet hör till centralsjukhusförbundet, som äger sjukhuset. Det anses, att i varje centralsjukhus behövs avdelningar för alla vanligaste specialiteter. Avdelningar för inre medicin, kirurgi, gynekologi och förlossning,

Kuvio 6.14 Keskussairaalaapiirit vuoden 1965 lopussa
 Fig. 6.14 Centralsjukhusdistrikt i slutet av år 1965
 Fig. 6.14 Central hospital districts at the end of the year 1965

..... Lääni — Län — Province
 — Keskussairaalaapiiri — Centralsjukhusdistrikt — Central hospital district

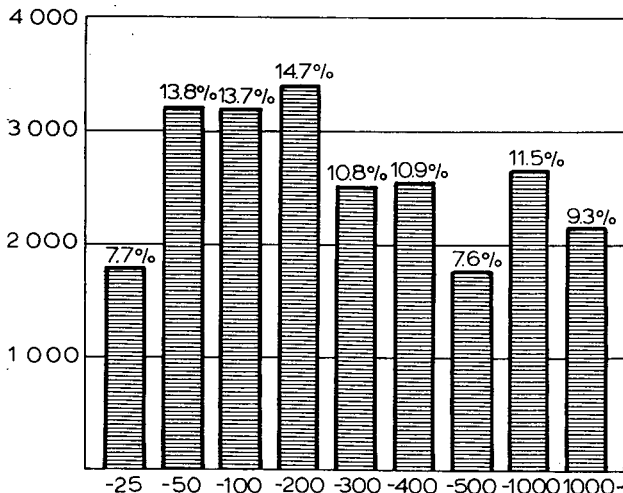
Piirit — Distrikten — Districts

- 1 Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets
- 2 Turun yliopistollinen — Åbo universitets
- 3 Satakunnan — Satakunta
- 4 Hämeenlinnan — Tavastehus
- 5 Tampereen — Tammerfors
- 6 Lahden — Lahtis
- 7 Kotkan — Kotka
- 8 Etelä-Saimaan — Södra Saimens
- 9 Mikkelin — S:t Michels
- 10 Savonlinnan — Nyslotts
- 11 Pohjois-Karjalan — Norra Karels
- 12 Kuopion — Kuopio
- 13 Keski-Suomen — Mellersta Finlands
- 14 Seinäjoen — Seinäjoki
- 15 Vaasan — Vasa
- 16 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens
- 17 Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets
- 18 Kainuun — Kainuu
- 19 Kemin — Kemi
- 20 Lapin — Lapplands
- 21 Ålands — Ahvenanmaan

Keskussairaalaapiirit sairaanhoitoalueittain — Centralsjukhusdistrikten enligt sjukvårdsområde — Central hospital districts by hospital region

- I. Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Northern Finland
 Piirit — Distrikten — Districts: 20, 19, 18, 17
- II. Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Western Finland
 Piirit — Distrikten — Districts: 16, 15, 14, 13
- III. Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Eastern Finland
 Piirit — Distrikten — Districts: 12, 11, 10, 9, 8
- IV. Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of South-western Finland
 Piirit — Distrikten — Districts: 21, 5, 3, 2
- V. Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Southern Finland
 Piirit — Distrikten — Districts: 7, 6, 4, 1

Sairaansijoja
 Vårdplatser
 Beds

Sairaalan koko (eli sairaansijamäärä)
 Sjukhusets storlek (eller vårdplatsantal)
 Size of hospital (or number of beds)

Kuvio 6.15 Yleissairaalat luokiteltuna sairaalan koon mukaan; kuhunkin luokkaan kuuluvien sairaaloiden sairaansijojen yhteismäärä ja näiden luokittaisten yhteismäärien prosentuaalinen osuus kaikista yleissairaaloiden sairaansijoista vuoden 1965 lopussa

Fig. 6.15 Lasarettens klassificerade enligt sjukhusets storlek; sjukhusens totala vårdplatsantal i varje klassindelning och de klassificerade totalantalens procentandel av alla lasarettens vårdplatser i slutet av år 1965

Fig. 6.15 General hospitals classified by size; total of beds of each class and totals as percentage of all beds at general hospitals at the end of the year 1965

kurkkutautien, silmätautien, ihotautien ja neurologian osastot, minkä lisäksi keskussairaalassa tulee olla mahdollisuus hoitaa tartuntatautisia. On selvää, että jokaisessa keskussairaalassa tulee olla tarpeelliset toimentekijäosastot, joista mainittakoon laboratorio, röntgenosasto ja patologian osasto. Niin ikään keskussairaalassa pitää lain mukaan olla poliklinikka.

Keskussairaaloitten rakennusohjelma, jonka toteuttaminen on edelleen kesken, on lain mukaan vietävä päätökseen vuoteen 1970 mennessä. Sairaalalakiin tehdyn muutoksen nojalla siirrettiin kuusi valtion läänin- ja yleistä sairaalaa asianomaiselle keskussairaalaan kuntainliitoille 1. 7. 1965 lukien keskussairaalaan käytettäväksi. Näin ollen sanottuna ajankohtana aloittivat toimintansa Hämeenlinnan, Kemin, Lapin, Satakunnan, Seinäjoen ja Mikkelin keskussairaalat. Tästä johtuen vuoden 1965 lopussa toimi kaksi yliopistollista keskussairaala ja 14 keskussairaala. Oulun yliopistollisessa keskussairaalapiiirissä on toiminnassa Oulun lääninsairaala, jonka käyttämisestä lääketieteen kandidaattien opetukseen on erikseen säädetty. Kainuun keskussairaalapiiirissä oli niin ikään valtion yleissairaala, Kajana, ja yleinen sairaala. Lisäksi oli kolme keskussairaala-piiriä, joissa kertomusvuonna ei ollut omaa keskussairaala ja joiden väestön tarvitsema sairaalahoido jouduttiin järjestämään muissa yleissairaaloissa. Edellä mainittujen lisäksi valtiolla oli kolme muuta yleissairaala.

Keskussairaalapiiirin alueella voi keskussairaalan lisäksi olla kuntainliiton aluesairaaloita, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi pitkien matkojen, hankalien liikenneyhteyksien, asumistiheyden tai muun erityisen syyn vuoksi. Vuoden 1965 päättyessä oli toiminnassa 18 aluesairaala. Vain kahdessa näistä oli laissa asetetun vähimmäisvaatimuksen mukaiset kahden erikoisalan osastot, kun taas muissa oli yleensä kolmen erikoisalan osastot.

Paikallissairaaloita, joksi voidaan hyväksyä paikallisen sairaanhoidon tarpeita varten tarvittava sairaala, oli vuoden 1965 päättyessä toiminnassa 155. Näistä 18 on jaettu lääketieteen erikoisalojen osastoihin, vaikka tätä ei vaaditakaan laissa, ja muut ovat yleislääkärijohdettuja jakamattomia sairaaloita.

Edellä mainittujen lisäksi vuonna 1965 toimi 27 kunnallista sairaalaa, joilla ei ollut sairaalain mukaista asemaa.

Yksityisiä sairaanhoitolaitoksia oli vuoden päättyessä 66. Näistä 28 laitosta on katsottava varsinaiseksi sairaalaksi; muut ovat sairaus- tai toipilaskoteja, kuntoutus- tai kylpylaitoksia taikka luontaishoitoloita.

Yleissairaaloita koskevissa tauluissa on sairaalat ryhmitetty keskussairaalapiiireittäin. Sairaansijojen, sairaalaan otettujen potilaiden sekä hoitopäivien lukumäärät ilmoitetaan taulussa 6.11, ja sairaansijojen jakautuminen erikoisaloittain tauluissa 6.12 ja 6.13. Kuntien sairaansijamääriä ilmoitettaessa on otettu huomioon myös ne sairaansijat, jotka kunnan omistamien sairaansijojen perusteella tulevat sen käyttöön kuntainliiton yhteisomistuksessa olevista sairaansijoista, (taulut 6.04, 6.11, 6.13 ja 6.14). Keskussairaalan kuntainliitolla tulee olla osa sairaansijoista omassa omistuksessa ja vastaavasti on laita useissa muissakin kuntainliitoissa.

barnsjukdomar, öron-, näs- och strupsjukdomar, ögon-sjukdomar, hudsjukdomar och neurologi kommer i fråga och därutöver bör ett centralsjukhus även ha möjligheter att vårda smittsamma sjukdomar. Det är självklart, att i varje centralsjukhus bör finnas de behövliga avdelningarna för åtgärder, varav kan nämnas laboratorie-, röntgen- och patologisk avdelning. Också bör enligt lagen poliklinik finnas i ett centralsjukhus.

Centralsjukhusens byggnadsprogram, vars förverkligande fortfarande är halvfärdigt, bör enligt lagen slutföras före år 1970. Enligt den ändrade sjukhuslagen överfördes sex statliga läns- och allmänna sjukhus till vederbörande centralsjukhus' kommunalförbund fr.o.m. den 1. 7. 1965 för att användas som centralsjukhus. Sålunda började vid den nämnda tidpunkten sin verksamhet Tavastehus', Kemi, Lapplands, Satakunta, Seinäjoki och St. Michels centralsjukhus. Därför var vid slutet av år 1965 två universitetscentralsjukhus och 14 centralsjukhus i verksamhet. I Uleåborgs centralsjukhusdistrikt är Uleåborgs länssjukhus verksam, vars användning för utbildning av medicinekandidater har stadgats skilt för sig. I Kainuu centralsjukhusdistrikt finns även ett statligt allmänt sjukhus, Allmänna sjukhuset i Kajana. Dessutom finns det tre centralsjukhusdistrikt, där under berättelseåret inget centralsjukhus funnits och där befolkningens nödiga sjukvård måste arrangeras i övriga lasarett. Utöver de ovan nämnda hade staten tre andra allmänna sjukhus-

Inom centralsjukhusdistriktet kan finnas utöver ett centralsjukhus även kommunalförbundens kretssjukhus, såvida det anses vara nödvändigt för långa resor, besvärliga kommunikationer, tätbebyggelsens eller någon annan speciell anlednings skull. Vid slutet av år 1965 fanns det 18 kretssjukhus. Endast i två av dessa fanns det två specialavdelningar, såsom lagen uppställer som minimifordran, medan det i de övriga i allmänhet fanns tre specialavdelningar.

Vid årets slut 1965 var 155 lokala sjukhus verksamma, vilka kan godkännas som sjukhus för den lokala sjukvårdens behov. Av dem har 18 indelats i medicinska specialavdelningar, fastän detta icke fordras i lagen, och de övriga är odelade sjukhus, vilka ledas av allmänt praktiserande läkare.

Utöver de ovan nämnda var år 1965 27 kommunala sjukhus i verksamhet, vilka inte hade i sjukhuslagen förutsatt ställning.

Vid årsslutet fanns 66 privata sjukvårdsinrättningar. Av dem kan 28 betraktas som egentliga sjukhus, de övriga är sjuk- eller konvalescenthem, rehabiliteringsinstitut, badsanatorier eller naturkuranstalter.

I de tabeller, vilka berör lasaretten, har dessa grupperats centralsjukhusdistriktsvis. Antalet vårdplatser, inskrivna patienter och vård dagar meddelas i tabell 6.11 och fördelningen av vårdplatserna enligt specialområde i tabellerna 6.12 och 6.13. I framställningen av kommunernas vårdplatser har även de vårdplatser tagits i beaktande, vilka tillhör kommunalförbundet gemensamt och nyttjas av kommunen enligt de egna vårdplatsandelarna (tabellerna 6.04, 6.11, 6.13 och 6.14). Centralsjukhusets kommunalförbund bör äga en del av vårdplatserna och detsamma gäller även flera andra kommunalförbund.

Yleissairaaloissa oli käytettävissä keskimäärin 5.0 sairaansijaa 1 000 asukasta kohti; eri keskussairaalaapiireissä tämä suhteellinen määrä vaihteli huomattavasti 2.8:sta 7.3:een (taulu 6.14). Seinäjoen, Keski-Pohjanmaan ja Kainuun keskussairaalaapiireissa se oli pienin (2.8 ja 2.9 sairaansijaa 1 000 asukasta kohti) ja Helsingin yliopistollisessa keskussairaalaapiirissä suurin. Jälkimmäisen osalta on huomattava sekä Helsingin kaupungin suhteellisen hyvää sairaansijatilanne että eräät tässä piirissä toimivat yksityiset sairaanhoitolaitokset, jotka huomattavassa määrin palvelevat koko maan tarpeita. Lahden keskussairaalaapiirin sairaansijoihin sisältyvät myös koko maata palvelevan Reumasäätiön sairaalan sairaansijat.

Yleissairaaloitten sairaansijamäärän lisäys oli edelleen nopeaa, ja määrä kasvoi edellisestä vuodesta 1 183 sairaansijaa eli 5.4 %. Tämän johdosta 1 000 asukasta kohti käytettävissä oleva sairaansijamäärä vastaavana aikana lisääntyi 4.8:sta 5.0:een.

Vuoden 1965 aikana säädettiin laki kunnallisista yleissairaaloista, joka tulee voimaan 1. 1. 1967 ja jolla silloin kumotaan voimassa oleva sairaalalaki. Sairaanhoidolliselta kannalta on uuteen lakiin sisältyvistä säännöksistä huomattava, että sen nojalla voidaan ryhtyä toimenpiteisiin suppeilla erikoisaloilla annettavien hoitomahdollisuuksien järjestämiseksi keskussairaaloitten kuntainliittojen yhteistoiminnan avulla niissä tapauksissa, jolloin sanotun hoidon antaminen ei kuulu yliopistollisen keskussairaalan tehtäviin. Aluesairaallalle asetettavia vaatimuksia on siten lisätty, että aluesairaallassa tulee olla vähintään kolmen yleisen sairaanhoidon lääketieteellisen erikoisalan osastot ja myös poliklinikka. Muutoksia tapahtuu myös eräissä valtion ja kuntainliittojen välisissä maksujärjestelyissä. Tästä johtuen muutettiin myös yliopistollisista keskussairaaloista annettua lakia. Edelleen säädettiin vuoden 1965 aikana laki eräiden sairaaloitten käyttämisestä lääkärikoulutukseen, mikä osaltaan helpottaa lääkäripulan poistamiseen tähtääviä järjestelyjä.

6.2 Laitossairaalat

Osa sairaanhoidosta tapahtui ns. laitossairaaloissa, jotka ovat sosiaali-, sotilas- tai vankeinhoitoviranomaisen välittömän hallinnon alaisia. Lääkintöhallituksen laitossairaaluetteloon on hyväksytty 20 nimeltä mainittua laitossairaala, joissa oli yhteensä 4 027 sairaansijaa (taulu 6.21). Näitä laitossairaaloita voidaan pitää yleissairaaloihin verrattavina. Lisäksi on otettu huomioon muutkin edellä mainittujen viranomaisten hallinnassa tai valvonnassa olevat sairaansijat, jotka ovat pienissä kunnalliskotien sairaskäytöissä ja mielisairasosastoissa, varuskuntasairaaloissa tai vankiloitten sairaaloissa. Näiden toiminnan aktiviteetti ja sairaanhoidon taso eivät täysin vastaa yleissairaallalle asetettavia vaatimuksia, mutta niiden sairaansijat on kuitenkin syytä ottaa huomioon täydellisen kuvan saamiseksi käytettävissä olevien sairaansijojen lukumäärästä; näin tapahtuu muissakin maissa. Edellä tarkoitettuja sairaansijoja käytetään sekä yleissairauksia potevien että mielisairaiden ja tuberkuloottisten hoitoon (taulu 6.23). Vankimielisairaalan lisäksi tapahtuu mielisairaanhoidon kunnalliskotien mielisairasosastoissa, joista ainoatakaan ei ole hyväksytty laitossairaalaksi.

I lasaretten fanns i medeltal 5.0 vårdplatser per 1 000 invånare; detta proportionstal varierar avsevärt i de skilda centralsjukhusdistrikten: från 2.8 till 7.3 (tabell 6.14). Talet är proportionellt lägst i Seinäjoki, Mellersta Österbottens och Kainuu centralsjukhusdistrikt (2.8 och 2.9 vårdplatser per 1 000 invånare) och störst i Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt. För det sistnämndas vidkommande bör uppmärksammas både den förhållandevis goda vårdplatssituationen i Helsingfors stad och några i detta distrikt verksamma privata sjukvårdsinrättningar, vilka i betydande grad betjänar hela landet. I vårdplatserna för Lahtis centralsjukhusdistrikt ingår också Reumastiftelsens sjukhus' vårdplatser, vilka ävenledes betjänar hela landet.

Ökningen av vårdplatserna i lasaretten har fortfarande varit snabb och deras antal har vuxit från föregående år med 1 183 vårdplatser eller 5.4 %. Därför har antalet vårdplatser per 1 000 invånare stigit under motsvarande tid från 4.8 till 5.0.

Under år 1965 stadgades lagen om kommunala lasarett, som träder i kraft den 1. 1. 1967 och genom vilken den nuvarande lagen då upphävs. Ur sjukvårdssynpunkt bör det uppmärksammas beträffande den nya lagens stadgar, att man på basen av den kan vidtaga åtgärder för anordnande av vårdmöjligheter inom subspecialitetsområden genom samarbete mellan centralsjukhusens kommunalförbund i sådana fall, där nämnda vård ej hör till universitetscentralsjukhusens uppgifter. Fordringar angående kretssjukhuset har ökat sålunda, att kretssjukhuset bör ha minst tre medicinska specialavdelningar för vården av de vanligaste sjukdomarna, jämte poliklinik. Ändringar kommer att ske även beträffande några betalningsanordningar mellan staten och kommunalförbunden. Därför ändrades också lagen om universitetscentralsjukhus. Vidare stadgades under år 1965 lagen om användning av några sjukhus för läkarutbildning, vilken för sin del underlättar åtgärder, vars avsikt är att lindra bristen på läkare.

6.2 Inrättningarnas sjukhus

En del av sjukvården försiggick i de såkallade inrättningarnas sjukhus, vilka underlyder social-, militär- eller fängvårdsmyndigheternas omedelbara förvaltning. Tjugo omnämnda inrättningarnas sjukhus är införda i medicinalstyrelsens förteckning över inrättningarnas sjukhus med inalles 4 027 vårdplatser, (tabell 6.21). Dessa inrättningarnas sjukhus kan anses vara jämförbara med lasaretten. Därutöver har tagits i beaktande även övriga av nämnda myndigheter förvaltade eller övervakade vårdplatser, vilka finns på små kommunalhemsjuk- eller sinnessjukavdelningar, garnisonernas sjukhus eller fängelsernas sjukstugor. Aktiviteten i verksamheten och vårdstandarden i dem motsvarar inte helt de fordringar man ställer på lasaretten, men deras vårdplatser bör dock tagas i beaktande för att få en fullständig bild av de till buds stående vårdplatsantal; så sker även i andra länder. Ovan nämnda vårdplatser användes både för vården av allmänt sjuka och sinnessjuka samt för tuberkulösa (tabell 6.23). Utöver Sinnessjukhuset för fångar skötes sinnessjuka i kommunalhemmens sinnessjukavdelningar, av vilka ingen blivit godkänd som inrättningarnas sjukhus.

6. Hospital Care

There are three main groups of hospitals in Finland; general hospitals, mental hospitals and tuberculosis sanatoria. As the names imply psychiatric patients are treated at mental hospitals and tuberculosis at tuberculosis sanatoria, while all other hospital care is given at general hospitals. The latter include also maternity hospitals and hospitals for infectious diseases. Hospital statistics in table 6.01 are grouped accordingly. The statistics include hospitals at special institutions i.e. military hospitals, the sick wards at communal infirmaries and other institutions.

The organization of tuberculosis sanatoria is described under item 4 and that of mental hospitals under item 5.

For the right understanding of the statistical terms used in the tables 6.01—6.23 and figures 6.00—6.12 the following should be observed:

The average duration of stay has been reckoned by dividing the total of patient days per year by the average of the number of admissions and the number of discharges.

The percentage of occupied beds indicates the average ratio of beds occupied daily throughout the year.

The numbers of hospital beds are analogical with the situation with regard to officially confirmed numbers of beds at the end of the year.

The numbers of patient days include the days of both the admission and discharge of the patient.

The average duration of stay has been reckoned by dividing the total of hospital days per year by the average of the number of admissions and the number, of discharges.

The percentage of occupied beds indicates the average ratio of beds occupied daily throughout the year.

The total of hospital beds amounted at the end of 1965 to 61 723 of which 13 946 beds were at the hospitals of various institutions.

The numerical development of hospital beds by type of care is demonstrated in table 6.03 since the year 1920, and since the year 1945 in figure 6.02. As to the different types of care, the maternity beds, beds for infectious diseases and dermatological and venereal diseases beds at general hospitals appear as separate groups. The average yearly changes in the number of hospital beds in the years 1921—65 are seen on page 127 and the occupancy (%) of hospitals in 1957—65 on page 130.

At the of the year 1965 the personnel of the hospitals totalled 39 414 corresponding to 76.1 employees for each 100 beds. The share of medical and nursing personnel was 55.6 percent, and that of domestic staff 44.4 percent.

The numbers of hospitals are shown in table 6.01. Table 6.11 contains information on the services rendered by the general hospitals, table 5.3 by the mental hospitals and table 4.1 by the tuberculosis sanatoria.

6.1 General Hospitals

Hospital care for the part of general diseases will, in accordance with the provisions of the Hospital Law of 1956, be organized chiefly within a system of central hospital districts. For the purpose, the republic has been divided into 21 central hospital districts. According to the Law, each central hospital district must have a central hospital. It is owned by a federation in which all communes of the district are members. At the central hospitals there must be departments for at least four specialities of general medicine and, in addition, a department for infectious diseases. The whole plan includes 21 central hospitals, and must be completed in 1970. At the end of the year 1965 16 central hospitals were in operation.

Depending on the size of the central hospital district and traffic connections within the district, smaller groups of communes may also establish joint regional hospitals with at least two special departments.

The local hospital is the third category of general hospitals provided for by the Hospital Law. It is generally owned by only one commune, sometimes, however, by several communes.

In addition to the abovementioned hospitals there are a few hospitals that are owned by individual communes or communal federations and also some private hospitals to which the provisions of the Hospital Law are not applied.

6.2 Hospitals of special institutions

Besides hospitals proper there were in the country 405 hospitals attached to certain institutions which are specified in tables 6.21—6.23. The total number of beds at them was 13 946. Only 4 027 of them have been approved as regular hospital beds but also the rest of them are included

in the total number of hospital beds. The latter are generally attached to infirmaries and institutions subordinate to the Ministry of Social Affairs, to prisons, military garrisons, etc.

6.01 Sairaalat ja sairaansijat sairaalatyypin ja omistajan mukaan vuoden 1965 lopussa
Sjukhus och vårdplatser enligt sjukhustyp och ägare i slutet av år 1965
Hospitals and beds by type and ownership at the end of the year 1965

Sairaalatyypin Sjukhustyp Type of hospital	Omistaja — Ägare — Ownership								
	Valtio Statens State	Kaupungit Städer Urban communes (towns)	Kauppalaat Köpingar Urban communes (market towns)	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	Yliopistolliset keskus- sairaalat — Förbunden för universitetssjuk- husen — University central hospital federations	Kuntayhtymät Kommunsammans- slutningar Federations of communes	Yksityiset Privata Private	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland Åhvenanmaa province	Yhteensä Summa Total
1. Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals	Sairaalat — Sjukhus — Hospitals								
Valtion — Statens — State hospitals	5	—	—	—	—	—	—	—	5
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentral- sjukhus — University central hospitals	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Keskussairaalat — Centralsjukhus — Central hospitals	—	—	—	—	—	13	—	1	14
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals ...	—	—	—	—	—	18	—	—	18
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals	—	33	7	86	—	29	—	—	155
Kunnalliset sairaalat ilman sairaalalain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen — Communal hospitals outside hospital law	—	3	—	20	—	3	—	1	27
Yksityiset — Privata — Private hospitals	—	—	—	—	—	—	66	—	66
Yhteensä — Summa — Total	5	36	7	106	2	63	66	2	287
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals									
Valtion — Statens — State hospitals	2	—	—	—	—	—	—	—	2
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — Mental hospi- tals, type A	—	3	—	—	¹⁾ (1)	15	—	1	19
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospi- tals, type B	—	8	—	3	—	33	—	—	44
Yhteensä — Summa — Total	2	11	—	3	¹⁾ (1)	48	—	1	65
3. Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria	—	1	—	—	—	15	—	1	17
Muut parantolat — Övriga sanatorier — Other sanatoria	—	1	—	—	—	1	—	—	2
Yhteensä — Summa — Total	—	2	—	—	—	16	—	1	19
(1—3) Yhteensä — Summa — Total	7	49	7	109	2	127	66	4	371
1964	13	55	7	110	2	117	49	4	357
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — Hospitals of institutions	73	37	18	219	—	55	2	1	405
1964	73	36	16	219	—	51	2	1	398
1. Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals	Sairaaansijat — Vårdplatser — Beds								
Valtion — Statens — State hospitals	1 136	—	—	—	—	—	—	—	1 136
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentral- sjukhus — University central hospitals	—	—	—	—	2 711	—	—	—	2 711
Keskussairaalat — Centralsjukhus — Central hospitals	—	—	—	—	—	4 435	—	100	4 535
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals ...	—	—	—	—	—	2 116	—	—	2 116
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals	—	4 454	315	2 283	—	1 124	—	—	8 176
Kunnalliset sairaalat ilman sairaalalain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen — Communal hospitals outside hospital law	—	78	—	488	—	163	—	5	734
Yksityiset — Privata — Private	—	—	—	—	—	—	3 735	—	3 735
Yhteensä — Summa — Total	1 136	4 532	315	2 771	2 711	7 838	3 735	105	23 143
2. Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals									
Valtion — Statens — State hospitals	574	—	—	—	—	—	—	—	574
A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — Mental hospi- tals, type A	—	2 025	—	—	¹⁾ 123	8 374	—	79	²⁾ 10 601
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospi- tals, type B	—	1 111	—	208	—	6 589	—	21	7 929
Yhteensä — Summa — Total	574	3 136	—	208	¹⁾ 123	14 963	—	100	²⁾ 19 104

¹⁾ Helsingin yliopistollisen keskussairaalan psykiatrian klinik (Lapinlahden sairaala). — Helsingfors universitetscentralsjukhus psykiatriska klinik (Lappviks sjukhus). — *Psychiatric clinic of university central hospital in Helsinki.*

²⁾ Lisäksi 168 sairaansijaa, jotka Oulun keskusmielisairaala on vuokrannut Oulun lääninsairaallalle ja jotka sisältyvät yleissairaaloiden sairaan-
sijoihin. — Därtill 168 vårdplatser, vilka Uleåborgs centralsinnessjukhus har hyrt ut åt Uleåborgs länssjukhus och vilka ingår i lasarettens vårdplats-
antal. — *In addition 168 beds, which Mental Hospital in Oulu has rented to Provincial General Hospital in Oulu and which are included in general hos-
pital beds.*

6.01 Jatk. — Forts. — Cont.

Sairaalatyyppi Sjukhustyp Type of hospital	Omistaja — Agare — Ownership								
	Valtio Stat	Kaupungit Städer Urban communes (towns)	Kauppalat Köpingar Urban communes (market towns)	Maalaiskunnat Landskommuner Rural communes	Yliopistolliset keskus- sairaaliitot — Förbunden för universitetssjukhusen — University central hospital federations	Kuntayhtymät Kommunsamman- sättningar Federations of communes	Yksityiset Privata Private	Ahvenanmaan maakunta Landskapet Åland Åhvenanmaa province	Yhteensä Summa Total
3. Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier <i>Tuberculosis sanatoria</i>									
Keskusparantolat — Centralsanatorier — <i>Central sanatoria</i>	—	345	—	—	—	5 053	—	25	5 423
Muut parantolat — Övriga sanatorier — <i>Other sanatoria</i>	—	52	—	—	—	55	—	—	107
Yhteensä — Summa — Total	—	397	—	—	—	5 108	—	25	5 530
(1—3) Yhteensä — Summa — Total	1 710	8 065	315	2 979	2 834	27 909	3 735	230	47 777
1964	2 831	7 956	316	2 889	2 770	26 090	3 258	230	46 340
Laitossairaalat — Inrättningarnas sjukhus — Hospitals of institutions	2 420	2 663	623	5 691	—	1 387	1 140	22	13 946
1964	2 476	2 695	583	5 556	—	1 359	920	22	13 611
Sairaansijoja kaikkiaan — Vårdplatser inalles — All beds	4 130	10 728	938	8 670	2 834	29 296	4 875	252	61 723
1964	5 307	10 651	899	8 445	2 770	27 449	4 178	252	59 951

¹⁾ Tuberkuloosiparantoloiden virallinen paikkaluku on 5 788, joista 258 sairaansijaa on vuokrattu yleissairaaloille. — Tuberkulossanatoriernas officiella platsantal är 5 788, 258 vårdplatser har uthyrt åt lasaretten. — Official number of beds 5 788, of which 258 rented to general hospitals.

6.02 Kuntien sairaansijat tuhatta asukasta kohti sairaala- ja kuntatyyppin mukaan vuosien 1961—65 lopussa ¹⁾
Kommunernas vårdplatser per tusen invånare indelade enligt sjukhus- och kommuntyp i slutet av åren 1961—65 ¹⁾
Beds of communes per 1 000 inhabitants by type of hospital and commune at the end of the years 1961—65 ¹⁾

Kuntatyyppi Kommuntyp Type of commune	Keski- väkiluku ²⁾ Medelfolk- mängd ²⁾ Mean population ²⁾	Sairaalatyyppi — Sjukhustyp — Type of hospital							
		Yleissairaalat Lasarett General hospitals		Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals		Tuberkuloosi- parantolat Tuberkulos- sanatorier Tuberculosis sanatoria		Yhteensä Summa Total	
		Luku Antal Number	Kohti Per Per 1 000	Luku Antal Number	Kohti Per Per 1 000	Luku Antal Number	Kohti Per Per 1 000	Luku Antal Number	Kohti Per Per 1 000
Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)									
1965	1 713 394	9 431.7	5.5	7 361.3	4.3	1 759.8	1.0	18 552.8	10.8
1964	1 657 559	8 616.8	5.2	7 241.4	4.4	1 836.9	1.1	17 695.1	10.7
1963	1 567 668	7 910.3	5.0	7 467.0	4.8	2 084.3	1.3	17 461.6	11.1
1962	1 540 617	7 406.3	4.8	7 181.3	4.6	2 101.5	1.4	16 689.1	10.8
1961	1 444 570	6 753.6	4.7	6 859.8	4.7	2 111.6	1.5	15 725.0	10.9
Kauppalat — Köpingar — Urban communes (market towns)									
1965	316 301	1 217.6	3.8	1 094.8	3.5	303.6	1.0	2 616.0	8.3
1964	303 812	1 135.5	3.7	1 021.7	3.4	288.7	1.0	2 445.7	8.1
1963	290 992	1 051.0	3.6	975.2	3.3	284.8	1.0	2 311.0	7.9
1962	235 807	885.2	3.8	922.3	3.9	257.8	1.1	2 065.3	8.8
1961	262 479	1 057.1	4.0	1 017.9	3.9	342.8	1.3	2 417.8	9.2
Maalaiskunnat — Landskommuner									
1965	2 581 507	7 622.7	3.0	10 073.9	3.9	3 466.6	1.3	21 163.2	8.2
1964	2 618 547	6 692.9	2.6	9 794.9	3.7	3 622.4	1.4	20 110.2	7.7
1963	2 684 034	6 301.7	2.3	9 822.8	3.7	3 725.9	1.4	19 850.4	7.4
1962	2 728 732	6 369.5	2.3	9 601.4	3.5	3 862.7	1.4	19 833.6	7.2
1961	2 739 173	6 404.3	2.3	9 048.3	3.3	3 911.6	1.4	19 364.2	7.0
Yhteensä — Summa — Total									
1965	4 611 702	18 272.0	4.0	18 530.0	4.0	5 530.0	1.2	42 332.0	9.2
1964	4 579 918	16 445.0	3.6	18 058.0	3.9	5 748.0	1.3	40 251.0	8.8
1963	4 542 694	15 263.0	3.4	18 265.0	4.0	6 095.0	1.3	39 623.0	8.7
1962	4 505 156	14 661.0	3.3	17 705.0	3.9	6 222.0	1.4	38 588.0	8.6
1961	4 446 222	14 215.0	3.2	16 926.0	3.8	6 366.0	1.4	37 507.0	8.4

¹⁾ Laitossairaaloita lukuun ottamatta. — Exkl. inrättningarnas sjukhus. — Excl. hospitals of institutions.

²⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

6.03 Sairaaloiden toiminta vuosina 1920—65
Sjukhusens verksamhet åren 1920—65
Services of hospitals in 1920—65

I Sairaansijat 31. 12. — Vårdplatser den 31. 12. — Hospital beds on 31. 12.

Vuosi År Year	Yleis- sairaalat Lasarett General hospitals	Niistä — Därav — Of which		Mieli- sairaalat Sinnes- sjukhus Mental hospitals	Tuberkuloosi- parantolat Tuberkulos- sanatorier Tuberculosis sanatoria	Yhteensä Summa Total	Laitos- sairaalat Inrättningar- nas sjukhus Hospitals of institutions	Kaikki sairaalat Alla sjukhus All hospitals
		Synnytyshoito Förlossnings- vård Maternity care	Tartunta- tautien hoito Epidemivård Epidemic care					
1920	6 915	410	1 027	2 743	755	10 413	5 177	15 590
1930	8 666	586	926	6 273	2 645	17 584	6 625	24 209
1938	11 667	892	1 586	8 679	5 292	25 638	7 271	32 909
1945	14 564	1 266	3 777	8 640	5 791	28 995	6 695	35 690
1950	14 841	1 627	2 332	8 846	6 001	29 688	8 806	38 494
1955	16 953	1 955	1 272	10 333	6 375	33 661	9 973	43 634
1960	18 569	2 170	722	16 016	6 442	41 027	9 929	50 956
1961	19 321	2 220	755	17 516	6 366	43 203	14 303	57 506
1962	20 077	2 285	728	18 243	6 222	44 542	13 755	58 297
1963	20 644	2 274	723	18 792	6 095	45 542	13 798	59 340
1964	21 960	2 306	656	18 621	5 748	46 340	13 611	59 951
1965	23 143	2 290	529	19 104	5 530	47 777	13 946	61 723
10 000 asukasta kohti ¹⁾ — Per 10 000 invånare ¹⁾ — Per 10 000 inhabitants ¹⁾								
1920	22.0	1.3	3.3	8.7	2.4	33.1	16.2	48.7
1930	25.0	1.7	2.7	18.2	7.6	50.8	19.2	70.2
1938	31.7	2.4	4.3	23.7	14.4	69.8	19.9	90.0
1945	38.4	3.3	10.0	23.0	15.3	76.7	17.7	94.4
1950	36.7	4.0	5.8	22.1	14.9	73.7	21.9	95.5
1955	39.6	4.6	3.0	24.4	14.9	78.9	23.4	102.3
1960	41.8	4.9	1.6	36.0	14.5	92.3	22.3	114.6
1961	43.1	4.9	1.7	39.0	14.2	96.3	31.9	128.2
1962	44.4	5.1	1.6	40.3	13.8	98.5	30.4	128.9
1963	45.2	5.0	1.6	41.2	13.4	99.8	30.2	130.0
1964	47.8	5.0	1.4	40.5	12.5	100.8	29.6	130.4
1965	50.0	5.0	1.1	41.3	12.0	103.3	30.1	133.4

II Otetut potilaat — Intagningar — Admissions

Vuosi År Year	Yleis- sairaalat Lasarett General hospitals	Niistä — Därav — Of which		Mieli- sairaalat Sinnes- sjukhus Mental hospitals	Tuberkuloosi- parantolat Tuberkulos- sanatorier Tuberculosis sanatoria	Yhteensä Summa Total	Laitos- sairaalat Inrättningar- nas sjukhus Hospitals of institutions	Kaikki sairaalat Alla sjukhus All hospitals
		Synnytyshoito Förlossnings- vård Maternity care	Tartunta- tautien hoito Epidemivård Epidemic care					
1920	77 581	10 968	5 160	1 969	1 942	81 492	..	..
1930	126 910	17 579	5 170	4 315	5 549	136 774	..	..
1938	206 669	27 649	10 612	5 802	10 181	222 652	..	..
1945	282 513	52 122	29 673	7 553	12 125	302 191	..	..
1950	335 662	61 831	24 289	9 352	10 118	355 132	..	..
1955	400 353	75 143	10 468	11 069	10 723	422 145	..	..
1960	491 038	83 944	8 784	18 717	11 581	521 336	²⁾ 13 474	534 810
1961	500 063	85 026	9 056	21 194	12 938	534 195	²⁾ 15 455	549 650
1962	511 069	86 855	7 976	23 435	14 156	548 660	²⁾ 16 529	565 189
1963	524 142	89 468	7 189	26 052	14 703	564 897	²⁾ 16 979	581 876
1964	542 315	88 023	6 028	27 463	15 145	584 923	²⁾ 17 935	602 858
1965	576 196	88 084	6 439	29 075	15 562	620 833	²⁾ 17 885	638 718
Keskiarvokiluvun 10 000 henkeä kohti — Per 10 000 personer av medelfolkmängden — Per 10 000 mean popu- lation								
1920	247.6	35.0	16.5	6.3	6.2	260.0	..	..
1930	367.6	50.9	15.0	12.5	16.1	396.2	..	..
1938	565.3	75.6	29.0	15.9	27.8	609.0	..	..
1945	751.7	138.7	78.9	20.1	32.3	804.1	..	..
1950	837.6	154.2	60.6	23.3	25.0	885.9	..	..
1955	944.0	177.2	24.7	26.1	25.3	995.4	..	..
1960	1 108.7	189.5	19.8	42.3	26.1	1 177.1	²⁾ 30.4	1 207.5
1961	1 119.5	190.4	20.3	47.4	29.0	1 195.9	²⁾ 34.6	1 230.5
1962	1 134.4	192.9	17.7	52.0	31.4	1 217.8	²⁾ 36.7	1 254.5
1963	1 153.8	196.9	15.8	57.3	32.4	1 243.5	²⁾ 37.4	1 280.9
1964	1 184.1	192.2	13.2	60.0	33.1	1 277.1	²⁾ 39.2	1 316.3
1965	1 249.4	191.0	14.0	63.1	33.7	1 346.2	²⁾ 38.8	1 385.0

III Hoitopäivät — Vård dagar — Patient days

Vuosi År Year	Yleis- sairaalat Lasarett General hospitals	Niistä — Därav — Of which		Mieli- sairaalat Sinner- sjukhus Mental hospitals	Tuberkuloosi- parantolat Tuberkulos- sanatorier Tuberculosis sanatoria	Yhteensä Summa Total	Laitos- sairaalat Inrättningar- nas sjukhus Hospitals of institutions	Kaikki sairaalat Alla sjukhus All hospitals
		Synnytyshoito Förolossnings- vård Maternity care	Tartunta- tautien hoito Epidemivård Epidemic care					
1920	1 697 363	92 518	99 608	1 017 994	191 783	2 907 140	..	..
1930	2 395 073	154 457	121 137	2 181 604	828 003	5 404 680	..	..
1938	3 373 596	264 192	260 491	3 294 575	1 759 453	8 427 624	..	..
1945	4 246 172	432 674	637 794	2 861 695	2 016 940	9 124 807	..	..
1950	4 201 382	500 188	260 364	3 254 141	2 110 425	9 565 948	..	..
1955	5 059 941	593 126	145 801	3 777 321	2 247 948	11 085 210	..	..
1960	6 115 848	686 123	152 474	5 494 731	2 054 001	13 664 580	²⁾ 928 101	14 592 681
1961	6 299 710	657 800	162 045	5 915 533	2 036 129	14 251 372	²⁾ 1 379 958	15 631 330
1962	6 524 882	701 894	149 061	6 118 301	1 940 179	14 583 362	²⁾ 1 436 783	16 121 345
1963	6 746 947	722 826	149 052	6 407 188	1 785 253	14 939 388	²⁾ 1 437 457	16 376 845
1964	7 207 466	709 464	120 764	6 629 086	1 634 777	15 471 329	²⁾ 1 449 503	16 920 832
1965	7 606 986	717 012	112 208	6 604 507	1 505 520	15 717 013	²⁾ 1 523 440	17 240 453
Keskiväkiluvun 10 000 henkeä kohti — Per 10 000 personer av medelfolkmängden — Per 10 000 mean popu- lation								
1920	5 418.0	295.3	317.9	3 249.5	612.2	9 279.7	..	..
1930	6 936.2	447.8	351.2	6 319.8	2 400.7	15 656.7	..	..
1938	9 227.1	722.6	712.5	9 010.9	4 812.2	23 050.2	..	..
1945	11 299.0	1 151.3	1 697.2	7 614.9	5 367.1	24 281.0	..	..
1950	10 480.2	1 247.7	649.5	8 117.3	5 264.3	23 861.8	..	..
1955	11 931.3	1 398.6	343.8	8 906.9	5 300.6	26 138.8	..	..
1960	13 809.0	1 549.2	344.3	12 406.5	4 637.7	30 853.2	²⁾ 2 095.6	32 948.8
1961	14 103.7	1 472.7	362.8	13 243.6	4 558.5	31 905.8	²⁾ 3 089.4	34 995.2
1962	14 483.0	1 558.9	330.8	13 580.6	4 306.5	32 370.1	²⁾ 3 189.6	35 559.9
1963	14 852.3	1 591.2	328.1	14 104.4	3 929.9	32 886.6	²⁾ 3 164.3	36 050.9
1964	15 736.8	1 549.0	263.7	14 474.0	3 569.4	33 780.2	²⁾ 3 164.9	36 945.0
1965	16 495.0	1 554.8	243.3	14 321.2	3 264.6	34 080.8	²⁾ 3 303.4	37 384.2
Keskim. hoitoaika ⁴⁾ — Medelvårdtid ⁴⁾ — Ave- rage stay per case ⁴⁾ ..								
1920	21.9	8.4	19.1	..	102.4	35.7	..	..
1930	18.9	8.8	24.0	..	154.9	39.7	..	..
1938	16.3	9.6	24.4	..	176.5	37.9	..	..
1945	15.1	8.3	21.4	..	175.6	30.3	..	..
1950	12.5	8.1	10.8	..	207.3	27.0	..	..
1955	12.7	7.8	13.9	..	209.9	26.3	..	..
1960	12.5	8.2	23.4	³⁾ 253.8	177.6	26.2	²⁾ 68.9	27.3
1961	12.6	7.7	17.9	³⁾ 276.0	156.2	26.7	²⁾ 89.3	28.4
1962	12.8	8.1	18.7	³⁾ 237.7	135.2	26.5	²⁾ 87.0	28.3
1963	12.8	8.1	20.7	³⁾ 234.3	119.8	26.5	²⁾ 84.8	28.2
1964	13.3	8.1	20.0	³⁾ 237.6	106.3	26.5	²⁾ 81.4	28.1
1965	13.2	8.1	17.4	³⁾ 218.9	96.0	25.3	²⁾ 85.5	27.0

¹⁾ Maassa asuva väestö 31. 12. — I riket bosatt befolkning den 31. 12. — Resident population on 31. 12.²⁾ Sisältää vain laitossairaaluetteloon merkityt sairaalat. — Inkl. endast de sjukhus, som upptagits i inrättningarnas sjukhusförteckning. — Incl. only hospitals included in the list of hospitals of institutions.³⁾ Poistettujen potilaiden hoitoajan keskiarvo. — De utskrivna patienternas medelvårdtid. — Average stay of discharges.⁴⁾ Vuoden hoitopäivät jaettuna otettujen ja poistettujen potilaiden keskiarvolla. — Årets vård dagar dividerade med medeltalet av de inskrivna och utskrivna patienterna. — Patient days of the year divided by the average of number of admissions and number of discharges.

Maarianhamina — Mariehamn	A	21	18	19	7 844	29.1	—	—	—	—	—	39.8	31.8	8.0	9.0	77.9
Mikkeli — St Michel	M	9	11/1	10/5	23 010	135.1	—	—	—	21.0	—	110.6	65.6	45.0	16.4	262.1
Naantali — Nådendal	T-P	2	6	6/1	6 362	5.1	—	—	—	—	—	15.2	15.2	—	4.0	24.3
Nuoli — Uleåborg	O	17	17/1	17/1	78 776	188.0	—	—	188.0	—	—	203.2	168.8	34.4	79.0	470.2
Pieksämäki	M	9	11/3	13/2	12 030	64.8	58.3	—	—	—	—	47.0	16.2	30.8	12.8	124.6
Pietarsaari — Jakobstad	V	15	16/2	15/1	17 932	115.3	84.5	24.0	—	—	—	79.9	44.2	35.7	21.4	216.6
Pori — Björneborg	T-P	3	7/2	7/1	59 834	276.3	—	124.0	—	—	—	256.7	154.7	102.0	85.0	618.0
Porvoo — Borgå	U	1	3/4	4/2	13 407	55.1	47.3	—	—	—	—	49.8	43.8	6.0	3.0	107.9
Raabe — Brahestad	O	17	17/1	16/1	6 593	29.1	—	—	—	29.1	—	22.4	6.9	15.5	8.6	60.1
Rauma — Raumo	T-P	3	6	7/3	23 780	125.3	93.8	—	—	27.0	—	61.9	61.9	—	32.0	219.2
Riihimäki	H	4	4/1	9/5	21 421	57.5	47.0	—	—	—	—	85.0	53.2	31.8	23.0	165.5
Rovaniemi	L	20	17/2	18/2	26 142	108.9	—	9.0	—	20.0	—	81.2	23.2	58.0	44.0	234.1
Salo	T-P	2	5	6/4	12 539	61.2	58.7	—	—	—	—	47.0	37.0	10.0	10.0	118.2
Savonlinna — Nyslott	M	10	11/4	10/6	16 556	97.7	—	23.0	—	—	—	63.3	35.3	28.0	12.9	173.9
Seinäjoki	V	14	15/1	14/1	17 921	60.5	—	15.0	—	—	—	63.3	27.3	36.0	18.0	141.8
Tammisaari — Ekenäs	U	1	3/2	4/1	6 111	33.9	29.5	—	—	—	—	20.8	20.8	—	7.0	61.7
Tornio — Torneå	L	19	17/1	18/1	6 865	19.2	—	14.0	—	1.0	—	22.3	8.3	14.0	8.0	49.5
Uusikaarlepyy — Nykarleby	V	15	16/2	15/1	1 197	10.6	2.9	—	—	—	—	5.4	3.4	2.0	2.1	18.1
Uusikaupunki — Nystad	T-P	2	6	6/1	4 993	16.2	—	—	—	—	—	31.5	31.5	—	4.0	51.7
Vaasa — Vasa	V	15	16/1	15/2	46 962	185.1	—	—	—	30.0	—	245.4	139.4	106.0	37.2	467.7
Valkeakoski	H	5	10/1	8/2	15 282	67.2	61.9	—	—	—	—	52.9	32.9	20.0	20.5	140.6
Vammala	T-P	5	8	7/4	5 064	10.2	—	—	—	—	—	12.6	8.1	4.5	7.0	29.8
Varkaus	K	12	14/3	12/4	23 827	189.0	102.7	78.0	—	—	—	110.2	74.9	35.3	20.2	319.4
Yhteensä — Summa — Total					1 713 394	9 431.7	721.7	4 454.0	173.7	108.0	7 361.3	4 948.7	2 412.6	1 759.8		18 552.8
Kauppalat — Köpingar — Markel towns																
Espoo	U	1	3/3	4/4	76 857	267.6	—	100.0	—	—	—	102.1	78.1	24.0	35.0	404.7
Ikaalinen ^{s)}	T-P	5	9/1	7/2	666	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Imatra	Ky	8	12/1	10/1	35 187	190.0	—	50.0	65.0	—	—	139.8	72.7	67.1	32.8	362.6
Järvenpää	U	1	4/1	5/1	13 711	44.5	—	—	—	—	—	47.6	27.1	20.5	6.0	98.1
Karhula	Ky	7	12/2	10/3	22 367	33.8	—	—	33.8	—	—	105.0	51.0	54.0	19.8	158.6
Karjaa — Karis	U	1	3/2	4/1	5 114	17.6	14.2	—	—	—	—	9.3	9.3	—	8.0	34.9
Karkkila	U	1	4/2	5/2	5 299	28.4	—	25.0	—	—	—	26.7	16.4	10.3	5.2	60.3
Kauniainen — Grankulla	U	1	3/3	4/4	3 187	7.8	—	—	—	—	—	10.4	8.4	2.0	4.0	22.2
Kemijärvi	L	20	17/2	18/3	5 990	19.9	—	—	6.0	6.0	—	19.2	6.5	12.7	11.0	50.1
Kerava — Kervo	U	1	4/1	5/1	11 366	31.3	—	—	—	—	—	37.3	25.0	12.3	6.9	75.5
Kuusankoski	Ky	7	12/3	10/4	22 415	82.0	82.0	—	—	—	—	114.8	63.6	51.2	21.6	218.4
Lapua — Lappo	V	14	15/1	14/3	16 058	74.3	—	55.0	—	—	—	92.6	25.0	67.6	20.0	186.9
Lauritsala	Ky	8	12/1	10/2	12 603	43.5	—	—	—	—	—	33.2	33.2	—	12.1	88.8
Lieksa	P-K	11	13	11/3	4 493	26.9	—	—	15.0	—	—	18.5	8.5	10.0	3.6	49.0
Lohja — Lojo	U	1	4/2	5/1	10 392	33.9	28.3	—	—	—	—	45.7	16.6	29.1	6.0	85.6
Loimaa	T-P	2	5	6/2	6 129	43.4	41.6	—	—	—	—	13.7	8.7	5.0	7.0	64.1
Mänttä	H	5	9/1	8/2	7 028	34.3	30.4	—	—	—	—	35.2	18.0	17.2	8.2	77.7
Nokia	H	5	9/1	8/2	18 403	82.4	—	—	60.0	—	—	107.3	61.3	46.0	31.8	221.5
Nurmes	P-K	11	13	11/3	2 157	13.8	—	—	7.0	—	—	10.3	3.2	7.1	1.8	25.9
Parainen — Pargas	T-P	2	3/1	4/3	6 577	15.4	12.0	—	—	—	—	18.0	8.0	10.0	10.0	43.4

^{s)} Katso Ikaalisten mlk. — Se lk. Ikaalinen. — See Ikaalinen rural commune.

6.04 Jatk. — Forts. — Cont.

Kunta Kommun Commune	Terveydenhuoltopiirin tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of indentification of health districts	Keski- väki- luku Medelfolk- mängd population	Sairaansijat (kuntainliittöjen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijojen mukana) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderats till kommun- nernas vårdplatser enligt kommunernas vårdplatsandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)										Yhteensä Summa Total	Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Sanatoria of tuberculosis	Yhteensä Summa Total			
			Yleissairaalat Lasarett General hospitals					Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals										
			Lääni Län Province	Keskussairaalapiiriin n:o Central sjukhusdistrikt nr. Central hospital district no.	Mielisairaanhuoltopiiriin ja toimiston n:o Sinnessjukvårdsdistrikt- och byårn. Mental health district and dispensary no.	Tub. piiriin ja toimiston n:o Tub. distrikt- och byårn. Tub. district and dispensary no.	Keskussairaalat Central sjukhus General hospitals	Aluesairaalat Kretssjukhus Regional hospitals	Kaupunkien, kauppa- kuntien, köpingarnas och landskommunernas kommun	Paikallissairaalat Lokalsjukhus Local hospitals						Yhteensä Summa Total	A-sairaalat A-sjukhus Hospitals, type A	B-sairaalat B-sjukhus Hospitals, type B
										Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalalain mukaisia asemia Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen hospital law	Kunta-yhtymien tai kuntainliittöjen kommunensammanslut- ningarnas eller kom- munalförbundens kommun	Of federations of communes						
Suolahti	K-S	5 230	13/3	7 7	7 7	—	—	—	—	—	22 8	6 8	16 0	7 9	38 4			
Toijala	H	7 351	8/2	29 5	26 3	3 2	—	—	—	—	26 7	14 7	12 0	10 3	66 5			
Ylivieska	O	10 458	16/1	56 0	—	—	—	56 0	—	—	33 8	10 8	23 0	24 7	114 5			
Äänekoski	K-S	7 763	13/3	33 6	4 6	—	—	29 0	—	—	24 8	6 8	18 0	9 9	68 3			
Yhteensä — Summa — Total		316 801		1 217 6	498 1	211 7	315 0	186 8	6 0	—	1 094 8	579 7	515 1	303 6	2 616 0			
Maalaiskunnat — Landskommuner Rural communes																		
Ahlainen	T-P	2 704	7/1	6 3	1 3	—	—	—	—	—	9 3	6 3	3 0	7 0	22 6			
Aitolahti	H	2 090	8/2	6 6	6 6	—	—	—	—	—	5 0	2 0	3 0	1 0	12 6			
Alahärmä	V	5 442	14/3	6 7	6 7	—	—	—	—	—	9 1	9 1	—	6 0	21 8			
Alajärvi	V	9 410	14/3	25 0	6 0	—	19 0	—	—	—	51 7	9 1	42 6	10 0	86 7			
Alastaro	T-P	4 782	6/2	15 7	1 8	13 9	—	—	—	—	13 9	9 4	4 5	11 0	40 6			
Alatornio — Nedertorneå	L	8 884	18/1	9 3	5 3	—	—	—	4 0	—	37 7	16 7	21 0	23 0	70 0			
Alaveteli — Nedervetil	V	1 753	15/1	4 3	—	4 3	—	—	—	—	4 4	3 4	1 0	2 1	10 8			
Alavieska	O	3 643	16/1	6 8	—	—	—	—	—	6 8	14 3	5 3	9 0	8 6	29 7			
Alavus — Alavo	V	11 275	14/1	40 9	10 9	—	30 0	—	—	—	53 3	10 2	43 1	13 0	107 2			
Angelniemi	T-P	993	6/4	3 2	0 9	2 3	—	—	—	—	3 2	2 2	1 0	1 0	7 4			
Anjala	Ky	6 309	10/4	8 0	—	8 0	—	—	—	—	29 3	14 0	15 3	2 6	39 9			
Antola	M	2 405	10/5	8 2	8 2	—	—	—	—	—	11 1	7 1	4 0	1 7	21 0			
Artjärvi — Artisjö	U	2 848	9/4	5 6	5 6	—	—	—	—	—	15 8	9 7	6 1	3 0	24 4			
Asikkala	H	7 727	9/4	25 0	—	—	25 0	—	—	—	40 4	28 4	12 0	7 0	72 4			
Askainen — Villnäs	T-P	1 008	6/1	1 8	1 8	—	—	—	—	—	4 3	4 3	—	1 0	7 1			
Askola	U	3 775	5/1	12 1	3 4	8 7	—	—	—	—	20 0	11 8	8 2	0 9	33 0			
Aura	T-P	2 566	6/2	5 3	1 8	1 0	—	—	—	2 5	7 4	4 4	3 0	2 0	14 7			
Bergö	V	6 71	15/2	1 7	1 7	—	—	—	—	—	2 1	1 1	1 0	1 4	5 2			
Björköby	V	538	15/2	1 1	1 1	—	—	—	—	—	2 1	1 1	1 0	0 7	3 9			
Bromarv	U	1 803	4/1	9 9	1 2	8 7	—	—	—	—	12 6	12 6	—	3 0	25 5			

Brändö	A	21	18	19	704	3.2	3.2	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	1.0	7.4
Dragsfjärd	T-P	2	3/1	4/3	4 361	8.6	2.6	6.0	—	—	—	18.1	17.1	1.0	7.0	33.7
Eckerö	A	21	18	19	803	3.3	3.3	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	1.0	7.5
Elmaki	Ky	7	12/3	10/4	8 711	45.1	—	24.1	21.0	—	—	35.6	15.1	20.5	6.0	86.7
Eno	P-K	11	13	11/2	11 041	48.3	15.3	—	33.0	—	—	9.5	9.5	—	13.4	71.2
Enonkoski	M	10	11/4	10/6	2 855	10.4	10.4	—	—	—	—	10.1	7.1	3.0	2.6	23.1
Enontekiö	L	20	17/2	18/2	2 566	21.7	2.7	—	—	19.0	—	6.1	1.9	4.2	2.0	29.8
Eräjärv	H	5	9/1	8/2	1 720	2.7	2.7	—	—	—	—	7.1	4.1	3.0	3.1	12.9
Eura	T-P	3	6	7/3	6 897	12.2	6.5	5.7	—	—	—	21.7	21.7	—	11.0	44.9
Eurajoki	T-P	3	6	7/3	5 448	13.5	7.8	5.7	—	—	—	17.4	17.4	—	13.0	43.9
Evijärvi	V	14	15/1	14/4	3 984	19.4	2.4	—	17.0	—	—	26.4	6.8	19.6	5.0	50.8
Finström	A	21	18	19	1 741	9.7	9.7	—	—	—	—	6.5	5.5	1.0	2.0	18.2
Föglö	A	21	18	19	912	3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	8.5
Geta	A	21	18	19	554	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	1.0	6.4
Haapajarvi	O	16	17/4	16/1	9 133	25.7	—	—	20.0	5.7	—	38.1	13.1	25.0	16.1	79.9
Haapasaari — Aspö	Ky	7	12/1	10/3	127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haapavesi	O	17	17/4	16/2	8 311	10.9	—	—	8.0	2.9	—	16.3	9.3	7.0	16.1	43.3
Hailuoto — Karlö	O	17	17/1	17/2	1 254	—	—	—	—	—	—	9.4	2.8	6.6	2.0	11.4
Hailikko	T-P	2	5	6/4	6 814	24.1	1.8	22.3	—	—	—	34.5	18.5	16.0	6.0	64.6
Halsua	V	16	15/1	14/4	2 070	3.5	—	—	—	3.5	—	3.4	3.4	—	2.0	8.9
Hammarland	A	21	18	19	1 164	6.5	6.5	—	—	—	—	5.4	4.4	1.0	1.0	12.9
Hankasalmi	K-S	13	14/1	13/2	8 728	20.8	16.9	3.9	—	—	—	44.9	19.3	25.6	12.8	78.5
Harjavalta	T-P	3	7/1	7/1	7 846	12.9	12.9	—	—	—	—	22.7	14.7	8.0	17.0	52.6
Hartola	M	6	11/2	13/2	6 167	30.0	—	—	30.0	—	—	13.1	11.1	2.0	7.9	51.0
Hattula	H	4	10/1	9/1	6 732	12.3	12.3	—	—	—	—	47.7	22.7	25.0	9.0	69.0
Hauho	H	4	10/1	9/1	5 498	12.0	7.7	4.3	—	—	—	32.0	17.0	15.0	9.0	53.0
Haukipudas	O	17	17/1	17/2	10 178	—	—	—	—	—	—	50.1	15.8	34.3	17.0	67.1
Haukivuori	M	9	11/3	10/5	4 521	11.7	6.5	5.2	—	—	—	23.1	10.1	13.0	3.9	38.7
Hausjärvi	H	4	4/1	9/5	8 596	23.3	4.8	18.0	—	0.5	—	33.5	23.2	10.3	12.0	68.8
Heinolan mlk. — Heinola lk	M	6	11/2	9/4	5 538	—	—	—	—	—	—	24.2	21.2	3.0	7.0	31.2
Heinävesi	M	11	11/3	11/1	8 780	29.2	8.5	2.7	18.0	—	—	40.7	20.2	20.5	9.8	79.7
Helsingin mlk. — Helsingē lk.	U	1	4/2	5/1	59 103	166.7	111.7	—	55.0	—	—	86.6	46.6	40.0	25.6	278.9
Hittinen — Httis	T-P	2	3/1	4/3	768	2.9	0.9	2.0	—	—	—	4.6	4.6	—	2.0	9.5
Himanka	V	16	15/1	14/4	3 254	3.0	—	—	—	3.0	—	18.1	6.8	11.3	4.0	25.1
Hinnerjoki	T-P	2	6	7/3	1 583	3.2	0.9	2.3	—	—	—	7.6	7.6	—	3.0	13.8
Hirvensalmi	M	9	11/1	10/5	4 601	25.8	9.8	—	16.0	—	—	19.1	14.1	5.0	4.3	49.2
Hollola	H	6	10/2	9/4	9 882	26.0	0.7	—	—	26.0	—	50.2	18.2	32.0	10.0	86.2
Honkajoki	T-P	3	7/1	7/2	3 339	4.7	0.7	—	—	4.0	—	8.2	4.2	4.0	8.0	20.9
Honkilahti	T-P	3	6	7/3	1 697	4.1	0.7	3.4	—	—	—	5.4	5.4	—	3.0	12.5
Houtskari — Houtskär	T-P	2	3/1	4/3	1 055	2.9	0.9	2.0	—	—	—	4.6	4.6	—	2.0	9.5
Huitinen	T-P	3	8	7/4	9 561	31.2	3.2	—	—	28.0	—	53.1	29.5	23.6	18.0	102.3
Humpilla	H	2	10/3	9/2	3 231	10.5	0.9	9.6	—	—	—	14.7	14.7	—	1) 6.0	31.2
Hyrynsalmi	O	18	17/3	17/3	5 937	20.0	—	—	—	—	20.0	7.4	7.4	12.6	7.0	47.0
Hyvinkään mlk. — Hyvinge lk.	U	1	4/1	5/2	7 002	28.3	4.4	—	14.0	9.9	—	31.7	15.3	16.4	3.5	63.5
Hämeenkyrö — Tavastkyro	T-P	5	8	7/4	10 643	36.8	15.8	—	21.0	—	—	38.4	14.8	23.6	20.0	95.2

1) Näistä 4 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 4 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 4 beds in other tuberculosis institutions.

Kunta Kommun Commune	Terveydenhuollipiirien tunnusnumerot Indentifieringsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of indentifieration of health districts		Keskiväki- väki- luku Medelfolk- ning Mean population	Sairaussijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaussijat lisätty kuntien sairaussijoihin kuntien sairaussijojen mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderats till kommun- ernas vårdplatser enligt kommunernas värdepåtsandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)													
	Lääni Län Province	Keskussairaala- piiri n:o Centralsjukhusdistriktnr. Central hospital district no.		Mellisaairaala- piiri n:o Sjunde sjukhusdistriktnr. Mental health district and dispensary no.	Tub. piiri ja toimiston n:o Tub. distrikt- och byrånr. TB district and dispensary no.	Yleissairaalat Lasarett General hospitals					Mielisaairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals					Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Sanatoria of tuberculosis	Yhteensä Summa Total
						Niistä — Därav — Of which					Yhteensä Summa Total						
						Keskussairaalat Centralsjukhus	Aluesairaalat Kretssjukhus	Kaupunkien, kauppa- löiden ja maalais- kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Of communes	Kuntainliittojen kommunsammanlut- ningarnas eller kom- munalförbundens Of federations of communes	Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalalaisten mukaisia asemia Kommunala sjukhusen utanför lagen om sjukhusen Communal hospitals outside hospital law	Keskussairaalat Centralsjukhus	Aluesairaalat Kretssjukhus	Kaupunkien, kauppa- löiden ja maalais- kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Of communes	Kuntainliittojen kommunsammanlut- ningarnas eller kom- munalförbundens Of federations of communes	Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalalaisten mukaisia asemia Kommunala sjukhusen utanför lagen om sjukhusen Communal hospitals outside hospital law		
Li	O	17	17/1	17/2	5 950	—	—	—	—	—	29.3	9.3	20.0	9.0	38.3		
Isälmen mlk. — Isalmi lk.	Ku	12	12/3	12/3	13 721	42.9	5.5	37.4	—	—	29.3	18.2	—	12.2	73.3		
Itä	Ky	6	12/3	10/4	9 386	42.2	—	6.2	—	—	76.9	8.9	68.0	7.8	126.9		
Ikaalisten mlk. — Ikaalinen lk. 1)	T-P	5	9/1	7/2	8 521	27.9	7.9	—	36.0	—	33.5	16.3	17.2	20.0	81.4		
Ilmajoki	V	14	15/1	14/1	13 219	17.3	15.2	2.1	20.0	—	63.2	20.5	42.7	15.0	95.5		
Ilomantsi	P-K	11	13	11/2	12 820	50.5	20.5	—	30.0	—	56.3	15.9	40.4	14.3	121.1		
Inari — Enare	L	20	17/2	18/2	7 930	47.0	10.0	—	—	37.0	20.2	6.5	13.7	17.0	84.2		
Ino	T-P	2	3/1	4/3	409	2.9	0.9	2.0	—	—	2.1	1.1	1.0	1.0	6.0		
Inkoo — Ingå	U	1	3/2	4/1	3 724	24.2	3.4	8.8	12.0	—	12.8	12.8	—	6.0	43.0		
Isajoki — Stora	V	14	15/1	14/2	4 748	23.7	1.2	8.5	14.0	—	26.6	8.0	18.6	7.0	57.3		
Isokyrö — Storkyro	V	15	15/1	14/1	6 545	13.3	13.3	—	—	—	30.2	10.2	20.0	8.0	51.5		
Jaala	Ky	7	12/3	10/4	3 210	12.4	—	12.4	—	—	24.5	14.3	10.2	4.3	41.2		
Jalasjärvi	V	14	15/1	14/2	12 347	40.6	14.6	—	26.0	—	51.6	21.6	30.0	16.0	108.2		
Janakkala	H	4	10/1	9/1	13 227	53.1	19.1	4.0	30.0	—	60.6	30.6	30.0	17.0	130.7		
Jepua — Jeppo	V	15	16/2	15/1	1 654	7.3	1.1	2.9	—	—	7.8	6.8	1.0	4.1	19.2		
Jokioinen	H	2	10/3	9/2	5 632	45.8	1.8	14.0	30.0	—	15.9	15.9	—	2) 7.0	68.7		
Jomala	A	21	18	19	2 030	9.7	9.7	—	—	—	10.7	7.7	3.0	2.0	22.4		
Joroinen	M	10	11/3	10/5	7 364	26.6	6.0	6.6	14.0	—	38.7	18.2	20.5	6.0	71.3		
Joutsa	K-S	13	11/2	13/2	5 440	24.1	3.1	—	21.0	—	9.1	7.1	2.0	6.9	40.1		
Joutseno	Ky	8	12/1	10/1	11 133	32.5	22.5	—	—	—	50.5	28.1	22.4	10.4	93.4		
Juankoski	Ku	12	14/1	12/2	2 816	17.4	1.4	—	16.0	—	16.8	11.8	5.0	3.0	37.2		
Jurva	V	14	15/1	14/2	5 971	8.1	6.0	2.1	—	—	29.8	9.1	20.7	7.0	44.9		
Juuka	P-K	11	13	11/3	10 629	39.9	11.9	—	20.0	8.0	35.9	10.6	25.3	15.2	91.0		
Juupajoki	H	5	9/1	8/2	3 262	10.9	7.9	3.0	—	—	16.4	9.4	7.0	7.2	34.5		
Juva — Joekas	M	9	11/1	10/5	11 657	99.4	24.4	—	75.0	—	23.2	20.2	3.0	6.0	128.6		
Jyväskylän mlk. — Jyväskylä lk. Jämsjärvi	K-S T-P	13 3	15/2 7/1	13/2 7/2	19 994 3 435	64.1 6.9	43.1 1.9	— —	21.0 —	— —	105.8 13.4	22.7 7.4	83.1 6.0	39.5 8.0	209.4 28.3		

4) Sairansijat yhteisiä Ikaalisten kauppalan kanssa. — Gemensamma vårdplatser med köpingen Ikaalinen. — Beds are with Ikaalinen urban commune in common.

²⁾ Näistä 5 sairaansijaa muissa tub.tautokissa. — Av dessa 5 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 5 beds in other tuberculosis institutions.

Jämsä	K-S	13	15/2	13/1	12 735	49.7	7.7	—	42.0	—	—	56.2	13.6	42.6	15.8	121.7
Jämsänkoski	K-S	13	15/2	13/1	6 259	25.2	6.2	—	19.0	—	—	28.9	10.2	18.7	9.9	64.0
Jäppilä	M	9	11/3	13/2	2 457	11.2	3.3	7.9	—	—	—	13.3	6.1	7.2	4.9	29.4
Kaarina — S:t Karins	T-P	2	5	6/1	9 323	8.7	8.7	—	—	—	—	32.9	22.9	10.0	7.0	48.6
Kaarlela — Karleby	V	16	16/2	15/1	7 420	8.6	—	8.6	—	—	—	19.6	13.6	6.0	4.1	32.3
Kaavi	Ku	12	14/1	12/2	6 490	23.8	2.8	—	21.0	—	—	26.8	11.8	15.0	5.1	55.7
Kajaanin mlk. — Kajaani lk.	O	18	17/3	17/3	10 433	3.2	—	—	—	3.2	—	34.1	9.9	24.2	10.0	47.3
Kakkertä	T-P	2	5	6/1	704	0.9	0.9	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	1.0	5.1
Kalajoki	O	16	17/4	16/1	7 297	19.0	—	—	—	19.0	—	22.5	6.5	16.0	14.8	56.3
Kalanti	T-P	2	6	6/1	3 310	5.7	0.9	—	—	4.8	—	17.4	17.4	—	3.0	26.1
Kalvola	H	4	10/1	9/1	4 322	8.9	5.7	3.2	—	—	—	21.1	9.1	12.0	6.0	36.0
Kangasala	H	5	9/2	8/2	13 783	32.6	25.1	7.5	—	—	—	65.5	25.5	40.0	20.5	118.6
Kangaslampi	M	10	11/3	10/6	2 684	7.3	6.0	1.3	—	—	—	14.3	6.1	8.2	1.7	23.3
Kangasniemi	M	9	11/1	13/2	9 865	56.6	19.6	—	37.0	—	—	17.1	12.1	5.0	15.8	89.5
Kankaanpää	T-P	3	7/1	7/2	12 555	37.6	11.6	—	—	26.0	—	42.1	23.1	20.0	24.0	103.7
Kannonkoski	K-S	13	15/2	13/3	3 403	10.8	3.1	—	—	7.7	—	11.3	2.3	9.0	6.9	29.0
Kannus	V	16	15/1	14/4	5 613	23.0	—	—	23.0	—	—	23.5	8.0	15.5	8.0	54.5
Karjoki — Bötom	V	14	15/1	14/2	2 746	9.7	1.2	8.5	—	—	—	16.8	3.4	13.4	3.0	29.5
Karainen	T-P	2	5	6/2	2 458	4.5	3.4	1.1	—	—	—	11.7	8.7	3.0	2.0	18.2
Karjaan mlk. — Karis lk.	U	1	3/2	4/1	2 703	11.0	2.2	8.8	—	—	—	10.5	10.5	—	4.0	25.5
Karjala	T-P	2	6	6/1	1 261	1.8	1.8	—	—	—	—	4.3	4.3	—	2.0	8.1
Karjalohja — Karislojo	U	1	4/2	5/1	1 943	7.3	2.2	5.1	—	—	—	11.8	6.0	5.8	0.9	20.0
Karkku	T-P	5	8	7/4	2 904	8.9	2.7	—	—	6.2	—	18.7	10.8	7.9	7.0	34.6
Karstula	K-S	13	15/2	13/3	7 249	16.0	4.6	—	—	11.4	—	37.4	11.4	26.0	14.8	68.2
Kartula	Ku	12	14/3	12/2	4 715	11.0	11.0	—	—	—	—	15.7	10.7	5.0	6.1	32.8
Karuna	T-P	2	5	6/2	1 072	1.8	1.8	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	7.1
Karunki	L	19	17/1	18/1	2 524	3.1	2.1	—	—	—	1.0	10.7	3.7	7.0	7.0	20.8
Karvia	T-P	3	7/1	7/2	4 562	6.9	1.9	—	—	5.0	—	13.4	7.4	6.0	11.0	31.3
Kauhajoki	V	14	15/1	14/2	15 805	49.0	17.0	—	32.0	—	—	84.1	22.7	61.4	19.0	152.1
Kauhava	V	14	15/1	14/3	9 549	20.9	10.9	—	10.0	—	—	52.1	17.1	35.0	13.0	86.0
Kaustinen — Kaustby	V	16	15/1	14/4	3 733	9.2	—	—	—	9.2	—	4.5	4.5	—	5.0	18.7
Kauvatsa	T-P	3	8	7/4	2 280	3.9	1.9	—	—	2.0	—	13.5	6.7	6.8	6.0	23.4
Kekyä	T-P	3	8	7/4	2 858	3.9	1.9	—	—	2.0	—	12.3	6.7	5.6	5.0	21.2
Keitele	Ku	12	14/2	12/2	4 351	17.8	2.8	—	15.0	—	—	26.5	8.5	18.0	5.1	49.4
Kemijärven mlk. — Kemijärvi lk.	L	20	17/2	18/3	9 939	25.9	7.9	—	—	—	6.0	26.2	8.3	17.9	22.0	74.1
Kemin mlk. — Kemi lk.	L	19	17/1	18/1	5 973	8.4	7.4	—	—	12.0	1.0	21.3	9.3	12.0	11.0	40.7
Kemiö — Kimto	T-P	2	3/1	4/3	4 661	13.8	3.4	10.4	—	—	—	24.7	21.7	3.0	10.0	48.5
Kempele	O	17	17/1	17/1	3 079	—	—	—	—	—	—	12.6	3.7	8.9	3.0	15.6
Kerimäki	M	10	11/4	10/6	7 377	34.4	22.4	—	12.0	—	—	22.2	17.2	5.0	6.9	63.5
Kestliä	O	17	17/1	16/2	3 330	—	—	—	—	—	—	15.3	3.7	11.6	6.2	21.5
Kesälahti	P-K	10	13	11/1	4 129	10.4	10.4	—	—	—	—	5.3	5.3	—	7.1	22.8
Keuruu	K-S	13	15/2	13/1	12 308	53.2	6.2	—	47.0	—	—	49.4	6.8	42.6	17.8	120.4
Kihniö	T-P	5	9/1	7/2	3 761	25.7	2.7	—	23.0	—	—	15.3	6.1	9.2	9.0	50.0
Kiintelysvaara	P-K	11	13	11/2	3 639	10.2	10.2	—	—	—	—	17.4	5.3	12.1	4.5	32.1
Kiukala	T-P	2	5	6/4	2 916	9.1	0.9	8.2	—	—	—	11.6	7.6	4.0	3.0	23.7
Kiikka	T-P	5	8	7/4	3 391	8.9	2.7	—	—	6.2	—	19.8	10.8	9.0	8.0	36.7
Kiukoinen	T-P	3	8	7/4	2 211	1.9	1.9	—	—	—	—	9.6	4.0	5.6	6.0	17.5
Kiminki	O	17	17/1	17/2	2 653	—	—	—	—	—	—	12.6	3.7	8.9	4.0	16.6

Kunta Kommun Commune	Län Province	Terveysthuoltojärjestelmän Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of identification of health districts	Keskiväki- luku Medelfolk- mängd Mean population	Sairaalsijat (kuntainliittojen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaalsijat lisätty kuntien sairaalsijoihin kuntien sairaalsijojen mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunanslutningarnas sjukhus adderats till kommun- bernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)										Yhteensä Summa Total																																																																																																																																																																																																																																																																					
				Yleissairaalat General hospitals				Mielissairaalat Mental hospitals				Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Sanatoria of tuberculosis	Yhteensä Summa Total																																																																																																																																																																																																																																																																						
				Keskussairaalat Central hospitals	Alue- sairaalat Regional hospitals	Kaupunkien, kauppa- kuntien ja maalais- kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Kuntayhtymien tai kuntaliittojen Of communes	Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalain mukaisia asemia Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen Kommunala sjukhus utanför hospital law	Mielissairaalat Mental hospitals																																																																																																																																																																																																																																																																											
								A-sairaalat A-sjukhus Hospitals, type A	B-sairaalat B-sjukhus Hospitals, type B																																																																																																																																																																																																																																																																										
Kunta Kommun Commune	Province	Central hospital district no.	Mental health district and dispensary no.	Tub. district and dispensary no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.	Central hospital district no.

Kuopion mlk. — Kuopio lk.	Ku	12	14/3	12/1	8 619	16.5	16.5	—	—	—	—	40.8	20.3	20.5	9.1	66.4
Kuorevesi	H	5	9/1	13/1	3 563	14.9	2.7	12.2	—	—	—	18.2	8.2	10.0	4.9	38.0
Kuortane	V	14	15/1	14/3	5 921	7.2	7.2	—	—	—	—	28.0	8.0	20.0	6.0	41.2
Kurikka	V	14	15/1	14/2	11 323	71.1	11.5	10.6	49.0	—	—	52.1	17.1	35.0	13.0	136.2
Kuru	H	5	9/1	8/2	4 657	9.2	9.2	—	—	—	—	28.6	10.2	18.4	6.2	44.0
Kustavi — Gustavs	T-P	2	6	6/1	1 618	1.8	1.8	—	—	—	—	8.7	8.7	—	2.0	12.5
Kuusamo	O	17	17/1	17/4	20 642	65.0	—	—	—	65.0	—	34.4	16.7	17.7	25.0	124.4
Kuusjoki	T-P	2	5	6/4	2 380	6.8	0.9	5.9	—	—	—	6.4	4.4	2.0	3.0	16.2
Kuusjärvi	P-K	11	13	11/1	10 992	58.6	25.6	—	33.0	—	—	12.7	12.7	—	12.5	83.8
Kylmäkoski	H	5	10/1	9/2	3 506	10.3	9.2	1.1	—	—	—	24.5	12.5	12.0	1) 7.0	41.8
Kymi — Kymmene	Ky	7	12/2	10/3	4 546	11.2	—	—	—	11.2	—	24.5	11.5	13.0	6.0	41.7
Kyyjärvi	K-S	13	15/2	13/3	2 837	5.3	1.5	—	—	3.8	—	8.3	2.3	6.0	4.0	17.6
Kälviä	V	16	15/1	14/4	4 140	2.0	—	—	—	2.0	—	16.0	8.0	8.0	4.0	22.0
Kärkölä	H	6	10/2	9/4	5 251	11.0	—	2.0	—	9.0	—	27.1	17.1	10.0	5.0	43.1
Kärsämäki	O	17	17/4	16/1	4 934	1.4	—	—	—	1.4	—	9.6	4.6	5.0	9.9	20.9
Kökar	A	21	18	19	497	3.2	3.2	—	—	—	—	2.2	2.2	—	1.0	6.4
Köyliö — Kjulo	T-P	3	7/1	7/3	4 056	5.8	2.6	3.2	—	—	—	13.5	9.5	4.0	8.0	27.3
Lahia	V	15	15/1	14/1	7 471	18.8	18.8	—	—	—	—	23.6	13.6	10.0	8.0	50.4
Latila	T-P	2	6	6/1	8 444	23.4	3.4	—	20.0	—	—	36.9	36.9	—	7.0	67.3
Lammi	H	4	10/1	9/1	6 668	13.2	3.7	—	—	9.5	—	32.0	17.0	15.0	8.0	53.2
Lapinjärvi — Lappträsk	U	1	3/4	4/2	4 468	13.9	4.4	—	—	9.5	—	11.6	11.6	—	2.0	27.5
Lapinlahti	Ku	12	14/2	12/3	9 490	24.6	22.1	2.5	—	—	—	15.0	15.0	—	9.1	48.7
Lappajärvi	V	14	15/1	14/3	5 277	25.8	1.8	—	—	24.0	—	37.9	9.1	28.8	8.0	71.7
Lappee	Ky	8	12/1	10/2	11 926	30.0	30.0	—	—	—	—	25.5	25.5	—	10.4	65.9
Lappi	T-P	3	6	7/3	3 325	8.7	0.7	8.0	—	—	—	15.2	15.2	—	8.0	31.9
Lapväärti — Lappfjärd	V	15	16/1	15/3	4 287	18.8	3.4	6.4	—	9.0	—	30.8	11.4	19.4	7.6	57.2
Laukaa	K-S	13	15/2	13/1	14 438	54.7	7.7	—	47.0	—	—	64.8	14.8	50.0	19.7	139.2
Lavia	T-P	3	8	7/2	4 133	5.2	3.2	—	—	2.0	—	20.7	9.4	11.3	11.0	36.9
Lehtimäki	V	14	15/1	14/1	2 906	1.8	1.8	—	—	—	—	6.8	6.8	—	2.0	10.6
Leivonmäki	K-S	13	11/2	13/2	2 368	6.2	6.2	—	—	—	—	8.0	3.0	5.0	2.0	16.2
Lemi	Ky	8	12/1	10/2	3 212	7.5	7.5	—	—	—	—	17.9	17.9	—	2.6	28.0
Lemland	A	21	18	19	795	3.2	3.2	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	1.0	8.5
Lempäälä	H	5	9/2	8/2	11 647	29.0	23.7	5.3	—	—	—	40.4	18.4	22.0	15.4	84.8
Lemu	T-P	2	6	6/1	833	0.9	0.9	—	—	—	—	3.3	3.3	—	1.0	5.2
Leppävirta	Ku	12	14/2	12/4	14 260	69.7	9.7	—	60.0	—	—	93.5	32.1	61.4	10.1	173.3
Lestijärvi	V	16	15/1	14/4	1 701	—	—	—	—	—	—	6.1	1.1	5.0	2.0	8.1
Lieto	T-P	2	5	6/2	7 936	8.0	8.0	—	—	—	—	24.1	13.1	11.0	6.0	38.1
Liljendal	U	1	3/4	4/2	1 662	6.9	1.2	—	—	5.7	—	8.6	4.6	4.0	1.0	16.5
Liminka	O	17	17/1	17/1	3 878	—	—	—	—	—	—	4.6	4.6	—	5.0	9.6
Liperi — Libelits	P-K	11	13	11/1	11 982	46.5	20.5	—	26.0	—	—	52.1	11.7	40.4	11.6	110.2
Lohjan mlk. — Lojo lk.	U	1	4/2	5/1	11 639	51.1	6.6	24.5	20.0	—	—	64.3	23.6	40.7	9.9	125.3
Lohtaja	V	16	15/1	14/4	3 323	3.0	—	—	—	3.0	—	11.7	5.7	6.0	3.0	17.7
Loimaan mlk. — Loimaa lk.	T-P	2	5	6/2	6 603	22.1	1.8	20.3	—	—	—	18.2	15.2	3.0	16.0	56.3
Lokalahti	T-P	2	6	6/1	1 403	2.1	0.9	—	—	1.2	—	7.6	7.6	—	1.0	10.7
Loppi	H	4	4/2	9/5	8 036	33.9	2.9	4.0	27.0	—	—	38.6	23.2	15.4	11.0	83.5

¹⁾ Nähtä 3 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 3 vårdplatser i övriga tub.lärrättningar. — Of those 3 beds in other tuberculosis institutions.

²⁾ Nähtä 2 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 2 vårdplatser i övriga tub.lärrättningar. — Of those 2 beds in other tuberculosis institutions.

Kunta Kommun Commune	Län Län Province	Terveystieteiden tunnusnumerot Identifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of identification of health districts	Keski- väki- luku Medelfolk- mängd Mean popula- tion	Sairaalsijat (kuntainliittöjen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaalsijat lisätty kuntien sairaalsijoihin kuntien sairaalsijaoikeuksien mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbunden och kommunsammanlutningarnas sjukhus adderats till kommun- nernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)														
				Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Mielissairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals													
					Nistää — Därav — Of which	Aluesairaalat Kretssjukhus Regional hospitals	Keskussairaalat Centralsjukhus Central hospitals	Yhteensä Summa Total	Kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Käupunkien, kauppa- kuntien ja maalais- kuntien	Kuntayhtymien tai Of communes	Kuntainliittöjen kommunalsammanslut- ningarnas eller kom- munalförbundens Of federations of communes	Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalain mukaisia asemia Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen Kommunal hospitals outside hospital law	Yhteensä Summa Total	Nistää Därav Of which	A-sairaalat Hospitals, type A	B-sairaalat Hospitals, type B	Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Sanatoria of tuberculosis	Yhteensä Summa Total
K-S	13	11/2	13/2	2 014	4.6	4.6	4.6	4.6	—	—	—	—	7.0	3.0	4.0	4.0	15.6	
Luhanka	O	17	17/1	1 816	—	—	—	—	—	—	—	—	1.9	1.9	—	2.0	3.9	
Lumijoki	A	21	18	339	3.2	3.2	3.2	3.2	—	—	—	—	1.1	1.1	—	—	4.3	
Lumparland	H	5	9/2	3 836	5.0	3.9	3.9	5.0	1.1	—	—	—	25.2	9.2	16.0	7.2	37.4	
Luopioinen	V	15	16/2	2 550	11.1	1.1	1.1	11.1	10.0	—	—	—	9.9	7.9	2.0	4.1	25.1	
Luoto — Larsmo																		
Luumäki	Ky	8	12/1	7 338	16.5	16.5	16.5	16.5	—	—	—	—	15.3	15.3	—	4.3	36.1	
Luvia	T-P	3	7/2	2 803	2.6	2.6	2.6	2.6	—	—	—	—	10.4	7.4	3.0	6.0	19.0	
Längelmäki	H	5	9/1	3 644	9.2	9.2	9.2	9.2	—	—	—	—	25.5	10.5	15.0	6.2	40.9	
Maalahti — Malaks	V	15	16/1	3 487	10.2	10.2	10.2	10.2	—	—	—	—	16.2	10.2	6.0	6.9	33.3	
Maaninka	Ku	12	14/1	6 052	9.7	9.7	9.7	9.7	—	—	—	—	30.1	15.0	15.1	6.1	45.9	
Maaria — S:t Marie	T-P	2	5	3 066	2.6	2.6	2.6	2.6	—	—	—	—	4.3	3.3	1.0	2.0	8.9	
Maksamaa — Maksmo	V	15	16/1	1 888	3.4	3.4	3.4	3.4	—	—	—	—	4.3	2.3	2.0	1.4	9.1	
Marttila	T-P	2	5	2 788	4.4	4.4	4.4	4.4	—	—	—	—	11.7	8.7	3.0	2.0	18.1	
Masku	T-P	2	6	2 209	2.6	2.6	2.6	2.6	—	—	—	—	7.6	7.6	—	2.0	12.2	
Mellilä	T-P	2	5	2 287	7.3	0.9	0.9	7.3	6.4	—	—	—	4.3	3.3	1.0	6.0	17.6	
Merijärvi	O	17	17/4	2 082	4.1	—	—	4.1	—	—	—	—	6.9	1.9	5.0	6.2	17.2	
Merikarvia	T-P	3	7/1	5 783	16.6	2.6	2.6	16.6	12.0	—	—	—	18.4	8.4	10.0	10.0	45.0	
Merimasku	T-P	2	6	743	1.8	1.8	1.8	1.8	—	—	—	—	3.2	3.2	—	1.0	6.0	
Metsämaa	T-P	2	8	1 544	7.3	0.9	0.9	7.3	6.4	—	—	—	6.2	4.0	2.2	2.0	15.5	
Miehikkälä	Ky	7	12/1	4 690	—	—	—	—	—	—	—	—	8.9	8.9	—	5.2	14.1	
Mietoinen	T-P	2	6	1 903	1.8	1.8	1.8	1.8	—	—	—	—	7.6	7.6	—	2.0	11.4	
Mikkelin mlk. — S:t Michels lk.	M	9	11/1	13 315	47.3	47.3	47.3	47.3	—	—	—	—	64.3	34.3	30.0	7.8	119.4	
Mouhijärvi	T-P	5	8	3 878	13.2	9.2	9.2	13.2	—	—	—	—	16.2	9.4	6.8	9.0	38.4	
Muhos	O	17	17/1	7 981	—	—	—	—	—	—	—	—	21.6	8.3	13.3	16.0	37.6	
Multia	K-S	13	15/2	3 936	7.7	7.7	7.7	7.7	—	—	—	—	21.4	6.8	14.6	9.9	39.0	
Munsala	V	15	16/2	2 633	12.1	2.3	2.3	12.1	4.3	—	—	—	14.1	9.1	5.0	3.5	29.7	
Muonio	L	20	17/2	3 192	21.1	4.1	4.1	21.1	17.0	—	—	—	10.9	5.6	5.3	4.0	36.0	
Mustasaari — Korsholm	V	15	16/1	7 568	19.3	19.3	19.3	19.3	—	—	—	—	26.6	21.6	5.0	8.3	54.2	
Muurame	K-S	13	15/2	3 090	6.2	6.2	6.2	6.2	—	—	—	—	10.7	3.4	7.3	6.9	23.8	
Muurla	T-P	2	5	1 592	6.8	0.9	0.9	6.8	5.9	—	—	—	6.4	4.4	2.0	2.0	15.2	

Muuruvesi	Ku	12	14/1	12/2	3 994	8.3	8.3	—	—	—	—	18.5	8.5	10.0	4.0	30.8
Mynämäki — Virmo	T-P	2	6	6/1	4 984	6.2	6.2	—	—	—	—	18.4	18.4	—	4.0	28.6
Myrskylä — Mörskom	U	1	4/2	5/1	2 663	4.7	3.4	1.3	—	—	—	7.5	2.4	5.1	1.7	13.9
Mäntsälä	U	1	4/1	5/1	10 517	26.2	21.3	—	—	—	—	43.3	27.9	15.4	6.9	76.4
Mäntyharju	M	9	11/1	10/5	9 702	39.8	22.8	—	17.0	—	—	23.2	18.2	5.0	6.9	69.9
Nakkila	T-P	3	7/1	7/1	6 302	7.8	7.8	—	—	—	—	26.7	14.7	12.0	12.0	46.5
Nastola	H	6	10/2	9/4	7 877	19.0	—	—	—	19.0	—	10.2	10.2	—	7.0	36.2
Nauvo — Nagn	T-P	2	3/1	4/3	1 842	5.8	1.8	4.0	—	—	—	—	5.1	1.1	4.0	3.0
Nilsä	Ku	12	14/1	12/1	8 827	20.7	20.7	—	—	—	—	38.2	18.2	20.0	10.1	69.0
Nivala	O	16	17/4	16/1	11 375	46.8	—	—	34.0	12.8	—	27.6	12.6	15.0	32.1	106.5
Noormarkku — Noormark	T-P	3	7/2	7/1	4 505	16.9	3.9	—	—	13.0	—	12.5	10.5	2.0	9.0	38.4
Nousiainen	T-P	2	6	6/1	3 173	3.5	3.5	—	—	—	—	10.9	10.9	—	3.0	17.4
Nuijamaa	Ky	8	12/1	10/2	1 526	4.5	4.5	—	—	—	—	5.1	5.1	—	2.6	12.2
Nuumi	U	1	4/2	5/1	3 394	8.5	3.4	5.1	—	—	—	22.3	11.8	10.5	3.4	34.2
Nurmeksen mlk. — Nurmes lk. ..	P-K	11	13	11/3	11 853	36.5	8.5	—	—	28.0	—	47.6	23.3	24.3	18.8	102.9
Nurmijärvi	U	1	4/2	5/2	14 410	54.7	7.8	—	37.0	9.9	—	57.3	31.7	25.6	15.6	127.6
Nurmo	V	14	15/1	14/1	4 588	4.8	4.8	—	—	—	—	25.0	11.4	13.6	4.0	33.8
Närpiö — Närpes	V	15	16/1	15/3	7 489	41.7	5.7	—	36.0	—	—	56.0	28.3	27.7	11.7	109.4
Oravainen — Oravais	V	15	16/1	15/1	2 709	9.7	6.8	2.9	—	—	—	12.2	10.2	2.0	4.8	26.7
Orimattila	U	6	4/1	9/4	12 856	61.0	—	—	61.0	—	—	52.6	21.8	30.8	13.0	126.6
Oripää	T-P	2	5	6/2	1 892	6.2	0.9	5.3	—	—	—	6.3	4.3	2.0	2.0	14.5
Orivesi	H	5	9/1	8/2	8 074	55.9	11.9	—	44.0	—	—	40.3	16.3	24.0	13.3	109.5
Oulainen	O	17	17/4	16/2	8 105	20.2	—	—	—	20.2	—	23.3	8.3	15.0	23.5	67.0
Oulunsalo	O	17	17/1	17/1	1 848	—	—	—	—	—	—	9.4	2.8	6.6	3.0	12.4
Paattinen	T-P	2	5	6/2	1 826	2.5	2.5	—	—	—	—	5.2	2.2	3.0	1.0	8.7
Paavola	O	17	17/1	16/2	5 242	—	—	—	—	—	—	26.5	6.5	20.0	13.6	40.1
Padasjoki	H	6	10/2	9/4	5 567	11.0	—	—	11.0	—	—	9.1	9.1	—	7.0	27.1
Paimio — Pemar	T-P	2	5	6/2	6 158	10.4	8.0	2.4	—	—	—	17.9	10.9	7.0	7.0	35.3
Paltamo	O	18	17/3	17/3	7 150	3.2	—	—	—	3.2	—	19.8	9.3	10.5	9.0	32.0
Paraisten mlk. — Pargas lk.	T-P	2	3/1	4/3	3 799	8.5	2.5	6.0	—	—	—	26.1	9.1	17.0	5.0	39.6
Parikkala	Ky	10	12/1	10/6	7 432	23.0	9.0	—	14.0	—	—	16.4	15.3	1.1	6.9	46.3
Parkano	T-P	5	9/1	7/2	8 767	44.3	5.3	—	39.0	—	—	35.2	21.4	13.8	17.0	96.5
Pattijoki	O	17	17/1	16/1	2 809	5.8	—	—	—	5.8	—	11.5	3.7	7.8	4.9	22.2
Pelkosenniemi	L	20	17/2	18/3	2 703	18.0	2.0	—	—	—	16.0	7.9	3.7	4.2	8.0	33.9
Pello	L	19	17/2	18/1	7 236	35.5	5.5	—	—	—	30.0	23.2	7.4	15.8	14.0	72.7
Perho	V	16	15/1	14/4	3 756	5.8	—	—	—	5.8	—	14.8	4.5	10.3	3.0	23.6
Pernaja — Pernä	U	1	3/4	4/2	4 946	28.9	4.4	11.2	—	13.3	—	25.9	13.9	12.0	7.0	61.8
Pernio — Bjärnä	T-P	2	5	6/4	8 198	59.1	2.5	17.6	39.0	—	—	30.7	20.7	10.0	7.0	96.8
Pertteli	T-P	2	5	6/4	3 408	13.8	0.9	12.9	—	—	—	6.4	5.4	1.0	3.0	23.2
Pertunmaa	M	9	11/1	13/2	4 021	6.5	6.5	—	—	—	—	24.1	14.1	10.0	4.9	35.5
Peräseinäjoki	V	14	15/1	14/1	5 226	2.4	2.4	—	—	—	—	29.1	9.1	20.0	5.0	36.5
Petolahti — Petalaks	V	15	16/1	15/2	1 397	4.5	4.5	—	—	—	—	5.4	3.4	2.0	2.8	12.7
Pefälavesi	K-S	13	15/2	13/1	5 137	10.8	10.8	—	—	—	—	25.4	5.7	19.7	8.9	45.1
Pieksämäen mlk. — Pieksämäki lk.	M	9	11/3	13/2	7 503	36.0	4.9	31.1	—	—	—	19.1	16.1	3.0	11.8	66.9
Pielavesi	Ku	12	14/2	12/3	10 936	38.8	8.3	2.5	28.0	—	—	36.0	15.0	21.0	10.1	84.9

1) Näistä 1 sairaansijaa muissa tub.hoitoksissa. — Av dessa 1 vårdplats i övriga tub.inrättningar. — Of those 1 beds in other tuberculosis institutions.

Län Provinz	Terveystuolopitrien funnsnummerot Indentifikationsnummer för hälsovårdskretsens Number of indentification of health districts	Keski- väki- luku Medelfolk- mängd Mean population	Sairaussijat (kuntainliittöiden ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaussijat lisätty kuntien sairaussijoihin kuntien sairaussijojen mukana) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbunden och kommunsammanslutningarnas sjukhus adderats till kommun- nernas vårdplatsantal enligt kommunernas vårdplatsandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)										Yhteensä Summa Total			
			Yleissairaalat Lasarett General hospitals					Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals								
			Niistä — Därav — Of which					Niistä Därav Of which								
			Keskussairaalat Centralsjukhus Central hospitals	Aluesairaalat Kretssjukhus Regional hospitals	Kaupunkien, kauppa- kuntien ja maalais- kuntien Städer, köpingar och landskommunernas Kommunalförbunden tai Kuntayhtymien tai Kommunsammanslut- ningarnas eller kom- munalförbundens Of federations of communes	Kunnalliset sairaalat, jolla ei ole sairaalain mukaisia Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen hospitals outside hospital law	Yhteensä Summa Total	A-sairaalat A-sjukhus Hospitals, type A	B-sairaalat B-sjukhus Hospitals, type B	Tuberkulosasiantorier Tuberkulosisanatoriat Sanatoria of tuberculosis						
Province																
P-K	Pielisjärvi	20 447	11/3	13	11/3	17.1	85.1	—	22.0	46.0	—	123.5	25.5	98.0	25.0	233.6
V	Pietarsaaren mlk. — Pedersöre ..	4 207	15/1	16/2	15/1	2.3	19.5	17.2	—	—	—	13.1	9.1	4.0	4.8	37.4
K-S	Pihlajavesi	1 951	13/1	15/2	13/1	1.5	1.5	—	—	—	—	8.6	3.4	5.2	4.0	14.1
K-S	Pihlupudas	8 016	13/3	15/2	13/3	6.2	48.2	—	42.0	—	—	21.8	6.8	15.0	11.8	81.8
T-P	Piikkiö — Pikkis	4 999	6/2	5	6/2	5.3	5.3	—	—	—	—	14.7	8.7	6.0	5.0	25.0
O	Piippola	1 957	16/2	17/1	16/2	—	—	—	—	—	—	9.5	2.8	6.7	6.2	15.7
V	Pirkkylä — Pörtom	2 127	15/3	16/1	15/3	7.9	12.9	—	—	—	—	8.8	6.8	2.0	3.5	25.2
H	Pirkkala	5 691	8/2	9/2	8/2	15.8	15.8	—	—	5.0	—	21.7	10.2	11.5	7.2	44.7
U	Pohja — Pojo	7 066	4/1	3/2	4/1	5.6	29.7	24.1	—	—	—	24.4	24.4	—	10.0	64.1
H	Pohjaslahti	1 460	8/2	9/1	8/2	1.3	5.4	4.1	—	—	—	7.6	4.1	3.5	1.0	14.0
P-K	Polvijärvi	8 580	11/2	13	11/2	25.6	25.6	—	—	—	—	37.7	7.4	30.3	14.3	77.6
T-P	Pomarkku — Pärnå	3 637	7/2	7/1	7/2	2.6	10.6	—	—	8.0	—	7.3	6.3	1.0	8.0	25.9
T-P	Porin mlk. — Björneborgs lk.	8 774	7/1	7/2	7/1	3.2	3.2	—	—	—	—	34.2	24.2	10.0	16.0	53.4
U	Pornainen — Borgnäs	2 459	5/1	4/1	5/1	2.2	5.9	3.7	—	—	—	12.2	7.1	5.1	0.9	19.0
U	Porvoon mlk. — Borgå lk.	15 431	4/2	3/4	4/2	11.2	62.3	51.1	—	—	—	62.0	60.0	2.0	5.0	129.3
L	Posio	7 550	18/2	17/2	18/2	13.9	39.9	—	—	—	26.0	14.9	6.5	8.4	19.0	73.8
O	Pudasjärvi	15 509	17/2	17/1	17/2	—	38.0	—	—	—	38.0	70.7	18.6	52.1	23.0	131.7
U	Pukila	2 224	5/1	4/1	5/1	5.0	7.2	5.0	—	—	—	10.1	6.0	4.1	0.9	18.2
O	Pulkila	2 356	16/2	17/1	16/2	—	—	—	—	—	—	11.7	2.8	8.9	4.9	16.6
M	Punkaharju	4 008	10/6	11/4	10/6	13.4	13.4	—	—	—	—	15.1	8.1	7.0	3.4	31.9
T-P	Punkalaidun	6 572	7/4	8	7/4	1.8	21.3	10.7	—	—	—	31.4	13.4	18.0	15.0	67.7
O	Puolanka	7 249	17/2	17/3	17/2	—	31.6	—	—	1.6	—	25.1	9.3	15.8	6.0	62.7
V	Purmo	1 987	15/1	16/2	15/1	1.1	8.2	7.1	—	—	30.0	9.9	7.9	2.0	4.1	22.2
U	Pusula	3 410	5/2	4/2	5/2	4.4	8.3	3.9	—	—	—	19.9	10.6	9.3	2.6	30.8
M	Puumala	5 110	10/6	11/1	10/6	8.0	24.0	—	16.0	—	—	29.1	16.1	13.0	3.4	56.5
Ky	Pyhtää — Pyttis	5 263	12/2	12/2	10/3	—	—	—	—	—	—	26.3	15.3	11.0	2.6	28.9
O	Pyhäjoki	4 120	16/1	17/4	16/1	—	5.9	—	—	5.9	—	16.4	6.4	10.0	12.4	34.7
O	Pyhäjärvi Ol.	9 665	16/1	17/4	16/1	—	15.5	11.2	—	4.3	—	11.4	7.4	4.0	21.0	47.9
U	Pyhäjärvi Ul.	3 243	5/2	4/2	5/2	6.6	6.6	—	—	—	—	15.8	9.7	6.1	3.4	25.8
T-P	Pyhämaa	936	6/1	6	6/1	0.9	2.1	—	—	1.2	—	3.2	3.2	—	1.0	6.3

Kunta Kommun Commune	Terveystuokopijien tunnusnumerot Indentifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of indentification of health districts	Keski- väki- luku Medelfolk- mängd Mean popula- tion	Sairaansijat (kuntainliittöjen ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaansijat lisätty kuntien sairaansijoihin kuntien sairaansijaosustuksen mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbundens och kommunanslutningarnas sjukhus adderats till kommu- nernas vårdplatserna) enligt kommunernas vårdplatsandelar Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)										Yhteensä Summa Total	Tuberkulosasiantolat Sanatoria of tuberculosis				
			Yleissairaalat Lasarett General hospitals					Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals										
			Lääni Province	Keskussairaalapiirin n:o Centralsjukhusdistriktnr.	Mielisairaanhuoltopiirin n:o Sinnessjukvårdsdistriktnr. och byännr.	Mental health district and dispensary no.	Tub.piirin ja toimiston n:o Tub.district and dispensary no.	Yhteensä Summa Total	Keskussairaalat Centralsjukhus	Aluesairaalat Krets sjukhus	Kaupunkien, kauppa- löiden ja maalais- kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Of communes	Kuntayhtymien tai kuntainliittöjen Kommunammanslut- ningarnas eller kom- munalförbundens Of federations of communes			Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalain mukaisia Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen Communal hospitals outside hospital law	Yhteensä Summa Total	Niistä Däruv Of which	
																	A-sairaalat A-sjukhus Hospitals, type A	B-sairaalat B-sjukhus Hospitals, type B
Simo	19	17/1	18/1	6.3	5.3	—	—	—	—	—	1.0	15.4	7.4	8.0	8.0	29.7		
Simpele	8	12/1	10/1	8.0	6.0	—	—	—	—	—	—	15.8	10.2	5.6	2.6	26.4		
Sipoo — Sibbo	1	3/4	4/2	24.9	11.2	13.7	—	—	—	—	—	30.1	29.1	1.0	6.0	61.0		
Sippola	7	12/3	10/4	72.0	—	72.0	—	—	—	—	—	72.8	42.1	30.7	9.5	154.3		
Sjuncio — Sjundeå	1	3/3	4/4	11.4	4.4	7.0	—	—	—	—	—	13.5	10.5	3.0	4.0	28.9		
Snappertuna	1	3/2	4/1	9.9	1.2	8.7	—	—	—	—	—	5.7	5.7	—	2.0	17.6		
Sodankylä	20	17/2	18/1	42.0	10.0	—	—	—	—	—	32.0	32.1	12.1	20.0	22.0	96.1		
Soini	14	15/1	14/1	1.8	1.8	—	—	—	—	—	—	18.9	4.5	14.4	5.0	25.7		
Somerniemi	2	5	6/4	4.3	1.8	2.5	—	—	—	—	—	6.3	4.3	2.0	2.0	14.6		
Somero	2	5	6/4	45.7	5.3	2.4	38.0	—	—	—	—	46.3	28.3	18.0	14.0	106.0		
Sonkajärvi	12	14/2	12/3	25.3	4.1	21.2	—	—	—	—	—	36.2	18.2	18.0	11.1	72.6		
Sotkamo	18	17/3	17/3	4.8	—	—	—	—	—	—	—	16.7	16.7	—	15.0	36.5		
Sottunga	21	18	19	233	3.2	—	—	—	—	—	—	1.0	1.0	—	—	4.2		
Sulkava	10	11/4	10/6	6 235	19.4	—	—	—	—	—	—	22.1	14.1	8.0	6.0	47.5		
Sulva — Solv	15	16/1	15/2	2 699	8.5	—	—	—	—	—	—	13.1	9.1	4.0	3.5	25.1		
Sumainen	13	15/2	13/3	2 197	4.6	—	—	—	—	—	—	11.1	1.1	10.0	3.0	18.7		
Sund	21	18	19	1 097	3.2	—	—	—	—	—	—	5.3	3.3	2.0	1.0	9.5		
Suodenjoki	5	8	7/4	2 476	7.9	—	—	—	—	—	—	10.8	4.0	6.8	5.0	25.7		
Suomeniemi	9	12/1	10/5	1 670	3.3	—	—	—	—	—	—	6.4	6.4	—	1.7	11.4		
Suomusjärvi	2	5	6/4	1 843	6.8	5.9	—	—	—	—	—	6.3	4.3	2.0	2.0	15.1		
Suomussalmi	18	17/3	17/3	15 825	28.0	—	—	—	—	—	28.0	51.8	26.5	25.3	11.0	90.8		
Suonenjoki	12	14/3	12/2	10 483	41.9	6.5	23.0	—	—	—	—	49.8	17.1	32.7	10.1	101.8		
Suoniemi	5	8	7/4	1 838	5.3	—	—	—	—	—	—	13.7	8.1	5.6	5.0	27.0		
Sysmä	6	11/2	13/2	8 336	12.0	—	12.0	—	—	—	—	27.1	16.1	11.0	15.8	54.9		
Säkylä	3	7/1	7/3	4 904	7.9	5.3	—	—	—	—	—	14.4	8.4	6.0	6.0	28.3		
Särkisalo — Finby	2	5	6/4	1 393	4.4	3.5	—	—	—	—	—	6.3	4.3	2.0	2.0	12.7		
Säyneinen	12	14/1	12/2	2 490	4.1	—	—	—	—	—	—	16.5	8.5	8.0	2.0	22.6		
Säynätsalo	13	15/2	13/1	3 051	7.7	—	—	—	—	—	—	11.7	3.4	8.3	7.9	27.3		
Sääksmäki	5	10/1	9/1	4 865	13.4	10.7	—	—	—	—	—	21.6	13.6	8.0	6.0	41.0		
Sääminki	10	11/4	10/6	12 257	44.8	—	—	—	—	—	—	37.2	27.2	10.0	10.4	92.4		

Taipalsaari.....	Ky	8	12/1	10/2	3 258	7.5	7.5	—	—	—	—	15.3	15.3	—	1.7	24.5
Taivalkoski.....	O	17	17/1	17/2	6 382	24.0	—	—	—	—	24.0	24.4	5.6	18.8	9.0	57.4
Taivassalo — Tövsala	T-P	2	6	6/1	2 452	3.0	1.8	—	1.2	—	—	9.8	9.8	—	2.0	14.8
Tammela.....	H	4	10/3	9/2	6 933	26.6	3.7	22.9	—	—	—	42.0	17.0	25.0	11.0	79.6
Tammisaaren mlk. — Ekenäs lk.	U	1	3/2	4/1	2 457	12.0	2.2	9.8	—	—	—	7.1	7.1	—	2.0	21.1
Tarvasjoki.....	T-P	2	5	6/2	2 043	2.5	2.5	—	—	—	—	7.4	5.4	2.0	2.0	11.9
Teerijärvi — Terjärv	V	15	16/2	15/1	2 581	9.7	1.1	8.6	—	—	—	8.8	6.8	2.0	5.5	24.0
Teisko.....	H	5	9/1	8/2	3 370	10.5	10.5	—	—	—	—	20.2	8.2	12.0	8.2	38.9
Temmes.....	O	17	17/1	17/1	855	—	—	—	—	—	—	1.8	1.8	—	1.0	2.8
Tenholan — Tenala	U	1	3/2	4/1	3 397	19.7	2.2	17.5	—	—	—	23.0	23.0	—	7.0	49.7
Tervo.....	Ku	12	14/1	12/2	3 448	6.9	6.9	—	—	—	—	13.5	8.5	5.0	4.0	24.4
Tervola.....	L	19	17/2	18/1	7 436	25.2	4.2	—	—	18.0	—	23.4	7.4	16.0	17.0	65.6
Teuva — Östermark	V	14	15/1	14/2	8 290	10.4	7.2	3.2	—	—	3.0	44.2	8.0	36.2	10.0	64.6
Tiukka — Tjock	V	15	16/1	15/3	983	5.2	1.1	1.1	3.0	—	—	6.5	2.3	4.2	3.5	15.2
Tohmajärvi.....	P-K	11	13	11/1	8 752	25.6	25.6	—	—	—	—	7.4	7.4	—	7.1	40.1
Toholampi.....	V	16	15/1	14/4	4 510	20.0	—	—	—	20.0	—	16.8	6.8	10.0	6.0	42.8
Toivakka.....	K-S	13	15/2	13/2	3 082	6.1	6.1	—	—	—	—	4.4	2.3	2.1	4.9	15.4
Tottijärvi.....	H	5	9/1	8/2	1 195	4.7	2.7	—	—	—	—	5.5	2.0	3.5	2.0	12.2
Tuulos.....	H	4	10/1	9/1	2 015	5.1	2.9	—	2.2	—	—	11.8	6.8	5.0	3.0	19.9
Tuopovaara.....	P-K	11	13	11/2	5 175	15.3	15.3	—	—	—	—	27.7	9.5	18.2	4.5	47.5
Tuusniemi.....	Ku	12	14/1	12/2	6 329	11.0	11.0	—	—	—	—	23.8	11.8	12.0	5.1	39.9
Tuusula — Tusby	U	1	4/1	5/1	15 244	47.0	44.5	—	2.5	—	—	57.4	31.8	25.6	7.8	112.2
Tyrnävä.....	O	17	17/1	17/1	3 564	—	—	—	—	—	—	4.6	4.6	—	6.0	10.6
Tyrvåntö.....	H	4	10/1	9/1	1 798	5.0	2.9	2.1	—	—	—	12.9	7.9	5.0	3.0	20.9
Tyrvää.....	T-P	5	8	7/4	7 922	17.9	6.6	—	11.3	—	—	27.8	18.8	9.0	16.0	61.7
Töysä.....	V	14	15/1	14/1	3 944	1.8	1.8	—	—	—	—	6.8	6.8	—	5.0	13.6
Ullava.....	V	16	15/1	14/4	1 393	—	—	—	—	—	—	5.3	2.3	3.0	2.0	7.3
Ullvila — Ulvsby	T-P	3	7/2	7/1	7 651	15.5	15.5	—	—	—	—	23.7	13.7	10.0	11.0	50.2
Urjala.....	H	5	10/1	9/2	8 389	24.7	9.2	2.5	—	13.0	—	42.0	17.0	25.0	4) 10.0	76.7
Uskela.....	T-P	2	5	6/4	3 093	12.6	0.9	11.7	—	—	—	6.3	4.3	2.0	3.0	21.9
Utajärvi.....	O	17	17/1	17/2	5 503	—	—	—	—	—	—	8.7	6.5	2.2	9.0	17.7
Utsjoki.....	L	20	17/2	18/2	1 336	1.4	1.4	—	—	—	—	3.9	1.8	2.1	2.0	7.3
Uudenkaarlepyyn mlk. — Nykarleby lk.	V	15	16/2	15/1	2 305	13.2	2.3	4.3	6.6	—	—	6.5	4.5	2.0	4.1	23.8
Uudenkaup. mlk. — Nystads lk.	T-P	2	6	6/1	923	2.1	0.9	—	1.2	—	—	6.5	6.5	—	1.0	9.6
Uukuniemi.....	Ky	10	12/1	10/6	1 233	4.5	4.5	—	—	—	—	4.8	2.6	2.2	1.7	11.0
Uurainen.....	K-S	13	15/2	13/3	3 372	6.1	6.1	—	—	—	—	14.4	3.4	11.0	4.9	25.4
Vaala.....	O	18	17/1	17/2	6 937	—	—	—	—	—	—	27.4	7.4	20.0	9.0	36.4
Vahto.....	T-P	2	5	6/2	1 122	0.9	0.9	—	—	—	—	3.2	2.2	1.0	1.0	5.1
Valkeala.....	Ky	7	12/3	10/4	13 159	36.5	—	36.5	—	—	—	75.4	34.5	40.9	10.4	122.3
Valtimo.....	P-K	11	13	11/3	5 980	14.9	5.1	—	9.8	—	—	21.5	5.3	16.2	5.4	41.8
Vampula.....	T-P	2	7/1	7/4	3 018	7.3	0.9	6.4	—	—	—	13.3	9.3	4.0	7.0	27.6
Vanaja.....	H	4	10/1	9/1	6 658	7.7	7.7	—	—	—	—	28.2	18.2	10.0	7.0	42.9
Varpaisjärvi.....	Ku	12	14/2	12/3	5 292	11.0	11.0	—	—	—	—	31.0	15.0	16.0	5.1	47.1
Vehkalahti.....	Ky	7	12/1	10/3	11 777	—	—	—	—	—	—	19.1	19.1	—	8.6	27.7
Vehmaa.....	T-P	2	6	6/1	3 742	6.6	1.8	—	4.8	—	—	15.2	15.2	—	4.0	25.8

1) Näistä 32 sairaansijaa teollisuuslaitosten omistuksessa. — Av dessa tillhör 32 vårdplatser industrinrättningar. — Of those 32 beds in the ownership of factories.

2) Näistä 3 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 3 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 3 beds in other tuberculosis institutions.

3) Näistä 7 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 7 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 7 beds in other tuberculosis institutions.

4) Näistä 6 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 6 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 6 beds in other tuberculosis institutions.

6.04 Jatk. — Forts. — Cont.

Kunta Kommun Commune	Län Province	Terveystieteiden tunnusnumero Indentifikationsnummer för hälsovårdsdistrikten Number of indentification of health districts				Keskiväki- väki- Medelfolk- mängd Mean population	Sairaalsijat (kuntaliittöiden ja kuntayhtymien sairaaloiden jakamattomat sairaalsijat lisätty kuntien sairaalsijoihin kuntien sairaalsijojen mukaan) Vårdplatser (de odelade vårdplatserna i kommunalförbunden och kommunammanslutningarnas sjukhus adderats till kommunernas vårdplatser enligt kommunernas vårdplansandelar) Beds (the undivided beds in hospitals of federations of communes added to beds of communes according to their share of beds)										Yhteensä Summa Total	
		Keskussairaalanapiiritin n:o Central hospital district no.	Mielisairaalanhoitopiirin ja toimiston n:o Mental health district and dispensary no.	Tub. piiriin ja toimiston n:o Tub district and dispensary no.	Yleissairaalat Lasarett General hospitals													
					Niistä — Därav — Of which													
					Keskussairaalat Central hospitals		Aluesairaalat Regional hospitals	Kaupunkien, kauppa- löiden ja maalais- kuntien Städernas, köpingarnas och landskommunernas Kuntayhtymien tai Kommunammanslut- ningarnas eller kom- munalförbundens Kommunernas Kunnalliset sairaalat, joi- lla ei ole sairaalajäl- keä Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen Communal hospitals outside hospital law	Yhteensä Summa Total	A-sairaalat Hospitals, type A	B-sairaalat Hospitals, type B	Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Sanatoria of tuberculosis						
Vehmersalmi	Ku	12	14/3	12/2	8,3	8,3	—	—	—	—	—	17,5	8,5	9,0	5,1	30,9		
Velkua	T-P	2	6	6/1	0,9	0,9	—	—	—	—	—	1,1	1,1	—	1,0	3,0		
Vesanto	Ku	12	14/1	12/2	9,7	9,7	—	—	—	—	—	22,9	10,7	12,2	6,1	38,7		
Vesilähti	H	5	9/2	8/2	11,6	11,6	1,1	—	—	—	—	42,4	15,7	26,7	12,3	66,3		
Veteli — Vetil	V	16	15/1	14/4	11,5	11,5	—	—	—	11,5	—	4,5	4,5	—	5,0	21,0		
Vieremä	Ku	12	14/2	12/3	21,5	21,5	18,7	—	—	—	—	16,1	16,1	—	8,1	45,7		
Vihanti	O	17	17/1	16/2	7,8	7,8	—	—	—	7,8	—	17,6	6,5	11,1	12,3	37,7		
Vihhti	U	1	4/2	5/2	11,38	60,1	3,9	45,0	—	—	—	71,4	26,1	45,3	7,8	139,3		
Viala	H	5	9/2	8/2	12,4	12,4	3,2	—	—	—	—	17,3	11,3	6,0	9,2	38,9		
Vitasaari	K-S	13	15/2	13/3	39,2	39,2	—	30,0	—	—	—	48,0	8,0	40,0	20,7	107,9		
Viljakkala	T-P	5	8	7/4	5,3	5,3	—	—	—	—	—	8,9	6,7	2,2	6,0	20,2		
Vilppula	H	5	9/1	8/2	27,6	27,6	22,3	—	—	—	—	33,6	15,6	18,0	9,2	70,4		
Vimpeli — Vindala	V	14	15/1	14/3	11,0	11,0	3,0	—	—	8,0	—	29,5	6,8	22,7	5,0	45,5		
Virolahti	Ky	7	12/1	10/3	14,0	14,0	—	14,0	—	—	—	12,8	12,8	—	6,9	33,7		
Virrat — Viridis	V	5	15/1	8/2	42,5	42,5	—	32,0	—	—	—	59,3	19,3	40,0	16,4	118,2		
Virtasalmi	M	9	11/3	10/5	11,1	11,1	3,3	—	—	—	—	14,3	7,1	7,2	1,7	27,1		
Vuolijoki	O	18	17/3	17/3	1,6	1,6	—	—	—	1,6	—	15,5	5,0	10,5	7,0	24,1		
Vårdö	A	21	18	19	3,2	3,2	—	—	—	—	—	2,1	1,1	1,0	1,0	6,3		
Vähäkyrö — Lillkyro	V	15	15/1	14/1	10,2	10,2	—	—	—	—	—	21,7	9,1	12,6	4,0	35,9		
Värtsilä	P-K	11	13	11/1	5,1	5,1	—	—	—	—	—	3,2	3,2	—	2,7	11,0		
Västankjär	T-P	2	3/1	4/3	2,9	2,9	2,0	—	—	—	—	4,3	2,3	2,0	2,0	9,2		
Vöyri — Vörå	V	15	16/1	15/2	13,1	13,1	2,9	—	—	—	—	28,8	23,8	5,0	7,6	49,5		
Vihärmä	V	14	15/1	14/3	3,6	3,6	—	—	—	—	—	5,7	5,7	—	2,0	11,3		
Yli-Ii	O	17	17/1	17/2	—	—	—	—	—	—	—	14,8	3,7	11,1	5,0	19,8		
Ylikiminki	O	17	17/1	17/2	—	—	—	—	—	—	—	17,8	5,6	12,2	4,0	21,8		
Ylimarkku — Övermark	V	15	16/1	15/3	13,4	13,4	—	—	—	10,0	—	14,0	5,7	8,3	3,4	30,8		
Ylistaro	V	14	15/1	14/1	9,2	9,2	—	—	—	—	—	42,7	13,6	29,1	8,0	59,9		
Ylitornio — Övertorneå	L	19	17/2	18/1	28,0	28,0	—	14,0	—	—	—	35,9	13,9	22,0	20,0	83,9		
Ylämaa	Ky	8	12/1	10/2	6,0	6,0	—	—	—	—	—	8,9	8,9	—	1,7	16,6		
Yläne	T-P	2	6	6/2	9,1	9,1	3,2	—	—	5,0	—	15,2	15,2	—	3,0	27,3		

	H	5	9/1	8/2	8 971	11.9	11.9	—	—	—	—	47.8	16.8	31.0	11.3	71.0
Ylöjärvi	II	2	8	9/2	4 051	13.5	1.8	11.7	—	—	—	22.4	13.4	9.0	1)	43.9
Ypäjä	V	14	15/1	14/1	8 182	19.4	2.4	—	—	—	—	50.3	13.6	36.7	8.0	77.7
Ähtäri	V	15	16/2	15/1	2 319	9.7	1.1	8.6	17.0	—	—	6.5	4.5	2.0	4.1	20.3
Ähtävä — Esse	K-S	13	15/2	13/3	3 038	4.6	4.6	—	—	—	—	14.5	4.5	10.0	4.9	24.0
Äänekosken mlk. — Äänekoski lk.																
Öja	V	15	16/2	15/1	651	4.0	1.1	2.9	—	—	—	2.3	2.3	—	0.7	7.0
Yhteensä — Summa — Total					2 581 507	7 622.7	2 773.6	1 182.6	2 283.0	763.5	620.0	10 073.9	5 072.6	5 001.3	3 466.6	21 163.2
Kaikki yhteensä ²⁾ — Total					4 611 702	18 272.0	7 246.0	2 116.0	7 052.0	1 124.0	734.0	18 530.0	10 601.0	7 929.0	5 530.0	42 332.0

¹⁾ Näistä 4 sairaansijaa muissa tub.laitoksissa. — Av dessa 4 vårdplatser i övriga tub.inrättningar. — Of those 4 beds in other tuberculosis institutions.

²⁾ Valtion ja yksityisten sairaaloiden sairaansijojen lukumäärä. — Exklusive vårdplatser, vilka tillhör statens och privata sjukhus. — Excluding state and private-owned beds.

6.05 Sairaaloiden henkilöstö 31. 12. 1965
Sjukhusens personal den 31. 12. 1965
Personnel at hospitals on 31. 12. 1965

Henkilöstö Personnel	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Niistä Därav Of which		Mielisairaalat Sinnessjukhus Mental hospitals	Tuberkuloosiparantolat Tuberkulossanatorier Tuberculosis sanatoria	Laitossairaalat ¹⁾ Inrättningsanstalts sjukhus ¹⁾ Hospitals of institutions ¹⁾	Yhteensä Summa Total	Personal
		Yliopistolliset keskussairaalat Universitetscentralsjukhus University central hospitals	Keskussairaalat Centralsjukhus Central hospitals					
Lääkärit — Physicians	1 872	486	364	246	116	95	2 329	Läkare
Sairaanhoitajat — Nurses	6 494	1 304	1 540	1 097	425	467	8 483	Sjuksköterskor
Kättilöt — Midwives	752	46	186	—	—	—	752	Barnmorskor
Koulutettu apuhoitohenkilöstö — Trained auxiliary nursing personnel	5 278	953	1 108	3 590	411	930	10 209	Skolad hjälpvårdspersonal
Apuhoitajat — Practical nurses	3 010	567	456	9	302	531	3 852	Hjälpsköterskor
Askarteluohjaajat — Occupational therapists	36	2	4	255	3	65	359	Arbetsterapeuter
Laboratoriohoitajat ja -apulaiset — Laboratory technicians	402	82	123	15	23	13	453	Laboratoriesköterskor o. -biträden
Lastenhoitajat — Children's nurses	1 263	170	417	3	38	41	1 345	Barnsköterskor
Lääkintävoimistelijat — Physiothera- pists	208	39	35	13	22	31	274	Medikalgymnaster
Mielisairaanhoitajat — Psychiatric attendants	104	15	—	3 266	5	54	3 429	Sinnessjukvårdare
Röntgenhoitajat ja -apulaiset — Radiographers	243	73	71	7	18	9	277	Röntgensköterskor och -biträden
Muu koulutettu apuhoitohenkilöstö — Other trained auxiliary nursing per- sonnel	12	5	2	22	—	186	220	Övrig skolad hjälpvårdspersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — Farma- ceutical personnel	105	27	31	14	12	8	139	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — Do- mestic and clerical staff	11 010	2 174	2 441	3 484	1 472	1 306	17 272	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — Others ²⁾	134	38	17	44	14	38	230	Övriga ²⁾
Yhteensä — Total	25 645	5 028	5 687	8 475	2 450	2 844	39 414	Summa
1964	23 405	4 133	4 047	8 076	2 553	2 805	36 839	1964
100 sairaansijaa kohti — Per 100 vårdplatser Per 100 beds								
Lääkärit — Physicians	8.1	17.9	8.0	1.3	2.1	2.4	4.5	Läkare
Sairaanhoitajat ja kättilöt — Nurses and midwives	31.3	49.8	38.1	5.7	7.7	11.6	17.8	Sjuksköterskor och barnmorskor
Koulutettu apuhoitohenkilöstö — Trai- ned auxiliary nursing personnel ...	22.8	35.2	24.4	18.8	7.4	23.1	19.7	Skolad hjälpvårdspersonal
Farmaseuttinen henkilöstö — Farma- ceutical personnel	0.4	1.0	0.7	0.1	0.2	0.2	0.3	Farmaceutisk personal
Talous- ja toimistohenkilöstö — Do- mestic and clerical staff	47.6	80.2	53.8	18.2	26.6	32.4	33.3	Ekonomi- och kontorspersonal
Muut — Others ²⁾	0.6	1.4	0.4	0.2	0.3	0.9	0.5	Övriga ²⁾
Henkilöstö yhteensä — Total personnel	110.8	185.5	125.4	44.3	44.3	70.6	76.1	Hela personalen
1964	106.6	156.1	128.8	43.3	44.4	73.3	73.4	1964

¹⁾ Laitossairaalaluetteloon merkittyjen sairaaloiden henkilöstö. — De i inrättningsanstalts sjukhusförteckning upptagna sjukhusens personal. — Personnel at hospitals, which are included in the list of hospitals of institutions.

²⁾ Muut — Övriga — Others:

Hammaslääkäri — Tandläkare. — Dentist.

Kemisti. — Kemist. — Chemist.

Fyysikko. — Fysiker. — Physicist.

Psykologit. — Psykologer. — Psychologists.

Pappi. — Präst. — Priest.

Kansakoulunopettaja. — Folkskolelärare. — Primary school teacher.

Voimistelunopettaja. — Gymnastiklärare. — Teacher of gymnastics.

6.11 Yleissairaalat ja niiden toiminta keskussairaalapireittään vuonna 1965
Lasarettens och deras verksamhet centralsjukhusdistriktsvis under år 1965
General hospitals and their services by central hospital district in 1965

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Ownership ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijojen Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
1		Helsingin yliopistollinen keskussairaalaapiiri — Helsingfors universitetssjukhusdistrikt — University central hospital district of Helsinki			
1 B		Kätilöopisto (Hki) — Barnmorskeinstitutet (Hfors)	284	11 533	96 895
2		Helsingin yliopistollinen keskussairaala — Helsingfors universitetssjukhus ²⁾	2 141	53 221	729 238
4		Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	142	3 258	47 445
4		Lohjan seudun aluesairaala	76	2 380	23 568
4		Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	140	2 699	36 227
5 A		Auroran sairaala (Hki) — Aurora sjukhus (Hfors)	396	8 444	129 091
5 A		Hangö stads sjukhus — Hangon kaupunginsairaala	33	884	10 648
5 A		Kivelän sairaala (Hki) — Stengårds sjukhus (Hfors)	459	7 001	157 273
5 A		Malmin sairaala (Hki) — Malmis sjukhus (Hfors)	181	3 210	58 005
5 A		Marian sairaala (Hki) — Maria sjukhus (Hfors)	398	6 596	138 374
5 B		Espoon kauppalan paikallissairaala — Esbo köpings lokalsjukhus ..	100	1 644	29 910
5 B		Karkkilan kauppalansairaala	25	542	8 776
5 C		Helsingin mlk:n paikallissairaala (Hki) — Helsingfors lokalsjukhus (Hfors)	55	962	19 430
5 C		Hyvinkään mlk:n sairaala	14	491	5 601
5 C		Ingå lokala sjukhus — Inkoon paikallissairaala	12	104	3 174
5 C		Nurmijärven kunnan paikallissairaala	37	1 045	12 640
5 C		Vihdin kunnansairaala	45	1 078	17 465
5 C		Virkkalan sairaala (Lohjan mlk.) — Virkby sjukhus (Lojo lk.)	20	158	5 778
5 D		Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Loviisa) ⁴⁾	81.5	3 860	29 757
5 D		Hyvinkään seudun sairaala (avattu — öppnad 1. 1. 65) ³⁾	70.3	1 310	17 183
7 a		Aivovammasairaala (Hki) — Hjärninvalidsjukhuset (Hfors)	90	997	29 772
7 a		Allergiasairaala (Hki) — Allergisjukhuset (Hfors)	75	868	19 301
7 a		Prof. O. A. Boijen sairaala (Hki) — Prof. O. A. Boijes sjukhus (Hfors)	29	2 085	9 181
7 a		Eira sjukhus (Hfors) — Eiran sairaala (Hki)	64	1 743	14 255
7 a		Helsingin Diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors	155	4 556	50 636
7 a		Helsingin Lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ⁵⁾	62.5	370	21 031
7 a		Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Hki) — Invalidstiftelsens ortopediska sjukhus (Hfors)	275	2 867	80 058
7 a		Sotainvalidien Veljesliiton Kaunialan sotavammassairaala (Kauniainen) — Krigsinvalidernas Brödräförbunds Kauniola krigsskadesjukhus (Grankulla)	93	113	28 979
7 a		Sairaala Mehiläinen (Hki — Hfors)	127	3 738	22 578
7 a		Tri Lars Nyqvistin yksityissairaala (Hki) — Dr Lars Nyqvists privata sjukhus (Hfors)	22	268	4 446
7 a		Sairaskoti Radium (Hki) — Sjukhemmet Radium (Hfors)	93	2 539	30 302
7 a		Sanerva sairaala (Hki) — Sanerva sjukhus (Hfors)	30	611	9 109
7 a		Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaala (Hki) — Finlands Röda Kors plastisjukhus (Hfors)	30	660	9 195
7 a		Työterveyslaitoksen sairaala (Hki) — Institutets för arbetshygien sjukhus (Hfors)	35	833	13 413
7 a		Veikkolan parantola (Kirkkonummi)	70	534	20 443
7 a		Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Hki) — Salus sjukhus (Hfors)	31	955	7 867

* Piirin n:o. — Distrikt nr. — District no.

¹⁾ Omistaja. — Ägare. — Ownership.

¹⁾ Valtion. — Statens. — State-owned.

A Läänin- ja yleiset. — Läns- och allmänna. — Provincial and public.

B Muut valtion. — Övriga statens. — Other state-owned.

²⁾ Kuntainliittojen yliopistolliset keskussairaalat. — Kommunalförbundens universitetssjukhus. — University central hospitals of federations of communes.

³⁾ Kuntainliittojen keskussairaalat. — Kommunalförbundens centralsjukhus. — Central hospitals of federations of communes.

⁴⁾ Kuntainliittojen aluesairaalat. — Kommunalförbundens kretssjukhus. — Regional hospitals of federations of communes.

⁵⁾ Paikallissairaalat. — Lokala sjukhus. — Local hospitals.

A Kaupunkien. — Städernas. — Of urban communes (towns).

B Kauppaloitten. — Köpingarnas. — Of urban communes (market towns).

C Maalaiskuntien. — Landskommunernas. — Of rural communes.

D Kuntayhtymien tai kuntainliittojen. — Kommunalsammanslutningarnas eller kommunalförbundens. — Of federations of communes.

⁶⁾ Kunnalliset sairaalat, joilla ei ole sairaalalain mukaista asemaa. — Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen. — Communal hospitals outside Hospital Law.

A Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat. — Norra Finlands forna kretssjukhus. — Former regional hospitals in Northern Finland.

B Muut sairaalat. — Övriga sjukhus. — Other hospitals.

⁷⁾ Vapaaehtoisten järjestöjen ja yksityisten. — De frivilliga organisationerna och privata. — Voluntary organisations and private.

a Varsinaiset sairaalat. — Egentliga sjukhus. — Proper hospital.

²⁾ Lukuunottamatta psykiatrian klinikan 123 sairaansijaa, kts. mielisairaalat. — Exkl. psykiatriska klinikens 123 vårdplatser, se sinnessjukhusen. Excl. 123 beds of psychiatric clinic, see mental hospitals.

³⁾ Sairaalan sairaansijamäärä on 82, näistä 0.5 kuuluu piiriin n:o 4. — Sjukhusets vårdplatsantal är 82, därav 0.5 tillhör distriktet nr 4. — The number of hospital beds is 82, of which 0.5 belong to district no 4.

⁴⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 76, näistä 5.7 kuuluu piiriin n:o 7. — Sjukhusets vårdplatsantal är 76, därav 5.7 tillhör distriktet nr 7. — The number of hospital beds is 76, of which 5.7 belong to district no 7.

⁵⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 200, näistä 137.5 kuuluu piirin ulkopuolelle. — Sjukhusets vårdplatsantal är 200, därav 137.5 tillhör övriga distrikt. — The number of hospital beds is 200, of which 137.5 belong outside district.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
7 b		Helsingin ylioppilaiden terveydenhoitoaseman sairastupa — Helsingfors studenternas hälsovårdsbyråns sjukstuga	20	365	2 475
7 c		Ahtelan toipilaskoti (Sipoo)	35	360	12 088
7 c		Eiran toipilaskoti (Hki) — Eira konvalescenthem (Hfors)	34	90	11 936
7 c		Kalliomaan Kaisankoti (Espoo)	34	316	8 791
7 c		Nummelaan toipilas- ja lepokoti (Vihti)	15	115	1 824
7 d		Kuulovikaisten pienten lasten tutkimuskoti (Hki — Hfors)	5	116	206
7 d		Käpylän kuntouttamislaitos (Hki) — Rehabiliteringsinstitutet i Kottby (Hfors)	65	331	19 259
7 d		Sotainvalidien Veljesliiton Kaskisaaren kuntouttamislaitos (Hki) — Krigsinvalidernas Brödräförbunds Svedjeholmens rehabiliteringsanstalt (Hfors)	29	403	8 547
7 e		Annankoti (Hki) — Annehemmet (Hfors)	22	20	8 113
7 e		Antinkoti (Hki) — Hfors)	42	35	15 266
7 e		Sairaskoti Apollo (Hki) — Apollo sjukhem (Hfors)	55	76	21 743
7 e		Helsingin juntalainen sairaala — Judiska sjukhuset i Helsingfors ...	15	160	5 101
7 e		Kaivopuiston sairas- ja vanhainkoti (Hki) — Brunnsparkens sjuk- och ålderdomshem (Hfors)	35	79	14 327
7 e		Katajanokan sairaskoti (Hki) — Skatuddens sjukhem (Hfors)	28	47	10 418
7 e		Pakilan sairas- ja vanhainkoti (Hki — Hfors)	22	34	7 876
7 e		Sairas- ja vanhainkoti (Hki — Hfors)	17	28	6 045
7 e		Töölön sairas- ja vanhainkoti (Hki — Hfors)	31	32	10 985
7 f		Hopeaniemen kylpyparantola (Vihti)	40	779	9 206
7 g		Luontaishoitola Luontola (Vihti)	79	1 812	15 753
7 g		Söderkullan Terveyskoti (Sipoo) — Söderkulla Hälsohem (Sibbo) ..	60	611	7 303
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
7 a		Reumasäätön sairaala (Heinola) *(6)	5	26	1 752
		Yhteensä — Summa — Total	6 679.3	139 992	2 146 058
2		Turun yliopistollinen keskussairaalaapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt — University central hospital district of Turku			
2		Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus	570	21 763	207 222
4		Loimaan aluesairaala ⁶⁾	151.5	5 226	48 350
4		Salon seudun aluesairaala	175	6 187	61 322
4		Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	48	1 178	12 113
5 A		Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	589	7 837	196 887
5 C		Jokioisten kunnansairaala (avattu 1. 6. 65)	30	112	3 998
5 C		Laitilan kunnansairaala	20	799	8 355
5 C		Perniön paikallissairaala	39	685	13 077
5 C		Someron kunnansairaala	38	1 139	12 895
5 D		Pöytyän paikallissairaala (Riihikoski)	20	637	7 187
5 D		Uudenkaupungin seudun sairaala ⁷⁾	28.8	1 445	11 601
7 a		Dalsbruks sjukhus (Dragsfjärd)	12	—	—
7 a		Pargas sjukhus — Paraisten sairaala	16	261	2 879
7 a		Turun radiumkoti — Åbo radiumhem	54	794	16 747
7 a		Åbo sjukhem — Turun sairaskoti	38	863	6 644
7 f		Toivonlinnan kylpyparantola (Piikkiö)	80	418	5 652
7 g		Kiiskisen luontaisparantola (Piikkiö)	33	458	5 753
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
4		Rauman seudun aluesairaala *(3)	4.6	168	1 615
4		Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) *(4)	12.9	383	4 139
5 D		Vammalan seudun sairaala *(5)	8.8	323	2 756
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Helsingfors) *(1)	10	59	3 365
7 a		Reumasäätön sairaala (Heinola) *(6)	11	58	3 872
		Yhteensä — Summa — Total	1 989.6	50 793	636 429

b Sairastuvat lyhytaikaisia sairauksia poteville. — Sjukstugor för kortvarigt sjuka. — Nursing homes for short-term diseases.

c Toipilaskodit. — Konvalescenthem. — Convalescent homes.

d Kuntouttamislaitokset. — Rehabiliteringsinstitut. — Rehabilitation institutions.

e Sairaskodit pitkäaikaisesti sairaille. — Sjukhem för långvarigt sjuka. — Nursing homes for long-term diseases.

f Kylpylaitokset. — Badsanatorier. — Bathing establishments.

g Luontaishoitolat. — Naturkuranstalter. — Naturopathic establishments.

⁶⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 160, näistä 8.5 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 160, därav 8.5 tillhör distriktet nr 3. — The number of hospital beds is 160, of which 8.5 belong to district no 3.

⁷⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 30, näistä 1.2 kuuluu piiriin n:o 3. — Sjukhusets vårdplatsantal är 30, därav 1.2 tillhör distriktet nr 3. — The number of hospital beds is 30, of which 1.2 belong to district no 3.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja *) Ägare *) Owner- ship *)	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
3		Satakunnan keskussairaalaapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Satakunta</i>			
3		Satakunnan keskussairaala (Pori) ⁸⁾	281	7 719	83 464
4		Rauman seudun aluesairaala ⁹⁾	139.4	5 092	49 008
5 A		Porin kaupunginsairaala	124	3 895	40 771
5 C		Kokemäen kunnansairaala	36	730	7 262
5 C		Merikarvian kunnansairaala	12	207	3 591
5 D		Eva Ahlströmin sairaala (Noormarkku)	32	993	10 887
5 D		Huittisten seudun sairaala	32	1 423	12 515
5 D		Pohjois-Satakunnan sairaala (Kankaanpää)	43	1 630	14 538
6 B		Rauman kulkutautisairaala	27	36	5 267
7 a		Porin Diakonissalaitoksen sairaala ¹⁰⁾	78	2 163	28 020
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
4		Loimaan aluesairaala ¹¹⁾	8.5	293	2 711
5 D		Uudenkaupungin seudun sairaala ¹²⁾	1.2	60	483
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ¹³⁾	12	71	4 038
7 a		Reumasäätiön sairaala (Heinola) ¹⁴⁾	6	32	2 109
		Yhteensä — Summa — Total	832.1	24 344	264 664
4		Hämeenlinnan keskussairaalaapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt <i>Central hospital district of Hämeenlinna</i>			
3		Hämeenlinnan keskussairaala ¹¹⁾	182	6 305	63 840
4		Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) ¹²⁾	69.6	2 065	22 346
4		Riihimäen aluesairaala ¹³⁾	73	2 843	27 119
5 A		Hämeenlinnan kaupunginsairaala	50	656	15 526
5 A		Hämeenlinnan kaupungin synnytyssairaala	24	670	5 542
5 C		Janakkalan kunnansairaala	30	729	10 830
5 C		Lopen paikallissairaala	27	683	7 422
5 D		Lammin kl:n paikallissairaala ¹⁴⁾	11.7	254	4 077
7 b		Kiipulasäätiön sairastupa (Janakkala)	5	54	237
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
4		Valkeakosken sairaala ¹⁵⁾	9.6	305	3 280
5 D		Hyvinkään seudun sairaala ¹⁶⁾	0.5	2	18
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ¹³⁾	16	95	5 384
7 a		Reumasäätiön sairaala ¹⁴⁾ (Heinola)	4	21	1 406
		Yhteensä — Summa — Total	502.4	14 682	167 027
5		Tampereen keskussairaalaapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Tampere</i>			
3		Tampereen keskussairaala	881	30 060	329 352
4		Mäntän aluesairaala ¹⁵⁾	72	2 785	27 002
4		Valkeakosken sairaala ¹⁶⁾	100.4	3 190	34 331
5 A		Hatanpään sairaala (Tampere)	180	3 335	61 225
5 A		Marjatan sairaala (Tampere)	360	609	132 529
5 A		Pyynikin sairaala (Tampere)	120	2 526	43 803
5 C		Hämeenkyrön kunnansairaala	21	724	8 945
5 C		Ikaalisten paikallissairaala	20	622	5 617

⁸⁾ Valtion omistama Porin yleinen sairaala siirtyi kuntainliitolle 1. 7. 1965. Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 216. — Statens sjukhus, Björneborgs allmänna sjukhus, överläts den 1. 7. 1965 åt kommunalförbundet. Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 216. — State-owned Public General Hospital in Pori was transferred to federation of communes on 1. 7. 1965. Proper official number of beds is 216.

⁹⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 144, näistä 4.6 kuuluu piiriin n:o 2. — Sjukhusets vårdplatsantal är 144, därav 4.6 tillhör distriktet nr 2. — The number of hospital beds is 144, of which 4.6 belong to district no 2.

¹⁰⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 80, niistä kuntien osuuksia 40. — Sjukhusets vårdplatsantal är 80, därav är kommunernas andel 40. — The number of hospital beds is 80, of which 40 beds are in the ownership of communes.

¹¹⁾ Valtion omistama Hämeenlinnan lääninsairaala siirtyi kuntainliitolle 1. 7. 1965. Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 134. Statens sjukhus, Tavastehus läns sjukhus, överläts den 1. 7. 1965 åt kommunalförbundet. Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 134. — State-owned Provincial General Hospital in Hämeenlinna was transferred to federation of communes on 1. 7. 1965. Proper official number of beds is 134.

¹²⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 85, näistä 12.9 kuuluu piiriin n:o 2 ja 2.5 piiriin n:o 5. — Sjukhusets vårdplatsantal är 85 därav 12.9 tillhör distriktet nr 2 och 2.5 distriktet nr 5. — The number of hospital beds is 85, of which 12.9 belong to district no 2 and 2.5 to district no 5.

¹³⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 75, näistä 2 kuuluu piiriin n:o 6. — Sjukhusets vårdplatsantal är 75, därav 2 tillhör distriktet nr 6. — The number of hospital beds is 75, of which 2 belong to district no 6.

¹⁴⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 15, näistä 3.3 kuuluu piiriin n:o 6. — Sjukhusets vårdplatsantal är 15, därav 3.3 tillhör distriktet nr 6. — The number of hospital beds is 15, of which 3.3 belong to district no 6.

¹⁵⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 75, näistä 3 kuuluu piiriin n:o 13. — Sjukhusets vårdplatsantal är 75, därav 3 tillhör distriktet nr 13. — The number of hospital beds is 75, of which 3 belong to district no 13.

¹⁶⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 110, näistä 7 kuuluu piiriin n:o 4. — Sjukhusets vårdplatsantal är 110, därav 7 tillhör distriktet nr 4. — The number of hospital beds is 110, of which 7 belong to district no 4.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
	5 C	Kihniön paikallissairaala	23	807	6 701
	5 C	Oriveden kunnansairaala	44	1 264	14 161
	5 C	Parkanon paikallissairaala	39	1 279	10 698
	5 C	Ruoveden kunnansairaala	54	1 130	17 507
	5 C	Urijalan kunnansairaala	13	310	3 814
	5 C	Virtain kunnansairaala	32	1 258	12 662
	5 D	Nokian sairaala	71	2 120	20 524
	5 D	Vammalan seudun sairaala ¹⁷⁾	31.2	1 146	9 772
	7 a	Pirkanmaan sädehoitokoti (Tampere)	40	337	10 711
	7 a	Tampereen yksityissairaala	8	62	2 423
	7 d	Ikaalisten uusi kylpylä- ja kuntouttamislaitos	55	293	2 544
	7 d	Reumaliiton kuntouttamislaitos (Kangasala)	50	568	17 539
	7 e	Sairaskoti Honkala (Hämeenkyrö)	34	24	8 842
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
	4	Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa) ⁽⁴⁾	2.5	74	802
	7 a	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ⁽¹⁾	23	136	7 740
	7 a	Porin Diakonissalaitoksen sairaala ⁽³⁾	3	83	1 075
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) ⁽⁶⁾	14	74	4 921
		Yhteensä — Summa — Total	2 291.1	54 816	795 240
6		Lahden keskussairaalaapiiri — Lahtis centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Lahti			
	5 A	Heinolan kaupunginsairaala	82	1 691	23 164
	5 A	Lahden kaupunginsairaala	415	7 316	141 303
	5 C	Asikkalan kunnansairaala	25	994	8 753
	5 C	Hartolan kunnansairaala	30	904	10 828
	5 C	Iitin kunnansairaala	36	965	12 842
	5 C	Kuhmoisten paikallissairaala	20	766	7 786
	5 C	Orimattilan kunnansairaala	61	2 499	22 760
	5 C	Padasjoen paikallissairaala	11	442	4 684
	5 C	Sysmän kunnansairaala	12	710	6 823
	5 D	Hollolan, Nastolan, Kärkölan ja Kosken Hl. kunnansairaala (Lahti)	57	1 204	16 538
	7 a	Lahden Diakonissalaitoksen sairaala	124	1 748	29 071
	7 a	Lahden yksityissairaala	12	672	4 302
	7 a	Reumasäätiön sairaala (Heinola) ¹⁸⁾	248	1 319	87 381
	7 d	Sotasokeiden loma- ja kuntouttamiskoti (Heinolan mlk.) (Toimii ainoastaan kesällä — Är verksam endast om sommaren)	25	25	537
	7 g	Luontaishoitola Kauko Juntunen ja k:nit (Lahti)	15	170	1 359
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
	4	Kuusankosken aluesairaala ⁽⁷⁾	6.2	179	2 230
	4	Riihimäen aluesairaala ⁽⁴⁾	2	78	741
	5 D	Lammink. kl:n paikallissairaala ⁽⁴⁾	3.3	72	1 150
	7 a	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ⁽¹⁾	19	113	6 393
		Yhteensä — Summa — Total	1 203.5	21 867	388 645
7		Kotkan keskussairaalaapiiri — Kotka centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Kotka			
	4	Keski-Kymen sairaala (Sippola, Myllykoski) ²⁰⁾	80	2 686	25 882
	4	Kuusankosken aluesairaala ²¹⁾	203.8	5 874	73 349
	5 A	Haminan kaupunginsairaala	49	1 558	15 640
	5 A	Kotkan kaupunginsairaala	217	5 058	71 065
	5 C	Elimäen kunnansairaala	21	441	5 536
	5 C	Virolahden kunnansairaala	14	381	4 827
	5 D	Karhulan sairaala	22	829	8 347
	5 D	Kymi-Karhulan kl:n naistensairaala ja synnytyslaitos (Karhula)	23	827	6 971

¹⁷⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 40, näistä 8.8 kuuluu piiriin n:o 2. — Sjukhusets vårdplatsantal är 40, därav 8.8 tillhör distriktet nr 2. — The number of hospital beds is 40, of which 8.8, belong to district no 2.

¹⁸⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 317, mistä kuntien osuus on 86, valtion 100, Kansaneläkelaitoksen 113, liikelaitosten 9 ja jakamattomia 9. Piiriin kuuluvien kuntien osuus on 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 317, därav är kommunernas andel 86, statens 100, Folkpensionsanstaltens 113, affärsföretagens 9 och odelade 9. Kommunernas andel, vilka tillhör distriktet är 17. — Number of hospital beds is 317, of which 86 beds belong to communes, 100 belong to State, 113 belong to the National Pension Institute, 9 belong to private and 9 are undivided. Share of communes of district is 17.

²⁰⁾ Näistä 32 tehdaslaitosten osuuksia. — Av dessa 32 industriföretagens andelar. — Of which 32 are in the ownership of factories.

²¹⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 210 näistä 6.2 kuuluu piiriin n:o 6. — Sjukhusets vårdplatsantal är 210, därav tillhör 6.2 distriktet nr 6. — The number of hospital beds is 210, of which 6.2 belong to district no 6.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
5 D		Östra Nylands sjukhus (Lovisa) — Itä-Uudenmaan sairaala (Lo- viisa) [*] (1)	5.7	116	1 514
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	25	148	8 413
7 a		Reumasäätön sairaala (Heinola) [*] (6)	6	32	2 109
		Yhteensä — Summa — Total	666.5	17 950	223 653
8		Etelä-Saimaan keskussairaalaapiiri — Södra Saimens centralsjukhus- distrikt — Central hospital district of Etelä-Saimaa			
3		Etelä-Saimaan keskussairaala (Lappeenranta)	336	11 140	119 486
5 A		Lappeenrannan kaupunginsairaala	35	710	8 527
5 B		Imatran kauppalsairaala	50	671	17 611
5 D		Imatran sairaala (Vuoksenniska)	89	2 668	27 677
7 a		Kaakkoi-Suomen sädehoitokoti (Lappeenranta)	25	200	5 536
7 a		Kaukaan sairaala (Lauritsala) — Kaukas sjukhus	23	512	6 013
7 g		Luontaihoitola Huhtinen (Lappeenranta)	12	180	535
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	6.5	38	2 187
7 a		Reumasäätön sairaala (Heinola) [*] (6)	6	32	2 109
		Yhteensä — Summa — Total	582.5	16 151	189 681
9		Mikkelin keskussairaalaapiiri — St. Michels centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Mikkelä			
3		Mikkelin keskussairaala ²²⁾	300	8 003	97 436
4		Pieksämäen aluesairaala ²³⁾	107.6	2 661	34 579
5 C		Hirvensalmen paikallissairaala	16	420	5 473
5 C		Juvan paikallissairaala	75	1 449	29 340
5 C		Kangasniemen kunnansairaala	37	1 271	12 418
5 C		Mäntyharjun paikallissairaala	17	590	7 119
5 C		Puumalan paikallissairaala	16	605	5 574
6 B		Mikkelin kaupunginsairaala	21	250	20 126
6 B		Ristiinan kulkutautisairaala	12	186	2 586
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
3		Savonlinnan keskussairaala [*] (10)	1.5	44	528
4		Varkauden seudun aluesairaala [*] (12)	2.7	114	1 057
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	5	30	1 683
7 a		Reumasäätön sairaala (Heinola) [*] (6)	4	21	1 406
7 a		Savon lastenlinna (Kuopio) [*] (12)	2	26	706
		Yhteensä — Summa — Total	616.8	15 670	220 031
10		Savonlinnan keskussairaalaapiiri — Nyslotts centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Savonlinna			
3		Savonlinnan keskussairaala ²⁴⁾	246.5	7 268	87 437
5 A		Savonlinnan kaupunginsairaala (tartuntatautisairaala)	23	230	7 612
5 C		Joroisten paikallissairaala	14	528	6 917
5 C		Kerimäen kunnansairaala	12	312	4 522
5 C		Parikkalan paikallissairaala	14	399	5 190
5 C		Rantasalmen kunnansairaala	20	463	6 745
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
4		Varkauden seudun aluesairaala [*] (12)	11.9	501	4 654
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	3	18	1 010
7 a		Savon lastenlinna (Kuopio) [*] (12)	1	13	353
		Yhteensä — Summa — Total	345.4	9 732	124 440

²²⁾ Valtion omistama Mikkelin lääninsairaala siirtyi kuntainliitolle 1. 7. 1965. Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 276. — Statens sjukhus, St. Michels länsjukhus, överläts den 1. 7. 1965 åt kommunalförbundet. Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 276. *State-owned Provincial General Hospital in Mikkelä was transferred to federation of communes on 1. 7. 1965. Proper official number of beds is 276.*

²³⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 118, näistä 6.5 kuuluu piiriin n:o 12 ja 3.9 piiriin n:o 13. — Sjukhusets vårdplatsantal är 118, därav tillhör 6.5 distriktet nr 12 och 3.9 distriktet nr 13. — *The number of hospital beds is 118, of which 6.5 belong to district no 12 and 3.9 to district no 13.*

²⁴⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 248, näistä 1.5 kuuluu piiriin n:o 9. — Sjukhusets vårdplatsantal är 248, därav 1.5 tillhör distriktet nr. 9. — *The number of hospital beds is 248, of which 1.5 belong to district no 9.*

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
11		Pohjois-Karjalan keskussairaalapiiri — Norra Karelen centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Pohjois-Karjala			
3		Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	438	14 373	148 342
5 A		Joensuun kaupunginsairaala	45	693	14 542
5 C		Enon kunnansairaala	33	1 018	9 046
5 C		Heinäveden kunnansairaala	18	414	5 195
5 C		Ilomantsin kunnansairaala	21	484	6 714
5 C		Ilomantsin synnytyslaitos	9	219	1 958
5 C		Juuan paikallissairaala	20	942	8 748
5 C		Kiteen paikallissairaala	16	567	6 193
5 C		Kuusjärven kunnan paikallissairaala	33	490	7 594
5 C		Liperin kunnansairaala	26	278	5 586
5 C		Pielisjärven kunnan sisä- ja kulkutautisairaala	22	523	6 838
5 D		Lieksan sairaala	61	2 131	20 200
5 D		Nurmeksen seudun sairaala ²⁵⁾	44.8	1 329	15 639
6 B		Juuan tartuntatautiin sairaala (suljettu koko vuoden)	8	—	—
6 B		Pyhäselän tartuntatautiin sairaala (suljettu koko vuoden)	6	—	—
7 b		Liperin ammattikoulun sairastupa (kesäkuukausina suljettu)	6	171	877
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
4		Varkauden seudun aluesairaala [*] (12)	2.7	114	1 057
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	2	12	673
7 a		Reumasäätiön sairaala (Heinola) [*] (6)	1	5	346
7 a		Savon lastenlinna (Kuopio) [*] (12)	1	13	353
		Yhteensä — Summa — Total	813.5	23 776	259 901
12		Kuopion keskussairaalapiiri — Kuopio centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Kuopio			
3		Kuopion keskussairaala	450	16 588	177 227
4		Iisalmen aluesairaala ²⁶⁾	114.8	3 566	35 519
4		Varkauden seudun aluesairaala ²⁷⁾	102.7	4 324	40 199
5 A		Kuopion kaupungin sisätautisairaala	81	1 626	26 098
5 A		Kuopion kaupungin synnytysairaala	40	1 135	10 138
5 A		Varkauden kaupunginsairaala	78	1 010	27 588
5 C		Juankosken kunnansairaala	16	830	6 576
5 C		Kaavin kunnansairaala	21	751	7 235
5 C		Keiteleen kunnansairaala	15	378	5 044
5 C		Kiuruveden paikallissairaala	35	1 569	13 519
5 C		Leppävirran kunnan paikallissairaala	60	1 795	21 171
5 C		Pielaveden paikallissairaala	28	733	8 719
5 C		Rautalammin paikallissairaala	18	431	5 939
5 C		Suonenjoen paikallissairaala	23	641	10 195
7 a		Savon lastenlinna (Kuopio) ²⁸⁾	74	950	26 124
7 e		Vaaajasalon parantolat (Kuopio)	239	24	85 070
7 f		Rajalan Lepokoti (Kuopio)	40	587	7 071
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
4		Pieksämäen aluesairaala [*] (9)	6.5	160	2 085
5 D		Nurmeksen seudun sairaala [*] (11)	4.2	125	1 466
7 a		Reumasäätiön sairaala (Heinola) [*] (6)	1	5	346
		Yhteensä — Summa — Total	1 447.2	37 228	517 329
13		Keski-Suomen keskussairaalapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Keski-Suomi			
1 B		Jyväskylän ortopediasairaala	80	659	22 652
3		Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	397	15 895	158 318
5 A		Harjun sairaala (Jyväskylä)	96	569	19 742
5 B		Äänekosken sairaala	29	1 097	9 694
5 C		Joutsan kunnansairaala	21	773	8 700
5 C		Jyväskylän mlk:n synnytyslaitos	21	445	3 917

²⁵⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 49, näistä 4.2 kuuluu piiriin n:o 12. — Sjukhusets vårdplatsantal är 49, därav 4.2 tillhör distriktet nr 12. — The number of hospital beds is 49, of which 4.2 belong to district no 12.

²⁶⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 126, näistä 11.2 kuuluu piiriin n:o 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 126, därav tillhör 11.2 distriktet nr 17. — The number of hospital beds is 126, of which 11.2 belong to district no 17.

²⁷⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 120, näistä 2.7 kuuluu piiriin n:o 9, 11.9 piiriin n:o 10 ja 2.7 piiriin n:o 11. — Sjukhusets vårdplatsantal är 120, därav 2.7 tillhör distriktet nr 9, 11.9 distriktet nr 10 och 2.7 distriktet nr 11. — The number of hospital beds is 120, of which 2.7 belong to district no 9, 11.9 to district no 10 and 2.7 to district no 11.

²⁸⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 80, niistä kuntien osuuksia 69. — Sjukhusets vårdplatsantal är 80, därav är kommunernas andel 69. — The number of hospital beds is 80, of which 69 beds are in the ownership of communes.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otetuttuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
5 C		Jämsän kunnansairaala	42	1 065	9 891
5 C		Jämsänkosken paikallissairaala	19	255	4 524
5 C		Keuruun paikallissairaala	47	1 807	16 205
5 C		Konneveden paikallissairaala	20	549	6 168
5 C		Laukaan paikallissairaala	47	1 376	18 165
5 C		Pihlputaan kunnansairaala	42	1 519	13 761
5 C		Saarijärven kunnansairaala	38	1 048	10 485
5 C		Viitasaaren kunnansairaala	30	1 250	14 306
5 D		Karstulan seudun kl:n sairaala	19	840	8 963
5 D		Kivijärven seudun paikallissairaala	31	798	7 573
7 a		Keski-Suomen hoitokoti (Jyväskylä)	25	672	8 395
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
4		Mäntän aluesairaala ²⁾	3	116	1 125
4		Pieksämäen aluesairaala ³⁾	3.9	96	1 251
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) ⁴⁾	6.5	38	2 187
7 a		Reumasäätien sairaala (Heinola) ⁵⁾	3	16	1 049
		Yhteensä — Summa — Total	1 020.4	30 883	347 071
14		Seinäjoen keskussairaalaapiiri — Seinäjoki centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Seinäjoki			
3		Seinäjoen keskussairaala ²⁾	219	7 828	76 704
5 A		Seinäjoen kaupungin synnytyslaitos	15	887	5 924
5 B		Lapuan kunnansairaala	36	1 099	12 074
5 B		Lapuan synnytyslaitos	19	831	5 948
5 C		Alajärven kunnansairaala	19	739	6 579
5 C		Alavuden kunnansairaala	30	1 594	11 825
5 C		Evijärven kunnansairaala	17	544	5 728
5 C		Isojoen paikallissairaala	14	462	5 367
5 C		Jalasjärven kunnansairaala	26	1 073	9 951
5 C		Kauhajoen paikallissairaala	32	1 272	11 457
5 C		Kauhavan synnytyslaitos	10	231	2 071
5 C		Kurikan kunnansairaala	49	1 666	17 634
5 C		Ähtärin kunnansairaala	17	779	8 617
5 D		Lappajärven seudun sairaala	32	884	7 063
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — Beds outside district			
4		Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets krets- sjukhus (Kristinestad) ⁶⁾	35	30	302
7 a		Helsingin lastenlinna — Barnets Borg ⁷⁾	6.5	38	2 187
7 a		Porin Diakonissalaitoksen sairaala ⁸⁾	1	28	356
7 a		Reumasäätien sairaala (Heinola) ⁹⁾	1	5	346
		Yhteensä — Summa — Total	578.5	19 990	190 133
15		Vaasan keskussairaalaapiiri — Vasa centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Vaasa			
3		Centralsjukhuset i Vasa — Vaasan keskussairaala	325	9 401	104 632
4		Malmiska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) ¹⁰⁾	169.1	3 908	46 257
4		Selkämeren aluesairaala (Kristiinankaupunki) — Bottenhavets krets- sjukhus (Kristinestad) (avattu — öppnad 1. 7. 65) ¹¹⁾	15	13	129
5 A		Lokalsjukhuset i Jakobstad — Pietarsaaren paikallissairaala ¹²⁾	24	—	—
5 C		Närpes sjukhus — Närpiön sairaala	36	1 092	12 793
5 D		Nykarleby sjukhus — Uudenkaarlepyyn sairaala	22	595	8 109
5 D		Sydösterbottens sjukhus (Kristinestad) — Suupohjan sairaala (Kris- tiinankaupunki)	29	551	5 608
5 D		Sjukhuset i Övermark kfs — Ylimarkun kl:n sairaala	20	255	5 734
6 B		Vaasan kaupungin tartuntatautien sairaala — Vasa stads epidemi- sjukhus (sulj. koko vuoden — stängd hela året)	30	—	—

²⁾ Valtion omistama Vaasan lääninsairaala siirtyi kuntainliitolle 1. 7. 1965. Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 181. Sairaalan sairaansijaluku on 225, näistä 6 kuuluu piiriin n:o 15. — Statens sjukhus, Vasa länssjukhus, överläts den 1. 7. 1965 åt kommunalförbundet. Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 181. Sjukhusets vårdplatsantal är 225, därav 6 tillhör distriktet nr 15. — State-owned Provincial General Hospital in Vaasa was transferred to federation of communes on 1. 7. 1965. Proper official number of beds is 181. The number of hospital beds is 225, of which 6 belong to district no 15.

¹⁰⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 182, näistä 12.9 kuuluu piiriin n:o 16. — Sjukhusets vårdplatsantal är 182, därav 12.9 tillhör distriktet nr 16. — The number of hospital beds is 182, of which 12.9 belong to district no 16.

¹¹⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 50, näistä 35 kuuluu piiriin n:o 14. — Sjukhusets vårdplatsantal är 50, därav 35 tillhör distriktet nr 14. — The number of hospital beds is 50, of which 35 belong to district no 14.

¹²⁾ Toiminta päässyt alkuun vasta 1. 1. 1966 kiinteistön peruskorjauksen takia. — Verksamheten har börjat först den 1. 1. 1966 på grund av fastighetens grundreparationer. — Activity was begun 1. 1. 1966 because of repairs.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owner- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
	3	Seinäjoen keskussairaala — Seinäjoki centralsjukhus [*] (14)	6	214	2 096
	7 a	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	2	12	673
	7 a	Reumasäätien sairaala (Heinola) [*] (6)	3	16	1 049
		Yhteensä — Summa — Total	681.1	16 057	187 080
16		Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiiri — Mellersta Österbottens central- sjukhusdistrikt — Central hospital district of Keski-Pohjanmaa			
	5 A	Kokkolan kaupungin synnytyslaitos — Gamlakarleby stads förloss- ningsanstalt	15	495	4 129
	5 A	Kokkolan kaupungin kulkutautisairaala — Gamlakarleby stads epi- demisjukhus	18	532	6 774
	5 A	Libeckin sairaala (Kokkola) — Libecks sjukhus (Gamlakarleby)	32	1 095	9 872
	5 B	Ylivieskan paikallissairaala	56	2 105	23 630
	5 C	Haapajärven paikallissairaala	20	921	7 736
	5 C	Kannuksen kunnansairaala	23	883	8 015
	5 C	Nivalan paikallissairaala	34	1 270	13 250
	5 C	Reisjärven paikallissairaala	15	594	5 124
	5 C	Toholammin kunnansairaala	20	596	5 426
	5 D	Kalajoen sairaala ³²⁾	38.9	1 654	16 621
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) ³³⁾	21.4	246	3 057
	5 D	Vetelin ym. kuntien sairaala	30	1 334	11 864
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
	4	Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari) [*] (15)	12.9	298	3 524
		Yhteensä — Summa — Total	336.2	12 023	119 022
17		Oulun yliopistollinen keskussairaalapiiri — Uleåborgs universitetsscent- ralsjukhusdistrikt — University central hospital district of Oulu			
	1 A	Oulun lääninsairaala	611	16 164	189 305
	5 A	Oulun kaupunginsairaala	188	2 539	63 738
	5 C	Haapaveden kunnansairaala	8	343	2 917
	5 D	Gellmanin sairaala (Raahel)	53	1 293	14 780
	5 D	Oulaisten ja Vihannin kl:n sairaala (Oulainen)	28	1 616	13 363
	6 A	Kuusamon kunnansairaala	65	2 938	30 081
	6 A	Pudasjärven kunnansairaala	28	878	9 937
	6 A	Taivalkosken kunnansairaala	24	1 002	9 511
	6 B	Pudasjärven kulkutautisairaala	10	1	10
	7 a	Oulun Diakonissalaitoksen sairaala	136	3 050	45 482
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
	4	Iisalmen aluesairaala [*] (12)	11.2	347	3 462
	5 D	Kalajoen sairaala [*] (16)	7.1	302	3 032
	5 D	Kalajokilaakson lastensairaala (Nivala) [*] (16)	8.6	99	1 228
	7 a	Helsingin lastenlinna — Barnets Borg (Hfors) [*] (1)	1	6	337
	7 a	Reumasäätien sairaala (Heinola) [*] (6)	3	16	1 049
		Yhteensä — Summa — Total	1 181.9	30 594	387 232
18		Kainuun keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kainuu — Central hospital district of Kainuu			
	1 A	Kajaanin yleinen sairaala	100	2 270	37 597
	5 A	Kajaanin kaupunginsairaala	28	803	9 876
	5 C	Ristijärven kunnansairaala	28	541	7 466
	5 D	Kainuun synnytyslaitos (Kajaani)	24	1 490	9 165
	6 A	Hyrynsalmen kunnansairaala	20	681	5 427
	6 A	Kuhmon kunnansairaala	36	1 753	15 345
	6 A	Puolangan kunnansairaala	30	953	8 805
	6 A	Suomussalmen kunnansairaala	28	1 257	9 775
	7 g	Sotkamun luontaishoitola	18	—	—

³²⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 46, näistä 7.1 kuuluu piiriin n:o 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 46, därav 7.1 tillhör distriktet nr 17. — The number of hospital beds is 46, of which 7.1 belong to district no 17.

³³⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 30, näistä 8.6 kuuluu piiriin n:o 17. — Sjukhusets vårdplatsantal är 30, därav 8.6 tillhör distriktet nr 17. — The number of hospital beds is 30, of which 8.6 belong to district no 17.

6.11 Jatk. — Forts. — Cont.

Piirin n:o Distrikt nr District no	Omistaja ¹⁾ Ägare ¹⁾ Owners- ship ¹⁾	Yleissairaalat Lasarett General hospitals	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vård dagar Patient days
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
	7	Savon lastenlinna (Kuopio) *(12)	2	26	706
		Yhteensä — Summa — Total	314	9 774	104 162
19		Kemin keskussairaalapiiri — Centralsjukhusdistriktet i Kemi—Central hospital district of Kemi			
	1 A	Tornion yleinen sairaala	61	1 189	14 320
	3	Kemin keskussairaala	149	5 036	55 824
	5 A	Kemin kaupunginsairaala	36	94	10 028
	5 A	Tornion kaupungin kulkutautisairaala	14	17	1 456
	5 C	Tervolan kunnansairaala	18	301	6 174
	5 C	Ylitornion kunnansairaala	14	718	5 660
	6 A	Kolarin kunnansairaala	21	751	5 936
	6 A	Pellon kunnansairaala	26	1 198	10 479
	7 g	Napapiirin luontaishoitola Oy (Turtola)	24	226	2 684
		Sairaansijoja piirin ulkopuolella — Vårdplatser utanför distriktet — <i>Beds outside district</i>			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) *(20)	4	129	1 413
	6 B	Lapin lastensairaala (Rovaniemi) *(20)	33.2	809	12 295
	7	Reumasäätiön sairaala (Heinola) *(6)	1	5	346
		Yhteensä — Summa — Total	401.2	10 473	126 615
20		Lapin keskussairaalapiiri — Lapplands centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Lappi			
	3	Lapin keskussairaala (Rovaniemi) ³⁴⁾	219	7 061	77 546
	5 A	Rovaniemen kaupungin kulkutautisairaala	9	58	2 901
	5 D	Kemijärven kln sairaala	18	818	6 688
	6 A	Enontekiön sairausmaja	7	84	1 061
	6 A	Inarin kunnansairaala	34	947	11 487
	6 A	Kittilän kunnansairaala	22	986	8 623
	6 A	Muonion-Enontekiön sairaalan kuntainliiton sairaala (Muonio)	27	526	5 463
	6 A	Pelkosenniemen ja Savukosken paikallissairaala (Pelkosenniemi) ..	26	426	5 319
	6 A	Posion kunnansairaala	25	999	8 102
	6 A	Ranuan kunnansairaala	35	1 054	10 456
	6 A	Sallan sairaala	25	1 078	7 515
	6 A	Sodankylän kunnansairaala	26	1 436	9 997
	6 B	Lapin lastensairaala (Rovaniemi) ³⁵⁾	76.8	1 872	28 443
	7 b	Outakosken sairausmaja	5	21	124
		Yhteensä — Summa — Total	554.8	17 366	183 725
21		Ahvenanmaan keskussairaalapiiri — Ålands centralsjukhusdistrikt — Central hospital district of Ahvenanmaa			
	3	Ålands centralsjukhus (Mariehamn) — Ahvenanmaan keskussairaala	100	1 981	27 011
	6 B	Kumlinge sjukstuga	5	54	1 837
		Yhteensä — Summa — Total	105.0	2 035	28 848
		Yleissairaalat yhteensä — Lasarettens summa — All general hospitals	23 143.0	576 196	7 606 986

³⁴⁾ Valtion omistama Lapin lääninsairaala siirtyi kuntainliitolle 1. 7. 1965. Keskussairaalan varsinainen hyväksytty sairaansijamäärä on 168. Sairaalan sairaansijaluku 31. 12. 1965 on 223, näistä 4 kuuluu piiriin n:o 19. — Statens sjukhus, Lapplands länssjukhus, överläts den 1. 7. 1965 åt kommunalförbundet. Centralsjukhusets godkända egentliga vårdplatsantal är 168. Den 31. 12. 1965 är sjukhusets vårdplatsantal 223, därav 4 tillhör distriktet nr 19. — State-owned Provincial General Hospital in Lappi, was transferred to federation of communes on 1. 7. 1965, proper official number of beds is 168. Number of beds on 31. 12. 1965 is 223, of which 4 belong to district no 19.

³⁵⁾ Sairaalan sairaansijaluku on 110, näistä 33.2 kuuluu piiriin n:o 19. — Sjukhusets vårdplatsantal är 110, därav tillhör 33.2 distriktet nr 19. — The number of hospital beds is 110, of which 33.2 belong to district no 19.

* Piirin n:o. — Distrikt nr. — District no.

6.11 Tiivistelmä
Sammandrag
Summary

Keskussairaalaapiirit Centralsjukhusdistrikt Central hospital districts	Sairaansijoja Vårdplatser Beds 31. 12.	Otettuja potilaita Intagningar Admissions	Hoitopäiviä Vårddagar Patient days
1965			
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	6 679.3	139 992	2 146 058
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	1 989.6	50 793	636 429
Satakunnan — Satakunta	832.1	24 344	264 664
Hämeenlinnan — Tavastehus	502.4	14 682	167 027
Tampereen — Tammerfors	2 291.1	54 816	795 240
Lahden — Lahtis	1 203.5	21 867	388 645
Kotkan — Kotka	666.5	17 950	223 653
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	582.5	16 151	189 681
Mikkelin — S:t Michels	616.8	15 670	220 031
Savonlinnan — Nyslotts	345.4	9 732	124 440
Pohjois-Karjalan — Norra Karels	813.5	23 776	259 901
Kuopion — Kuopio	1 447.2	37 228	517 329
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	1 020.4	30 883	347 071
Seinäjoen — Seinäjoki	578.5	19 990	190 133
Vaasan — Vasa	681.1	16 057	187 080
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	336.2	12 023	119 022
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	1 181.9	30 594	387 232
Kainuun — Kainuu	314.0	9 774	104 162
Kemin — Kemi	401.2	10 473	126 615
Lapin — Lapplands	554.8	17 366	183 725
Ahvenanmaan — Ålands	105.0	2 035	28 848
Yhteensä — Summa — Total	23 143.0	576 196	7 606 986
1964	21 960.0	542 315	7 207 466
1963	20 664.0	524 142	6 746 947
1962	20 077.0	511 096	6 524 882
1961	19 321.0	500 063	6 299 710
1960	18 569.0	491 038	6 115 848

6.12 Yleissairaalojen erikoissairaansijat 31. 12. 1965 ¹⁾
Lasarettens specialvårdplatser den 31. 12. 1965 ¹⁾
Specialized beds at general hospitals on 31. 12. 1965 ¹⁾

Sairaala Sjukhus Hospital	Sisätaudit Inre medicin Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Synnytys Förlösning Obstetrics		Naistentaudit Kvinnosjukdomar Gynaecology	Läskentaudit Barnsjukdomar Pediatrics	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar Ear, nose and throat diseases	Silmätaudit Ögonsjukdomar Ophthalmology	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könsjukdomar Skin and venereal diseases	Sädehoito Strålbehandling Radiotherapy	Neurologia Neurologi Neurology	Tartuntataudit Epidemiska sjukdomar Communicable diseases	Jakamattomat sairaansijat Odelade vårdplatser Non-specialized beds	Yhteensä Summa Total
			A ¹⁾	B ²⁾										
1. Valtion — Statens — State hospitals														
Kajaanin yleinen sairaala	25	65	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Oulun lääninsairaala	³⁾ 86	104	38	—	32	63	25	42	31	—	⁴⁾ 168	—	22	611
Tornion yleinen sairaala	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	50	61
Jyväskylän ortopediasairaala	—	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
Kätilöopisto (Helsinki) — Barn- morskestitutet (Helsingfors) ..	—	—	145	—	105	34	—	—	—	—	—	—	—	284
Yhteensä — Summa — Total	111	249	183	11	147	97	25	42	31	—	168	—	72	1 136
2. Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — Uni- versity central hospitals														
Helsingin yliopistollinen keskussai- raala — Helsingfors universitets- centralsjukhus	⁵⁾ 306	533	180	—	225	320	135	126	134	125	57	—	—	2 141
Turun yliopistollinen keskussairaala Åbo universitetscentralsjukhus ..	⁶⁾ 148	150	27	—	24	70	⁷⁾ 25	41	57	—	28	—	—	570
Yhteensä — Summa — Total	454	683	207	—	249	390	160	167	191	125	85	—	—	2 711
3. Keskussairaalat — Centralsjukhus Central hospitals														
Etelä-Saimaan keskussairaala (Lap- peenranta)	93	91	46	—	29	47	15	15	—	—	—	—	—	336
Hämeenlinnan keskussairaala	54	60	19	—	15	28	6	—	—	—	—	—	—	182
Kemin keskussairaala	29	44	18	—	18	27	13	—	—	—	—	—	—	149
Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	96	96	46	—	32	60	⁸⁾ 29	15	—	—	—	—	23	397
Kuopion keskussairaala	⁹⁾ 109	166	48	—	33	44	26	24	—	—	—	—	—	450
Lapin keskussairaala (Rovaniemi) ..	61	70	35	—	23	—	15	19	—	—	—	—	—	223
Mikkelin keskussairaala	80	93	33	—	33	61	—	—	—	—	—	—	—	300
Pohjois-Karjalan keskussairaala (Joensuu)	134	115	54	—	33	56	21	25	—	—	—	—	—	438
Satakunnan keskussairaala (Pori) ..	84	129	16	—	22	30	—	—	—	—	—	—	—	281
Savonlinnan keskussairaala	62	79	32	—	23	25	10	17	—	—	—	—	—	248
Seinäjoen keskussairaala	53	132	—	—	—	20	—	20	—	—	—	—	—	225
Tampereen keskussairaala	225	286	112	—	72	114	36	36	—	—	—	—	—	881
Vaasan keskussairaala — Central- sjukhuset i Vasa	83	83	51	—	28	38	19	23	—	—	—	—	—	325
Ålands centralsjukhus — Åhvenan- maan keskussairaala	38	34	14	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	100
Yhteensä — Summa — Total	1 201	1 478	524	—	375	550	190	194	—	—	—	—	23	4 535
4. Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals														
Borgå kretssjukhus — Porvoon aluesairaala	75	50	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142
Iisalmen aluesairaala	48	42	¹⁰⁾ 36	—	¹⁰⁾ —	—	—	—	—	—	—	—	—	126
Keski-Kymen sairaala (Myllykoski) ..	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	80
Kuusankosken aluesairaala	96	54	26	—	14	—	—	—	—	—	—	20	—	210
Lohjan seudun aluesairaala	17	37	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76
Loimaan aluesairaala	61	62	26	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	160
Lounais-Hämeen aluesairaala (Forssa)	30	30	15	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	85

¹⁾ Erikoislääkärin hoitamia. — Med specialläkare. — With specialist.

²⁾ Yleislääkärin hoitamia. — Utan specialläkare. — Without specialist.

³⁾ Näistä 6 keinomunuaisosaston sairaansijaa. — Av dessa 6 konstnjuravdelningens vårdplatser. — Of which 6 beds of department for artificial kidney.

⁴⁾ Hermotautien ja psykiatrian sairaansijoja. — Vårdplatser för nervsjukdomar och psykiatri. — Beds for neurology and psychiatry.

⁵⁾ Näistä 12 polio-osaston sairaansijaa. — Av dessa 12 polioavdelningens vårdplatser. — Of those 12 beds of department for polio.

⁶⁾ Näistä 5 keinomunuaisosaston sairaansijaa. — Av dessa 5 konstnjuravdelningens vårdplatser. — Of which 5 beds of department for artificial kidney.

⁷⁾ Näistä 5 foniatrian sairaansijaa. — Av dessa 5 foniatriska vårdplatser. — Of which 5 beds for phoniatrics.

⁸⁾ Näistä 6 foniatrian sairaansijaa. — Av dessa 6 foniatriska vårdplatser. — Of which 6 beds for phoniatrics.

⁹⁾ Näistä 33 kardiologian sairaansijaa. — Av dessa 33 vårdplatser för kardiologi. — Of which 33 beds for cardiology.

¹⁰⁾ Naistentautien ja synnytysosasto. — Avdelning för kvinnosjukdomar och förlösning. — Department for gynaecology and obstetrics.

6.12 Jatk. — Forts. — Cont.

Sairaala Sjukhus Hospital	Sisätaudit Internal medicine	Kirurgia Surgery	Synnytys Förlossning Obstetrics		Naistentaudit Kvinnosjukdomar Gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Pediatrics	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar Ear, nose and throat diseases	Silmätaudit Ögonsjukdomar Ophthalmology	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könsjukdomar Skin and venereal diseases	Sädehoito Strålbehandling Radiotherapy	Neurologia Neurology	Tartuntataudit Epidemiska sjukdomar Communicable diseases	Jakamattomat sairaalsijat Odelade vårdplatser Non-specialized beds	Yhteensä Summa Total
			A ¹⁾	B ²⁾										
Malmska kretssjukhuset (Jakobstad — Pietarsaari)	57	66	27	—	16	16	—	—	—	—	—	—	—	182
Mäntän aluesairaala	25	30 ¹²⁾	20	—	12)	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Pieksämäen aluesairaala	33	33	20	—	32	—	—	—	—	—	—	—	—	118
Rauman seudun aluesairaala	31	70	25	—	18	—	—	—	—	—	—	—	—	144
Riihimäen aluesairaala	24	27	13	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Salon seudun aluesairaala	49	59	23	—	20	24	—	—	—	—	—	—	—	175
Selkämeren aluesairaala (Kristinankaupunki)	25	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50
Valkeakosken sairaala	35	31	26	—	8	—	—	—	—	—	—	10	—	110
Varkauden seudun aluesairaala ..	44	44	22	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	120
Västra Nylands kretssjukhus (Ekenäs) — Länsi-Uudenmaan aluesairaala (Tammisaari)	42	40	20	—	18	15	—	—	—	—	—	5	—	140
Åbolands sjukhus (Åbo) — Turunmaan sairaala (Turku)	—	—	18	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	48
Yhteensä — Summa — Total	692	700	370	—	168	85	—	—	—	—	—	35	66	2 116
5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals														
Auroran sairaala (Helsinki) — Aurorasjukhuset (Helsingfors) ..	138	92	—	—	—	166	—	—	—	—	—	—	—	396
Haminan kaupunginsairaala	11	22	—	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49
Hatanpään sairaala (Tampere)	72	79	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	180
Heinolan kaupunginsairaala	25	25	12	—	10	—	—	—	—	—	—	10	—	82
Hyvinkään seudun sairaala	22	26	—	14	—	20	—	—	—	—	—	—	—	82
Hämeenlinnan kaupungin sairaala ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	50
Hämeenlinnan kaupungin synnytys-sairaala	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24
Imatran sairaala (Vuoksenniska) ..	36	28	— ¹³⁾	25	13)	—	—	—	—	—	—	—	—	89
Joensuun kaupungin sairaala	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—	45
Kivelän sairaala (Helsinki) — Stengårds sjukhus (Helsingfors)	406	—	—	—	—	—	31	22	—	—	—	—	—	459
Kotkan kaupunginsairaala	¹⁴⁾ 80	68	20	—	20	16	—	—	—	—	—	13	—	217
Kuopion kaupungin sisätautisairaala ..	71	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	81
Kuopion kaupungin synnytys-sairaala	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40
Kymin-Karhulan kl:n naistensairaala ja synnytyslaitos (Karhula) ..	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Lahden kaupungin sairaala	188	83	36	—	35	30	—	—	—	—	—	32	¹⁵⁾ 11	415
Lieksan sairaala	30	16	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61
Malmin sairaala (Helsinki) — Malms sjukhus (Helsingfors)	85	96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	181
Marian sairaala (Helsinki) — Maria sjukhus (Helsingfors)	¹⁶⁾ 220	178	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	398
Marjatan sairaala (Tampere)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	360	360
Nokian sairaala	24	30	¹⁷⁾ 17	—	17)	—	—	—	—	—	—	—	—	71
Oulun kaupunginsairaala	75	—	36	—	—	—	—	—	—	—	—	27	50	188
Porin kaupunginsairaala	61	32	—	16	15	—	—	—	—	—	—	—	—	124
Pyynikin sairaala (Tampere)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	120
Turun kaupunginsairaala — Åbo stadssjukhus	371	95	55	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	589
Jakamattomat sairaalat — Odelade sjukhus — Non-specialized hospitals	—	—	—	518	—	—	—	—	—	—	—	97	3 237	3 852
Yhteensä — Summa — Total	1 936	870	239	628	80	261	31	22	—	—	—	401	3 708	8 176

¹²⁾—¹³⁾ Naistentautien ja synnytysosasto. — Avdelning för kvinnosjukdomar och förlossning. — Department for gynaecology and obstetrics.¹⁴⁾ Näistä 40 kroonisten tautien sairaansijaa. — Av dessa 40 vårdplatser för kroniskt sjuka. — Of which 40 beds for chronic diseases.¹⁵⁾ Psykiatrian osasto. — Psykiatrisk avdelning. — Psychiatric department.¹⁶⁾ Näistä 7 keinomunuaisosaston sairaansijaa. — Av dessa 7 konstnjuravdelningens vårdplatser. — Of which 7 beds of department for artificial kidney.¹⁷⁾ Naistentautien ja synnytysosasto. — Avdelning för kvinnosjukdomar och förlossning. — Department for gynaecology and obstetrics.

6.12 Jatk. — Forts. — Cont.

Sairaala Sjukhus Hospital	Sisätaudit Innemedicin Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Synnytys Förlossning Obstetrics		Naistentaudit Kvinnosjukdomar Gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Pediatrics	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- o. strupsjukdomar Ear, nose and throat diseases	Silmätaudit Ögonsjukdomar Ophthalmology	Iho- ja sukupuolitaudit Hud- o. könsjukdomar Skin and venereal diseases	Sädehoito Strålbehandling Radiotherapy	Neurologia Neurologi Neurology	Tartuntataudit Epidemiska sjukdomar Communicable diseases	Jakamattomat sairaalsijat Odelade vårdplatser Non-specialized beds	Yhteensä Summa Total
			A ¹⁾	B ²⁾										
6. Kunnalliset sairaalat ilman sairaalalain mukaista asemaa — Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen — Communal hospitals outside hospital law	—	18	—	—	—	92	—	—	—	—	—	—	—	110
Lapin lastensairaala (Rovaniemi) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jakamattomat sairaalat — Odelade sjukhus — Non-specialized hospitals ..	—	—	—	118	—	—	—	—	—	—	—	93	413	624
Yhteensä — Summa — Total	—	18	—	118	—	92	—	—	—	—	—	93	413	734
7. Yksityiset — Privata — Private														
Aivovammasairaala (Helsinki) — Hjärninvalidsjukhuset (Helsingfors) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90	—	—	90
Allergiasairaala (Helsinki) — Allergisjukhuset (Helsingfors) ..	75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75
Prof. O. A. Boijen sairaala (Helsinki) — Prof. O. A. Boijes sjukhus (Helsingfors) ..	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	—	—	—	29
Eira sjukhus (Helsingfors) — Eiran sairaala (Helsinki) ..	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	64
Helsingin diakonissalaitoksen sairaala — Diakonissanstaltens sjukhus i Helsingfors ..	86	25	—	—	20	—	—	—	—	—	—	—	¹⁸⁾ 24	155
Helsingin Lastenlinna — Barnets borg (Helsingfors) ..	—	—	—	—	—	¹⁹⁾ 160	—	—	—	—	40	—	—	200
Invalidisäätiön ortopedinen sairaala (Helsinki) — Invalidistiftelsens ortopediska sjukhus (Helsingfors)	—	275	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	275
Kaakkois-Suomen sädehoitokoti (Lappeenranta) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	25
Keski-Suomen hoitokoti (Jyväskylä)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—	—	—	25
Lahden diakonissalaitoksen sairaala	62	—	—	—	—	—	—	62	—	—	—	—	—	124
Oulun diakonissalaitoksen sairaala	45	²⁰⁾ 31	—	—	—	—	—	14	—	40	—	—	6	136
Pirkanmaan sädehoitokoti (Tampere) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	40
Porin diakonissalaitoksen sairaala	—	—	—	—	—	—	14	20	—	—	—	—	48	82
Reumasäätiön sairaala (Heinola) ..	227	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	317
Sairaskoti Radium (Helsinki) — Sjukhemmet Radium (Helsingfors) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93	—	—	—	93
Wihurin tutkimuslaitoksen Salus sairaala (Helsinki) — Salus sjukhus (Helsingfors) ..	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
Savon Lastenlinna (Kuopio) ..	—	—	—	—	—	80	—	—	—	—	—	—	—	80
Suomen Punaisen Ristin plastiikka-sairaala (Helsinki) — Finlands Röda Kors plastisjukhus (Helsingfors) ..	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30
Turun Radiumkoti — Åbo radiumhem ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54	—	—	—	54
Vaajasalon parantolat (Kuopio) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²¹⁾ 239	—	—	—	239
Jakamattomat sairaalat — Odelade sjukhus — Non-specialized hospitals ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	²²⁾ 1 571	1 571
Yhteensä — Summa — Total	526	451	10	—	49	240	14	96	—	277	369	—	1 703	3 735
(1—7) Yhteensä — Summa — Total	4 920	4 449	1 533	757	1 068	1 715	420	521	222	402	622	529	5 985	23 143
1964	4 897	4 317	1 430	876	1 089	1 740	410	531	231	402	387	626	5 024	21 960
1963	4 362	4 057	1 381	893	974	1 434	404	480	231	402	387	723	4 916	20 644
1962	4 232	4 000	1 376	909	1 000	1 427	404	489	231	402	387	728	4 492	20 077
1961	4 044	3 935	1 315	905	840	1 552	368	436	273	320	387	755	4 191	19 321
1960	3 987	3 915	1 232	938	795	1 203	338	424	281	311	387	754	4 004	18 569

¹⁸⁾ Psykiatrian osasto. — Psykiatrisk avdelning. — Psychiatric department.¹⁹⁾ Näistä 90 lapsipsykiatrian sairaansijaa. — Av dessa 90 vårdplatser för barnpsykiatri. — Of which 90 beds for child psychiatry.²⁰⁾ Myös korva- ja naistentautien osasto. — Avdelning även för öron- och kvinnosjukdomar. — Also department for ear diseases and gynaecology.²¹⁾ Kaatumataudin sairaansijoja. — Vårdplatser för epileptiker. — Beds for epilepsy.²²⁾ Näistä 100 psykiatrian sairaansijaa. — Av dessa 100 psykiatriska vårdplatser. — Of which 100 beds for psychiatry.

6.13 Yleissairaaloiden sairaansijat erikoisalojen mukaan keskussairaalaapiireittäin 31. 12. 1965
Lasarettens vårdplatser specialområdesvis enligt centralsjukhusdistrikten den 31. 12. 1965
Beds of general hospitals by specialties and central hospital district on 31. 12. 1965

Erikoisala Specialområde Speciality	Keskussairaalaapiiri — Centralsjukhusdistrikt — Central hospital district								
	Helsingin yliopistollinen Helsingfors universitet	Turun yliopistollinen Åbo universitet	Satakunnan Satakunta	Hämeenlinnan Tavastehus	Tampereen Tammerfors	Lahden Lahtis	Kotkan Kotka	Etelä-Saimaan Södra Saimens	Mikkelin S:t Michels
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sisätaudit — Inre medicin — <i>Internal medicine</i> ..	1 506.5	639.3	182.5	107.9	387.9	456.0	188.5	133.3	114.4
Niistä — Därav — <i>Of which:</i>									
Reumataudit — Reumatiska sjukdomar —									
<i>Rheumatic diseases</i>	3.6	7.9	4.3	2.9	10.0	177.6	4.3	4.3	2.9
Allergia — Allergi — <i>Allergy</i>	75.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kardiologia — Kardiologi — <i>Cardiology</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keinonmunuaisosasto — Konstnjuravdelning —									
<i>Department for artificial kidney</i>	7.0	5.0	—	—	—	—	—	—	—
Polio-osasto — Polioavdelning — <i>Department</i>									
<i>for polio</i>	12.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kirurgia — Kirurgi — <i>Surgery</i>	1 383.2	372.5	233.8	114.9	457.0	180.7	144.1	120.7	125.7
Niistä — Därav — <i>Of which:</i>									
Yleiskirurgia — Allmän kirurgi — <i>General</i>									
<i>surgery</i>	671.8	334.4	232.1	113.8	453.0	110.3	142.4	119.0	124.6
Ortopedia — Ortopedi — <i>Orthopedics</i>	470.4	3.1	1.7	1.1	4.0	70.4	1.7	1.7	1.1
Rintakirurgia — Thoraxkirurgi — <i>Thoraxsurgery</i>	79.0	15.0	—	—	—	—	—	—	—
Neurokirurgia — Neurokirurgi — <i>Neurosurgery</i>	61.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Plastiikkakirurgia — Plastikkirurgi — <i>Plastic</i>									
<i>surgery</i>	30.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Urologia — Urologi — <i>Urology</i>	45.0	—	—	—	—	—	—	—	—
Lapsikirurgia — Barnkirurgi — <i>Child surgery</i>	26.0	20.0	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys — Förlossning — <i>Obstetrics</i>	428.7	171.6	92.9	70.3	227.1	73.2	99.4	71.0	59.9
Naistentaudit — Kvinnosjukdomar — <i>Gynaecology</i>	397.0	56.5	55.0	34.6	79.6	45.7	33.6	29.0	62.5
Lastentaudit — Barnsjukdomar — <i>Pediatrics</i> ..	604.9	132.0	39.6	40.9	161.4	45.2	36.0	52.2	67.1
Niistä — Därav — <i>Of which</i>									
Lapsipsykiatria — Barnpsykiatri — <i>Child psy-</i>									
<i>chiatry</i>	28.1	4.5	5.4	7.2	10.4	8.6	11.3	2.9	2.3
Keskososasto — Avdelning för ofullgångna —									
<i>Department for prematures</i>	17.0	—	—	—	—	—	—	—	0.5
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit — Öron-, näs- och									
strupsjukdomar — <i>Ear, nose and throat diseases</i>	166.0	25.0	13.3	6.0	36.5	—	—	15.0	0.1
Niistä — Därav — <i>Of which</i>									
Foniatria — Foniatri — <i>Phoniatrics</i>	—	5.0	—	—	—	—	—	—	—
Silmätaudit — Ögonsjukdomar — <i>Ophthalmology</i>	148.0	41.0	19.1	—	36.7	62.0	—	15.0	0.1
Iho- ja sukupuolitaudit — Hud- och könssjuk-									
domar — <i>Skin and venereal diseases</i>	134.0	57.0	—	—	—	—	—	—	—
Sädehoito — Strålbehandling — <i>Radiotherapy</i> ..	218.0	54.0	—	—	40.0	—	—	25.0	—
Neurologia — Neurologi — <i>Neurology</i>	159.5	30.0	2.4	3.2	4.6	3.8	5.0	1.3	1.0
Hermotaudit ja psykiatria — Nervsjukdomar och									
psykiatri — <i>Neurology and psychiatry</i>	124.0	—	—	—	—	11.0	—	—	—
Tartuntataudit — Epidemiska sjukdomar —									
<i>Communicable diseases</i>	19.8	71.0	27.0	0.9	129.1	42.6	33.6	7.0	12.0
Jakamattomat — Odelade — <i>Non-specialized</i> ⁵⁾ ..	1 389.7	339.7	166.5	123.7	731.2	283.3	126.3	113.0	174.0
Yhteensä — Summa — Total	6 679.3	1 989.6	832.1	502.4	2 291.1	1 203.5	666.5	582.5	616.8
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti keskussairaala-									
piirissä ⁶⁾ — Vårdplatser per 1 000 invånare i									
centralsjukhusdistriktet ⁶⁾ — <i>Beds per 1 000</i>									
<i>inhabitants in the central hospital district</i> ⁶⁾	7.3	4.9	3.6	3.7	5.9	6.7	3.4	4.3	5.1
1964	7.2	4.6	3.5	3.6	5.6	6.1	3.5	4.3	5.0

¹⁾ Näistä 90 reumaortopedian sairaansijaa. — Av dessa 90 reumaortopedivårdplatser. — *Of which 90 beds for rheumatic orthopedics.*

²⁾ Näistä 98 naistentautien ja synnytysosaston sairaansijaa, jakamatta. — Av dessa 98 vårdplatser på avdelningar för kvinnosjukdomar och

³⁾ Kaatumataudin sairaansijoja. — Epilepsi vårdplatser. — *Beds for epilepsy.*

⁴⁾ Näistä 40 lasten neurologian sairaansijaa. — Av dessa 40 vårdplatser för barnneurologi. — *Of which 40 beds for child neurology.*

⁵⁾ Sairaala ei ole jaettu erikoislääkärin johtamiin erikoisalan osastoihin. — Sjukhuset är inte delat i specialavdelningar med specialläkare som

⁶⁾ Keskiavikiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolk-mängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

Savonlinnan Nysiotis	Pohjois-Karjalan Norra Karelen	Kuopion Kuopio	Kesk-Suomen Mellersta Finland	Seinäjoen Seinäjoki	Vaasan Vasa	Kesk- Pohjanmaan Mellersta Östernbottens	Oulun yliopistollinen Uleåborgs universitets	Kainuun Kainuu	Kemin Kemi	Lapin Lapplands	Ahvenanmaan Ålands	Yhteensä Summa Total	Erikssalojen sairaanhoja yhteensä 1 000 asukasta kohti *) Vårdplatsernas summa per 1 000 invånare enligt specialområde *) Special beds total per 1 000 inhabitants *)	
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		1965	1964
66.0	186.7	263.8	100.3	69.8	146.9	4.1	212.4	25.0	30.8	59.9	38.0	4 920	1.07	1.07
—	0.7	0.7	2.2	0.7	2.1	—	2.1	—	0.7	—	—	227	0.05	0.08
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	0.02	0.02
—	—	33.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33	0.01	—
—	—	—	—	—	—	—	6.0	—	—	—	—	18	0.00	0.00
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	0.00	0.00
82.9	132.3	244.0	179.1	146.3	156.2	4.7	139.6	65.0	51.0	81.3	34.0	4 449	0.96	0.94
82.9	132.0	149.7	98.3	146.0	155.3	4.7	114.7	65.0	45.3	68.7	34.0	3 398	0.73	0.75
—	0.3	40.3	80.8	0.3	0.9	—	0.9	—	0.3	—	—	¹⁾ 679	0.15	-0.13
—	—	10.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	0.02	0.02
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	61	0.01	0.01
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	0.01	0.00
—	—	20.0	—	—	—	—	24.0	—	—	—	—	89	0.02	—
—	—	24.0	—	—	—	—	—	—	5.4	12.6	—	88	0.02	0.03
34.0	109.7	157.5	138.5	74.0	94.1	56.9	128.2	55.0	44.6	89.4	14.0	²⁾ 2 290	0.50	0.50
23.8	33.2	43.5	33.0	—	42.9	1.1	32.0	10.0	18.4	22.6	14.0	1 068	0.23	0.24
28.3	58.6	118.0	65.2	24.6	55.1	1.1	63.8	2.0	54.8	64.2	—	1 715	0.37	0.38
1.3	0.9	—	2.9	2.9	0.9	—	0.4	—	—	—	—	90	0.02	—
0.3	0.3	20.4	—	—	—	—	—	0.5	4.5	10.5	—	54	0.01	0.01
9.9	21.0	26.0	29.0	0.2	19.0	—	25.0	—	13.3	14.7	—	420	0.09	0.09
—	—	—	6.0	—	—	—	—	—	—	—	—	11	0.00	—
16.9	25.0	24.0	15.0	19.7	23.5	—	56.0	—	0.3	18.7	—	521	0.11	0.12
—	—	—	—	—	—	—	31.0	—	—	—	—	222	0.05	0.05
—	—	—	25.0	—	—	—	40.0	—	—	—	—	402	0.09	0.09
0.6	0.4	³⁾ 239.0	1.3	1.3	0.4	—	0.2	—	—	—	—	⁴⁾ 454	0.10	0.08
—	—	—	—	—	—	—	168.0	—	—	—	—	303	0.06	—
—	56.0	10.0	—	—	30.0	18.0	49.0	—	14.0	9.0	—	529	0.12	0.14
83.0	190.6	321.4	434.0	242.6	113.0	250.3	236.7	157.0	174.0	195.0	5.0	5 850	1.27	1.09
345.4	813.5	1 447.2	1 020.4	578.5	681.1	336.2	1 181.9	314.0	401.2	554.8	105.0	23 143	5.02	4.79
4.0	4.0	5.4	4.1	2.8	4.2	2.8	4.6	2.9	4.5	4.2	4.9	5.0	—	—
4.0	3.9	5.2	3.9	2.6	3.6	2.8	4.2	2.8	4.2	3.9	4.9	4.8	—	—

förlossning, odelade. — Of which 98 common beds for gynaecology and obstetrics.

överläkare. — Hospital is not divided into special departments with a specialist in charge.

6.14 Yleissairaalojen sairaansijat omistajan mukaan keskussairaalaapiireittäin 31. 12. 1965
 Lasarettvårdplatser centralsjukhusdistriktsvis enligt ägaren den 31. 12. 1965
 Beds of general hospitals by ownership and central hospital district on 31. 12. 1965

Keskussairaalaapiiri Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Keski­väkiluku 1965 ¹⁾ Medeltalmanget 1965 ¹⁾ Mean population 1965 ¹⁾	1. Valtion — Statens — State hospitals Niistä — Därav — Of which	A. Läänin- ja yleiset — Läns- och allmänna — Provincial and public	B. Muut valtion — Övriga statens — Other state hospitals	2-3. Yliopistolliset keskussairaalat ja keskussairaalat Universitetssjukhus och centralsjukhus University central hospitals and central hospitals Niistä — Därav — Of which	Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)	Kauppalaat — Köpinger — Urban communes (market towns)	Maaliskunnat — Landskommuner — Rural communes	4. Aluesairaalat — Krets sjukhus — Regional hospitals Niistä — Därav — Of which	Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)	Kauppalaat — Köpinger — Urban communes (market towns)	Maaliskunnat — Landskommuner — Rural communes	5. Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals Niistä — Därav — Of which
1 Helsingin yliopistollinen — Hel- singfors universitets	915 415	284	—	284	²⁾ 2 141.0	1 558.0	263.6	319.4	358.0	82.3	42.5	233.2	1 926.8
2 Turun yliopistollinen — Åbo universitets	406 084	—	—	—	³⁾ 570.0	404.6	5.2	160.2	392.0	58.7	53.6	279.7	773.6
3 Satakunnan — Satakunta	232 942	—	—	—	281.0	156.8	—	124.2	147.9	93.8	—	54.1	280.2
4 Hämeenlinnan — Tavastehus ..	136 742	—	—	—	182.0	102.0	—	80.0	152.2	92.7	—	59.5	143.2
5 Tampereen — Tammerfors	388 514	—	—	—	881.0	534.2	52.6	294.2	174.9	61.9	33.6	79.4	1 008.2
6 Lahden — Lahtis	180 183	—	—	—	—	—	—	—	8.2	—	—	8.2	752.3
7 Kotkan — Kotka	193 472	—	—	—	—	—	—	—	⁴⁾ 283.8	48.8	82.0	⁴⁾ 153.0	351.7
8 Etelä-Saimaan — Södra Saimens	134 716	—	—	—	336.0	79.5	118.5	138.0	—	—	—	—	174.0
9 Mikkelin — S:t Michels	120 711	—	—	—	301.5	120.6	—	180.9	110.3	58.3	—	52.0	161.0
10 Savonlinnan — Nyslotts	85 851	—	—	—	246.5	74.7	—	171.8	11.9	—	—	11.9	83.0
11 Pohjois-Karjalan — Norra Ka- relens	203 493	—	—	—	438.0	122.7	18.7	296.6	2.7	—	—	2.7	348.8
12 Kuopion — Kuopio	267 980	—	—	—	450.0	226.4	—	223.6	224.0	131.4	—	92.6	419.2
13 Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	248 057	80	—	80	397.0	161.6	12.3	223.1	6.9	—	—	6.9	502.0
14 Seinäjoen — Seinäjoki	206 793	—	—	—	219.0	45.5	19.3	154.2	35.0	—	—	35.0	316.0
15 Vaasan — Vasa	163 958	—	—	—	331.0	168.7	—	162.3	184.1	93.8	—	90.3	131.0
16 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	119 426	—	—	—	—	—	—	—	12.9	—	—	12.9	323.3
17 Oulun yliopistollinen — Uleå- borgs universitets	257 708	611	611	—	—	—	—	—	11.2	—	—	11.2	292.7
18 Kainuun — Kainuu	108 973	100	100	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80.0
19 Kemin — Kemi	88 632	61	61	—	153.0	110.0	—	43.0	—	—	—	—	82.0
20 Lapin — Lapplands	130 680	—	—	—	219.0	79.9	7.9	131.2	—	—	—	—	27.0
21 Ahvenanmaan — Ålands	21 372	—	—	—	100.0	29.1	—	70.9	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — Total	4 611 702	1 136	772	364	7 246	3 974.3	498.1	2 773.6	2 116	721.7	211.7	1 182.6	8 176
Sairaansijoja 1 000 asukasta kohti Vårdplatser per 1 000 invånare Beds per 1 000 inhabitants	·	0.25	0.17	0.08	1.57	2.32	1.57	1.07	0.46	0.42	0.67	0.46	1.77
1964	·	0.49	0.41	0.08	1.26	2.00	1.53	0.77	0.44	0.42	0.71	0.42	1.73

¹⁾ Maassa asuva väestö. — I riket bosatt befolkning. — Resident population.

²⁾ Helsingin yliopiston sairaansijat mukaanluettuna. — Inkl. Helsingfors universitets vårdplatser. — Incl. beds of University of Helsinki.

³⁾ Turun yliopiston sairaansijat mukaanluettuna. — Inkl. Åbo universitets vårdplatser. — Incl. beds of Finnish University of Turku.

⁴⁾ Näistä tehdaslaistosten 32 sairaansijaa. — Därav industriföretagens 32 vårdplatser. — Of those 32 beds of factories.

A. Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)																	Sairaansioja yhteensä 1 000 asukasta kohti Vårdplatsernas summa per 1 000 invånare Total per 1 000 inhabitants					
B. Kauppalat — Köpingar — Urban communes (market towns)																						
C. Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural communes																						
D. Kuntayhtymät — Kommunanslutningar Federations of communes Niistä — Därav — Of which																						
Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)																						
Kauppalat — Köpingar — Urban communes (market towns)																						
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural communes																						
6. Kunnalliset sairaalat ilman sairaalain mukaista asemaa Kommunala sjukhus utanför lagen om sjukhusen Communal hospitals outside hospital law																						
A. Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat Norra Finlands forna krets sjukhus Former regional hospitals in northern Finland Niistä — Därav — Of which																						
Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)																						
Kauppalat — Köpingar — Urban communes (market t.)																						
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural communes																						
B. Muut sairaalat — Övriga sjukhus — Other hospitals Niistä — Därav — Of which																						
Kaupungit — Städer — Urban communes (towns)																						
Kauppalat — Köpingar — Urban communes (market t.)																						
Maalaiskunnat — Landskommuner — Rural communes																						
7. Vapaaehtoiset järjestöt ja muut yksityiset Frivilliga organisationer och övriga privata Voluntary organisations and other private Niistä — Därav — Of which																						
Vapaaehtoiset järjestöt Frivilliga organisationer Voluntary organisations																						
Muut yksityiset — Övriga privata — Other private																						
Yhteensä Summa Total																						
1965		1964																				
1 467	125	183	151.8	96.1	—	55.7	—	—	—	—	—	—	—	1 969.5	1 202.5	767	6 679.3	7.3	7.2	1		
589	—	127	57.6	14.4	—	43.2	—	—	—	—	—	—	—	254.0	103.0	151	1 989.6	4.9	4.6	2		
124	—	48	108.2	—	—	108.2	27	—	—	—	—	—	—	96.0	96.0	—	832.1	3.6	3.5	3		
74	—	57	12.2	—	—	12.2	—	—	—	—	—	—	—	25.0	25.0	—	502.4	3.7	3.6	4		
660	—	246	102.2	7.5	60.0	34.7	—	—	—	—	—	—	—	227.0	219.0	8	2 291.1	5.9	5.6	5		
497	—	195	60.3	—	—	60.3	—	—	—	—	—	—	—	443.0	416.0	27	1 203.5	6.7	6.1	6		
266	—	35	50.7	—	33.8	16.9	—	—	—	—	—	—	—	31.0	31.0	—	666.5	3.4	3.5	7		
35	50	—	89.0	—	65.0	24.0	—	—	—	—	—	—	—	72.5	60.5	12	582.5	4.3	4.3	8		
—	—	161	—	—	—	—	33	—	—	—	—	—	—	11.0	11.0	—	616.8	5.1	5.0	9		
23	—	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4.0	4.0	—	345.4	4.0	4.0	10		
45	—	198	105.8	—	22.0	83.8	14	—	—	—	—	—	—	10.0	10.0	—	813.5	4.0	3.9	11		
199	—	216	4.2	—	—	4.2	—	—	—	—	—	—	—	354.0	314.0	40	1 447.2	5.4	5.2	12		
96	29	327	50.0	—	—	50.0	—	—	—	—	—	—	—	34.5	34.5	—	1 020.4	4.1	3.9	13		
15	55	214	32.0	—	—	32.0	—	—	—	—	—	—	—	8.5	8.5	—	578.5	2.8	2.6	14		
24	—	36	71.0	18.6	—	52.4	30	—	—	—	—	—	—	5.0	5.0	—	681.1	4.2	3.6	15		
65	56	112	90.3	—	—	90.3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	336.2	2.8	2.8	16		
188	—	8	96.7	29.1	—	67.6	127	117	—	—	—	—	—	10.0	140.0	—	1 181.9	4.6	4.2	17		
28	—	28	24.0	8.0	—	16.0	114	114	—	—	—	—	—	—	2.0	18	314.0	2.9	2.8	18		
50	—	32	—	—	—	—	80.2	47	—	—	—	—	—	23.2	25.0	24	401.2	4.5	4.2	19		
9	—	—	18.0	—	6.0	12.0	303.8	227	—	—	—	—	—	76.8	20	—	554.8	4.2	3.9	20		
—	—	—	—	—	—	—	5.0	—	—	—	—	—	—	5.0	—	—	105.0	4.9	4.9	21		
4 454	315	2 283	1 124	173.7	186.8	763.5	734	505	—	—	505	229	108	6	115	3 735	2 688	1 047	23 143	5.0	4.8	·
2.60	0.99	0.88	0.24	0.10	0.59	0.29	0.16	0.11	—	—	0.20	0.05	0.06	0.02	0.05	0.81	0.58	0.23	5.02	·	·	·
2.64	1.04	0.88	0.20	0.07	0.44	0.26	0.16	0.11	—	—	0.18	0.05	0.07	0.02	0.05	0.71	0.57	0.14	4.79	·	·	·

Tiivistelmä
Sammandrag
Summary

Omistaja Ägare Ownership	Sairaansioja Vårdplatser Beds 31. 12. 1965	Keskiväkiluku ¹⁾ Medelfolkmängd ¹⁾ Mean population ¹⁾ 1965	Sairaansioja 1 000 as. kohti Vårdplatser per 1 000 inv. Beds per 1 000 inhabitants	
			1965	1964
Valtion — Statens — State	1 136.0	4 611 702	0.25	0.49
Kuntien — Kommunernas — Communes	18 272.0	4 611 702	3.96	3.59
Niistä — Därav — Of which:				
Kaupunkien — Städernas — Of urban communes (towns)	9 431.7	1 713 394	5.50	5.20
Kauppaloiden — Köpingarnas — Of urban communes (market t.)	1 217.6	316 801	3.84	3.74
Maalaiskuntien — Landskommunernas — Of rural communes	7 622.7	2 581 507	2.95	2.56
Yksityiset — Privata — Private	3 735.0	4 611 702	0.81	0.71
Yhteensä — Summa — Total	23 143.0	4 611 702	5.02	4.79

6.21 Laitossairaalat ja niiden toiminta vuonna 1965
Inrättningarnas sjukhus och deras verksamhet år 1965
Hospitals of institutions and their services in 1965

Laitossairaalat Inrättningarnas sjukhus <i>Hospitals of institutions</i>	Sairaansijoja 31. 12. Vårdplatser 31. 12. <i>Beds 31. 12.</i>	Otettuja potilaita Intagningar <i>Admissions</i>	Hoitopäiviä Vård dagar <i>Patient days</i>
1. Sosiaalilautakuntien alaiset — Underordnade socialnämnderna — Under communal social welfare committees			
A. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions	1 813	5 291	722 714
Espoon kauppalan kunnalliskodin sairasosasto (Aurora) — Esbo köpings kommunalhems sjukavdelning (Aurora)	142	88	51 132
Helsingin kaupungin — Helsingfors stads:			
— Koskelan sairaskoti — Forsby sjukhem	930	3 970	400 782
— Kustaankartanon vanhainkodin sairasosasto — Gustafsgårds åldershems sjukavdelning	147	619	53 451
Helsingin ml:n kunnalliskodin sairasosasto (Katriinankoti) — Helsingē kommuns kommunalhems sjukavdelning (Katrīnehemmet)	153	104	59 197
Hämeenlinnan kaupungin vanhainkodin sairasosasto (Vuorentaan vanhainkoti)	61	93	22 203
Kotkan kaupungin kunnalliskodin sairasosasto	102	106	34 831
Porvoon kaupungin kunnalliskodin sairasosasto — Borgå stads kommunalhems sjukavdelning	80	47	30 498
Riihimäen kaupungin vanhainkodin sairasosasto	66	38	23 773
Vaasan kaupungin sairas- ja vanhainkoti — Vasa stads sjuk- och åldershem	132	226	46 847
B. Muut — Övriga — Others	¹⁾ 8 370	..	..
Yhteensä — Summa — Total	¹⁾ 10 183	..	..
2. Puolustuslaitoksen alaiset — Underordnade förvarsväsendet — Under military forces			
A. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions	431	10 640	133 407
Keskusotilassairaala 1 (Helsinki) — Centralmilitärsjukhus 1 (Helsingfors)	278	6 498	80 538
Keskusotilassairaala 2 (Lahti) — Centralmilitärsjukhus 2 (Lahti)	153	4 142	52 869
B. Muut — Övriga — Others	1 268	..	..
Yhteensä — Summa — Total	1 699	..	..
3. Vankeinhoitolaitoksen alaiset — Underordnade fängvårdsanstalten — Under prison system			
A. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions	250	1 231	79 348
Helsingin keskusvankilan sairaala — Helsingfors centralfängelsets sjukhus	20	580	14 284
Hämeenlinnan keskus- ja lääninvankilan tuberkuloosisairaala ja sen toipilasosasto — Tavastehus central- och länsfängelsets tuberkulos-sjukhus och dess konvalescentavdelning	²⁾ 150	402	43 523
Turun vankimielisairaala — Åbo sinnessjukhus för fångar	³⁾ 80	249	21 541
B. Muut — Övriga — Others	281	..	..
Yhteensä — Summa — Total	531	..	..
4. Muut laitossairaalat — Övriga inrättningarnas sjukhus — Other hospitals of institutions			
A. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions	1 533	723	587 971
Järvenpään sosiaalisairaala (Haarajoki)	70	452	26 616
Kolpeneen huoltokoti (Rovaniemi)	123	21	46 880
Kärkulla centralanstalt (Pargas) — Kärkullan keskuslaitos (Parainen)	80	59	45 012
Nastolan hoitokoti	120	6	44 164
Rinnekodin keskuslaitos (Espoo, Skogby)	530	114	201 270
Vaalijalan keskuslaitos (Pieksämäki)	610	71	224 029
B. Muut — Övriga — Others	—	—	—
Yhteensä — Summa — Total	1 533	723	587 971
(1—4) Yhteensä — Summa — Total	13 946	..	..
1964	13 611	..	..
Niistä — Därav — Of which			
A. Laitossairaalaluetteloon hyväksytyt sairaalat — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus — Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions	4 027	17 885	1 523 440
B. Muut — Övriga — Others	9 919	..	..

¹⁾ Näistä 1 718 mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Därav 1 718 sinnessjukvårdplatser. — Of which 1 718 beds, for mental diseases.

²⁾ Tuberkuloosihoitoon sairaansijoja. — Tuberkulosvårdplatser. — Beds for tuberculosis.

³⁾ Mielisairaanhoidon sairaansijoja. — Sinnessjukvårdplatser. — Beds for mental diseases.

6.22 Laitossairaalojen sairaansijat keskussairaala-alueittain 31. 12. 1965
Vårdplatser för inrättningarnas sjukhus centralsjukhusdistriktsvis den 31. 12. 1965
Beds of hospitals of institutions by central hospital district on 31. 12. 1965

Keskussairaala-alue Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Sosiaalilautakuntien alaiset Underordnade socialnämnderna Under communal social welfare committees			Puolustuslaitoksen alaiset Underordnade försvarsväsendet Under military forces			Vankeinhoito- laitoksen alaiset Underordnade fångvårdsanstalten Under prison system			Muut Övriga Others			Yhteensä Summa Total		
	A ¹⁾	B ¹⁾		A ¹⁾	B ¹⁾		A ¹⁾	B ¹⁾		A ¹⁾	B ¹⁾		A ¹⁾	B ¹⁾	
1. Helsingin yliopistollinen Helsingfors universitets	2 135	1 452	683	490	278	212	29	20	9	600	600	—	3 254	2 350	904
2. Turun yliopistollinen — Åbo universitets	689	—	689	101	—	101	109 ³⁾	80	29	80	80	—	979	160	819
3. Satakunnan — Sata- kunta	369	—	369	129	—	129	11	—	11	—	—	—	509	—	509
4. Hämeenlinnan — Ta- vastehus	442	127	315	116	—	116	190 ⁴⁾	150	40	—	—	—	748	277	471
5. Tampereen — Tammer- fors	703	—	703	10	—	10	—	—	—	—	—	—	713	—	713
6. Lahden — Lahtis	416	—	416	153	153	—	—	—	—	120	120	—	689	273	416
7. Kotkan — Kotka	594	102	492	209	—	209	—	—	—	—	—	—	803	102	701
8. Etelä-Saimaan — Södra Saimens	287	—	287	60	—	60	59	—	59	—	—	—	406	—	406
9. Mikkelin — S:t Michels	354	—	354	33	—	33	19	—	19	610	610	—	1 016	610	406
10. Savonlinnan — Nyslotts	279	—	279	—	—	—	—	—	—	—	—	—	279	—	279
11. Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	791	—	791	63	—	63	—	—	—	—	—	—	854	—	854
12. Kuopion — Kuopio ...	636	—	636	9	—	9	70	—	70	—	—	—	715	—	715
13. Keski-Suomen — Mel- lersta Finlands	607	—	607	24	—	24	—	—	—	—	—	—	631	—	631
14. Seinäjoen — Seinäjoki	397	—	397	17	—	17	—	—	—	—	—	—	414	—	414
15. Vaasan — Vasa	309	132	177	31	—	31	11	—	11	—	—	—	351	132	219
16. Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	197	—	197	28	—	28	—	—	—	—	—	—	225	—	225
17. Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets .	566	—	566	64	—	64	12	—	12	—	—	—	642	—	642
18. Kainuun — Kainuu ...	195	—	195	69	—	69	21	—	21	—	—	—	285	—	285
19. Kemin — Kemi	91	—	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91	—	91
20. Lapin — Lapplands ...	104	—	104	93	—	93	—	—	—	123	123	—	320	123	197
21. Ahvenanmaan — Ålands	22	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	22
Yhteensä — Summa — Total	⁵⁾ 10 183	⁵⁾ 1 813	⁵⁾ 8 370	⁵⁾ 1 699	⁵⁾ 431	⁵⁾ 1 268	⁵⁾ 531	⁵⁾ 250	⁵⁾ 281	⁵⁾ 1 533	⁵⁾ 1 533	—	⁵⁾ 13 946	⁵⁾ 4 027	⁵⁾ 9 919
1964	10 012	1 813	8 199	1 775	471	1 304	511	230	281	1 313	1 313	—	13 611	3 827	9 784

¹⁾ Laitossairaala-alueeseen hyväksytyt sairaalat. — I inrättningarnas sjukhusförteckning godkända sjukhus. — *Hospitals accepted to the list of hospitals of institutions. (A).*

²⁾ Muut. — Övriga. — *Others. (B).*

³⁾ Turun vankimielisairaalan sairaansijat. — Vårdplatser i Åbo sinnessjukhus för fångar. — *Beds at mental hospital of prison in Turku.*

⁴⁾ Hämeenlinnan keskus- ja lääninvankilan tuberkuloosisairaalan ja sen toipilasosaston sairaansijat. — Tavastehus central- och länsfängelses tuberkulossjukhus och dess konvalescentavdelnings vårdplatser. — *Beds at tuberculosis sanatorium of prison in Hämeenlinna.*

⁵⁾ Niistä 1 718 mielisairaanhoidon sairaansijaa. — Därav 1 718 sinnessjukvårdplatser. — *Of which 1 718 beds for mental diseases.*

6.23 Laitossairaaloiden sairaansijat pääryhmittäin 31. 12. 1965
Inrättningarnas vårdplatser enligt vårdform den 31. 12. 1965
Beds of hospitals of institutions by type of care on 31. 12. 1965

Laitos Inrättning Institution	Sairaaloita Sjukhus Hospitals		Yleissairaansijoja Lasarettvårdplatser General hospital beds		Mielisairaanhoidon sairaansijoja Sinnessjukvårdsplatser Beds for mental diseases		Tuberkuloosihoidon sairaansijoja Tuberkulosvårdplatser Beds for tuberculosis		Sairaansijoja 1965 yhteensä Summa vårdplatser Beds total			1964	
									Niistä — Därav — Of which				
	A ¹⁾	B ²⁾	A ¹⁾	B ²⁾	A ¹⁾	B ²⁾	A ¹⁾	B ²⁾	A ¹⁾	B ²⁾	A ¹⁾	B ²⁾	
Kunnalliskotien — Kommunalhemmens — <i>Of communal homes for the aged</i> . . .	9	³⁾ 319	1 813	6 652	—	1 718	—	—	10 183	1 813	8 370	1 813	8 199
Puolustuslaitoksen — Försvarsväsendets — <i>Milit.</i> .	2	⁴⁾ 49	431	1 268	—	—	—	—	1 699	431	1 268	471	1 304
Vankiloiden — Fängelsernas <i>Of prisons</i>	3	17	20	281	80	—	150	—	531	250	281	230	281
Muut — Övriga — <i>Others</i> . .	6	—	1 533	—	—	—	—	—	1 533	1 533	—	1 313	—
Yhteensä — Summa — Total	20	385	3 797	8 201	80	1 718	150	—	13 946	4 027	9 919	.	.
1964	20	378	3 617	8 018	60	1 766	150	—	13 611	.	.	3 827	9 784

¹⁾ Laitossairaaluetteloon hyväksytyjen sairaaloiden sairaansijoja. — Vårdplatser för sjukhus, som har godkänts i inrättningarnas sjukhusförteckning. — *Beds of hospitals accepted to the list of hospitals of institutions.*

²⁾ Laitossairaaluetteloon hyväksymättömien sairaaloiden sairaansijoja. — Vårdplatser för sjukhus, som icke har godkänts i inrättningarnas sjukhusförteckning. — *Beds of hospitals excluded from the list of hospitals of institutions.*

³⁾ Näistä 250 kunnalliskodissa oli vain sairasosasto, 13 vain mielisairasosasto ja 56 sekä sairas- että mielisairasosasto. — Av dessa fanns det i 250 kommunalhem endast sjukvårdsavdelning, i 13 endast sinnessjukvårdsavdelning och i 56 både sjukvårds- och sinnessjukvårdsavdelning. — *Of which 250 communal homes have a separate department for chronically ill, 13 communal homes have a separate department for mentally ill and 56 communal homes have both a separate department for chronically ill and a separate department for mentally ill.*

⁴⁾ Näistä 3 sotilassairaala, 29 varuskuntasairaala, 10 sairastupaa ja 7 leirisairaala. — Av dessa var 3 militärsjukhus, 29 garnisonssjukhus, 10 sjukstugor och 7 lägersjukhus. — *Of which 32 military hospitals and 17 small military hospitals.*

7. APTEEKIT, APTEEKKITAVARATEH-
TAAT JA -KAUPAT

Apteekit. Vuodelta 1928 juontuva laki apteekkilaitoksesta määrää lääkintöhallituksen huolehtimaan siitä, että apteekkeja tulee olla maassa niin taajassa, että yleisö mikáli mahdollista eri paikkakunnilla vaikeudetta voi saada lääkkeitä.

Vuoden 1965 lopussa toimi maassamme 552 apteekkia, edellisen vuoden vastaava luku oli 546. Ns. kantaapteekit, joilla on vuonna 1688 säädety n mukaiset oikeudet, olivat vuoden 1965 loppuun mennessä hävinneet lähes tyystin, niitä oli näet enää vain 2. Näiden erikoisoikeudet sitä paitsi päättyvätkin vuoden 1968 lopussa, jolloin siis kanta-apteekit- vanhassa muodossaan- siirtyvät lopullisesti historiaan.

Viimeksi mainittuun lukuun 552 sisältyvät Helsingin yliopiston Helsingissä sijaitseva apteekki ja lisäksi sotilasapteekki, joka on tarkoitettu sotilassairaanhoitoa ja osittain myös valtion sairaanhoitolaitoksia varten. Lisäksi toimi maassamme 2 sairaala-apteekkia.

Valtioneuvoston vuoden 1965 aikana myöntämien apteekkioikeuksien määrä ja niiden myöntämisen syy selviää seuraavasta asetelmasta:

Uusi apteekki	4
Apteekinhaltijan kuolema	9
Apteekinhaltijan saama siirto	20
Apteekinhaltijan apteekista luopuminen	6
<hr/>	
Apteekkioikeuksia myönnetty yhteensä	39

Apteeeissa ja lääkevarastoissa oli apteekkareita vuoden 1965 lopussa 543, edellisen vuoden luku oli 523.

Taulussa 7.1 on esitetty tietoja apteeeista keskuksairaalaapiireittäin ja taulussa 7.2 lääneittäin. Apteekkien farmaseuttisesta henkilöstöstä on tietoja taulussa 7.3 ja 7.4 sekä kuviossa 7.3.

Lääkevarastot. Lääkintöhallituksen luvalla apteekkari saa paikkakunnalla, jossa ei ole apteekkia ja jossa sellainen ei olisi taloudellisesti kannattava pitää lääkevarastoa rajoitetun apteekkiliikkeen harjoittamista varten. Yksityisten apteekkarien hoidossa oli vuonna 1965 yhteensä 77 lääkevarastoa. Helsingin yliopistolla on lääkintöhallituksen luvalla oikeus pitää lääkevarastoja paikkakunnilla, missä on vähintään 90 sairaansijan sairaaloita. Vuoden 1965 lopussa Helsingin yliopiston apteekilla oli 11 lääkevarastoa.

Lääkekaapit. Laki apteekkilaitoksesta salli apteekkarin lääkintöhallituksen luvalla ja määräämällä tavalla myydä väliaikaisesti tavallisempia, voimassa olevien määräysten mukaan käsikauppatavarana toimitettavia lääkkeitä ns. lääkekaapeista. Ne sijaitsevat seuduilla, joista on pitkä matka tai muuten huono yhteys apteekkiin. Lääkekaappeja oli vuoden 1965 päättyessä 561.

7. APOTEK, APOTEKSVARUFABRIKER
OCH -AFFÄRER

Apoteken. Lagen om apoteksväsendet från år 1928 föreskriver medicinalstyrelsen att besörja om, att det finns apotek till sådant antal i landet, att allmänheten, så vitt möjligt, på olika orter utan svårighet kan erhålla läkemedel.

Vid slutet av år 1965 var 552 apotek i verksamhet i landet, antalet för föregående år var 546. De s.k. stamapoteken eller apotek, vilkas lagstadgade rättigheter är från år 1688, hade till slutet av år 1964 nästan noggrant försvunnit, endast 2 fanns kvar. Deras specialrättigheter upphör dessutom vid slutet av år 1968, då stamapoteken, i sin gamla form, övergår slutgiltigt till historien.

I det nyss nämnda antalet 552 ingår Helsingfors universitetsapotek i Helsingfors och militärapoteket, som är avsett för militärsjukvården och delvis även för statens sjukvårdsinrättningar. Dessutom var vid slutet av året 2 sjukhusapotek i verksamhet.

Antalet apoteksrättigheter, som statsrådet beviljat under år 1965 och orsaken därtill, framgår ur följande uppställning:

Nya apotek	4
Apoteksinnehavaren dött	9
Apoteksinnehavaren flyttat	20
Apoteksinnehavaren överlätit apotek	6
Apoteksrättigheter beviljade	39

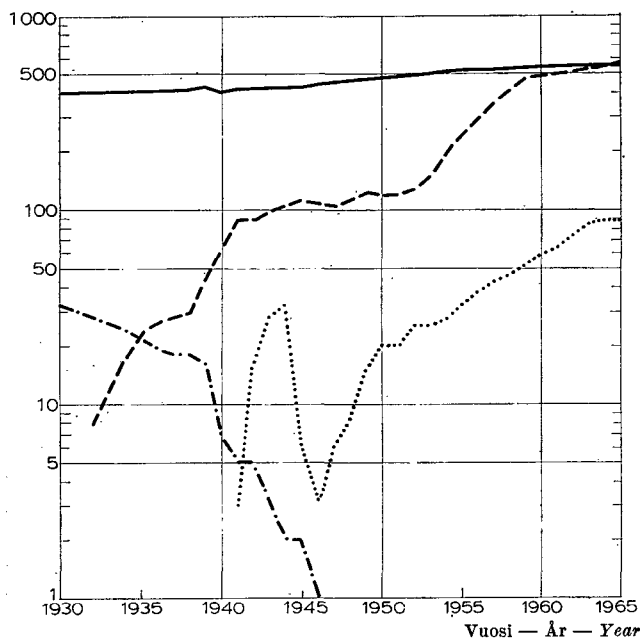
Vid slutet av år 1965 fanns det 543 apotekare och antalet för föregående år var 523.

I tabell 7.1 har framställts uppgifter över apoteken centralsjukhusdistriktsvis och i tabell 7.2 länsvis. I tabellerna 7.3 och 7.4 samt figur 7.3 finns uppgifter över apotekens farmaceutiska personal.

Läkemedelsförråden. På orter, som saknar apotek och där de inte skulle vara ekonomiskt lönande, får apotekare med medicinalstyrelsens tillstånd upprätthålla läkemedelsförråd för bedrivande av en begränsad apoteksverksamhet. Privata apotekare förestod under år 1965 77 läkemedelsförråd. Helsingfors universitet har rätt att med medicinalstyrelsens tillstånd upprätthålla läkemedelsförråd på orter med sjukhus på minst 90 vårdplatser. Vid slutet av år 1965 hade Helsingfors universitetsapotek 11 läkemedelsförråd.

Medicinskåpen. Enligt lagen om apoteksväsendet får apotekaren med medicinalstyrelsens tillstånd och på föreskrivet sätt temporärt sälja de vanligaste, enligt gällande bestämmelser som handköpsvaror levererade läkemedel från s.k. medicinskåp. Dessa finns på orter, varifrån det är lång väg eller dåliga kommunikationer till apoteket. Antalet medicinskåp var vid slutet av år 1965 561.

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

Kuvio 7.1 Apteekit ja niiden alaiset lääkkeiden jakelupaikat vuosien 1930—65 lopussa

Fig. 7.1 Apoteken och apoteken underställda läkemedels-distributionsställen i slutet av åren 1930—65

Fig. 7.1 Pharmacies and drug distributors supervised by the pharmacies at the end of the years 1930—65

— Apteekit — Apotek — Pharmacies
- - - Haara-apteekit — Filialapotek — Branch pharmacies
..... Lääkevarastot — läkemedelsförråd — Subsidiary pharmacies
- . - Lääkekaapit — Medicinskåp — Medicine supplies

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat. Vuoden 1935 ap-teekkitavaralain mukaan apteekkitavaroita saa tehdas-maisesti valmistaa myyntiä varten ainoastaan sisä-asiaiministeriön luvalla, paitsi milloin apteekkari val-mistaa niitä apteekkiliikkeen yhteydessä. Sellaisia ap-teekkitavaratehtaita, jotka saivat valmistaa kaikkia apteekkitavaroita oli vuoden 1965 lopussa 12. Vain määrättyjä apteekkitavaroita koskeva lupa oli 15 teh-taalla.

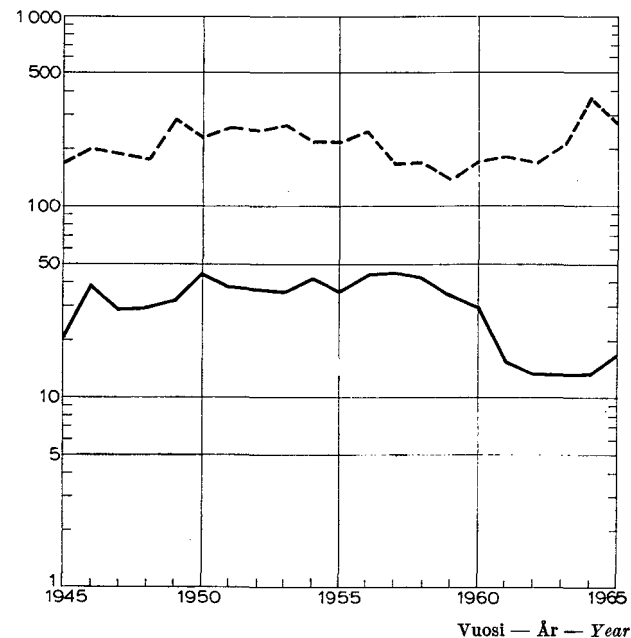
Paitsi apteekeissa saa apteekkitavarakauppaa määrä-tyin rajoituksin harjoittaa sisäasiaiministeriön luvalla ja lääkintöhallituksen valvonnan alaisena tarkoitukseen sopivassa varastohuoneistossa, jossa ei ole avonaista myymälää. Sellaisia apteekkitavarakauppoja, jotka sai-vat tuoda maahan, pitää varastossa ja myydä apteekki-tavaralain edellyttämille ostajille kaikkia apteekkitava-roita, oli vuoden 1965 päätyessä 37. Apteekkitavara-kauppoja, jotka saivat tuoda maahan vain jonkin mää-rätyn lääketehtaan erikoisvalmisteita oli äsken mainit-tuna ajankohtana 21.

Apteekkitavaratehtaat ja -kaupat ovat lääkintöhal-lituksen jatkuvassa valvonnassa. Apteekkitavara-ase-tuksen mukaan on lääkintöhallituksen tarvittaessa ja ainakin kerran vuodessa toimitettava niissä tarkastus.

Farmaseuttisten erikoisvalmisteiden myyntilupajärjes-telmä.

Apteekkitavaralain muuttamisesta annetun lain (505/63) mukaan farmaseuttisia erikoisvalmisteita ei saa

Lukumäärä, log.asteikko
Antal, log.skala
Number, log.scale

Kuvio 7.2 Farmaseutti- ja proviisoritutkinnon suorittaneet vuosina 1945—65

Fig. 7.2 Personer som avlagt farmaceut- och provisorexamen åren 1945—65

Fig. 7.2 Persons with university degrees in pharmaceuticals in 1945—65

— Proviisoritutkinto — Provisorexamen — Master of phar-maceutics
- - - Farmaseuttitutkinto — Farmaceutexamen — Bachelor of pharmaceuticals

Apoteksvarufabrikerna och -affärerna. Enligt apoteks-varulagen av år 1935 får apoteksvaror tillverkas fab-riksmässigt för försäljning endast med tillstånd av mi-nisteriet för inrikesärendena, förutom när de framställes av apotekare i samband med apoteksörrelse. Antalet apoteksvarufabriker, som äger rätt att tillverka alla slag av apoteksvaror, var vid slutet av år 1965 12. Rättig-heter, som endast berör bestämda apoteksvaror, hade beviljats åt 15 fabriker.

Med tillstånd av ministeriet för inrikesärendena och under medicinalstyrelsens uppsikt får apoteksvaruhan-del, förutom vid apotek, med vissa begränsningar bedri-vas i för ändamålet lämpat förrådsrum, som inte har öppen butik. Apoteksvaruaffärer, som får importera till landet, upplagra och sälja åt enligt apoteksvarulagen förutsatta köpare alla slag av apoteksvaror, fanns vid slutet av år 1967 37. Antalet apoteksvaruaffärer, som äger rätt att till landet införa endast någon bestämd läkemedelsfabriks specialprodukter, var vid samma tid-punkt 21.

Apoteksvarufabrikerna och -affärerna står under medicinalstyrelsens kontinuerliga uppsikt. Medicinal-styrelsen bör, i enlighet med apoteksvaruförordningen, vid behov och minst en gång om året verkställa inspek-tion av desamma.

Försäljningstillståndssystemet för farmaceutiska spe-cialpreparat. Enligt lagen om ändring av apoteksvaru-lagen (505/63) får inte farmaceutiska specialpreparat tillverkas eller överlätas för förbrukning utan tillstånd

myydä eikä luovuttaa kulutukseen ilman lääkintöhallituksen lupaa. Lupa myönnetään kullekin farmaseutiselle erikoisvalmisteille erikseen, ensimmäisellä kerralla enintään vuodeksi. Tämän jälkeen lupa uusitaan aina vuosittain, mikäli luvan haltija ilmoittaa lääkintöhallitukselle ennen kunkin lupavuoden umpeenkulumista pitävänsä mainittua valmistetta edelleen kaupan. Lupa voidaan peruuttaa mikäli luvan myöntämisen edellyttämiä perusteita ei enää ole olemassa.

Mainittu laki tuli voimaan 1. päivänä huhtikuuta 1964. Lain voimaan tullessa kaupan oleville farmaseutisille erikoisvalmisteille oli haettava myyntilupa neljän kuukauden kuluessa mainitusta päivästä lukien, mutta niitä sai edelleen pitää kaupan hakemuksen ratkaisuun asti.

Määräpäivään mennessä lääkintöhallitukseen saapui 5 275 hakemusta, jotka koskivat kaupan olevia farmaseuttisia erikoisvalmisteita. Vuoden 1964 aikana saapui 292 ja vuoden 1965 aikana 459 uutta valmistetta koskevaa hakemusta. Vuonna 1964 lääkintöhallitus myönsi 781 ja seuraavana vuonna 1 979 farmaseuttisen erikoisvalmisteen myyntilupaa. Kertomusvuonna saapui lääkintöhallitukselle 95 ilmoitusta, jotka koskivat farmaseuttisten erikoisvalmisteitten klinistä kokeilua.

Lääkintöhallituksesta annetun asetuksen muuttamisesta vuonna 1964 annetun asetuksen mukaan lääkintöhallituksessa on lääkeainetoimikunta, joka antaa lääkintöhallitukselle lausuntoja farmaseuttisista erikoisvalmisteista sekä lääkeaineiden vaikutusta koskevista kysymyksistä.

Vuoden 1965 aikana lääkeainetoimikunta on käsitellyt 2 949 farmaseuttisen erikoisvalmisteen lupahakemusta, joista 19 hakemusta on esitetty lääkintöhallitukselle hylättäväksi.

av medicinalstyrelsen. Tillståndet beviljas skilt för varje farmaceutiskt specialpreparat för första gången högst för ett år, varefter tillståndet förnyas årligen, såvida ägaren av tillståndet underrättar medicinalstyrelsen före varje tilländalupet tillståndets, att avsikten är att fortfarande saluhålla nämnda preparat. Tillståndet kan annulleras ifall grunder för tillstånd inte mera finns.

Den sagda lagen trädde i kraft den 1 april 1964. Då lagen trädde i kraft för saluhållna farmaceutiska specialpreparat, måste försäljningstillstånd anställas inom fyra månader räknat från den nämnda dagen, men de fick saluhållas fortsättningsvis ända tills ansökan blivit avgjord.

Före den föreskrivna dagen anlände till medicinalstyrelsen 5 275 ansökningar beträffande saluhållna farmaceutiska specialpreparat. Under år 1964 emottogs 292 och år 1965 459 ansökningar om nya preparat. Under år 1964 beviljade medicinalstyrelsen försäljningstillstånd för 781 och för följande år 1 979 farmaceutiska specialpreparat. Under berättelseåret fick medicinalstyrelsen 95 meddelanden beträffande kliniska experiment av farmaceutiska specialpreparat.

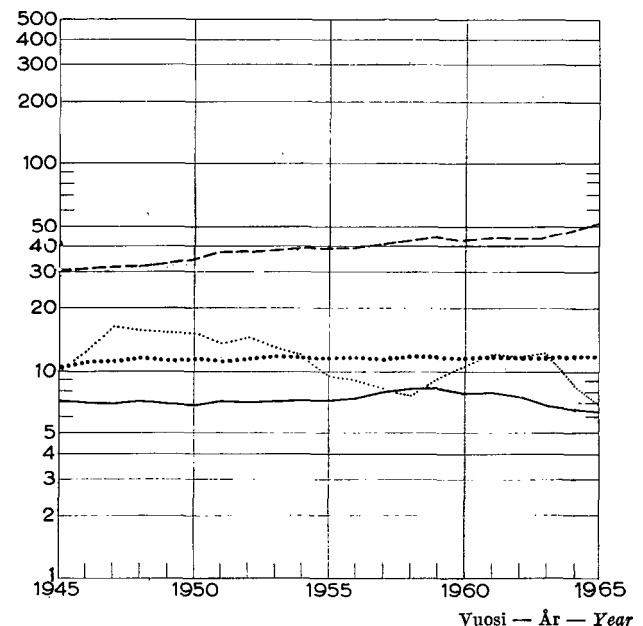
Enligt förordningen av år 1964 om ändring av förordningen angående medicinalstyrelsen, finns i medicinalstyrelsen en läkemedelskommitté, som ger till medicinalstyrelsen utlåtanden om farmaceutiska specialpreparat samt om frågor beträffande läkemedlens inverkan.

Under år 1965 har läkemedelskommittén behandlat 2 949 tillståndsansökningar för farmaceutiska specialpreparat, av vilka 19 har föredragits medicinalstyrelsen för förkastning.

Kuvio 7.3 Apteekkihenkilöstö vuosien 1945–65 lopussa
Fig. 7.3 Apotekspersonal i slutet av åren 1945–65
Fig. 7.3 Pharmacy personnel at the end of the years 1945–65

..... Apteekkarit — Apotekare — Pharmacists, proprietors
—— Proviisorit — Provisorer — Master of pharmaceuticals
— — Farmaseutit — Farmaceuter — Bachelors of pharmaceuticals
..... Oppilaat — Elever — Apprentices

Lukumäärä vuoden lopun 100 000 asukasta kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 invånare i årets slut, log. skala
Number per 100 000 population of the end of year, log. scale

Farmaseuttinen henkilöstö.

Farmaseuttisen henkilöstön koulutus vuosina 1950—65 ilmenee seuraavasta asetelmasta:

Vuosi År Year	Farmasianoppilaiksi hyväksyttyjä Godkända som farmacielever <i>Apprentices accepted to pharmacies</i>
1950	300
1951	300
1952	392
1953	150
1954	175
1955	250
1956	200
1957	225
1958	240
1959	230
1960	255
1961	250
1962	280
1963	300
1964	250
1965	300

Farmaceutisk personal

Följande uppställning uppvisar skolningen av farmaceutisk personal under åren 1950—64:

	Farmaseuttitutkinto Farmaceutexamen <i>Bachelor of pharma- ceutics</i>	Proviisoritutkinto Provisorsexamen <i>Master of pharma- ceutics</i>
	225	44
	258	37
	247	36
	263	35
	213	41
	214	35
	247	43
	163	44
	167	42
	134	33
	171	29
	182	15
	168	13
	206	11
	362	13
	274	17

Vuoden 1965 aikana hyväksyttiin asetus (464/65), joka mahdollistaa lähivuosina ns. teknisten apteekki-apulaisten kouluttamisen entistä vaativampiin tehtäviin.

Taulusta 7.4 ilmenee toimessa olevan farmaseuttisen henkilöstön jakautuminen toimipaikoittain. Osa proviisoreista toimii sekä apteekeissa että apteekkitavara-tehtaissa tai -kaupoissa. Nämä osapäivätoimiset proviisorit ovat mukana molempien toimipaikkojensa sarakkeessa, mutta eivät yhteensä-sarakkeessa.

Under år 1965 godkändes en förordning (464/65), som möjliggör under de närmaste åren utbildningen av de s.k. apoteksbiträdena för mera krävande uppgifter än tidigare.

Ur tabell 7.4 framgår indelningen av den i tjänst varande farmaceutiska personalen enligt arbetsplatsen. En del av provisorerna arbetar både i apotek och apoteksvarufabriker eller -affärer. Dessa deltidssamarbetande provisorer ingår i kolumnerna för sina respektive arbetsplatser, men inte i kolumnen »totalantal».

7. Pharmacies

At the end of 1965 552 pharmacies were in operation. All of them, except the only military pharmacy in the country, were privately owned. In addition to those, there were 88 subsidiary pharmacies and 561 medicine supplies. The former are smaller pharmacies with limited rights; they operate in localities where no economic prospects for

a fully licenced pharmacy exist. The latter have the right to keep for sale the most common ready made pharmaceutical preparations.

Selling and other delivering of pharmaceutical preparations for consumption purposes is not allowed without license granted by the National Board of Health.

7.1 Apteekit ja niiden toiminta lääneittäin vuonna 1965
Apotek och deras verksamhet länsvis år 1965
Pharmacies and their services by province in 1965

Lääni Province	Apteek- keja Apotek Pharma- cies	Lääke- varas- toja Läke- medels- förråd Subsidi- ary phar- ma- cies	Lääke- kaap- peja Medicin- skåp Medicine supplies	Asukkaita apteekkia kohti ¹⁾ Antal invånare per apo- tek ¹⁾ Inhab- itants per phar- macy ¹⁾	Myynti ²⁾ — Försäljning ²⁾ — Sales ²⁾				Lääke- määräyk- siä ³⁾ Recept ³⁾ Prescrip- tions ³⁾	Län
					Ilman liike- vaihto- veroa Utan omsätt- ningsskatt Without sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhab- itant ¹⁾	Liikevaihto- veroon Med om- sättnings- skatt With sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhab- itant ¹⁾		
					1 000 mk	mk	1 000 mk	mk	1 000 kpl st. pieces	
1965										1965
Uudenmaan	92	14	26	10 132	59 050.4	63.35	61 546.5	66.03	3 415.7	Nylands
Turun-Porin	93	22	54	7 237	34 252.6	50.89	35 787.0	53.17	2 185.8	Åbo-Bjborgs
Ahvenanmaan ..	3	1	11	7 124	1 036.0	48.47	1 079.5	50.51	61.1	Åland
Hämeen	75	14	31	8 073	30 962.9	51.14	32 352.1	53.43	2 001.2	Tavastehus
Kymen	41	2	39	8 469	15 801.3	45.50	16 487.7	47.48	1 080.7	Kymmene
Mikkelin	30	2	37	7 686	10 142.7	43.99	10 574.0	45.86	643.3	S:t Michels
Kuopion	35	5	20	7 657	13 350.9	49.82	13 934.6	52.00	928.3	Kuopio
Pohjois-Karjalan	23	1	33	8 645	8 373.8	42.11	8 734.2	43.93	581.8	Norra Karelen
Vaasan	61	6	105	7 342	20 675.4	46.17	21 610.1	48.25	1 321.4	Vasa
Keski-Suomen ..	30	10	14	8 269	10 223.5	41.21	10 668.3	43.01	611.8	M. Finlands
Oulun	45	9	96	9 329	18 733.7	44.62	19 590.0	46.67	1 190.2	Uleåborgs
Lapin	23	2	95	9 535	9 967.5	45.45	10 400.0	47.42	537.8	Lapplands
Yhteensä — Total	551	88	561	8 370	232 570.7	50.43	242 764.0	52.64	14 559.1	Summa
1964	545	88	537	8 404	194 930.9	42.56	201 800.0	44.06	12 694.5	1964
Sotilaspapteekki — Military pharmacy	1	—	—	.	644.7	.	644.7	.	26.3	Militärapoteket
Yhteensä — Total	552	88	561	8 355	233 215.4	50.57	243 408.7	52.78	14 585.4	Summa
1964	546	88	537	8 388	195 541.1	42.69	202 410.2	44.19	12 720.1	1964
1963	543	83	529	8 366	173 426.0	38.18	.	.	11 994.1	1963
1962	538	74	507	7 391	166 305.4	36.76	.	.	11 856.4	1962
1961	536	63	493	7 491	153 719.0	34.57	.	.	11 290.2	1961
1960	533	59	482	7 523	135 764.0	30.41	.	.	10 322.3	1960

¹⁾ Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolk-mängd, i riket bosatt befolkning. — Mean population, resident.

²⁾ Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyyntiin lisäksi myös niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien myynti. Myyntilukuun sisältyy myös eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade medicinerna. — Incl. also the wholesale business of pharmacies and sales of subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also drugs for animals.

³⁾ Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt lääkemääräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — Incl. also prescriptions for animals.

⁴⁾ Liikevaihtovero 10 193.3. — Omsättningsskatt 10 193.3. (Tuhansina markkoina. — I tusen mark. — In thousand marks.)

⁵⁾ Lukuun ottamatta Ahvenanmaata. — Exkl. Åland. — Excl. Åhvenanmaa province.

7.2 Farmaseuttinen henkilöstö toimipaikan mukaan vuosien 1955—65 lopussa ¹⁾
Farmaceutisk personal enligt befattning i slutet av åren 1955—65 ¹⁾
Pharmaceutical personnel by posts at the end of the years 1955—65 ¹⁾

Vuosi — År — Year	Apteekkien ja lääkevarastojen henkilökunta Apoteks- och läkemedelsförrådens personal Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies					Apteekkitavaratehtaat Apoteksvarufabriker Pharmaceutical factories				
	Apteek- kareita Apotekare Pharma- cists	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Farma- seutteja Farma- center	Niistä Därav Of which	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Farma- seutteja Farma- center	Niistä Därav Of which	
			Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working		Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working		Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working		Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working	
1955	484	307	..	1 656	..	16	..	104	..	
1960	509	353	..	1 844	..	28	..	153	..	
1961	522	354	..	1 975	..	33	3	162	—	
1962	521	342	11	1 983	127	31	5	158	1	
1963	522	315	11	2 012	123	32	3	158	1	
1964	523	297	12	2 185	143	41	12	149	—	
1965	543	284	14	2 324	128	40	11	157	—	

¹⁾ Taulu jatkuu sivulla 188. — Tabellen fortsätter på sidan 188. — Table continues in page 188.

7.3 Apteekit ja niiden toiminta keskussairaalaapiireittäin vuonna 1965
Apoteken och deras verksamhet enligt centralsjukhusdistrikten år 1965
Pharmacies and their services by central hospital district in 1965

Keskussairaalaapiiri Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Apteekkeja Apotek Pharmacies	Lääke- varastoja Läkemedels- förråd Subsidiary pharmacies	Lääke- kaappeja Medicinskåp Medicine supplies	Asukkaita apteekkia kohti ¹⁾ Antal invånare per apotek ¹⁾ Inhabitants per pharmacy ¹⁾	Myynti ²⁾ Försäljning ²⁾ Sales ²⁾	
					Ilman liikevaihto- veroa Utan omsätt- ningsskatt Without sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhabitant ¹⁾
					1 000 mk	mk
1965						
1 Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	91	14	26	10 060	58 347.9	63.74
2 Turun yliopistollinen — Åbo universitets	56	9	41	7 252	20 243.1	49.85
3 Satakunnan — Satakunta	31	11	9	7 514	12 251.5	52.59
4 Hämeenlinnan — Tavastehus	19	2	4	7 197	7 144.1	52.25
5 Tampereen — Tammerfors	49	11	28	7 929	19 335.5	49.77
6 Lahden — Lahtis	20	3	4	9 009	9 431.8	52.35
7 Kotkan — Kotka	24	—	21	8 061	8 896.6	45.98
8 Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	12	10 363	6 139.2	45.57
9 Mikkelin — S:t Michels	16	1	21	7 544	5 186.3	42.96
10 Savonlinnan — Nyslotts	13	1	20	6 603	3 624.8	42.22
11 Pohjois-Karjalan — Norra Karels	23	1	34	8 848	8 538.4	41.96
12 Kuopion — Kuopio	35	5	20	7 657	13 351.9	49.82
13 Keski-Suomen — Mellersta Finlands	30	10	14	8 269	10 223.5	41.21
14 Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	37	7 385	9 000.6	43.52
15 Vaasan — Vasa	24	2	47	6 832	7 855.2	47.91
16 Keski-Pohjanmaan — Mellersta Österbottens	15	1	34	7 962	5 554.0	46.51
17 Oulun yliopistollinen — Uleåborgs universitets	28	7	63	9 204	11 385.8	44.18
18 Kainuun — Kainuu	10	2	20	10 897	5 057.9	46.41
19 Kemin — Kemi	10	1	42	8 863	4 402.0	49.67
20 Lapin — Lapplands	13	1	53	10 052	5 565.5	42.59
21 Ahvenanmaan — Ålands	3	1	11	7 124	1 036.0	48.47
Yhteensä — Summa — Total	551	88	561	8 370	232 570.7	50.43
1964	545	88	537	8 404	194 930.9	42.56
Sotilasapteekki — Militärapoteket — <i>Military pharmacy</i> ⁴⁾	1	—	—	—	644.7	—
Yhteensä — Summa — Total	552	88	561	8 355	233 215.4	50.57
1964	546	88	537	8 388	195 541.1	42.69
Helsinki ⁵⁾ — Helsingfors ⁵⁾	51	6	2	9 833	40 594.2	80.95
Turku — Åbo	12	3	3	11 610	9 721.8	69.78
Tampere — Tammerfors	13	3	—	10 819	8 763.0	62.31
Muut kaupungit — Övriga städer — <i>Other towns</i>	113	24	78	8 247	73 389.2	78.75
Kauppalat — Köpingar — <i>Market towns</i>	39	5	18	8 123	17 919.4	56.56
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Rural communes</i>	323	47	460	7 992	82 183.1	31.84

¹⁾ Keskiväkiluku, maassa asuva väestö. — Medelfolkmängd, i riket bosatt befolkning. — *Mean population, resident.*

²⁾ Lukuun sisältyy apteekkien vähittäismyynnin lisäksi niiden mahdollisesti harjoittama tukkumyynti sekä lääkevarastojen ja lääkekaappien utövade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. I försäljningsuppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade grossistförsäljning samt läkemedelsförrådens och medicinskåpens försäljning. — *Incl. grossist sales.*

³⁾ Lukuun sisältyvät myös eläinlääkintään käytetyt määräykset. — I uppgiften ingår även de för djursjukvården anlitade recepten. — *Incl. prescriptions.*

⁴⁾ Helsingissä. — I Helsingfors. — *In Helsinki.*

⁵⁾ Sotilasapteekkia lukuun ottamatta. — Exkl. militärapotek. — *Excl. military pharmacy.*

⁶⁾ Liikevaihtovero 10 193.3. — Omsättningsskatt 10 193.3. — *Sales tax 10 193.3.* (Tuhansina markkoina. — I tusen mark. — *In thousand marks*)

		Lääkemääräyksiä ²⁾ Receipt ²⁾ Prescriptions ²⁾				Laboratoriopäiväkirjojen mukaan on apteekeissa valmistettu — Enligt laboratoriejournalerna har i apoteken beretts — Production in pharmacies according to laboratory journals				Piiri n:o — Distriktnr. District no
Liikevaihtoveroineen Med omsättningsskatt With sales tax	Asukasta kohti ¹⁾ Per invånare ¹⁾ Per inhabitant ¹⁾	Luku Antal Number	Niistä — Därav — Of which		1 000 asukasta kohti ¹⁾ Per 1 000 invånare ¹⁾ Per 1 000 inhabitants ¹⁾	Annos- jauheita Avdelade pulver Dose pulvers	Mikstuuroita Mixturer Mixtures	Liniment- teja Liniment Liniments	Salvoja Salvor Ointments	
			Erikois- valmisteita Special- preparat Special preparations	Eläimille För djur For animals						
1 000 mk	mk	1 000 kpl st. pieces	%	%		1 000 kpl st. pieces	kg	kg	kg	
60 812.6	66.43	3 367.4	92.5	1.0	3 679	17 905.2	60 190.1	1 633.7	4 823.8	1
21 143.1	52.07	1 278.7	89.1	3.5	3 149	16 393.7	24 296.4	804.8	3 772.4	2
12 812.8	55.00	787.5	87.9	3.4	3 381	8 680.0	14 563.1	1 594.8	1 451.0	3
7 461.0	54.56	476.4	87.2	5.0	3 484	3 612.2	16 098.5	396.6	2 248.4	4
20 208.6	52.02	1 265.5	88.6	4.0	3 257	6 559.8	24 608.0	1 103.7	2 449.7	5
9 847.6	54.65	569.6	90.2	4.2	3 161	4 002.6	10 439.7	1 118.9	1 006.6	6
9 283.4	47.98	603.5	92.3	2.8	3 119	2 697.0	8 113.8	289.8	836.9	7
6 405.0	47.54	415.0	91.6	3.3	3 081	1 706.7	8 253.1	192.7	868.4	8
5 404.5	44.77	351.9	87.7	6.2	2 915	1 189.3	9 807.9	433.7	727.2	9
3 778.6	44.01	227.5	89.2	7.0	2 650	880.9	4 302.7	302.4	556.4	10
8 905.7	43.76	593.7	88.8	6.9	2 918	2 610.8	12 544.0	596.9	1 413.4	11
13 934.6	52.00	928.3	88.8	5.2	3 464	5 305.2	13 654.1	719.4	1 134.4	12
10 668.3	43.01	611.8	88.4	5.5	2 466	3 106.0	15 483.3	1 769.8	1 336.5	13
9 411.1	45.51	586.2	83.9	9.3	2 835	5 801.9	12 173.7	960.4	1 689.2	14
8 200.0	50.01	496.3	90.5	4.4	3 027	5 374.7	11 976.8	620.1	829.2	15
5 802.5	48.59	376.0	84.1	6.2	3 148	4 424.3	11 427.3	539.6	1 390.6	16
11 919.6	46.25	717.9	88.9	3.5	2 786	6 938.4	15 846.8	1 668.6	848.1	17
5 285.6	48.50	307.1	88.1	4.0	2 818	3 618.2	14 545.5	451.7	460.3	18
4 590.7	51.80	252.6	88.1	2.5	2 850	1 419.3	6 734.8	379.6	291.2	19
5 809.2	44.45	285.1	93.9	2.0	2 182	1 386.9	5 208.5	583.3	343.0	20
1 079.5	50.51	61.1	90.9	4.2	2 859	547.2	3 662.5	22.6	273.6	21
⁶⁾ 242 764.0	52.64	14 559.1	89.6	3.8	3 157	104 160.3	303 930.6	16 183.1	28 750.3	
201 800.0	44.06	12 694.5	87.5	3.9	2 772	92 833.9	264 938.8	20 643.7	27 789.7	
644.7	.	26.3	72.5	2.2	.	—	8 420.0	36.0	240.0	
⁶⁾ 243 408.7	52.78	14 585.4	89.6	3.7	3 163	104 160.3	312 350.6	16 219.1	28 990.3	
202 410.2	44.19	12 720.1	87.4	3.9	2 777	92 833.9	270 788.8	20 644.7	28 220.7	
42 296.5	84.34	2 217.4	93.1	0.2	4 422	11 150.9	41 690.0	1 163.2	3 558.0	
10 156.5	72.90	573.1	88.4	0.7	4 113	10 095.9	11 038.4	249.8	878.7	
9 173.3	65.22	533.1	90.0	1.1	3 790	2 705.1	12 142.2	319.2	711.0	
76 608.3	82.20	4 433.8	90.8	2.3	4 758	32 221.8	100 656.5	4 796.9	6 814.2	
18 701.2	59.03	1 149.3	91.2	2.4	3 628	6 327.2	19 948.9	959.7	1 547.5	
85 828.2	33.25	5 652.4	87.1	7.1	2 190	41 659.4	118 454.6	8 694.3	15 240.9	

myynti. Myyntilukuun sisältyy myös eläinlääkintään käytetyt lääkkeet. — I uppgiften ingår utom apotekens minutförsäljning även deras eventuellt tade medicinerna. — Incl. also the wholesale business of pharmacies and subsidiary pharmacies and medicine supplies. Incl. also drugs for animals. also prescriptions for animals.

7.4 Apteekkien ja lääkevarastojen henkilöstö keskussairaalaapiireittäin vuoden 1965 lopussa
Apotekens och läkemedelsförrådens personal enligt centralsjukhusdistrikten i slutet av år 1965
Pharmaceutical personnel of pharmacies and subsidiary pharmacies by central hospital district at the end of the year 1965

Keskussairaalaapiiri Centralsjukhusdistrikt Central hospital district	Apteek- keja Apotek Phar- macies	Lääke- varastoja Läke- medels- förråd Subsidiary pharmacies	Henkilöstö Personal Personnel			
			Apteekkareita Apotekare Pharmacists	Proviisoreita Provisorer Masters of pharmaceutics	Farmaseutteja Farmaceuter Bachelors of pharmaceutics	Oppilaita Elever Apprentices
1965						
Helsingin yliopistollinen — Helsingfors universitets	91	14	92	93	625	97
Turun yliopistollinen — Åbo universitets	56	9	54	20	222	31
Satakunnan — Satakunta	31	11	31	14	130	11
Hämeenlinnan — Tavastehus	19	2	19	10	76	17
Tampereen — Tammerfors	49	11	49	24	199	19
Lahden — Lahtis	20	3	20	10	94	8
Kotkan — Kotka	24	—	24	7	88	12
Etelä-Saimaan — Södra Saimens	13	2	13	5	64	10
Mikkelin — S:t Michels	16	1	15	2	48	5
Savonlinnan — Nyslotts	13	1	13	3	35	3
Pohjois-Karjalan — Norra Karelens	23	1	24	11	69	8
Kuopion — Kuopio	35	5	32	19	126	16
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	30	10	30	12	108	3
Seinäjoen — Seinäjoki	28	3	27	8	81	16
Vaasan — Vasa	24	2	22	6	79	13
Keski-Pohjanmaan — Mellersta Öster- bottens	15	1	15	4	53	11
Oulun yliopistollinen — Uleåborgs uni- versitets	28	7	26	14	97	13
Kainuun — Kainuu	10	2	10	7	41	8
Kemin — Kemi	10	1	11	4	39	3
Lapin — Lapplands	13	1	13	7	34	—
Ahvenanmaan — Ålands	3	1	3	1	10	2
Yhteensä — Summa — Total	551	88	543	281	2 318	306
1964	546	88	523	297	2 185	381
Sotilasapteekki — Militärapoteket — <i>Military pharmacy</i>	1	—	—	3	6	—
Yhteensä — Summa — Total	552	88	543	284	2 324	306
1964	546	88	523	297	2 185	381
1963	543	83	522	315	2 012	544
1962	538	74	521	342	1 983	524
1961	536	63	522	354	1 975	533
1960	533	59	509	353	1 844	483

7.2 (Jatk. sivulta 185 — Forts. från sidan 185 — Cont. from page 185)

Apteekkitavarakaupat Apoteksvaruhandel Wholesalers of pharmaceutical products				Sairaaloiden apteekki- tavarain keskusvarasto Sjukhusens central- lager för apoteksvaror Pharmaceutical depots at hospitals		Muissa tehtävissä I andra uppgifter In other business		Yhteensä Summa Total			
Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Proviiso- reita Provisorer Masters of pharma- ceutics	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Apteekka- reita Apotekare Pharma- cists	Proviiso- reita ¹⁾ Provi- soror ¹⁾ Masters of pharma- ceutics ¹⁾	Farma- seutteja Farma- center Bachelors of pharma- ceutics	Niistä Därav Of which
	Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working		Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working								Osapäivä- toimisia Deltids- anställda Part-time working
29	..	120	..	..	..	19	..	484	371	1 880	..
52	..	198	..	4	48	22	..	509	455	2 243	..
71	23	270	—	4	60	25	..	522	460	2 467	..
72	22	325	—	4	72	28	..	521	435	2 538	128
77	21	323	6	4	84	31	..	522	424	2 577	130
80	17	345	6	3	93	29	..	523	409	2 772	149
77	16	364	7	4	105	40	..	543	404	2 950	135

¹⁾ Osapäivätoimisia lukuunottamatta. — Utan deltidsanställda. — *Part-time working excepted.*

8. OIKEUSLÄÄKETIETEELLISET TOIMENPITEET

8.1 Oikeuslääketieteelliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset

Taulun 8.1 esittämä tilasto perustuu oikeuslääkeopillisista ruumiintarkastuksista ja -avauksista annetun asetuksen (172/1947) nojalla lääkintöhallituksen tarkastettavaksi lähetettyihin lääkärintoimituksiin ja ruumiinavauspöytäkirjoihin. Taulukosta ilmenevät suoritettujen tutkimusten määrät lääneittäin ja tutkimustulokset pääpiirteittäin.

8.2 Lailliset raskauden keskeyttämiset ja sterilisoinnit

Raskauden keskeyttäminen. Laki raskauden keskeyttämisestä (82/1950) tuli voimaan 1 päivästä heinäkuuta 1950 lukien. Sen 1 §:n mukaan voidaan lupa raskauden keskeyttämiseen myöntää lääketieteellisten, lääketieteellissosiaalisten, eettisten eli humanitaaristen ja eugenisien perusteiden nojalla.

Jos kysymyksessä on lääketieteellinen, lääketieteellissosiaalinen tai eettinen peruste, voidaan raskaus keskeyttää lääkintöhallituksen määräämän lausunnonantajalääkäriin ja suorittajalääkäriin yhteisen päätöksen perusteella, eettisiin perustein kuitenkin vain, mikäli raskaus ei ole kestänyt enempää kuin neljä kuukautta. Jos raskaus on pitimmällä, on asia alistettava lääkintöhallituksen ratkaistavaksi. Eugenisien perusteiden osalta kuuluu asian ratkaisu aina lääkintöhallitukselle.

Lain 8 § sisältää poikkeuksen edellä mainittuun käsittelyjärjestykseen. Sen mukaan voi laillistettu lääkäri suorittaa raskauden keskeyttämisen noudattamatta sanottuja säännöksiä, jos kysymyksessä on lääketieteellinen peruste ja asian käsittelystä aiheutuva viivytys vaarantaisi naisen hengen tai terveyden (ns. hätätapaus).

Kaikista suoritetuista raskauden keskeyttämisistä on ilmoitettava lääkintöhallitukselle sen vahvistamalla erityisellä lomakkeella. Sama koskee suoritettuja sterilisointeja. Läkintöhallituksen tilastotiedot perustuvat sanottuihin ilmoituksiin.

Seuraavasta asetelmasta ilmenee suoritettujen raskauden keskeyttämisten lukumäärän kehitys lain voimaoloajalta absoluuttisina ja suhteellisina lukuina 1 000 synnyttäjää kohti. Asetelmassa ovat myös Ruotsin vastaavat suhdeluvut, koska Ruotsissa laki raskauden keskeyttämisestä on monessa suhteessa samanlainen kuin meidän lakimme.

8. RÄTTSMEDICINSKA ÅTGÄRDER

8.1 Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar

Statistiken som framgår ur tabell 8.1 grundar sig i stöd av förordningen (172/1947) angående rättsmedicinska likbesiktningar och obduktioner på till medicinalstyrelsen för kontroll sända läkarutlåtanden och obduktionsprotokoll. Antalet utförda undersökningar länsvis och undersökningsresultaten i huvuddrag framgår ur tabellen.

8.2 Legala avbrytanden av havandeskap och steriliseringar

Avbrytande av havandeskap. Lagen om avbrytande av havandeskap (82/1950) trädde i kraft från och med den 1 juli 1950. Enligt lagens § 1 kan tillstånd till avbrytande av havandeskap beviljas på basen av medicinska, medicinsk-sociala, etiska eller humanitära och eugeniska grunder.

Abort på grund av medicinska, medicinsk-sociala eller etiska grunder kan verkställas på basen av ett beslut som gjorts av den läkare, som utför ingreppet, och den s.k. andra läkaren, vilka båda utnämns av medicinalstyrelsen, på etiska grunder dock endast ifall havandeskapet inte varar mera än fyra månader. Om havandeskapet varar längre, bör saken underställas medicinalstyrelsen. Vid eugeniska grunder hör avgörandet alltid till medicinalstyrelsen.

Lagens § 8 innehåller en avvikelse i den ovan nämnda behandlingsordningen. Enligt den kan en legitimerad läkare avbryta havandeskapet utan att följa de sagda bestämmelserna, ifall det är fråga om medicinska indier och ett dröjsmål skulle riskera kvinnans liv eller hälsa (s.k. nödfall).

Alla utförda aborter bör meddelas medicinalstyrelsen på en särskilt fastställd blankett. Detsamma gäller verkställda steriliseringar. Medicinalstyrelsens statistiska uppgifter baserar sig på de sagda meddelandena.

Ur följande uppställning framgår den numerära utvecklingen av antalet utförda aborter under den tid lagen varit i kraft som absoluta och relativa tal per 1 000 barnaföderskor. I uppställningen har även angivits de motsvarande proportionstalen från Sverige, emedan lagen om avbrytande av havandeskap där till stor del är likadan som vår motsvarande lag.

Lailliset raskauden keskeyttämiset — Legala avbrytanden av havandeskap — Legal abortions

Vuosi År Year	Lukumäärä Antal Number	1 000 synnyttäjää kohti Per 1 000 barnaföderskor Per 1 000 mothers	
		Suomessa I Finland In Finland	Ruotsissa I Sverige In Sweden
1951	3 007	32.2	57.3
1952	3 327	34.2	48.1
1953	3 802	41.8	44.6
1954	3 699	41.1	48.2
1955	3 659	40.7	42.3
1956	4 090	45.9	35.5
1957	4 553	52.3	31.5
1958	5 274	64.9	26.6
1959	5 773	69.3	29.2
1960	6 188	75.3	27.3
1961	5 867	71.6	27.7
1962	6 015	73.9	29.9
1963	5 616	68.1	31.3
1964	4 919	61.3	38.4
1965	4 782	61.5	50.7

Laillisten raskauden keskeyttämisten suhteellinen määrä on Suomessa jatkuvasti korkeampi kuin Ruotsissa, mutta ero näyttää vähitellen supistuvan.

Lääkintöhallituksen luvalla suoritettujen raskauden keskeyttämisten prosentuaalinen määrä oli vuonna 1965 aivan sama kuin edellisenä vuonna eli 6.3 % kaikista laillisista raskauden keskeyttämisistä. Ruotsissa on vastaava prosenttiluku oleellisesti suurempi: 87.2 % vuonna 1964.

Lääketieteellisellä eli naisen sairauden, ruumiinvian tai heikkouden perusteella ja lääketieteellis-sosiaalisella perusteella, jossa lisäksi on otettu huomioon naisen terveyteen vaikuttavat erikoisen vaikeat elämänotot ja muut olosuhteet, suoritettiin vuoden 1965 aikana 4 472 raskauden keskeyttämistä.

Eettisin eli humanitaarisiin perustein suoritettiin v. 1965 kaikkiaan 80 raskauden keskeyttämistä.

Nämä jakaantuivat siten, että keskeyttämisen syynä oli 69 tapauksessa nuori ikä (alle 16 vuotta) raskauden alkaessa ja 11 tapauksessa muu rikosoikeudellinen peruste.

Eugeenisiin perustein keskeytettiin raskaus vuoden 1965 aikana 228 tapauksessa, v. 1964 kyseinen luku oli 176. Lääkintöhallitus on käyttänyt eugeenista perustetta myös sellaisissa tapauksissa, joissa on ollut perusteltua syytä otaksua, että lasta odottavan äidin sairastama vihurirokko tai hänessä todettu Rhesus-immunisaatio voisi aiheuttaa lapselle vaikean ruumiillisen sairauden tai muun vaikean vian.

Tauluissa 8.21, 8.22, 8.24 ja 8.25 on raskauden keskeyttämisistä tarkasteltu eri näkökulmista. Taulun 8.22 osalta lienee aihetta huomauttaa, että »Lääketieteellinen ja lääket. sosiaalinen» -otsikon alla on käsitelty yhtä hyvin eugeeniset kuin ei-eugeenisetkin tapaukset.

Sterilisoinnit. Voimassa oleva laki sterilisoinnista on annettu samanaikaisesti kuin laki raskauden keskeyttämisestä. Edellinen ja samalla ensimmäinen sterilisoinnislakimme oli vuodelta 1935.

Sterilisoinnislain mukaan voidaan sterilisointi suorittaa eugeenisiin, lääketieteellisiin sekä eräin sosiaalisin perustein. Jos kysymyksessä on lääketieteellinen peruste, voidaan sterilisointi suorittaa lääkintöhallituksen määräämän lausunnonantajalääkärin ja suorit-

Antalet legala aborter i Finland är fortfarande proportionellt räknat större än i Sverige, men skillnaden tycks småningom minska.

Antalet utförda aborter med tillstånd av medicinalstyrelsen var år 1965 detsamma som under föregående år eller 6.3 % av alla lagliga aborter. I Sverige är det motsvarande procenttalet väsentligt större: 87.2 % år 1964.

På medicinska grunder, dvs. kvinnans sjukdom, kroppslöshet eller svaghet och medicinsk-sociala grunder, där betydelsen av speciellt svåra livsförhållanden och andra omständigheter iakttagits i kvinnans liv, verkställdes år 1965 4 472 aborter.

På etiska, dvs. humanitära grunder verkställdes år 1965 inalles 80 aborter. Dessa fördelade sig sålunda, att anledningen till avbrytandet av havandeskap var i 69 fall minderårighet, (under 16 år) vid början av havandeskapet och i 11 fall var orsaken övriga rättsliga grunder.

På eugeniska grunder avbröts havandeskap år 1965 i 228 fall, under år 1964 var siffran 176. Medicinalstyrelsen har använt eugeniska grunder även i sådana fall, där det varit skäl att befara, att Rubeola hos den väntande modern eller hennes Rh-immunisation kunde hos det väntade barnet förorsaka ett svårt kroppslöshet eller annan svår skada.

I tabellerna 8.21, 8.22, 8.24 och 8.25 har avbrytande av havandeskap granskats ur olika synpunkter. För tabellens 8.22 vidkommande torde det vara skäl att anmärka, att under rubriken »Medicinsk och medicinsk-social» har behandlats både eugeniska och icke-eugeniska fall.

Steriliseringar. Den gällande lagen om sterilisering har givits samtidigt som lagen om avbrytande av havandeskap. Föregående och samtidigt vår första steriliseringslag var av år 1935.

Enligt lagen om sterilisering kan sådan verkställas på eugeniska, medicinska och vissa sociala grunder. Vid medicinska grunder kan sterilisering utföras på basen av ett utlåtande, som är givet av den läkare, som utför ingreppet, jämte den s.k. andre läkaren gemensamt.

tajalääkäriin yhteisen päätöksen nojalla. Muissa tapauksissa kuuluu asian ratkaisu lääkintöhallitukselle. Lääkintöhallitus voi määrätä sterilisoinnin suoritettavaksi ilman asianomaisen omaa suostumusta, jos kysymyksessä on mielisairaus tai niin syvästi vajaamielinen henkilö, ettei häntä voida pitää oikeustoimikelpoisena. Oikeustoimikelpoisen henkilön sterilisoinnista koskeva lupa sen sijaan voidaan antaa vain hänen omasta hakemuksestaan. Häätapauksena suoritettua raskauden keskeyttämisen yhteydessä voi laillistettu lääkäri eräin edellytyksin yksinkin päättää sterilisoinnista.

Seuraava asetelma osoittaa sterilisointien lukumäärän kehityksen vv. 1951—65.

Lailliset sterilisoinnit — Legal steriliseringar — Legal sterilizations

Vuosi År Year	Lääkintöhallituksen päättöksen nojalla Enligt medicinal- styrelsens beslut Authorization of the National Board of Health	Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare Authorization of two physicians	Yhden lääkäriin luvalla Med till- stånd av en läkare Authoriza- tion of a physician	Yhteensä Summa Total	Niistä — Därav — Of which	
					Miehet Män Males	Naiset Kvinnor Females
1951	211	569	1	781	10	771
1952	232	777	7	1 016	10	1 006
1953	248	813	3	1 064	20	1 044
1954	335	733	1	1 069	21	1 048
1955	222	1 014	—	1 236	9	1 227
1956	475	1 107	—	1 582	34	1 548
1957	525	1 201	2	1 728	34	1 694
1958	616	1 590	2	2 208	32	2 176
1959	765	1 831	1	2 597	61	2 536
1960	950	2 247	3	3 200	46	3 154
1961	1 014	2 179	6	3 199	47	3 152
1962	971	2 417	1	3 389	39	3 350
1963	1 139	2 372	—	3 511	30	3 481
1964	976	2 321	1	3 298	42	3 256
1965	781	2 425	—	3 206	23	3 183

Vuonna 1965 suoritettiin yhteensä 3 206 sterilisointia, edellisen vuoden luku oli 3 298. Ruotsissa vuoden 1964 sterilisointien luku oli vain 1 759, joten Suomessa ovat sterilisoinnit huomattavasti yleisempiä.

Eugenisin perustein sterilisoitiin 10 miestä ja 227 naista, kaikkiaan siis 237. Eugenisiin syihin perustuvien sterilisointien osuus oli 7.4 % kaikista sterilisoinneista.

Sosiaalista perustetta käytettiin 258 tapauksessa, joista miehiä oli 13 ja naisia 245. Näissä tapauksissa katsottiin, että henkilö sieluntoiminnan sairaalloisuuden tahi alkoholin tai huumausaineiden väärinkäytön taikka muun yhteiskunnan vastaisen elämäntavan vuoksi ei ilmeisesti kykenisi huolehtimaan lapsistaan.

Lääketieteellisin perustein suoritettiin 2 711 sterilisointia, joista 286 tapahtui lääkintöhallituksen ja 2 425 kahden lääkärin luvalla.

Raskauden keskeyttämisen yhteydessä sterilisoitiin 1 457 naista, siis 45.4 % kaikista sterilisoinneista.

Suoritettuja sterilisointeja selvitellään tauluissa 8.23, 8.24 ja 8.25.

8.3 Mielentilalausunnot

Voimassa olevan mielisairaslain (N:o 187/1952) mukaisia rikoksista syytettyjen henkilöiden mielentilan tutkimuksia suoritettiin v. 1965 yhteensä 122. Tutkituista oli miehiä 115 ja naisia 7. Näitä tutkimuksia teh-

I annat fall hör avgörandet till medicinalstyrelsen. Medicinalstyrelsen kan även förordna verkställande av sterilisering utan vederbörandes medgivande, då det gäller en sinnessjuk eller själsligt svårt undermålig person, som inte kan anses vara rättsligt kapabel. Tillstånd till sterilisering av en rättsligt kapabel person kan i stället givas endast på hans egen ansökan. I samband med avbrytande av havandeskap kan i nödfall en legitimerad läkare genom vissa förutsättningar allena avgöra om sterilisering.

Följande uppställning visar steriliseringarnas numerära utveckling under år 1951—65.

Under år 1965 verkställdes sammanlagt 3 206 steriliseringar, antalet för föregående år var 3 298. I Sverige var antalet steriliseringar år 1964 endast 1 759, så att steriliseringar i Finland är avsevärt mycket vanligare.

Av eugeniska orsaker steriliserades 10 män och 227 kvinnor, inalles 237. Antalet steriliseringar på grund av eugeniska orsaker var 7.4 % av alla steriliseringar.

Sociala grunder användes i 258 fall, varav 13 män och 245 kvinnor. Beträffande dessa fall ansågs, att en person på grund av själsfunktionernas sjuklighet, alkohol- eller narkotikamissbruk eller annat samhällsfientligt levnads-sätt uppenbarligen ej förmår draga försorg om sina barn.

På medicinska grunder utfördes 2 711 steriliseringar, varav 286 på tillstånd av medicinalstyrelsen och 2 425 på tillstånd av två läkare.

I samband med abort steriliserades 1 457 kvinnor eller 45.4 % av alla steriliseringar.

I tabellerna 8.23, 8.24 och 8.25 klarlägges de verkställda steriliseringarna.

8.3 Utlatanden angående sinnesstillstånd

På grund av den gällande sinnessjuklagen (Nr 187/1952) utfördes undersökningar av sinnesstillståndet hos för brott åtalade personer under år 1965 sammanlagt 122. Av de undersökta var 115 män och 7 kvinnor.

tiin seitsemässä maamme mielisairaalassa, nimittäin kahdessa valtion sairaalassa, yhdessä yliopiston klinikassa, kolmessa keskusmielisairaalassa ja Vankimieli-sairaalassa. Lääkintöhallitus yhtyi tuomioistuimelle antamassaan lausunnossa yleensä tutkimuksen suorittaneen lääkärin omassa lausunnossaan esittämään käsitykseen tutkitun mielentilasta, vain kuudessa tapauksessa lääkintöhallituksen kanta oli toinen kuin lausunnonantajalääkärin. Mielentilalausuntojen jakautuminen tutkimuksen tuloksen mukaan ilmenee taulukosta 8.3.

Mielentilatutkimuksia koskevien asioiden valmistelu tapahtuu lääkintöhallituksen mielisairaanhoido-osastolla.

Dessa undersökningar utfördes i vårt land i sju sjuksjukhus, nämligen i två statliga sjukhus, i en universitetssjukhus, i tre centralsinnessjukhus och i Sinnessjukhuset för fångar. I sitt utlåtande till domstolen anslöt sig medicinalstyrelsen i allmänhet till undersökningsläkarens i hans eget utlåtande framställda åsikt angående den undersöktes sinnessällstånd, endast i sex fall var medicinalstyrelsens ståndpunkt annan än läkarens, som givit utlåtandet. Fördelningen av utlåtanden angående sinnessällstånd enligt undersökningsresultat framgår ur tabell 8.3.

Förberedelsen av ärenden angående utlåtanden över sinnessällstånd handhas av medicinalstyrelsens sjuksjukvårdsavdelning.

8. Legal Medicine

8.1 Medico-legal autopsies and examinations after death

The statistics given in the table 8.1 are based on the medical statements and autopsy records submitted to the National Board of Health for inspection by virtue of the

Regulation on Medico-legal Examination and Autopsies. In the table the numbers of the examinations are indicated by province and also the principal results of the same.

8.2 Legal abortions and sterilizations

By virtue of the law issued in 1950 abortion is permissible on either medical, medico-social, humanitarian or eugenic grounds. Generally, the permit for abortion is granted by two physicians on a joint decision or by the National Board of Health; permit for abortion on eugenic grounds is given by the National Board of Health. The law on Sterilization was issued also in 1950. According to it, sterilization can be permitted for eugenic, social or medical reasons. As in the cases of abortion the permit for sterilization generally is given by two physicians or the

National Board of Health. The National Board of Health is also authorized to enact sterilization on eugenic grounds or when the parents are absolutely unable to take care of their children.

The table in page 190 indicates the numerical development of legal abortions and the table in page 191 that of sterilizations in the years 1951—1965. Tables 8.21—8.25 contain information on legal abortions and sterilizations induced in 1965.

8.1 Oikeuslääkeopilliset ruumiinavaukset ja -tarkastukset vuonna 1965
Rättsmedicinska obduktioner och likbesiktningar år 1965
Medico-legal autopsies and examinations after death in 1965

	Lääni — Län — Province													Yhteensä Summa Total
Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat Measure and result	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norr-Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
		Siitä Därav Of which												
1. Täydellinen ruumiinavaus Fullständig obduktion Complete autopsy														
Vastasyntyneet — Nyfödda Newborns:														
Lapsenmurha — Barna- mord — Infanticide ..	1	1	1	—	1	—	2	—	—	—	—	3	—	8
Synnytysvammat ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — Birth injuries and other causes of death	6	4	—	—	3	—	1	—	—	3	3	3	—	19
Kuolemanluokka epäsel- vä — Dödskategorin oklar — Category of death unclear	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — Cause of death unclear	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — Others:														
Ammattitauti — Yrkes- sjukdom — Occupatio- nal disease	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller miss- fall — Delivery or miss- carriage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjuk- dom — Other disease ..	871	687	345	—	168	130	62	20	23	132	106	48	69	1 974
Tieliikennevahinko — Vägfrafikolycka — Road traffic accident ..	196	160	110	1	75	45	21	7	10	91	40	36	12	644
Alkoholimyrkytys — Al- koholförgiftning — Al- coholism	39	34	23	—	17	9	9	3	5	6	17	12	5	145
Muu tapaturma — Andra olycksfall — Other ac- cident	182	135	94	8	57	38	30	10	15	51	35	31	27	578
Hoitto- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — Adverse reaction to the- rapeutic procedure ...	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3
Laiton raskauden keskey- tys — Illegalt avbry- tande av havandeskap Illegal abortion	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2
Itsemurha — Själv mord Suicide	171	156	86	3	71	26	13	7	10	57	28	20	23	515
Henkirikos — Dräp och mord — Homicide	17	15	5	—	9	5	2	4	—	2	1	8	7	60
Kuolemanluokka epäsel- vä — Dödskategorin oklar — Category of death unclear	22	20	6	—	6	3	2	1	1	2	—	3	3	49
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — Cause of death unclear	1	1	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	2	9
Yhteensä — Summa — Total	1 507	1 214	671	12	408	259	142	53	64	350	230	164	148	4 008

8.1 Jatk. — Forts. — Cont.

Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat Measure and result	Lääni — Län — Province												Yhteensä Summa Total	
	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymmene	Mikkelin S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs		Lapin Lapplands
		Siitä Därav Of which												
2. Kuolemansyyn toteamus- ruumiinavaus — Obduk- tion för fastställande av dödsorsaken — Partial autopsy														
Vastasyntyneet — Nyfödda Newborns:														
Lapsenmurha — Barna- mord — <i>Infanticide</i> ..	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Synnytyssvammot ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — <i>Birth injuries and other causes of death</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	2
Kuolemanluokka epäsel- vä — Dödskategorin oklar — <i>Category of death unclear</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — <i>Cause of death unclear</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — Others:														
Ammattitauti — Yrkes- sjukdom — <i>Occupatio- nal disease</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller miss- fall — <i>Delivery or miss- carriage</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjuk- dom — <i>Other disease</i> ..	10	—	3	1	68	2	40	—	8	—	—	40	3	175
Tieliikennevahinko — Vägförhållanden — <i>Road traffic accident</i> ..	37	—	3	—	13	2	11	—	5	—	2	8	6	87
Alkoholimyrkytys — Al- koholförgiftning — <i>Al- coholism</i>	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Muu tapaturma — Andra olycksfall — <i>Other ac- cident</i>	21	—	3	—	11	1	14	—	3	—	2	11	1	67
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — <i>Adverse reaction to the- rapeutic procedure</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiton raskauden keskey- tys — Illegalt avbry- tande av havandeskap <i>Illegal abortion</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Själv-mord <i>Suicide</i>	34	—	2	—	12	—	7	—	2	—	1	19	—	77
Henkirikos — Dråp och mord — <i>Homicide</i>	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3
Kuolemanluokka epäsel- vä — Dödskategorin oklar — <i>Category of death unclear</i>	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Kuolinsyy epäselvä — Dödsorsak oklar — <i>Cause of death unclear</i>	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Yhteensä — Summa — Total	103	—	11	1	106	5	77	—	18	—	5	79	11	416

S.1 Jatk. — Forts. — Cont.

	Lääni — Län — Province													Yhteensä Summa Total
Toimenpide ja tulos Åtgärd och resultat Measure and result	Uudenmaan Nylands	Helsinki Helsingfors	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Ahvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Kymen Kymene	Mikkeli S:t Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norra-Karelen	Vaasan Vasa	Keski-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	
		Siitä Därav Of which												
3. Ulkonainen ruumiintarkastus — Yttre likbesiktning — External examination of corpse														
Vastasyntyneet — Nyfödda Newborns:														
Lapsenmurha — Barnamord — Infanticide ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytyssvammot ja muut kuolinsyyt — Förlossningsskador och andra dödsorsaker — Birth injuries and other causes of death	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Ehdotettu ruumiinavaus Obduktion föreslagen Proposed to perform autopsy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muut — Övriga — Others:														
Ammattitauti — Yrkes- sjukdom — Occupational disease	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Synnytys tai keskenmeno Förlossning eller missfall — Delivery or miss carriage	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tauti — Annan sjukdom — Other disease ..	—	—	—	—	—	3	—	1	—	—	1	1	—	6
Tieliikennevahinko — Vägfärikolycka — Road traffic accident ..	—	—	1	—	—	1	2	3	1	—	2	1	3	14
Alkoholimyrkytys — Alkohol- förgiftning — Alcoholism	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muu tapaturma — Andra olycksfall — Other accident	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	1	5
Hoito- ym. toimenpide — Vård- mm. åtgärd — Adverse reaction to therapeutic procedure	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laiton raskauden keskeytys — Illegalt avbrytande av havandeskap Illegal abortion	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Itsemurha — Själv- mord — Suicide	—	—	—	—	2	4	2	3	1	—	5	11	2	30
Henkirikos — Dråp och mord — Homicide	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	3
Ehdotettu ruumiinavaus Obduktion föreslagen Proposed to perform autopsy	28	28	—	—	7	2	1	4	3	—	1	4	—	50
Yhteensä — Summa — Total	29	29	1	1	9	10	7	13	6	—	9	18	6	109
1—3 Yhteensä — Summa — Total	1 639	1 243	683	14	523	274	226	66	88	350	244	261	165	4 533

8.21 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen, naisen siviilisäädyn, iän ja synnytysten luvun mukaan vuonna 1965
Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation, kvinnans civilstånd, ålder och antal förlossningar år 1965
Legal abortions performed by indication, marital status, age and number of deliveries of woman in 1965

Siviilisääty, ikä ja synnytysten luku Civilstånd, ålder och antal förlossningar Marital status, age and number of deliveries	Lääkintöhallituksen luvalla Med medicinalstyrelsens tillstånd Authorization of the National Board of Health									Kahden lää- kärin luvalla Med tillstånd av två läkare Authoriza- tion of two physicians			Hätäapaukset Nödfall Emergency	Yhteensä Summa Total		
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation Eugenic indication						Lääket. ja lääket. sos. peruste Med. o. socialmed. indikation Med. and med. soc. indication	Humanitaarinen peruste Humanitär indikation Humanitary indication	Yhteensä Summa Total							
	Mielisairaus Sinnessjukdom Mental disease			Vajaamielisyy- Psykkisk efter- blivenhet Mental deficiency						Vaikea ruumiil- linen sairaus tai vamma Svår kroppslig sjukdom l. lyte Severe somatic disease or defect						
	M ¹⁾	N ²⁾ K ³⁾ F ⁴⁾	M+N M+K M+F	M ¹⁾	N ²⁾ K ³⁾ F ⁴⁾	M+N M+K M+F				M ¹⁾	N ²⁾ K ³⁾ F ⁴⁾	M+N M+K M+F				
1965																
Siviilisääty — Civilstånd — <i>Marital status</i>																
Naimaton — Ogift — <i>Single</i>	8	18	—	—	18	—	1	12	—	11	11	79	1 281	68	—	1 428
Naimisissa — Gift — <i>Married</i>	34	37	—	4	28	—	12	42	1	51	—	209	2 809	1	2	3 021
Leski — Änka — <i>Widowed</i>	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3	68	—	—	71
Eronnut — Fränskild — <i>Divorced</i>	—	4	—	—	3	—	1	1	—	1	—	10	246	—	—	256
Tuntematon — Okänd — <i>Unknown</i>	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	4	—	—	6
Yhteensä — Summa — Total	43	60	—	5	49	—	14	56	1	64	11	303	4 408	69	2	4 782
Ikä — Ålder — Age⁴⁾																
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	6
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	20	—	23
16	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	5	8	14	38	—	60
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	59	2	—	63
18	—	—	—	—	2	—	—	4	—	—	2	8	88	1	—	97
19	1	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	114	—	—	118
20—24	8	9	—	1	8	—	3	18	1	8	1	57	807	1	—	865
25—29	7	15	—	3	12	—	3	13	—	15	—	68	909	—	1	978
30—34	14	13	—	—	9	—	3	12	—	13	—	64	988	—	—	1 052
35—39	10	13	—	—	11	—	4	7	—	12	—	57	859	1	1	918
40—44	2	8	—	1	5	—	1	2	—	10	—	29	471	—	—	500
45—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	59	—	—	62
Tuntematon — Okänd — <i>Unknown</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	40
Yhteensä — Summa — Total	43	60	—	5	49	—	14	56	1	64	11	303	4 408	69	2	4 782
Synnytysten luku — Antal förlossningar — Number of deliveries																
0	11	16	—	—	14	—	3	19	—	10	11	84	1 248	68	—	1 400
1	2	13	—	1	8	—	—	10	—	7	—	41	556	1	1	599
2	9	8	—	3	7	—	5	10	1	12	—	55	899	—	—	954
3	6	11	—	—	5	—	2	7	—	13	—	44	751	—	—	795
4	6	7	—	—	6	—	3	4	—	7	—	33	442	—	1	476
5	7	4	—	1	4	—	—	1	—	2	—	19	254	—	—	273
6	1	—	—	—	3	—	1	2	—	6	—	13	127	—	—	140
7	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	4	52	—	—	56
8	—	—	—	—	1	—	—	2	—	2	—	5	36	—	—	41
9	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—	5	43	—	—	48
Tuntematon — Okänd — <i>Unknown</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — Total	43	60	—	5	49	—	14	56	1	64	11	303	4 408	69	2	4 782
1964	34	56	1	2	54	—	10	19	—	123	12	311	4 541	65	2	4 919
1963	1	131	—	—	82	—	—	47	—	134	13	408	5 149	54	5	5 616
1962	43	64	3	5	67	—	8	58	1	110	14	373	5 567	69	6	6 015
1961	43	77	2	5	63	—	19	50	6	112	12	389	5 412	55	11	5 867
1960	45	93	6	2	52	—	13	46	1	55	4	317	5 834	31	6	6 188

¹⁾ Mieheessä tai miehen suvussa. — Hos mannen eller hans släkt. — *In the man or his kin.*

²⁾ Naisessa tai naisen suvussa. — Hos kvinnan eller hennes släkt. — *In the woman or her kin.*

³⁾ Ei-eugeneinen peruste. — Inte-eugenisk indikation. — *Non-eugenic indication.*

⁴⁾ Iältään 14-vuotiaiksi on katsottu v. 1951 syntyneet, 15-vuotiaiksi v. 1950 syntyneet jne. — Året 1951 födda har ansetts som 14 åringar, 1950 födda som 15 åringar etc. — *Women born in 1951 has been regarded as 14 years old, born in 1950 as 15 years old etc.*

8.22 Suoritetut lailliset raskauden keskeyttämiset perusteen mukaan vuonna 1965
Verkställda legala avbrytanden av havandeskap enligt indikation år 1965
Legal abortions performed by indication in 1965

N:o ¹⁾ Nr ¹⁾ No ¹⁾	Peruste Indikation Indication	Lääkintöhallituksen luvalla Med. medicinalstyrelsens tillsänd Authorization of the National Board of Health	Niistä Därav Of which		Kahden lääkärin luvalla Med. tillsänd av två läkare Authorization of two physicians	Niistä Därav Of which		Yhteensä Summa Total
			Myös sterilisointi Med. sterilisering With sterilization	Ilman sterilisointia Utan sterilisering Without sterilization		Myös sterilisointi Med. sterilisering With sterilization	Ilman sterilisointia Utan sterilisering Without sterilization	
	Lääketieteellinen ja lääket. sosiaalinen — Medicinsk och socialmed. — <i>Medical and med. social</i>							
001—019	Tuberkuloosi — Tuberkulos — <i>Tuberculosis</i>	—	—	—	133	50	83	133
020—138	Muut tartuntataudit — Andra infektionssjukdomar — <i>Morbi infectiosi alii</i>	33	1	32	14	6	8	47
140—239	Kasvaimet — Tumörer — <i>Neoplasmat. Tumores</i>	—	—	—	25	11	14	25
240—245	Herkistymätaudit — Allergiska sjukdomar — <i>Morbi allergici</i>	1	1	—	39	12	27	40
250—254	Kilpirauhasen taudit — Sköldkörtelsjukdomar — <i>Morbi glandulae thyreoideae</i>	2	—	2	53	19	34	55
260	Sokeritauti — Sockersjuka — <i>Diabetes mellitus</i>	6	3	3	28	20	8	34
270—289	Muut umpirauhasen ja aineenvaihdunnan taudit; puutostilat — Andra sjukdomar i endokrina organ och andra ämnesomsättningssjukdomar; Avitaminoser — <i>Morbi systematis endocrini et metabolici alii; Avitaminoses</i>	—	—	—	9	6	3	9
290—299	Veren ja vertamuodostavien elinten taudit — Blodets och de blodbildande organens sjukdomar — <i>Morbi systematis haematopoetici et sanguinis</i>	1	—	1	11	5	6	12
300	Jakomielitauti — Schizofreni — <i>Schizophrenia</i>	17	14	3	33	15	18	50
301—309	Muut psykoosit — Andra psykosier — <i>Psychoses alii</i>	88	48	40	63	17	46	151
310—318	Psykoneuroosit — Psykoneuroser — <i>Psychoneuroses</i>	43	28	15	2 875	566	2 309	2 918
321—324, 326, 325	Luonne- ja käytösviat — Abnormitet i karaktär och uppförande — <i>Constitutio pathologica characteris, habitus</i>	2	1	1	17	1	16	19
330—398	Vajaaälyisyys — Mentala defekter — <i>Oligophrenia</i>	55	50	5	21	15	6	76
400—468	Hermoston ja aistimien taudit — Nervsystemets och sinnesorganens sjukdomar — <i>Morbi systematis nervosi et organorum sensus</i>	20	15	5	78	42	36	98
470—527	Verenkiertoelinten taudit — Cirkulationsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum circulationis</i>	1	1	—	312	180	132	313
530—587	Hengityselinten taudit — Respirationsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum respirationis</i>	—	—	—	5	2	3	5
590—637	Ruoansulatuselinten taudit — Digestionsorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum digestionis</i>	—	—	—	30	6	24	30
640—689	Virtsä- ja sukelinten taudit — Urogenitalorganens sjukdomar — <i>Morbi organorum urogenitalium</i>	—	—	—	94	36	58	94
690—716	Raskauden, synnytyksen ja lapsivuodeajan lisätaudit — Havandeskapets, förlossningens och barnsängstidens komplikationer — <i>Morbi gravidarum, parturientium et puerperarum</i>	2	2	—	182	83	99	184
720—727	Ihon ja ihonalaiskudoksen taudit — Hudens och underhudens sjukdomar — <i>Morbi cutis et tela subcutaneae</i>	—	—	—	12	—	12	12
730—749	Niveltulehdus ja reuma — Artrit och reumatism — <i>Arthritis et rheumatismus</i>	—	—	—	77	28	49	77
750—759	Muut tuki- ja liikuntaelinten taudit — Andra skelettets och rörelseorganens sjukdomar — <i>Morbi ossium et organorum locomotoriorum alii</i>	1	1	—	41	18	23	42
760—776	Synnynäiset epämuodostumat — Medfödda missbildningar — <i>Malformationes congenitae</i>	8	7	1	31	13	18	39
780—795	Vastasyntyneiden ja varhaislapsuuden taudit — Sjukdomar hos nyfödda och spädbarn — <i>Morbi neonatorum et anni primi</i>	1	1	—	9	1	8	10
800—999	Oireita, epätarkasti määriteltyjä tiloja — Symptom, ofullständigt preciserade fall — <i>Symptomata, casus mael definiti</i>	3	—	3	51	23	28	54
	Tapaturmat, myrkytykset ja pahoinpitelyt — Olycksfall, förgiftningar och misshandel — <i>Traumat, veneficia, injuriae</i>	8	5	3	165	105	60	173
	Yhteensä — Summa — Total	292	178	114	4 408	1 280	3 128	4 700
	Humanitaarinen — Humanitär indikation — Humanitary indication	11	—	11	69	—	69	80
	Hätätapaus — Nödfall — Emergency	—	—	—	2	—	2	2
	Tuntematon — Okänd — Unknown	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä — Summa — Total	303	178	125	4 479	1 280	3 199	4 782
	1964	311	211	100	4 608	1 385	3 223	4 919
	1963	408	288	120	5 208	1 492	3 716	5 616

¹⁾ Numerointi kansainvälisen yksityiskohtaisen tautinimistön mukaan. — Numreringen enligt den internationella detaljerade nomenklaturen för sjukdomar. — Coding according to the International Detailed List of Diseases.

8.23 Suoritetut lailliset sterilisoinnit perusteen, synnytysten luvun, siviilisäädyn ja iän mukaan vuonna 1965
Verkställda legala steriliseringar enligt indikation, antal förlossningar, civilstånd och ålder år 1965
Legal sterilizations performed by indication, number of deliveries, marital status and age in 1965

Sy. nmytysten luku, siviilisääty ja ikä Antal förlossningar, civilstånd och ålder Number of deliveries, marital status and age	Lääkintöhallituksen päätöksen perusteella Enligt medicinalstyrelsens beslut Authorization of the National Board of Health												Yhteensä Summa Total	Kahden lääkärin luvalla Med tillstånd av två läkare Authorization of two physicians			Yhden lääkärin luvalla Med tillstånd av en läkare Authorization of a physician			Yhteensä Summa Total
	Eugeeninen peruste Eugenisk indikation Eugenic indication						Sosiaalinen peruste Social-indikation Social indication			Ruumillinen sairaus t. vamma Kroppslig sjukdom l. lyte Somatic disease or defect										
	Mielisairaus Sinnessjukdom Mental disease		Vajaamielisyys Psykisk efterblivenhet Mental deficiency		Vaikea ruumiillinen sairaus t. vamma Svår kroppslig sjukdom l. lyte Severe somatic disease or defect															
	M	N—K—F	M	N—K—F	M	N—K—F	M	N—K—F	N—K—F	N—K—F	N—K—F	N—K—F								
	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾	a	b ¹⁾		
1965																				
Synnytysten luku —																				
Antal förlossningar —																				
Number of deliveries																				
0	14	16	4	14	2	6	69	3	6	1	135	5	32	—	—	—	—	172		
1	4	13	6	8	2	2	13	3	9	2	62	23	65	—	—	—	—	150		
2	11	8	3	7	3	4	14	2	18	5	75	75	200	—	—	—	—	350		
3	5	12	5	5	—	5	21	6	33	2	94	146	317	—	—	—	—	557		
4	5	7	3	6	6	4	24	5	30	1	91	186	229	—	—	—	—	506		
5	2	5	2	4	1	—	23	—	38	4	79	186	204	—	—	—	—	469		
6	3	1	1	3	—	1	15	5	35	2	66	177	100	—	—	—	—	343		
7	2	—	1	1	—	2	12	1	29	—	48	128	52	—	—	—	—	228		
8	1	—	2	1	2	1	9	2	30	—	48	96	31	—	—	—	—	175		
9	—	1	—	—	—	—	15	2	37	1	56	130	43	—	—	—	—	229		
Tuntematon — Okänd — Unknown	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	4	—	—	—	—	—	—	4		
Yht. — S:a — Total	47	63	27	49	16	25	216	29	268	18	758	1 152	1 273	—	—	—	—	3 183		
1964	38	57	27	51	18	19	321	48	309	46	934	947	1 374	—	—	1	—	3 256		
1963	70	89	53	77	40	35	338	50	314	43	1 109	885	1 487	—	—	—	—	3 481		
1962	95	65	65	65	43	51	298	55	171	24	932	805	1 612	—	—	1	—	3 350		
1961	91	79	94	62	53	50	323	41	148	26	967	644	1 535	—	—	6	—	3 152		
1960	123	103	125	51	45	34	288	20	102	13	904	616	1 631	—	—	3	—	3 154		
Siviilisääty — Civilstånd																				
Marital status																				
Naimaton — Ogift — Single	1	14	17	11	18	2	6	8	9	84	3	30	3	206	19	41	—	266		
Naimisissa — Gift — Married	5	31	41	16	28	2	10	17	4	126	25	231	14	550	1 110	1 166	—	2 826		
Leski — Änka — Widowed	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	2	—	5	6	16	—	—	27		
Eronnut — Franskild — Divorced	—	2	4	—	3	—	—	—	2	—	5	1	17	16	50	—	—	83		
Tuntematon — Okänd — Unknown	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	3	—	—	1	—	—	—	4		
Yht. — S:a — Total	6	47	63	27	49	4	16	25	13	216	29	268	18	781	1 152	1 273	—	3 206		
Ikä — Ålder — Age																				
—19	2	1	3	4	2	1	3	38	—	4	1	59	—	2	—	—	—	61		
20—24	10	8	5	8	1	2	5	25	—	21	3	88	34	26	—	—	—	148		
25—29	2	15	7	12	3	7	—	43	8	43	2	150	122	135	—	—	—	407		
30—34	11	14	7	9	4	7	2	41	9	64	3	179	318	347	—	—	—	844		
35—39	3	10	5	11	2	5	—	46	6	84	4	191	442	435	—	—	—	1 068		
40—44	1	6	—	5	1	2	1	22	5	47	5	103	208	278	—	—	—	589		
45—	—	2	—	—	—	—	2	1	1	2	—	8	21	36	—	—	—	65		
Tuntematon — Okänd — Unknown	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	7	14	—	—	—	24		
Yht. — S:a — Total	6	47	63	27	49	4	16	25	13	216	29	268	18	781	1 152	1 273	—	3 206		
1964	4	38	27	51	18	19	36	321	48	309	46	976	947	1 374	—	—	1	3 298		
1963	10	70	53	77	40	35	14	338	50	314	43	1 139	885	1 487	—	—	—	3 511		
1962	15	95	65	65	2	43	51	12	298	55	171	24	971	805	1 612	—	1	3 389		
1961	15	91	94	62	5	53	50	13	323	41	148	26	1 014	644	1 535	—	6	3 199		
1960	20	123	125	51	4	45	34	13	288	20	102	13	950	616	1 631	—	3	3 200		

¹⁾ Raskauden keskeyttämisen yhteydessä. — Med avbrytande av havandeskap. — In connection with abortion.

²⁾ Hätätapauksena suoritettu raskauden keskeyttämisen yhteydessä. — Utförd i samband med avbrytande av havandeskap i nödfall. — In connection with abortion performed in an emergency.

8.24 Suoritetut lailliset sterilisoinnit ja raskauden keskeyttämiset asianomaisen asuinpaikan mukaan vuonna 1965
Verkställda legala steriliseringar och avbrytanden av havandeskap enligt vederbörandes boningsort år 1965
Legal sterilizations and abortions performed by domicile of the patient in 1965

Asuinpaikka Boningsort Domicile	Sterilisoimiset Steriliseringar Sterilizations			Raskauden keskeyttämiset Avbrytanden av havandeskap Abortions				
	Yhteensä Summa Total	Niistä Därav Of which	Keskiarv. 10 000 henk. kohti Per 10 000 personer av medelfolk- mängden Per 10 000 mean popu- lation	Ilman ste- rilisointia Utan ste- rilisering Without steriliza- tion	Myös ste- rilisaatio Med ste- rilisering With sterili- zation	Yhteensä Summa Total	Näisten keskiarv. 10 000 henk. kohti Per 10 000 personer av den kvinnl. medelfolk- mängden Per 10 000 mean popu- lation of women	1 000 syn- nyttäjää kohti Per 1 000 barna- föderskor Per 1 000 maternities
1965								
Lääni — Län — Province								
Uudenmaan — Nylands	665	235	7.1	1 881	431	2 312	46.0	142.6
Turun-Porin — Åbo-Björneborgs	466	260	6.9	345	206	551	15.7	53.0
Ahvenanmaa — Åland	3	1	1.4	6	2	8	7.3	24.2
Hämeen — Tavastehus	377	175	6.2	474	202	676	21.2	69.9
Kymen — Kymmene	277	150	8.0	142	127	269	15.1	49.5
Mikkelin — S:t Michels	138	84	6.0	58	54	112	9.6	30.1
Kuopion — Kuopio	186	133	6.9	69	53	122	9.0	27.6
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen	233	183	11.7	38	50	88	8.9	27.5
Vaasan — Vasa	201	73	4.5	106	128	234	10.2	30.8
Keski-Suomen — Mellersta Finlands	160	102	6.4	87	58	145	11.6	37.1
Oulun — Uleåborgs	294	198	7.0	57	96	153	7.4	18.4
Lapin — Lapplands	202	153	9.2	43	49	92	8.6	19.9
Ulkomaat — Utlandet — <i>Abroad</i>	—	—	.	16	—	16	.	.
Tuntematon — Okänd — <i>Unknown</i>	4	2	.	2	2	4	.	.
Kotikunta — Hemkommun — <i>Home commune</i>								
Helsinki — Helsingfors	324	105	6.5	1 318	219	1 537	55.0	172.6
Turku — Åbo	109	52	7.8	164	57	221	29.2	90.3
Tampere — Tammerfors	75	36	5.3	118	39	157	20.4	62.9
Muut kaupungit ja kauppalat — Övriga städer och köpingar — <i>Other urban com- munes</i>	989	466	7.9	1 009	523	1 532	23.3	63.6
Maalaiskunnat — Landskommuner — <i>Rural communes</i>	1 705	1 088	6.6	697	618	1 315	10.2	33.0
Ulkomaat — Utlandet — <i>Abroad</i>	—	—	.	16	—	16	.	.
Tuntematon — Okänd — <i>Unknown</i>	4	2	.	2	2	4	.	.
Yhteensä — Summa — Total	3 206	1 749	7.0	3 324	1 458	4 782	20.0	61.5
1964	3 298	1 715	7.2	3 323	1 596	4 919	20.8	61.3
1963	3 511	1 792	7.9	3 835	1 781	5 616	23.9	68.4
1962	3 389	1 588	7.7	4 142	1 873	6 015	25.8	73.9
1961	3 199	1 402	7.2	4 070	1 797	5 867	25.2	71.6
1960	3 200	1 347	7.2	4 335	1 853	6 188	26.8	75.3

8.25 Lääkintöhallituksen käsittelemät kastroimista, sterilisoinnista ja raskauden keskeyttämisistä koskevat asiat vuosina 1956—65
Av medicinalstyrelsens behandlade ärenden angående kastrering, sterilisering och avbrytande av havandeskap åren 1956—65
Cases concerning castration, sterilization and abortion settled by the National Board of Health in 1956—65

Vuosi År Year	Kastroiminen Kastrering Castration				Sterilisoiminen Sterilisering Sterilization				Raskauden keskeyttäminen Avbrytande av havandeskap Abortion					
	Esityksiä Förställningar Proposals	Kastroitavaksi määrätty Kastrering förordnad Ordered to be castrated			Esityksiä Förställningar Proposals	Niistä Därav Of which			Anomuksia Ansökningar Petitions	Niistä Därav Of which				
		Yhteensä Summa Total	Niistä Därav Of which			Hyväksytty Godkänd Accepted		Hylätty Avslagen Rejected		Hyväksytty Godkänd Accepted	Hyväksytyistä määrätty samalla sterili- soitavaksi Godkända som samtidigt ordinerats för sterilisering Of accepted cases ordered to be castrated			
			Korkeimman Oikeuden päätöksellä kumottu Upphävda av Högsta Domstolen Rescinded by the High Court of Justice	Suoritettu Utförda Performed		M	N-K-F	M			N-K-F	%	%	
1956	133	7	3	3	283	41	228	1	13	277	208	75.1	138	66.3
1957	152	5	3	2	469	54	396	1	18	355	266	74.9	164	61.7
1958	147	1	—	1	614	62	526	3	23	331	270	81.6	170	63.0
1959	143	—	—	—	736	84	617	6	29	370	289	78.1	212	73.4
1960	154	1	—	—	929	80	806	1	42	472	383	81.1	265	69.2
1961	202	—	—	—	895	68	754	11	62	602	431	71.6	285	66.1
1962	211	—	—	—	891	49	781	1	34	572	429	75.0	299	69.7
1963	152	—	—	—	1 008	52	862	2	48	664	466	70.2	313	67.2
1964	114	—	—	—	892	53	804	—	35	525	377	71.8	¹⁾ 256	67.9
1965	128	—	—	—	801	44	706	—	51	484	355	73.3	²⁾ 214	44.2

¹⁾ Lisäksi 3 tapausta, joiden anomus raskauden keskeyttämisestä on hylätty, mutta jotka on määrätty sterilisoitavaksi. — Därtill 3 fall, vilkas ansökan om avbrytande av havandeskap avslagits, men vilka ordinerats för sterilisering. — *In addition 3 cases, petition for abortion rejected, and ordered to be sterilized.*

²⁾ Lisäksi 4 tapausta, joiden anomus raskauden keskeyttämisestä on hylätty, mutta jotka on määrätty sterilisoitavaksi. — Därtill 4 fall, vilkas ansökan om avbrytande av havandeskap avslagits, men vilka ordinerats för sterilisering. — *In addition 4 cases, petition for abortion rejected and ordered to be sterilized.*

8.3 Lääkintöhallituksen antamat mielentilalausunnot ryhmiteltyinä tutkimuksen tuloksen mukaan vuosina 1960—65
Av medicinalstyrelsens avgivna utlåtanden angående sinnesbeskaffenhet enligt undersökningens resultat åren 1960—65

Statements of the National Board of Health concerning mental condition of patients examined by the result of examination in 1960—65

Tulos Resultat Result	1960				1961			
	Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkärin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement		Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkärin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement	
	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — <i>Complete lack of judgment</i> ..	25	7	25	7	20	5	20	5
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndets fulla bruk — <i>Partial lack of judgment</i>	64	8	63	8	50	6	49	6
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid förståndets fulla bruk — <i>Complete judgment</i> ..	18	—	19	—	7	—	8	—
Yhteensä — Summa — Total	107	15	107	15	77	11	77	11

8.3 Jatk. — Forts. — Cont.

Tulos Resultat Result	1962				1963			
	Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkäriin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement		Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkäriin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement	
	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — <i>Complete lack of judgment</i> ..	22	3	22	4	23	7	22	7
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I av- saknad av förståndets fulla bruk — <i>Partial lack of judgment</i>	65	8	65	7	63	4	63	4
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid för- ståndets fulla bruk — <i>Complete judgment</i>	20	—	20	—	19	1	20	1
Yhteensä — Summa — Total	107	11	107	11	105	12	105	12

Tulos Resultat Result	1964				1965			
	Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkäriin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement		Lääkintö- hallituksen lausunto Medicinal- styrelsens utlåtande Statement of the National Board of Health		Lääkäriin lausunto- ehdotus Läkarens förslag till utlåtande Physician's proposal for statement	
	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females	Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females
Ymmärrystä vailla olevia — I avsaknad av förståndet — <i>Complete lack of judgment</i> ..	27	2	30	2	31	2	30	2
Täyttä ymmärrystä vailla olevia — I av- saknad av förståndets fulla bruk — <i>Partial lack of judgment</i>	74	6	69	6	68	4	66	4
Täydessä ymmärryksessä olevia — Vid för- ståndets fulla bruk — <i>Complete judgment</i>	14	1	16	1	16	1	19	1
Yhteensä — Summa — Total	115	9	115	9	115	7	115	7

9. TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖ

Lääkärit. Maassa asuvien suomalaisten lääkärien määrä on vuosi vuodelta kasvanut ja se oli 31. 12. 1965 yhteensä 3 553. Tuo määrä merkitsee yhtä lääkäriä 1 302 asukasta kohti. Jos tarkastellaan lääkärimäärän ja väkiluvun suhdetta läänittäin, havaitaan sangen suuria suhdeluvun eroja: Uudenmaan läänissä oli yhtä lääkäriä kohti 606 asukasta mutta Lapin läänissä 2 622. Selvä ero paljastuu myös tarkasteltaessa kyseistä suhdelukua kuntamuodon kannalta: kaupungeissa ja kaupaloissa se oli 1:695 mutta maalaiskunnissa 1: 4 264.

Lääkäripulan helpottamiseksi on lääketieteellisten tiedekuntien opiskelijamäärä pyritty pitämään rajoitettujen opettajavoimien ja opetustilojen puitteissa mahdollisimman korkeana. Vuosina 1963—65 määrä on ollut runsaasti 300; vuonna 1965 se oli 322. Vuonna 1960 ryhdyttiin myöntämään lainoja valtion varoista ulkomaisissa yliopistoissa opiskeleville. Suunnitelman mukaan lainoja myönnetään viitenä peräkkäisenä vuonna yhteensä 350 opiskelijalle. Vuoden 1965 päättyessä oli ulkomailla näitä opiskelijoita 414. Lisäksi ulkomailla oli ylioppilaita opiskelemissa myös omalla kustannuksellaan.

Sairaalaaläkärien virkoja oli vuoden 1965 lopussa 2 655, joista oli täyttämättömiä tai muodollisesti epäpätevällä täytettyjä 326 eli 12.3 %. Muodollisesti päteviä sairaalaaläkäreitä oli 2 329, joista päätoimisia 1 921 ja osapäivätoimisia 408 lääkäriä. Tiedetty hakijoiden puute on arvatenkin estänyt useiden virkojen perustamisen, joten todellinen vajeus lienee esitettyä suurempi.

Yhden tai useamman alan erikoislääkäriin oikeus oli kertomusvuoden lopussa 1 562 lääkärillä ts. 42.3 %:lla koko lääkärikunnasta.

Ulkomailla asui suomalaisia lääkäreitä vuoden lopussa vallinneen tilanteen mukaan 140, jotka olivat enimmältään miehiä. Suomessa taas asui 26 ulkomaa-laista lääkäriä. Näistä oli 20 lääkärille myönnetty lupa harjoittaa maassa lääkärintointia ja 6 lääkärille lupa toimia määrättyissä tehtävissä maan lääkintölaitoksen palveluksessa.

Hammaslääkärit. Maassa asuvien suomalaisten hammaslääkärien määrä oli 31. 12. 1965 yhteensä 2 195, siis yhtä hammaslääkärinä kohti 2 107 asukasta. Osa maamme hammaslääkäreistäkin oli hakeutunut ulkomaille (45 hammaslääkärinä). Toisaalta yhdelle ulkomalaiselle oli myönnetty lupa harjoittaa maassa hammaslääkärintointia ja yhdelle lupa toimia määrättyissä tehtävissä maan lääkintölaitoksen palveluksessa.

Hammaslääkärikunnan naisvaltaisuus on jokseenkin yhtä ilmeinen kuin lääkärikunnan miesvaltaisuus, naishammaslääkäreitä näet oli 74.9 % kaikista. Tämä prosenttiluku näyttää pysyvän vuodesta vuoteen likimain samana, esimerkiksi v. 1955 se oli 77.0.

9. SJUK- OCH HÄLSOVÅRDSPERSONALEN

Läkare. Antalet finska läkare i landet har stigit år för år och var den 31. 12. 1965 inalles 3 553. Detta antal betyder en läkare per 1 302 invånare. Om man betraktar antalet läkare per invånare länsvís, märker man ganska stora proportionella skillnader: i Nylands län fanns det en läkare per 606 invånare, men i Lapplands län en per 2 622. En klar skillnad kommer också fram, då man granskar det ifrågavarande proportionstalet enligt kommuntyp, proportionstalet i städer och köpingar var 1:695, men i landskommuner 1: 4 264.

För att underlätta läkarbristen har antalet studeranden vid den medicinska fakulteten försökt hållas möjligast hög inom ramen av de begränsade lärarkrafterna och utrymmena. Under åren 1963—65 har antalet varit över 300; under år 1965 var det 322. Under år 1960 började beviljandet av lån från statliga medel för studeranden vid utländska universitet. Enligt planen kommer lån att beviljas under fem nästföljande år till allt som allt 350 studeranden. Vid slutet av år 1965 fanns det 414 studeranden i utlandet. Dessutom fanns det i utlandet även studeranden, som studerade på egen bekostnad.

Vid slutet av år 1965 fanns det 2 655 sjukhusläkartjänster, varav 326 eller 12.3 % var obesatta eller besatta med inkompetenta. Antalet formellt kompetenta sjukhusläkare var 2 329, av vilka 1 921 i huvudtjänster och 408 i deltidstjänster. Den väl kända sökandebristen har sannolikt hindrat grundandet av behövliga tjänster, varför den verkliga bristen torde vara större än 326.

Specialrättigheter på ett eller flera områden innehades vid slutet av berättelseåret av 1 562 läkare eller 42.3 % av hela läkarkåren.

I utlandet bodde vid årsslutet 140 läkare, mestadels män. I Finland bodde i sin tur 26 utländska läkare. Av dem hade 20 beviljats tillstånd att idka läkarkallet i landet, och 6 hade fått tillstånd att verka inom landets medicinalväsende i bestämda uppgifter.

Tandläkare. Antalet finska tandläkare i landet var den 31. 12. 1965 sammanlagt 2 195, d.v.s. en tandläkare per 2 107 invånare. En del av vårt lands tandläkare har också flyttat till utlandet (45). Å andra sidan hade åt en utländsk tandläkare givits tillstånd att idka tandläkaryrket i landet och åt en tillstånd att verka i bestämda uppgifter inom landets medicinalväsende.

Dominansen av antalet kvinnor inom tandläkarkåren är ungefär lika tydlig som dominansen av antalet män inom läkarkåren. Av totalantalet tandläkare var 74.9 % kvinnor. Detta procenttal syns vara ungefär detsamma från år till år, t.ex. år 1955 var det 77.0.

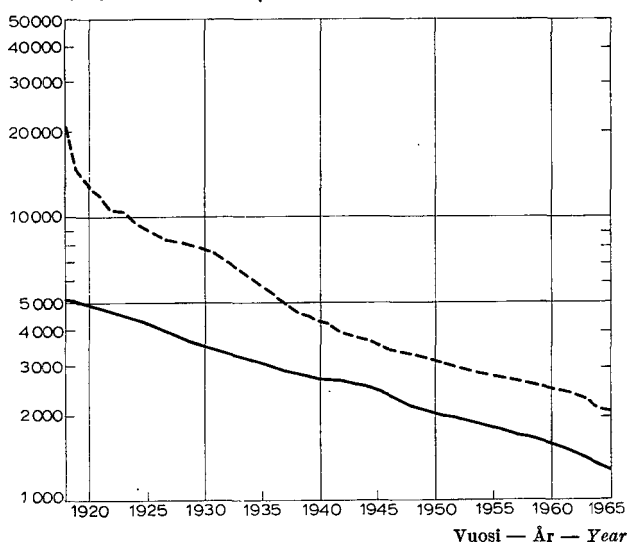
Kuvio 9.1 Asukkaita yhtä lääkäriä ja hammaslääkärä kohti vuosien 1918–65 lopussa

Fig. 9.1 Invånare per läkare och tandläkare i slutet av åren 1918–65

Fig. 9.1 Population per a physician and a dentist at the end of the years 1918–65

—— Lääkärit — Läkare — Physicians
 --- Hammaslääkärit — Tandläkare — Dentists

Lukumäärä, log.asteikko
 Antal, log.skala
 Number, log.scale

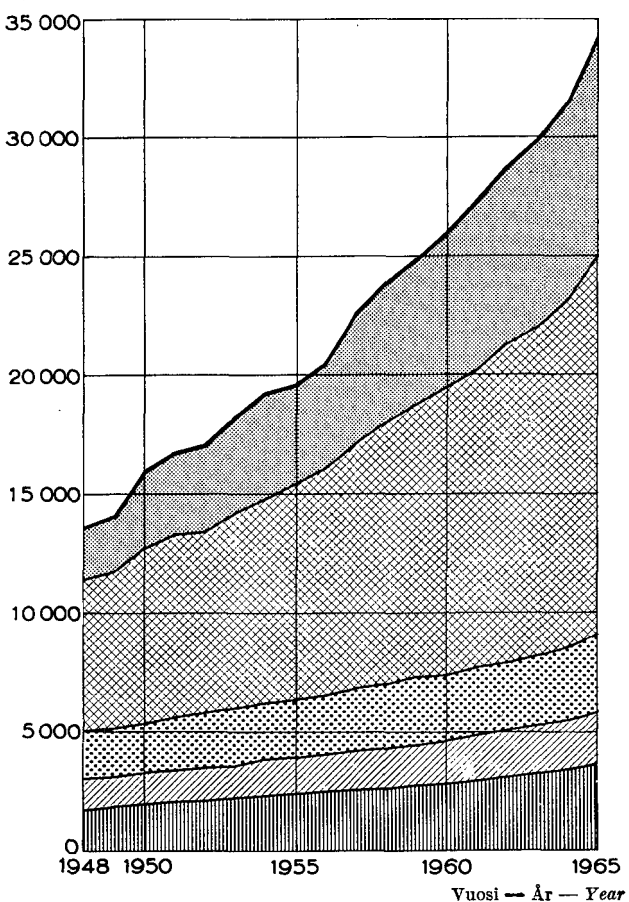
Kuvio 9.2 Eräiden terveydenhuoltohenkilöstön ryhmien kasvu vuosina 1948–65

Fig. 9.2 Några hälsovårdspersonalgruppers ökning åren 1948–65

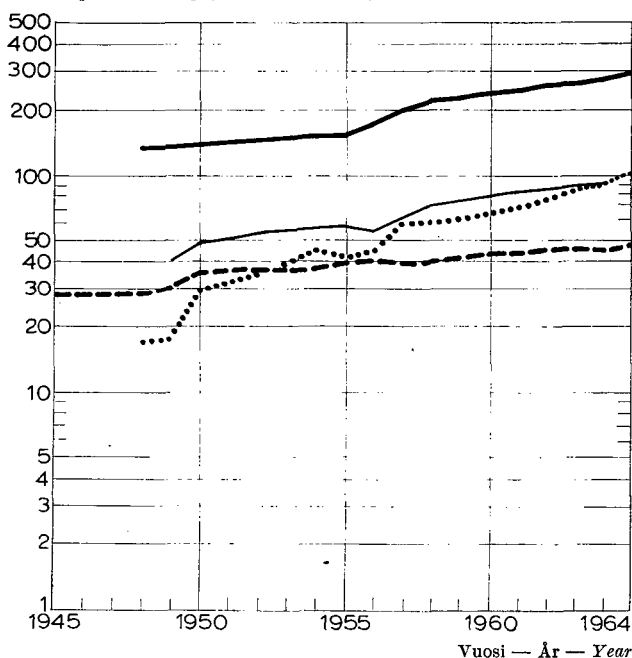
Fig. 9.2 Growth of selected health professions during the years 1948–65

■ Lääkärit — Läkare — Physicians
 ▨ Hammaslääkärit — Tandläkare — Dentists
 ▩ Apteekkarit, provisorit ja farmaseutit — Apotekare, provisorer och farmaceuter — Pharmacists, proprietors, master of pharmaceuticals, bachelors of pharmaceuticals
 ▤ Sairaanhoidajat ja kätilöt — Sjuksköterskor och barnmorskor — Nurses and midwives
 ▥ Apuhoitajat ja mielisairaanhoitajat — Hjälpköterskor och sinnessjukvårdare — Practical nurses and psychiatric attendants

Lukumäärä
 Antal
 Number

Lukumäärä vuoden lopun 100 000 asukasta kohti, log.asteikko
Antal per 100 000 invånare i årets slut, log.skala
Number per 100 000 population at the end of the year, log.scale

Sairaanhoitajat ja kätilöt.

Sairaanhoitajat. Sairaanhoitajaopistoja ja -kouluja oli 31. 12. 1965 kaikkiaan 24, joissa oli oppilaita viimeksi mainittuna ajankohtana kaikkiaan 4 809. Kertomusvuoden aikana valmistui 1 427 sairaanhoitajaa. Erikoiskoulutusta sai yhteensä 424 sairaanhoitajaa, näistä 269 hankki osastonhoitajan, 139 terveyssisaren ja 16 sosiaalihoitajan pätevyyden. Jatkokoulutusta saaneiden sairaanhoitajien määrä oli 26, joista 16 sai hallinnolliselta opintosuunnalta sairaanhoitajaohitajan pätevyyden ja 10 kasvatustieteelliseltä opintosuunnalta sairaanhoitajaopettajan pätevyyden. Täydennysopetusta annettiin 82 sairaanhoitajalle.

Jäljempänä esitetään asetelmassa sairaanhoitajakunta työn laadun ja asuinpaikan mukaan eriteltynä. (Sairaanhoitaja-kätilöt eivät ole vuosien 1962—64 luvuissa mukana.) Alallaan työskenteleminen tarkoittaa tässä yhteydessä erilaisissa terveydenhuollon tehtävissä toimimista.

Sairaanhoitajakunta vuosien 1961—65 lopussa Sjuksköterskerekaren i slutet av åren 1961—65 Nurses at the end of the years 1961—65

Suomessa — I Finland — *In Finland:*

Alallaan työskentelevät — Arbetande inom sitt yrke — *Working in their profession* . . . . .

Alaltaan poissa olevat alle 60-vuotiaat — Utanför sitt yrkesarbete, under 60 år — *Outside their profession, under 60 years*

Ulkomailla — I utlandet — *Abroad* . . . . .

Yhteensä — Summa — *Total*

	1961	1962	1963	1964	1965
Alallaan työskentelevät — Arbetande inom sitt yrke — <i>Working in their profession</i>	10 599	11 345	11 613	12 369	13 578
Alaltaan poissa olevat alle 60-vuotiaat — Utanför sitt yrkesarbete, under 60 år — <i>Outside their profession, under 60 years</i>	4 517	4 308	4 720	4 820	5 096
Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	544	681	736	781	779
Yhteensä — Summa — <i>Total</i>	15 700	16 334	17 059	17 970	19 453

Vuoden päättyessä vallinneen tilanteen mukaan Suomessa asuvista sairaanhoitajista työskenteli omalla alallaan 72.7 %. Jos lasketaan vuoden 1960 vastaava luku, saadaan 69.7 %, joten hivenen verran voidaan nousua havaita.

Suomessa asuvista ja alallaan työskentelevistä sairaanhoitajista toimi sairaalalaitoksen palveluksessa 9 441 eli 69.5 %. Terveyden- ja avosairaanhoidon pii-

Kuvio 9.3 Eräät sairaan- ja terveydenhoito henkilöstön ryhmät vuosien 1945—65 lopussa

Fig. 9.3 Några till sjuk- och hälsovårdspersonal hörande grupper i slutet av åren 1945—65

Fig. 9.3 Selected health professions at the end of the years 1945—65

— Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor — *Nurses*
— Mielisairaanhoitajat — Sinnessjukvårdare — *Psychiatric attendants*
— Kätilöt — Barnmorskor — *Midwives*
..... Apuhoitajat — Hjälpköterskor — *Practical nurses*

Sjuksköterskor och barnmorskor

Sjuksköterskor. Antalet sjuksköterskeinstitut och -skolor var den 31. 12. 1965 inalles 24 med 4 809 elever. Under berättelseåret dimitterades 1 427 sjuksköterskor. Sammanlagt 424 sjuksköterskor fick specialutbildning, av dessa fick 269 kompetens som avdelningssköterska, 139 som hälsosyster och 16 som socialsköterska. Antalet sjuksköterskor med fortsatt utbildning var 26, av vilka 16 fick kompetens som ledande sjuksköterska genom administrativundervisning och 10 som sjuksköterskelärare genom pedagogikundervisning. Kompletterande undervisning fick 82 sjuksköterskor.

Senare framställes en uppställning av sjukskötarkåren uppdelad enligt arbetets art och vistelseort. (Sjuksköterskebarnmorskorna är inte medräknade i talen för åren 1962—64.) »Arbetande inom yrket» avser i detta sammanhang arbete i de skilda uppgifterna inom hälso- och sjukvården.

Enligt situationen vid årsslutet arbetade 72.7 % av i Finland boende sjuksköterskor inom sitt eget yrke. Om den motsvarande siffran för år 1960 räknas, är resultatet 69.7 %, så att en lindrig stegring kan konstateras.

I sjukhusväsendets tjänst verkade 9 441 eller 69.5 % i Finland boende och inom yrket arbetande sjuksköterskor. Inom hälso- och den öppna sjukvården arbe-

riissä työskenteli 2 913 sairaanhoitajaa, siis 21.5 %. Kaikkiaan 1 224 sairaanhoitajaa eli 9.0 % toimi muissa terveydenhuollon tehtävissä.

Sairaanhoitaja-kätilöitä oli vuoden 1965 päättyessä 756, joista asui Suomessa 718 ja ulkomailla 38. Suomessa asuvista sairaanhoitaja-kätilöistä työskenteli alallaan 604 eli 84.1 %. Äsken mainittuna ajankohtana *kätilöitä* oli kaiken kaikkiaan 2 195. Näistä oleskeli Suomessa 2 163 ja ulkomailla runsaasti 30 — tarkkaan sanoen 32. Suomessa asuvista kätilöistä työskenteli alallaan 78.6 % kaikista kätilöistä.

Koulutettu apuhoitohenkilöstö. Kun seuraavassa tarkastellaan eräitä tietoja koulutetusta apuhoitohenkilöstöstä, on syytä muistaa, että valmistumisensa jälkeen sairaanhoitaja- ja kätilökoulutuksen saaneet eivät ole luvuissa mukana.

Laboratorioapulaisia valmistui ensimmäisen kerran vasta v. 1954. Vuoden 1965 lopussa alallaan työskentelevien laboratorioapulaisten määrä oli 464 ja alaltaan poissa olevien 201. Alallaan työskentelevistä laboratorioapulaisista oli sairaalalaitoksen palveluksessa. 69.8 %.

Vuonna 1965 päättivät opintonsa ensimmäiset 88 *laboratoriohoitajaa*. Vuoden lopussa heitä työskenteli alallaan 69, ja loput 19 olivat syystä tai toisesta alaltaan poissa. Jokseenkin kaikki kyseisistä 69 laboratoriohoitajasta toimivat sairaalalaitoksen palveluksessa.

Röntgenapulaisia oli vuoden 1965 taitteessa 395: alallaan työskenteleviä 270, alaltaan poissa olevia 113 ja ulkomailla asuvia 12. Röntgenapulaisten pääasiallisena työkenttänä (82.2 %:lla alallaan työskentelevistä) olivat sairaalat, nimenomaan yleissairaalat.

Uuden terveydenhuoltohenkilöstöön ryhmän muodostavat myös *röntgenhoitajat*, joita valmistui ensimmäisen kerran vuonna 1965. Vastavalmistuneista 28:sta oli vuoden loppuun mennessä hakeutunut alalleen 21, yhtä lukuunottamatta kaikki olivat sairaaloiden palveluksessa.

Vuoden 1965 vaihteessa alallaan työskentelevien *apuhoitajien* määrä oli kohonnut lukuun 4 759, alaltaan poissa olevien apuhoitajien määrä taas oli 2 091. Lisäksi 114 apuhoitajaa oli siirtynyt ulkomaille. Alallaan työskentelevistä apuhoitajista oli miltei kaikilla, lähemmin sanoen 97.8 %:lla työnantajana sairaala.

Mielisairaanhoitajien yhteismäärä oli viimeksi mainittuna ajankohtana 5 844: alallaan työskenteleviä 4 342 (naisia 3 270 ja miehiä 1 072), alaltaan poissa olevia 1 463 ja ulkomailla asuvia 39. Alallaan työskentelevistä mielisairaanhoitajista toimi sairaalalaitoksen palveluksessa 4 294, siis 98.9 %.

Lääkintävoimisteliijoita oli vuoden 1965 lopussa kaikkiaan 603. Heistä oli alallaan työskenteleviä 345, alaltaan poissa olevia 215 ja ulkomailla 43. Alallaan työskentelevistä lääkintävoimisteliijoista oli 80.0 % sairaalalaitoksen palveluksessa.

Vielä voidaan mainita *hierojat*, joita työskenteli alallaan 1 331 ja *lastenhoitajat*, joista alallaan työskenteli 2 975. Alallaan työskenteleviä tai muita *optikoita* oli vuoden lopussa 467 ja *hammasteknikoita* vastaavasti 422.

Terveydenhuoltohenkilöstön koulutus. Oheisessa asetelmassa esitetään vuoden 1965 tilastotietoja terveydenhuoltohenkilöstön koulutuksesta oppilaitosten ja kursien mukaan eriteltynä.

tade 2 913 sjuksköterskor, dvs. 21.5 %. Sammanlagt 1 224 sjuksköterskor eller 9.0 % verkade i andra uppgifter inom sjukvården.

Antalet *sjuksköterske-barnmorskor* var vid slutet av år 1965 756, av vilka 718 i Finland och 38 i utlandet. Av de i Finland verksamma arbetade 604 eller hela 84.1 % inom sitt yrke. Antalet *barnmorskor* var vid denna tidpunkt 2 195. Av dessa fanns i Finland 2 163 och i utlandet drygt 30 — närmare sagt 32. Av de i Finland verksamma barnmorskorna arbetade 78.6 % inom sitt yrke.

Utbildad hjälpsjukvårdspersonal. Då i det följande framföras vissa uppgifter beträffande utbildad hjälpsjukvårdspersonal, är det skäl att komma ihåg, att de som efter dimittering erhållit sjuksköterske- eller barnmorskeutbildning inte är intagna i antalen.

De första *laboratoriebiträdena* dimitterades först år 1954. Vid slutet av år 1965 arbetade 464 inom yrket och antalet utanför yrket var 201. Av i yrket verksamma laboratoriebiträden var 69.8 % i sjukhusväsendets tjänst.

År 1965 dimitterades de första 88 *laboratoriesköterskorna*. Vid slutet av året arbetade 69 inom yrket och resten, 19 var av ett eller annat skäl utanför yrket. Tillräckligt alla av dessa 69 laboratoriesköterskor arbetade i sjukhusväsendets tjänst.

Antalet *röntgenbiträden* var vid slutet av år 1965 395: arbetande inom yrket var 270, utanför yrket 113 och i utlandet 12. Deras huvudsakliga arbetsfält (82.2 % av alla inom yrket arbetande) var sjukhusen, uttryckligen lasaretten.

Ett nytt yrke hade även 28 *röntgensköterskor*, när de första dimitterades år 1965. Vid slutet av året arbetade 21 av dem inom yrket; alla utom en arbetade på sjukhusen.

De första *hjälpköterskorna* dimitterades år 1947. Vid slutet av år 1965 hade antalet verksamma inom yrket stigit till 4 759, antalet verksamma utanför yrket återigen var 2 091. Därtill hade 114 hjälpköterskor flyttat till utlandet. Av hjälpköterskorna verksamma inom yrket var nästan alla eller 97.8 % i sjukhusväsendets tjänst.

Antalet *sinnessjukvårdare* var vid slutet av år 1965 5 844: verksamma i yrket 4 342 (3 270 kvinnor och 1 072 män), utanför yrket 1 463 och i utlandet 39. Av sinnessjukvårdare, som arbetade inom yrket, verkade 4 294, dvs. 98.9 %, i sjukhusväsendets tjänst.

Medikalgymnaster fanns vid slutet av år 1965 sammanlagt 603. I yrket verksamma var 345, utanför yrket 215 och i utlandet 43. Av i yrket verksamma medikalgymnaster var 80.0 % i sjukhusväsendets tjänst.

Därtill är det skäl att nämna *massörerna*, av vilka 1 331 arbetade inom yrket och *barnsköterskorna*, av vilka 2 975 var yrkesarbetande. *Optiker*, inom yrket arbetande eller andra, fanns vid årsskiftet 467 och *tandtekniker* motsvarande 422.

Hälsovårdspersonalens utbildning. I den bifogade uppställningen har framställts statistiska uppgifter för år 1965 över utbildningen av hälsovårdspersonalen grupperade enligt läroanstalter och kurser.

Terveydenhuoltohenkilöstön koulutus vuonna 1965
Utbildning av sjuk- och hälsovårdspersonal år 1965
Training of health personnel in 1965

Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs <i>Institute or course</i>	Valmis- tuneet Dimitte- rade <i>Grada- uated</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Oppilaitos tai kurssi Läroverk eller kurs <i>Institute or course</i>	Valmis- tuneet Dimitte- rade <i>Grada- uated</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
Lääkärit — Läkare — Physicians:			Apuhoitajat — Hjälpköterskor —		
Helsingin yliopisto — Helsingfors universitet	145		<i>Practical nurses:</i>		
Turun yliopisto	71		Helsingin apuhoitajakurssi	182	
Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	2	218	» diakonissalaitoksen apuhoitajakurssi	39	
			Hämeenlinnan sairaanhoitajakou- lun apuhoitajakurssi	49	
Hammaslääkärit — Tandläkare —			Joensuun apuhoitajakurssi	30	
<i>Dentists:</i>			Mikkelin apuhoitajakurssi	77	
Helsingin yliopisto — Helsingfors universitet	61		Oulun »	54	
Turun yliopisto	50		Satakunnan parantolan apuhoita- jakurssi	15	
Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	2	113	Tampereen apuhoitajakurssi	176	
			Turun »	141	
Sairaanhoitajat — Sjuksköterskor —			Vasa svenskspråkiga hjälpsköters- kekurs	60	823
<i>Nurses:</i>					
Helsingin sairaanhoitajaopisto	94		Mielisairaanhoitajat — Sinnessjuk- vårdare — Psychiatric attendants:		
Keski-Suomen »	47		Harjamen sairaalan mielisairaan- hoitajakurssi	15	
Kuopion »	101		Kurs i sinnessjukvård vid Ekenäs centralsinnessjukhus	39	
Oulun »	93		Lapinlahden sairaalan mielisai- raanhoitajakurssi	36	
Pohjois-Karjalan »	95		Nikkilän sairaalan mielisairaanhoi- tajakoulu	32	
Porin »	79		Pitkaniemen mielisairaanhoitaja- kurssi	24	
Tampereen »	42		Oulun keskusmielisairaan mieli- sairaanhoitajakurssi	31	
Turun »	94		Seinäjoen keskusmielisairaan mielisairaanhoitajakurssi	38	
Helsingfors svenska sjuksköterske- institut »	56		Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	1	216
Etelä-Saimaan sairaanhoitajakoulu	104				
Kymenlaakson »	78		Lääkintävoimistelijat — Medikal- gymnaster — Physiotherapists:		
Lahden »	78		Valtion lääkintävoimistelukurssi ..	72	
Lapin »	39		Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	1	73
Salon »	23				
Savonlinnan »	50		Lastenhoitajat — Barnsköterskor —		
Seinäjoen »	57		<i>Children's nurses:</i>		
Tampereen II »	54		Helsingin Lastenlinnan lastenhoi- tajakurssi	147	
Vasa sjuksköterskeskola	43		Savon Lastenlinnan lastenhoitaja- kurssi	72	
Helsingin kaupungin sairaanhoi- tajakoulu	71		Barnavårdsinstitutet Folkhälsan ..	53	
Helsingin diakonissakoulu	24		Töölö barnavårdarinneskola	54	
Lahden »	20		Äbolands barnavårdarinneinstitut	43	369
Porin »	14				
Oulun »	30		Hierojat — Massörer — Masseurs, Masseuses:		
Suomen Kirjon Sisälähetysseuran diakonissakoulu	30		Yksityinen hieromaopisto Kauko Juntunen	22	
Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	11	1 427	Sokeain hierojain opetuslaitos	17	
			Helsingin hieromaopisto	15	
Kättilöt — Barnmorskor — Midwives:			Hopeaniemen Kylpyparantola	13	67
Kättilöopisto	99				
Ulkomailla — I utlandet — <i>Abroad</i>	2	101	Optikot — Optiker — Opticians:		
			Optikko-Opisto	22	22
Laboratorioapulaiset — Laboratorie- biträden — Laboratory technicians:					
Österbottens centralläkesskola	14		Hammasteknikot — Tandtekniker — Dental technicians:		
Helsingin kaupungin laboratorio- koulu	9	23	Hammasteknikkokoulu	22	22
Laboratoriohoitajat — Laboratorie- sköterskor — Laboratory nurses:					
Helsingin sairaalalaboranttikoulu .	58				
Turun sairaalalaboranttikurssit ...	30	88			
Röntgenapulaiset — Röntgenbiträden X-ray technicians:					
Helsingin röntgenapulaiskurssi	11	11			
Röntgenhoitajat — Röntgensköter- skor — X-ray nurses:					
Helsingin röntgenlaboranttikoulu .	28	28			

9. Health Personnel

At the end of the year 1965 the total number of licenced physicians was 3 693 i.e. one physician for each 1 253 of population. Of them 140 were abroad. Consequently, there were 3 553 physicians in the country. How many of those are practising is not known. Figure 9.1 depicts the numerical development with regard to physicians.

The total number of dentists was 2 240 at the end of 1965 of which 2 195 were in Finland. The number of inhabitants for one dentist was respectively 2 065.

Data on nurses, public health nurses and midwives are given in tables 9.6—9.8 and figures 6.05 and 9.3. The information is limited to the holders of position.

At the end of the year 1965 the active nursing personnel consisted of 13 578 nurses. Of those 9 441 worked at hospitals and other institutions, 2 913 were in field work as

public health nurses, district nurses and deaconesses, the remainder holding other positions in research institutes ect. During the year 1 427 new nurses were registered.

In 1965 graduated 139 new public health nurses.

For the part of communal public health nurses the shortage was only 1.4 percent.

The number of active midwives was 1 702 excluding the 604 nurses specialized in midwifery, of which 881 worked at hospitals and 814 as communal midwives. The number of registrations during the year was 101. The shortage of midwives at hospitals was 11.2 percent in 1955, in 1961 6.2 percent and in 1965 5.4 percent. The shortage of communal midwives was in the same years 7.3, 5.5 and 3.2 percent respectively.

9.11 Lääkärit vuosien 1962—65 lopussa ¹⁾
Läkare i slutet av åren 1962—65 ¹⁾
Physicians at the end of the years 1962—65 ¹⁾

Lääni, kotikunta ja sukupuoli Län, hemkommun och kön <i>Province, home commune and sex</i>	Maassa asuva väestö I riket bosatt befolkning <i>Resident population</i> 31.12.1965	Lääkäreitä Läkare <i>Physicians</i> 1965		Lääkäreitä Läkare <i>Physicians</i> 1964		Lääkäreitä Läkare <i>Physicians</i> 1963		Lääkäreitä Läkare <i>Physicians</i> 1962	
		Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>
Lääni — Län — Province									
Uudenmaan — Nylands	943 709	1 556	16.5	1 498	16.3	1 458	16.2	1 396	15.9
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	673 767	507	7.5	486	7.2	459	6.9	447	6.7
Ahvenanmaa — Åland	21 419	12	5.6	13	6.1	13	6.1	14	6.6
Hämeen — Tavastehus	607 707	399	6.6	376	6.2	338	5.7	312	5.3
Kymen — Kymmene	347 839	173	5.0	160	4.6	153	4.4	150	4.4
Mikkelin — S:t Michels	229 956	113	4.9	109	4.7	109	4.7	95	4.1
Kuopion — Kuopio	267 463	142	5.3	143	5.3	145	5.4	139	5.2
Pohjois-Karjalan — Norra Ka- relens	197 904	81	4.1	80	4.0	76	3.8	75	3.7
Vaasan — Vasa	448 098	186	4.2	170	3.8	171	3.8	170	3.8
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	247 827	115	4.6	110	4.4	108	4.3	96	3.9
Oulun — Uleåborgs	419 775	185	4.4	158	3.8	163	3.9	137	3.3
Lapin — Lapplands	220 250	84	3.8	81	3.7	68	3.2	73	3.4
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	3 553	7.7	3 384	7.4	3 261	7.1	3 104	6.9
Kotikunta — Hemkommun — Home commune									
Helsinki — Helsingfors	505 908	1 317	26.0	1 267	25.5	1 185	24.3	1 225	25.7
Tampere — Tammerfors	142 041	172	12.1	164	11.8	150	11.0	113	8.5
Turku — Åbo	140 385	282	20.1	278	20.1	255	18.9	250	19.1
Muut kaupungit ja kauppalat — Andra städer och köpingar — Other urban communes	1 262 068	1 178	9.3	1 082	8.9	1 022	8.7	877	8.3
Maalaiskunnat — Landskom- muner — Rural communes ..	2 575 312	604	2.3	593	2.3	649	2.5	639	2.3
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	3 553	7.7	3 384	7.4	3 261	7.1	3 104	6.9
Sukupuoli — Kön — Sex									
Miehiä — Män — Males	2 233 598	2 707	12.1	2 566	11.6	2 479	11.3	2 392	11.0
Naisia — Kvinnor — Females ..	2 392 116	846	3.5	818	3.4	782	3.3	712	3.0
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	3 553	7.7	3 384	7.4	3 261	7.1	3 104	6.9

¹⁾ Suomessa asuvat suomalaiset lääkärit. — Finska läkare bosatta i Finland. — Finnish physicians resident in Finland.

9.12 Hammaslääkärit vuosien 1962—65 lopussa ¹⁾
Tandläkare i slutet av åren 1962—65 ¹⁾
Dentists at the end of the years 1962—65 ¹⁾

Lääni, kotikunta ja sukupuoli Län, hemkommun och kön <i>Province, home commune and sex</i>	Maassa asuva väestö I riket bosatt- befolkning <i>Resident population</i> 31.12.1965	Hammas- lääkäreitä Tandläkare <i>Dentists</i> 1965		Hammas- lääkäreitä Tandläkare <i>Dentists</i> 1964		Hammas- lääkäreitä Tandläkare <i>Dentists</i> 1963		Hammas- lääkäreitä Tandläkare <i>Dentists</i> 1962	
		Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>	Luku- määrä Antal <i>Number</i>	10 000 asukasta kohti På 10 000 invånare <i>Per 10 000 population</i>
Lääni — Län — Province									
Uudenmaan — Nylands	943 709	866	9.2	833	9.0	814	9.1	808	9.2
Turun-Porin — Åbo-Björne- borgs	673 767	334	5.0	315	4.7	284	4.2	244	3.7
Ahvenanmaa — Åland	21 419	10	4.7	11	5.2	13	6.1	13	6.2
Hämeen — Tavastehus	607 707	312	5.1	308	5.1	286	4.8	276	4.7
Kymen — Kymmene	347 839	120	3.4	114	3.3	116	3.4	109	3.2
Mikkelin — S:t Michels	229 956	68	3.0	61	2.6	62	2.7	55	2.4
Kuopion — Kuopio	267 463	76	2.8	73	2.7	67	2.5	59	2.2
Pohjois-Karjalan — Norra Ka- relens	197 904	47	2.4	37	1.9	41	2.0	40	2.0
Vaasan — Vasa	448 098	119	2.7	109	2.4	105	2.4	106	2.4
Keski-Suomen — Mellersta Fin- lands	247 827	91	3.7	90	3.6	95	3.8	86	3.5
Oulun — Uleåborgs	419 775	97	2.3	92	2.2	78	1.9	70	1.7
Lapin — Lapplands	220 250	55	2.5	49	2.2	45	2.1	43	2.0
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	2 195	4.7	2 092	4.6	2 006	4.4	1 909	4.2
Kotikunta — Hemkommun — Home commune									
Helsinki — Helsingfors	505 908	692	13.7	660	13.3	660	13.5	668	14.0
Tampere — Tammerfors	142 041	119	8.4	116	8.3	111	8.1	105	7.9
Turku — Åbo	140 385	153	10.9	139	10.1	129	9.6	100	7.6
Muut kaupungit ja kauppalat — Andra städer och köpingar — Other urban communes	1 262 068	794	6.3	776	6.4	726	6.2	664	6.3
Maalaiskunnat — Landskom- muner — Rural communes ..	2 575 312	437	1.7	401	1.5	380	1.4	372	1.4
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	2 195	4.7	2 092	4.6	2 006	4.4	1 909	4.2
Sukupuoli — Kön — Sex									
Miehiä — Män — Males	2 233 598	552	2.5	529	2.4	480	2.2	451	2.1
Naisia — Kvinnor — Females ..	2 392 116	1 643	6.9	1 563	6.6	1 526	6.5	1 458	6.2
Yhteensä — Summa — Total	4 625 714	2 195	4.7	2 092	4.6	2 006	4.4	1 909	4.2

¹⁾ Suomessa asuvat suomalaiset hammaslääkärit. — Finska tandläkare bosatta i Finland. — *Finnish dentists resident in Finland.*

9.21 Lääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1961—65 lopussa
Läkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1961—65
Physicians by age and sex at the end of the years 1961—65

	Ikä — Ålder — Age														Yht. S.m.a Total
	—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	
1961															
Lääkärit — Läkare — Physi-															
<i>cians</i>	3	396	571	381	446	303	319	209	164	140	66	39	15	4	3 056
Miehet — Män — <i>Males</i>	3	307	418	275	326	231	264	179	133	120	59	37	10	4	2 366
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	—	89	153	106	120	72	55	30	31	20	7	2	5	—	690
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — <i>Of which</i> <i>abroad</i>	1	9	13	19	19	9	12	5	4	3	1	—	—	—	95
Miehet — Män — <i>Males</i>	1	8	8	14	15	8	10	5	4	3	1	—	—	—	77
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	—	1	5	5	4	1	2	—	—	—	—	—	—	—	18
1962															
Lääkärit — Läkare — Physi-															
<i>cians</i>	10	427	644	372	463	279	345	214	175	139	77	43	12	8	3 208
Miehet — Män — <i>Males</i>	4	323	484	277	326	215	277	185	143	114	70	40	7	8	2 473
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	6	104	160	95	137	64	68	29	32	25	7	3	5	—	735
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — <i>Of which</i> <i>abroad</i>	5	21	15	20	10	17	8	4	2	2	—	—	—	—	104
Miehet — Män — <i>Males</i>	3	13	11	16	9	13	8	4	2	2	—	—	—	—	81
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	2	8	4	4	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	23
1963															
Lääkärit — Läkare — Physi-															
<i>cians</i>	5	454	703	395	468	288	349	226	181	140	86	43	14	9	3 361
Miehet — Män — <i>Males</i>	3	335	528	289	327	217	275	194	147	106	79	39	10	7	2 556
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	2	119	175	106	141	71	74	32	34	34	7	4	4	2	805
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — <i>Of which</i> <i>abroad</i>	—	3	24	14	14	13	15	8	4	3	2	—	—	—	100
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	2	15	9	10	11	13	8	4	3	2	—	—	—	77
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	—	1	9	5	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	23
1964															
Lääkärit — Läkare — Physi-															
<i>cians</i>	2	474	753	439	460	334	307	247	189	134	95	43	20	10	3 507
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	348	573	316	321	255	238	212	155	97	84	39	17	7	2 662
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	2	126	180	123	139	79	69	35	34	37	11	4	3	3	845
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — <i>Of which</i> <i>abroad</i>	—	14	27	15	20	17	11	8	5	2	3	—	—	1	123
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	10	19	8	15	15	10	8	5	2	3	—	—	1	96
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	—	4	8	7	5	2	1	—	—	—	—	—	—	—	27
1965															
Lääkärit — Läkare — Physi-															
<i>cians</i>	6	515	756	529	414	387	300	265	187	140	110	52	23	9	3 693
Miehet — Män — <i>Males</i>	5	382	583	394	298	272	228	226	156	103	92	47	21	6	2 813
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	1	133	173	135	116	115	72	39	31	37	18	5	2	3	880
Niistä ulkomailla — Därav i utlandet — <i>Of which</i> <i>abroad</i>	—	14	32	19	15	19	15	10	8	3	3	1	—	1	140
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	9	20	9	11	14	11	8	8	3	3	1	—	1	98
Naiset — Kvinnor — <i>Females</i>	—	5	12	10	4	5	4	2	—	—	—	—	—	—	42

9.22 Hammaslääkärit iän ja sukupuolen mukaan vuosien 1961—65 lopussa
Tandläkare enligt ålder och kön i slutet av åren 1961—65
Dentists by age and sex at the end of the years 1961—65

	Ikä — Ålder — Age														Yht. Sama Total
	—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49	50—54	55—59	60—64	65—69	70—74	75—79	80—84	85—	
1961															
Hammaslääkärit — Tand-															
läkare — Dentists	11	268	270	175	237	206	354	117	91	89	49	12	2	3	1 884
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	68	81	44	51	43	75	23	10	27	17	5	1	1	446
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	11	200	189	131	186	163	279	94	81	62	32	7	1	2	1 438
Niistä ulkomailla — Därav															
i utlandet — <i>Of which</i>															
<i>abroad</i>	—	1	4	1	6	6	9	3	1	—	—	—	—	—	31
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	—	1	—	1	2	4	2	—	—	—	—	—	—	10
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	—	1	3	1	5	4	5	1	1	—	—	—	—	—	21
1962															
Hammaslääkärit — Tand-															
läkare — Dentists	10	281	291	171	234	172	362	161	92	82	59	19	3	3	1 940
Miehet — Män — <i>Males</i>	7	65	84	45	57	35	69	38	12	13	26	7	1	1	460
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	3	216	207	126	177	137	293	123	80	69	33	12	2	2	1 480
Niistä ulkomailla — Därav															
i utlandet — <i>Of which</i>															
<i>abroad</i>	—	2	2	1	5	5	11	4	1	—	—	—	—	—	31
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	—	—	—	1	2	3	3	—	—	—	—	—	—	9
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	—	2	2	1	4	3	8	1	1	—	—	—	—	—	22
1963															
Hammaslääkärit — Tand-															
läkare — Dentists	29	298	308	180	224	172	338	219	88	88	66	25	5	3	2 043
Miehet — Män — <i>Males</i>	5	77	86	56	51	34	67	52	10	13	30	7	1	1	490
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	24	221	222	124	173	138	271	167	78	75	36	18	4	2	1 553
Niistä ulkomailla — Därav															
i utlandet — <i>Of which</i>															
<i>abroad</i>	—	3	5	1	3	4	15	5	1	—	—	—	—	—	37
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	—	1	—	1	—	5	3	—	—	—	—	—	—	10
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	—	3	4	1	2	4	10	2	1	—	—	—	—	—	27
1964															
Hammaslääkärit — Tand-															
läkare — Dentists	36	339	317	207	222	175	308	257	80	87	75	30	5	3	2 141
Miehet — Män — <i>Males</i>	9	107	91	71	39	41	67	54	12	10	32	8	2	—	543
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	27	232	226	136	183	134	241	203	68	77	43	22	3	3	1 598
Niistä ulkomailla — Därav															
i utlandet — <i>Of which</i>															
<i>abroad</i>	—	3	7	1	2	6	21	7	2	—	—	—	—	—	49
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	—	1	1	1	—	7	3	1	—	—	—	—	—	14
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	—	3	6	—	1	6	14	4	1	—	—	—	—	—	35
1965															
Hammaslääkärit — Tand-															
läkare — Dentists	38	368	337	241	192	204	244	310	99	91	80	29	5	2	2 240
Miehet — Män — <i>Males</i>	9	122	96	74	36	48	45	69	16	8	31	7	1	—	562
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	29	246	241	167	156	156	199	241	83	83	49	22	4	2	1 678
Niistä ulkomailla — Därav															
i utlandet — <i>Of which</i>															
<i>abroad</i>	—	2	7	3	2	6	9	12	3	1	—	—	—	—	45
Miehet — Män — <i>Males</i>	—	—	1	1	1	—	1	5	2	—	—	—	—	—	11
Naiset — Kvinnor —															
<i>Females</i>	—	2	6	2	1	6	8	7	1	1	—	—	—	—	34

9.3 Erikoislääkärin oikeudet lääneittäin vuoden 1965 lopussa
Specialistträttigheter länsvis i slutet av år 1965
Specialist's rights by province at the end of the year 1965

[illegible]

9.3 Jatk. — Forts. — Cont.

Erikoisala Specialitet Speciality	Lääni — Län — Province																Yhteensä Summa Total
	Uudenmaan Nylands	Sitä — Därav Of which Helsinki	Turun-Porin Åbo-Björneborgs	Sitä — Därav Of which Turku Åbo	Ålvenanmaa Åland	Hämeen Tavastehus	Sitä — Därav Of which Tampere Tammerfors	Kymen Kymmene	Mikkelin St Michels	Kuopion Kuopio	Pohjois-Karjalan Norrå Karelen	Vaasan Vasa	Kesk-Suomen Mellersta Finland	Oulun Uleåborgs	Lapin Lapplands	Ulkomailla I utlandet Abroad	
Röntgentutkimus ja -hoito Röntgendiagnostik o. behandling — <i>X-ray diag- nostics and therapeutics</i> ..	54	51	12	8	1	6	3	3	3	4	—	1	3	3	2	4	96
Serobakteriologia — Serobak- teriologi — <i>Serobacteriology</i>	5	5	4	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Silmätaudit — Ögonsjukdo- mar — <i>Ophthalmology</i> ...	37	36	11	8	—	11	9	3	—	4	2	3	3	4	2	2	82
Sisätaudit — Invärtes sjuk- domar — <i>Internal medicine</i>	162	142	27	17	—	20	10	6	7	12	4	8	5	9	2	8	270
Terveystenhoito — Hälso- vård — <i>Public health ser- vices</i>	7	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9
Työlääkätiede — Arbetshy- gien — <i>Occupational health</i>	8	8	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	10
Yhteensä — Summa — Total	886	797	203	135	5	175	92	59	41	60	35	60	45	65	26	35	1 695
1964	855	779	202	129	6	175	97	53	37	51	34	51	42	51	26	30	1 613
2. Erikoislääk. lukumäärä — Antal specialister — Number of specialists																	
Miehiä — Män — <i>Males</i>	609	556	155	99	5	130	65	49	29	46	23	47	34	50	20	29	1 226
Naisia — Kvinnor — <i>Fe- males</i>	182	167	42	28	—	32	19	7	7	11	10	11	7	12	8	7	336
Yhteensä — Summa — Total	791	723	197	127	5	162	84	56	36	57	33	58	41	62	28	36	1 562
1964	762	675	193	118	6	154	84	47	33	50	31	40	39	48	24	29	1 455

9.4 Läänin- ja apulaislääninlääkärit, kaupunginlääkärit, kauppaloiden kauppalan- ja kunnanlääkärit sekä maalais-
kuntien kunnanlääkärit 31. 12. 1965

Läns- och biträdande länsläkare, stadsläkare, köpingarnas kommunal- och köpingsläkare och landskommunernas kommunalläkare den 31. 12. 1965

Provincial and assistant provincial medical officers and communal medical officers in urban and rural communes on 31. 12. 1965

Lääni Län Province	Virat — Tjänster — Posts								Yhteensä Summa Total	
	Läänin- ja apulaislääninlääkärien virat Läns- o. biträdande länsläkartjänster Provincial medical officers	Niistä täyttämättä Därav obesatta Of which vacant	Kaupunginlääkärien virat Stadsläkartjänster in urban communes	Niistä täyttämättä Därav obesatta Of which vacant	Kauppaloiden kunnan- ja kauppalan- lääkärien virat Köpingarnas kommunal- och köpings- läkartjänster in urban communes	Niistä täyttämättä Därav obesatta Of which vacant	Maalaiskuntien kunnanlääkärit Landskommunernas kommunalläkare tjänster in rural communes	Niistä täyttämättä Därav obesatta Of which vacant	Virat Tjänster Posts	Niistä täyttämättä Därav obesatta Of which vacant
Uudenmaan — Nylands ...	2	—	10	1	13	1	36	3	61	5
Turun-Porin — Åbo-B:borgs	2	—	12	1	4	1	77	18	95	20
Ahvenanmaa — Ålands ...	1	—	1	1	—	—	2	—	4	1
Hämeen — Tavastehus ...	2	—	13	1	4	1	50	7	69	9
Kymen — Kymmene ...	1	—	6	—	8	—	27	3	42	3
Mikkelin — S:t Michels ...	1	—	7	3	—	—	30	9	38	12
Kuopion — Kuopio ...	1	—	5	1	—	—	31	7	37	8
Pohjois-Karjalan — Norra Karelen ...	1	—	3	1	2	1	28	9	34	11
Vaasan — Vasa ...	2	1	12	3	3	1	61	18	78	23
Keski-Suomen — Mellersta Finlands ...	1	—	2	1	2	—	32	7	38	8
Oulun — Uleåborgs ...	2	—	6	2	2	—	53	15	63	17
Lapin — Lapplands ...	2	—	6	—	1	1	26	9	35	10
Yhteensä — Summa — Total	18	1	83	15	39	6	453	105	593	127
1964	18	1	78	9	36	5	451	83	583	98
1963	18	2	70	7	33	2	442	73	563	84
1962	18	1	64	6	30	2	433	57	545	66
1961	18	1	59	5	33	1	416	38	526	45
1960	18	1	56	4	34	3	414	49	522	57

9.5 Lääkärit ja hammaslääkärit vuosien 1950—65 lopussa

Läkare och tandläkare i slutet av åren 1950—65

Physicians and dentists at the end of the years 1950—65

Vuosi År Year	Lääkärit — Läkare — Physicians					Hammaslääkärit — Tandläkare — Dentists				
	Opiskelun aloittaneet Nya studerande Admitted to medical faculties	Niistä ulkomailla Därav i utlandet Of which abroad	Valmistu- neet Dimitte- rade Graduated	Lääkä- reitä ¹⁾ Läkare ¹⁾ Physi- cians ¹⁾	Asukkaita lääkäriä kohti ²⁾ Invånare per läkare ²⁾ Inhab- itants per physician ²⁾	Opiskelun aloittaneet Nya studerande Admitted to dental faculties	Niistä ulkomailla Därav i utlandet Of which abroad	Valmistu- neet Dimitte- rade Graduated	Hammas- lääkä- reitä ²⁾ Tand- läkare ²⁾ Dentists ²⁾	Asukkaita hammas- lääkäriä kohti ²⁾ Invånare per tand- läkare ²⁾ Inhabitants per dentist ²⁾
1950	127	..	117	1 997	2 018	60	..	58	1 300	3 100
1951	133	..	106	2 073	1 961	60	..	56	1 349	3 013
1952	143	..	89	2 129	1 933	60	..	65	1 408	2 923
1953	154	..	116	2 214	1 880	60	..	62	1 459	2 853
1954	156	..	112	2 295	1 835	60	..	54	1 506	2 796
1955	180	..	111	2 381	1 788	60	..	59	1 557	2 735
1956	180	1	101	2 455	1 753	60	..	55	1 603	2 685
1957	180	..	136	2 558	1 698	60	..	63	1 657	2 621
1958	200	3	100	2 599	1 683	120	2	68	1 702	2 571
1959	200	..	158	2 727	1 618	120	3	60	1 751	2 519
1960	317	71	143	2 827	1 573	120	13	67	1 806	2 462
1961	328	85	166	2 961	1 515	120	5	77	1 853	2 422
1962	360	68	188	3 104	1 457	120	9	65	1 909	2 369
1963	383	71	189	3 261	1 399	136	15	115	2 002	2 279
1964	377	63	188	3 384	1 359	128	8	125	2 092	2 198
1965	358	36	218	3 553	1 302	142	5	113	2 195	2 107

¹⁾ Suomessa asuvat suomalaiset lääkärit. — Finska läkare bosatta i Finland. — Finnish physicians resident in Finland.

²⁾ Suomessa asuvat suomalaiset hammaslääkärit. — Finska tandläkare bosatta i Finland. — Finnish dentists resident in Finland.

³⁾ Maassa asuva väestö 31. 12. — I riket bosatt befolkning 31. 12. — Resident population 31. 12.

9.6 Terveysseisaret, kiertävät kunnansairaanhoidajat ja seurakuntaseisaret sekä avohuollossa toimivat sairaanhoidajat; kättilöt 31. 12. 1965

Hälsosysstrar, ambulerande kommunala sjuksköterskor och diakonissor samt sjuksköterskor inom den öppna hälsövården; barnmorskor den 31. 12. 1965

Public health nurses, ambulatory communal nurses and deaconesses and nurses in public health services; midwives on 31. 12. 1965

Lääni Län Province	Terveysisaria Hälsosysstrar Public health nurses							Kiertävät kunnansairaanhoidajat Ambulerande kommunala sjuksköterskor Ambulatory communal nurses				Kiertävät seurakuntaseiset Ambulerande diakonissor Ambulatory deaconesses				Avoterveydenhuollon palveluksessa olevat sairaanhoidajat Sjuksköterskor inom den öppna hälsövården Nurses in public health services				Kättilöitä Barnmorskor Midwives																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	Yhteensä Summa Total	Läänin- ja johtavia terveysisaria Läns och ledande hälsosysstrar Provincial and leading P H nurses	Kunnallisia terveysisaria Kommunala hälsosysstrar Communal P H nurses	Muun terveydenhuollon palveluksessa Inom den övriga hälsövården In other public health services	Lain edellyttämiä virkoja ¹⁾ Tjänster enl. lagen ¹⁾ Posts stipulated by law ¹⁾															Kunnankättilöitä Kommunala barnmorskor Communal midwives		Laitoskättilöitä Barnmorskor vid anstalter Midwives at hospitals																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
					Niistä täytetty Därav besatta Of which filled	%	Vajaus Obesatta Vacant													Virkoja Tjänster Posts	Niistä täytetty Därav besatta Of which filled	%	Vajaus Obesatta Vacant	Virkoja ²⁾ Tjänster ²⁾ Posts ²⁾	Niistä täytetty Därav besatta Of which filled	%	Vajaus Obesatta Vacant																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
	1965	Uudenmaan	Nylands ...	Turun-Porin	Åbo-Bborgs	Ahvenanmaa	Åland	Hämeen —	Tavastehus .	Kymen —	Kymmene ..	Mikkelin —	S:t Michels .	Kuopion —	Kuopio	Pohj.-Karja-	lan — Norra	Karelsens ...	Vaasan —	Vasa	Keski-Suo-	men — Mel-	lersta Fin-	lands	Oulun —	Uleåborgs ..	Lapin —	Lapplands ..	Yhteensä —	Summa —	Total	1964	1963	1962	1961	1960																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	489	16	350	123	147	147	—	94	54	299	275	1	141	141	—	134	133	0.8																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

¹⁾ Laki kunnallisista terveysseisarista 31. 3. 1944. — Lag om kommunala hälsosysstrar 31. 3. 1944. — Act on Communal Public Health Nurses 31. 3. 1944.

²⁾ Vuosien 1960—62 lukuihin sisältyvät kättilöiden lisäksi myös synnytysosastojen- ja laitosten ylihoitajan, osastonhoitajan, apulaisosastonhoitajan ja erikoissairaanhoidajan virat. — I antalen för åren 1960—62 ingår förutom barnmorskorna även översköterskans, avdelningssköterskans, biträdande avdelningssköterskans och specialsjuksköterskans tjänster vid förlossningsavdelningar och -anstalter. — Numbers for 1960—62 refer to the posts of midwife and also to the posts of administrative nurse, head nurse, assistant head nurse and special nurse at maternity hospitals and wards.

9.7 Terveiden- ja sairaanhoitohenkilöstön koulutus vuosina 1959—65 ¹⁾
Utbildning av hälso- och sjukvårdspersonal åren 1959—65 ¹⁾
Training of nursing personnel in 1959—65 ¹⁾

Vuosi År Year	Sairaanhoitajia valmistui Dimitterade sjuksköterskor <i>Nurses graduated</i>				Terveystieteiden koulutuksen saaneita sairaanhoitajia Sjuksköterskor med hälsosyster- utbildning <i>Nurses trained for public health services</i>	Kättilöitä valmistui Dimitterade barn- morskor <i>Midwives graduated</i>		Mielisairaanhoitajia valmistui Dimitterade sinnes- sjukvårdare <i>Psychiatric atten- dants graduated</i>		Apuhoitajia valmistui Dimitterade hjälpsköterskor <i>Practical nurses graduated</i>	Lastenhoitajia valmistui Dimitterade barnsköterskor <i>Children's nurses graduated</i>	Röntgenhoitajia valmistui Dimitterade röntgensköterskor <i>X-ray nurses graduated</i>	Röntgenapulaisia valmistui Dimitterade röntgenbiträden <i>X-ray technicians graduated</i>	Laboratoriohoitajia valmistui Dimitterade laboratoriesköterskor <i>Laboratory nurses graduated</i>	Laboratorioapulaisia valmistui Dimitterade laboratoriebiträden <i>Laboratory technicians graduated</i>	Lääkintävoimistellijoita valmistui Dimitterade medicinalgymnaster <i>Physiotherapists graduated</i>
	Yhteensä Summa <i>Total</i>	Valtion koulut Statens skolor <i>State schools</i>	Helsingin kaup. koulu Helsingfors stads skola <i>Helsinki municipal school</i>	Diakonissalaitosten koulut Diakonissanstälternas skolor <i>Schools of deaconess institutions</i>		Yhteensä Summa <i>Total</i>	Nistä sairaanhoitajia Därav sjuksköterskor <i>Of which graduated nurses</i>	Miehiä Män <i>Males</i>	Naisia Kvinnor <i>Females</i>							
1959 ..	879	679	97	103	126	147	7	64	166	379	385	·	42	·	88	45
1960 ..	956	800	69	80	134	125	28	52	148	239	382	·	40	·	70	39
1961 ..	964	766	65	129	126	169	55	54	169	412	371	·	33	·	89	35
1962 ..	996	815	68	110	140	122	45	50	153	208	372	·	51	·	108	38
1963 ..	1 105	927	69	109	127	118	44	51	158	355	366	·	60	·	125	47
1964 ..	1 162	980	71	111	140	123	49	67	165	636	374	·	53	·	119	41
1965 ..	1 427	1 227	71	118	139	101	46	65	151	823	369	28	11	88	23	73

¹⁾ Ulkomailta opiskelleet mukaan luettuna. — Inkl. studerande i utlandet. — Incl. training abroad.

9.8 Suomessa alallaan toimiva terveyden- ja sairaanhoitohenkilöstö vuosien 1959—65 lopussa
Hälso- och sjukvårdspersonal i Finland verksamma inom yrket i slutet av åren 1959—65
Active health personnel in Finland at the end of the years 1959—65

Vuosi År Year	Lääkäreitä ¹⁾ Läkare ¹⁾ Physicians ¹⁾	Hammaslääkäreitä ¹⁾ Tandläkare ¹⁾ Dentists ¹⁾	Sairaanhoitajia Sjuksköterskor Nurses	Sairaanhoitajakättilöitä Sjuksköterskor med barn- morsutbildning Nurses with midwifery qualifications	Kättilöitä Barnmorskor Midwives	Apuhoitajia Hjälpsköterskor Practical nurses	Mielisairaanhoitajia Sinnessjuksköters- kor, -vårdare Psychiatric attendants		Laboratorioapulaisia Laboratoriebiträden Laboratory technicians	Laboratoriohoitajia Laboratoriesköterskor Laboratory nurses	Röntgenapulaisia Röntgenbiträden X-ray technicians	Röntgenhoitajia Röntgensköterskor X-ray nurses	Lääkintävoimistellijoita Medicinalgymnaster Physiotherapists	Lastenhoitajia Barnsköterskor Children's nurses	Hammaslääkäreitä Tandläkare Dental technicians
							Miehiä Män Males	Naisia Kvinnor Females							
1959	2 727	1 751	9 612	.. ²⁾	1 818	2 719	921	2 434	224	.	181	.	171	1 901	324
1960	2 827	1 806	10 242	.. ²⁾	1 841	2 934	960	2 549	210	.	160	.	203	2 147	326
1961	2 961	1 853	10 599	.. ²⁾	1 890	3 215	1 005	2 729	288	.	199	.	220	2 188	344
1962	3 104	1 909	11 345	479	1 675	3 463	1 039	2 835	311	.	215	.	245	2 476	355
1963	3 261	2 006	11 613	516	1 729	3 839	1 047	2 932	336	.	248	.	286	2 599	383
1964	3 384	2 092	12 369	559	1 654	4 102	1 064	3 101	475	.	285	.	301	2 589	401
1965	3 553	2 189	13 578	604	1 702	4 759	1 072	3 270	464	88	270	28	345	2 975	422

¹⁾ Alallaan toimimattomat mukaan luettuna. — Inkl. inte verksamma inom yrket. — Incl. persons retired or not in practice.

²⁾ Sisältyvät hoitamansa viran mukaan joko sairaanhoitajiin tai kättilöihin. — Ingår endera i kolumnen sjuksköterskor eller barnmorskor enligt befattningen. — Included in nurses or midwives according to their post.

10. TERVEYDEN- JA SAIRAANHOIDON KUSTANNUKSET

10.1 Valtion osuus kustannuksista vuonna 1965

Valtion vuoden 1965 tulo- ja menoarvion kokonaiskustannuksista on ilmoitettu olevan terveydenhuollosta aiheutuvia n. 6.6 %. Valtion tulo- ja menoarviossa oli varattu lääkintölaitoksen menoihin 406 mmk. Kuntien terveyden- ja sairaanhoidonkustannukset olivat v. 1965 tilinpäätöksen mukaan 413 mmk. Valtion osuuden kasvu edelliseen vuoteen verraten oli 16.3 % ja kuntien menojen lisäys 20.2 %. Kuntia koskevat tiedot on saatu Tilastollisesta päätoimistosta kuntien finanssistilastosta.

Taulussa 10. 11. on esitetty valtion tulo- ja menoarviossa varatun osuuden jakautuminen lääkintölaitoksen menoihin. 7 Pl:aan kuuluvien erien määrä oli yhteensä 341 mmk eli 7.3 % suurempi kuin edellisellä vuonna. Valtion varsinaiset investoinnit (20 Pl:n kautta maksettavat menot) ovat lisääntyneet vuoteen 1964 verrattuna 109.2 %.

Varsinaisista toimintamenoista valtion osuus oli yhteensä 324 mmk eli 10.5 % suurempi kuin edellisellä vuonna. Niistä kuitenkin valtion sairaalatoiminnan osuus on vähentynyt 8.0 %. Valtionavut kunnallisen sairaalalaitoksen rakentamiseen, laajentamiseen ja peruskorjauksiin ovat edelleen vähentyneet valtionapujen määrän ollessa 31.1 % pienempi kuin vuonna 1964.

10.2 Sairaalakustannukset vuonna 1965

Sairaalamenojen osuus terveydenhuollon kokonaiskustannuksista on lähes 90 %. Avoterveydenhoidon osalta ei yksityiskohtaisia tilastotietoja ole toistaiseksi saatavissa. Suomen sairaalalaitoksen toimintaa ja taloutta koskevat tiedot perustuvat maan sairaaloilta vuosittain kerättyyn yksityiskohtaiseen selvitykseen, ja pääosa tiedoista on julkaistu sairaalakohteisina Sairaalaliiton tilasto-julkaisussa »Suomen sairaalatalous». Lääkintöhallitus on käyttänyt samaa materiaalia, mutta huomio on ensisijaisesti kiinnitetty alueellisiin vertailuihin ja kustannusten suhteuttamiseen väestömäärään. Koska perusilmoituksessa ei ole riittävän tarkkoja tietoja sairaalan kustannusten kunnittaisesta jaosta, ei tällä kertaa ole ollut mahdollista arvostella, minkälaisiksi sairaalamenot muodostuvat esimerkiksi maan kehitysalueilla tai muihin kuntaa kuvaaviin muutujiin vertailtaessa. Analyysi on sen vuoksi rajoitettu ainoastaan sairaalapiireihin. Eräiden kuntien yhteisesti omistamien sairaaloiden käyttöä on ollut vaikea tässä yhteydessä täysin tarkasti jaotella, joten vähäisiä epätarkkuuksia on eräissä suhdeluvuissa.

Selvitykseen on otettu ainoastaan käyttötalousmenot, sillä sairaaloiden pääomamenoja koskevat tiedot ovat toistaiseksi vaikeasti tilastoitavissa, eikä sopivaa

10. SJUK- OCH HÄLSOVÅRDSKOSTNADER

10.1 Statens andel i utgifterna år 1965

I statsbudgeten för år 1965 föranledde, enligt meddelande, hälsovården ungefär 6.6 % av totalkostnaderna. I budgeten hade för medicinalväsendets utgifter reserverats 406 mmk. Kommunernas kostnader för hälso- och sjukvård var enligt år 1965:s bokslut 413 mmk. Ökningen av statens andel i förhållande till föregående år var 16.3 % och ökningen i kommunernas utgifter 20.2 %. Uppgifterna beträffande kommunerna har erhållits från Statistiska Centralbyråns kommunala finansstatistik.

I tabell 10.11 har framställts fördelningen av den i statens budget reserverade andelen för medicinalväsendets utgifter. Antalet rater, vilka hör till 7 Ht., var sammanlagt 341 mmk eller 7.3 % större än för föregående år. De egentliga statliga investeringarna (utgifter betalbara via 20 Ht.) har ökat med 109.2 % jämfört med år 1964.

Av de egentliga verksamhetsutgifterna var statens andel inalles 324 mmk eller 10.5 % större än för föregående år. Därav har andelen av statens sjukhusverksamhet dock sjunkit med 8.0 %. Statsbidragen för bygande, utvidgande och grundreparationer av det kommunala sjukhusväsendet har fortfarande sjunkit; andelen av statsbidragen var 31.1 % mindre än för år 1964.

10.2 Sjukhuskostnader år 1965

Sjukhusutgifternas andel av hälsovårdens totalkostnader är nästan 90 %. För den öppna hälsovården finns inga detaljerade statistiska uppgifter tills vidare att tillgå. Uppgifterna över Finlands sjukhusväsende och dess ekonomi baserar sig på en detaljerad utredning, som årligen insamlas från landets sjukhus, och huvuddelen av uppgifterna har publicerats sjukhusvis i Sjukhusförbundets publikation »Sjukhusekonomin i Finland». Medicinalstyrelsen har använt samma material, men uppmärksamheten har i första hand fästs vid kostnaderna i proportion till befolkningens mängden och territoriella jämförelser. Emedan tillräckligt noggranna uppgifter beträffande fördelningen av sjukhuskostnaderna kommunvis inte finns i rapporten, har det denna gång inte varit möjligt att bedöma storleken av sjukhusutgifterna t.ex. i landets utvecklingsområden eller jämföra övriga förändringar i kommunsammanhang. Analysen har därför begränsats till sjukhusdistrikten. I detta sammanhang har det varit svårt att analysera användningen av några sjukhus, vilka äges gemensamt av flere kommuner, varför små onoggrannheter finns i några proportionstal.

Endast driftskostnaderna har medtagits i utredningen, emedan statistik över sjukhusens kapitalkostnader tills vidare är svår att göra och lämpligt källmaterial ej

lähdemateriaalia ole käytettävissä. Sairaaloilta kerätyt tiedot ovat tilinpäätösten mukaisia, todellisia vuoden aikana esiintyneitä tuloja ja menoja.

Oheisissa tauluissa ovat mukana kunnalliset, yksityiset ja valtion yleissairaalat, mielisairaalat ja tuberkuloosiparantolat. Tilaston ulkopuolelle on jätetty laitossairaalat (13 946 ss.), ja eräitä pieniä lääkintöhallituksen sairaalaluetteloon sisältyviä yksityisiä sairaanhoitolaitoksia (1 576 ss.) sekä Ålands centralsanatorium, Hangonkadun hoitokoti ja Forssan parantola (132 ss.).

Taulussa 10.21 on yksityiskohtaisia tietoja sairaaloitten ja poliklinikoiden toiminnasta ja kustannuksista. Varsinaisen sairaalatoiminnan kustannukset hoitopäivää kohti olivat kaikkien sairaaloiden osalta 35.18 mk, vaihdellen yleissairaaloiden 48.64 markasta mielisairaaloiden 20.00 markkaan. Sairaalalaitoksen kokonaiskustannukset olivat 623 mmk, joka jakaantui eri toimintalohkojen osalle seuraavasti: varsinainen sairaalatoiminta 87.2 %, poliklinikatoiminta 7.1 % ja muu toiminta (mm. kotisairaanhoito) 5.7 %. Kokonaiskustannusten kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 16.1 %; varsinaisen sairaalatoiminnan kohdalla se oli 16.4 %, poliklinikatoiminnan 16.3 % ja muun toiminnan 11.8 %.

Varsinaisen sairaalahoidon kustannusten kasvu eri sairaalatyypeissä on vuoteen 1964 verrattaessa ollut hyvin erilaista, esim. yliopistollisissa keskussairaaloissa se oli n. 20 %, aluesairaaloissa n. 25 %, kuntayhtymien omistamissa paikallissairaaloissa n. 40 %. A-mielisairaaloissa sen sijaan kasvu on ollut vain n. 10 % ja tuberkuloosiparantoloissa n. 6 %.

Taulussa 10.23 on hoitopäiväkustannuksia ja nettokustannusten rahoitusta koskeva yhdistelmä sairaalatyypeittäin. Kuntien maksuosuus sairaalakustannuksista näyttää suhteellisesti kasvavan valtion ja potilaiden osuuden vastaavasti pienentyessä. Kaikkien sairaaloiden osalta potilaan osuus oli 14.5 %, valtion osuus 45.0 % ja kuntien osuus 40.5 %.

Lukusarjat sairaalatoiminnan kustannusten kehityksestä 1960-luvulla on esitetty graafisesti kuvioissa 10.21—10.23. Koska rahan arvo ei ole pysynyt vakiona, on oikean kuvan saamiseksi syytä vakioida kustannukset. Laskelmissa on käytetty perustana vuoden 1960 rahanarvoa ja muutoksien mittana on palkkakustannuksissa käytetty virkamiesten palkkaindeksiä ja muissa kustannuksissa tukkuhintaindeksiä. Kuvioissa 10.21—23 on edellä mainitulla tavalla vakioidut kokonaiskustannukset, palkkauksesta aiheutuneet menot ja muut menot esitetty indeksiä, jossa vuoden 1960 taso on merkitty luvulla 100. Indeksit osoittavat kokonaiskustannusten kasvun olleen vuosina 1960—65 yleissairaaloissa 32 %, mielisairaaloissa 28 % ja tuberkuloosiparantoloissa yli 100 %. Tuberkuloosiparantoloiden toiminnalle onkin tämän periodin aikana ollut tyypillistä poikkeuksellisen voimakas sisäinen aktivoituminen. Muut menot ovat kasvaneet hieman palkkausmenojen nopeammin. Kokonaisuudessaankin voi todeta maan sairaalalaitoksen voimakkaan laajenemisensa aikana käyttäneen entistä enemmän varoja sekä henkilöstön että tarvikkeiden aiheuttamiin menoihin. On oikeutettua uskoa tämän kuvastuvan annetun hoidon tason nousussa.

finns disponibelt. Uppgifterna, vilka insamlats från sjukhusen enligt boksluten, är verkliga, under året bokförda inkomster och utgifter.

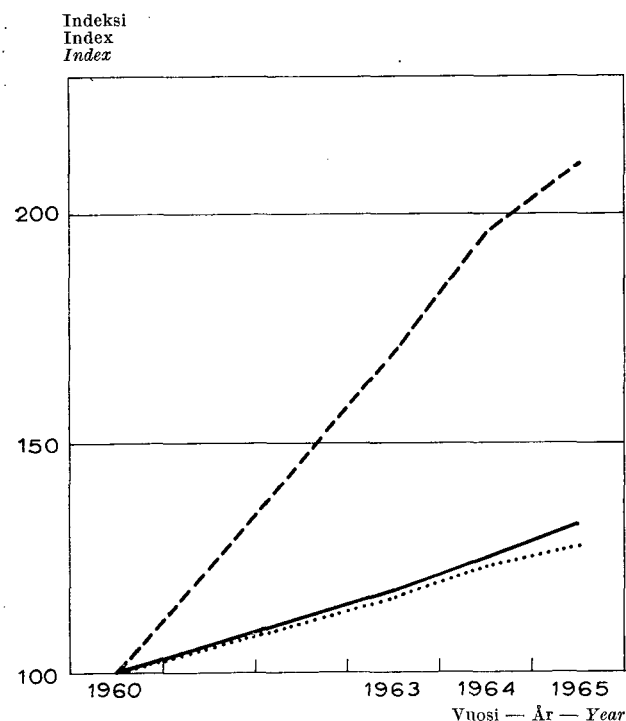
I de bifogade tabellerna är de kommunala, privata och statliga lasaretten, sinnessjukhusen och tuberkulos-sanatorierna med. Utanför statistiken har lämnats inrättningarnas sjukhus (13 946 vårdplatser) och några små privata sjukvårdsinrättningar, vilka ingår i medicinalstyrelsens sjukhusförteckning (1 576 vårdplatser), samt Ålands centralsanatorium, Hangögatans vårdhem och Forssa sanatorium (132 vårdplatser).

I tabell 10.21 finns mera detaljerade uppgifter över verksamheten och kostnaderna i sjukhusen och poliklinikerna. Den egentliga sjukhusverksamhetens kostnader per vård dag är för alla sjukhus 35.18 mk, medan de skiftar från lasarettens 48.64 till sinnessjukhusens 20.00 mk. Totalkostnaderna för hela sjukhusväsendet var 623 mmk och fördelades per verksamhetssektor på följande sätt: egentlig sjukhusverksamhet 87.2 %, poliklinikverksamhet 7.1 % och övrig verksamhet (bl.a. hemsjukvården) 5.7 %. Ökningen av totalkostnaderna jämfört med föregående år var 16.1 %, för den egentliga sjukhusverksamheten 16.4 %, poliklinikverksamheten 16.3 och för annan verksamhet 11.8 %.

Ökningen av de egentliga kostnaderna för sjukhusvård i de skilda sjukhustyperna har varit mycket olika jämfört med år 1964, t.ex. i universitetscentralsjukhusen ungefär 20 %, i kretssjukhusen ungefär 25 % och i de av kommunalförbunden ägda lokala sjukhusen ungefär 40 %. I A-sinnessjukhusen däremot var ökningen endast ungefär 10 % och i tuberkulossanatorierna ungefär 6 %.

I tabell 10.23 finns ett sammandrag enligt sjukhusgrupper beträffande kostnader per vård dag och finansiering av nettokostnaderna. Kommunernas andel av sjukhuskostnaderna synes växa proportionellt, medan statens och patienternas andel minskar i motsvarande mån. Då det gäller alla sjukhus, är patientens andel 14.5 %, statens 45.0 % och kommunernas 40.5 %.

Serietalen beträffande utvecklingen av sjukhusväsendets kostnader har framställts grafiskt i figurerna 10.21—10.23. Emedan penningvärdet ej varit konstant, är det skäl att standardisera kostnaderna. I kalkylerna har använts som basis penningvärdet år 1960 och som mått för ändringarna i lönekostnaderna tjänstemännens löneindex och i övriga kostnader partiprisindexet. I figurerna 10.21—23 har de på ovannämnda sätt standardiserade totalkostnaderna, löneutgifterna och övriga framställts som index, där standarden för år 1960 tecknats med talet 100. Indexalen visar ökningen av totalkostnaderna i lasaretten för åren 1960—65 32 %, i sinnessjukhusen 28 % och i tuberkulossanatorierna över 100 %. Under denna period har för tuberkulossanatoriernas verksamhet varit kännetecknande en exceptionellt stark inre aktivitet. De övriga utgifterna har vuxit litet snabbare än lönekostnaderna. I sin helhet kan man konstatera, att landets sjukhusväsende har under sin kraftiga utvidgningstid använt mera medel än tidigare för kostnader, vilka förorsakats av både personalen och nya tillbehör. Det är skäl att antaga, att detta återspeglas i vårdens nivåstegring.

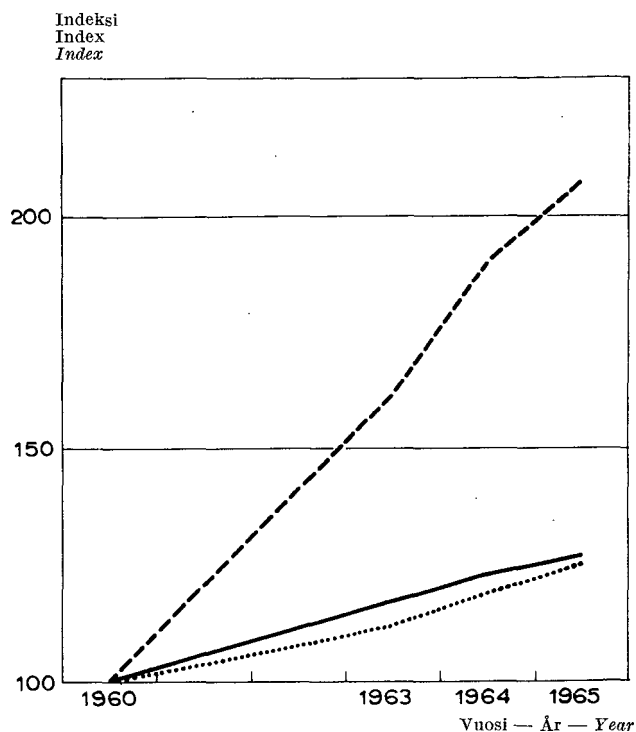
Kuvio 10.21 Kustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65

Fig. 10.21 Kostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65

Fig. 10.21 Costs per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65

1960 = 100

— Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals
 ..... Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals
 --- Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria

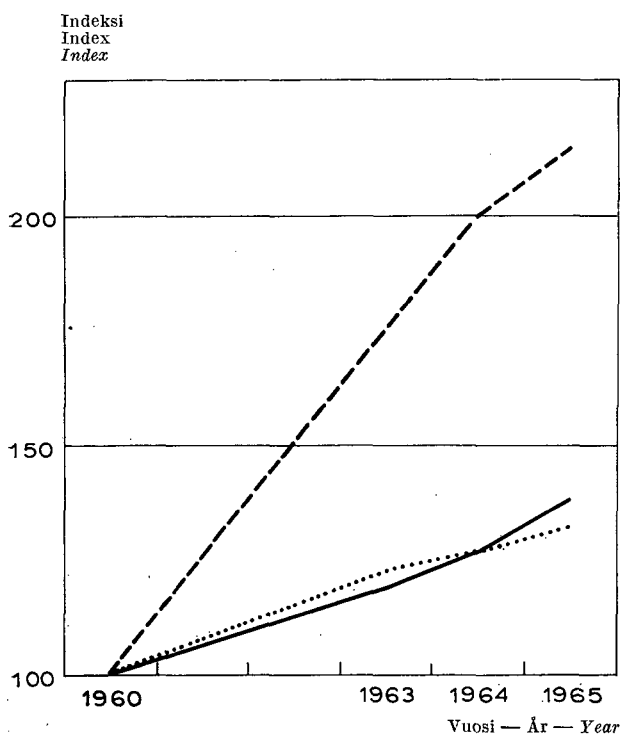
Kuvio 10.22 Palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65

Fig. 10.22 Lönekostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65

Fig. 10.22 Wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65

1960 = 100

— Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals
 ..... Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals
 --- Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria

Kuvio 10.23 Muut kuin palkkakustannukset hoitopäivää kohti indeksinä sairaalatyypeittäin kiinteän rahanarvon mukaan v. 1960 ja vv. 1963—65

Fig. 10.23 Övriga än lönekostnader per vård dag som index sjukhustypvis enligt det fasta penningvärdet år 1960 och för åren 1963—65

Fig. 10.23 Other costs than wages and salaries per a patient day at constant prices as index by hospital type in 1960 and in 1963—65

1960 = 100

— Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals
 ..... Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals
 --- Tuberkuloosiparantolat — Tuberkulossanatorier — Tuberculosis sanatoria

Yleissairaaloiden käyttömenot on taulussa 10.25 esitetty sairaanhoitoalueittain ja keskussairaalapiireittäin. Menot on jaettu vastaavilla asukasmäärillä. Näin on pyritty selvittämään eri alueiden — sairaanhoitoalueiden tai keskussairaalapiirien — välisiä sairaalakustannusten eroja. Luvut on esitetty myös indekseinä, jolloin kunkin alueen asukasta kohti laskettuja sairaalakustannuksia on verrattu koko maan keskimäärään (= 100).

Länsi-Suomen sairaanhoitoalueella näyttää näiden lukujen perusteella väestön sairaalankäytöstä aiheutuvan vähiten kustannuksia ja Etelä-Suomen sairaanhoitoalueella runsaimmin. Etelä-Suomen alueen kustannuksia nostavat luonnollisesti Helsingin yliopistollisessa keskussairaalapiirissä sijaitsevat, osittain koko maan tarpeita tyydyttävät korkeatasoiset erikoissairaalat. Ahvenanmaan suuret kustannukset johtunevat pääasiassa sairaansijojen suhteellisen runsaasta määrästä ja väestön ikärakenteesta.

Näihin alueellisiin eroihin voivat vaikuttaa monet epäoleelliset seikat. Nimenomaan niissä keskussairaalapiireissä, joissa keskussairaalaa ei ole voitu vielä saattaa väestön tarpeiden mukaiseksi, on monesti pakko turvautua muiden piirien sairaaloihin ja erityisesti yliopistollisiin keskussairaloihin. Vuoden 1960 sairaalankäyttöä koskevassa selvityksessä on analysoitu sairaalapalvelusten tuontia ja vientiä. Tässä suhteessa piirien väliset erot ovat huomattavat. Vuonna 1960 oli 11.7 % Etelä-Suomen sairaanhoitoalueen sairaalakäynteistä alueen ulkopuolella asuvien suorittamia, ja vastaavaa suuruusluokkaa on siis tuonti eräissä keskussairaalapiireissä. Esitettävässä vertailussa ei näitä eroja ole yleensä mahdollista ottaa huomioon.

Vaikka sairaaloiden kustannukset suuressa määrin kuvaavat annetun hoidon tasoa, saattaa tarjonnan epätasaisuus vaikuttaa kysyntään, niin että hoidon määrä ei vastaa korkeita kustannuksia. Esimerkki tällaisesta on tilanne, jolloin kunnalla ei ole muita kuin keskussairaalapaikkoja käytettävissään.

Taulussa 10.25 on esitetty myös eri alueiden väestön käyttämät hoitopäivät yleissairaloissa. Hoitopäiviä asukasta kohti on eniten Helsingin yliopistollisessa ja Lahden keskussairaalapiirissä, vähiten taas Seinäjoen ja Kainuun keskussairaalapiireissä. Yleensä näyttää hoitopäivien määrä olevan suurin niillä alueilla, missä kustannukset asukasta kohti ovat korkeita. Poikkeuksen muodostaa Ahvenanmaa, jossa kustannukset asukasta kohti ovat huomattavan korkeat, mutta hoitopäiviä asukasta kohti on alle koko maan keskiarvon.

Mainitunlaiset virhelähteet vaativat tutkimukselta hyvin pitkälle kehitettyä analyysiteknikkaa, ja tämänlaatuinen tutkimus onkin valmistunut (O. Vauhkonen: »Yleissairaaloiden käyttö kunnittain Suomessa 1960» Lääkintöhallituksen tutkimuksia 2/1967).

Väestön ominaisuudet (ikä jne.) vaikuttavat luonnollisesti monella tavalla kustannuksiin, erityisesti silloin kun niitä tarkastellaan suhdelukujen perusteella. Väestön sairaanhoidon tarpeita ja maksukykyä ei ole käytännössä mahdollista ottaa huomioon vakioitaessa kustannuksien suhteellista määrää, mutta jonkin verran nämä seikat tulevat korjatuksi vakioitaessa kustannuksia ikärakenteen eroavuuksien suhteen. Ikä

Driftskostnaderna i lasarettens har i tabell 10.25 framställt sjukvårdsdistrikts- och centralsjukhusdistriktsvis. Utgifterna har uppdelats med motsvarande befolkningsmängd. Därigenom har man försökt utreda de skilda områdenas — sjukvårdsområdenas eller centralsjukhusdistriktens — skillnader i sjukhuskostnaderna. Talen har också framställt som index, varvid sjukhuskostnaderna per invånare i varje område jämförts med hela landets medeltal (= 100).

På basen av dessa tal tycks befolkningens användning av sjukhus åsamka de lägsta kostnaderna i Västra Finlands sjukvårdsområde och de högsta i Södra Finlands sjukvårdsområde. Kostnaderna för Södra Finlands vidkommande höjer naturligtvis specialsjukhusen av hög standard belägna i Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt, vilka delvis betjänar hela landets behov. Ålands höga kostnader torde bero på det förhållandevis stora antalet vårdplatser och befolkningens åldersstruktur.

Flera oväsentliga förhållanden kan ha sin inverkan på dessa territoriella skillnader. I synnerhet i de centralsjukhusdistrikt, där centralsjukhuset ännu inte kunnat byggas så, att det motsvarar befolkningens behov, har det i anmärkningsvärt hög grad varit nödvundet att ty sig till de andra distriktens sjukhus och i synnerhet till universitetscentralsjukhusen. I utredningen, som gäller användningen av sjukhus år 1960, har sjukhus-tjänsternas införsel och utförsel analyserats. I detta avseende är skillnaderna mellan distriktet anmärkningsvärda. Under år 1960 var 11.7 % av sjukhusbesöken i Södra Finlands sjukvårdsområde gjorda av sådana, vilka bodde utanför området, och av samma storlekskategori är införseln i några centralsjukhusdistrikt. I den framställda jämförelsen är det i allmänhet inte möjligt att iakttaga dessa skillnader.

Fastän sjukhuskostnaderna i stor mån karakteriserar vårdnivån, kan tillgångens ojämnheter inverka på efterfrågan så, att vårdgraden inte motsvarar de höga kostnaderna. Ett exempel därpå är situationen, då kommunen inga andra vårdplatser har än centralsjukhusplatser till sitt förfogande.

I tabell 10.25 har även de använda vårddagarna i lasarettens framställt för de skilda distriktet. De flesta vårddagarna per invånare finns i Helsingfors universitets- och Lahtis centralsjukhusdistrikt, de minsta återigen i Seinäjoki och Kainuu centralsjukhusdistrikt. I allmänhet synes antalet vård dagar vara störst i de distrikt, där kostnaderna per invånare är högst. Åland utgör ett undantag, där kostnaderna per invånare är anmärkningsvärt höga, men antalet vård dagar per invånare är under hela landets medeltal.

Felkällor av nämnda slag fordrar en långt utvecklad analysteknik och en undersökning av denna sort är publicerad (O. Vauhkonen: »Användning av lasarett kommunvis i Finland år 1960», Medicinalstyrelsens undersökningar 2/1967).

Egenskaperna av distriktets befolkning inverkar naturligtvis på kostnaderna på mångahanda sätt, i synnerhet, då de granskas enligt proportionstalen. Det är inte möjligt, att i praktiken ta i beaktande befolkningens sjukvårdsbehov och betalningsförmåga genom standardisering av kostnadernas proportionsantal, men i någon mån blir dessa omständigheter rättade vid standardisering av kostnaderna i förhållande till skillnader i

on hoidon tarpeen kannalta tärkein muuttuja, mutta myös muut mainitut seikat korreloivat siihen selvästi.

Tutkimuksessa »Yleissairaaloiden käyttö Suomessa vuonna 1960» (Lääkintöhallituksen tutkimuksia 1/1966) osoitettiin, että kulutettu sairaalahoidon asukasta kohti suhtautui ikäryhmissä 0—14, 15—64 ja yli 65 vuotta suunnilleen lukujen 0.54, 0.96 ja 3.19 mukaisessa suhteessa, koko väestön vastaavan luvun ollessa 1.00. Vaikka sairaalankäyttö on saattanut muuttua rakenteeltaankin vuosina 1961—64, on toisaalta perusteltua olettaa, että sairaalankäyttö eri ikäluokissa noudattaa edelleen samoja suhteita. Taulussa 10.25 on esitetty näillä perusteilla iän suhteen vakioituiden indeksiä muita tietoja täydentämään.

Pohjois-Suomen sairaanhoitoalueen väestön suhteellinen nuoruus vaikuttaa indeksiin niin että annettu hoito on asukasta kohti markkamääräisesti lähes maan keskitasoa vastaava. Suurin piirtein samaa voi sanoa Lounais-Suomen ja Itä-Suomenkin sairaanhoitoalueesta. Sen sijaan Länsi-Suomen sairaanhoitoalueella Seinäjoen ja Keski-Pohjanmaan keskussairaalapiirien väestön sairaalankäyttö on indeksinä ja myös markkamääräisesti vain n. 50 % maan keskitasosta, Etelä-Suomen sairaanhoitoalueen indeksi on n. 160 %, Helsingin keskussairaalapiirin jopa n. 200 % maan keskitasosta. Viimeksi mainittua on kuitenkin lisäämässä sairaalapalvelusten vienti muihin piireihin ja erityisesti niihin, joissa palvelusten tuotannon tiedetään olevan riittämättömän.

Vakioitujen ja vakioimattomien indeksien avulla saatu kuva on periaatteessa samanlainen, eivätkä ikärakenteen erot selitä todettuja eroja. Tässä yhteydessä ei ole ollut mahdollista selvittää, missä määrin ehkäisevän ja avoterveydenhoidon kustannusten jakautuminen noudattaa samansuuntaisia linjoja, mutta haastattelututkimuksilla väestön terveystilanteiden käytöstä saatu kuva on hyvin samanlainen.

Taulussa 10.25 on vertailun vuoksi esitetty lääkintöhallituksen ja Kansaneläkelaitoksen vuonna 1965 suorittamasta haastattelututkimuksesta (»Sairastavuus ja lääkintäpalvelusten käyttö Suomessa vuonna 1965») saatua aineistoa perustuva väestön sairastavuutta alueittain osoittava, ikärakenteen erojen suhteen vakioitu indeksi. Sairauspäivien määrän katsotaan lähinnä kuvastavan kroonisten sairauksien prevalenssia, vaikka myös akuutti sairastavuus on otettu huomioon. Tiedot koskevat kuitenkin ajankohtaa, jolloin akuutti sairastavuus oli suhteellisen pientä, sillä mm. epidemioita ei esiintynyt. Näiden indeksien erot ovat melko pieniä, mutta osittain päinvastaisia. Etelä-Suomen sairaanhoitoalueen sairastavuusindeksi on 91 ja Länsi-Suomen 110. Vastaavat sairaalakustannusindeksit olivat 163 ja 67. Kustannuksiltaan korkeimmissa piireissä ovat sairauspäivien määrät suunnilleen koko maan keskitason mukaisia, mutta toisaalta kustannuksiltaan halvempien piirien sairauspäivien määrä on keskitasoa suurempi.

Tauluissa 10.26 ja 10.27 on esitetty mielisairaanhoito- ja tuberkuloosipiireittäin sairaaloiden ja paran-

äldersstruktuuren. Äldern är ur vårdsynpunkt den viktigaste variabeln, men även övriga omnämnda fakta är i klart korrelationsförhållande därtill.

I undersökningen »Användning av lasaretten i Finland år 1960» (Medicinalstyrelsens undersökningar 1/1966) påvisades, att den använda sjukhusvården per invånare förhöll sig i åldersgrupperna 0—14, 15—64 och över 65 år ungefär förenlig med proportionstalen 0.54, 0.96 och 3.19, medan motsvarande talet för hela befolkningen var 1.00. Ehuru användningen av sjukhus kan ha ändrat sig även strukturellt under åren 1961—64, är det å andra sidan motiverat att antaga, att användningen av sjukhus fortfarande följer samma proportioner i skilda åldersgrupper. I tabell 10.25 har på dessa grunder framställts standardiserade indextal i proportion till åldern för att komplettera övriga uppgifter.

Befolkningens proportionerliga ungdom i Norra Finlands sjukvårdsområde inverkar på indextalet så, att vården per invånare även i mark motsvarar i det närmaste hela landets medeltal. I stora drag kan samma sak sägas även beträffande Sydvästra Finlands och Östra Finlands sjukvårdsområde. I stället är användningen av sjukhus i Västra-Finlands sjukvårdsområde, då det gäller befolkningen i Seinäjoki och Mellersta Österbottens centralsjukhusdistrikt både som index och även i mark endast ungefär 50 % av landets medelnivå. Index-talet för Södra Finlands sjukvårdsområde är ungefär 160 %, Helsingfors centralsjukhusdistrikts ungefär 200 % av landets medelnivå. Utförelsen av sjukhustjänster till övriga distrikt ökar dock det sistnämnda antalet, i synnerhet, då det gäller distrikt med otillräcklig produktion av tjänster.

Bilden, som fås genom standardiserade och icke-standardiserade indextal, är i princip likadan och skillnaderna i åldersstrukturen förklarar inte de konstaterade olikheterna. I detta sammanhang har det inte varit möjligt att utreda, i vilken mån fördelningen av kostnaderna inom den preventiva och öppna sjukvården följer parallella linjer, men den bild, som fåtts genom intervjuundersökningar beträffande användningen av befolkningens hälsotjänster, är tämligen lika.

I tabell 10.25 har för jämförelsens skull framställts standardiserade indextal i förhållande till befolkningens morbiditet områdesvis samt skillnader i åldersstruktur, vilka stöder sig på materialet av medicinalstyrelsens och Folkpensionsanstaltens år 1965 utförda intervjuundersökning (Morbiditet och användning av sjukhustjänster i Finland år 1965). Antalet sjukdomsdagar anses närmast avspegla prevalensen av kroniska sjukdomar, ehuru även akut morbiditet tagits i beaktande. Uppgifterna berör dock en tidpunkt, då akut morbiditet var förhållandevis liten, ty bl.a. uppträdde inga epidemier. Skillnaderna mellan dessa indextal är ganska små, men proportionerna är delvis motsatta. Morbiditetsindex-talet i Södra Finlands sjukvårdsområde är ungefär 91 och Västra Finlands 110. Motsvarande sjukhuskostnadsindex-tal var ungefär 163 och 67. I distrikten med de högsta kostnaderna är antalet sjukdomsdagar ungefär detsamma som landets medelnivå, men å andra sidan har befolkningen i distrikten med de billigaste kostnaderna använt rikligt sjukdomsdagar.

I tabellerna 10.26 och 10.27 har framställts sinnes-sjukvårds- och tuberkulosdistriktsvis driftskostnaderna

toloiden käyttötalousmenot. Myös ne on laskettu asukasta kohti ja esitetty väestörakenteen suhteen korjaamattomina indekseinä, jolloin maan keskitaso on = 100.

Ahvenanmaan mielenterveyspiirin, Helsingin ja Länsi-Satakunnan mielisairaanhuoltopiirien kustannukset ovat lähes 50 % maan keskitasoa korkeammat. Pohjois-Karjalan mielisairaanhuoltopiirin indeksiluku on pienin eli 39.

Parantolahoidon osalta ovat Helsingin kaupungin ja Raaseporin tuberkuloosipiirit ja toisaalta Lapin tuberkuloosipiiri indeksiluvultaan korkeimmat. Kymen-Mikkelin tuberkuloosipiirin luku 46 on pienin. Tältä osin tulos vastaa odotuksia, sillä maan parhaimpana osana tuberkuloositilanteen kannalta on pidettävä viimeksi mainittua piiriä. Sen sijaan monien muiden piirien kustannukset eivät vastaa odotuksia, joita tuberkuloositilanteen kannalta arvostellen voi asettaa.

Taulussa 10.22 on esitetty yhdistelmä eri sairaalatyypien käyttömenoista ja vastaavista tuloista laskettuina hoitopäivää kohti.

Mukaan on otettu myös erittelyt yleissairaaloiden poliklinikoiden ja mielisairaanhuolto- ja tuberkuloositomistojen käyttömenoista ja vastaavista tuloista (taulukko 10.28 ja 10.29).

Taulu 10.24 antaa kuvan erityyppisten sairaaloiden hoitopäiväkustannusten prosentuaalisesta jakautumisesta kustannuslajeittain. Suurin kustannuslaji oli palkkaus: kaikissa sairaaloissa se oli 60.9 %, yleissairaaloissa 62.5 %, mielisairaaloissa 61.1 % ja keskusparantoloissa 47.8 %. Muiden menojen jakautuminen on melko tasaista lukuun ottamatta tutkimus- ja hoitomenoja, jotka mielisairaaloissa jäivät huomattavasti pienemmiksi.

för sjukhusen och sanatorierna. De har även kalkylerats per invånare och framställts som okorrigerade indextal i förhållande till befolkningsstrukturen, varvid landets medelnivå tecknats med = 100.

Kostnaderna för Ålands mentalvårdsdistrikt, Helsingfors och Västra Satakundas sinnessjukvårdsdistrikt är nästan 50 % högre än landets medelnivå. Index-talet för Norra Karelen sinnessjukvårdsdistrikt är lägst eller 39.

För sanatorievårdens vidkommande är Helsingfors stads och Raseborgs tuberkulosdistrikts och å andra sidan Lapplands tuberkulosdistrikts indextal de högsta. Talet 46 för Kymmene-St. Michels tuberkulosdistrikt är lägst. För denna del motsvarar resultatet förväntningarna, ty sistnämnda distrikt bör betraktas som landets bästa område för tuberkulossituationens del. I stället motsvarar inte kostnaderna för många andra distrikt de förväntningar, man ställer genom bedömningen av tuberkulossituationen.

I tabell 10.22 har framställts ett sammandrag av de olika sjukhustypernas specificerade driftskostnader och motsvarande inkomster kalkylerade per vård dag. Specifikationer över lasarett-poliklinikernas och sinnessjukvårds- och tuberkulosbyråernas driftskostnader och motsvarande inkomster är medtagna (tabellerna 10.28 och 10.29).

Tabell 10.24 ger en bild av den procentuella fördelningen av vård dagskostnaderna i olika sjukhustyper enligt arten av kostnader. Den största gruppen kostnader var lönerna, i alla sjukhus 60.9 %, i lasaretten 62.5 %, i sinnessjukhusen 61.1 % och i centralsanatorierna 47.8 %. Fördelningen av övriga kostnader är relativt jämn fränsett undersöknings- och vårdkostnader, vilka i sinnessjukhusen var anmärkningsvärt mindre.

10. Costs of Public Health and Medical Services

10.1 State Contribution to the Expenditure of Health Services in 1965

In the State Budget for the year 1965 the share of the expenses due to the health services was about 6.6 percent or 406 million marks. The costs increased by 16.3 percent

compared with the previous year. The communal costs for health services were of the same size and increased by 20.2 percent compared with the previous year.

10.2 Services and Costs of Hospitals in 1965

The share of the hospital costs in the total expenditure of the health services was about 90 percent. There is no detailed analysis of other costs available, but the hospital costs has been analyzed in detail since the year 1963. Aided by this information, the development of running costs has been compared by types of hospitals, and special attention has been given to the comparisons concerning the trend and the speed of the development. Changes in the value of money have been eliminated. In the graphic presentations (figures 10.21 — 10.23) indexes have been used in order to increase the clarity. The proportionately biggest change has occurred in the tuberculosis sanatoria, but even on the other sectors the development has been quick: the indexes which directly show both the personnel and the requisites have grown from year to year.

Special attention has been given to regional analyses and therefore the costs of hospitals have been calculated per head of population in the different parts of the country. Besides they are presented as an age-adjusted index. The internal differences in the country are surprisingly large and show that the system of subsidies where the State generally partakes with a determined part in the communal expenses is not enough to level the differences between different regions. According to information on the morbidity the real need is bigger than average in the regions, where the costs of hospitals are low. In regional comparisons the proportions of other expenses are notably parallel. Appropriate gradation of the State subsidies to the communes is becoming topical.

10.11 Valtion osuus lääkintölaitoksen menoista vuonna 1965
Statens andel i medicinalväsendets utgifter år 1965
State contribution to the expenditure of the health services in 1965

	Varsinai- set menot Egentliga utgifter <i>Expend- iture proper</i>	Matka- kustan- nukset Resekost- nader <i>Travelling expenses</i>	Viran- sijaisten palkkiot Vikarie- arvoden <i>Rewards of substi- tutes</i>	15 Pl:n palkka- menot 15 Ht:s löner <i>Salaries of 15. main accounts</i>	Menot yhteensä Summa utgifter <i>Total expend- iture</i>	Tulo- ja menoarvion pääluokka (Pl) Budgetens huvudtitel (Ht) <i>Main account of the budget (Ma)</i>
	1 000 mk					
Hallintomenot — Förvaltningsutgifter — <i>General administration</i>	3 464	145	67	254	3 930	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XII: 1—7, 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XIII 1—6, 3 Pl — Ht — <i>Ma</i>
Valtion sairaalatoiminta — Statens sjukhusverk- samhet — <i>State hospitals</i>	33 357	11	1 257	4 159	38 784	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XIV, XV, XVII, 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX: 10, 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX: 15
Sairaanhoitohenkilöstön koulutus — Utbildning av sjukvårdspersonal — <i>Training of nursing personnel</i>	17 310	127	230	509	18 176	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XV: 1—9, Kättilöopiston koulutusmenot — Ut- bildningsutgifterna av Barnmorskeinstitutet — <i>Training costs of Mid- wife Institute</i> 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX:4
Valtion lääkintälaboratoriot — Statens medicins- ka laboratorier — <i>State medical laboratories</i> ...	3 992	5	183	257	4 437	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XVIII: 1—10
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen terveyden- hoitoon ja avosairaanhoidon — Lagstadgade statsbidrag åt den kommunala hälsovården och den öppna sjukvården — <i>Statutory state sub- sidies for communal health services and open care</i>	33 543	—	—	—	33 543	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XIII: 7—13
Lakisääteiset valtionavut kunnalliseen ja yksityi- seen sairaalatoimintaan — Lagstadgade stats- bidrag åt den kommunala och privata sjukhus- verksamheten — <i>Statutory state subsidies for communal and private hospitals</i>	219 652	—	—	—	219 652	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XIX: 1—5, 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX: 7
Muut lääkintölaitoksen menot — Medicinalväsen- dets övriga utgifter — <i>Other expenditure for health services</i>	5 379	—	—	504	5 883	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX: 1 —3, 8—9, 11—12, 16— 18, 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XXIII: 7, 12—13
Yhteensä — Summa — Total	316 697	288	1 737	5 683	324 405	
Valtionavut kunnallisten sairaalain rakentami- seen, laajentamiseen tai peruskorjauksiin — Statsbidrag för uppförande, utvidgande och reparation av kommunala sjukhus — <i>State sub- sidies for construction, extension and repairs of communal hospitals</i>	17 082	—	—	—	17 082	7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XIX: 6—16 7 Pl — Ht — <i>Ma</i> XX: 13—14, 19—20
Yhteensä — Summa — Total	333 779	288	1 737	5 683	341 487	
Uudisrakennukset ja perushankinnat — Nybyg- gen och grundanskaffningar — <i>New buildings and basic deliveries</i>	64 940	—	—	—	64 940	20 Pl — Ht — <i>Ma</i> I, II (pääomamenot — in- vesteringsutgifterna — <i>investment expenditure</i>)
Menot yhteensä — Utgifterna sammanlagt — Expenditure total	398 719	288	1 737	5 683	406 427	
1964	342 243	113	1 734	5 340	349 430	
1963	301 932	164	1 361	3 703	307 160	
1962	261 680	150	1 230	2 950	266 010	

10.21 Sairaaloiminta ja sen kustannukset vuonna 1965
Sjukhusverksamheten och därav föranledda kostnader år 1965
Facilities, services and costs of hospitals in 1965

Sairaalat Sjukhus Hospitals	Sairaalat Sjukhus Hospitals	I Varsinainen sairaaloiminta — Egentlig sjukhusverksamhet — Inpatient care								
		Sairaalsijat Vårdplatser 31. 12. Beds	Hoitopäivät Vård dagar Patient days	+ — % 1964 ¹⁾	Keskimääräinen hoitosika Medelvårdtid Average stay per patient	Kuormitus Belastning % Occupancy	Henkilöstö ²⁾ Personal 31. 12. ²⁾ Personnel ³⁾	+ — % 1964 ¹⁾	Henkilöstö/100 ss. Personal/100 vårdpl. 31. 12. Personnel/100 beds	Lämmitettävät tilat m ² /ss. Uppvärmbara byggnader, m ² /vårdpl. 31. 12. Heated buildings, m ² /bed
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals										
Kunnalliset — Kommunala — Communal										
— Yliopistolliset keskussairaalat — Universitets- centralsjukhus — University central hospitals	2	2 834	979 436	2.9	12.9	94	5 211	13.5	184	417
— Keskussairaalat — Centralsjukhus — Other central hospitals	14	4 535	1 377 893	27.8	10.7	98	5 984	50.0	132	308
— Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals	18	2 066	678 367	12.2	10.7	90	2 132	10.9	103	251
— Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals										
— Kuntayhtymien tai kuntainliittojen — Kommunsammanslutningarnas eller kom- munalförbundens — Of federations of com- munes	30	1 234	404 353	22.9	10.1	90	1 197	13.9	97	178
— Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — Of urban communes ...	41	4 671	1 556 684	2.6	19.3	91	4 837	2.0	103	176
— Maalaiskuntien — Landskommunernas — Of rural communes	105	2 799	950 824	5.2	10.9	93	2 374	1.1	85	173
Yksityiset — Privata — Private	33	2 522	833 888	8.3	20.4	90	2 590	13.1	103	233
Valtion — Statens — State hospitals	5	1 136	597 576	—21.8	10.8	90	1 210	—54.0	106	231
Yhteensä — Summa — Total	248	21 797	7 379 021	6.7	12.9	95	25 535	8.4	116	251
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals										
Kunnalliset — Kommunala — Communal										
— A-mielisairaalat — A-sinnessjukhus — Mental hospitals, type A	19	10 407	3 634 508	— 2.6	152.0	96	5 625	4.7	54	174
— B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospitals, type B	44	7 878	2 719 082	4.7	719.0	95	2 786	4.2	35	116
Valtion — Statens — State hospitals	2	574	191 422	13.1	1507.0	91	403	17.8	70	207
Yhteensä — Summa — Total	65	18 859	6 545 012	0.7	236.0	96	8 814	5.1	47	151
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central tuberculosis sanatoria	17	5 545	1 520 364	— 6.0	91.0	75	2 353	— 7.3	42	191
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — All hospitals	330	46 201	15 444 397	2.7	.	93	36 702	6.1	80	203

¹⁾ Muutos % v. 1964 verrattuna. Luvut ovat + merkiksiä ellei toisin mainita. — Procentuell förändring jämfört med år 1964. Talen är positiva

²⁾ Lukuihin sisältyy myös yleissairaaloiden poliklinikan henkilökunta. — Innefattar även personalen vid de allmänna sjukhusens polikliniker. —

³⁾ Rahoituskustannuksia ei ole otettu huomioon. — Finansieringskostnaderna har icke beaktats. — Excludes financing costs.

⁴⁾ Vain vuodepotilaiden maksut. — Endast avgifter för bäddpatienter — Inpatient fees only.

⁵⁾ Sisältää myös muut varsinaiset poliklinikkatulot. — Innefattar även övriga poliklinikinkomster. — Includes miscellaneous current returns of out-

⁶⁾ Sisältää myös keskussairaaloiksi muuttuneiden sairaaloiden poliklinikkatoiminnan ajalta 1. 7.—31. 12. 1965. — Innefattar även polikliniska departments in hospitals changed into central general hospital 1. 7.—31. 12. 1965.

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966

							II Poliklinikkatoiminta — Poliklinisk verksamhet Outpatient care						III	IV		
Kustannukset Kostnader Costs mk				Rahoitus Finansiering Financing %						Kustannukset *) Kostnader Costs mk		Rahoitus Finansiering Financing %		Muu toiminta 1 000 mk:na Annan verksamhet i 1 000 mk Trading activities in 1 000 mk	Kaikki kustannukset 1 000 mk:na Alla kostnader i 1 000 mk All costs in 1 000 mk (11 + 19 + 24)	+ — % 1964 *)
Yhteensä 1 000-na ²⁾ Summa i 1 000-tal ²⁾ Total in 1 000 ²⁾	+ — % 1964 ¹⁾	Hoitopäivää kohti ³⁾ Per vårdtag ³⁾ Per patient day ³⁾	+ — % 1964 ¹⁾	Potilasmaksut ⁴⁾ Patientavgifter ⁴⁾ Patient fees ⁴⁾	Valtion osuus Statens andel Share of State	Kuntien osuus Kommunernas andel Share of communes	Käyntejä 1 000-na Besök i 1 000-tal Visits in 1 000	Yhteensä 1 000-na Summa i 1 000-tal Total in 1 000	Käyntiä kohti Per besök Per visit	Potilasmaksut ⁶⁾ Patientavgifter ⁶⁾ Patient fees ⁶⁾	Valtion osuus Statens andel Share of State	Kuntien osuus Kommunernas andel Share of communes				
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
70 904	19.3	72.39	15.9	12.0	66.2	21.8	582	8 406	14.45	33.1	58.2	8.7	3 925	83 235	15.8	
69 716	42.4	50.60	11.4	14.3	50.3	35.4	388	7 401	19.06	27.2	47.9	24.9	5 572	82 689	40.0	
31 283	25.1	46.12	11.5	14.0	39.6	46.4	173	1 387	8.02	100.0	—	—	1 757	34 427	25.7	
17 904	39.5	44.28	13.5	12.8	32.5	54.7	71	706	6.55	100.0	—	—	821	19 431	41.1	
77 888	15.4	50.03	12.5	12.2	18.2	69.6	434	6 252	14.42	20.5	—	79.5	3 714	87 854	14.9	
33 304	13.7	35.03	8.1	16.9	35.0	48.1	218	1 562	7.18	100.0	—	—	1 528	36 394	14.7	
30 813	21.1	36.95	11.7	49.2	35.8	15.0	84	623	7.38	100.0	—	—	3 958	35 394	19.4	
33 077	—8.7	55.35	16.7	13.0	79.6	7.4	*) 214	*) 3 930	*) 18.40	*) 29.8	*) 52.4	*) 17.8	1 827	38 834	6.5	
364 889	19.8	48.64	10.4	15.0	44.4	40.6	2 164	30 267	13.99	38.4	34.5	27.1	23 102	418 258	19.0	
840 079	9.9	23.13	12.8	11.4	46.7	41.9	78	2 696	34.75	3.5	47.9	48.6	6 664	93 439	10.3	
41 177	14.1	15.14	9.0	13.1	48.1	38.8	—	—	—	—	—	—	2 865	44 042	14.6	
5 700	19.4	29.78	5.5	0.5	99.5	—	—	—	—	—	—	—	253	5 953	18.8	
130 956	11.6	20.00	10.7	11.4	49.4	39.2	78	2 696	34.75	3.5	47.9	48.6	9 782	143 434	11.9	
47 541	5.9	31.27	12.6	2.0	54.2	43.8	410	10 655	25.97	0.4	57.6	43.0	3 042	61 238	7.3	
543 386	16.4	35.18	13.3	12.8	46.5	40.7	2 652	43 618	16.45	27.1	41.2	31.7	35 929	622 930	16.1	

där icke annat anges. — Change from 1964, per cent. Changes are increases unless otherwise stated.
Includes personnel of outpatient departments at general hospitals.

patient departments.

verksamheten av de till centralsjukhus förvandlade statens sjukhus under perioden 1. 7.—31. 12. 1965. — Includes also the function of the outpatient

(36 s.). — The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3 Helsinki 1966 (36 p.).

10.22 Sairaalojen käyttömenot ja vastaavat tulot sairaalatyypeittäin vuonna 1965
Sjukhusens driftskostnader och respektiva inkomster enligt sjukhus typ år 1965
Running costs and respective returns of hospitals by hospital type in 1965

Sairaalityyppi Sjukhus typ Hospital type	Käyttölouduksen nettokustannukset hoitopäivää kohti, mk Nettokostnader inom driftsekonomin/vård dag, mk Net running costs per patient day, mk	Käyttölouduksen nettokustannukset potilaasta kohti, mk Nettokostnader inom driftsekonomin/patient, mk Net running costs per patient, mk	Käyttömenot — Driftskostnader — Running costs						
			Hoitopäivää kohti, mk — Per vård dag, mk — Per patient day, mk						
			Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader Administrative costs	Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Sosiaaliturvameno Socialskyddsavgifter Social security payments	Ruokatalous Matushållning Food costs	Tutkimus- ja hoitoimenot Undersöknings- och vårdkostnader Examination and treatment costs	Lämpö, valo ja vesi Värme, lys och vatten Heat, light and water	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande Maintenance and replacement
Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals									
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentralsjukhus — University central hospitals ..	69.34	894	0.19	50.04	3.98	4.28	8.85	2.28	4.01
Muut keskussairaalat — Övriga centralsjukhus — Other central hospitals	49.04	525	0.25	35.58	2.43	3.49	6.20	2.42	2.35
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals	46.06	493	0.29	32.40	3.02	3.20	5.28	2.13	2.22
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals:									
Kuntayhtymien — Kommunsammanslutningarnas — Of federations of communes	42.49	429	0.37	29.20	2.38	3.06	4.59	1.89	2.66
Kaupunkien ja kauppaloiden — Städernas och köpingarnas — Of urban communes	49.82	962	0.28	35.37	3.82	3.09	4.59	1.53	3.71
Maalaiskuntien — Landskommunernas — Of rural communes	33.20	378	0.10	21.80	1.57	2.97	3.42	1.85	1.93
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — Former regional hospitals in northern Finland	43.20	389	0.10	29.44	1.91	3.82	4.46	2.84	2.58
Yksityiset — Privata — Private	40.26	821	0.17	27.34	3.15	4.27	3.85	1.51	3.00
Valtion — Statens — State	48.31	522	—	31.53	5.35	2.96	7.54	2.39	1.39
Yhteensä — Summa — Total	48.41	624	0.21	33.96	3.19	3.46	5.55	2.00	2.82
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals									
A-sairaalat — A-sjukhus — Type A	22.93	3 495	0.13	15.47	2.11	2.58	1.33	1.09	1.27
B-sairaalat — B-sjukhus — Type B	15.31	11 008	0.13	9.90	0.80	2.04	0.95	0.86	0.76
Valtion — Statens — State	29.76	44 854	—	20.78	3.22	2.15	0.82	1.90	1.54
Yhteensä — Summa — Total	19.96	4 711	0.12	13.30	1.60	2.34	1.15	1.02	1.07
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria	29.37	2 673	0.23	15.99	2.44	3.31	5.62	1.42	2.23
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — All hospitals	34.48	.	0.18	23.44	2.43	2.97	3.69	1.53	2.02

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966

						Kaikki menot yhteensä, mk Samtliga kostnader sammanlagt, mk All costs total, mk	Vastaavat tulot — Respektiva inkomster — <i>Respective returns</i>							
							Hoitopäivää kohti, mk — Per vårddag, mk — <i>Per patient day, mk</i>							
Pesu ja siivous Tvätt och städning <i>Laundry and cleaning</i>	Sekalaiset menot Diverse utgifter <i>Miscellaneous</i>	Vuokrat Hyror <i>Rents</i>	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter <i>Financing costs</i>	Muu toiminta Övrig verksamhet <i>Trading activity</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>		Luontoistujen vastikkeet Vederlag för naturaförmåner <i>Payments for natural benefits</i>	Sekalaiset tulot Diverse inkomster <i>Miscellaneous returns</i>	Rahoitustulot Finansieringsinkomster <i>Financing returns</i>	Muu toiminta Övrig verksamhet <i>Trading activity returns</i>	Hoitomaksut Vårdavgifter <i>Hospital fees</i>	Valtion maksuosuudet Statens betalningsandelar <i>State contribution</i>	Kuntien maksuosuudet Kommunernas betalningsandelar <i>Contribution of communes</i>	Yhteensä Summa <i>Total</i>
0.80	1.19	0.78	0.39	—	76.79	75 210 449.82	2.02	1.99	0.20	—	8.70	40.51	23.37	76.79
0.63	0.78	0.49	0.14	0.01	54.77	75 476 519.00	2.15	1.75	0.15	0.14	7.23	25.46	17.89	54.77
0.73	0.79	0.52	1.68	0.17	52.43	35 564 020.00	1.58	0.91	0.88	0.10	8.52	18.24	22.20	52.43
1.00	0.80	0.37	0.52	0.04	46.88	19 641 262.20	1.58	0.44	0.16	0.01	7.41	14.39	22.89	46.88
1.56	1.28	0.59	—	—	55.82	87 853 501.05	1.44	0.92	—	0.03	6.95	9.07	37.41	55.82
0.62	0.43	0.10	—	—	34.79	28 413 016.32	1.34	0.25	—	—	7.52	9.80	15.88	34.79
0.39	0.66	0.11	—	—	46.31	7 981 015.63	1.48	0.22	—	—	7.75	23.40	13.46	46.31
0.84	0.87	0.72	0.97	1.95	48.64	36 207 245.49	1.66	2.03	0.73	2.57	18.92	13.24	9.49	48.64
0.95	0.68	3.32	—	—	56.11	34 903 575.00	1.56	1.50	—	—	7.18	41.79	4.08	56.11
0.92	0.90	0.75	0.37	0.24	54.37	401 250 604.51	1.69	1.28	0.23	0.33	8.85	21.95	20.04	54.37
0.38	0.54	0.01	0.19	0.05	25.15	91 423 218.64	0.92	0.76	0.18	0.15	2.63	10.81	9.70	25.15
0.46	0.23	0.05	0.35	0.02	16.55	45 002 888.53	0.67	0.30	0.06	0.08	1.98	7.28	6.18	16.55
0.10	0.40	0.19	—	—	31.10	5 953 098.00	1.08	0.24	—	—	0.15	29.63	—	31.10
0.41	0.41	0.04	0.25	0.04	21.75	142 379 205.17	0.83	0.55	0.12	0.12	2.29	9.89	7.95	21.75
0.51	1.18	0.02	0.16	0.32	33.43	50 828 482.56	1.17	0.50	0.15	0.33	0.62	16.95	13.71	33.43
0.66	0.72	0.38	0.30	0.16	38.48	594 458 292.24	1.27	0.89	0.18	0.24	5.26	16.35	14.29	38.48

(36 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).*

10.23 Hoitopäiväkustannukset ja nettokustannusten rahoitus sairaalatyypeittäin vuonna 1965 ¹⁾
Kostnader per vård dag och nettovård dag skostnadernas finansiering enligt sjukhus typ år 1965 ¹⁾
Costs per patient day and financing of net costs by hospital type in 1965 ¹⁾

Sairaalatyyppi Sjukhus typ Hospital type	Sairaaloiden lukumäärä Antal sjukhus Number of hospitals	Hoitopäivää kohti — Per vård dag — Per patient day									
		Menot, mk Kostnader, mk Costs, mk	Vähennettävät tulot ²⁾ Avdragna inkomster ²⁾ Subtracted returns ²⁾		Nettokustannukset, mk Nettokostnader, mk Net costs, mk	Nettokustannusten rahoitus Nettovård dag skostnadens finansiering Financing of net costs					
						Hoitomaksut Vårdavgifter Patient fees		Valtion osuus Statens andel Share of State		Kuntien osuus Kommunernas andel Share of communes	
			mk	%		mk	%	mk	%	mk	%
Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals											
Yliopistolliset keskussairaalat — Universitetscentral sjukhus — University central hospitals	2	76.79	4.01	5.2	72.78	8.70	12.0	47.91	65.8	16.17	22.2
Muut keskussairaalat — Övriga central sjukhus — Other central hospitals	14	54.77	3.90	7.1	50.87	7.23	14.2	25.46	50.0	18.18	35.8
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals	18	52.43	2.49	4.7	49.94	8.52	17.1	18.24	36.5	23.18	46.4
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals:											
Kuntayhtymien — Kommunsammanslutningarnas — Of federations of communes	30	46.88	2.02	4.3	44.86	7.41	16.5	14.39	32.1	23.06	51.4
Kaupunkien ja kauppalojen — Städernas och köpingarnas — Of urban communes	41	55.82	2.36	4.2	53.46	6.95	13.0	9.07	17.0	37.44	70.0
Maalaiskuntien — Landskommunernas — Of rural communes	87	34.79	1.59	4.6	33.20	7.52	22.7	9.80	29.5	15.88	47.8
Pohjois-Suomen ent. aluesairaalat — Norra Finlands forna kretssjukhus — Former regional hospitals in Northern Finland	18	46.31	1.70	3.7	44.61	7.75	17.4	23.40	52.5	13.46	30.1
Yksityiset — Privata — Private	33	48.64	3.69	7.6	44.95	18.92	42.1	13.24	29.5	12.79	28.4
Valtion — Statens — State	5	56.11	3.06	5.5	53.05	7.18	13.5	41.79	78.8	4.08	7.7
Yhteensä — Summa — Total	248	54.37	2.97	5.5	51.40	8.85	17.2	21.95	42.7	20.60	40.1
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals											
A-sairaalat — A-sjukhus — Type A	19	25.15	1.68	6.7	23.47	2.63	11.2	10.81	46.1	10.03	42.7
B-sairaalat — B-sjukhus — Type B	44	16.55	0.97	5.9	15.58	1.98	12.7	7.28	46.7	6.32	40.6
Valtion — Statens — State	2	31.10	1.32	4.2	29.78	0.15	0.5	29.63	99.5	—	—
Yhteensä — Summa — Total	65	21.75	1.38	6.3	20.37	2.29	11.2	9.89	48.6	8.19	40.2
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria	17	33.43	1.67	5.0	31.76	0.62	2.0	16.95	53.3	14.19	44.7
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — All hospitals	330	38.48	2.16	5.6	36.32	5.26	14.5	16.35	45.0	14.71	40.5

¹⁾ Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — Costs include only running costs.

²⁾ Luontoisetujen vastikkeet ja sekalaiset tulot. — Avgifter för naturaförmåner och diverse inkomster. — Payments for natural benefits and miscellaneous.

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).

10.24 Sairaalojen hoitopäiväkustannusten rakenne vuonna 1965 ¹⁾
Vårdnadskostnadernas struktur vid sjukhusen år 1965 ¹⁾
Structure of costs of a patient day in 1965 ¹⁾

Sairaalatyyppi Sjukhusstyp Hospital type	Kustannuslajit % hoitopäiväkustannuksesta Kostnadstyper i % av vårdnadskostnaden Cost sectors in % of patient day costs												
	Yleiset hallintomenot Allmänna förvaltningskostnader Administrative costs	Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Sosiaaliturvamenot Socialskyddsavgifter Social security payments	Ruokatalous Måthushållning Food costs	Tuokkumus- ja hoitomenot Undersöknings- och vårdkostnader Examination and treatment costs	Lämpö, valo ja vesi Värme, lyse och vatten Heat, light and water	Kunnossapito ja uusinta Underhåll och förnyande Maintenance and replacement	Pesu ja siivous Tvätt och städning Laundry and cleaning	Sekalaiset menot Diverse utgifter Miscellaneous	Vuokrat Hyror Rents	Rahoitusmenot Finansieringsutgifter Financing costs	Muu toiminta Övriga verksamhet Trading activity	Yhteensä Summa Total
Yleissairaalat — Lasarett — General hospitals													
Yliop.keskussairaalat — Universitetscentral-sjukhus — University central hospitals	0.3	65.2	5.2	5.6	11.5	3.0	5.2	1.0	1.5	1.0	0.5	—	100.0
Muut keskussairaalat — Andra central-sjukhus — Other central hospitals	0.5	64.9	4.4	6.4	11.3	4.4	4.3	1.2	1.4	0.9	0.3	0.0	100.0
Aluesairaalat — Kretssjukhus — Regional hospitals	0.6	61.8	5.8	6.1	10.1	4.0	4.2	1.4	1.5	1.0	3.2	0.3	100.0
Paikallissairaalat — Lokalsjukhus — Local hospitals													
Kuntayhtymien — Kommunsammanslutningarnas — Of federations of communes	0.8	62.3	5.1	6.5	9.8	4.0	5.7	2.1	1.7	0.8	1.1	0.1	100.0
Kaupunkien ja kauppalojen — Städernas och köpingarnas — Of urban communes	0.5	63.4	6.8	5.5	8.2	2.7	6.7	2.8	2.3	1.1	—	—	100.0
Maalaiskuntien — Landskommunernas Of rural communes	0.3	62.7	4.5	8.5	9.8	5.3	5.6	1.8	1.2	0.3	—	—	100.0
Pohjois-Suomen entiset aluesairaalat — Norra-Finlands forna kretssjukhus — Former regional hospitals of Northern Finland	0.2	63.6	4.1	9.3	9.6	6.1	5.6	0.9	1.4	0.2	—	—	100.0
Yksityiset sairaalat — Privata sjukhus — Private hospitals	0.3	56.2	6.5	8.8	7.9	3.1	6.2	1.7	1.8	1.5	2.0	4.0	100.0
Valtion sairaalat — Statens sjukhus — State hospitals	—	56.2	9.5	5.3	13.4	4.3	2.5	1.7	1.2	5.9	—	—	100.0
Yleissairaalat yhteensä — Summa lasarett Total general hospitals	0.4	62.5	5.9	6.3	10.2	3.7	5.2	1.7	1.6	1.4	0.7	0.4	100.0
Mielisairaalat — Sinnessjukhus — Mental hospitals:													
Keskussairaalat — Centralsjukhus — Central hospitals	0.5	61.5	8.4	10.3	5.3	4.3	5.1	1.5	2.1	0.0	0.8	0.2	100.0
B-mielisairaalat — B-sinnessjukhus — Mental hospitals, type B	0.8	59.8	4.8	12.3	5.8	5.2	4.6	2.8	1.4	0.3	2.1	0.1	100.0
Valtion mielisairaalat — Statens sinnessjukhus — State mental hospitals ...	—	66.8	10.4	6.9	2.6	6.1	5.0	0.3	1.3	0.6	—	—	100.0
Mielisairaalat yhteensä — Summa sinnessjukhus — Total mental hospitals	0.5	61.1	7.4	10.8	5.3	4.7	4.9	1.9	1.9	0.2	1.1	0.2	100.0
Keskusparantolat — Centralsanatorier — Central sanatoria	0.7	47.8	7.3	9.9	16.8	4.2	6.7	1.5	3.5	0.1	0.5	1.0	100.0
Kaikki sairaalat — Alla sjukhus — All hospitals	0.5	60.9	6.3	7.7	9.6	4.0	5.2	1.7	1.9	1.0	0.8	0.4	100.0

¹⁾ Kustannuksiin sisältyvät vain käyttömenot. — I kostnaderna ingår endast driftskostnaderna. — Costs include only running costs.

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).

10.25 Yleissairaaloiden poliklinikkokojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1965
Driftskostnaderna och respektiva inkomsterna för lasarettens polikliniker år 1965
Running costs and respective returns of outpatient departments at general hospitals in 1965

Sairaalalan poliklinikka Sjukhusets poliklinik Outpatient department	Käyntejä Besök Visits	Käyttömenot Driftskostnader Running costs					Vastaavat tulot Respektiva inkomster Respective returns				
		Käyntiä kohti Per besök Per visit, mk				Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk Costs total, mk	Käyntiä kohti Per besök Per visit, mk				
		Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Tutkimus- ja hoito- menot Undersöknings- och vårdkostnader Examination and treatment costs	Muut Övriga Other	Yhteensä Summa Total		Hoitomaksut Vårdavgifter Hospital fees	Valtion osuus Statens andel State contribution	Kuntien osuus Kommunernas andel Contribution of communes	Muut varsinaiset tulot Övriga egentliga inkomster Other returns proper	Yhteensä Summa Total
Keskussairaalat — Centralsjukhusen — <i>Central hospitals:</i>											
Helsingin yliopistollinen keskussairaala Helsingfors universitetscentralsjukhus	454 266	11.20	1.61	1.64	14.46	6 567 313	4.19	8.59	1.39	0.28	14.46
Turun yliopistollinen keskussairaala — Åbo universitetscentralsjukhus	127 534	11.12	2.35	0.95	14.42	1 838 490	5.79	7.78	0.74	0.10	14.42
Etelä-Saimaan keskussairaala	39 926	21.12	3.29	2.80	27.22	1 086 595	5.76	13.03	8.38	0.05	27.22
Keski-Suomen keskussairaala	57 089	14.13	2.08	2.04	18.25	1 041 862	5.48	8.58	4.24	—	18.25
Kuopion keskussairaala	62 535	12.55	2.30	2.45	17.30	1 081 821	5.15	8.43	3.72	—	17.30
Pohjois-Karjalan keskussairaala	52 857	13.94	2.12	1.98	18.04	953 450	4.24	9.02	4.78	—	18.04
Savonlinnan keskussairaala	24 761	17.53	3.13	2.72	23.39	579 098	4.32	11.11	6.81	1.14	23.39
Tampereen keskussairaala	113 345	12.07	1.62	2.26	15.95	1 807 891	4.51	7.62	3.60	0.22	15.95
Vaasan keskussairaala	37 869	17.00	2.95	2.51	22.46	850 642	6.38	10.43	5.45	0.20	22.46
Yhteensä — Summa — Total	970 182	12.50	1.97	1.83	16.29	15 807 163	4.73	8.70	2.65	0.21	16.29
Aluesairaalat — Kretssjukhusen — <i>Regional hospitals:</i>											
Iisalmen aluesairaala	18 569	.	.	.	.	.	9.24	—	—	—	9.24
Keski-Kymen aluesairaala	15 191	.	.	.	.	.	4.56	—	—	—	4.56
Kuusankosken aluesairaala	25 375	.	.	.	.	.	4.85	—	—	—	4.85
Lohjan seudun aluesairaala	4 282	.	.	.	.	.	16.15	—	—	—	16.15
Loimaan aluesairaala	7 747	.	.	.	.	.	11.58	—	—	—	11.58
Lounais-Hämeen aluesairaala	7 422	.	.	.	.	.	5.97	—	—	—	5.97
Länsi-Uudenmaan aluesairaala	3 252	.	.	.	.	.	23.08	—	—	—	23.08
Malmiska kretssjukhuset	4 220	.	.	.	.	.	16.40	—	—	—	16.40
Mäntän aluesairaala	13 344	.	.	.	.	.	5.51	—	—	—	5.51
Pieksämäen aluesairaala	6 422	.	.	.	.	.	6.99	—	—	—	6.99
Porvoon aluesairaala	18 014	.	.	.	.	.	4.95	—	—	—	4.95
Rauman aluesairaala	12 928	.	.	.	.	.	9.48	—	—	—	9.48
Riihimäen aluesairaala	1 918	.	.	.	.	.	27.09	—	—	—	27.09
Salon aluesairaala	18 945	.	.	.	.	.	6.30	—	—	—	6.30
Selkämeren aluesairaala	—	.	.	.	.	.	—	—	—	—	—
Valkeakosken aluesairaala	10 539	.	.	.	.	.	10.71	—	—	—	10.71
Varkauden aluesairaala	4 430	.	.	.	.	.	13.32	—	—	—	13.32
Åbolands sjukhus—Turunmaan sairaala	—	.	.	.	.	.	—	—	—	—	—
Yhteensä — Summa — Total	172 598	.	.	.	.	.	8.02	—	—	—	8.02
Valtion sairaalat — Statens sjukhus — <i>State hospitals</i>											
Hämeenlinnan lääninsairaala ¹⁾	7 568	7.46	2.97	—	10.43	78 945	4.20	6.23	—	—	10.43
Lapin lääninsairaala ¹⁾	5 974	9.66	2.01	3.23	14.90	89 001	6.11	6.69	2.00	0.09	14.90
	7 157	10.90	3.51	5.07	19.48	139 482	3.24	16.24	—	—	19.48
	9 810	14.93	2.67	3.09	20.70	203 038	4.50	9.52	6.24	0.44	20.70
Mikkelin lääninsairaala ¹⁾	15 832	8.89	6.21	0.65	15.75	249 391	3.68	10.60	—	1.47	15.75
Oulun lääninsairaala	14 699	17.27	3.50	3.73	24.49	360 034	4.60	11.43	8.43	0.04	24.49
	74 825	7.67	3.14	1.75	12.56	940 062	4.00	7.05	—	1.51	12.56
Vaasan lääninsairaala ¹⁾	8 049	16.03	4.71	3.19	23.93	192 710	6.87	17.06	—	—	23.93
Kajaanin yleinen sairaala	8 239	10.70	4.96	1.54	17.19	141 636	4.45	8.20	4.37	0.18	17.19
	7 280	6.87	1.37	0.13	8.37	61 000	6.42	1.95	—	—	8.37
Kemin yleinen sairaala ¹⁾	5 081	19.88	5.17	3.76	28.81	146 378	4.84	24.97	—	—	28.81
Porin yleinen sairaala ¹⁾	5 880	14.47	3.03	1.53	19.03	111 882	5.28	9.27	4.47	—	19.03
	8 734	21.30	2.74	2.83	26.87	234 757	5.55	21.32	—	—	26.87
	8 917	21.42	3.52	2.96	27.89	248 707	6.72	11.82	8.20	1.15	27.89
Tornion yleinen sairaala	2 160	21.90	1.66	—	23.56	50 890	3.44	20.11	—	—	23.56
Jyväskylän ortopedisairaala	4 533	17.39	2.82	1.14	21.35	96 804	7.89	10.24	—	3.22	21.35
Kätilöopisto	18 819	24.02	5.05	2.01	31.08	584 987	4.67	6.48	19.43	0.50	31.08
Yhteensä — Summa — Total	213 557	12.72	3.60	2.08	18.40	3 929 708	4.66	9.64	3.27	0.83	18.40

¹⁾ Ylempi rivi koskee toimintaa valtion sairaalassa 1. 1.—30. 6. 1965; alempi rivi koskee toimintaa keskussairaalassa 1. 7.—31. 12. 1965. — Övre raden gäller tiden 1. 1.—30. 6. 1965 som statens sjukhus; nedre raden gäller tiden 1. 7.—31. 12. 1965 som centralsjukhus. — Upper line covers operation as a State hospital 1. 1.—30. 6. 1965; lower line covers operation as a central hospital 1. 7.—31. 12. 1965.

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.).
The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).

10.26 Keskussairaalaapiirien yleissairaaloiden käyttömenot sairaanhoitoalueittain vuonna 1965
Driftskostnaderna för centralsjukhusdistriktens lasarett enligt sjukvårdsområde år 1965
Running costs of general hospitals of central hospital districts by hospital region in 1965

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalaapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt <i>Hospital region and central hospital district</i>	Menot Kostnader Costs	Asukasta kohti Per invånare Per inhabitant	Hoitopäivät Vård dagar Patient days	Asukasta kohti Per invånare Per inhabitant	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index Costs per inhabitant as index	Menot asukasta kohti iän mu- kaan vakioituna indeksinä Kostnader per invånare som index standardiserad enligt ålder Costs per inhabitant as index standardized by age	Sairauspäivät iän mukaan vakioituna indeksinä Sjukdagar som index stan- dardiserade enligt ålder Sickness days as index stan- dardized by age
	mk				Koko maa Hela landet = 100 Whole country		
Pohjois-Suomen sairaanhoitoalue — Norra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Northern Finland							
Lapin keskussairaalaapiiri — Lapplands central- sjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Lappland</i>	10 863 796.87	83.13	183 725	1.41	96	122	166
Kemin keskussairaalaapiiri — Centralsjukhusdist- riktet i Kemi — <i>Central hospital district of Kemi</i>	5 259 199.26	59.34	126 615	1.43	68	83	103
Oulun yliopistollinen keskussairaalaapiiri — Uleå- borgs universitetscentralsjukhusdistrikt — <i>Uni- versity central hospital district of Oulu</i>	20 611 293.66	78.06	387 232	1.50	90	112	84
Kainuun keskussairaalaapiiri — Centralsjukhus- distriktet i Kainuu — <i>Central hospital district of Kainuu</i>	4 409 575.32	40.46	104 162	0.96	46	56	117
Yhteensä — Summa — Total	41 143 865.11	70.21	801 734	1.37	81	99	110
Länsi-Suomen sairaanhoitoalue — Västra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Western Finland							
Keski-Pohjanmaan keskussairaalaapiiri — Mel- lersta Österbottens centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Keski-Pohjanmaa</i> ..	4 506 299.83	37.73	119 022	1.00	43	51	95
Vaasan keskussairaalaapiiri — Vasa centralsjuk- husdistrikt — <i>Central hospital district of Vaasa</i>	9 831 124.36	59.96	187 080	1.14	69	67	90
Seinäjoen keskussairaalaapiiri — Seinäjoki central- sjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Seinäjoki</i>	7 919 182.96	38.30	190 133	0.92	44	50	124
Keski-Suomen keskussairaalaapiiri — Mellersta Finlands centralsjukhusdistrikt — <i>Central hos- pital district of Keski-Suomi</i>	15 742 481.06	63.46	347 071	1.40	73	84	120
Yhteensä — Summa — Total	37 999 088.21	51.47	843 306	1.14	59	67	110
Itä-Suomen sairaanhoitoalue — Östra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Eastern Finland							
Kuopion keskussairaalaapiiri — Kuopio central- sjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Kuopio</i>	22 530 510.31	84.08	517 329	1.93	97	110	91
Pohjois-Karjalan keskussairaalaapiiri — Norra Ka- relens centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospi- tal district of Pohjois-Karjala</i>	12 128 755.73	59.60	259 901	1.28	68	80	91
Savonlinnan keskussairaalaapiiri — Nyslotts cent- ralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Savonlinna</i>	5 746 714.95	66.94	124 440	1.45	77	86	104
Mikkelin keskussairaalaapiiri — St. Michels central- sjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Mikkeli</i>	9 889 066.41	81.92	220 031	1.82	94	103	79
Etelä-Saimaan keskussairaalaapiiri — Södra- Saimens centralsjukhusdistrikt — <i>Central hos- pital district of Etelä-Saimaa</i>	9 779 833.51	72.60	189 681	1.41	83	93	117
Yhteensä — Summa — Total	60 074 880.91	73.92	1 311 382	1.61	85	96	95

10.26 Jatk. — Forts. — Cont.

Sairaanhoitoalue ja keskussairaalaapiiri Sjukvårdsområde och centralsjukhusdistrikt <i>Hospital region and central hospital district</i>	Menot Kostnader Costs	Asukasta kohti Per invånare Per inhabitant	Hoitopäivät Vårdagar Patient days	Asukasta kohti Per invånare Per inhabitant	Menot asukasta kohti indeksinä Kostnaderna per invånare som index Costs per inhabitant as index	Menot asukasta kohti iän mu- kaan vakioituna indeksinä Kostnader per invånare som index standardiserad enligt ålder Costs per inhabitant as index standardized by age	Soiraspäivät iän mukaan vakioituna indeksinä Sjukdagar som index stan- dardiserade enligt ålder Sickness days as index stan- dardized by age
	mk				Koko maa Hela landet = 100 Whole country		
Lounais-Suomen sairaanhoitoalue — Sydvästra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of South-Western Finland							
Tampereen keskussairaalaapiiri — Tammerfors centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital dis- trict of Tampere</i>	34 434 340.52	88.63	795 240	2.05	102	113	95
Satakunnan keskussairaalaapiiri — Satakunta centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital dis- trict of Satakunta</i>	12 386 520.40	53.17	264 664	1.14	61	69	106
Turun yliopistollinen keskussairaalaapiiri — Åbo universitetscentralsjukhusdistrikt — <i>University central hospital district of Turku</i>	30 839 345.16	75.94	636 429	1.57	87	94	79
Ahvenanmaan keskussairaalaapiiri — Ålands cen- tralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital district of Åhvenanmaa</i>	2 312 749.88	108.21	28 848	1.35	124	127	114
Yhteensä — Summa — Total	79 972 955.96	76.24	1 725 181	1.64	88	96	91
Etelä-Suomen sairaanhoitoalue — Södra Finlands sjukvårdsområde — Hospital region of Southern Finland							
Lahden keskussairaalaapiiri — Lahtis centralsjuk- husdistrikt — <i>Central hospital district of Lahti</i> Hämeenlinnan keskussairaalaapiiri — Tavastehus centralsjukhusdistrikt — <i>Central hospital dis- trict of Hämeenlinna</i>	16 237 579.80	90.12	388 645	2.16	104	116	85
Kotkan keskussairaalaapiiri — Kotka centralsjuk- husdistrikt — <i>Central hospital district of Kotka</i> Helsingin yliopistollinen keskussairaalaapiiri — Helsingfors universitetscentralsjukhusdistrikt — <i>University central hospital district of Helsinki</i> ..	7 637 966.53	55.86	167 027	1.22	64	70	95
	11 238 855.05	58.09	223 653	1.16	67	75	73
	146 934 907.75	160.84	2 146 058	2.34	185	205	95
Yhteensä — Summa — Total	182 049 309.13	127.68	2 925 383	2.05	147	163	91
Koko maa — Hela landet — Whole country	401 240 099.32	87.00	7 606 986	1.65	100	100	100

Lähde— Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965, Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).*

10.27 Tuberkuloosiipiirien keskusparantoloiden käyttömenot vuonna 1965
Driftskostnaderna för tuberkulosdistriktens centralsanatorier år 1965
Running costs of central sanatoria of tuberculosis districts in 1965

Tuberkuloosiipiiri Tuberkulosdistrikt <i>Tuberculosis district</i>	Menot Kostnader <i>Costs</i> mk	Asukasta kohti Per invånare <i>Per inhabitant</i>	
		mk	Indeksi — Index <i>Index</i> (Koko maa — Hela landet — <i>Whole</i> country = 100)
Helsingin kaupungin tuberkuloosiipiiri — Helsingfors stads tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Helsinki</i>	9 146 766.76	18.24	165
Raseborgs tuberkulosdistrikt — Raaseporin tuberkuloosiipiiri — <i>Tuberculosis district of Raasepori</i>	3 671 144.38	16.43	148
Uudenmaan tuberkuloosiipiiri — Nylands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Uusimaa</i>	2 310 449.00	10.62	96
Varsinais-Suomen tuberkuloosiipiiri — Egentliga Finlands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Varsinais-Suomi</i>	2 886 420.58	8.17	74
Satakunnan tuberkuloosiipiiri — Satakunta tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Satakunta</i>	4 428 935.02	14.46	131
Keski-Hämeen tuberkuloosiipiiri — Mellersta Tavastlands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Keski-Häme</i>	2 503 684.04	8.18	74
Kanta-Hämeen tuberkuloosiipiiri — Centraltavastlands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Kanta-Häme</i>	2 500 603.38	7.75	70
Kymen-Mikkelin tuberkuloosiipiiri — Kymmene-S:t Michels tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Kymi-Mikkeli</i>	2 546 187.89	5.09	46
Pohjois-Karjalan tuberkuloosiipiiri — Norra Karelens tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Pohjois-Karjala</i>	2 004 097.73	9.65	87
Pohjois-Savon tuberkuloosiipiiri — Norra Savolax tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Pohjois-Savo</i>	2 116 754.62	7.90	71
Keski-Suomen tuberkuloosiipiiri — Mellersta Finlands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Keski-Suomi</i>	3 741 339.74	12.17	110
Härnän tuberkuloosiipiiri — Härmä tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Härmä</i>	2 887 153.44	10.98	99
Vaasan tuberkuloosiipiiri — Vasa tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Vaasa</i>	1 468 693.92	8.43	76
Keski-Pohjanmaan tuberkuloosiipiiri — Mellersta Österbottens tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Keski-Pohjanmaa</i>	1 647 924.45	13.34	121
Pohjois-Pohjanmaan tuberkuloosiipiiri — Norra Österbottens tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Pohjois-Pohjanmaa</i>	3 289 927.11	11.10	100
Lapin tuberkuloosiipiiri — Lapplands tuberkulosdistrikt — <i>Tuberculosis district of Lappi</i>	3 678 400.50	16.77	151
Ålands tuberkulosdistrikt — Ahvenanmaan tuberkuloosiipiiri — <i>Tuberculosis district of Ahvenanmaa</i>			
Yhteensä — Summa — Total	50 828 482.56	11.07	100

Lähde — Källa — *Source*: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965, Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.)*.

10.28 Mielisairaanhuoltopiirien mielisairaaloiden käyttömenot vuonna 1965
Driftskostnaderna för sinnessjukvårdsdistriktens sinnessjukhus år 1965
Running costs of mental hospital districts in 1965

Mielisairaanhuoltopiiri Sinnessjukvårdsdistrikt <i>Mental health district</i>	Menot Kostnader <i>Costs</i> mk	Asukasta kohti Per invånare <i>Per inhabitant</i>	
		mk	Indeksi — Index <i>Index</i> (Koko maa — Hela landet — <i>Whole</i> country = 100)
Helsingin kaupungin mielisairaanhuoltopiiri — Helsingfors stads sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Helsinki</i>	24 594 807.15	45.09	146
Turun kaupungin mielisairaanhuoltopiiri — Åbo stads sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Turku</i>	4 552 022.45	32.67	106
Södra Finlands sinnessjukvårdsdistrikt — Etelä-Suomen mielisairaanhuoltopiiri — <i>Mental health district of Southern Finland</i>	5 924 108.49	26.51	86
Uudenmaan mielisairaanhuoltopiiri — Nylands sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Uusimaa</i>	7 912 863.26	29.15	94
Varsinais-Suomen mielisairaanhuoltopiiri — Egentliga Finlands sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Varsinais-Suomi</i>	3 858 137.64	25.84	84
Vakka-Suomen mielisairaanhuoltopiiri — Vakka-Suomi sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Vakka-Suomi</i>	3 260 376.94	29.96	97
Länsi-Satakunnan mielisairaanhuoltopiiri — Västra Satakunta sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Länsi-Satakunta</i>	4 277 789.23	45.39	147
Itä-Satakunnan mielisairaanhuoltopiiri — Östra Satakunta sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Itä-Satakunta</i>	2 186 037.18	27.89	90
Pohjois-Hämeen mielisairaanhuoltopiiri — Norra Tavastlands sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Pohjois-Häme</i>	12 377 365.22	41.55	135
Etelä-Hämeen mielisairaanhuoltopiiri — Södra Tavastlands sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Etelä-Häme</i>	7 482 176.75	27.26	88
Etelä-Savon mielisairaanhuoltopiiri — Södra Savolax sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Etelä-Savo</i>	6 641 505.84	27.63	90
Kaakkois-Suomen mielisairaanhuoltopiiri — Sydöstra Finlands sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Kaakkois-Suomi</i>	9 054 098.38	26.07	84
Pohjois-Karjalan mielisairaanhuoltopiiri — Norra Karelen sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Pohjois-Karjala</i>	2 394 014.41	12.04	39
Pohjois-Savon mielisairaanhuoltopiiri — Norra Savolax sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Pohjois-Savo</i>	9 636 288.23	34.23	111
Seinäjoen mielisairaanhuoltopiiri — Seinäjoki sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Seinäjoki</i>	13 325 038.19	26.74	87
Svenska Österbottens mentalvårdsdistrikt — Ruotsalaisen Pohjanmaan mielen- terveyspiiri — <i>Mental health district of Ruotsalainen Pohjanmaa</i>	5 007 357.62	28.75	93
Oulun mielisairaanhuoltopiiri — Uleåborgs sinnessjukvårdsdistrikt — <i>Mental health district of Oulu</i>	12 965 007.91	20.29	66
Ålands mentalvårdsdistrikt — Ahvenanmaan mielen-terveyspiiri — <i>Mental health district of Ahvenanmaa</i>	977 115.28	45.72	148
Yhteensä — Summa — Total	142 379 205.17	30.87	100

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — *The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.)*.

10.29 Huoltotoimistojen käyttömenot ja vastaavat tulot vuonna 1965
Vårdbyråernas driftskostnader och respektiva inkomster år 1965
Running costs and respective returns of dispensaries in 1965

Piiri Distrikt District	Piirin keskiväkiluku Distriktets medelfolk-mängd Mean population of district	Huoltotoimistojen määrä Antal vårdbyråer Number of health centres	Käyntejä Besök Visits	Henkilöstö Personal Personnel	Käyttömenot Driftskostnader Running costs					Menot yhteensä, mk Kostnader sammanlagt, mk Costs total, mk	Vastaavat tulot Respektiva inkomster Respective returns				
					Käyntiä kohti Per besök Per visit, mk				Yhteensä Summa Total		Käyntiä kohti Per besök Per visit, mk				
					Palkkaukset Avlöningar Salaries and wages	Tutkimus- ja hoitomenot Undersöknings- och vård- kostnader Examination and treatment costs	Muut Övriga Other	Hoitomaksut Vårdavgifter Hospital fees			Valtion osuus Statens andel State contribution	Kuntien osuus Kommunernas andel Contribution of communes	Muut Övriga Other	Yhteensä Summa Total	
Mielisairaanhuoltotoimistot — Sinnessjukvårdsbyråer — Mental health centres															
Etelä-Hämeen m.s.h.p.	274 519	3	6 515	10	26.68	—	11.40	38.08	248 118	—	17.62	18.12	2.34	38.08	
Etelä-Savon m.s.h.p.	240 409	4	5 017	9	26.52	0.46	6.49	33.47	167 910	0.70	16.40	16.37	—	33.47	
Helsingin kaupungin m.s.h.p. — Helsingfors stads s.s.v.d.	501 474	1	3 082	15	45.97	3.47	25.44	74.88	284 693	—	39.23	31.81	3.84	74.88	
Itä-Satakunnan m.s.h.p.	78 382	1	1 344	2	31.41	—	8.29	39.70	53 357	—	19.85	19.42	0.43	39.70	
Kaakkois-Suomen m.s.h.p.	347 246	3	7 223	7	13.56	0.39	3.29	17.24	124 555	0.06	8.59	8.59	—	17.24	
Länsi-Satakunnan m.s.h.p.	166 069	2	4 453	5	16.37	0.03	6.71	23.11	102 917	0.36	11.20	11.56	—	23.11	
Oulun m.s.h.p.	639 129	4	4 286	7	22.21	0.02	9.59	31.82	136 368	—	15.86	15.86	0.09	31.82	
Pohjois-Hämeen m.s.h.p.	297 896	2	4 106	9	38.74	0.27	10.23	49.24	202 197	—	17.46	25.44	6.35	49.24	
Pohjois-Karjalan m.s.h.p.	198 842	2	2 134	4	27.98	—	9.03	37.01	78 977	—	17.63	17.63	1.75	37.01	
Pohjois-Savon m.s.h.p.	281 515	3	3 668	6	39.40	0.04	13.19	52.63	193 065	—	26.31	26.31	0.01	52.63	
Seinäjoen m.s.h.p.	498 372	2	9 693	12	15.25	0.01	4.39	19.65	190 474	—	9.63	9.74	0.28	19.65	
Svenska Österbottens m.v.d. — Ruotsalaisen Pohjanmaan m.t.p. Södra Finlands s.s.v.d. — Etelä- Suomen m.s.h.p.	174 174	2	4 626	7	17.23	0.10	5.08	22.42	103 713	—	11.75	9.35	1.31	22.42	
Turun kaupungin m.s.h.p. — Åbo stads s.s.v.d.	223 442	4	7 030	18	39.25	0.14	9.90	49.29	346 491	—	23.62	25.57	0.10	49.29	
Uudenmaan m.s.h.p. — Nylands s.s.v.d.	139 322	1	6 312	7	18.43	0.12	5.47	24.03	151 652	—	11.31	12.65	0.07	24.03	
Vakka-Suomen m.s.h.p.	271 417	2	3 949	7	27.39	—	11.82	39.21	154 857	—	18.49	17.74	2.99	39.21	
Varsinais-Suomen m.s.h.p. — Egentliga Finlands s.s.v.d.	108 810	1	2 626	3	20.78	—	9.03	29.80	78 266	—	14.90	14.90	—	29.80	
Ålands m.v.d. — Ahvenanm. m.t.p. Yhteensä — Summa — Total	149 312 21 372 4 611 702	1 38 38	1 509 77 573 77 573	3 131 131	41.76 25.77 25.77	0.34 0.29 0.29	9.56 8.69 8.69	51.66 34.75 34.75	77 949 2 695 560 2 695 560	— 0.07 0.07	23.26 16.64 16.64	23.58 16.88 16.88	4.82 1.16 1.16	51.66 34.75 34.75	
Tuberkuloositoimistot—Tuberkulos- byråer — TB dispensaries															
Helsingin kaupungin tub.piiri — Helsingfors stads tub.distrikt ..	501 474	1	65 344	38	7.36	8.33	8.62	24.31	1 588 623	—	13.13	11.14	0.04	24.31	
Härnäs tub.piiri	262 867	4	24 720	24	9.78	12.78	4.01	26.57	656 914	—	15.09	10.51	0.97	26.57	
Kanta-Hämeen tub.piiri	322 637	5	27 616	15	9.06	11.60	6.08	26.74	738 554	—	15.91	10.33	0.50	26.74	
Keski-Hämeen tub.piiri ¹⁾	306 056	2	10 797	22	13.21	14.05	4.18	31.44	339 445	—	17.78	12.08	1.58	31.44	
Keski-Pohjanmaan tub.piiri	123 508	2	10 351	6	9.49	10.39	1.98	21.86	226 274	—	12.86	8.37	0.63	21.86	
Keski-Suomen tub.piiri	307 476	3	17 652	14	4.08	17.42	14.16	35.66	629 461	0.40	20.25	13.33	1.68	35.66	
Kymen-Mikkelin tub.piiri	500 254	6	28 502	25	11.46	9.72	2.95	24.13	687 800	0.08	14.37	9.26	0.41	24.13	
Lapin tub.piiri	219 312	3	15 216	10	11.49	14.04	7.08	32.61	496 210	—	18.80	11.85	1.96	32.61	
Pohjois-Karjalan tub.piiri	207 622	3	17 277	14	11.19	11.44	9.67	32.30	557 983	—	18.51	12.67	1.12	32.30	
Pohjois-Pohjanmaan tub.piiri	296 309	4	19 994	15	9.39	20.68	4.36	34.43	688 377	0.18	20.20	12.20	1.85	34.43	
Pohjois-Savon tub.piiri	267 980	4	22 496	16	9.13	11.74	2.76	23.63	531 551	—	13.96	9.08	0.59	23.63	
Raseborgs tub.distrikt — Raase- porin tub.piiri	223 442	4	21 320	13	10.54	21.25	7.62	39.41	840 299	—	23.43	15.83	0.15	39.41	
Satakunnan tub.piiri	306 250	4	22 587	25	13.18	14.60	7.05	34.83	786 694	0.44	20.89	11.93	1.57	34.83	
Tampereen kaupunki ²⁾	140 642	1	28 786	11	6.71	3.10	1.60	11.41	328 506	—	6.18	4.63	0.59	11.41	
Uudenmaan tub.piiri — Nylands tub.distrikt	217 660	2	10 848	8	11.72	22.58	7.01	41.31	448 174	—	24.42	15.95	0.94	41.31	
Varsinais-Suomen tub.piiri	353 309	4	50 104	22	6.02	5.85	2.35	14.22	712 626	0.13	8.21	5.68	0.20	14.22	
Vasatub. distrikt—Vaasan tub. piiri	174 174	3	16 736	13	9.72	10.87	3.17	23.77	397 774	—	13.79	8.81	1.16	23.77	
Ålands tub.distrikt — Ahvenan- maan tub.piiri	21 372														
Yhteensä — Summa — Total	4 611 702	55	410 346	294	8.97	11.47	5.53	25.97	10 655 265	0.07	14.97	10.91	0.73	25.97	

¹⁾ Ilman Tampereen kaupunkia. — Utan Tammerfors stad. — Without Tampere.

²⁾ Liitetty Keski-Hämeen piiriin 31. 12. 1964. — Inkluderats med Mellersta Tavastlands distrikt den 31. 12. 1964. — Joined with Keski-Häme TB district on 31. 12. 1964.

Lähde — Källa — Source: Suomen sairaalatalous 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 s.). — Sjukhusekonomin i Finland 1965 Vol. 3, Helsingfors 1966 (36 s.). — The economy of hospitals in Finland 1965 Vol. 3, Helsinki 1966 (36 p.).